

Škola Božského Srdce Páně.

Časopis pro katolíky,
zvláště pro zbožné spolky a bratrstva mezi Čechoslovany.

S povolením duchovní vřehnosti
pořádá

P. PETR HLOBIL,

Ročník jedenatřicátý.

1897.

V BRNĚ.

Tiskem papežské knihtiskárny benédiktinů rajhradských.

OBSAH

B á s n ě.

	Strana		Strana
Píseň vstupní (St. Pavlík)	1	Navštívení bl. P. Marie (K. D. Lutinov)	208
Velepíseň nejsv. Srdce (St. Pavlík)	4	Duha (K. D. Lutinov)	210
44, 65, 127, 129, 166, 206, 231, 257, 302, 339		Kvítí (K. D. Lutinov)	212
U večer a Z jitra (K. E. Vojř)	13	Maří Magdalena (K. D. Lutinov)	218
Sursum Corda (K. E. Vojř)	33	Sv. panna Veronika (K. D. Lutinov)	219
Včely (K. E. Vojř)	62	Píseň k Pánu Ježíši (Fr. Chramosta)	225
Z Drobných veršů (Fr. J. Kořínek)	97	Píseň k sv. Vincenci (Fr. Chramosta)	232
145, 306		Růže sv. Vojtěcha (Em. Batěk) 264, 289	
Před křížem (Fr. J. Kořínek)	145	Dny (Jakub Pavelka)	305
Touha po svatém přijímání v nemoci (E. D., dělnice)	161	Dies irae (K. D. Lutinov)	321
Touha po mši svaté v práci (E. D., dělnice)	193	Rádost (Jakub Pavelka)	350
		Kristova koruna	354
		Před oltářem	369
		Na růži	371

Četba dějepisná a poučná.

Katakomby římské (Boh. Hendl)	8	Dozvuky k 900leté památce úmrtí sv. Vojtěcha (A. Fortýnová)	176
39, 75, 101		Mučeníci z kongregace nejsv. Srdce Ježíše a Marie	274
Dívoctvárná moc náboženství (P. Kosík)	19	Hroby svatých apoštolů (Al. Dostál)	206
S poctivostí nejdál dojdeš (F. Klíma)	22	Vyvrácení námitek proti hodinové adoraci (V. Davídek)	214
Statuta piaie societatis apostolatus orationis	45	Vyhlášení za blahoslaveného a za svatého (Boh. Hendl)	294
Mladistvý mučovník čínský (B. Hendl)	55	Obrázky ze života prvých křesťanův a z doby přítomné (V. Davídek)	240
Jak sv. Josef pomáhá (J. Procházka)	73	Výroční schůze Apoštolátu sv. Cyrilla a Methoda v Rajhradě	276
V kříži požehnání (Fr. Klíma)	79	Katolické křesťanství nebo žádné 307, 329	
900letá památka úmrtí sv. Vojtěcha	104	Svěcení hřbitova (J. St. Pavlík)	322
Exultet (J. St. Pavlík)	114	O hřbitovech křesťanských (B. Hendl)	325
Práce s Bohem a bez Boha (B. Hendl)	133	Tajemství lásky	361
171, 199			
Poklad víry (Fr. Janovský)	142		
Svatokrádežné přijímání (Fr. Klíma)	146		
S Pánem Bohem! (Fr. Klíma)	151		
Apoštolát modlitby	174		

Četba k pobožnosti povzbuzující.

Novoroční myšlenky (Boh. Hendl)	2	Na neděli 1. po Devítníku (F. Klinkáč)	42
Důvěra v Boha (T. Mlčoch)	4	Na neděli 2. po Devítníku (F. Klinkáč)	44
33, 82, 129, 166, 193		Odkud a kam? (Fr. Janovský)	52
Zaslíbení Pána Ježíše ctitelům nejsv. Srdce (P. Em. Kovář)	13, 70, 109	Nezapomínejme na konec (B. Hendl)	65
Na slavnost Obřezání Páně (F. Klinkáč, děkan)	17	Na neděli 1. v postě (F. Klinkáč)	86
Naneděli 3. po Zjevení Páně (F. Klinkáč)	18	Na slavnost Zvěstování Panny Marie (F. Klinkáč)	88
Ze života a spisů bl. Markéty Marie Alacoque (F. Fryč) 24, 49, 219, 246, 282		Ke dni 19. března (Fr. Klíma)	90
		Na Velký Pátek (F. Klinkáč)	122

	Strana		Strana
Na slavnost velikonoční (F. Klinkáč)	123	Na slavnost posvěcení chrámů křesťan-	
Ctnosti milé nejsv. Srdci Páně (P.		ských (F. Klinkáč)	304
Em. Kovář)	137	Maria, Matka dušiček (Boh. Hendl)	335
Na neděli 3. po Velikonoci (F. Klinkáč)	149	Na den všech věrných dušiček (F.	
Na neděli 4. po Velikonoci (F. Klinkáč)	150	Klinkáč)	338
Srdce nejvěrnější (Boh. Hendl)	162	Tajemství neposkvrněného Početí P.	
Ke slavnosti božského Srdce Páně		Marie (Boh. Hendl)	353
(D. Škaruda)	164	Mše svatá zdroj všeho dobra	356
Na slavnost Sslání Ducha svatého		Na slavnost Narození Páně (F. Klinkáč)	370
(F. Klinkáč)	177	Poslední večer v roce (B. Hendl)	372
Na neděli 3. po sv. Duchu (F. Klinkáč)	179		
Sv. svátosti a význam jejich v životě		Hlavní úmysly.	
křest. (B. Hendl) 196, 226, 258,	291	Společnosti řeholní	31
Na neděli 5. po sv. Duchu (F. Klinkáč)	208	Prohlášení ctih. P. Klaudia za blaho-	
Na slavnost sv. Cyrilla a Metoděje		slaveného	63
(F. Klinkáč)	210	300letá památka úmrtí blah. Petra	
Na neděli 10. po sv. Duchu (F. Klinkáč)	237	Kanisia	95
Na slavnost andělů strážců (F. Klinkáč)	238	Čtení životů svatých	127
Ke slavnosti nejčistšího Srdce Panny		1300letá památka obrácení Anglie	
Marie (D. Škaruda)	266	na víru křesťanskou	159
Srdce Ježíšovo, kopím prohnáné, smiluj		Dětinná oddanost k náměstku Ježíše	
se nad námi! (D. Škaruda)	267	Krista	191
Na slavnost Narození blahosl. Panny		Rozšíření víry Kristovy	223
Marie (F. Klinkáč)	268	Apoštolát dobrého příkladu	255
Navedení nemocných k získání od-		Duchovní cvičení kněží	287
pustků (Al. Dostál)	270, 296,	Náboženské vyučování a vychování	
Na slavnost Jména bl. Panny Marie	339	ve školách našich	318
(F. Klinkáč)	275	Umírající	351
Na neděli 18. po sv. Duchu (F. Klinkáč)	302	Farní misie	383

O křesťanských záležitostech.

Zprávy z misí katol. (P. Al. Kotyza)	26	Provolání jednoty v Husovicích	188
57, 153, 185, 248, 313, 346, 378		Pozvání údův Apoštolátu sv. Cyrilla	
Zájmy Krista Pána v různých zemích		a Methoda na svatý Hostýn	213
(P. Placidus Buchta)	30	Pozvání k valné schůzi Apoštolátu	
60, 94, 126, 157, 190, 222, 253,		do Rajhradu	245
284, 316, 348, 381		Rozvoj církve katolické v Jerusalemě	
Slavné uctění Ježíše Krista Vykupitele	183	a ve svaté zemi	343, 374

Různé zprávy.

Různé zprávy	28, 154, 251,	59, 93, 124, 156, 189, 222, 252,
Milodary božského Srdce Páně	29	284, 315, 348, 381.

Pojďme k Srdci Ježíše, prameni živé vody spásenosné, z níž nám božské Srdce bez odplaty naši udělí. Sám nás zve k sobě slovy: „Kdo žízní, přijď ke mně!“ Sv. Augustin.

Píseň vstupní.

*Quae habitas in hortis, amici auscultant: fac me
audire vocem tuam. (Cant. 8, 13.)*

Hvuč, harfo má, ty zřídlo zlatých tónů,
zvuč na strunách mi nejlíbeznějších!

Ty nejkrásnější vyluz písně z nich
a provázej je v hudby rajske ronu.

Zvuč, harfo má, zvuč písně lásky svaté
a srdce lidská jimi rozehřej,
tě lásky rosu v půdu vzprahlou vlej,
vsad' dobrých skutků símě přebohaté.

Zvuč, harfo moje, ke cti Srdce toho,
jež za nás vylilo svou drahou krev,
s tou krví milostí a darů mnoho.

Neeht' s Cherubínů, Serafinů kůry
se u souzvuku víže ten tvůj zpěv!
Můj Bože, dej mi milost' k němu s hůry!

J. St. Pavlík.

Novoroční myšlenky.

„Dej mi, ó Bože, poznání!“ *Žalm 118.*

Kdyby člověk sebe více ve starostech vezdejších anebo v rozkoších světských zapomínal, kterak rychle utíká čas života jeho, na konec roku a o novém roce si na pravdu tuto přece vzpomnouti musí. Jak tomu dlouho, co slavili jsme naposled nový rok, a hle, již uplynul a s ním koudný kus života našeho. Ano, měsíce i léta ubíhají tak rychle a přece nevšímáme si toho, ano, jak často hledáme věci, jimiž bychom sobě krátký čas ještě ukrátili! Drahocenná jest však každá chvilka života našeho, a ani jedna ztracená minuta nedá se nahraditi. Kolik však lidí jest, kteří s tímto pokladem špatně hospodaří? Kolik lidí jest, kteří ještě na nudu, dlouhý čas sobě stěžují? Koho dlouhý čas trápí, ten nemá smyslu pro něco vyššího, nemá lásky k modlitbě, nemá chuti ku práci jak tělesné tak duševní. Kdo jest dobré vůle, ten vždy sobě nalezne zaměstnání dosti a nemusí se pachtiti a honiti za zábavami mnohdy hříšnými, aby sobě čas ukrátil. Na peníze dáváme dobrý pozor, abychom nic neztratili, ztráty času nad peníze drahocennějšího však sobě málo všímáme.

Čas života našeho není majetkem naším, vždyť nevíme, jak dlouho jej podržíme; čas jest nám toliko Bohem svěřen, jest nám příležitostí, abychom zásluh sobě získati mohli. Proto dobře jsem kdesi četl: »Čas, který byl, jest pryč a nedá se již zpět přivolati; čas, který jest, jen ten máš, a proto potřebí ho využítkovati; čas, který přijde, není ještě, a kdo ti za to ručí, že se ho dočkáš?« Proto jen přítomný čas jest vskutku naším, a dobře činí, kdo bez užítu uplynouti mu nedá. Jak mnohý sklamal se, odkládaje dobrý skutek anebo dobrý úmysl na zítra nebo čas pozdější? Dnes mohl ještě pro sebe mnoho získati, zítra bylo pozdě. A přece jak zpozdlili jsme a říkáme: »Až za týden anebo za měsíc,« a přece nevíme, zdali nejbližší hodina nás na živu zastihne! Ano, na několika minutách závisí mnohdy život věčný! — Čítáme a slyšíme denně: Ten a onen zemřel náhle; zdaž nemusíme sobě říci: I mne může takové neštěstí potkati? Proto ne nadarmo napomíná nás sám Pán Ježíš ku bdělosti a svědomitému používání času života. Přirovnává smrt a soud Boží ku zloději, který z nenadání přichází, a proto volá: »Nevíte dne ani hodiny, kdy přijde Pán.« Vypravuje o bohatci, jenž sobě stodoly vystavěl, všemi zásobami se zaopatřil a pak bezstarostně žiti chtěl; Pán však k němu pravil: »Bláhový, ještě dnes v noci požádají duši tvou!« Předvádí nám deset panen, čekajících na příchod ženichův. Pět z nich mělo v kahancích dosti oleje, pět však bylo bláhových, přišly sice s kahanci, ale bez dostatečného oleje. Nevšimly si toho dříve, až v posledním okamžiku, když již ženich přijiti měl. Chtěly chybu svou napravit, ale přišly již pozdě; ženich je ku svadbě nepustil.

Zdaž všechna tato podobenství nejsou pro nás dosti důtklivým napomenutím, abychom takových chyb se vystříhali a drahocenného času svědomitě a pilně ku spase užívali, abychom, mohouce dobré hned učiniti, je na dobu pozdější neodkládali. Zejména ať nikdo neodkládá s pokáním. Pro mnohé byla již tato chyba osudnou na věčnosti. Mnohý cítí ve svědomí svém potřebu svatě zpovědi, ale jsa tuze ponořen ve věci pozemské, odkládá ji, až za týden, za 14 dní atd.; z toho je

pak měsíc, rok, a svědomí, které dříve volalo po smíru s Bohem, se ponenáhlu uspává, až přijde poslední okamžik, kdy silou tím větší propukává. Pak se volá: »Jen honem, honem kněze!« Jest však vždy možné, aby kněz hned po ruce byl? Kdo nám za to ručí, že neztratíme sebevědomí a nebudeme se moci ani zpovídati ani dokonalelou lítostí vzbuditi? Hle, Bůh dává nám času dosti, abychom o spásu duše se starali; běda nám, jestliže toho nedbáme a jednou slyšeti musíme: »Není již času!«

Protož, citi-li ve svědomí svém potřebu svaté zpovědi, neodkládej, ještě téhož dne slož brémě hříchů ve zpovědnici, a pak s klidnou myslí můžeš se odevzdati do vůle Boží.

Jistý hoch učinil při prvním svatém přijímání Pánu Bohu slib, že zhrěší-li někdy těžce, ještě téhož dne se vyzpovídá. Dlouho zachoval mladík onen čisté svědomí. Jednoho dne — byla právě sobota — však sveden zbujnými soudruhy, dopustil se hříchu smrtelného. Jeho svatý anděl strážce upamatoval ho ihned na jeho slib, ďábel však ponoukal jej v duchu, aby dnes nechočil ke zpovědi, že jest již pozdě, ku knězi daleko, špatná cesta a zitra jest neděle, půjde beztoho do kostela, a tu může i svatou zpověď vykonati. Dlouho byl onen mladík na váhách. Konečně zvítězil v srdci jeho hlas anděla strážce, hoch se sebral a spěchal do města, kde skroušeně se vyzpovídal. Teprve pozdě večer přišel domů, ale s pokojem v srdci. Ráno divila se matka, že syn tak dlouho spí, šla jej buditi, hoch byl však již studený — v noci zemřel. Ó jak asi raduje se na věčnosti, že s pokáním neodkládal!

Každý okamžik života našeho jest drahocenný a z každého účty Bohu skládati musíme. A přece kolik drahého času mařiváme planými řečmi, leností nebo docela hříšnou zábavou?! Mnohému pro samé takové věci nezbývá času k něčemu dobrému. Proto dobře jest sobě den rozdělit, aby každé minuty se užilo; kdo tak činí, tomu jistě zbude chvíle k rozumnému občerstvení a zábavě, a s uspokojením bude moci večer přehlédnouti práci denní a sobě říci: »Hle, neztratil jsem den tento!« A bude-li každý večer v životě jeho tak uspokojivý, bude i veliký večer, života celého, konec jeho rovněž klidný, neboť pracoval-li po celý život na roli, již vykázal mu Pán, pracoval-li poctivě, pilně a svědomitě, bude moci doufati, že Pán uzná jej za sluhu věrného a odmění jej slávou věčnou, jakož byl přislíbil. Zdaž něčeho jiného si můžeme více přát? Je-li konec života našeho šťastný, pak zajisté život náš nebyl bez ceny; ke šťastnému konci však připravovati se nutno po celý život. A toho si na Pánu Bohu dnes vespolek srdečně a upřímně žádáme. Přejme sobě jasného poznání vůle Boží, abychom poznali časy naše a úkol, jež jednomu každému vykázán jest, abychom poznali, že bojovati nám jest vsi silou za čest Boží, za svatou víru pod praporem Kristovým! Přejme sobě pomoci s hůry, abychom pilně konali svatou křesťanskou povinnost svou, v dobrém stáli byli, zlého se vystříhali, kající a bohublíby život vedli. Přejme sobě Božího požehnání ku všem svým činům, abychom jimi obohatili duši svou k životu věčnému. Přejme sobě lásky Boží a jeho milosti, neboť bez té nelze nám spasení dojíti.

Dá-li nám Bůh tyto vzácné dary duše, ó pak nemějme starosti o potřeby vezdejší, i o ty postará se Pán, jenž pravil: »Hleďte nejprve království Božího a spravedlnosti jeho, ostatní vše bude vám přidáno.«

Nejenom dnes, ale každého dne necht v usích nám zní slova Spasitelova, která byl se slzami v očích pravil nad Jerusálemem: „Ó kdybys i ty bylo poznalo, a to alespoň v tento den tvůj, co tobě jest k pokoji!“ (Luk. 19, 42), abychom nebyli jednou Bohem odsouzeni proto, že jsme „nepoznali času navštívení svého!“

Boh. Hendl.

Velepíseň nejsvětějšího Srdce.

Napsal Jarolm Stanislav Pavlík.

Zpěv I.

Píseň 1.

Osculetur me osculo oris sui,
quia meliora sunt ubera tua vino.
(Cant. 1, 1.)

Pej polibek mi, miláčku můj drahý,
a na svém Srdci spočinout mne nech:
to Srdce, plno radosti a těch,
je lahodnější zlaté hroznů vláhy.

V něm zardívá se krev Tvá drahocenná
jak perlicí se víno v poháru:
ó dej mi, dej mi toho nektaru,
jím duše moje bude občerstvena!

Jak dítě, když se matka domů vrátí,
tak chvatně po mateřském prsu chytá,
a matka tone v nevýslovném blahu:

Tvé Srdce s větší láskou než ta máti
ne mléko jen, leč krev mi vlastní skýtá,
a v moje srdce vlévá božskou vláhu.

Píseň 2.

Unguentum effusum nomen tuum.
(Cant. 1, 2.)

Jak balsám, výborný, jenž sílí, hojí
a přelibeznou šíří vůni kol,
Ty, Jesu, hojíš duše mojí bol
a sílíš ji, když nepřátel se bojí.

Když pokušení návaly ji trápí,
neb hříchů trním když je zraněna,
tu zlétí ji krev Tvoje růměnná,
jen v té-li svaté koupeli se ztápí.

Tvé Srdce jako růže ohnívá,
z níž vůně lahodná se rozlívá,
to vůně Tvojích vnad a libých ctností.

Tou vůní duše znovu okřívá,
když uspala ji rozkoš mámivá...
I mne z té, Jesu, probud' ospalosti!

Důvěra v Boha.

Jindřich Eduard, kardinál a arcibiskup Westminsterský.

Svatý Pavel popisuje důvěru v Boha těmito slovy: „Vím, komu jsem uvěřil, a jsem jist, že on mocen jest sklad můj zachovati až do onoho dne.“ (2. Tim. 1, 12.) — znám milosrdenství, lásku a spravedlnost Boží a vím, že je věrný, mocný a zachová život můj a naději věčnou, kterou v něho skládám, až přijde Ježíš Kristus. Taková důvěra v Boha;

lze o ní říci, že je to důvěra milujícího služebníka v milujícího pána, milujícího dítěte v milujícího otce. Ta dodává životním svatých tolik síly a velikosti. Vidíme ji u patriarchů; byl jejich život životem víry, zkoušky, naděje. Abraham vycházel z domu otcovského, nevěda kam. Věřil, že bude mít zemi zaslíbenou právě tenkrát, kdy neměl kam stoupnouti, věřil, že bude mít potomstva jako hvězd

nebeských právě tenkrát, kdy neměl dítěte. Apoštolové vysli jako králové do světa, a vyhnání a mučení jsouce nepozbývali důvěry v budoucí svět. Svati každého věku pracovali, trpěli, čekali koruny s jistou nezakalenou. Ničili je, trápili, pryč odváděli, zlí je nenáviděli, dobří pronásledovali, a přece neochabovali a nekolisali ani chvilku. Svátý František Xaverský sám jediný přišel mezi pohany a nebál se. Sv. Alfonsa zapomenují všichni, i jeho vlastní synové, avšak vytrval s bratrem laikem, protože měl důvěru v Boha, že mu dá potomstvo. Zdá se mi tudíž přirozeno promluvit o důvěře v Boha; neboť je to milost, které všichni potřebujeme, zvláště v tyto časy, kdy se valí na církev poslední zkouška a kdy sotva dotrvá do konce víra mnohých.

Důvěra je dozrálá naděje. Pučí z naděje a zdokonaluje ji. Činosti od Boha vlité, víra, naděje a láska směřují každá k svému konci. Víra k pravdomluvnosti Boží, naděje k dobrotivosti, láska k jeho lásce. Víra dospívá v nazíravé rozjímání, a nazíravé rozjímání na zemi vede k vidění na nebi. Láska dospívá v jednotu s Bohem a je začátkem věčné lásky. Naděje dozrává v důvěru, a ta se sklonává v požívání Boha. Důvěra pučí z dvojího kořene: z prvního, že si člověk váží Boha, jeho dobroty, krásy milosrdenství, svatosti, spravedlnosti a že příle duši k Bohu takovému; z druhého, že člověk zkusal jeho milost, lásku a pokoj. Z obojího toho kořene povstává v duši milá důvěritost, kterou nazveme důvěrou. O té budeme něco déle rozjímati a budeme zkoumati: 1. její kořeny, 2. její plody, 3. co jí prospívá a 4. co jí škodí.

1. Prvním kořenem důvěry je dobrota Boží. Dobrota Boží je trojí: přirozená, mravní a dobročinná; a veškerá ta trojí dobrota je kořenem důvěry. Při-

rozená dobrota Boží je ta, kterou bohoslovci jmenují nekonečným mořem dokonalosti; jeho bytí, z kterého všechno ostatní vyplývá, jeho svatost, věrnost, láska, milosrdenství, moc. Mravní dobrota Boží je dokonalost vůle Boží a všech skutků Božích, a můžeme-li tak říci, povahy Boží. Jeho dobročinná dobrota prosvítá stvořením a bytostmi mu podobnými a z toho, že na nás vtiskuje svůj obraz, je to všechno, oč se může s námi dělit nestvořený Bůh. Tato dobrota je pravou pohnutkou k naději, a o ni se opírá důvěra jak o první kámen základní.

2. Další pohnutkou jest věčná láska Boží, s kterou nás od věčnosti pozoruje a objímá. «Láskou věčnou miloval jsem tě, protož přitáhl jsem tě, smilovav se» (Jerem. 31, 3.). Od věčnosti nás viděl ve svém dokonalém rozumu a od věčnosti nám určil dokonalou vůli svou žiti. Jsme, protože nás miloval. Nic jiného nevíme, proč žijeme, a tato láska odvěčná potrvá na věky. Nezmění se. Bůh nenávidí hřích, ale nemůže nenáviděti stvoření. Jsme tedy mezi dvoji láskou věčnou, a on nás nyní miluje úplně a dokonale, jak jen může jeho milostivá a milosrdná bytost. Nebo «Bůh je láska» (1. Jan 4, 8.) a jenom nejsvětější Srdce Ježíšovo ví, jak milosrdna a milostiva jest jeho láska, neboť jenom Bůh ocení lásku, která je Bůh sám. A to je pohnutkou důvěry; neboť jak by nám dal zahynouti, když nás tolik miluje, máme-li jenom vůli byti spasení?

3. Třetí pohnutkou je vtělení Syna Božího. «Tak Bůh miloval svět, že Syna svého jednorozeného dal» (Jan 3, 16.). «V tom je láska, ne že bychom my prve Boha milovali, ale že on prve miloval nás a poslal Syna svého v obětí slitování za hříchy naše. (1. Jan 4, 10.) Bůh Syn z lásky k nám se vtělil. Beze vši pochyby bylo lze mnohými jinými

způsoby vykoupiti svět. Slovo jeho moci dostačovalo vysvoboditi svět z hříchu a smrti. Nebylo třeba, aby se ponížil, trápil, trpěl a krev proléval a umřel; ničeho takového nebylo třeba; ale tak to vyvolil z lásky k nám. Od věčnosti si to vybral. Proč, nemůžeme říci; jenom lze nám říci, že tím nejvíce ukázal, jak nás miluje a nenávidí hřích. Proto se ráčil trápit na duši třiatřicet let až do smrtelného zápasu v zahradě a na kříži. Nedal se toliko za nás, on se nám také dává v nejsvětější Svátosti: obětuje se ve mši svaté, odpočívá ve svatostánku, sestupuje k nám ve sv. přijímání, neustále přebývá v srdci našem. A tak nás náš vtělený Bůh živí a neustále podporuje.

4. Čtvrtou pohnutkou jest jeho prozřetelnost, kterou nad námi bděl až doposavad. Zachovával nás na životě, dával nám plno věcí potřebných rok od roku, čas od času, každou hodinu. Živil ptactvo nebeské, odíval lilie polní, staral se o nás. Lačněli a žíznilí jsme, Prozřetelnost Boží nasýtila a napojila nás; měli jsme nedostatek, a v pravý čas pomohla nám. Přítomnost Boží byla nám ochranou. Jeho ochranou jsme byli kryti, jeho vůlí zaštitěni. Tisíc kolem nás padlo, my jsme zůstali nedotknuti. Nemoc a smrt svála soudruhy naše z mladu, z let jinošských a mužských, a nás minula. Dva pracovali na poli: jeden se ztratil, druhý zůstal; a my jsme se na to dívali bez úrazu. To, co bylo smrtí mnohým, nám neškodilo. Kolikrát se zdálo, že bděla nad námi ruka a chránila nás záhuby ve dne a zlého, které přichází s nocí. Neviděti v této jistotě neustálou dobrotu Boží ke každému z nás? Ba ještě víc. Uzdravoval nás znovu a znovu, když už nemoci přibližovali jsme se až k smrti; když mizela veškerá naděje a přátelé se rozcházelí se zpravou, že našeho života bude na krátko, na

příklad: na moři i na zemi byl náš život v nebezpečení; uzdravoval nás po těžkých a nebezpečných pádech, nehodách a ranách, které by jistě nás byly zdrtily a zničily, kdyby nebylo neviditelné ruky nad námi. Kdybychom si toho byli vědomi, kolikrát na nás číhala smrt, a my jsme nic nevěděli! Ve dne v noci, venku i doma, v největší, jak jsme mysleli, jistotě, hrozila nám nebezpečení, kterých nepoznáme, leč až uvidíme náš život pozemský ve světle věčnosti. A Bůh nás držel a chránil všeho zlého mocnou rukou z převelického milosrdenství a lásky k nám ke každému.

5. A konečně jest ještě jedna pohnutka k důvěře, hlubší než předeslá a to je řetěz milostí, kterými zachovával náš duchovní život v jednotě se sebou. Jestliže jsme tolikrát měli přijíti o život přirozený, kolikrát teprv o život nadpřirozený! Nebezpečí a smrt číhají na nás po cestě denní, jsou jenom slabým stínem nebezpečí duchovních. A přece jsme, žijeme. Jeho svobodná, svrchovaná milost vyrvala nás ze smrti duchovní a vlila do znovuzrozených nadpřirozený život a s ním řadu ctností, darů, milostí; Duch svatý se v nás ubytoval. A ustavičně pomáhal, živil a udržoval v nás tento nový život pokrmem Syna vtěleného, silou milostí svátostných, přispíváním Ducha svatého.

Když jsme zhřešili lehce, byl s námi a pomáhal nám; když jsme zhřešili těžce, oživil nás znovu ve svátosti pokání: a co jsme ztratili, vrátil nám, oblékl nás v nejkrásnější roucho a znovu nám dal prsten jakožto synům. Celým životem nás vedla předcházející milost do života věčného. Kolikrát jsme měli chuť vybočiti, ale nedalo nám sladké a přísné vedení. Když jsme váhali, táhla nás ruka andělská. Šli jsme po cestě moudrosti a nevěděli jsme. Šli jsme jistě a byli jsme slepi: předcházející milost Boží

šla před námi. Potom se dotýkalo srdcí našich mnoho pomáhající milosti jak ruka Boží podle výroku sněmu tridentského. Ta nás budila ze spánku, budila svaté myšlenky, nadpřirozené úmysly, a vedla ke skutkům. Dávala nám sílu, působila s námi ve skutcích našich, našich, protože jsme je konali svobodně, Božích, protože on je konal v nás a s námi. Celý život náš je pletivem protkaným nakrsz, od začátku až do konce láskou a milostí Boží. A konečně, setrvatí v dobrém je největší dar. Nikdo si ho nezaslouží. První a poslední milost jest úplně jeho.

A nepomůže-li nám zvláštní milosti setrvalosti, nehude nikdo spasen, protože nikdo nevytrvá do konce. To jest poslední a nejmocnější pohnutka k důvěře v Boha: on je s námi a působí v nás. Co je sám v sobě, cítíme a poznáváme ve svém svědomí; a tak se v nás vzмáhá a rozkládá v duši nadějí jistá a pevná „duch sám dává svědectví duchu našemu, že jsme synové Boží“ (Řím 8. 16.); a nadpřirozenou nadějí dozrává důvěra v něho, až můžeme říci: „Vím, komu jsem uvěřil a jsem jist, že on mocen jest sklad můj zachovati až do onoho dne.“ (2. Tim. 1, 12.)

Nebot milosrdenství Boží je větší než má slabost; nejsvětější krev Ježíšova zmáhá mé hříchy. Bůh mě slíbil spasiti: káže abych mu důvěřoval, a důvěrou oslavujeme ho a Pána našeho Ježíše Krista, skrze kterého jenom důvěřujeme. Takové jsou tedy pohnutky k důvěře: dobrota Boží; neustálá láska Boží ke mně; jeho pro mne vtělení; jeho laskavá a bdělá prozřetelnost; jeho nevyčerpatelná a všemocná milost.

Abychom ukončili. Dvoji účinek má důvěra. První, že oslavuje Boha, neboť ho uznává za toho, kým jest; cení jeho dokonalost a jeho bytost. Důvěřujeme v něho, ne pro to, čím jsme, nýbrž pro to, čím on jest. Důvěra mu

tedy splácí největší účtu, kterou mu můžeme vzdáti, poznání a lásku; a to je pravá sláva Boží. Lesk nepochopitelného světla není pravou slávou Boží. Nestvořené světlo Boha, jeho podstatná sláva, jest vzájemné poznávání a láska Otce, Syna i Ducha svatého. Sláva, kterou dávají tvorové nejsvětější Trojici, jest poznávání a láska bytosti k obrazu Božímu stvořených, a důvěra právě vyplývá z takového poznávání a lásky. To míníme, když se denně modlíme: „Posvět se jméno Tvé!“. Jméno Boží je Bůh sám, a posvěcujeme ho, když ho poznáváme a milujeme. A tím více posvěcujeme, když ho pozहáváme a milujeme tak, jak toho zasluhuje, ačkoliv úplně toho nedovedeme na věky.

Druhý účinek důvěry je, že zdokonaluje duši. Mohutní zajisté duše, když Boha zvelebují. Síla zůstává v nadpřirozeném životě pro jednotu s Bohem. Než o tom později víc.

Denně se tedy cvičme a rozvažujeme, co Bůh učinil a rozjímáme, co je. Chceme-li rozvažovati o jeho skutcích, „zastavme se doma“, jak říkával blahoslavený Pavel z Říže; to jest, pobuďme u vlastního srdce; tam jenom porozumíme jeho skutkům. Říkával: „Čtíme Boha před oltářem, kde visí tři lampy: víra, naděje a láska.“ Oltářem je tvá duše. Chcete-li ho ctiti, pozorujte ho jak je sám v sobě, ve své kráse a v souladu mnohonásobných dokonalostí, a jak se pro nás vtělil; cestou je nám člověčenství Kristovo. „Já jsem dvéře“, jediná cesta do lůna Otcova; „skrze mne, vejde-li kdo, spasen bude.“ (Jan 10, 9.) totiž probodnutým bokem mým; a „vejde i vyjde“ poznáváje mé neviditelné hořství i viditelné člověčenství „a pastvy nalezne“, věčnou pravdu, chléb života, mannu v nejsvětější Srdci Ježíšově ukrytou.

Svatá Teresie praví: Když jsem ho poznala ve svatém člověčenství, měla

jsem k němu lásku a důvěru, jako k tomu, s kterým jsem se důvěrně stýkala. A svatý Jan pravi: »Tak Bůh miloval svět, že Syna svého jednorozeného dal, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný« (Jan 3, 16). »Který ani vlastního Syna svého neušetril, ale

za nás za všechny ho vydal, kterakž nám také s ním všechno nedá?« (Řím. 8, 32.) Kdo bude žalovati na vyvolené Boží? Bůh, který ospravedlňuje. Kdo bude souditi? Ježíš Kristus, který umřel, a který zase vstal, sedí na pravici Boží a za nás se přimlouvá. (Příště dále.)

Katakomby římské

jasný důkaz pravosti svaté naší církve.

Píse Boh. Hendl. (Č. d. Viz „Školu“ r. 1896.)

Papež, náměstek Kristův na zemi.

K základním a veledůležitým článkům víry naší svaté církve katolické patří i článek o »přednosti« sv. Petra, apoštola, nad ostatními apoštoly, jehož nástupcem jest biskup římský, od nás papežem čili sv. Otcem zvaný. Článek tento jest pro vnitřní život církve naší před důležitý, neboť s ním stojí a padá jednota církve katolické, ona jednota, která ji také dodává síly, že posud nade všemi nepřáteli vnějšími i vnitřními šťastně zvíťázila. Kde není jednoty, není síly — kde není středu pevného, není opory. Zdaž mohl Kristus Pán církev svou, kterou přece pro všechny časy, pro celý svět, pro všechny lidi ustanovil, bez viditelné hlavy, bez středu a opory zanechat? Nedaří-li se skrovný podnik bez jednoty, bez svornosti, kterak možno, aby církev, celý svět a všecken čas obsahující, úkolu svému dostáti mohla, bez jednoty v jedné viditelné hlavě se soustřeďující? A zajisté dilem prozřetelnosti Boží jest, že právě tento článek víry o moci papežské v starobylosti křesťanské mnohokrát potvrzený nalézáme; podalť nám tím péče neviditelné hlavy naší Ježíše Krista, mocnou zbraň,

aby církev v dobách, kdy proti článku tomuto nepřátelé povstávají, pro pravdu bojovala a vítězila.

Že Kristus Pán apoštola Petra hlavou apoštolův a tím také celé církve ustanovil, zjevno z Pisma sv. Jej nazval Petrem, t. j. skálou, na níž chtěl zbudovati církev svou, již ani brány pekelné nepřemohou. Jemu odevzdal ještě zvláště klíče království nebeského s mocí rozvazovati a svazovati. Jemu poručil pásť beránky i ovce, pastýřem býti církve celé, jak věřících tak představených, za Petra modlil se Pán zvláště, aby »jednou se obrátě, posiloval bratři svých.« I sv. apoštolé uznávali přednost Petrovu, jemu vše oznamovali, s ním radu brali. On rozhodoval; Petr to byl, jenž prvnímú sněmu církevnímu v Jerusalemě předsedal a usnešení jeho oznámil. I sv. apoštol Pavel, ač slavný mezi národy, uznával přednost Petrovu a jemu zprávu podával o pracích svých.

Z dob první církve zachovaly se obrazy obou těchto sv. apoštolů. Svatý Petr byl postavy vysoké, měl bujný vlas a hustou kadefavou bradu, obličej kulatý, obočí rostlé, nos dlouhý a tupý. Svatý Pavel byl postavy drobné, slabé, chodil poněkud shrbený; měl hlavu lysou, dlouhý vous a výraz trpící v obličej,

což poukazuje na mnohá utrpení, jež vystál. Obrazy těchto obou apoštolů, přicházejí pohromadě v katakombě svatě Domitily, kdež nalezeny byly na památním

má Petr lenošku, kdežto Pavel sedí na obyčejné stoličce; oděv Petrův jest skvostněji ozdoben nežli Pavlův. Někdy stojí mezi nimi Kristus, drže Písmo sv. v ruce,

Svatý Petr na stoličce papežské.

penízi bronzovém. Ale i tu jest již zjevno, že starobylost oba tyto slavné apoštoly na jeden stupeň nestavěla, neboť vždy jest »přednostností« Petrovo nějakým způsobem naznačeno. Tak, sedí-li oba,

a tu je to vždy Petr, jenž toto z ruky Páně přijímá, na znamení nejvyšší moci učící. Sv. Pavel vyobrazen tu bývá v postavě v úctě se sklánějící. To vše nám znamenati má, že Kristus Pán Petra ná-

městkem svým v církvi své na zemi ustanovil, čehož si i apoštolé i věřící vědomi byli.

Sv. Petr sice zemřel, ale duchovní moc jeho nikoli. Tuto dědi po něm řádný jeho nástupce v biskupství římském — papež.

Že sv. Petr v Římě křesť. osadu založil, že jejím prvním biskupem byl, že odtud jakožto nejvyšší biskup a učitel církev všudy spravoval, jest věci celou křesťanskou starobylostí zřejmě dokázanou. A přece, přes všechny důkazy dějin, povstávali a povstávají protivníci církve, kteří tuto pravdu popírají. Proto prozřetelností Boží stalo se, že z lůna země na světlo denní vyneseny jsou důkazy nezvratné o skutečném biskupování Petrově v Římě, aby tak poražení byli nepřátelé důkazy podzemními, když nedbají důkazů nadzemních, dějinných. Odkryta je totiž v katakombě Ostrianské krypta sv. Emerentiana, kde sv. Petr apoštol křtíval.

Katakomba, zvaná Ostrianská, má původ svůj od šlechtného Římana Ostoria, jenž pozemek tento ku zřízení křesť. pohřebiště daroval. V letopisech papeže Liberia (352) se o této katakombě vypravuje: že tam svatý Petr křtíval.

I v popsání mučnické smrti římských vojinů, Papia a Maura, praví se, že těla jejich knězem Janem 29. ledna pohřbena jsou v katakombě, kde svatý Petr křtíval.

Jestě zřejměji dokazuje pobyt Petrův v katakombě Ostrianské nápis jakési nádoby olejové, která se s jinými v hlavním chrámě v Monze nachází.

V prvních dobách křesťanských bývali představení církve velmi zdrženliví co se týče darování sv. ostatků; proto hleděli věřící alespoň něco z oleje dostat, jenž hořel u hrobu sv. mučnickův a olej tento chovali jako drah-

cennou památku ve zvláštních nádobkách. Ejhle, jaká to něžná úcta ku sv. mučnickům!

Takovou památku přála si mítí také Theodolinda, zbožná manželka longobardského krále, rodem z Bavor, a sice olej z lamp, které u hrobů slavných mučnicků v rozličných katakombách hořely.

Sv. Řehoř Veliký (papežem 599 až 604) rozkázal knězi Janovi, aby taký olej v rozličných nádobkách královně Theodolině donesl. Až posud nachází se v Monze seznam oněch olejů na papyrusu sepsuný, a z toho dá se poznati, jakou se Jan bral cestou, sbíraje tyto posvátné oleje. Vycházejí z katakomby sv. Anežky, vzal nejdříve olej od hrobu svatých mučnicků, Vitala, Mestiala a Alexandra, tři to synů sv. Felicity, a potom nalil oleje od stolice, kde dříve sv. Petr sedával, jakož doslovně v seznamu psáno stojí. Katakomba však, z níž Jan tento olej vzal, jest katakomba Ostrianská, o níž jinde psáno, že v ní svatý Petr křtíval.

Katakomba tato byla zprvu malá; byla však rozšířena, když sv. Emerentiana za pronásledování císařem Diokletianem mučnickou smrti zemřela a zde pochována byla. Sv. Emerentiana byla soukojenkou sv. Anežky. Když tato jako křesťanka k smrti odsouzena a stala jest, byla Emerentiana ještě katechumenkou a připravovala se ke křtu sv. Při pohřbu sv. Anežky byl průvod pohany přepaden a Emerentiana kameny tak stlučena, že na hrobě své soukojenky duši vypustila. V noci teprv byla mrtvola její poblíže hrobu sv. Anežky pohřbena. To jest místo, kde sv. Petr za pronásledování stolicí svou měl a kde učíval a křtíval. Když pak církev pokoje nabyla, bylo tělo sv. panny a mučnice Emerentiany vyzdvíženo a ve vlasním chrámě uloženo; malá kobka však, kde sv. Petr

učival a křtil, byla rozšířena a v krásnou kapli proměněna. V takém stavu zůstala až do 8. století, jak z popisů mnohých poutníků, kteří ji navštívili, vysvitá.

Za dob stěhování se národů, kdy Řím kolikrát obléhán a zpustošen byl, zpustošena byla i katakomba Ostrianská, a to tím více, ježto ležela mimo město a ježto zbojníci v ní po pokladech slídili.

Abý předesli zneuctění svatých těl, přenesli papežové těla sv. mučovníků z katakomb do kostelů římských, tím pozbývala katakomba Ostrianská svého významu, věřící ji nenavštěvovali a proto upadala víc a více ve zkázu. Vchod se sesul, zkrze světlik napadalo do vnitř písku a kamení a tak odpočívala tato památná katakomba po několik století v zapomnutí. Teprve roku 1601. a sice 7. srpna objevena jest řízením Božím, tato pro důkaz pobytu Petrova v Římě důležitá katakomba zase. Antonio Bosio jest onen slavný muž, jenž si o objevení katakomb římských nesmrtelných zásluh získal, a jenž také na tuto katakombu přišel a objevení její sám těmito slovy popisuje: »Šli jsme do jedné vinice, která se v levo od kostela sv. Anežky prostírá. As uprostřed přišli jsme na čtverhrannou díru v zemi; i spustili jsme se po provazích dolů a našli strannou katakombu s chodbami a hroby po obou stranách. Jdouce dále, přišli jsme k oné části katakomby, která jest nejprostrannější a také nejkrásnější. Poblíže světliku spatřili jsme při světle svíčky tribunu a v ní výklenek, jenž pěkně práci štukátorskou ozdoben byl. V pozadí viděti lze červené písmeny, které však čísti nám možno nebylo. Ve výklenku tomto stával asi kdysi oltář.

Slavný zpytatel katakomb z dob nejnovějších, rytíř de Rossi, praví však, že v nejstarších katakombách v takovém výklenku nestával oltář, nýbrž stolice biskupská. Píše o tom v díle svém »Řím

podzemní takto: »Duch můj upomíná mne pořád ještě na seznam olejových nádobek, sestavený knězem Janem, jenž zprvu vzal olej od hrobů sv. Vitalia, Mastiala a Alexandra a potom i olej od stolice, na níž Petr seděl.« Není tedy nic pravdě podobnějšího, nežli že zde, v tomto výklenku, stolice Petrova stávala a že Jan onen nápis nad výklenkem před očima měl, když do seznamu psal »olej od stolice, na níž sv. Petr seděl.« Proto přejí si co nejvíce, aby tato krypta se odkryla, prozkoumala a smysl onoho nápisu se našel.

Nyní jest ona krypta zcela odkryta i nápis onen šťastně rozluštěn; co Rossi tušil, zkoumáním potvrzeno.

Úsilovné práci preláta Crostarosy, jemuž pozemek katakomby náležel, se zpytatelem Marianem Armellini, podařilo r. 1876. kryptu sv. Petra očistiti a prozkoumati. Před oltářem po levé ruce stojí posud biskupská stolice, v tuft vytesaná, na níž před 18 sty lety svatý apoštol Petr jako biskup sedával. Naproti této stolici stojí u druhé stěny nízký sloup, nahoře sřiznutý, aby se ho jako stolu užívati mohlo. Sloup tento jest později tam postaven a sloužil k tomu, aby se naň lampy, buď z mramoru neb skla zhotovené, stavěly, v nichž vonný olej se páľival. Až posud viděti lze ve výklenku nad sloupem hustě usazené saze od mnoha světél pocházející. Lampy a světla u hrobů svatých zapalovati, jest obyčejem křesťanské dávnověkosti. Olej z takových lamp měl pro křesťany cenu velikou a choval se v úctě, jako posvátná památka. A z tohoto oleje naproti stolici Petrově vzal Jan pro královnu Theodolindu a napsal: »Olej od stolice, na níž sv. Petr seděl.«

I onen kusý nápis rozluštěn jest a vypravuje nám, že »Damasus, papež, místo toto v úctě ozdobil, kde svatý Petr sedával; zde že odpočívá Emeren-

tiana a Papias. • Damasus byl papežem od r. 366.—384. a pečoval o katakomby všestranně. Proto také okrášlil ono místo, kde první papež, sv. Petr, učival a křtíval.

Mimo tyto důkazy, že se sv. Petr vskutku v katakombě Ostrianské zdržoval, nalezl Armellini tamtéž ještě jiné svědectví. Na jedné z černalé stěně viděti lze železným nástrojem vyrytý nápis. Nápis tento, ač již neúplný, doplnil Rossi takto: »Dne 15. kalend. únorových (18. ledna), pro lásku k stolici sv. Petra, na níž prvně v Římě seděl.« Nápis tento má převelikou důležitost, neboť dokazuje, že zde, kde sv. Petr stolicí svou biskupskou míval a učival, i první křesťané památku nastolení jeho, a sice 18. ledna každého roku slavivali, jakož se posud v Římě a celé církvi katol. děje.

Tak postarala se prozřetelnost božská o nezvratný důkaz, že sv. Petr vskutku v Římě byl a tam stolicí biskupskou založil, že tedy biskup římský jakožto řádný jeho zástupce i moc jeho a přednostství v církvi zdědil. Důkaz tento objeven jest v lůně země, z dob prastarých, aby nebylo podezření z padělků, objeven jest v dobách nových, aby tu, kdy apoštolská stolice s tolika nepřáteli zápasiti musí, věrní katolíci v ní viděli moc Kristem ustanovenou a tak v boji pevně k ní stáli, s ní bojovali, s ní trpěli, ale také s ní vítězili. Jako svatý Petr v Římě stolicí svou postavil a s ní neohroženě jako velepastýř učení Kristovo hlásal, tak až posud nástupce jeho, svatý Otec náš, ač zajatcem jest ve vlastním

domě, neustává hlásati pravdu křesťanskou všem, panovníkům i poddaným a volati všecky k Bohu, a jež poslal Ježíši Kristu. Církev Kristova, na skále Petrově zbudovaná, přechkala bouře hrozné, přechká i nyní, neboť jen jí zaslíbil Pán: že »brány pekelné ji nepřemohou.«

Když již mluvíme o »stolici sv. Petra v katakombách, nebude od místa, zmíniti se i o stolici jeho, chované posud ve velechrámě sv. Petra v Římě.

V Apsidě naproti hlavnímu vchodu za oltářem vidíme pomník ohromných rozměrů. Čtyry sochy kovové, obrovské velikosti, představující 4 otce církevní, sv. Ambrože, Augustina, Athanaše a Chrysostoma, nesou na bedrách velikou, z kovu ulitou biskupskou stolicí. V této nachází se jiná stolice, o níž prastaré podání praví, že je to ona, již sv. Petr užíval, když v domě senátora Pudensa bydle, služby Boží konával. Ohromný pomník tento dal zříditi papež Alexandr II. r. 1063. O slavnosti 1800leté smrti svatého Petra dal Pius IX. stolicí Petrovu z pomníku sníti a věřícím vystaviti. Stolice tato jest podobná těm, jichž za císaře Klandia (41—54) vysocí hodnostáři státní užívali. Jest z tvrdého dřeva dubového, rozličnými okrasami ozdobená, sem tam však také porouchaná, neboť z ní bývaly částčky na památku vznešeným osobám rozdávány. Po mnoho století sloužila za biskupskou stolicí papežům římským, na níž každý papež slavně nastolen býval. Tim se naznačovala přísná poslušnost papežů po prvním papeži sv. Petru, apoštolu.

(Přítelé dále.)

U večer.

Když nad zemí se mlhy rozeklenou,
tu mocný Kdosi dolů hlavu sklání —
dech cítím Jeho, vidím pousmání
i náruč širou, něžnou, rozevřenou.

Dál noře pak se ve své rozjímání,
zřím matku zemi cudně uzarděnou
jak nevěstu, již otec rozechvěnou
na čelo rukou skládá požehnání.

A vůně libá vždy mne obevívá,
když znenáhla vše zmlká — a se stmívá;
vždy touha nová v řadru mém se nití,

když zdá se mi, že Někdo na kraj celý,
před velikostí Jeho, nachem uzardělý,
ach, pestré, vonné, rajske sype kvítí!

K. E. Vojíš.

Z jitra.

Když do bezedna věků tma se řítí
a první paprsk světla k zemi vzlétne,
se slední chmůrou v divý boj se střetne;
však pomoc velká! — Vše se zboutí k žití.

Tu mocný Kdosi, vykonav svou práci,
se zvedá, nedoměrná křídla chystá k letu,
a žehnaje v sled procitlému světu,
zas do nadhvězdnych výšin zpět se vrací.

A květiny hned kališky své kloní
a slzy důků, perličky jak roní —
z všad slavnostní je slyšet zpěvné vzkřiky;

to ptáček milých ze každé sněti
i z hrdělek jich velikých se děti:
Ó díky Tobě, Bože! díky!

K. E. Vojíš.

Zaslíbení Pána Ježíše ctitelům nejsvětějšího Srdce.

Uvažuje P. ěm. Kovář, O. SS. R. (Viz r. 1896.)

8. zaslíbení:

Nejsv. Srdce je bezpečným útočištěm
v životě a smrti.

Velice krásné zaslíbení je poslední, jež Pán Ježíš dal všem ctitelům: »Budu jim bezpečným útočištěm v životě i smrti.« Prve než odešel Kristus Pán zpět k nebeskému Otci po slavném z mrtvých vstání, pravil svým apoštolům: »Dána jest mi všeliká moc na nebi i na zemi.« »Všeliká« moc je veškerá, všechna moc. Má-li Pán Ježíš všechnu moc nejen na nebi, ale i na zemi, má jeho Srdce moc pomáhati všem bídám, všem strastem. Ono je útočištěm jistým všem opuštěným a pronásledovaným, všem chudým a nouzi trpícím, všem zarmouceným a hofem sklíčeným, všem od světa zavrženým a od lidí zrazeným, všem nemocným, všem hříšným, a to nejen

v životě, ale též v největší bídě a nouzi, v nejdůležitější chvíli celého života, ve smrti, kde je útočištěm proti ukládům ďábelským.

Když ditku hrozí nějaké nebezpečí, utíká se k matce, skryje se za ni, nebo hledá útočiště na jejím klině. Když bývali zločinci a provinilci pronásledováni, utíkali se do chrámu, objali oltář. Tam nesmělo se jim nic státi, nesměli je trestati nebo usmrtiti, až opustili posvátné místo. Vyznávalo se tím, že chrám je útočištěm, že když lidé nemají slitování s nimi, že je přece někdo Vyšší, kdo je přijme, útočiště jim poskytne: nejvyšší Soudce. Zvyk ten byl u pohanův, u židů, je i dosud u nás. Nařídil Hospodin v Starém Zákoně, by ustanoveno bylo několik měst, kam provinilci, kteří se dopustili jistých zločinů, mohli se utéci a byli bezpečni. Co řekneme o našem chrámu, chrámu pravého a živého Boha, kde přebývá osobně Ježíš Kristus,

kde žije jeho milostné Srdce v nejsv. Svátosti? I on, i ono je útočištěm, ale ne některým lidem, ale všem hříšníkům, všem věřícím bez rozdílu. Stalo se mnohdy, že lstí vylákali člověka z chrámu, by ho zatkli volně a soudili. Ale, kdo se utíká upřímně k nejsv. Srdci Páně, to je útočištěm bezpečným, jistým, žádná lest a klam a podvod nevyhloudí jej z něho, když člověk sám nechce. Jako přijímal božský náš Vykupitel za pozemského pobytu všechny, žádného, jenž byl dobré vůle, od sebe neodvrhoval, tak i nyní, jeho Srdce se nezměnilo, zůstalo totéž.

Jsou sirotci, bez rodičů, bez přátel, bratři, známých, jsou, jichž nikdo si nevšímá, každý je pronásleduje, pronásleduje snad právě k vůli Bohu, že se drží víry, příkázanými Božími se spravují, že jsou pronásledováni k vůli spravedlnosti, hle, oni mají útočiště jisté, Srdce, tlukoucí láskou k nim, Srdce, plné laskavosti a útrpnosti: Srdce nejdražší Pána Ježíše. Pro všechny časy, až do skonání světa, pravil Syn Boží: »Blahoslavení budete, když vás budou lidé nenávidět, a když vás vyženou a zhaní, a jméno vaše jako zlé vyvrhnou pro Syna člověka.« (Luk. 6, 22.)

Jsou chudí a nouzi trpící, kteří jsou snad jenom posměchem druhým. Lidé jich nenávidí, jich se štítí, považují je za břemeno a obtíž obce, snad je jmenují i vývrhelem světa, že nemají vzácného šatu, ušlechtilé povahy a důvtipu, že se nehodí do vybrané společnosti: hle, co praví Ježíš: »Slitování mám nad lidem.« Co učinil dříve, činí i nyní. Když zástupové — tisíce jich bylo — ho poslouchali, a nemohli nasyciti dosti své duše jeho slovy tak, že zapomněli úplně na tělesný pokrm, jen aby slyšeli jeho nebeská slova, učinil k vůli nim zázrak. Nasýtil je chleby a rybičkami, rozmnoživ zázračně malý počet chlebů,

že všickni pojedli s dostatek a ještě zbylo. Kolik živí jeho štědrá ruka chudých a nuzných, kolik ztrápených hladem a žízni zmořených nalézá útočiště, posilu a pomoc u jeho milosrdného Srdce. A což teprve kolik je těch, kteří žízni po vyšších milostech, on je sytí a ukájí! »Jsi-li hladov po nadzemských milostech,« napomíná zbožný kartuzián Landsperg († r. 1539.), »najdeš v nejsv. Srdci manu, jež přišla s nebe; žízniš-li po spáse, nalezněš tu pramen z ráje, který uprostřed ráje vytéká a vlévá se do srdcí věřících: zde jsou dvěře korábu, jimiž vcházejí, kdožkoli nechťejí zahynouti v potopě (zkaze) tohoto světa.«

A kdo je ztrápený a hořem skličný, koho zármutek stíhá za zármutkem, kam se uteče, kde najde úkrytu a potěchy? V Srdci Ježíšově. On pravil: »Pojďte ke mně všichni, kteří pracujete (sténáte pod tíhou břemen svých tělesných i duševních) a obtiženi jste a já vás občeřstvim. Vezměte jho mé na sebe a uče se ode mne . . . a naleznete odpočinutí duším svým.« (Mat. 11, 28. 29.)

A když svět někoho zradil a lidé stali se nevěrnými, kam se takoví utekou, kde najdou posilu? V Srdci Páně. Smutná to věc, ale pravdivá, mnozí důvěřují jenom lidem. Na nich staví si do budoucnosti své vzdušné známky, na ně věsí takorůzka svá srdce, od nich očekávají pomoc, útěchu, radosti. Docela zapomínají, co dí Pán Bůh o lidech: »Každý člověk (více-méně) lživým je.« — Boha opustili, světu lživému a svůdnému se oddali, lidem věřili. Opustil-li člověk Boha, hlavně hříchem, duše jeho nemá pokoje, ona bloudí od člověka ku člověku, žebrá brzy na tom nebo na onom potěšení a dostává drobtý bidné. Jde dále, bloudí dále jako Kain ve světě, hledá utišení a obveselení v radostech světských, nedovolených vyražených a nalézá — kalnou vodu, která neuhasí jeho žízně. Pachtí

se po cti, hodnostech, důstojenstvích — a když je má chvíli, rozplynou se jako ranní pára, když vyšlo jasné slunko. Ale snad majetek a statek, zlato a stříbro, velké hospodářství, mnoho služebných, koně a co všechno naplní mé srdce — a požár přišel a obrátil tvou slávu v ssutiny. Před tím, přítel dost, známých nazbyt, přátelůků ještě víc, tiskli ti ruce a zvali tě k sobě a chválili tvůj dům a zvedené tvé dítky — a nyní, když snad jsi žebrák s možnou na ruce: všechny dvěře jsou zavřeny, nikdo tě nezná. Hle, jak podivně latinské přísloví: „Dokud šťastným jsi, mnohé čítat budeš přátele: časy-li však chmurné přijdou, sám budeš.“ Kde najde takový, světem odstrčený a lidmi zrazený, útočiště, kde pomoci? Tam, kde se dříve dala nalézt, kde dříve ji měl hledati, ji však povrhoval — v Srdci Ježíšově. — A kolik je lidí nevěrnými lidmi zrazených a opuštěných, když hanba se dostavila. Ach, mnohý se dokládá nebem snad i peklem, volá živého Boha za svědka, že dostojí slibu, splní, co je povinen, a člověk bloud — věřil, a zahodil snad čest, dobré jméno, všechno. Člověk bloud zapomněl, co dobře vyjadřuje národní píseň:

Nevěř, nevěř, slib klamává,
ptáček s lípy zapěje;
skála v prach se rozpadává,
vírou roste naděje.

A když se stalo, co mohl předvidati, když sliby se nesplnily, když zrazen a opuštěn v bidě tone, kam se obrátí? Blažen ještě po tak smutných zkušenostech, uteče-li se na nejmilejší Srdce Ježíšovo. Lidská věrnost je trvalou a pravou, zakládá-li se na víře, ne však na užitku, radostech, statku; neboť, když toto vše zmizí, zmizí i věrnost a zklamaný člověk stojí tu opuštěn. Takové zrazené a od lidí opuštěné přijímá Srdce Ježíšovo. „Jsi-li smuten,“

dí sv. Petr Damiani, „znepokojuje-li tě vzpomínka na tvé hříchy, zmitáno-li srdce tvé vášní, ó, uteč se na Srdce Ježíšovo; toť jisté útočiště, toť bezpečný útulek nešťas'ných a spása všech křesťanův.“ I Srdce Ježíšovo bylo nevďekem a zradou zraněno, bylo zraněno a skutečně otevřeno kopím, by nám popřálo útočiště. „Tvé Srdce,“ pravi sv. Bernard, „bylo zraněno, abys nám poskytl jisté útočiště! Tvé Srdce bylo otevřeno, abychom se po roztržitých pracích (tohoto světa) tam v tichosti ubytovali.“

Že Pán Ježíš byl útočištěm nemocným, je patrné ze sv. evangelia. Různí nemocní to byli především, kterým pomáhal, je uzdravoval. Ku dveřím domu sv. Petra v Kafarnau přinesli nemocné a neduživé. „Večer pak, když slunce zapadlo, přinášeli k němu všechny zle se mající i zlými duchy posedlé a všechno město se bylo sběhlo ku dveřím. I uzdravoval mnohé . . .“ (Mar. 1, 32—34.) Sv. Jeroným (In Evang. Matth. 8, 16.) pravi, „zde je tajemství. Ne ráno, ne v poledne, ale večer, když slunce zaslo, byli všichni uzdraveni. Zapadajícím sluncem vyrozumívá se Ježíš, „Slunce spravedlnosti,“ jenž umíraje na kříži, všechny nemoce a slabosti naší duše, zobrazené oněmi nemocnými, uzdravil a s nás šál.“ A oněmi dveřmi lze nám vyrozuměti ránu v boku Páně, kdy nejsv. Srdce při západu slunce kopím bylo probodeno a otevřeno jako klíčem dvěře, bychom mohli tam vejíti.“ (Quaresmius.) Ano, nemocní měli takovou důvěru v Krista Pána, že věřili, že nabudou zdraví, dotknou-li se pouze jeho roucha, ano lemu jeho šatů. (Mar. 8, 56.) Jeť zdraví veliké dobro pozemské, a kdo je člověku vrácí, získává si jeho srdce, jeho lásku.

Že Pán Ježíš uzdravoval i duševně nemocné, to jest hříšníky, o tom svědčí přecetná místa sv. evangelii. Bývat nejednou nemoc jenom následkem nebo

trestem hříchu, a právě proto přišel Pán Ježíš na svět, aby uzdravil naše duše. sňal s nich hříchy, smířil nás s Pánem Bohem. »Syn člověka přišel spasit, co bylo zahynulo.« P. Patiss T. J., veliký ctitel Srdce Páně, vypravuje, že hřích a pobožnost k nejsv. Srdci Páně nedají se spojit, nemohou zůstatí pospolu v jednom srdci. »Znal jsem,« pravi, »osoby, které nechtěly se zřici hříchu, a daly se raději vyškrtnouti z arcibratrstva Srdce Páně.« Ano, tak tomu jest. Hříšníci nacházejí otevřené Srdce Ježíšovo, nalézají v něm bezpečný útulek, ale toliko oni, kteří touží hříchu se zbavit, zřici, z hříchu se káti. Proto tolikrát pravil Kristus Pán k tělesně i duševně nemocným: »Jdi a nehřeš více.« »Jdi a nehřeš, aby se ti něco horšího nepřihodilo.«

Je-li Srdce Páně bezpečným útočištěm v životě a sice všem ctitelům, je jim a tím více i v smrti. Právě v této chvíli okazuje nejvíce svou moc, svou věrnost, svou lásku. V této chvíli se rozhoduje, buď duše zůstane Bohu, buď přijde na pospas ďáblu. A zlý duch nelení. Vít dobře, buď nyní, buď nikdy. Buď nyní dostanu duši, svedu ji k hříchu, buď nikdy více, setrvá-li v milosti, je zachráněna na věky. V této chvíli potřebujeme nejbezpečnějšího útočiště, nejsilnějšího spomocníka. Musí-li býti náš spomocník silný v životě, by nás chránil a hájil, musí býti všemohoucí ve chvíli rozhodující nad naším životem věčným nebo věčnou smrtí. »Rány Kristovy,« pravi sv. Augustin, »poskytují mně jistého útulku, obzvláště rána jeho nejsv. Srdce.« Zvolme toto jisté, bezpečné útočiště! Zvolme je však již za živobytí svého, dokud jsme zdraví. Jak sladko je umírat, poučuje nás slůžebnice nejsv. Srdce blahoslavená Markéta Alacoque, »když jsme měli stále úctu k Srdci Toho, jenž bude naším Soudcem.«

Proto popisuje píseň tak krásně, kde máme hledati útočiště, zvláště před nepřátely, bychom neklesli a se nebáli hodinky smrti:

Má duše, schovej se,
nepřítel blíží se.

A duše odpovídá:

Já již se schovala,
do ran Krista Pána,
já již nebojím se. —

Ano, tam není se nám čeho báti, v ranách, Srdci Krista Pána jsme ukryti, bezpečni. Co Pán Ježíš slibil, že bude ctitelům útočištěm bezpečným zvláště smrti, splnil také na jistém muži.

»Na lůžku ležel nemocný otec, hříšník a blízek smrti. Zbožná dcera stěžovala si milosrdné sestře na svátek nejsv. Srdce Páně (bylo to 20. června 1884), že nemůže přiměti otce, by přijal sv. svátosti umírajících. Nebyl od svatby 33 let u zpovědi a nyní brzy zemře. Sestra ji těšila a poradila, by ihned začala na ten úmysl 9denní pobožnost k nejsladšímu Srdci Páně, že je právě jeho svátek, a též by slíbila, že bude-li vyslyšena, uveřejní tu milost otci prokázanou. Ani neuplynul třetí den a již poslala ona dcera rychle svou družku ku knězi, by pospíšil, že otec již se dá zaopatřiti. Upřímně se otec vyzpovídal a dcera splnila slib a uveřejnila toto veliké dobrodiní nejmilejšího Srdce Páně.« (Dle Sendbote des gt. Her. 1884, seš. 8.)

Bůh se nedá nikým předstihnouti v dobrotě a lásce a milosrdenství. Pán Ježíš jako pravý Bůh plní, co slibil: je bezpečným útočištěm v životě všem opuštěným a pronásledovaným, všem chudým nouzi trpícím, všem strápeným a hořem skličeným, všem od světa zavrženým a lidmi zrazeným, všem nemocným, všem hříšným, a zároveň i v smrti. Když v životě rádi a stále jej ctíme, když v hodině smrti na jeho Srdci odpočívající zemřeme, ano, když

Pána Ježíše přijavše v nejsv. Svátosti, zpovědi a posledním pomazáním posilnění byvše, skonáme v milosti Boží,

v jeho lásce, zůstane Srdce Ježíšovo naším věčným útočištěm, potěchou a slávou v nebi. (Přístě dále.)

Na slavnost Obřezání Páně.

„Nazváno jest jméno jeho Ježíš.“

Luk. 2, 21.

Dnes slaví církev svatá památku onoho dne, kdy božské dítě Marie Panny, když se po jeho narození naplnilo dní osm, podrobilo se rozkazům zákona Možíšova v té příčině daným, a kdy slavnostným obřadem bylo jemu dáno jméno ze všech jmen nejsvětější a posláni a dílu jeho nejpříměřenější, totiž jméno Ježíš.

Církev svatá připomínajíc nám jméno to na prahu nového občanského roku, dává nám jako na srozuměnou a pokyn, koho jest nám se přidržeti, chceme-li, aby ten nový občanský rok, který dnešním dnem počíná, byl skutečně takovým, jakým jej lidé v dnešní den sobě navzájem přáti v obvyčej vzali.

Potká-li přítel přítele, stiskna mu pravici, přeje: šťastný nový rok! Dítě předstupuje před milované rodiče a vybranými nebo třeba docela prostičkými slovy činí, co jini činí: přeje milým rodičům svým: šťastný nový rok! Před mocné tohoto světa za- jinde předstupují podřízení a do jich přízně se odporučují s úklonami a přejí: šťastný nový rok! A tu zas zaklepe na dveře člověk chudý a hospodáři, hospodyně a všem domácím, hlasem prosebným přeje: šťastný nový rok!

A když to tak jest již dávňným a chvalitebným obvyčejem, tož i ten hlasatel slova Božího tak činívá a přeje zbožným posluchačům: šťastný nový rok! Že však mimo Krista není žádného pravého štěstí, proto také církev svatá připomíná nám dnes nejsvětější jméno Ježíš, kteréž jediné lidem poklady pravého štěstí otvírá a brány neštěstí zavírá. — Vkročíme-li někde do nádherných budov zbožných posluchačů, a spatříme-li tam bohaté skvosty stříbra a zlata, tu bývají oči naše nádhrou a leskem zavdy až oslněny a bezděky pomyslíme sobě: tady věru ti, kteří zde obývají, musí

býti šťastni! Ale nebývá tak. Stříbra a zlata a jiných pokladů měl král Šalomoun až nazbyt, než proto přece nebyl šťastným. Či může lesklý, mrtvý kov učiniti srdce lidské opravdově šťastným? Nikdy a nikdy, protože srdce lidské pro Boha stvořeno jest a je jen lepší, vznešenější, nehynoucí poklad oblažiti může, a pokladem tím jest Bůh sám, jest milost a přízeň jeho. A jméno Ježíš je ten zlatý klíč, který lidem tento svrchovaný poklad či tu klenotnici milosti Božích otvírá. Ó, kéžby všichni, kdož šťastni býti sobě žádají, klíč ten zlatý připevnili si dnes k srdci svému a za nic na světě ho nevydali z rukou svých. Kdož tak učiní, těm zajisté ten nastávající rok, ať radostné nebo žalostné věci přinese jim, bude nejen na 365 dní, ale na celou věčnost šťastným. Tak učinil již bohabojný Tobías: neustaltě on nikdy v Hospodina doufati a jej zvyvati, a proto i v neštěstí šťastným byl, jak sám dosvědčuje, když děl otcovsky k synu svému: „Neboj se, synu můj; chudý sice život vedeme, ale mnoho dobrého mítí budeme. Jestliže se báti budem Boha, a jestliže odstoupíme od všelikého hříchu, a budeme-li dobře činiti.“ (Tob. 4, 23.) Ale řecké mnohý: té chudobě své jsem již zvyklý a nelekám se jí, ale jak, jestliže přikvači na mne nemoc a jiné soužení? Ovšem! jaké že to štěstí pro člověka, byt i nevím jakými statky oplýval, když nemoc a bolesti svírají jej? Avšak my jsme vyznavači Kristovi a kdo z nás snášel takovou nemoc a takové bolesti, jakýmž se z lásky k nám podrobil Pán Ježíš? A neřekl on: „Budete-li zač prosliti Otce ve jménu mém, dám vám?“ (Jan 16, 53.) A to je ten druhý klíč zlatý, který opět brány neštěstí zavírá. Ó nedávejž klíče toho nikdo z ruky své a zajisté, co se nám zavdy neštěstím býti ukazuje, ve štěstí Otec nebeský obrátí podle nevyzpytatelných úradků svých a nepřeborného bohatství lásky a milosrdenství svého.

F. K.

Na neděli 3. po Zjevení Páně.

„Mnozí od východu i od západu stolíti budou s Abrahamem a Isákem a Jakobem, synové pak království vyvrženi budou do temnosti zevnitřní.“
Mat. 8, 12.

Písmě svatém, v knize Přísloví, v 31. kapitole, vyslovuje Duch svatý ústy proroka chválu ženám statečným. — Čtemeť tam: »Zdaleka a z posledních končin (t. j. velmi veliká) jest cena jejich.«

Žena statečná a bohobojná nejen že přičinlivě a vzorně pořádá veškerou domácnost, ale ona se stará a přičinuje také, aby i muž její byl ve cti netoliko doma, ale i v obci, a proto když ústa svá otevře, »k moudrosti je otevře,« dí Písmo svaté, »zákon milostivosti jest na jazyku jejím.«

A chválí-li Písmo svaté ženu statečnou a bohobojnou, kteráž ze neměl Pán Ježíš pochváliti onoho statečného setníka, o němž dnešní sv. evangelium se zmiňuje?

Setník ten byl o domácnost svou tak pečliv, že nestěžoval si toho vydati se na cestu, aby poprosil Pána Ježíše za služebníka svého, kterýž byl nemocen a zle se trápil.

Vojáci, jak známo, zvláště výše postavení, obyčejně neplývají chválami svých podřízených, jestliže tito konají poslušně povinnosti své. Žádá toho tak vojenská kázeň.

Že však setník Kafarnaumský chválil kázeň podřízených vojáků svých, že i svého služebníka vyznamenal vysvědčením velmi pochvalným, to zajisté svědčí o vzorném pořádku, jakýž v jeho setnině i v domácnosti panoval. Již tato okolnost zajisté jest chvály hodna, avšak pro tuto okolnost nepochválil Pán Ježíš vzorného setníka tak jako více pro jeho viru a pokoru, že uvěřil ve všemohoucnost jeho a že jako pohan uznával se nehodná, aby Pán Ježíš vešel do příbytku jeho, neboť tak pravil Pán Ježíš za sebou jdoucím: »Amen, pravím vám, nenalezl jsem tak veliké víry v Izraeli. Pravím pak vám, že přijdou mnozí od východu i od západu, a stolíti budou s Abrahamem a Isákem a Jakobem: synové pak království vyvrženi budou do temnosti ze-

vnitřní.« (Mat. 8, 11—12.) A co pravil Pán Ježíš za sebou jdoucím, až podnes v platnosti trvá. Či mohl by Pán Ježíš chváliti ty ze synů království, kteří královstvím jeho pohrdají? Ó, jen se rozhlédněme a vizeme, jak přemnozí ze synů království, t. j. z křesťanů samých sobě počínají? Mnozí nejen že sami vírou v Ježíše Krista a svatým učením jeho pohrdají, ale oni i ničemně smýšleji, mluví a píší o těch, kteříž dědictví svých bohobojných otců více zlata a stříbra si váží a je za žádnou cenu v lehkost dáti nevolí. Či není tomu tak? Slyšel jsi kdy, že by pravý žid posměšně a potupně mluvil o své víře? Toho ne učinil žid věřící, byť i sebe vlažnějším byl u víře své. Mohamedán čili turek váží si svého náboženství a předpisy jeho zachovává. Když čas k modlení s minaretu, t. j. s věže se ohlašuje, turek, nechť je kde je, nikdy a nikde se nestydí pokleknouti k modlitbě. Jinověrci nedopustí, aby někdo veřejně tupil náboženství jejich, a co činí nejedni katolíti křesťané? Stydí se za viru svou, kde by se ji honositi mohli: jini z nich zase čtou se zálibou knihy a spisy neverců ze svatého náboženství našeho posměch si činíci, a knihy a spisy takové i jiným potají nebo zjevně podstrkují a čísti dávají. a jini neostýchají se věci náboženské na rozličných schůzích a i v hospodách předmětem činíti nikoliv náboženských, ale bohapustých a rouhavých rozhovorů, anof i hádek. Ó, jak tyto a podobné syny království zahanbuje setník pohan v dnešním svatém evanegliu! Ač voják, přec vyřel jemnocitem dobře v srdci věrného služebníka svého, kterak tento pevně věří, že ten, kterýž tolika nemocným ku pomoci přispěl, zajisté všemohoucnosti svou i jej z těžké nemoci jeho pozdraviti může; anof on ten setník, pán jeho, sám to věřil a jen za nehodna se pokládal, aby Pán Ježíš vešel do příbytku jeho, a proto pravil: »Pane, nejsem hoden, abys vešel pod střechu mou, ale toliko rci slovem, a uzdraven bude služebník můj.« (Mat. 8, 8.)

Věk náš honosí se pokrokem. ale to není pokrok, nýbrž zpátečnictví k po-

hanství a nevěře, dávají-li lidé výhost víře v Otce nebeského a toho, kteréhož poslal, Ježíše Krista.

Věk náš honosí se lidumilstvím, ale to není lidumilství, nýbrž tyranství. zhavuješ-li, anebo chceš-li zbavití spulubližního svého o útěchu, již poskytuje srdci lidskému svatě náboženství a živá víra v Ježíše Krista a neklamné slovo jeho jak v životě tak i v smrti. Dějiny světa a denní zkušenost nevyvratně dokazují, že kdo se Boha spustí, toho i

Bůh opustí, leč že by se celým srdcem zase k němu obrátil, jak sama Pravda věčná, Ježíš Kristus, v žalosti a lásky dí: „Jerusaléme, kterýž zabíjíš proroky, a kamenuješ ty, jenž k tobě posláni jsou: kolikrát jsem chtěl shromáždit syny tvé, jako slepice shromáždí kuřátka svá, a nechtěl jsi? Aj, zanechal se dům váš pustý. Neboť pravím vám, neuzříte mne od této chvíle, co díte: Požehnaný, jenž se béře ve jménu Páně.“ (Mat. 23. 38—39.) F. K.

Divotvorná moc náboženství.

Návěťová vězení v době misí roku 1895. — Podává Petr Košťl.

Ná však pravím vám, že tento ospravedlněn vrátil se domu, onen ale ne. Tato přesvatá slova božského Mistra, která pravý význam lidosti a skroušenosti obsahují, a zároveň protivu řízejské pýchy a chvástavého sebevědomí tak jasně a zřetelně vyjadřují, pak to útěchy plné volání: „Bože, buď milostiv mně hříšnému,“ které samo jediné hlubokým svým smyslem jest s to, aby kajícího na cestu obrácení k stolici smíření přivedlo, nemožno nepovšimnuto nechat vůči úspěchům a výsledkům, které se v loni udály v zemské věznici hlavního města Lvova při misích, konaných pro tamnější trestance.

Abyste tím blahodárnějších užtků přinesly, a aby účastníci s tím větší pozorností výklady pravd Božích si do srdcí vstřípti mohli, zažádáno na místech příslušných za osvobození vězňův od prací tělesných na čas cvičení duchovních. Vysoké c. k. ministerstvo výnosem ze dne 29. února žádosti vyhovělo, a po všechny dny misí nebylo vězně spátiti ani při pracích zemských, ani městských, aniž kdekoli v soukromí.

Započal misie usmířující, láska přidružila se k trestající spravedlnosti a paprskem slunečním vnikla v hustou a tmavou mlhu, která vězení od světa odlučovala.

P. Marszałkowiez a P. Wróblewski,

oba z tovaryšstva Ježíšova, řídili duchovní cvičení vězňův a bratřsky se podělili o svaté pravdy náboženské pro trestance; první přednášel o spravedlnosti Boží, druhý o Božím milosrdenství. Vězni z počátku lhostejně, s nevolí, ba někdy s odporem na tváři poslouchali výklady pravd Božích; jest přirozeno, že srdce závistí, poklesky, ano zločiny nejhrubšími obtížené, nerádo dává výhost neřestem, a jen stěží otvírá se slovu Božím. Vlažnost a lhostejnost nechtěla míti konce, až když řeč misionáře o posledním soudu rozléhala se jako trouba andělská prostorem chrámovou, tu počaly ustupovat mlhy hříchu a první paprsky milosti světla vnikly do tajných záhybů srdcí zatvrzelých; povstal u mnohých úžas, pak hlasitě vzdychání, a solving že opustil kazatel místo, pádl za ním muž mladý do sakristie. Křečovitě ruce spinaje, volal zoufale: „Tedy navždy jsem ztracen?! provinil jsem více nežli jste vykládal.“ „Posekej a poslyš kázání spolubratra mého, a teprv přijď,“ zněla odpověď misionářova. —

A v pravdě účinně mluvil druhý misionář o milosrdenství Božím a o jeho dobrotě, které nikým nepohrda, ani tím největším hříšníkem ne. Mluvil o nekonečné lásce vtěleného Synu Božího, který svým chudým životem, svým přehrokým utrpením a svou smrtí viny hříšníků zhladil, a také tomu nejběžněj-

šimu zločinci odpouští, když pln lítosti a kajcnosti k trůnu jeho spravedlnosti a milosrdenství přikleká, se vyzná a skroušeně volá: »Bože, Otče, buď milostiv mně hříšnému!« A teď následoval okamžik, jaký málokdy zřítí u lidí, kteří již tak dlouho bahnem hříchů se brodili. Hlasité vzlykání a kvení ozývalo se opět prostorem chrámu a velké slzy proudem řinuly z očí po tvářích mladíků, mužův a starců; byly to slzy bolesti nade hříchy spáchanými, dávající jistou záruku touhy po opravdovém smíření s Pánem Bohem. A vskutku ze 600 uvězněných jen dva protivili se milosrdenství Božímu, připsující všeobecné obměkčení srdcí čarodějnictví misionářů, snažili se pobouřiti myslí spoluvěznů kajcných, avšak nepovedlo se jim to, opaku docílili, ba i sami na sobě měli zkusiti záranky milosti Boží, neboť denní modlitba po čas duchovních cvičení: »Dej, ó dobrý pastýři, aby ani jeden u stolu Páně nescházel,« i za ně k trůnu Nejvyššího se vznášela a v tak milosti plné době oslyšána býti nemohla.

Aby pak ani přečetní nemocní trestanci z milosti Boží vyloučení nebyli, sedávali dohlazitelé a později i sami vězni ve volných chvílích na ložích churavých spolubratrů, vykládající jim kázání misionářů, jak nejlépe dovedli.

A když den přijeti sv. pokání nadešel, poslal Jeho Excellence nejdůstojnější pan arcibiskup 30 duchovních, kteří dostačili, by trestanci všeobecnou zpověď vykonati mohli.

Dne 3. března celý den zpovídáno; první mezi kajcníky, který také všem kázáním obcoval a všechny pobožnosti s vězni konal, byl ředitel ústavu, Podczaszynski, a s ním oba správcové duchovní trestnice; všichni vězni až na dva přijali svátost pokání.

Když pak na zítří oba misionáři znova na požádání do zpovědnice zasedli, aby ještě některým vězňům v pochybnostech radou a pomocí byli, tu mimo nadání přicházejí i oni dva doposud odbojní, nemohou již odolati milosti Boží, která jakoby kladivem tloukla do svědomí, vrhají se před zpovědníky na kolena, a prosí úpěnlivě za smíření od Boha všemohoucího. — Tedy vyslyšel Všemohoucí hlasy modlicích se spolu-

bratří vytrvalé, a téhož dne žádná z oveček pobloudivých nescházela u večeře Páně.

Konávají se misie a duchovní cvičení vzdělančům a trídám v každém ohledu, když zevně soudíme, nad vězné pokročilejším a dokonalejším, a přec účastenství při přijímání sv. svátosti mnohdy sotva třetiny dosahuje; a zde ze zločincův u sv. svátosti ani jeden nescházel. Tak byla korunována a odměněna obětavá práce misionářů; zřejmo, že Duch sv. hojnost milostí svých vylil na ubohé pobloudivé.

Kdož as více jest ospravedlněn? Zda opovržený vězeň, jenž pln bolu a lítosti nad svými přechýny v prsa se bije, a volá: »Bože, buď milostiv mně hříšnému!« aneb ten vzdělanec, jenž i bez přijímání sv. svátosti život trávi a napořád poklesků nejhrubších se dopouští.

Řeči závěreční a smíření připravil P. Marszałkowicz malou obec samých kajcníků k sv. přijímání: »I vy musíte uvnitř v srdci veškerou zášť odložití, musíte z plna srdce svým nepřítelům odpustiti, všem, jenž vás ve světě kdysi svedli, svým rodičům, kteří tak špatně nad vámi bděli, že jste na tato místa přišli, všem, kteří vám zde ve vězení buď právně neb neprávě žal a zármutek způsobili. Chcete-li tak učiniti, pak zvolte ještě jednou: »Odpouštíme ze srdce.« —

»Odpouštíme ze srdce,« znělo šesti sty hrdly prostorou chrámovou čtyřikrát po sobě, vedle pojmenování různých svůdců, nepřátel atd. Byl to okamžik velkolepý.

Nacež při mši sv., kterou sám nejdůst. pan arcibiskup sloužil, přisluhovali dva vězni, ostatní pak zpívali; a aby tento den smíření tím okázaleji oslaven byl, přinesli si někteří trouby, housle a jiné hudební nástroje, a hudbou zpěv doprovázeli. V ten den nebylo poznati, že zde jest tmavé vězení, nebylo pozorovati, že jsou zde vězni, zločinci, vrahové atd., všichni se změnili v dítky Boží.

Vstup do žaláře není vůbec dovolen, nicméně žádali některé vznešené dámy, předně ty, jež k této tak zdárné misi hlavní podnět daly, aby mimořádně z nejvyšších míst jim povoleno bylo, by závěreční slavnosti obcovati mohly. Jen třem paním z kruhů nejvyšších bylo to povoleno, a to kněžné Sanguszkové,

choti mistodržitele, pak paní Zaleské a její dcery. Jak velké bylo podivení, když uprostřed zločinců, které obyčejně jen stráž doprovází, tak vznešené dámy si zasedly, a jak hluboký úžas, když na znamení zvonkem dané k sv. přijímání i ony vysokorodé dámy přicházely, volajice pospolu k nebes Pánu: »Pane, nejsem hoden, abys vešel pod střechu mou!« V pravdě převelbný byl to okamžik, jehožto právem věřici apoštolem lásky nazývají, přítomným sv. přijímání podával. První přijímal ředitel ústavu, po něm jmenované tři paní, a pak 600 vězňů. Zbožné přicházeli všichni a pokoj zářil na jejich tvářích, jen smuteční řinčení okovů, jimižto přemnoží spoutáni byli, a jež po kamenné dlažbě za sebou vlekli, přerušoval blahý pocit spokojenosti po sv. přijímání. Řetězy byli spoutáni na těle, avšak duše byly řetězů prosty.

Krásným a dojemným slovům arcibiskupovým, který jako řečník výborný všudy jest znám, naslouchá každý mile rád, avšak sotva kdy slova jeho hloub v srdce lidská vnikla, jako zde v žaláři, když po mši sv. na ukončení této velkolepé slavnosti, oblečen jsa v odznaky moci hodnosti arcibiskupské, s mitrou na hlavě a berlou v ruce stál před lidmi, které společnost lidská vyvrhla, když jal se takto otcovsky mluvit: »Moje drahé děti! S dychtivostí velikou zavítal jsem k vám, abych s vámi sdílel radosti této hodiny. Vy jste byli očistěni, nyní požíváte pokoje srdce, spokojenost září ve vašich tvářích, avšak ještě dlouhá doba zkoušky, útrap očekává přemnohé. Možná, že některý z vás nevině byl obžalován nevině i odsouzen a nevině úpi v tomto žaláři, ó mějte místo toto za dobu zkoušky, za očistec . . . ; kdyby snad některý z vás byl pokoušen, aby reptal,

ó vzpomeň sobě na nevinného Spasitele a volej s nim: »My trpíme, co jsme zasloužili, tento však jest nevinen!« — Jak veliké bylo při slovech uvedených pohnutí, nelze ani popsati a vzrostlo ještě více, když všichni zpozorovali, že sám p. arcibiskup slzel, a pro vnitřní bolest dále mluvit nemohl.

Na památku milostivé doby této rozdávány byly posvěcené křížky, růžence, a téměř všichni vězni prosili za hromničky, tak že sto svíců se nedostávalo, a teprv později doručeny býti mohly. Rádost a vděčnost vězňů byla převeliká, dovršení svého však došla tím, když duchovenstvo u vrchního státního návladního, G. E. Woronieckého, vyprosilo odpuštění všech trestů za domácí provinění, jako reptání, pobuřování, vzbouření se proti strážím atd. Žádost misionářů byla neobyčejná, avšak vzpomínka státního návladního na upřímnou pobožnost vězňů přiměla ho k tomu, že všem tresty domácí prominul a všechna provinění odпусти. Kdož popíše radostné projevy trestanců, když ředitel vězení zprávu tu jim zvěstoval? Tím celé dny, týdny ba i měsíce trestu byly promínuty. Dnes, pravil duchovní správce věznice, jest učiněn náš žalář rájem, dnes poprvé modlití se budeme křížovou cestu bez řinčení řetězů.

Po několika dnech opět pracovali vězni na ulicích hlavního města, část trestanců potkala jednoho z misionářů, jiné odělení jednu dámu, která byla také přítomna závěreční pobožnosti. Pozdrav z obou stran byl tak vřelý a srdečný, že nejeden z kolem jdoucích podívil se mohl tomu vzájemnému, přátelskému pousmání, které zdálo se, že značí projev: »Známe se dobře a nezapomeneme nikdy na krásné prožité dny ve vězení.«

Ó jak podivně spojuje křesťanská láska ony protivy společnosti lidské, o jejichžto vyrovnání a usmíření nadarmo mudrují velikáni tohoto světa.

S poctivostí nejdál dojdeš.

poctivosti nejdál dojdeš! Kdybych o přísloví tomto dosti dlouho mluvil, a důvody přemnohými pravdivost jeho dotvrzoval, přece bych nikdy tolik nedocílil, co způsobí prosté a pravdivé vypravování, kteréž jsem jednou četl a kteréž tuto, pokud mi v paměti utkvělo, čtenářům podávám. Doufám, že naleznu pozorné čtenáře. Že pak událost, o níž vypravovati hodlám, sběhla se v Anglii, proto k lepšímu pochopení chci připomenouti tuto zřízení, které v Anglii jest obvyčejem. V Anglii jest mnoho bohatých lordů (pánů), kteří mají rozsáhlé pozemky. Že však obvyčejně sami jich neobdělávají, pronajímají je pracovitým lidem. Že k těmto pozemkům patří i domy, stodoly a chlévy, rozumí se samo sebou. Je-li nájemník řádným mužem, který nevydává více než přijímá, může zůstatí nájemníkem nejenom sám, nýbrž i dítka jeho po smrti otcově mají pozemky v nájmu. A ač takový nájemník anglický nemá ani půl vlastní půdy, nicméně často doděla se nemalé zámožnosti.

Žil v hrabství Yorkshirském v Anglicku na nepatrném statku venkovském mladý muž, jenž slul Tomáš Bird, který s manželkou práce polní svědomitě a věrně konal.

Tom, jak v Anglii jméno Tomáš obvyčejně se zkracuje, poprvé na velikém láně nasel pšenice, která na podzim tak krásně a bujně vzešla, že mu srdce radostí poskakovalo v těle. Věděl dobře, že sklídi-li pšenici bez pohromy, výtěžek ten dostačí, aby mohl zaplatiti nájemné, ostatní pak plodiny byly jeho majetkem. Zprávu tuto oznamoval i manželce své po návratu s pole tehda, když první snížek pole tenkým příkrovem obestřel. Oba manželé radovali se v srdci svém a děkovali vroucně Pánu, že tak blahý počátek jim uštědřil.

Polnosti Tomovy sousedily s panstvím hraběte Fic-Villiaa, jenž byl pán velmi bohatý a spolu lovec náruživý.

Lov může se státi člověku takovou náruživostí, že zapomene na jídlo i pítí, ba že často nedbá náruživý lovec ani bezpráví, kterého se při lovu dopouští.

Také hrabě Fic-Villiam byl náruživým lovecem, a by náruživostí té ho větší mohl, použil té okolnosti, že právě čerstvý sníh napadl, sezvav si na hon společnost, asi 30 střelců čítající. V Anglii koná se hon koňmo, proto nejenom střelci, nýbrž i honci seděli na koních a nad to měli sebou četné smečky psů.

Hrabě bez dlouhých okolků rozestavil družinu loveckou, čítající 70 jezdců, kromě těch, kteří psy vedli a švali, právě na poli Tomově. Tu tedy proháněli se jezdci na bujně pšenici jako na rejdišti.

Tom, jenž zvuk rohů loveckých a křik zaslechl, vykročil z domu, i spatřil k nemalému úžasu, že pšenice jeho, která byla jeho útěchou a nadějí, jest rejdištěm družiny lovecké. Srdce jeho bylo tak skličeno, že i slzy draly se mu do očí.

Bledý strachem a nevolí, přiblížil se Tom k hraběti a pravil mu klidně sice, ale spolu také rozhodně, jakou škodu mu způsobil, že na poli jeho úrodu, na kterou se velmi těšil, zničil.

Hrabě se ulekl i pravil, že neměl úmyslu někomu škoditi, že stalo se tak nevědomky; spolu pak připomenul, že ochotně celou škodu Tomovi nahradí.

Tom byl slovy těmi nemálo pohnut; vždyť byl v nájmu teprve rok a nevěděl, jak by škodu vysoko ceniti mohl. V této chvíli šel okolo starý, zkušený nájemník, který ochotně se nabídl, že učiněnou škodu odhadne.

I tázal se hrabě Toma, je-li s tím spokojen, aby škodu vyšetřil.

Tom byl s návrhem spokojen a nájemník ochotně vyplnil úlohu, která mu byla svěřena. Obešel celé pole, prohlédl pšenici, vyšetřil škodu učiněnou a navrhl odškodného 50 sterlinků, dle našich peněz asi 500 zlatých.

Hrabě bez zdráhání vyplatil 50 sterlinků, že pak družina lovecká již do jednoho byla shromážděna, odejel s ní, jakoby se bylo nic nestalo.

Tom se zarazil, spatřiv tolik peněz v ruce, i pravil muži: „Zdá se mi, že jste škodu příliš vysoko vycenil. Tolik škody asi přece není.“

Nájemník se pousmál. „Snad bys nebyl tak pošetilým, abys náhradu hra-

běti vrátil a sám škodu trpěl? Hrabě má tolik, že mu náhrada ta neškodí, tobě však prospěje. Mám za to, že ji budeš potřebovat. Byl bys blázen, Tome, abys nebral, když hrabě dává. Kdybys byl hraběte žaloval, byl by ještě větší pokutu platil. • S těmi slovy se s Tomem rozloučil.

Tom vrátil se s odškodným domů, ale v srdci jeho nebylo klidu; neboť se mu zdálo, že škoda jest příliš vysoko vyceněna. Avšak peněz právě nutně potřeboval. Manželka obdarila Toma dítětem, a tu byla nejedna nepředvídaná výloha, která z peněz těch se zapravila.

Zima pominula. Snih jako teplá pokrývka zahřívál půdu, a když z jara deště a slunce spící osení probudily, zmohla se pšenice Tomova nade vše očekávání, a na podzim vydalo pole tak hojnou úrodu, že se Tom tak neobyčejnému požehnání podivil. Zapravil z toho nájemné, co za pšenici utržil, a nebylo v celé Anglii šťastnějších lidí nad Toma a jeho manželku.

Přiblížil se podziměk a hrabě Fic-Villiam zavítal zase na zámek, aby užil radosti loveckých. Hned druhého dne ohlašoval komorník, že Tom Bird prosí o rozmluvu s hrabětem.

Hrabě již na celou událost zapomněl, a proto i jméno Tomovo bylo mu cizí. Přece však poručil komorníkovi, aby muž ten byl mu předveden. Sotva hrabě Toma spatřil, poznal v něm ihned nájemníka, jemuž učiněnou škodu nahradil. I pravil: »Aha, nepochybně přicházíš z té příčiny, abys si postěžoval, že náhrada, kterou jsem ti poskytl, není dostatečná. Jest mi toho lito, žeš tehdy mou vinou utrpěl škodu; pravil jsem ti můj sluha, že jsi začátečník, a já jsem byl příčinou, že nejlepší naděje tvá na hojnou žně byla zmařena. Řeč mi, mnoho-li náhrady ještě žádáš. Vždyť ti musím býti i za to vděčný, žeš mne nežaloval. Jiný byl by mi připravil nepřijemnosti se soudy.«

•Vaše hraběcí milosti, odpusťte,« pravil skromně Tom. •Nepřišel jsem

s takovým úmyslem. Naopak svědomí mne nutká, abych vám 50 sterlinků vrátil, a já jsem nyní tak smělý, že je zde kladu na stůl. Teprve o žních bylo patrné, že podupané pole nejenom nevzalo škody, nýbrž že právě tam, kde nejvíce bylo podupáno, pšenice byla nejkrásnější. Proto i náhrada, která mi nepatří, jak oheň páčila duši mou. A teprve tehdy užiji klidu a pokoje, až bude mít peníze v rukou ten, jemuž patří; neboť já jich po právu mít nemohu a nesním. •

Hrabě u velikém pohnutí naslouchal slovům Tomovým. Pak přistoupil k němu blíže a položiv ruku na rameno jeho, tázal se: »Máš-li pak, Tome, rodinu?«

•Mám jediného syna,« odpověděl Tom. •Kož mi ho Bůh zachová!«

•Ano, zachová ti Bůh syna tvého,« pravil slechetný hrabě; »neboť bylo by věru škoda, aby otec tak poctivý a řádný neměl zanechat děti, kteří by tyto řídké vlastnosti po něm dědily. Slyš, Tome,« pokračoval hrabě: »Peníze tyto patří tobě po právu a spravedlnosti, a tys věděl, jak si tvé poctivosti vážím, přikládám ještě nových 50 sterlinkův. Ulož peníze tyto na úroky, a až syn tvůj vyspěje v muže, dej mu kapitál i s úroky a oznam zároveň, jakým způsobem dědictví toho nabyl.«

Tom nechtěl peněz přijmouti; ale hrabě tak dlouho naň naléhal, až konečně svolil.

Čest a sláva poctivému Tomovi a slechetnému hraběti!

Syn Tomův měl značné dědictví, jímž si hospodářství své zařizoval, ale nade vše poklady bylo dědictví, které zdědil po otci, že totiž vždy a všude jednal poctivě.

Vy, kteří událost tuto čísti budete, vypravujte příběh ten dětem svým. A byt i poctivosti nedostalo se vždy zde na zemi tak skvělé odměny, jako tuto uvedena, nicméně odměna ji nemine. Mať odměnu neocenitelnou v pokojném a dobrém svědomí, a nad to hojnější ještě odměna uchystána poctivosti v nebesích.

F. K.

Ze života a spisů blah. Markéty Marie Alacoque.

(Část dalsí.)

Ale nechme ji mluvit o milostech jí daných: »Když jsem kdysi uvažovala pozorně při modlitbě jediný předmět své lásky v zahradě (ethsemanské, pohroužen v zármutek a smrtelnou úzkost nad velikou bolestí, a mne nutkala veliká žádost, mít účast na jeho úzkostlivé bolesti, tu pravil on ke mně: 'Zde jsem trpěl vnitřně nejvíce, více než po celou dobu mého utrpení; neboť viděl jsem se úplně opuštěn od nebe i země, obtěžen hříchy celého světa. Tak byl jsem před svatosti Boží, která bez ohledu na mou úplnou nevinu mně hrozně trestala, dajíc mi pít kalich plný žluči a hořkosti své spravedlivé rozhořčenosti, a jakoby zapomněl, že jest mým Otcem, obětoval mne svému spravedlivému hněvu. Žádný tvor nemůže pochopit velikost utrpení, které jsem tenkrát snášel, jest to táž bolest, která shroutí ničemné duše, když se objeví před soudnou stolicí božské svatosti, která jakoby je tížila, ponižovala a ničila ve svém spravedlivém a hrozném hněvu.' Pak mi řekl Pán tato slova: 'Má spravedlnost jest pohněvána a hotova tresty zjevnými stihnouti tajné hříšníky, nečiní-li pokání. Tobě pak chci dáti poznati, kdy má spravedlnost zamlčení chce na ty ničemné hlavy. To bude, až ucítíš, že má svatost tebe tíží, ty pak máš své srdce a své ruce k nebi pozdvihnouti pro modlitbu a dobré skutky; máš se představití ustavičně mému Otci, jakožto obět lásky obětovaná a podaná za hříchy celého světa; mne pak musíš mít jako příkop a hradbu pevně postavenou mezi jeho spravedlností a hříšníky, abys obdržela mé milosrdenství, od kterého se budeš cítiti obklopena, když budu já chtít některému hříšníku dáti milost. Proto se máš tedy obětovati mému Otci jako jediný předmět jeho laskavého zalíbení, vzdávajíc mu díky za milosrdenství, které prokazuje hříšníkům. Pak poznáš také, zda která duše vytrvá pro nebe: za to dám ti okusit radosti, které blahoslavení moji za to požívají, a to vše pro účastenství na mé lásce.'«

»Brzy na to v prvních duchovních cvičeních po mých slavných slibech, dva nebo tři prvé dny, tížila mne božská svatost a vtiskla se tak silně v mé srdce, že jsem se nemohla modlití a snést vnitřní bolest, kterou jsem cítila. 'Tu pokoušelo se o mě takové zoufalství a bolest z toho, že se mám před Bohem zjevití, že latáž mocností, která mi dala síly snášeti, mne neposilňovala, že bych se raději tisíckrát studem propadla, zmařila a zničila, kdyby to bývalo v mé moci. A vzdor tomu nemohla jsem uniknouti té božské přítomnosti, která mne pronásledovala jako ničemnici, hodnou věčného zatracení, ale s podrobením se tak velikým božské vůli mého Pána, že jsem byla vždy hotova přijati všechny tresty a bolesti, kterými by obdariti ráčil, s touž oddaností, s jakou jsem snášela libeznost jeho lásky.'«

»Když jednoho dne jsem povstala na lůžku, zdálo se mi, že slyším hlas říkající: 'Pán jest k očekávání. On chce vstoupiti na svou půdu, aby čistil svou pšenici a oddělil dobré zrna od špatného.' Bez meškání a bez okolků namáhala jsem se té myšlenky se zbýti, která mne činila tak roztržitou, že jsem nemohla řádně se modlití. V tom boji mého ducha tížila mne božská svatost, jakoby mne chtěla zničití, nepřipouštějíc žádného jiného pohnutí, než abych znovu poslechl jeho hlas, který pravil: 'Můj vyvolený lid mne tajně pronásleduje a hněvá mou spravedlnost. Ale já zjevím jeho tajné hříchy viditelnými tresty a pročistím jej na situ svatosti, abych jej odloučil od mých milých. Odloučím je, obklopím je tou svatostí, která stojí mezi hříšníkem a milosrdenstvím. A když má svatost jednou hříšníka obklopila a osamotila, jest nemožno, aby se obrátil;¹⁾ jeho svědomí bude

¹⁾ Místo to nalézá se doslovně v Písmě svatém a nemůže ani zde jinak rozuměno býti. Víra nás učí, že, chce-li hříšník užiti řádné milosti Boží, svolí a obrátí se na pravou cestu.

Poznámka překladatele. Citované místo jest v listě k Židům sv. Pavla, kap. 6., verš 4. — 6.: Nemožno zajisté jest tím, kteří jednou osvědčení byli a okusili daru nebeského a učinění jsou účastni Ducha svatého, okusili také dobrého slova Božího a sil věku budoucího a padli, zase obnoviti se ku pokání, ježto sobě Syna Božího znova křtíží a v posměch vydávají.

bez výčitek, rozum bez osvícení; jeho srdce bez litosti a takový hříšník země ve svém zaslepení.*

• Pak mi ukázal své milé Srdce, celé ranami posázené a probodané, a pravil: „Pohled na rány, které jsem obdržel od svého vyvoleného národa. Jini se spokojili s tím, že ranili mé tělo; ale lid můj vyvolený zranil mé srdce, které neustalo milovati jej. Ale přijde čas, kdy má láska ustoupí spravedlivému hněvu, abych mohl ztrestati pyšnou náklonnost k pozemským věcem, kterážto náklonnost mnou opovrhne a touží po tom, co mně protivného, mne opouštějící k vůli tvorstvu, vyhýbaje se pokore a hledajíc toliko účty k sobě samým (samolibost). Srdce jejich jsou lásky prázdná, a jim nezůstalo nic než jména jeptisek.“ Já jsem nepřestala od té doby prositi Pána o úplné polepšení pro ty duše, proti nimž jeho spravedlnost se tak pozdvihla, obětující mu zásluhy života, smrti a utrpení jeho božského Syna, mého Spasitele, abych tím zadosť učinila za bezpráví od nás páchaná; vzdávala jsem se sama božské dobrotě, chtějíc snésti veskeré tresty, které by ráčila na mne seslati, i kdyby mne ráčila zničit a zmařit, jen aby nezhytnuly ty duše, které mu přece byly tak milé.*

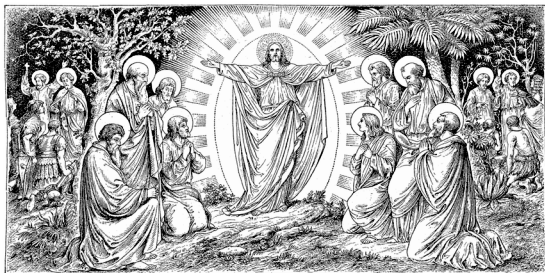
• Jedenkrát, když jsem delší dobu pocítila tíhu božské svatosti, ztratila jsem hlas i sílu. Byla jsem tak v rozpacích, majíc před lidmi se objeviti, že by mi bývala smrt milejší. Svaté přijímání mi bylo tak bolestné, že jest mi těžko vylíčiti utrapi, kterou jsem při bližení se Pána pocítila; raději bych byla úplně se odstranila, kdyby právě on zase to nebyl, který mne posilňoval, abych vydržela, a bránil, abych se vzdálila. Mohla jsem říci s prorokem: Byly mi s'zy mé chlebem dnem i nocí (Žalm 41, 4). Ježíš Kristus v nejsvětější Svatosti, který byl jedinou mou útěchou, byl na mne tak rozhořčen, že jsem byla jako v smrtelném zápase a nemohla jsem nijak udržeti se na živě, leč s největším napjetím svých sil; jestliže jsem mimo práci spěchala k němu, říkala jsem mu: „Kam až chceš, božská spravedlnosti, mne všude doprovázeti?“ a chodila jsem sem a tam, nevědouc, co činiti a nenalézajíc odpočinku leč v holesti.*

• Jednoho dne zjevil se mi Pán, ranami posetý, s tělem pokrveným a Srdcem od bolesti stisněným; byl celý jako znavený. Já jsem mu padla k nohám celá ustrašená a neodvázila jsem se promluvit. On pravil: „He, kam mne přivedl lid můj vyvolený, jež jsem ustanovil, aby zmírnil mou přísnou spravedlnost, pohled, jak mne tajně pronásleduje. Jestli se nepolepší, potrestám jej přísně; spravedlivě k sobě povolám a ostatní vydám na milost a nemilost svému přísnému hněvu.“ Nemožno mi říci, jak jsem tím trpěla. Upomínala jsem ho na jeho trpělivou lásku. Jejíž jediný ohled snadno jeho hněv utišiti mohl.*

• Jindy citila jsem se ohrožena jakousi bázní před svatým přijímáním, obavajíc se, abych nezneuctila mého Spasitele, ale nemohouc obdržeti žádného povolení od představených ku zdržení se od svatého přijímání, blížila jsem se ke stolu Páně s takovou bolestí, že se tělo mé bázní třáslu před tím, co asi můj Spasitel cítiti bude v některých duších, které ho měly přijati.*

• Po svatém přijímání zjevil se mi jako Ecce homo (Ejhle člověk, známý obraz od Quida Reniho), celý ranami posázený a skoro znětvořený, říka: „Nenalezl jsem nikoho, kdo by mi dal odpočinouti v tomto ubohém a bolestném stavu.“ Pohled na Pána mne tak bolestně dojal, že by mi bývala smrt milejší, než viděti Spasitele mého v tom zuboženém stavu. On mi řekl: „Kdybys jen věděla, kdo mne tak zohavil, byla by bolest tvá mnohem větší. Jest to pět duší, zasvěcených mé službě, ale já jsem byl násilím vytrhnut provazem z místnosti tak úzkých, plných bodců, hřebíkův a trnů, kterými tak hojně jsem byl popíchán.“

• Pojala mne veliká žádost, znáti výklad těch slov. Pán Ježíš mi to vyložil následovně: provaz byl slib jeho, že se nám dává; násilí byla láska; místnosti úzké byla srdce špatně na něho připravená; ty bodce — duch pln pychy. Nabízela jsem mu srdce, které mi daroval, abych mu poskytla odpočinku. V té únavě ukázal se mi ještě na okamžik a dovolil mi své rány políbiti, abych tím jeho bolest umenšila.*

Zprávy z misí katolických.

Podává *Al. Kotyza*.

Střední Afrika. Uganda. (Zaslišená země misionářů.) P. Josef Laane podává nám od břehů jezera Nyanza tyto zprávy: »Z Longo odebrala se naše karavana pěšky do Buddu. Zde jsme v zemi úplně katolické. Jest úplně nemožno, abych vám všechno vylíčil, co jsem viděl v obou misijních stanicích: Bikira Maria a Villa Maria, v nichž jsem se na cestě zastavil. Zde se křtí na každé misijní stanici kolem 500—600 dospělých každých šest neděl, a to takových, kteří byli po 4 léta vyučováni náboženství obcovali. Aby misionáři na všechnu misijní práci, zvláště pak zpovídání vystačili, musel jejich počet býti zdvojnásobněn. Zde je skutečně žeň veliká. Každý den sedí misionáři 2—6 hodin ve zpovědnici, a přece přijdou tamnější křesťané vždy za 4 měsíce jedenkrát na řadu, ačkoliv by si přáli častěji se zpovídati. Celé dopoledne stráví se vždy kázáním a vyučováním náboženství. Kdyby v hollandských seminářích viděli to divadlo, které jsem já zde na vlastní oči spatřil, zajisté by všichni opustili svůj domov a odpluli do Ugandy. Můžete si pomyslet, jak mé mladé misionářské srdce ve mně hořelo a bušilo, když jsem to všechno viděl, když jsem zpozoroval, jak krásná je tato misie, snad nejkrásnější v celém světě. Ano, Uganda je skutečně zaslišenou zemí misionářů! Odtud plavili jsme se pak

k Seseským ostrovům, v severozápadním koutě Nyanzy ležícím, kde nás msgr. Guillermain laskavě přijal a každému nové působitě vykázal. Msgr. Guillermain jest milý a dobrý otec; jest sice teprve 33 let star, avšak vypadá mnohem starší, jelikož strávil plných 7 let v největším úpalu slunečním na rovníku. V jeho příjemných a milých tazích jest psáno, že je skutečně mužem Božím, jen pro Boha pracujícím a nestarajícím se o to, co o něm svět myslí a soudí. On jest vlastním biskupem Ugandy, neboť z 10 území ugandských spravuje on 9. Desáté území ugandské postoupil katol. angl. mis. biskupovi Hanlonovi, jenž sídlí v Nsambii.

Po několika dnech odpočinku na ostrovech Seseských cestovali do Rubagy, kdež se P. Laane se svým starým přítelem, P. Gaudibertem, setkal. »Máme zde plné ruce práce. Ráno tři katechézky pro křesťany, katechumeny a děti, večer zvláštní přednášku pro ony katechumeny, kteří mají bezprostředně před křtem svatým. Celé odpoledne sedíme ve zpovědnici. Celý čas trávíme urovnáváním při, udílením různých řádů, navštěvováním nemocných a školním vyučováním. Jak vidíte, práce nám tedy neschází. Podnebí jest příjemné, krajina překrásná. Bydlíme na pahorku, který jest jen asi 20 minut vzdálen od paláce krále Mwangy a od anglické pevnosti Kampaly. Ale o tom

později. Musím již skončit, je také nejvyšší čas. Psaní mohu jen psát v noci při malé olejové lampě. Za dne nemám ani 5 minut volných. S ugodstínou také to již ujde, alespoň se již všude domluví. Ostatěk ponechávám až na příště!

Mexiko. (Církevní poměry v arcidiecési Guadaluajara.) Mezi hosty, kteří se byli k velkému korunovační slavnosti Marie Panny Guadalupe sešli, byl také severoamerický biskup z Vancouverlandu, msgr. Lemmens. Na to zůstal pět měsíců hostem starického, 82letého arcibiskupa Guadaluajarského. Arcidiecése obsahuje stát Jalisco a část Aguas Calientes (asi 1.125.000 obyvatel). Msgr. Lammens podnikl nyní na místo starického arcibiskupa birmovační cestu a seznal takto velmi dobře vnitřní poměry církevní tolik vykríčeného Mexika. •Obírmoval jsem za 3 1/2 měsíce 23.000 osob. Moje působistě bylo především u „zálesáků.“ Zde jsem musel cestovati koňmo, jelikož jsou cesty neschůdné. Jízda těmito hornatými krajinami byla velmi unavující. Nalezl jsem zde zbožný a docela katolický lid Jeho způsob uctívání biskupa byl pro mne nový. Všechno mi přišlo ze vsi naproti, 200 mužů na koních, ostatní pak pěšky za nimi. Hlasitým jásotem mne pozdravili, a celá cesta, kudy jsem se ubíral, byla pokryta květinami a oranžovými.

Mexický lid byl u nás ve Spojených Státech zle pomluven. Povídal se, že jest nevědomý, pověřivý a dosud ve tmách. Já pak shledal jsem jej inteligentním, poctivým a hluboce náboženským. V celé zemi jest mnoho a dobrých škol, mezi nimi i soukromých. — Ústav řeholnic nejsv. Srdce v hlavním městě Mexiku jest velkolepý, s pensionátem jest také spojena škola pro chudé dívky a sirotky. Tyto řeholnice řídí ještě celou řadu ústavů vzdělávacích i dobročinných na různých místech v celé zemi. Mexická církev má 28 biskupův a arcibiskupův a v msgru. Averardin svého vlastního apoštolského delegáta.

Jest pro nás pravým zadosťčiněním, tak příznivý úsudek o církevních poměrech mexických slyšeti. Církvi nepřátelské vládě přese všechna pronásledování a kulturní boje se nepodařilo vzít víru, na jejíž bývalý rozkvět dosud nád-

herné stavby chrámové upominají; tak má na příklad město Orizaba s 18 tisíci obyvateli neméně než 25, Puebla s 80 tisíci skoro 100 a Cholula, před věky posvátné město Azteků, na 50 kostelů.

Čína. (Čínské divadlo.) Z výtečného časopisu misijní společnosti „Missions en Chine et au Congo“ vyjímáme o čínském divadle následující zprávu: Číňané všech tříd společenských jsou náruživými milovníky divadla. Není ani jedině větší vsi, kde by nebylo na přední straně Miao (pagody = čínského chrámu) jeviště, jež je tak zařízeno, že může býti více tisíc zvědavých diváků, kteří sem z celého okolí až i několik mil vzdaleneho pospíchají, zcela dobře představení pod širým nebem přítomno.

Čínské písemnictví jest na dramatická díla různého druhu velmi bohaté. Má mnoho starých sebraných spisů, které jsou jednak pro svůj bohatý obsah, jednak také pro krásné malby vysoce ceněny. Evropanovi zdají se býti tyto čínské divadelní kusy velmi zvláštní a podivné.

Každý kus, ať je to činohra, truchlohra nebo veselohra, začíná dlouhým proslowem, „Sie-tseu“ nazvaným, který posluchače s hlavní myšlenkou jakož i s hlavnějšími rysy celého kusu obeznamenuje. Za tím účelem předstupují jednotlivé osoby, udávají svá jména a naznačují úlohy, které hrají budou.

Tento zvyk jest již proto účelný, ano nezbytný, poněvadž se činští spisovatelé divadelních her málo starají o jednotu kusu vzhledem k místu a ději. Často tvoří obsah kusu život některého hrdiny, dlouhými obdobími dějin se vlekoucí. Tak se může státi, že divák, jenž jest v prvním jednání v Číně, octne se v druhém jednání najednou třeba uprostřed Tatarska. A poněvadž i přes to ani obleky ani úprava jeviště se nemění, měl by divák velikou práci v nových poměrech se vyznati, kdyby se každá změna hned nevyštětila. Kromě toho se stává, že jedna a táž osoba hraje více úloh. Zákon zakazuje čínským ženským vstoupiti na jeviště. Proto jsou nahražovány mladými muži, kteří svým napodobovacím uměním úplného klamu docilují.

Číňané mají vskutku dětskou radost z takových divadelních představení, a často

se stavá, že kupci při uzavírání kupní smlouvy jistý počet představení žádají neb povolují. A podobně menší soudy se smířím soudem v ten smysl vyřizují, že prohrávající strana bývá odsouzena zaplatiti několik představení.

V jednom bodě zasluhuje čínské divadlo úplné chvály. Odezíraje od jiného druhu nižších frašek, jest vždy úmyslem divadelních spisovatelů, dojmouti, a příklady z vlasteneckých dějin lásku ku ctnosti a osklivost k neřesti vzbuditi, ovšem ve smyslu čínském.

A aby mravně naučení kusu tím více vyniklo, má jeden z herců zároveň zpěvnou úlohu, která nás poněkud na úlohu feckých chórův upomíná. Tento pěvec — obyčejně hrající hlavní úlohu — hrdina kusu, oslavuje nabubřelou a květnatou řečí zásady a mravní předpisy mudrcův, aneb slavné hrdiny dějin a bájesloví. Jeho zpěv doprovází hudební sbor, který se ovšem ani nepodobá, neruku-li nevyrovná hudbě evropské. Báje-

sloví vplétá se častěji do kusův, a kromě úloh, osoby různých tříd předstávajících, jako: mandariny, dělníky, umělce, dvořanky, vznešené dámy, objevuje se častěji nějaký bůh, anebo postava z bájesloví na jevišti. Dříve bylo zákonem přísně zapovězeno, císaře, císařovny, prince a ministry na jevišti představovati; dnes se již toho zákazu nedbá. Obleky jsou celkem úlohám přiměřeny. Látka bere se většinou z dějin a to z období slavných a vítězných, na doby nešťastné se nevzpomíná, tak na př. o poslední japonskou invasi žádný ani nezavádí. Proto bývají i kroje ze starších dob a mnohdy oslňující nádhera.

Jakkoliv jest divadlo u Číňanův u veliké cti a vážnosti, jsou komedianti v celé Číně u velikém opovržení. Je to druh lidí nejnižší kasty a sestává obyčejně z dětí od rodičů pohozlených aneb prodaných, které nějaký podnikatel pro toto povolání vychovává, aby se hodně obohatil.

„Katol. misie.“

Různé zprávy a drobnosti.

Pěťadvacetileté jubileum sv. Otce Lva XIII. jako člena třetího řádu sv. Františka slaveno bude s velikou okazalostí ode všech terciářů dne 26. května 1897. K tomu cíli ustavil se ve Veroně zvláštní komitét. Doufáme, že ani terciáři naši nezůstanou pozadu a oslaví jak náleží důstojně památný onen den.

Počet křesťanů v Indii. Dle statistiky uveřejněné v knize o Indii a obyvatelích jejich dovidáme se, že v Indii jest víc jako polovice veškerého obyvatelstva dle náboženství křesťanskou, a sice připadá na katolíky 1,315,223, na luterány 65,000, na anglikány 295,016, na methodisty 14,000, na baptisty 121,000, na rozličné protestantské sekty 60,713, na ostatní sekty 100,889 duší. Modleme se za obrácení těchto bloudících, aby též poznali pravdu, zjevenou Kristem!

Farní školy v Chicagu. Katolické farní školy v Chicagu mají 42,000 dětí. Tyto školy uspoří městu ročně 1,500,000 dollarů; neboť ve školách světských stojí každé dítě město 35 dollarů, ve školách

katolických nic. Rada akademie chicagské veřejně vyznala, že vychování a vyučování ve školách farních jest výborné a, nejméně řečeno, úplně se vyrovná školám světským.

Odměna almužny. Již od mládí jevil nedávno zesnulý P. Bole, člen Tovaryšstva Ježíšova, zvláštní lásku a dobrotu k chudým. Nejsa ani 5 let star, navštěvoval každodenně chudobnou rodinu nedaleko domu jejich, aby jim podal nějakou almužnu. Najednou těžce onemocněl a po nemnohých dnech upadl do takového strnulého spánku, že jej považovali za mrtvého. Již připravovali pohřeb. Tu přišel do domu smutku otec té chudé rodiny, kterou chlapec tolik podporoval, a vida jej jako mrtvého ležeti v rakvi, padl na kolena, plakal, nařikal, slzy kanuly na tvář chlapčeka, hladil jej po tváři; tu najednou chlapec otevřel oči a byl — zachráněn. Almuzna tohoto štědrého hochy takovým způsobem odměněna. Proto otvírejte rádi ruku chudému!

Bratrstva a nábožné jednoty. Do spolku apoštolátu modlitby zapsáni dosud na ústředn. místě v Rajhradě 9903 členové. Do arcibratrstva vědného se klanění nejvyšší Svátosti oltární pod ochranou sv. Otce Benedikta zapsáno dosud na ústředním místě v Rajhradě 9089 členův. Apoštolát sv. Cyrilla a Methoda pod ochranou blahosl. Panny Marie vzkvétá v diecési naší utěšeně, rovněž tak v arcidiecési olomoucké. Tentýž apoštolát sv. Cyrilla a Methoda pořádá několikere misie na místech, kde toho třeba bylo k povzbuzení ducha křesťanského; obzvláště pořádána duchovní cvičení na

Velehradě pro vzdělané muže, pro učitele a v Přerově pro učitelky. Rovněž poslal apoštolát větší podporu do rodného místa našich sv. apoštolů, do Soluně, na podporu tamních katolíků. Celé působení apoštolátu tohoto jest dosud velmi bohaté a čilé, Pán Bůh žehná pracím a snahám jeho.

Jak se daří jinde bratrstvům? Bylo by krásné, kdyby nás docházely kratičké zprávy, abychom je v tomto časopise uveřejňovali na povzbuzení vespolečné. Prosíme důstojné pány o takové malé zprávy, třebaš na listku korespondenčním.

Milodary božského Srdce Páně.

Díky božskému Srdci Páně. Chvalkovice, farnost blíž Olomouce, před 20 lety jenom o jedné škole dvoutřídní. nyní o třech školách celkem desítitřídních s obyvatelstvem bez mála půl čtvrtá tisíce duší, neměly napořád leč jediného kněze systemisovaného. Ještě před dvěma roky bylo s vysokého místa odvěteno: »Druhého kněze se nedočkáte!« A ejhle! Druhý kněz již na půl druhá roku jest dosazen, v kostele jest letos vzácná dlažba položena i velepotřebná nadstavba farního domu letos jest šťastně provedena. Za to za všecko buďtež neskonale díky vzdány božskému Srdci Páně, k němuž se podepsaný v tisni největší utekl se závazkem uveřejnění vyslyšení prosby své, díky buďtež také Bohorodičce Svato-Kopecké, blíže jejíhož svatostánku podepsaný již na 27. rok působí a přemnohé pomoci dochází, díky též sv. Barboře, mocné patronce farního kostela, díky konečně sv. Tadeáš, apoštolu Páně, pomocníku v záležitostech beznadějných, jehož socha na hranicích farnosti stojí, a jehož účte se podepsaný za pouti Lúrdské r. 1876. v Toulousích byl naučil. Věřu, že splnilo se na nás zaslíbení Páně: »Všecka podniknutí jejich hojným sprovázeti budu požehnáním!«

Ve Chvalkovicích, 4. listopadu 1896.

P. Ferdinand Harna,
farář.

Z Kutné Hory. Nejvřelejší díky buďtež vzdány nejsv. Srdci Páně, nejčistšímu Srdci Panny Marie, sv. Josefu a sv. Antonínu Paduanskému za udělení nám mnohých a velikých milostí.

M. M. V.

Od Budějovic. V nebezpečné nemoci svého bratra utekl jsem se v modlitbách k nejsv. Srdci Pána Ježíše a nejbl. Rodičce Boží, ke sv. Antonínu Pad. a sv. Václavu, a byl jsem vyslyšen. Proto veřejně díky vzdávám a doporučuji všem, by v Srdci Páně v potřebách svých pomoci hledali.

A. H.

Z Vítkovic. Nejsrdečnější díky vzdávám božskému Srdci Pána Ježíše za vyslyšení prosby naší, že ráčil na přímělu Panny Marie Svatohostýnské uzdravit naši drahou matičku.

Čtenářka „Školy.“

Z Kladna. Nejvroucnější díky vzdávám božskému Srdci Páně, nejsvětější Rodičce Boží, jakož i sv. Janu Nepom., sv. Antonínu Pad. a blah. Gerardu za vyslyšení prosby po vykonané devítidenní pobožnosti.

M. A. G.

Z Mrakova. Že moje drahá matka nyní úplně zdráva jest, plním slib, jimž jsem se zavázal. Nejvroucnější díky vzdávaje neposkvrněné Rodičce Boží a nejčistšímu jejímu Ženichu, sv. Josefu, jimž brzké uzdravení vším právem přičítám.

L. L.

Z New-Yorku. Vzdávám nejsrdečnější díky dle daného slibu svého za pomoc a ochranu Boží nejsv. Srdci Páně, nejčistšímu Srdci Panny Marie, sv. Josefu, sv. Antonínu Pad. za mocnou přimluvu jejich. *B. K.*

Z Kelče. Vroucí díky vzdávám božskému Srdci Páně, Panně Marii ustavičné pomoci, sv. Josefu, sv. Alfonsu a sv. Antonínu Pad. za vyslyšení mých proseh. *Ž. R.*

Od Hulína. Srdečné díky vzdáváme božskému Srdci Páně a přečistému Srdci Panny Marie za uzdravení naší dcerušky z těžké nemoci. *A. D.*

Od Opatova. Farnice M. P. oнемocněla. Konajíc devítidenní pobožnost k Panně Marii, slíbila, že uveřejní své uzdravení, bude-li prosba její vyslyšena. Plnic tedy slib, prosí o uveřejnění diků ve „Škole B. S. P.“

Zájmy Krista Pána v různých zemích.

Podává *Pt. Buchta.*

Řím a Itálie. Za příležitosti návštěvy, kterou konal v Římě, navštívil srbský král také sv. Otce, s nimž hovořil asi 40 minut. O čem byla řeč tato, určitě známo není, praví se však, že prosil o zřízení katolického biskupství v Bělehradě a uzavření konkordátu.

Rakousko. Zemský státní úřad uherský vydal i tohoto roku statistické výkazy z roku 1895., ze kterých jasně vysvítá, jaký vliv mají církevně-politické zákony na mravní a sociální život obyvatelstva uherského. Treba jen porovnat počet uzavřených manželství a rozvodů z roku 1894. a 1895., a když uvážíme, že civilní manželství vstoupilo do života dnem 1. listopadu 1895. a že rozdíl padá právě jen do posledních dvou měsíců, přijdeme na výsledky velmi smutné. V Uhrách mimo Charvatsko, neboť na toto se nevztahují církevně-politické zákony uherské, uzavřelo se r. 1894. manželských sňatkův úhrnem 143.021 a r. 1895. celkem 134.356, tedy v roce civilního manželství skoro o 9000 méně nežli roku předcházejícího. Že skutečně na to měly vliv církevně-politické zákony a rozdíl ten většinou se týká posledních dvou měsíců, vysvítá z toho, že v listopadu roku 1894. uzavřelo se 27.527 a r. 1895. úhrnem 20.112 sňatkův manželských. Za to však vzrůstá rok od roku počet rozvodův a nezákonných dětí. A statistický úřad myslí, že ubývání řádných manželství a přibývání rozvodů je znakem kulturního pokroku!

Bezděky namítá se tu porovnání bývalých dob katolické veleříše rakouské s těmito ne pouze žalostnými, ale přímo úžasnými poměry či zlořády, jakými duch církvi a náboženství nepřátelský zaplavil nyní země koruny sv. Štěpána! „Gralzer Volksblatt“ vybízí k tomu významným sdělením: „Prince Eugen Savojský, obdržel kdysi od císaře Karla VI. zlatý, nádherný kříž, než-li vytáhl do boje proti Turkům. Císař odevzdal mu ho se slovy: Můj milý, važe si křže Kristova, neboť jenom pomocí jeho mohou vítězit vojska naše nad těmi, kteří kříž nenávidí.“ Prince Eugen měl kříž ten v nesmírné úctě a bylo-li dosti času, vždy s vojskem klekával před ním, než započal boj, načež vojsko bylo tím křížem žehnáno. Příklad tento jest tím důležitější, ježto Eugen Savojský byl Rakousku ve válkách tureckých zachránitelem jediným, jako v pozdějšíh dobách Radecký, jehož zbožnost jest všeobecně známa. Co se pak zvláště našeho nynějšího případu týče, sluší povážiti, že hrozné boje s Turky odehrávaly se většinou na půdě uherské; dříve tam vítězil a ochraňoval národ kříž, nyní se tam s vášnivým rouháním šlape po svatých právech náboženství jeho! Žalostný věru doklad k úsluvi „Jindy a nyní!“ a snad brzy osudné se také vymstí na zpupnosti maďarské!

Francie. Když meškal car ruský v Paříži, vlád na budově papežského vyslaneectví poprvé od r. 1870. papežský

prapor zlato-stříbrný. Dle obyčeje měl celý diplomatický sbor carovi představití kardinál Ferrata, vyslanec sv. Stolice v Paříži. Všichni vyslancové a diplomaté meškali již v sále, čekající na chvíli, kdy budou carovi představeni: tu však Mikuláš II. pozval do svých komnat kardinála Ferratu a po delší dobu jedině s ním důvěrně rozmlouval; potom vstoupili oba spolu do sálu, kde dalo se zmíněné již představení. Tato pozornost carova k zástupci sv. Stolice byla všem přítomným nápadná. Mnohé časopisy pařížské zprávu o ní prostě potlačily, celé pozornosti této si nevěnující. Není ovšem divu; ve Francii jest u vesla

zednářství a protestantismus; v ministerstvu vyučování jsou odborní náčelníci vesměs protestanté a praefektové jednotlivých departementů náležejí také k tomuto vyznání. Když byl president Faure posledně v Lyoně, řekl mu starosta města: »Byli jsme vždy protestanty; jsme republikáni ještě před r. 1789.« Vitá-li Francie tak velice spolenectví cara Mikuláše II., měla by v pozornosti jeho ke kardinálu Ferratovi spatřovati poučný příklad, jak třeba se chovati ke katolíkům; vyskytují se také důvodná očekávání, že pozornost carova ke sv. Stolici ponese i hojně ovoce a mnohé výhody katolíkům na Rusi.

Má spása.

Když na má bedra tíž se snese,
až klesám pod ní tvář k zemi,
vždy nade mnou se stín Tvůj vznese,
můj Kriste Pane! — blaze je mi.

Tě zřím, jak nes jsi dřevo kříže,
jak klesaje šels na Golgotu —
a nenařikals pod jhem tíže,
ač, přec Tvůj řet lpěl v krve potu!

A krví svou jsi zemi smáčel —
i na kamení kapky krve
Tvé svaté trysky, kadys krácel —
a nezaplakals — jako prve!

Šels na Golgotu k místu spásy,
kde útrapy Tvé skončit měly,
ó Beránku, Ty zdroji krásy
a něhy, láskou rozechvělý!

Tam rozpjals náruč v tichém bolu,
svou krví smyl jsi světa hříchy:
v též stále trváš ve úkolu,
Ty, Kriste Velký, Svatý, Tichý!

Z Tvé velké lásky spása vane,
tě doly zlaté nevyvází;
tot' víra v Tebe, Kriste Pane!
jen ta nás slíbí, ta nás blaží.

Proč nevěřiti měl bych v Tebe,
proč nevděčnickem měl bych slouti?
vždyť nadějí mi dávaš v nebe! —
Či líp jest ďáblu propadnouti?

Když na má bedra tíž se snese,
až klesám pod ní tvář k zemi,
vždy nade mnou se stín Tvůj vznese,
můj Kriste Pane! — blaze je mi!

K. E. Vojtěš.

Společnosti řeholní.

K čemu společnosti řeholní? tážou se lidé, kteří neznají jiného, leč peníze a rozkoše. Mohlo by se takovým lidem odpovědět, že ctnosti těchto Bohu zasvěcených duší slouží ku zmenšení hříchův a nešlechetností na zemi. že pozebnané domy, v nichž se duše Bohu zasvěcené modlí, pokání činí za sebe i za jiné, že jsou hromosvody, chránícími svět před hněvem Božím. Ano, je to pravda, co tu praveno o společnostech řeholních, jen, bohužel, že zkažení lidé tomu nechtějí rozumět. Ano, jistě nebezpečné spolky s ďábelskou nenávistí zuří proti klášterům ať mužským, ať ženským! Heroické odřikání se, nevýslovné námahy

misionářů, mírnost a trpělivost sester, ošetřujících nemocné, zapírání sebe v nemocnicích, obětování sebe útlé mládeži, to všechno jest nepřátelům pouhým pokrytectvím, přetvárkou. Sami chtějíce býti přáteli lidstva, zbožiti chtějí domy modlitby a lásky, domy nesčetných dobrodiní, jakých lidstvo po staletí požívalo. Nemohouce zjevným bojem vystoupiti, jak to činivali loupežní rytířové za starověku klášterům, vymýšlejí jiné násilí; kuží nové a nové zákony a vnucují je vládě k potvrzení, aby jen zavlili se co nejdříve lidi, kteří jim jsou solí v očích. Ve Francii, v Itálii již dávno propuklo zjevné pronásledování klášterů; kde jich vláda nezabrala, tam jsou obtíženy tak a jmění skonfiskováno, že patrně, nepomůže-li Bůh, vymřítí musí. Není dosti na tom. Kde se mluví, čte, píše, všude v knihách, novinách, ve schůzích nepřátelských. všude veden krutý boj proti společností řeholním. Či je to něco divného nyní, když nějaký rozvera bez trestu si posměch může dělat z řeholníka nebo řeholnice? Taková zášť proti klášterům vnikla téměř do všech vrstev lidstva, a tato nenávisť bývá víc a více rozdmýchána nepřáteli viry naší. Což divu, že nyní bojí se jiných nebo dívka vstoupiti do nějakého kláštera. Buďte sami mají pochybné názory o životě duchovním, nebo jsou od jiných přátel zhrzováni. A přece mnohý řeholník, mnohá jeptiška stokrát více prospěje lidstvu než sto a tisíce všelijakých nerozumných tlachalův. Ale tak již musí býti pronásledování, protože Kristus Pán sám to předpověděl, že učenci Jeho budou mnoho protivensství trpěti pro něho. Menší horlivost, zmírnění pravidel, mizení ducha řeholního mnohdy zavdaly příčinu k takovému pronásledování se strany nepřátel. Proto prosíme nejsv. Srdce Páně, aby ochránilo duchovní domy od úpadku života ctnostného. Bůh a opět Bůh jedině má býti hledán od duší Jemu zasvěcených a od světa odloučených. Pak shlédne milosrdným okem Pán na nás a rozptýlí všechny nepřátele, dodá milosti, abychom jen Jemu tělem i duší sloužili v životě a po smrti Jemu náleželi.

Obětování úmyslu denního.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chválu jsi vzdával a nyní i nejsv. Svátosti oltární po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě po celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(je), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpušky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za řeholní společnosti, aby zvítězily nad nepřáteli, a na všechny úmysly, jež odporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho Svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš českoslovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učin, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpušky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpušky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrono ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpušky 100 dní jednou za den. Lev XIII. 1891.)

Svatý Michaeli archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Úmysl v únoru: Blahořečení ctih. P. Klaudia de la Colomb.

Jsi-li v propasti slabostí, béd a soužení, spěchej k Srdci Ježíšovu; ono jest propastí milosrdenství a síly, povznese tě a posilní. Bl. Markéta.

Velepíseň nejsvětějšího Srdce.

Napsal Jaroslav Stanislav Pavlík. (Č. d.)

Píseň 5.

Introduxit me Rex in cellaria sua.
(Cant. 1, 3.)

Aj, zvoní píseň, zvoní hudba venku,
ples v domě svadebním dnes zaznívá.
Což blahem nevěsta se usmívá,
jí ženich vede svého do přístěnku.

Aj, zvoní hudba, zvoní píseň jasná,
vstříc svadby hod mně kyne bohatý:
mne Ježíš vede do své komnaty,
to v Srdce svého místa divukrásná.

To Srdce plno nebeského světla,
to Srdce plno vůně rozličné,
jak příroda by veškerá v něm zkvetla.

O dobře mně v tom Srdci, Jesu, býti,
kde kynou mně tvé vnady přesličné,
kde napájí mne nektar všeho kvítí.

Píseň 6.

Memores uberrim tuorum super vinum, exultabimus et letabimur in te.
(Cant. 1, 3.)

Hra, víno, divadla a rozkoš těla —
tak volá svět a dnem i nocí hýří.
(O krátkú radost — jako vžítatě pýří
a jako mlha, jež se rozletěla.

My lásku chceme, leč bez zákona mezi —
aj vzhůru pohár — svoboda ať žije...
A nikdo nepomýšlí, sám jed zmije
v té číši rozkoše že zrádné vězí.

My jiný pohár máme — kalich Krista,
v něm nápoj výborný — krev Ježíše,
jež teče proudem z raněného místa.

My z toho kalicha chceme hodovati,
jenž v srdci nám žár svatý rozdýšce,
když Srdce Páně budem milovati.

Nezapomínejme na konec!

(Úvahy svatopostní.)

Svatopostní čas jest čas zbožného rozjímání o povinnostech našich křesťanských, o lásce a milosrdenství Božím z jedné strany, o naší hříšnosti a

nevědeckosti ze strany druhé. Svatopostní čas jest čas pokání a lítosti a polepšení života, neboť vědomí, že jsme Boha těžce uráželi, za jeho dobroty nevěděkem se odsluhovali, musí

nás do té duše boleti a svědomí naše vyčítá nám každý proti Bohu spáchaný hřích. Že ale sv. vira nám praví, že Bůh nejvyšším a spravedlivým jest, že zlé nenávidí a také tresce, že těžké hříchy tresce peklem na věčnosti, tu, kdo sebe v pravdě miluje, uchopí se musí prostředku Bohem samým daného, aby k takovému smutnému konci nedospěl, musí činiti pokání dle vůle a nařízení Božího. A pokání toto záleží netoliko v upřímné a nadpřirozené lítosti, nýbrž požaduje sv. zpověď a to úplnou a zkroušenou — požaduje skutky kající na dostiuchnění a také pevnou vůli již nehřešiti. Proto nařizuje církev sv., aby každý křesťan ve sv. čase velikonočním se vyzpovídal, přeje si ale, aby se tak nedělo jenom jednou za rok, nýbrž častěji, obzvláště o dnech a slavnostech, kdy plnomocné odpustky se udělují, aby tak kající i té milosti dosli, již se časné tresty odpouštějí. — Povinností svatou však každého věrného katolíka jest dále, aby, jakmile těžce zhřešil, hned ku správě Boží šel, neodkládal; není-li to však hned možné, alespoň dokonalou lítost vzbudil s úmyslem, při nejbližší příležitosti se vyzpovídati.

Pokání naše ale musí býti trvalé, t. j. musí se jeviti v delším, polepšeném životě. A kdy se bude člověk nejspíše hříchů varovati? Co má naň taký vliv, aby jej od hříchu odvracelo? Písmo svaté nám to praví: »Pamatuj na poslední věci člověka a nezhřeš na věky«. Ano, vzpomínka na tyto poslední věci, smrt, soud, peklo, nebe, jest tak mocná, že otřese svědomím i člověka zpusťlého a v kalu hříchů se válejícího. Potřebí jest jen hodně často na tyto věci mysliti, o nich rozjímati.

Užijme tedy nynějšího času svatopostního a rozjímme o první věci z těchto čtyř, o našem konci, o smrti.

České přísloví praví: »Kdo se směje naposled, ten se směje nejlépe«, tím se chce vyjádřiti obecná pravda; že konec rozhoduje, že konec jest korunou všeho, že smrt tedy rozhoduje o ceně či bezcennosti života; ba ona rozhoduje i o celé věčnosti. Jak strom padne, tak zůstává ležeti, jak člověk umře, tak bude souzen. A tu nenamane se nám otázka: »Jaká bude moje smrt?«. A otázka tato jest před důležitá. Co by bylo platno staviteli, že vyhnal stavbu do sebe větší výše, když ji nedokončil, střechou nepřikryl? Co platno umělci, že vytesal krásnou sochu, když nedokončil její obličej? Co platno plavci, že šťastně přeplul moře, utone-li v přístavu? Co platno vojín, že dlouho udatně bojoval, když se přece naposled nepříteli vzdal? Co prospělo Jidášovi, že po dlouhý čas Ježíše následoval, když konečně sebevraždou se světa sešel? A co by nám platno bylo, že jsme dlouhý čas zbožné a spravedlivě žili, kdybychom na konec přece spasení nedošli? »Jaká bude moje smrt?«, to jest otázka důležitá, otázka hrozná! Ano, hrozná jest, ale přece ne taková, abychom si proto zoufali měli, abychom ruce v klín složili a řekli: »Děj se se mnou co chce, já za to nemohu«. Nikoli, tak po pohansku smýšleti nesmíme. Ač vira naše nám praví: »že nikdo pevně jistoty nemá, umře-li v milosti Boží čili nic, ač víme, že šťastná smrt Boží milostí jest, již Bůh nikomu dáti povinen není, ač víme, že i světci největší před smrtí se třáslí: přece musíme této veliké milosti od Boha doufat. Zde platí pravidlo: »Kdo zahyne, zahyne vinou svojí.« Pakli ze své strany činíme, co v naší moci jest, neodepře nám zajisté milostivý a dobrotitivý Bůh milosti své nikdy.

Proto také dá se šťastná či nešťastná smrt alespoň poněkud předvídati a předpověděti; a dle čeho? Dle toho,

jak světiš neděle a svátky. Jaká je tvá neděle — taká bude i tvá smrt.

Bůh stvořil člověka ku práci, jako ptáka k letu; proto dal mu i tělo práce schopné. Bůh přikázal člověku pracovati: »V potu tváře své budeš chléb svůj jisti«, pravil Bůh k Adamovi po spáchaném hříchu.

Člověk má pracovati, aby živobytí své uhájil, ba on může pracovati, aby jmění sobě nashromáždil, neboť zohatnouti — ovšem způsobem spravedlivým — není hříchem. Avšak Bůh nepřikázal, aby člověk ustavičně každého dne pracoval; ba Bůh zakázal práci o jistých dnech, které sobě vyhradil za dny Páně. A dnem takovým jest neděle, o níž pravi Pán: »Šest dní budeš pracovati a dělati všecka díla svá. Sedmého dne pak sobota Hospodina Boha tvého jest. Nebudeš dělati žádného díla v něm, ty i syn tvůj i dcera tvá, služebník tvůj i děvka tvá, hovado tvé i přichozí, kterýž jest v branách tvých«. 2. Moj. 20. 8.

Ejhle, zde mluví, zde poroučí Bůh dosti zřejmě, že neděle je den jeho, den Páně, na němž pracovati se nesmí. Co pak platí o neděli, platí i o všech zasvěcených svátcích, které sv. církev z moci ji Kristem udělené zavedla.

Tu ale by se mnohý tak rád otázel: proč asi Bůh v neděli veškeru práci služebnou zakázal? Neměli bychom se vlastně ani ptáti. Bůh není povinen nám účty klásti. Bůh tomu tak chce, a pro nás je vůle jeho zákonem. On jest pánem času, On jej rozdělovati může jak chce. Bůh jest pánem práce, On smí přikázati, kdy se pracovati má a kdy ne. »Já jsem Pán«, praví Hospodin, »a není žádného více«. (Is. 45. 5.) Bůh zakázal práci v neděli k vůli našemu tělu, aby šetřeno bylo a zase sil nabylo, k vůli chudým,

aby měli den prázdný, k vůli mamoně, aby ziskuchtiví člověka pracujícího zcela nevyužítkovali: obzvláště ale k vůli našim nesmrtelným duším, aby člověk i pro duši pracovati, o její časné a věčné blaho starati a pečovati mohl.

Ovšem nechce Bůh od nás nic nemožného; kdo nevyhnutelná potřeba práce jest v den zapovězený, kde by veliká škoda vzešla, kde přikázání lásky k práci zavazuje, kde vůbec důležitá a rozumná příčina jest, tu se může výminka od pravidla učiniti. Avšak zkušenosť učí, že mnozí bohužel tuze na lehkou váhu berou svěcení svěcení neděl a svátků, že bez důležité příčiny klid těchto svatých dnů ruší. Či neděje se zhusta, že tak mnohá práce, která by se dobře v témdni vykonati mohla, na neděli se odkládá? Zprvu se to ovšem děje jen tu a tam a také s výčitkami svědomí, ale poněmáhle si tomu člověk přivykne, z výjimky dělá pravidlo a tak stává se, že u mnohých v neděli dopoledne se o přítrž pracuje, odpoledne pak na výletech anebo v hospodách stráví. O svátcích bývá ještě hůře.

Nuže, jaké ovoce přináší člověku znesvěcování dne nedělního a svátečního? Přistupme k loži takého křesťana a vizme, kterak umírá.

Pracoval v témdni, pracoval v neděli, u něho nebylo rozdílu dní. Tak upadal víc a více v prach pozemskosti, hmota mu byla milejší než duch, svět milejší než nebe, peníze milejší než Bůh. Na pravdy náboženské zapomínal, vždyť v neděli kázání neslychal, aniž knihu náboženskou do ruky bral, na konec ani neví, čemu vlastně věří a proč na světě jest. Jen když má dosti práce, jen když se hodně peněz vydělá, to jest jediná jeho péče, jediná radost, vše ostatní je mu lhostejným. A tak ubíhá den po dni, měsíc po měsíci, rok po roku, žije pořádě stejně, jakoby jen

tělo měl a duši ne a jakoby nebylo smrti, Boha, soudu a věčnosti. A co řídí, co jest pohnutkou všeho jeho myšlení a konání? Nikoli Boží přikázání, nikoli ctnost, nýbrž výdělek a peníze. Zkrátka člověk taký jest úplně sesvětělý, úplně smyslný, život jeho je právě taký jako neděle bez Boha. A právě taká jest i jeho smrt. Před jeho strhaným zrakem stmívá se pořád více, ale tma tato není osvětlována světlem sv. víry. Kolem něho vždy větší a větší ticho, ale ticho příšerné, neboť nemá s kým by se v samotě své vyřázel, nezná modlitby, nezná zbožných vzdechů k Bohu, stydnoucí ruka jeho nedrží růženeček, modravé rty nelibají sv. křížek, tomu už dávno odvykl. Svět tento se před ním zavírá, onen ale se mu neotvírá. S lidmi již obcovati nemůže, s Bohem obcovati neumí. Tu není důvěry, není naděje, není touhy po blažené věčnosti. Vira, naděje, láska, tyto tři jasné hvězdy nesvítily mu za živa, nesvítily mu ani na cestu do věčnosti.

Jako lampa pomalu uhasíná — jako stroj pomalu se zastavuje, jako zvíře pomalu dodělává, tak bez víry, bez naděje, bez lásky, bez Boha umírá člověk taký. Jak světáček to umírání! Avšak nebyla i jeho neděle taková? Neděle tvoje byla bez Boha, smrt tvá jest bez Boha, proto bude i tvá věčnost bez Boha.

Svěcením neděle uznává člověk Boha za svého Pána. On ale neděli nesvětil, nikoli Bůh byl Pánem jeho, ale satan, jenž jej ku hříchu tomu ponoukal: »Neboť či vůli kdo plní, toho sluhou jest«, praví sv. písmo »a či sluhou jest, tomu patří také«. A myslíš, že mu nyní pán jeho — satanáš vé smrti pokoje a klidu popřeje? Najde v říši tohoto svého pána odpočinku? »Soužení budou bezbožní dnem i nocí na věky věkův« a »v těch

dnech hledati budou lidé smrti a nenaleznou jí a žádati budou zemřítí a smrt bude od nich utíkat«, tak praví Duch Páně v písmě svatém. (Zjev. 9. 6.) Hrozné budou pro takového člověka právě dny nedělní a sváteční na věčnosti, které na zemi znesvécovával. Je-li kdo pro zločin v žaláři zavřen, tu bývá ve výroční den zločinu ještě trestán postem a samovazbou, aby se na hřích svůj lépe upamatoval. Tak to asi bude v žaláři věčném. Jako v nebesích slyšeti lze jasot: »Dnes jest den Páně«, tak křičí nešťastníci v pekle a lkají v očistci: »Dnes jest den Páně«. Umiráček oznamuje světu nastalý klid dokonaného života, ale zvony nebeské nevitají toho, kdo neděli nesvětil, v klid věčný. Kněz se sice nade hrobem jeho s lidem modlí »odpočinuti věčné rač mu dáti Pane«, ale modlitba tato nenalezáá vyslyšení. Odpočíváš v hrobě věčné smrti, z níž není vzkříšení. Za živa sice myslíš, že práci v neděli hodně vy-děláš, po smrti ale poznáš pravdu slov Kristových: »Co pláno člověku, kdyby celý svět získal, ale na duši zkázu trpěl?« (Mark. 8. 36.) Ze jsi v neděli neodpočíval, nebudeš odpočívati ani na věčnosti. Jaká tvoje neděle, taková i tvoje smrt.

Nyní ale odvrátme oči své od hrozného tohoto divadla a jděme k smrtelnému lůžku křesťana, jenž Boží přikaz plnil a neděli světil.

V práci týdenní bývá duše takorůz stržena s výše její v pozemské toto žití a takorůz k zemi uvázána. V neděli ale je opět volná a svobodná, tu povznáší se opět letem k Bohu, kde její jest vlast, tu občerstvuje se slovem Božím, tu obveseluje se při službě Boží, tu bývá jako znova narozena.

Jako prach špiní tělo, tak i duše bývá v starostech a pracích týdenních často pošpiněna a pokálena; v neděli

však bere zase na sebe úbor čistý sváteční, neboť přistupuje k správě Boží a stolu Páně.

Hlomoz týdenní omamuje i duši, činí ji zapoménlivou, roztržitou; zvony nedělní ale probouzejí ji zase k vědomí jejích povinností, tu sbírá se zase, tu myslí na Boha, na nebe, vždyť jest to den Páně.

Tak přispívá neděle, jakožto den klidu, k tomu, že člověk na věčnost nezapomíná a v pozemských věcech neutone. Život druhý, posmrtný, byl i v témdni v těch mnohonásobných starostech a klopotách jeho se jaksí v mlze ztrácel z obzoru jeho, v neděli objeví se mu v jase světla slunečního, tak že nikdy z myslí jeho se neztratí. A tak jest život jeho, jako jeho neděle, v Bohu, s Bohem.

A právě takou jest jeho smrt. Oko jeho tělesné se sice trhá, ale oko duše zří ve světle víry slávu nebeskou; pozemské stvoření nevidí již, za to otevírá se mu pohled na stvoření věčné. A jak osvěcuje vira komnatu jeho, jak suší naděje slzy, jak ozařuje láska bledou jeho tvář! O jak zbožně se modlí, s jakou vroucností líbá sv. kříž! Zdá se jako by jas nebeský již vrhal paprsky své k loži jeho a jako by Spasitel sám u něho stál. Jaké to krásné podívání pro všechny, kdož kolem stojí, jaká to útěcha v bolu pozůstalých, jaké to poučení cizím!

Byl-li chudým, ó jak rád loučí se s tím málem, co měl, vždyť doufá za to náhradou hojnou u Boha. Byl-li bohatým, nelituje statků svého, jež opouští, vždyť ví, že lepší záměnu učiní. Časné zamění za věčné, pomtjející za trvalé, trefky pozemské za poklady nebeské.

Tak stála i jedna matka s dětmi u lože umírajícího otce a manžela, dělníka. Je to pro ni hrozná ztráta! Ale umírající těší ji: »Nezoufejte ženo, nezoufejte děti. Či snad nás Bůh kdy opustil? Víte, že jsem v neděli nikdy nepracoval, a vedlo se nám zle? Důvěrujte v Boha, plňte jeho přikázání a Bůh vás neopustí. A jak dlouho to ještě potrvá, a uvidíme se jeden po druhém zase.«

Ejhle, v okamžiku, kdy člověk sám nejvíce útěchy zapotřebí má, mohl tento věrný sluha Boží rodinu svou takto těšiti! Tak klidně hleděl smrti vstříc, s Bohem, v Bohu byla jeho neděle, s Bohem, v Bohu jeho smrt. Kdo neděli svědomitě světlí, neumírá toliko blaženě, nýbrž odpočine také v Bohu! Vždyť uznával Boha za svého Pána, byl jeho sluhou. Bůh ale platí za službu nejsladším klidem a radostí největší. Jakmile zazní jeho umíráček na zemi, zvučí již i zvony nebeské a vítají duši věrného sluhy Páně, zvoní mu k věčnému odpočinku. A co se kněz nad hrobem jeho modlí, oč rodina jeho prosí, to dá mu Pán: »Neboť vejdemo do odpočinutí, kteří jsme uvěřili; jako odpočinul Bůh sedmého dne ode všech skutků svých«, píše sv. Pavel. (K Židům 4. 3.) Vše pominulo, vše vystál a vytrpěl, není starosti ani bolesti. »Vešel jsi v zemi pokoje« (Žalm 4. 9.), »aby odpočinul od prací svých« (Zjev. 14. 13.)

Je-li tvá neděle v pokoji, bude i smrt tvá cestou v pokoj věčný. Neděle tvá byla dnem Páně, smrt tvá bude dnem, jež ti Pán učinil, v němž zvoláš alleluja!

Jaká neděle, taká smrt.

(Přistěď dále.)

Zaslíbení Pána Ježíše ctitelům nejsvětějšího Srdce.

Uvažuje P. *Em. Kovář*, O. S. S. R. (Č. d.)

9. zaslíbení:

Úcta obrazu Srdce Páně.

Konečně přicházíme ke čtvrté a poslední řadě zaslíbení, daných zvláštním ctitelům aneb jednotlivému stavu. Tato jsou:

9. zaslíbení: »Požehnám domům, kde vystaven a ctěn bude obraz mého Srdce.«

10. zaslíbení: »Jména osob, které rozšiřují tuto pobožnost, jsou vepsána v mém Srdci, a než odtamtud kdy vymizí.«

11. zaslíbení: »Kněží, kteří mé Srdce ctí a snaží se rozšířit tuto pobožnost, obrátí i ty nejzarytější hříšníky.«

Jiné zaslíbení učinil Pán Ježíš blahoslavené Markétě v Alacoque za počtu obrazu svého nejmilejšího Srdce, když pravil: »Požehnám domům, kde bude vystaven a ctěn obraz mého Srdce.« — »Bylo to na svátek svatého Jana, Miláčka Páně« (r. 1673. nebo 1674.), jak blahoslavená vypravuje. »kdy náš Vykupitel ukázal mi své Srdce jako na trůnu z ohně a plamenův, obklopené paprsky, zářící více než slunce a průhledné jako nejčistší křišťál. Ránu, kterou bylo probodeno na kříži, bylo jasně znáti. Veliká trnová koruna je objímala a nad ním byl kříž. Plameny vycházely ze Srdce.« (126. dopis blah. Markéty.) — Mojžišovi ukázal Pán Bůh na hoře Sinai archu úmluvy. Celá hora byla samý oheň a kouř. Konečně poručil mu Hospodin: »Vzhledni (popatř) a nečň podle způsobu (obrazu), kterýž tobě ukázán jest na hoře.« (II. Kn. Mojž. 25, 40.) I blahoslavené rozkázal Kristus Pán, aby dala zhotoviti podobný obraz jako viděla, a veřejně jej uctivala. Služebnice Boží nelenila a dala namalovati

první obraz, jenž chová se nyní v klášteře Navštívení v Turině. Úcta obrazu ihned se neujala, naopak byto Markétě snášeti mnoho protivenství a příkoří, než byl veřejně obraz ctěn. Na svůj svátek 20. července 1685 prosila své žačky, aby ničeho ji nepřipravovaly ke svátku, ale aby všechnu úctu a lásku věnovaly nejsv. Srdci Páně. I shromáždily se společně před obrazem nejmilejšího Srdce Ježíšova, společně se modlily a je ctily. To byl počátek širší úcty obrazu Srdce Páně. Blahoslavená sama poslala do Moulinsu obrázek (nyní se chová v klášteře v Neversu), dvojí věnec se vine kolem Srdce Páně: větší vnější netrnitý, v nějž vpleteno jest 15 srdcí, vnitřní menší trnitý s 8 srdci na znamení, že méně srdcí následuje Pána Ježíše na trnitě cestě křížové. Odměna, již se jí dostalo, že horlivě pečovala, aby rozšířila obrazy Srdce Pána Ježíše, byl kříž a protivenství! Per cruce — ad lucem, t. j. skrze kříž přijdeš výš — do nebe! »Obviňovali mne«, píše svěřice, »že zavádím novoty, dosud neobvyčejné pobožnosti. Zakázali mně, abych pro přístě nevystavovala veřejně obrazu nejsvětějšího Srdce. Vše, co mně chtějí dovoliti, jest, že mohu sama, soukromě je ctíti.« Blahoslavená byla všechna sklíčena, domnívaje se, že snad tím urazila Pána Ježíše, on však ji pravil: »Nic se neboj, já přece zvítězím na vzdor všemu odporu.« A skutečně Markéta dožila se toho, že jeho obraz byl veřejně uctíván, a ty, které byly největšími odpůrkyněmi, přišly jej uctít a jemu se obětovat. Vůle Boží se splní vždy, i když lidé se protiví.

Tak nařídil sám Kristus Pán a přeje si, abychom ctili obraz jeho Srdce, soukromě i veřejně, v našich domech i v kostele na oltářích. Nyní obraz jeho

Srdce jinak nebývá obyčejně znázorňováno než tak, jak ho viděla hláhosl. Markéta. Proč však máme mít tento obraz doma? Abychom se upamatovali na všechna dobrodíní, nám Pánem Ježíšem prokázaná. Velice pěkně poučuje nás o tom zbožný Landsperg. Postaral se o to, aby měl každý mnich ve své světnici obrázek Srdce Pána Ježíše (žil již před blahosl. Markétou v Kolíně nad Rýnem). »Měj«, píše, »obrázek tohoto klanění se hodného Srdce, abys jim rozmnožoval a sílil svou pobožnost; postav jej sobě na místo, kde jej často vidíš, aby pohled na něj sílil oheň tvé lásky. Líbej jej s takovou horoucností, s jakou bys líbal samé Srdce Ježíšovo; vstup v duchu do tohoto Srdce, přitiskni své srdce na toto Srdce. Ponoř celou svou duši do něho s touhou, abys se s ním co nejužší spojil.«

Již od prvních dob naší církve nalézáme obrazy. Připomínají nám tajemství života a smrti Páně, jeho nejsv. Matky, události ze života svatých a světic. Pohledem na ně máme se povzbudit, abychom následovali příkladu svatých, rozhornili se víc a více k lásce Boží. Proto pravil Pán Ježíš blah. Markétě, že chce, aby obraz jeho Srdce byl veřejně uctíván, »aby ta necitelná srdce lidská se pohnula k útrpnosti, soustrasti s ním.« A zajisté obraz nejsv. Srdce, jak se maluje, jest velice způsobilý, aby pohnul našimi srdci, lhostejnými lidmi. Kříž — v plamenech, trnová koruna — otevřená, krvácející rána. Kříž je souhrn milostí, milosrdenství, dobroty, lásky a slitování Pána Ježíše k nám. Zavrhní kříž, zavrhl jsi Krista, viru, křesťanství. Plameny, jež vyšlehují ze Srdce Ježíšova a vinou se vzhůru ku kříži, volají nám slova Krista Pána v paměť: »Oheň přišel jsem pustit (přinést) na zem, a co chci jiného, než aby se vznal a plál?« (Luk. 12, 19.) Jaký pak oheň? Oheň jeho svaté lásky.

Z kříže vychází láska, plameny nám praví, že Pán Ježíš neskončeně po tom touží, aby vznal a rozžehl lásku Boží v necitelných srdcích lidských. Hle, tu praví i nám Spasitel náš, jako děl Bůh Hospodin Mojžíšovi: »Vzhledni, popať na obraz a učin podle něho, jako ti bylo ukázáno.« Vidíš kříž na mém srdci, pamatuj na můj kříž, vezmi svůj kříž na bedra a nes ho trpělivě. Vidíš plameny, jak hoří stále a plápolají a neshoří, pamatuj, že má láska stále plane a neuchladne; rozněť svou lásku na mém Srdci. Vidíš-li však trnovou velikou korunu, věz, že tvůj nevědek, tvé hříchy odměnily mně touto korunou mou lásku. Vidíš krvácející ránu, věz, že rána má není zacelena, že nebylo dosti na oně rány, zasazené mně kopím vojnovým, ale že stále a stále se obnovuje, otevírá novými hříchy, novými nepravostmi. Poohlédni a pať na obraz a učin dle toho, co já pro tebe učinil.

Lidé mají soucit i s nerozumným zvířetem, nemívají však s vlastním Bohem. Na lidi pamatují, na Boha zapominají. Či není tomu tak? Jdeme do bytí, do obydlí a hledejme tam kříž, obraz Ukřižovaného nebo Panny Marie. Čím vznešenější rodiny, tím méně snad jich najdeme. Obrazy slovných i neslovných mužů, vzácné malby krajin, snad necudné a nemravné obrazy, a snad — nanejvýš někde v koutěčku — snad křížek, jen aby ho nikdo neviděl. Dobrá, stydiš se za kříž, stydiš se i za Ukřižovaného, a milejší jsou tobě ony rozličné »krásy«, snad nahoty.

Drahý čtenáři, Pán Ježíš slíbil, že požehná domům, kde obraz jeho Srdce bude vystaven. A kde nebude? Nepožehná, ponechá je jejich osudu, jejich cestám, jejich bidám. Ale je tím již vše dokázáno, když vyvěsíš obrazy svaté, a snad mnoho, ano byt jsi vyvěsil i obraz Srdce Páně? Ó ne! Pán Ježíš

přidal ještě slůvko, pěkné, důležité, jehož nesmíš přehlédnouti. A to jest? Uctění. Co prospěje, visí-li na stěně krásný obraz Pána Ježíše, když život obyvatelů se protíví Bohu. Kristu Pánu, když život jejich není krásný, když snad život jejich jej uráží? Místo modlitby kléní a rouhání; místo posvátných písní necudné, oplzlé popěvky; místo dobrých skutků činy nestoudné. Taková účta se mu nelíbí a nemůže libiti, poněvadž je to Srdce nejvyššího Boha, Srdce Syna neposkvrněné Panny Marie. Ale kde opravdově cti Pána Ježíše nejen snad obrazem, nýbrž i životem, nejen na venek, nýbrž i v srdci, takovým domům a rodinám požehná nej-laskavější Srdce Páně. Jak odměňuje Kristus Pán účtu ke svému božskému Srdci, vidíme z tohoto příkladu, jenž nás povzbudí, abychom rádi se modlili u obrazu jeho Srdce:

„Již dlouho jsem si přál, abychom měli i v našem farním chrámu Páně sochu nejsv. Srdce Ježíšova, jako jest v tolika kostelích. Bylo to mým vroucím přáním, ale pouhým přáním, neboť jsem ničeho nečinil, abych je uskutečnil. V polovici října minulého roku (1884) onemocněla těžce má sestra. Trojí nemoc, každá těžká, ji trápila. Dva lékaři vyslovili se, že není pomoci. I modlili jsme se, a mnoho, a jiní též obětovali za ni své modlitby. Konali jsme pobožnosti k neposkvrněnému Srdci Panny Marie a sv. Antonínovi. Že byl první pátek v listopadu a nemoc nanejvýš se zhoršila, navrhl jsem nemocné. abychom počali devítidenní pobožnost k nejsvětějšímu Srdci Páně. Svolila. Zároveň jsem slíbil, budeme-li vyslyšeni, že milost tu uveřejním k větší slávě Pána Ježíše a že zaopatřím do chrámu našeho sochu Srdce Ježíšova. A zvláštní! Čeho lékaři neočekávali, stalo se. Třetího dne naší

pobožnosti nemoc náhle se zlepšila, a od té chvíle sestra se víc a více pozdravovala, až nabyla nyní úplného zdraví, což samému lékaři jest velice nápadno, neboť nezbylo z nemoce nejmenší známky. Slib svůj jsem splnil a máme krásnou sochu Srdce Pána Ježíše v našem chrámu, a tímto plním i druhý díl svého slibu.“ (Dle »Sendbote des göttlichen Herzens Jesu«, r. 1885, seš. 4.)

Není to první a není zajisté poslední příklad, kde Pán Ježíš splnil své zaslíbení, že pomohl, požehnal domu, v němž bylo ctěno jeho Srdce. Velice potěšitelné jest, že nacházíme nyní skoro v každém chrámu Páně sochy neb obrazy nejsv. Srdce. Když není snad možno, aby měl každý dům, každá rodina vlastní obraz, vlastní sochu Srdce Pána Ježíše, milý čtenáři, spíše jest možno, aby byla taková socha nebo obraz v každém chrámu. Chrám jest domem Božím, obydlim Božím, kde přebývá on v nejsvětější Svátosti. Chrám však je též domem, řekl bych, nebo útočištěm celé osady, veliké to rodiny. Zde se shromažďuje rodina ta v neděli a někdy i ve všední den, aby společně se modlila. společně si vyprosila pomoc a požehnání a milosti Boží. Když vidí obraz či sochu Srdce Pána Ježíše, vzpomene si mnohá duše na něho, vzpomene si na jeho zaslíbení, vzpomene si na své útrapy a kříže a vylévá své prosby ve vroucí modlitbě do Srdce Pána a Spasitele našeho. Proto zajisté učiní velikou radost Pánu Ježíši, kdo dle své možnosti a sil přispěje, aby obrazy Srdce Páně se rozšířily, aby se vystavily zvláště k veřejné účtě, kdo se přičiní, aby obrazy ty nejen byly vystaveny, ale též ctěny soukromě i veřejně, ctěny modlitbou, ctěny písněmi, ctěny hlavně zbožným, opravdově křesťanským životem.

(Přítelé dále.)

Jak sv. Josef pomáhá.

Ze života vypravuje Julius Procházka z Rajhradu.

Dřed několika lety žila v jednom městě velmi ctěná a zbožná rodina. Otec dovedný hudebník, vyučoval hře na klavír, čímž si tolik vydělal, že mohl s manželkou a dcerou bezstarostně žiti.

Jeho paní zaměstnávala se jemným vyšíváním bílého prádla, k čemuž i své dospívající dceři patričný návod dala. Často pravila: Kdo ví, nepřijde-li jednou doba nouze, kdy by nám toto zaměstnání prospěšným býti mohlo, a ne-li, tak by to mohlo našemu dítěti jako úspora někdy posloužiti.

Minula léta nekaleného štěstí pozemského, pak ale i této hodné rodině nastaly trapné zkoušky, jakých se rádnému člověku v životě nenedostává. Zdoluhavá nemoc zachvátila starostlivou máti, takže, upoutavši ji několik měsíců na lože, konečně ji do hrobu přivedla. Jak brzy byly však úspory vyčerpány, a jak se stává, že jedno neštěstí stihá druhé, to vše hudebník pozoroval se zármutkem, zvláště jak počet jeho žáků stále se menší. Mladší cizířadostiví umělci vtírali se v popředí odstrkující jej. Josefa byla tehdy 19letá kvetoucí dívka, ošetřováním své drahé máti, po několik týdnů jsouc nucena práci svou zastaviti. Takovým způsobem i toho skrovného výdělků pozbyla. Není divu, že otec i dcera po smrti drahé matky, když výlohy za léky a pohřeb zapravili, nejenom bolestmi nad strátou milené máti, ale též trpkými starostmi stisněni byli.

•Neztratme mysl, milý otče,• pravilo zbožné dítě, když mu jednoho večera své obavy a trampoty sdělovala, •Bůh nám pomůže. Chci ještě ráno novou práci si vyhledati.• Druhého rána vydala se Josefa na cestu. Nejprve navští-

vila své staré známé, kteří ji politovali a těšili na pozdější dobu, poněvadž práce její dali již jiným švadlenám. Pokusy, jinde obstojné zaměstnání nalézt, se nezdařily. Ubohé děvče vykonalo tak ještě mnohou marnou cestu, a nouze tísnila otce i dceru vždy více. Mnohý potřebný kus nábytku byl již prodán, a přece lepší vyhlídky se dosud neukázaly.

Jednoho dne měsíce března nouze dostoupila takového stupně, že nebylo ničeho. Poslední kus chleba byl k snídani stráven a Josefa nevěděla, kde peněz na nakoupení jiného vzíti. — Starý otec opustil dům, aby několik žáků vyučoval, a dcera nevědouc si rady, zůstala doma. Až doposud snažila se milému otci tu největší chudobu co možná zatajit. •Ach, kdybych dostala práci!• vzdychlo děvče s těžkým srdcem. Vzpomenuvši si, že právě započal měsíc, který zvláště sv. Josefu zasvěcen jest, klesla na kolena, aby všechny své starosti a strasti přimluvě svého mocného patrona odporučila. — Náhle povstala a jako nějakým vnitřním vnuknutím povzbuzena, šla ke stolu a napsala několik řádků na malý proužek papíru.

Pak přistoupila k oknu, kde v jedno-
duché kleci krotká holubička vrkala. Josefa tuto holubici jako malé, bezmocné zvířátko nalezla na procházce na zemi ležící a vychovala ji. Polaskavši malé zvířátko, upevnila mu malou ceduličku pod křídélka a otevřela pak s okem plným slz okno.

•Hledej si lepší bydliště, miláčku,• nemám již pro tebe potravu; provázej tě svatý Josef!•

Holubice vznesla se do vzduchu a brzy zmizela zrakům Josefiným. Tato poklekla ještě jednou k dlouhé, vrouci

modlitbě. Bylo poledne. V elegantním pokoji prvního poschodí městského domu spočíval mladý muž na pohovce probíraje se v časopisu. Na stěně visely kromě kříže dvě pěkné měděné rytiny a obraz představující P. Marii a sv. Josefa, důkazy to zbožné mysli majitele. Tento zámožný, mladý úředník právě pojedl, a na stole nalézaly se zbytky oběda. Okno bylo otevřeno, a březnové slunce vysílalo příjemné paprsky do útulného pokoje. Pozornost čtenáře byla náhle úderem křídla od časopisu odvrácena. Vzhledl a spatřil bílou holubici, jež se v pokoji třepetala, chvatně drobtly se stolu zobajíc. Zvířátko nezdálo se plachým a patřilo lesklými očkami přívětivě na něho.

„Jaký to rozkošný dotěravec,“ pomyslel si mladý muž a pohladil pěkné zvířátko. Tu zpozoroval na křeku holubice na pentli připevněný malý proužek papíru. Opatrně sňal onen listek s křeku okřídleného poslíčka a pln zvědavosti četl obsah jeho. Byl to dojemný nářek prozrazující velikou nouzi a zároveň úpěnlivá prosba o práci, podepsaná jménem: „Josefa, švadlena bílého prádla“; dále udána byla ulice a číslo domu.

„Zde musím pomoci,“ zvolal mladý úředník pohnut, „a to sice hned.“ Uzavřev okno nasypal holubici ještě něco potravy a pak odebral se do přízemí, kde se nalézal velký obchod s plátnem, v němž nakoupil.

Přel hodiny na to zaklepal na dveře učitele hudby. Když tento otevřel, spatřil mladého muže v úpravném obleku, příjemných tahů a s velkým balíkem pod paží.

„Bydlí zde slečna Josefa, švadlena bílého prádla?“ otázal se zdvořile.

„Ano, Pane, Josefa je má dcera,“ odpověděl hudebník poněkud odměřeně, „jsa udiven nad tím, že mladý muž zná jméno jeho dítěte.“ Čeho si od ní žádáte?

„Dozvěděl jsem se, že Vaše slečna dcera hledá práci,“ odpověděl mladý muž přívětivě, „a přišel jsem, abych ji práci doručil,“ a položil velký balík plátna na stůl.

„Kde jste to slyšel, že moje dcera práci hledá?“ ptal se hudebník vliďdněji, nabízející cizinci židli.

Na to vypravoval mu onen pán své malé dobrodružství s holubicí.

„Tím způsobem dověděl jsem se o vašich starostech,“

končil doručitel práce laskavě, „a pospíšil jsem Vám pomoci.“ Na to udal své jméno a postavení.

„Jak dobrotvě od Vás, milý pane,“ odpověděl ubohý umělec dojat. „Přijměte nejsrdečnější díky! Jaké to podivuhodné setkání! Josefo!“ volal, otlvíraje dveře do vedlejšího pokoje, „pojď sem!“

Volaná vstoupila do pokoje, oděna jsouc v jednoduchý černý šat, a byl to náklonnost budící zjev. Půvab její zračil se v dětské naivnosti s nevinností. „Psala jsi tento listek, mé dítě?“ tážal se pohnut,

při čemž ji dotčený proužek papíru ukázal a zároveň sdělil, jak se do rukou do-
brého pána, který ji práci přináší, dostal.

„Ano, psala jsem to v nouzi, můj
otče,“ odvětilo překvapené děvče a čer-
vánek studu zbarvil lice; „pak prosila
jsem sv. Josefa, aby let holubice řídil.
Jak nám zázračně pomohl!“, zvolala
jásavě.

„Ano, sv. Josef pomáhá, kteří jej
s dětskou důvěrou o přimluvu u Boha
vzývají,“ chopil se teď úředník tím dojat
slova, „a mne obzvláště těší, že jsem
byl za jeho nástroj vyvolen. Podivuhodné
jest, že vchod domu, v němž bydlím,
krásí socha vašeho mocného patrona
s nadpisem: „K sv. Josefu.“

„Toť jasně, jak dobrotitě sv. Josef
zde působil,“ pravil otec. „Když je
nouze nejvyšší, pomoc Boží nejbližší.“ —
a vyprávěl posluchačům, jak do oněch
stisněných poměrů zabředl. Srdečnými
slovy nabídl se mladý muž, otce Josefiny
jako učitele hudby do rodin svých známých
odporučiti. „Především dovolu mi, abych
sám Vaším žákem býti směl,“ končil
s úsměvem.

„Přijďte, kdy chcete,“ odvětil po-

těšen starý učitel, „kdo by mohl vy-
slanci sv. Josefa něco odepřiti.“

Když přítel v nouzi Josefině ještě
řekl, co si přeje s přineseného plátna
shotoviti, a kradmo vedle balíku zlatý
peníz položiv odporučil se slovy: „Na
brzkou shledanou,“ vřelým dikuvzdáním
otce a dcery provázen.

Tak velký a mocný svatý, jako sv.
Josef, nekoná nic na polovic. Nejen že
Josefě nyní práce nechyběla, ale též
počet žáků jejího otce od měsíce k mě-
síci vzrůstal. Mladý, samotný ve světě
stojící úředník stal se časem přítelem
malé rodiny. Delším stykem s Josefinou
poznal její výtečné vlastnosti, vlastnosti
to, které váženému křesťanskému muži
více platí než bohatství a vznešený rod,
požádal učitele hudby o ruku jeho dcery.
S radostí svolil otec k tomu spojení a
Josefa cítila se šťastnou, jakožto man-
želka tak šlechetného muže. Jejich svazek
zakládající se na pravé vážnosti a lásce
byl nanejvýš šťastný. Často vypravovala
v pozdějších letech svým dětem, jak
v nejvyšší nouzi svou holubici vyslala
za poslicí a jak dobrotitě sv. Josef let
její řídil.

Katakomy římské

jasný důkaz pravosti svatě naší církve.

Píše Boh. Hendl. (Č. d.)

inule pojednali jsme o ctnosti
svatě čistoty, o životě pa-
nickém a Bohu zasvěceném
životě klášterním, jehož pů-
vod sahá až do prvních časů křesťanství.
Nyní poukážeme na jiné dvě, a to hlavní
ctnosti křesťanské, o nichž pohanstvu ani
se nezdálo, a jež až posud církev naše
za potřebné ke pravému životu bohu-
libému uznává; jsou to láska a pokora

O křesťanské lásce.

Pohanství neznalo pravou lásku ani
tam, kde sám zákon přirozený ji za po-
vinnost ukládá: mezi rodiči a dětmi,
mezi manžely a mezi spoluobčany. Úplně
neznámý byl pohanům cit, jenž máje
původ svůj v nadpřirozené milosti, i to
láskou objímá, co v očích světa jeví se
malým, chudým a opovrženým. A právě
této lásce učil Syn Boží, Ježíš Kristus,

ano neučil toliko, nýbrž ji zákonem a povinností vyznávacům učinil řka: »Nové přikázání dávám vám, abyste se ve spolek milovali.«

Přikázáním tímto chtěl Kristus lidstvo oblažiti, chtěl je k vědomí přivést, že vespolek jsou bratry a sestrami, pocházející od jedné prarodič, Bohem stvořených. Přikázáním tímto chtěl Kristus zlomiti všecko sobectví a samolásku, kteréžto nečnosti velice na ujmu jsou prospěchu lidstva. chtěl vzbuditi soucit a milosrdenství, zkrátka, lidstvo učiniti jednou velikou rodinou, a tím také, pokud na zemi lze, jim navrátiti štěstí rajske. A křesťané prvotní pochopili význam tohoto přikazu Páně a snažili se, seč síly stačily, jemu vyhověti.

1. Oni milovali chudé. Láska tato pudila je tak daleko, že v církvi jerusalemské po dlouhý čas všecken majetek společný měli a že zvláštní mužové — jáhnové — k tomu cíli ustanoveni byli, aby ze společného majetku chudým udělovali. A co čteme o sv. jáhnu římském, Vavřinci, to opakovalo se velmi zhusta v dobách pronásledování, v prvních třech stoletích církve. Když totiž papež římský Sixtus II., stařeček, na popravu veden byl, provázal jej na této poslední pouti mladistvý jeho a věrný jáhen Vavřinec, nařikaje, že svatý papež na smrt mučnickou jde a jej na světě zanechává. Svatý Otec obrátil se pln laskavosti ke svému sluhovi a pravil: »Neplač jen, za tři dni půjdeš za mnou.« S jakou radostí vyslechl Vavřinec toto proroctví! Hned, jakmile pán jeho skončil, spěchal a vše, co církev římská skvostného měla a on na starosti měl, prodal a chudým křesťanům rozdál. Když pak se ho pohanský soudce tázal, kde jsou poklady církve, aby mu je vydal, uvedl jej Vavřinec do veliké dvorany, kde všichni chudí, jež církev podporovala a jimž poklad byl rozdělil, shromážděni byli, a ukazuje

na ně, řekl: »Hle, to jsou poklady církve!« Ovšem musil proto život svůj smrti mučnickou skončiti — byl za živa na rožni upečen.

Křesťané se vždy starali o své chudé, neboť v nich žili chudého Ježíše; proto. ačkoliv neměli v obyčeji na náhrobky čestné názvy psáti, přece lidumilům rádi na hrob psali čestný název: »Přítel, přítelkyně chudých«, kteréžto nápisy v katakombách se vyskytují.

2. Milovali otroky, tuto nejpoprvnější třídu lidské společnosti. Čím byl pohanům otrok? Ničím, nežli živým nástrojem, živým majetkem. Rozdíl mezi zvířetem a otrokem byl ten, že otrok byl potřebnějším, moudřejším a také užitečnějším nežli zvíře. Jakou cenu asi otrok měl, vidno ze zákona, jímž zabití vola tažného smrti se trestalo; zabil-li však pán otroka svého, nebyl ani soudně vyšetřován ani stíhán. Že poměry takové to nejhorší zacházení s otroky a jich mučení podporovaly, jest na bíledni. Vždyť je známo, že jistý římský bohatc otroky zabíjel a masem jejich ryby své v rybníce krmil. Že otrok nemilosrdně bit býval, že mu až některý úd, buď ruka, noha atd. zlomyslně odejmut byl, stávalo se nezřídka, a to vše bez trestu; otrok neměl lidského práva, neměl zastání. A takými ubohými lidmi jenjen se hemžily domy bohatců. Bohatý Krassus měl na př. tolik otroků, že jen stavitelův a tesařů mezi nimi na 500 se čítalo. Mili 500 otroků, nebyvalo zvláštností; každý říman stavu prostředního mival 10 otroků. Jakýsi propuštěnec, tedy sám dříve otrok, zanechal po smrti své za císaře Augusta nic méně než 4116 otroků.

Byl-li některý otrok pánu svému obzvláště milý pro služby, které mu prokázal a umřel-li, tu postavil mu pán také náhrobek, ale vždy bylo připsáno, že to byl otrok, aby i po smrti rozdíl tento v oči bil. Křesťané však tak ne-

jednali. Tu není rozdílu mezi »otroky«, »propuštění« a »svobodnými« dle slov sv. Pavla, jenž říká, že mezi křesťany není rozdílu mezi »otroky a svobodnými«, nýbrž že všichni jsou »jedno v Kristu Ježíši«. Tato křesťanská jednota, která bohaté a chudé, vznešené a sprosté, pány a otroky sbratřovala, nalezla nejkrásnějšího výrazu svého v »hodech lásky«, které zvány byly »agape«.

»Agape« tyto bývaly společné hody křesťanů při obzvláště slavnostních příležitostech. Biskup anebo kněz předsedal a staral se o pořádek a dobrý mrav. Bohatší z křesťanů nesli výlohy za takovéto hody. Z počátku bývaly takovéto hody v některém domě soukromém odbývány, kde se i bohoslužby konaly; v dobách pronásledování scházeli se křesťané k nim i v katakombách u hrobů mučedníků; když pak církev pokoje nabývala, bývaly k účelu tomu zvláštní kaple u chrámů zřizovány. Hody lásky bývaly obzvláště při čtverých příležitostech slaveny: o slavnostech mučedníků, při sňatcích, o svátcích posvěcení chrámu a při pohřbech. Měly tedy tyto hody jakýsi náter náboženských úkonů, neboť při nich chválili Boha a jeho svaté mučedníky, spolu se modlili, radovali a spolu také nad ztrátou milých osob truchlili.

V katakombách jest několik obrazů, které nám tyto hody lásky znázorňují, ano v katakombě svatě Domitilly byla r. 1865. objevena zvláštní kobka, podobná kapli, která k účelu tomu sloužila (triclinium). Hody takové posilovaly vědomí křesťanů, že před Bohem sobě rovni jsou, že bohatí nad chudé, páni nad otroky vypínati se nemají. Pro bohaté bývaly ovšem s velikými výdaji spojené, ale tito činili tak rádi, jakož Tertullian praví: »Jsou sice drahé, ale také výnosné, neboť peníze z lásky křesťanské vydávati jest nejlepší obchod.« Agape tyto bývaly chudým a otrokům

ve dvojím ohledu užitečné: předně nasedli se při nich do sylosti a za druhé cítili se mezi křesťany, jako bratři mezi bratry. A chudému, opovrženému jest mnohdy láskyplný pohled bohatého a vznešeného milejší nežli almužna. Jaký to rozdíl mezi těmito křesťanskými »hody lásky« a pohanskými hostinami! U křesťanů nebylo lze chudého poznati, sedával vedle vznešených úředníků státních, mužů starých otrok s pánem, kteří s nimi po bratrsku zacházeli, vždyť byli všichni křesťané. U pohanů se ani chudás ani otrok ukázati nesměl, leda jen, aby svými šprýmy společnosť obveseloval nebo posluhoval. Chudásem a otrokem by se stůl panský znečistil, vždyť chudoba a otroctví platily za hanbu a nečest. V pohanských divadlech musili uboží otroci diváky obveselovati hrozným bojem buď mezi sebou nebo se šelmami, a to tak dlouho, až krev tekla a soupeři mrtví na bojišti zůstali.

Ejhle, jakou jiskru lásky roznilil Kristus v srdcích svých vyznavačův, a jiskra tato vyšlehla v plamen, zachvátila celý svět, neboť kamkoli přišlo símě nauky Kristovy, již tam i láska křesťanská divy činila. Láska tato zakládala a stavěla nemocnice, chorobince, nalezince, chudobince, stavěla útulky pocestným a poutníkům, zřizovala řády na službu nemocných, na vykupování a propuštění otroků. Láska tato splodila nám nesčíslnou řadu nadšených lidumilů, kteří z lásky k nešťastným sami na sebe zapomínali a jimž lidstvo nikdy dosti vděčno býti nemůže, jako na př. sv. Karel Boromejský, sv. Filip Nerejský, sv. Vincenc z Paula a nedávno zemřelý kardinál a arcibiskup neapolský San Felice, jenž úplně podoben byl v lásce své k lidu sv. Karlu Boromejskému.

Ano láska, již Kristus svým vyznavačům odkázal a prikázal, byla v církvi katolické od počátku činná a jeví se až

posud, ona jest jednou ze známek jejího božského původu.

Z křesťanské lásky vypučela jiná křesťanská ctnost,

pokora,

kteřá pohanům ještě méně známa byla nežli kterákoliv jiná ctnost. Jiné ctnosti ctil tak mnohý pohan a vážil si jich, byť je sám nepěstoval, ale čemu křesťanská pokora učí, co ta od člověka žádá, toho nemohl pohan pochopiti, to vše zdálo se mu podlým a pravého Římana nedůstojným; naopak pýcha byla mu dovolenou, ba byla mu zásluhou a ctností.

Jedna z výčitek, kterou i dobří a slechetní jinak pohané křesťanům činili, byla, »že prý nenávidí a opovrhují pokolením lidským.« Výtku tuto můžeme nejsnadněji z pokory křesťanů vysvětliti. Římanu platil za lidstvo a za pokolení lidské tehdejší národ římský se svým zařízením a se svými společenskými poměry, dle nichž bylo jen málo bohatcův a vyvolených, za to však miliony chudáčův a otroků. Co učinilo však evangelium? Podkopalo tyto nezdravé a nepřirozené poměry, neboť křesťané počali jinou, novou společnost, nový národ na zela jiných základech tvořiti. To, co pohanům bylo nejdražším a nejvyšším, totiž pocta od jiných prokazovaná, vyznamenání, tituly a pyšná jména, k tomu ke všemu chovali se křesťané chladně, ba s jakousi pohrdavostí.

I v tomto ohledu jsou nám nápisy křesťanské v katakombách poučné. Pohané psávali na náhrobky vše, co nebožtíka buď ctilo, totiž pyšná rodová jména a titule, úřady a vyznamenání,

jichž požíval zemřelý, bohatství, jímž vládl; aneb co nebožtíka znectívalo, totiž že byl »cizincem« (barbarem) nebo »propuštěncem« aneb »otrokem«.

Křesťané naopak nepoznamenávali na náhrobních nápisech ani co zemřelého velikým ani co ho malým a sprostým činilo v očích světa. Zemřelý byl již prost všech těch pout, které jej za živá k zemi vázaly, ať to byla pouta zlatá bohatců nebo železná otroků; proto není třeba než jeho jména, aby hrob jeho poznán býti mohl. Bylo-li již něco připojeno, bylo to, co živé přátele upomínalo na ctnosti a přednosti ducha, které kdysi nebožtíka zdobily, ale nikoliv na pozemskou slávu nebo pohanu, která je buď vyvyšovala nebo snižovala. Jen co člověka před Bohem velikým činilo, mělo u křesťanů cenu, jen toho si vážili, jen toho na svých nebožtících chválili, věci pozemské dle slov sv. Pavla »za nic, za bláto« považující. Není divu, že pohané takové ctnosti — pokoře — porozuměti nemohli, vždyť až dosud u mnohých »bláznovství« jest, a že proto křesťanů nenáviděli.

Křesťanská pokora jeví se nám v katakombách v nápisech náhrobních ve světle nejkrásnějším, ba i nad hroby papežů, nejvyšších to církve pastýřů, zástupců Krista Pána na zemi, čteme jen jediné slovo, prosté jen jejich jméno: Urban, Fabian, Štěpán atd. Tak se jevila pokora křesťanů proti zvučným a pyšným nápisům pohanů; z pokory této lze souditi i na pokorný život prvních křesťanů, a pokory žádá od nás i církev naše.

(Přístě dále.)

V kříži požehnání.

namotť zajisté s dostatek, že v revoluci francouzské v letech devadesátých minulého století, chátara zlotřila i do Versaillesu, kde byl zámek královský, se odvážila, v němž hnusně řádila. Co nebylo přibito, třáso se před lakotnými zraky navštěvovatelů, vše, co se dalo odnésti, bylo pokradeno. A ať ne jeden drahocenné věci si přisvojil, nicméně přece z krádeže nezbohatl; neboť jak snadno nabyt, tak snadno opět pozbyl. Jeden z chátary nalezl kříž, zašlapaný v blátě, kterýž ihned vzal, odnášeje kořist domů. Domníval se, že věci tou se obohacil, leč když v domě kříž prohlížel a nic zvláštního na něm nepozoroval, odhodil kříž v rozmrzelosti do kouta mezi staré haraburdí, kde kříž ležel nepovšimnut až do roku 1834. V tomto roce člověk ten, jenž se stal kramářem, zemřel. Že pak neměl ani manželky ani dítek, dali přátelé a příbuzní majetek jeho veřejnou dražbou prodati. Lidé z předměstí dostavili se k dražbě, aby tu neb onu věc koupili.

V předměstí žil jistý chudý malíř, který trádal u velikém nedostatku. Byl malířem dovedným, ale nedostávalo se mu peněz, neměl také vznešených přátel, kteří by mu práci nějakou výnosnou byli dohodili; neboť bez známosti v Paříži nikdo stkvělého zaopatření se nedodělal. Což divu, že v předměstí v chudé podkrovní světničce smuten seděl, a že skoro nouze až k zoufalství jej doháněla. V té právě době odhodlal se jistý hostinský, že dá taneční sál vymalovati. Že pak malíř se obával, aby hladý neumřel, převzal práci tuto. Malíř měl zbožnou a křesťanskou matku, která záhy syna vedla k modlitbě, i nouze, v které žil, doháněla jej k tomu, že jediné v Boha veskeru naději svou skládal. Žil životem zbožným, i srdce své zachoval čisté a neporušené. Nejednou posmívali se mu druhové jeho, že světi den sváteční, že běhá do chrámu, aby se tam Bohu kořil; avšak malíř se nedal v dobrém másti. Choval věrně v srdci napomenutí matčino, a řídil se také dle něho. V noci spával na slavníku, který pro nouzi ani po-

slamkou zastřít nemohl. Avšak malbou taneční síně vydělal si pěkný peníz, i umínil si, že peněz dobře použije.

Dověděl se o dražbě a po bedlivém pátrání zvěděl, že kramář byl muž čistoty a pořádku milovný, že se bude prodávati i postel se vším, co k ní přísluší, jako jsou posládky a peřiny, a že by mohl snadno řádně lože si opatřiti. Malíř zkoušel jak mnoho má v pokladně, Malbou taneční síně vydělal 300 franků. Za něž si pořídil nejnnutnější oděv, košile, střevíce a boty. Ještě mu zbylo v pokladně 100 franků. Při pohledu na sumu tak nepatrnou, z hluboka si povzdechl. Dostaneš-li za ten obnos postel i s příslušenstvím, tázal se úzkostlivě sám sebe. Při takových dražbách, které každodenně ve velikých městech se konají, stávají se zvláštní případy. Je-li mnoho kupců, pak mnohý starý krám stojí mnoho peněz, není-li však kupců, pak věc i dobrá za babku se prodá! Tak bylo i při dražbě po kramářích.

Malíř ponechána postel i s příslušenstvím za 75 franků. Srdce se mu radostí chvělo. Ihned zapravil obnos a dal si vše donésti do přibýtku svého. Nebyloť v celém předměstí šťastnějšího člověka, an nyní mohl v loži čistém po namáhavé práci denní odpočinouti. Ještě mu zbylo 25 franků.

»Půjdu ještě jednou na licitaci,« tak pravil sám k sobě. »snad tam ještě něco koupím za laciný peníz, čeho mi v domě třeba.« Bez rozpaků úmysl svůj provedl. Šel tedy na novo k dražbě, která byla skoro již skončena. Ještě některé staré, bezcenné harampátí, které stálo v koutě, prodávalo se za všeobecného smichu. Také kříž, který byl celý blátem potřísněn a skoro k nepoznání, byl nabízen ku koupi. Kříž šel z ruky do ruky, přítomní si jej prohlíželi.

»Jest olouvený,« pravil jeden z přítomných, »dám zaň půlfrank.«

»Já dám celý frank,« ozval se jiný z diváků.

Malíř pobíhal mráz po těle.

»Vyproš a vybav kříž Paně z rukou lupitelů,« napadlo mu mimoděk; i zvolal hlasitě: »Já dám pět franků!«

Sluha úřední podal malíři kříž s postupnou úklonou. Malíř pak zaplatil pět franků, a při všeobecném smích pustých diváků ubíral se s křížem k domovu, nemálo jsa rozmrzen nad hrubostí těch, za něž Pán Ježíš krev svou na kříži proléval.

Posluhovačka mezi tím lože slušně upravila a ustlala. Kříž postavil malíř na stolek, který stál vedle lože, vyšel si pak z domu, aby se poněkud procházkou občerstvil, pak záhy uleh na lože a spal tak šťastně a blaženě, jako by byl králem celé říše francouzské.

Když pak ráno se probudil, padl zrak jeho první na umazaný a zablácený křížek. I pomyslí si: „Musím bláto a špínu s kříže setřít, kříž umýt a očistit!“ Vzal tedy kartáč, a namočí jej do vody, počal otírat kříž od spodu u nohou Spasitelových. Tu se objevily písmenky. Vždy zřetelněji probleskovalo jméno: Benvenuto Cellini, kteréž nemalým podivem malíře naplnilo.

Benvenuto Cellini byl rodem Florentin, byl proslulým umělcem, zvláště v tepané práci. Byl proslaveným umělcem, který jen pro krále a knížata pracoval, a jelikož každá práce jeho byla dílem dokonalým a umělým, byla taky královsky placena. Že pak Benvenuto Cellini byl původně zlatníkem, proto pracoval jenom ve zlatě anebo ve stříbre. Také tento kříž dala některá královna francouzská u Benvenuta zhotoviti, kříž pak se dostal do Versailles-u, a zde byl při vpádu zchvatral luzy někým ukraden, ale v tlačenici někdo chtěl zloději kříž vyrvat, který náhodou padl do bláta, do něhož byl zaslápan. V blátě náhodou padl na kříž kramář, a domníval se, že nalezl znamenitou kořist, vzal kříž, ale upozorovav omyl, odhodil jej mezi staré náčiní. Kdyby kříž býval i jen z mědi, měl nicméně jako dílo Benvenutovo cenu velikou, Avšak malíř dobře věděl, že proslavený mistr pouze ve zlatě a stříbre pracoval, i myslil, že zajisté i tato práce jest nejenom umělá, nýbrž i drahocenná.

Nyní s tlukoucím srdcem čistil kříž tak dlouho, až blesk zlata zazářil, a malíř domněnku svou zjištěnu poznal. Kdo jest s to vypraviti a pochopiti radostné pocity, které srdcem jeho zmítaly.

Naproti malíři měl dílnu zlatník.

Neprodleně obrátil se k němu. donášeje drahocenný poklad.

„Páne,“ oslovil zlatník malíře, „dostal se vám do rukou poklad ceny veliké. Jestli kříž práci velmi mistrně provedenou, a jest nad to zhotoven z ryzího zlata! Dejte kříž sem, abych mohl váhu jeho určit!“

S radostným úžasem pozoroval malíř, že kříž váží 20 liber zlata.

„Vy jste pane bohatým člověkem,“ hovořil zlatník dále; „vzdýt cena pouhého zlata páčí se na 50.000 franků. Tuto summu vám ihned vyplátím. Kdybyste však chtěl, aby vám i dílo mistrovské bylo zapláceno, pak můžete za kříž dostati i 60.000 franků, ba i více, dle toho, jak kdo mistrovské dílo ceniti bude. Mám u dvoru královského známé, i přičiním se, abych vám tam opatřil kupce.“

Návrh zlatníkův malíř radostně přijal, a již odpoledne téhož dne byl malíř ku králi pozván. Vzav kříž s sebou, ubíral se s myslí radostnou do paláce královského. Solva král kříž spatřil, byl tak zaujat krásou a dovedností díla toho vzácného, že ihned malíři 60.000 franků dal zaplatiti. Avšak malíř musil králi také dopodrobna vypravovati, jak nabyl pokladu toho neobyčejného, což také ochotně učinil. Pozorně naslouchal král vypravování malířovu, a odměnil nad to i zhojný úmysl, jímž malíř při koupi kříže byl veden.

Rozhovojit se také král s mladým mužem o umění malířském, a upozorovav, že mladík v oboru tom honosí se vynikajícími vědomostmi, pravil mu: „Víte-li co, vy byste mohl zitra zase přijíti a malovati obraz krále francouzského.“

Návrh ten byl malíři skoro ještě milejší a dražší, nežli těch 60.000 franků; neboť naskytla se mu vhodná příležitost, že mohl v umění vyniknouti. Bude-li král s malbou spokojen, pak zajisté ode dvoru královského bude miti dosti zakázek a pak budou práce jeho známy po celé Paříži.

Když pak druhého dne v hodinu, králem určenou, do komnat královských se dostavil, učinil si nejprve náčrtky a obrysy tváře královny a zhotovil pak obraz králdův tak dovedně a věrně, že král projevil mu úplnou spokojenost.

Práce tato nezůstala tajemstvím, a od té doby sotva mohl stlačiti četným pracím, které se mu odevšad nabízely.

Proč na prahu nového roku vypravuji čtenářům událost tuto podivnou, ale spolu pravdivou? Zajisté, že by si každý přál míti takový drahocenný kříž, který by někomu mohl prodati za velikou summu. A jak snadno bude každému v tomto novém roce přání to vyplněno. Nebudeť zajisté a není ani jednoho mezi čtenáři, jemuž by sám Král nebes a země, Ježíš Kristus v novém roce kříž neuchystal. Oč dražší jest kříž z ruky Kristovy, nežli kříž, který zhotovil mistr Benvenuto Cellini.

A byl-li kříž Celliniův neobyčejného lesku, an byl z ryzího zlata zhotoven, jest kříž Páně mnohem dražší a cennější anť zdobí jej krůpěje krve Kristovy předrahé, kteréž cenou předčí drahokamy a perly všeho světa. Cenu kříže Celliniova mohl zaplatiti jenom král, tak i těm, kteří kříž Páně ochotně berou na ramena svá, sebe zapírají a za Kristem pokorně, neunavně a věrně kráčí, platiti bude Král nebes a země.

Dlouho pracoval a trulil se mistr Benvenuto Cellini, než zhotovil dílo mistrné. Také nám nechává Pán Ježíš dosti času, abychom dílo kříže, které Pán první podnikl a vykonal, mohli také vykonati. Mistra Benvenuta Cellini silila při práci myšlenka bláhá, že nepracuje pro člověka prostého, ale že dílo jeho bude obdivováno v paláci královském. Tak i nás, neseme-li kříž svůj trpělivě, blažiti může myšlenka, že kříž jest divotvorným klíčem, jímž Pán Ježíš odemkl brány předpekli, z něhož vyprostil duše svaté, a že klíčem sv. kříže odemkl i brány nebeské, které 4000 let pro hřích prvního člověka a pro hříchy lidu všeho byly zamčeny.

Také nám podává Pán Ježíš každodenně tento klíč svatého kříže do rukou a hroží nám spolu, zhrdne-li klíčem

tim, že nikterak nemůžeme vejiti v říši Kristovu.

Jako tam kříž, ač zablacený a zapsiněný, nicméně ceny veliké nepozbyl a jenom bylo třeba někoho, aby vodou bláto a špinu splákl, tak se děje často i nám, že neznáme ceny kříže, který nám Pán nabízí. Teprv tehda, když protivnosti a svízele slzy z očí vynucují, když nikde u lidí útěchy není, teprv tehda hledáme útěchy u Pána, jenž nás k sobě zve slovy láskyplnými: »Pojďte ke mně všickni, kteří pracujete a obtiženi jste, a já vás občerstvím, a naleznete odpočinutí dušem svým.«

Jako malíř s radostným srdcem kráčel do paláce královského, tak i nás zve cirkve svatá každou neděli a každý svátek do paláce Kristova, v němž přebývá ve svato-stánku pod způsobou chleba, a kde Pán náš láskyplným hlasem volá; avšak málo jest přátel věrných, kteří by Panu se kořili a lásce jeho veliké a nestihlé se obdivovali.

Král pocíl malíře velmi návrhem svým, že mu svěří zhotovení podobizny své. Jak bedlivě všimal si tváře královny malíř, když činil náčrtky obrazu krále. Tak i nám třeba, abychom upřeli pozornost zraků svých ku Kristu, a aby veškeren život náš byl odleskem života Kristova.

Napomínáť sv. apoštol Pavel: Oblecte se v Pána Ježíše Krista. Pozorujte bedlivě život a utrpení Páně, a řiďte dle života Kristova i život svůj. S Kristem-li potrpíte, s Kristem i radovati se budete. S Kristem-li na kříži vytrváte, s Kristem i oslavy dojdete. Kříž Kristův, který jste trpělivě nesli, donese vás v život věčný. Pod křížem tělo vaše po smrti v hrobě odpočine, duše pak pod stínem kříže Kristova užívati bude slasti nehynoucích až v den poslední s tělem opět bude spojena a pod praporem sv. kříže v právu dušatých andělů do radosti nehynoucí bude uvedena.

Důvěra v Boha.

Jindřich Eduard, kardinál a arcibiskup Westminsterský. (č. d.)

Bůh pak nadějí naplní vás všelikou radostí a pokojem u víře, abyste se rozhojnili v naději a v moci Ducha svatého. (Řim. 15. 13.) Mluvil jsem už o účincích důvěry, o těch krásných zralých plodech naděje, ale vypravoval jsem jenom patero plodů z mnohých, které zrají stále v duši Bohu důvěřující. Byly to, pokoj, odvaha, síla, šlechtnost a setrvalost.

Nyní nám zbývá ještě rozjímání o dvojím: jak nabudeme té důvěry v Boha, a co ničí tu důvěru.

Sv. Pavel dává tu věčnému Bohu veliké jméno: »Bůh naděje.« Nazývá se: »Bůh důvěry,« »Bůh lásky,« »Bůh síly,« ale tu jej sv. Pavel jmenuje »Bohem naděje,« ne že by naděje byla dokonalostí božskou, nýbrž že nadějí se odblekuje na člověku добрota Boží. Proto jej nazývá svatý Pavel »Bohem naděje,« protože nadějí se naplňuje duše v něho důvěřující, pozorující jeho dobrotu; a Bůh hojně vlévá naděje do srdce, tak že jako slunce je světlem světa, rozlévající světlo na všechny strany a všechno ozářující i Bůh je »Bohem naděje.« A sv. Pavel se modlí, aby »Bůh naděje« naplnil »nás všelikou radostí a pokojem,« (dva z účinků, o kterých jsem naposledy mluvil) »u víře,« neboť víra je kořenem života v Bohu, a jak duše koření v Bohu, víra dozrává v naději. A potom se ukazují plody, které naplňují věrnou duši; a čím víc věří, tím víc doufá; a čím pevnější víra, tím živější naděje; a čím víc se upíná a opíná naděje, tím silnější víra. »Aby oplývali naději,« jak pole ve žni oplývá plody zemskými, a vinice hrozny a pramen hojnými proudy vody, tak »abyste se rozhojnili v naději,«

anebo přeplyvali naději a ta naděje, aby přemohla a zahнала jakýkoli strach, zlou předtuchu, pochybu, úzkost a starost: »abyste se rozhojnily v naději a v moci Ducha svatého.«

A nyní bych rád upoutal vaši pozornost na to, že je darem od Boha a přece, že ji lze dobytí. A to si neodporuje, protože všech darů milosti Boží mimo první a poslední — lze nám nabytí, když budeme spolupůsobiti s milostí, kterou nám dává. První a poslední milost je svobodná a volná, a dostává se nám jí od Boha bez zásluhy, to jest bez spolupůsobení, ku kterému se sám Bůh zavázal slibem dávati milost. A tento veliký dar, důvěra, je jednou z těch milostí, kterou Bůh dává všem, kteří ji hledají, a proto je v jeden a týž čas vlitou milostí, to jest vlitou Bohem do srdce, a milost, našim spolupůsobením nabytou. O tom o každém zvlášť si porozjímáme.

Svatá Teresie praví, že duše v Bohu štipená jest dle slov žalmistových »jako strom, který štipen jest podle vod tekoucích, jenž ovoce své vydá časem svým; a list jeho nespohne; a všechno, cokoli činiti bude, šťastně se mu povede.« A prorok Jeremiáš užívaje téhož obrazu dí: »Nebude se báti, když přijde vedro.« (Jer. 17. 6.) A v knize Jobově čteme, že duše vkořeněná nebo štipená v Bohu pouští kořeny podle potoka, a že každou noc rosa ovlažuje větve její. Těmi slovy se naznačuje, že se nám s hůry vlévá milost boží do duše. Všimněme si též, že má svou podobu, vzrůst, kořeny, lýko, peň. — Pevným kmenem, jakkoli se nám zdá býti hmotou neproniknutelnou, prochází jemný život. Má vzrůst a ústrojí. Má jakoby žíly,

kterými proudí z kořenů život neustálý. A tak je s duší lidskou. Bůh stvořil duši lidskou, aby v sebe brala vlivanou milost jeho, a jak my působíme s jeho milostí, tak nám ji Bůh dává a hojně dává. Duše roste a jako strom se rozmáhá v kořenech a rozkládá se kolem do kola velebně.

Slyšeli jsme, že každý rok přibude kmeni o novou vrstvu, tak že uhodnete léta stromu, když rozřežete kmen a prohlédnete jeho podivný růst — překrásné složení kolem prostředku: tak lze říci o duši.

Pořád se vzмáhá a sílí milosti, kterou v ni Bůh vlévá, aby měla potravu a výživu. A to minim, když pravím že důvěry v Boha jest nám dobytí a že ji lze několikerým způsobem dobytí. Dotknu se zkrátka hlavních způsobů.

1. První je čistota svědomí, bez níž nemůže býti důvěry v Boha, neboť kdo důvěruje v Boha s nečistým svědomím, jest opovázliv. První a nevyhnutelně potřebnou podmínkou k důvěře v Boha jest, aby svědomí bylo očištěno.

Sv. Jan nadchnut jsa Duchem sv. praví: »Nebo trestalo-li by nás srdce naše: větší je Bůh nežli srdce naše.« (1. Jan 3, 20. 21. 22.) Jestliže nás odsuzuje slabý stín soudu v našem svědomí, jak teprve mocný lesk soudu božského odkryje naše hříchy a odsoudí nás pro naše poskvrny. A potom pokračuje: »Jestliže by nás srdce naše netrestalo, máme doufání k Bohu.« Důvěra v Boha plyne podle něho z čistoty srdce; a tato čistota srdce je podstatnou podmínkou důvěry v Boha. A mluví dál: »A začkoli prositi budeme, vezmeme od něho; nebo přikázání jeho ostříháme a to, co je libého před ním, činíme.«

Tu je tedy první základ důvěry v Boha; a tu pochybujeme, proč tolik lidí je plných bázně, strachu, vrtolů,

úzkosti, pochyby: ve svědomí jejich není pokoje, je poskvrněno, znečištěno, jsou v něm tajné záhyby a úskoky, do kterých nezasvítlo světlo Boží; je tam nějaká skvrna milosti Ducha svatého nesmytá; proto se třesou před svatostí Boží a měli by důvěrovati v jeho lásku.

Jedinou cestou k této čistotě je lítost; a s lítostí, jak ví každý pravověrný katolík, zpověď: a proto pravím, že jedna příčina, proč tak poskrovnou důvěry v Boha, je v tom, že se vykonává mnoho nedokonalých zpovědí; a první lék pro každého, kdo je zmítán pochybami a strachem, je dobrá zpověď. Snad, jestliže se sami budete zkoumati, poznáte, že váš nepokoj pochází odtud, že jste nevykonali dobrou zpověď generální; že jste něco nechali nezdravého, něco neodkrytého; že jste něco z pola vědomě zatajili, anebo něco tak oličili a tak přebarvili, že nebylo lze poznati pravou podobu. Neprodrali jste se nemilostně až na dno srdcí tak, jak Duch sv. naváděl vás, a proto se pořád něco vynořuje. A ještě víc, proč se trásti strachem, je svatokrádežná zpověď generální; ale nyní nemluví o svatokrádeži; nemluví o těch, kteří jsou ve smrtelném hříchu; neboť to je samo sebou patrné. Mluví o těch, kteří se nezpovídali svatokrádežně, nicméně se zpovídali s jakousi zdrženlivostí a tak se šetřili a málo jenom měli opravdivosti, že jim rok od roku, na vědomí přícházely věci, které by měli pověděti, anebo které by byli měli jinak pověděti a mnohem jasněji. Ale neúčinnili to tak a cítí, že jest mezi nimi a mezi Bohem něco jakoby zamíleného; a jas a veselost tváře Boží je zamračena.

Než dejme tomu, že jsme dokonale vykonali životní zpověď, že jí není třeba opakovati; pak jenom třeba nám učiniti, co pravil Pán: »Kdo čist jest, nepotřebuje, než aby umyl nohy, ale čist

je všečen (Jan 13, 10.), t. j. ten, kdo vykonal životní zpověď a umyl se krví Ježíšovou, nepotřebuje od té doby nic už konati než týden za týdnem, den za dnem smývatí chyby. V povinnostech, zaměstnání, zkouškách a pokušeních zůstane na něm lehký něco bláta a prachu tohoto světa, a tu aby chodil opět a opět ku zpovědnici, týdně, měsíčně, jakoby »umývat nohy;« aby se zbavil všedních hříchů, prachu a nepořádku, do kterého zabředl ve všedním životě. A nyní, srdce dobrou a pokornou zpovědi neustále se očisťující jistě se vzdá se v důvěře v Boha.

Takový člověk zajisté vždycky vzbuzuje i mimo zpověď litost, tak že ji smývá hned chyby, které nejsou dostatečnou látkou ke svátosti pokání, a to, co se nám po celý den přihází jako na př. náhlá netrpělivost nebo lehký hněv, o kterých věcech víme, že jsou více méně hříchem, více méně na odpor zákonu Božimu; a tak zachovává svědomí čisté. Takový už má v povaze důkladně se zpytovat; nespokouje se zpytovat jenom těžké hříchy, anebo jenom všední, nepostačuje mu odkrytí pouze hříchy dobrovolné, hledá i to, co učinil nedobrovolně ve spěchu, z náhlosti, z nenadálého, anebo těžkého pokušení.

Ba ještě víc: pátrá dál až v srdci a poznává přirozené náklonnosti. Hledá téměř kořeny hříchů. Rozvíjí povahu. Povaha, jak ji nazýváme, je složena ze starých návyků; je nyní — neřeknu souladem — rozladem dávných návyků celého života našeho. Jestliže bychom opravdu rádi poznali sebe, pak vraťme se do minulého života, a poznáme, jak jsme nabýli návyků svých a jak jsme z nich uvili svoji povahu. Tak sestoupí ten, kdo by rád měl opravdovou důvěru v Boha, do hlubiny duše, až najde pramen; proč se vzpírá duchu Božimu, jak všichni ostatní? Na konec přece zůstává povaha

naše přirozená slabá a neustále se uchyluje od Boha. A ten, kdo touží po této důvěře, nebude nikdy přestávati, dokud nepronikne takorba ložisti hříchů, poklesků a slabostí a nedostane se až na dno toho všeho, co jest jeho povahou a přirozeností. Tak bychom se měli sami zpytovat. Pak, konečně budeme žiti s takovým duchem bdělosti nad sebou, že bude výlučně zpytování sebe téměř zbytečno. Snad se zdá, že jsem užil zvláštěniho a přísného slova, ale mnozí přední církevní pozorovatelé života duševního praví nám, že někteří jsou sotva schopni výlučně se zpytovat. A to nepochází z toho, že nemají jasného svědomí, ani z toho, že nemají útlého svědomí, ani z otupělosti: ale když kleknou a rozjímají o dni, nejsou schopni, jak praví, najiti něco nového.

Čím to vysvětlíme? Bdělost, kterou mají nad sebou každé chvíli, při každém skutku, slově, myšlence, je taková, že před sebou vidí celý den od rána do poledne, od poledne do večera; a místo aby si vzpomínali a tak se zpytovali, ukáže se jim den sám jako světlo. A proto, kteří si nařikají, jak nesnadno je jim se zpytovat, jsou často ti, kteří se zpytuji nejdokonaleji. A to je čistota svědomí o které mluví Pán: »Svíce těla tvého jest oko tvé. Jestli oko tvé bude sprostné, všechno tělo tvé bude světlé. Pakli oko tvé bude nešlechetné, všechno tělo tvé bude tmavé. Jestliže tedy světlo, které je v tobě, tma jest, tma sama jak velika bude?« (Mat. 6, 22. 23.)

To jest: světlo duše je svědomí; a je-li svědomí prosto a čisto, bude celá duše jasna; bude-li však svědomí pochybné nebo zatemněno, všechno bude plno tmy; a jestliže světlo svědomí, které je v nás neosvítí naše sebepoznání, jaká bude tma?

2. Druhý způsob, kterým lze nabýti této důvěry v Boha jest upřímný úmysl.

Jak dospějeme k té veliké milosti? Svati nám to ukázali. Nejprve si vzpomeňte, že Bůh vás stvořil prostě pro sebe.

Že Bůh nestvořil duši lidskou pro nic jiného na nebi ani na zemi, v čase ani na věčnosti, než aby ho poznávala, milovala a oslavovala, a že všechno, co tu na ponti potkává, jest jenom podřízené a vedlejší. To Bůh stvořil jenom proto, aby to člověku pomáhalo k poslednímu cíli; jako rozumný člověk vezme kus dřeva, upraví na šíp s hlavičkou, opeří jej, položí na luk, a všechno co má jeden účel, aby trefil do cíle, tak právě Bůh nestvořil člověka pro nějaký jiný cíl než pro sebe, aby ho poznával, miloval, oslavoval. Chceme-li být upřímní v úmyslu, počínáme od tohoto zákona naší bytosti. Odhodlejme se zkoušet a pozorovati, žijeme-li opravdu Bohu. Snad každý z nás řekne, že tak doufá. Zkoušejme se dále: především jak sloužíte Bohu, jak žijete jako křesťané, katolíci, věrností přistupujete k sv. svátostem a jak pravidelně býváte na mši svaté, jak se modlíváte ve světničce atd. Konáte to všechno, protože je to vůle Boží, či konáte to všechno z tajných osobních zájmů? — že se vám to obrátí nějak na váš prospěch, že se to tak děje odevdávna v rodině a že to máte ve zvyku, nebo že to děláte z ohledu na ostatní, nebo aby ve vás měli důvěru ti, kteří jsou kolem nás; nebo máte nějaký otrocký strach, že kdybyste to neudělali, že byste křivdili sami sobě. To není upřímný úmysl; to není žiti pro Boha, to znamená žiti pro sebe, a nebudou-li naše pohnutky očistěny od nižších přívěsků, nelze říci, že bychom měli upřímný úmysl. Jsou dále takovi, kteří nemají snad vůbec, anebo z větší části poklesků, o kterých jsem mluvil, a přece jsou si vědomi, zpytují-li se upřímně, že náboženské povinnosti konají proto, že je těšší prospívati v duchovním životě, že

ponenáhlu poznávají, jak jim chyb uhlýhá jak jsou ve výkonech náboženských pravidelnější, jak jistě pokračují a jak povstávají ze života světského. Je velikou útěchou dostávat od Boha osvětlení a a milosti a blížiti se ke království života věčného. Takovým hrozí nebezpečnosti, že budou hleděti na dílo, které v nich Bůh působí, jakoby je konali sami pro sebe, a ne pro Boha, který v nich působí. Hrozí jim nebezpečnosti, že budou duchovně pyšní a že v sobě budou hledati pramen potěchy. Dostávají dary a milosti, ale zapomínají na dárce, vyjmouc, že říkají. Že je článkem viry: všechno pochází od Boha. To nestačí; stále bychom si byli vědomi, že všechno pochází od Boha a abychom žili, závisli jsouce na něm. To znamená upřímný úmysl. Vidíme dále jiný druh lidí, kteří nemají chyb, o nichž jsem mluvil, ale jdou za jistou touhou po sladkosti a potěše v náboženství. Pořád si nařikají, že nemají úlevy v modlitbě, že nejsou horliví u sv. přijímání, že jsou na rozjímáních roztržiti, že větší díl sv. zpovědi vykonali bez zřejmých potěch. O takových pravím hned, že neslouží Bohu pro něho samého; že mu slouží k vůli sobě. Slouží mu, proto že v té službě mají určitou sladkost, a počínají si tak, jak Pán pravil k lidu na poušti: »Hledáte mne ne proto, že jste viděli divy, ale že jste jedli z chleba« (Jan 6, 26.). A svatý Augustin to vykládá: »Hledali ho ne pro chléb, kterým je Pán, nýbrž pro chléb který jim dával.« Duchovní spisovatelé nazývají takové povahy »duchovními hýřilí,« protože službu Boží s hltavostí a povolností k sobě obracejí v pouhou zálibu, a když praví, že slouží Bohu, slouží opravdu sobě. To není upřímný úmysl, a pro duchovní soběpovolnost mnoho lidí nemá důvěry v Boha. Kdo má dále upřímný úmysl, slouží Bohu k vůli druhým. To jest obsáhlá látka,

o které povím několik slov. Především to vidíme na Mojžíšovi. Víte, jak se modlil, aby Bůh vymazal jeho jméno z knihy života, jenom aby ušetřil bratři jeho, národa židovského. Rovněž svatý Pavel, který pravil, že by si přál být anathema, to jest oddělen od Krista, k vůli bratřím neobráceným, aby byli spaseni. A sv. Ignác pravil: »Kdybych měl na vůli umřít a vejít s jistotou do života věčného, anebo zůstat na zemi nemaje jistoty o věčném spasení svém, ale máje moc sloužiti Bohu a ke spáse vésti duše, vyvolil bych si toto poslední.«

To je pravá upřímnost srdce. Mohl bych o ní říci mnohem víc, ale toto dostačí.

Jestliže může kdo říci: »Cokoli rači Bůh na mne poslati, jakkoli mě rači trestati, anebo zanechatí opuštěného; odejme-li mi zdraví, navštíví-li mne ranou, postačí mně, spěchám-li prostě a přímo k cíli, ku kterému mě stvořil.« Kdo má takový upřímný úmysl, může úplně důvěřovati Bohu, protože nemá zájmů, starostí, přání jiného, nic nepodniká leč to, co prostě směřuje k Bohu, ke slávě Boží a k jeho vlastní spáse.

(Přístě dále.)

Na neděli I. v postě.

„Pánu Bohu svému se klaněti
a jemu samému sloužiti budeš.“

Mat. 4, 11.

dejděž, satane! neboť psáno jest: Pánu Bohu svému se klaněti a jemu sloužiti budeš, a těmito slovy odkázal P. J. po čtyřicetidenním postu na poušti pokusitele ďábla a pak, dle sv. evangelium přistoupili andělé a sloužili jemu.

V čem a jak andělé ti přistoupivši sloužili Pánu Ježíši, o tom ve sv. evangeliích nic nečteme, zato však na každé jejich stránce vyčísti můžeme, v čem a jak P. J. sloužil nám.

Sloužil nám svým svatým vtělením se; sloužil nám svým svatým učením a životem; nejvíce pak nám sloužil svým přehotkým utrpením a dobrovolnou smrtí svou a svými nekonečnými zásluhami, jež sobě svou dokonalou poslušností k Otci svému nebeskému zjednal a nám ku spáse všech lidí v církvi své svaté uložil a zůstavil.

Že pak dnešní sv. evangelium mluví o čtyřicetidenním postu P. Ježíše a trojím

pokusem, kteráž volil podstoupiti, vizmež jak i tímto svým postem a pokusem P. J. sloužil nám.

Když byl P. J. od Jana v řece Jordáně pokřtěn a otcem nebeským i duchem svatým oslaven, víme ze sv. evangelií, že se odebral na poušť. Vykladaelé písem sv. za jedno jsou a dí, že to byla poušť u Jericha, kterouž se ubíral onen cestovatel z Jerusaléma, ježž byli lotři přepadli, oloupili a na smrt zranili.

Proč se odebral P. J. na poušť tu, kteráž byla každému cestovateli do duše odporná, toho jsou nejedny příčiny.

Sv. evangelista udává toliko jednu, ale z prodlení P. Ježíše na poušti té po celých čtyřiceti dnů a nocí, a z toho, co P. J. na poušti té činil a podstoupil, můžeme snadno i ostatní příčiny poznati, proč P. J. na poušť u Jericha se odebral.

Odebral se tam, aby se tam jako druhdy Mojžíš a bezprostředně před P. Ježíšem, Jan Křtitel, se úřadu svému připravil; odebral se tam, aby se postil a bděl a o díle vykoupění našeho uva-

žoval; odebral se tam, aby podle převroucné lásky své k nám za nás se modlil a nám proti pokušením silu zasloužil a zároveň ukázal, jakých prostředků a

slovem, kteréž vychází z úst Božích. — Když Josef egyptský v čas neúrody otevřel sýpky naplněné obilím a vydával chléb lidu hladem mroucímu, veliké tím

zbrani jest nám užívati, aby nepřítel spasení našeho nepřemohl nás, ale my zvítězili mohli při útocích či pokušeních jeho. »Člověk,« pravil P. J. pokušiteli, »není živ samým chlebem, ale každým

zjistě prokázal služby jemu, avšak nekonečné větší službu prokázal P. J. nám, když založil církev svou a o to se postaral, aby slovo Boží všem národům čisté a neporušené hlášáno bylo.

Ó važmež si toho slova Božího! Každou neděli, každý svátek předkládá nám je církev svatá. Trpí-li tělo hladem, slabne, a tak i duše, nenasytuje-li se slovem Božím, slabne a v pokušení neobstojí. »Přáno jest,« pravil P. J. dále pokušiteli, »nebudeš pokoušeti Pána Boha svého.« Výrokem tím ukazuje nám P. J. druhý prostředek, jehož jest nám užívati chceme-li v pokušení zvítěziti. I jest, jakoby sám P. J. pravil: nikdo nespo-lehej na vlastní sílu, ale posiluj se v moci svatých svátostí, jež jsem církvi své zůstavil, abys dovedl odolati nešlechtnému a lstivému nepříteli spasení! Ó važmež si služby té, kterouž P. J. nám pro-kázal tím, že církvi své zůstavil sed-mero svatých svátostí, a k posvěcování

a k posile duši svých horlivě jich uží-vejme!

»Přáno jest: Bohu svému se kla-něti a jemu samému sloužiti budeš,« tak dále a posléze pravil P. J. pokušiteli ďáblu, »a tehdy opustil ho ďábel, a anđelě pristoupili a sloužili jemu.

A čím více, čím důstojněji, čím účinněji můžeme sloužiti my Bohu, nežli pokorným a nábožným obcováním té nekrvavé oběti naše svaté, kterouž J. K. proto církvi své zůstavil, aby se všichni té krvavé nejdrazší oběti na kříži účastni státi mohli. Ó važmež sobě této nesmírné služby P. J. k nám; obcejmež rádi a nábožně službám Božím a i k nám se přidruží anđelě Boží zde i tam na věč-nosti. Amen.

P. K.

Na slavnost Zvěstování blah. Panny Marie.

„Ať, děvka Páně; staniž mi se podle slova tvého.“ *Luk. 1, 38.*

Když byl archanděl (Gabriel, jsa od Boha poslán ku Marii Panně do Nazaretu, vešel do chudického pří-bytku jejího, aby ji nejradostnější zvěst zvěstoval, totiž, že Bohu Otci zalíbilo se svěřiti ji největší poklad nebes, totiž jednorozeného Syna svého a takto nej-blahoslavenější ji učiniti z dcer lidských: tu posel ten nebeský dle dnešního sv. evan-gelia takto promluvil k Marii Panně: »Zdráva buď, milosti plná, Pán s tebou, nožehnaná tv mezi ženami.« (*Luk. 1, 28*)

Páně, staniž mi se podle slova tvého,« tu, di sv. Augustin, vrátil se posel Boží bez prodlení do nebe.

A za šťastným poslem tím měli bychom i my dnes v duchu se odebrati, abychom pokochali se v tom přeslasném plesání anđelů nebeských, když uslyšeli zvěst archanděla (Gabriela, že svolila Maria Panna v poselství jeho a vyřkla přezádoucí slovo to, na němž závisela potěcha bidných, vykoupení vězňů, osvo-bození zavržených, anot spása všech synů Adamových.

Že pak nalézáme se v době svato-

můžeš i nám potřebné milosti, abychom v trápeních a na cestách křížových na mysli neklesali, ale je tiše, trpělivě a

zmužile snášeli, jako ty s Kristem trpěli, a za to kdys s Kristem oslaveni byli tam na věčnosti. Amen. *F. K.*

Ke dni 19. března.

Auž jako Josef narodil se který člověk, kníže bratří, utvrzení národu, správce bratří, p dpora lidu.

Sirach 49, 17.

Když patriarcha Jakob syny své shromáždil okolo svého lože, dříve než shromážděn byl k otčům, předpovídal jim budoucí soudy jejich pokolení, žehnaje spolu každého zvlášť. Josefovi dostalo se zvláštního požehnání slovy: „Syn rostoucí Josef, syn rostoucí a krásného vzezření.“ (Genes. 49, 22.)

A připomenuli osudy starozákonného Josefa, tu zřejmě poznati možno, že prorocství toto jest případné. Josef zrodil se jako ostatní bratři ve stanu a spolu s nimi pase stáda otcova. Avšak sny, jež má a které vypravuje otci a bratřím, všeobecnou pozornost naň obrací. Josef roste v lásce, kterou zamiloval jej otec přede všemi ostatními syny. Josef roste v poznání krajin a národů, když kupci madianskými veden různými zeměmi do Egypta.

Josef roste v lásce u Putifara, který mu svěruje veškeren dům, an pozoruje, že s Josefem požehnání zavítalo do příbytku jeho. A ač nevině držán v žaláři, i tam roste Josef; neboť dozorce nad vězni svěruje mu péči o ostatní vězně. Roste Josef slávou u služebníků Faraonových, kteří s nim společně držáni byli v žaláři, an jim vykládá budoucí příhody, které snem byly označeny.

A jakž teprve vzrostl Josef, když z rozkazu Faraonova vyveden byl ze žaláře a jako Spasitel země egyptské vezen po veškeré řiši Faraonově, v níž z rozkazu králova poddaní klekají, aby Josefa uctili. Ba i sami bratři Josefovi, kteří nenávisť k němu byli naplněni, dokázali, že bratr jejich jest rostoucí, když před nim klekali na kolena, nabi-

zejíce se, že místo Benjaminina všickni chtějí jemu jako otroci sloužiti.

Byl-li Josef egyptský životem i příchodem obrazem a nástínem Josefa, pěstouna Kristova, pak i o tomto potomku Davidovu platí výrok Ducha svatého: Syn rostoucí Josef, syn rostoucí a krásného vzezření. Spůsob pak, kterým sláva sv. Josefa roste, udal Sirach z vnuknutí Ducha svatého výrokem, v čele rozjímání uvedených: A niž jako Josef narodil se který člověk, kníže bratří, utvrzení národu, správce bratří, podpora lidu.

Že pak iž Duch Páně i sv. Otce Lva XIII. světlem svým nebeským osvitil, když všemu lidu křesťanskému sv. Josefa jako patrona prohlásil a učel jeho celý tento měsíc zasvětil, budíž ku cti a slávě sv. Josefa, milého Bohu i lidem, výrok Sirachův základem našeho rozjímání.

Ty pak, Matko Páně, kteráž jsi rozkazů ženicha svého na zemi dbala, a nyní v nebi prosby jeho přimlouvou svou velmohoucí podporuješ, vypros mu milosti, aby i dnešním rozjímáním vzrostla úcta a láska k sv. Josefu v národě českomoravském!

Měl-li Bůh se naroditi, mohl dle výpovědi Isaiáše proroka jen z panny narozen býti. Avšak panna tato a matka spolu měla mítí ochrance a strážce, jenž by byl i svědkem neklamným, že ne přirozeným, nýbrž nadpřirozeným během Syna počne a porodi. A komu svěří Otec nebeský úřad ten, aby byl i ochrance panny a spolu také pěstounem Syna Božího? Žalmista Páně z vnuknutí Ducha sv. připomíná v žalmu 13., že Hospodin shlédl s nebe na syny lidské, aby viděl, jest-li kdo rozumný, aneb hledající Boha. Hledá tedy Hospodin s nebe mezi syny lidskými, koho by mohl ustanoviti k úřadu

tomu převznešenému. Leč týž žalob od-povídá, že nenarodil se ještě člověk ten; neboť v dalším průběhu proroctví di: Všickni se odchýlili, spolu ne- užiteční učinění jsou, není kdo by činil dobré, není ani jednoho. Hrob otevřený jest hrdlo jejich, jazyky svými lstivě činí jed li- tých hadů pode rty jejich. Je- jichžto ústa zlořečena a hoř- kosti plna jsou, nohy jejich rychle k vylévání krve. Zkáza a neštěstí na cestách jejich a cesty pokoje nepoznali, není bázně Boží před očima jejich.

Jaký neutěšený obraz vidí Hospodin u synů lidských! Komu má svěditi úřad pěstounský nad milým Synem svým? Na otázku tuto odpovídá nám kniha rodu Ježíše Krista, v níž rodokmen Páně se uvádí od Adama praotce našeho; avšak mezi všemi, kteří v rodokmenu tom jsou uvedeni, pouze u Josefa syna Jakobova, přidáno jméno muž. Čímž zřejmě osvědčeno, že Josef byl člověk ten od Hospodina vyvolený, před nímž nenarodil se člověk podobný jemu, na nějž, jako na Pannu Marii potomstvo Adamovo čekalo 4000 let.

A bylť zajisté Josef, pěstoun Páně, v starém zákoně mužem jediným, který znal cenu panické čistoty, ač ještě ne- slyšel výroku Kristova: Blahoslaveni čistého srdce; neboť oni Boha viděti budou. (Mat. 5.8.) Avšak vý- bornost ctnosti této tušil, anť i ve starém zákoně označena byla slovy Ducha sva- tého: Ó, jak krásné jest čistotné pokolení v stkvělosti! Nesmrtelná zajisté jest památka jeho; neboť i u Boha známé jest i u lidí. Když přítomno jest, ná- sledují ho: a když se vzdálí, zá- dají ho, a na věky korunované slavi vítězství, dobytí od- platy bojů neposkvrněných. (Moudr. 4. 1—2.)

Pro tuto ctnost muž ten milý jest Bohu i lidem, jest mužem, před nímž nenarodil se člověk, podobný jemu. Proto i Církev svatá, choť Kristova milá a ne- poskvrněná uctívá památku jeho, že zvolila si sv. Josefa jako ochrance a strážce, a že nad to jako Farao poddané své v nouzi poslal k Josefovi, tak i Církev

sv. věrné ditky své ve všeliké tísni a nehodě posílá k pěstounu Kristovu. A milerád naslouchá lid křesťanský napo- menutí Matky své duchovní Úcta a sláva sv. Josefa šíří se po veškerém oboru zemském. A má-li lid křesťanský přání jaké, jest asi to, aby sv. Josef vedle Matky Páně při mši sv. jmeno- ván byl v Confiteor, aby jméno sv. Josefa i v kanonu mše sv. umístěno bylo vedle jména Marie Panny. A vroucně-li bude lid křesťanský o tuto oslavu sv. Jo- sefa prositi, odmění se mu pěstoun Páně hojným požehnáním s hůry. A jsou-li v kanonu mše sv. umístěni mužové, kteří učení Kristovo po celém světě šířili, kteří pravdu učení i krví svou zpečetili, zasluhuje tam místa i muž ten, o němž sám Duch sv. di, že nenarodil se muž podobný sv. Josefovi.

Avšak Duch sv. nazývá Josefa egypt- ského knížetem a správcem bratří. Kni- žetství jeho označeno bylo snem který měl, an vázal na poli obilí a snopy bratří povstavše, klaněly se snopu jeho. A ač bratři právě pro sny tyto hněvali se na Josefa, nicméně záměru Božího překaziti nemohli. Vždyť právě obilí, kterého Josef v Egyptě nashromáždil, a kterého měli bratři nedostatku, bylo pří- činou, že byli nuceni Josefa vyhledávati a před ním jako knížetem a správcem svým se koriti.

A jakož ve starém zákoně Josef v Egyptě nashromáždil v sýpkách obilí a je tam choval pro čas neúrody, tak i Josef novozákonný chová na loktech svých neobilí, nýbrž chléb živý, který s nebe sstoupil. Chléb tento nebe- ský uchránil před nástrahou Herodesovou útěkem do Egypta, kdež choval jej sedm let až do smrti Herodesovy. Chléb tento hledal ztracený a nalezl jej v chrámě jerusalemském. Jemuť světil Hospodin chléb andělský, jej učinil Hospodin pánem domu svého, a proto všickni, kteří kou- peni jsou krví Kristovou, a jenž jsou bratři Kristovi, uznávají Josefa knížetem a správcem svým, anť i sám Syn Boží uznával sv. Josefa pěstounem svým, při- jímaje od něho nejenom pokrm a oděv, nýbrž i rozkazy, které mu jménem Páně

dával. A jenom lid katolický, jenž uznává sv. Josefa knížetem a správcem v domě Božím, knížetem a správcem svým, jenom lid ten má chléb živý v nejsvětější svátosti, kterýž každodenně při mši sv. se připravuje. Ti pak, kteří od Církve Kristovy pravé a jediné se odloučili, mají ne chléb živý, nýbrž pouhý obraz a podobenství chleba toho nebeského. Nemají oběti mše svaté, nemají kněžstva novozákonného, nemají oltáře, nemají sv. svátosti a proto nejenom nechtějí péstouna Kristova, nýbrž i Matce Kristově přemíle povinné úcty a lásky neprokazují.

Blaze lidu křesťanskému pod takým knížetem a správcem, jakým sv. Josef jest. Máť zajisté každý stav v něm vzor ctnosti a oddanosti do vůle Boží. Zrodiv se z kmene královského, jest panovníkům a králům vzorem, aby poddané své tak vedli, tak nad nimi vládli, jako panoval sv. Josef v domku nazaretském. Učíť sv. Josef panovníky křesťanské, aby nejenom o tělesné, nýbrž i o duchovní blaho poddaných svých pečovali.

Že pak neduchoval se Josefovi lesk rodu královského, ano že v chudobě žil, jest sv. Josef bratřím svým urozeným a vznešeným, kteří v chudobě žijí, vzorem, aby nereptali proti řízení Božimu, nýbrž ochotně vůli Páně se podrobili. Kníže a správce lidu Božího, sv. Josef pěstoun Páně, každodenně z domku nazaretského vychází, aby v práci hledal potřebné živnosti těm, které Pán pečl jeho a strážil světil. Jestliť tedy knížetem a správcem zvláště lidu toho, na němž těžké jámo práce a námahy tělesné spočívá, který denně v potu tváří chleba svého hledati musí. Jáká útěcha lidu dělnickému, že i pěstoun Páně, kníže a správce Syna Božího tak mozolně hájiti musí živobytí své, jak ten nejchudší dělník! A proto také lid prostý a pracovitý, který práce své z lásky ku Kristu koná, ochotně a rád sv. Josefa knížetem a správcem svým uznává.

Vít předobře, že pěstoun Páně, jenž práci a námahu každodenní měl za podíl, také láskou lne k těm, kterým práce se dostala za podíl, že oroduje jako kníže a správce bratří svých za bratry u Toho, jenž volá k sobě dělníky, slovy: Pojdte ke mně všickni, kteří pracujete a obtiženi jste, já vás

občerstvim, a naleznete odpočinku duším svým.

Duch sv. ústy Siracha nazývá Josefa starozákonného utvrzením národu a podporou lidu. A zasluhuje Josef starozákonný názvu toho; neboť moudrostí svou, kterou obdařen byl s hůry, zachoval lid a národ israelský. Že hladem v čas neúrody sedmileté nezahynul. Ano i tím stal se Josef utvrzením národu a podporou lidu svého, že na přimluvu jeho Farao daroval bratřím Josefovým úrodnou krajinu Gessen, kdež patriarcha Jakob i synové jeho se usadili, a kdež učinění jsou v národ veliký a slavný, že i Farao a rádcové jeho lidu toho se obávají a utiskující lid ten robotami, chtěli jej s povrchu země vyhladiti.

I svatého Josefa, pěstouna Kristova, vyvolila církev sv. patronem a ochráncem lidu křesťanského, aby lid ten následováním života a ctnosti Josefových v dobrém byl utvrzen, a aby pěstoun Páně církev přimluvou svou podporoval ve všem, co z vnuknutí Ducha sv. pro dobro časné i věčné dítek svých podniká.

Svatý Josef z rozkazu Božího opouští rodnou zemi, aby se usadil v Egyptě mezi národem, kterýž ode dávna záští byl naplněn proti lidu israelskému; a cit předkové jich mocnými divy, které Mojžíš působil, nejenom trestání, nýbrž i v rudém moři potopeni byli. A hle, sv. Josef nezávislosti té nezakusil. Onť i v národě tomto plnil povinnosti své, kteréž měl k Synu Božimu a k Matce jeho přemíle. Jest tedy sv. Josef utvrzením národů křesťanských, aby nedbali na různost jazyků, mravův a schopností, ale tvořili jedinou rodinu Boží, jediné tělo, jehož hlavou nejvyšší jest Kristus.

K lidu křesťanskému kloní se nyní přemnozí a přečetní oblažitelé a spasitelé, slibující mu blaho a štěstí pozemské. Avšak jediný, v němž jest spása a blaho jest Ten, kterého chová sv. Josef na loktech, kterého světil mu Hospodin, jenž jest Pán a Spasitel náš Ježíš Kristus. Ale jakož Farao veškeru moc v říši své pozemské odevzdal Josefovi, tak i Kristus Pán veškery milosti, které získal církvi své, vložil do rukou Matky své a pěstouna svého. Proto lid křesťanský s velikou důvěrou utíká se k pěstounu Kristovu.

Veskery rány a nehody, které zastihly národ egyptský za času Mojžišova, staly se proto, že král a lid neznal Josefa a dobrodini nebyl pamětliv, které z rukou Josefových přijal. Kéž lid křesťanský zmoudří, kéž nezapomíná na pěstouna Páně, aby i jemu nehrozily mnohé rány a nehody. Starát se o to sv. Otec Lev XIII., aby lid křesťanský byl pamětliv toho, kterého nazývá Duch sv. utvrzením národu a podporou lidu. A lid křesťanský víne se k pěstounu Kristovu, rád se hlásí ku spolku, kterýž jest určen k ustavičné účtě sv. Josefa, a jehožto členové jeden den v roce si volí, aby sv. zpovědi a sv. přijímáním dokázali lásku Kristu Pánu a účtu pěstounu jeho. Také v diecesi brněnské založen spolek k ustavičné účtě sv. Josefa, a jehož stanovy nejdůst. p. biskupem Brněnským jsou stvrzeny, a který již přes 1000 údů

čítá. Stanovy tyto rád by níže psány i čtenářům Školy oznámil, kdyby slav. redakce uveřejnění jejich přijala, a také milerád přihlásivši se údy do knihy k údům již přihlášeným připojí.

S účtou svatojosefskou, kterou spolek ten pěstuje a šíří, vzroste u lidu československého i láska ku Kristu a k Matce jeho přemilé, rozkveté zase časté přijímání svatých svátostí, v nichž ukryt jest zdroj blaha časného i věčného. A svatý Josef, jenž sněmem českým zvolen byl patronem země koruny svato-václavské, bude knížetem a správcem nás bratři Kristových, bude utvrzením pokoje a míru, kterého národ náš postrádá, bude spolu i podporou lidu našeho, aby bohabojně a svatě živ byl, šťastně ze života vezdejšího vykročil a nebeského blahoslavenství účastným se stal. Amen.

Fr. Klíma.

Milodary božského Srdce Páně.

Od Kojetína. Podělsí dobu v trudném soužení žije, vyzýval jsem božské Srdce Páně, Pannu Marii Filipdorskou »Pomocnici křesťanů, sv. Josefa, sv. Jana Nepomuckého, sv. Antonína Paduánského, sv. Floriana a sv. Valentína za vyslyšení mé prosby, bych z mé těžké tísně vysvobozen byl.

Když můj zdravotní stav již na nejvš ohrožen byl, tu obdržel jsem ten sám den »Školu božského Srdce Páně, kterou jsem začal hned čísti a dojde na větu, str. 35: »Kdybychom měli takovou viru, že bychom viděli Boha v pozadí za každým strachem, brzo by se ten strach ztratil:« nemálo mi ulevilo, pak jsem tato slova opakoval denně vícekrát a poroučel celou svou trudnou záležitost Pánu Bohu. Na třetí den došla mne radostná zpráva, že nebezpečí, která mne tak tísnila, více se báti nemusím a ve vysvobození doufati mohu.

Pročez vzdávám, dle učiněného slibu, z nehlubšího citu srdce i nejvroucenější díky božskému Srdci Páně, Panně Marii Filipdorské, sv. Josefu, sv. Janu Nepomuckému, sv. Antonínu Pad., sv.

Florianu a sv. Valentínu za vyslyšení mé prosby vyznávaje, že pomoc jediné z tohoto pramene mi vzešla a odporoučím každému v nesnázích se nacházejícímu, aby důvěrně o pomoc Boží prosil, že vyslyšen bude.

F. J.

Z Lysé n. L. Vroucné díky buděž vzdány nejsv. Srdci Páně, Panně Marii, sv. Josefu, sv. Aloisiu, sv. Janu Nepom. a sv. Antonínu Pad. za udělení mi mnohých milostí a za odvrácení nemilých záležitostí.

J. K.

Z Prahy. Plně slib svůj, vzdávám veřejné díky nejsv. Srdci Páně, neposkvrněnému Srdci Panny Marie a sv. Antonínu Pad. za vyslyšení vroucných proseb mých.

Sestra Blažena.

Od Klimkovic. Jistá čtenářka »Školy« vzdává díky božskému Srdci Páně, nejčistšímu Srdci P. Marie, sv. Josefu a sv. Valentínu za vyslyšení proseb mých.

Druhé dikuvzdání sv. Antonínu a sv. Karlu Borom. za pomoc v jisté záležitosti.

F. N.

Z Vodňan. Díky božskému Srdci Páně za vysvobození z nemilé záležitosti soudní.

J. M.

Zájmy Krista Pána v různých zemích.

Řím a Itálie. Jest známo, jak listy liberální s největší pozorností sledují každý pohyb sv. Otce a zvláště obracejí pozornost svou ku zdraví jeho, aby poplašnými a lživými zprávami svět křesťanský ve zmatek uvedly, avšak mnoho zdaru v tom nemají. Jak časopisy římské oznamují, rozšířeny byly podobné zprávy zase v polovici měsíce ledna, zprávy dosti choulostivé, následkem čehož došlo mnoho dotazných telegramů do Říma. Z rozhodných míst se však oznamuje, že sv. Otec nejen že není nemocen, nýbrž osvědčuje činnost až podivuhodnou, jak nasvědčují četné audience, v nichž přijal mnoho cizinců, ze kterých mnozí poznali, že sv. Otec zná jejich poměry lépe než kdokoliv jiný, a mimo to jest papež i literárně činným, jak dokazují mnohé básně, jež v době poslední napsal. Jest věru podivuhodnou ta nesmírná starostlivost, jakou chovají liberální listy vůči nejvyšší hlavě katolické církve. Příčiny její nejsou hned každému na snadě a bývá mnohdy těžko dokonale prohlédnouti zmotané, ale uvedomělé pletivo snah proudů liberálních (rozuměj vlastně židovských!), zevnější okolnosti nasvědčují však tomu, že tisk liberální, pracující ve službách židovstva, právě v zájmu tohoto zvlhu chce ve všem a všude udávati rozhodující tón, a proto i o hlavě katolické církve jako nějaký obecně závazný pramen vynáší občas na jevo různé zvěsti a zprávy. — Sv. Otec učinil smlouvu s habešským králem Menelikem, dle které má býti v Habeši založeno biskupství. Jak biskup Makarius oznámil, uznává 44. odstavec habešského zákonníka římského papeže za nástupce sv. Petra, náměstka Krista Pána a otce všech křesťanů. Vzato jest toto uznávající předsvědčení z ustanovení někdejšího církevního sněmu v Niceji. —

Rakousko. Letoší rok započal — možno-li se tak vyjádřiti — v jisté příčině pro zdar katolické věci v našich vlastech zdárně a mnohoslibně. Dne 24. ledna v matičce Praze slavnostně otevřena kolej Arnošta z Pardubic, ústav to, po němž počítivi vlastenci dlouhou dobu toužili a za jehož uskutečnění a hotové již otevření dlužno družné

součinnosti a podpoře českých katolíků. Ústav tento má za účel, chrániti studující jinochy na vysokých školách před mravní zkárou a pěstovati z nich zdárné pracovníky na vlastenecké roli. Kdo třeba jen z projevů časopiseckých pozorněji sledoval vývoj a působnost proudů, které ovládají nyní namnoze naši universitní mládež, pozná pod zdrcujícím dojmem nevole zajisté s povděkem nutnost ústavu, o jakém právě jsme se zmínili a dej jen dobrotivý Bůh, aby se stala kolej tato pro budoucnost semeníštěm, odkud by se rozlévali mir a láska po rozestvaných našich českých vlastech.

Francie. O poměru mezi sv. Stolicí a vládou francouzskou počínají se rozšiřovati různé zprávy, jmenovitě od doby, kdy nový nuncius msgr. Clari nastoupil svou působnost. Jest to sice dosud doba poměrně velmi krátká, ale již dosti bezpečně dá se souditi o jeho smýšlení a záměrech. Výroky jeho vůči různým osobám ukazují, že jest také proniknut zásadami které v platnost uváděti jest povolán. Před nastoupením jeho úřadu mysliło se namnoze, že změna v pařížské nunciature bude míti za následek odchýlení sv. Stolice od politiky, kterou sledovala dosud proti Francii. To bylo z mist rozhodujících popíráno a nyní prohlásil msgr. Clari s důrazem, že sv. Stolicе hodlá zůstati věrna směru, kterého se vůči Francii již po delší dobu drží a který vícekrát s důrazem vyznačila. Politika Vatikánu, směřující k smíru s republikou, nedosáhla, jak známo, plného souhlasu v katolických kruzích Francie, naopak se potkala s tuhým odporem. Ale neodvratné další její sledování způsobilo, že se s ní francouzské duchovenstvo smířilo a že vášnivé projevy proti vládě republikánské a zřejmý, prudký odpor z té strany čím dále tím více ochabuje. Od nynějšího nuncia pak dá se očekávati, že svým vystupováním ku smíření mezi kruhy katolickými a vládou republikánskou podstatnou měrou přispěje. — Jak jinak docela vězí Francie ve spárech dravců zednářských, nasvědčuje zuřivá debata o vyvlastnění chrámu Božského Srdce na Montmartru. Věc má se v celosti takto: Nestastný Ludvík XVI.

— před sto lety v žaláři — zaslíbil sebe i Francii božskému Srdeci. Dne 21. ledna 1793. byl zavražděn. K tomuto výročímu dni vztažují se volivní slavnosti na Montmartru, kdež i letos měl pařížský arcibiskup k tisícům řeč, v níž mezi jiným pravil, že strašné porážky Francie r. 1870—71. byly trestem Božím. Tím rozvážnění a rozlícení byli ovšem nejvíce radikálové i podali proto návrh, aby chrám na Montmartru byl arcibiskupovi odňat a prohlášen za kapli privatní. Účel toho jest jasný! Stavební družstvo tohoto chrámu, uváživši dobře běhy času ve Francii, vymohlo si v parlamentě r. 1883. zákon, jímž vlastnictví kostela toho bylo přiknuto osobě skutečné a nikoliv osobě morální (jako u nás katolické církvi). Tím bylo zabráněno, že kostel nemohl býti ani zabrán ani zrušen. Nyní pak žádané vyvlastnění neznamená ve svém jádru nic jiného, nežli právě jeho zrušení. Na štěstí však po výtečných řečích obhájců návrhy takové byly zamítnuty a zběsili radikálové klidi teď jen opovržení všech lidí šlechtných celého světa.

Anglie slaví letos 1300leté jubileum svého obrácení na víru křesťanskou benediktinským mnichem sv. Augustinem, prvním arcibiskupem v Kantebury. V nynějších biskupech a kněžích anglikánských

poznal by ovšem sv. Augustin s téží své nástupce . . .

Norsko. V zemi této byli do nedávna katolíci pronásledováni a na katolického kněze ustanoven trest smrti, kdyby byl dopaden. Tak rozuměli svobodě slova Božího protestanté do nedávna. Někteří cestovatelé norské seznali však na svých cestách po katolické Evropě, že nejsou katolíci tak nesnášenliví, jak se o nich napořád povídá. Z té příčiny nastal rozhodný obrat ve smýšlení, jak dosvědčiaspoň některé význačné úkazy. Tak byl na př. nedávno pozván katolický biskup do sněmu, aby byl přítomen jednání o věcech církevních, a aby upozornil ministra, kdyby snad v něm měl být i Církev zkrácena. Katolická misie má práva osoby právní. Změní-li se vikář apoštolský nebo biskup, nepotřebuje teprve uznání státního, ale stačí pouhé oznámení osoby, aby nabyla všechných práv. Manželství uzavřená před katolickým knězem mají platnost státní a není potřeba civilního sňatku jako v marianském království uherském. Matriky katolických misii, které tvoří nepatrnou menšinu, mají průkaz státní a stačí všude. Katolické nemocnice a dobročinné ústavy jsou prosty daně. Potěšitelné zejména úkazy v zemi, kde i podvod drve musel pomáhat k potlačení katol. církve!

300letá památka úmrtí blah. Petra Kanisia.

Při sta let tomu, co zemřel ve Frýburce ve Švýcařích blah. Petr Kanisius, muž veliký, světec veliký, jež církev nazvala apoštolem zemí německých a rakouských. Pravíme, že byl mužem velikým, a tím byl, neboť byl missionářem, obhájcem věrným víry, spisovatelem, rádcem králů, biskupův a papežů, zakladatelem kolleje, obnovitelem vysokých škol v Praze a při tom byl knězem podle Srdece Božího.

Čtouce život blah. Petra Kanisia, člena tovaryšstva Ježíšova, obdivovati se musíme jeho všestranné a neúmorné činnosti na prospěch pravé víry a spásy duší lidských. Kde kynula těžká a důležitá práce na vinici Páně, byl všude pohotov. Tu stál na říšských sněmích jako moudrý rádce katolických knížat, tu zase hájil důmyslnou rozpravou učení katolické proti bludařům, zakládal v kollejích a na školách tovaryšstva Ježíšova mocné tvrže na obranu katolické víry a ohniska vzdělanosti života křesťanského; podnikal jako důvěrník biskupův a panovníkův v zájmech církve svaté časté a daleké cesty; sedmkrátě putoval do Říma, kázal neunavné slovo Boží lidu, byl horlivým zpovědníkem a učitelem lidu, obrátil

množství bludařův a skládal na obranu katolické víry učené i prostonárodní spisy. Proto požíval všeobecné vážnosti v celé církvi a zván byl sloupem církve na severu.

Blahoslavený Petr Kanisius stal se i naší vlasti apoštolem, on uvedl k nám tovaryšstvo Ježíšovo, jemuž v první řadě zavázání jsme vděčnosti, že národ náš neutonul v německém protestantství a zachránil si tu svatou víru, kterouž praotecům našim hlásali apoštolé naši slovanští, Cyrill a Methoděj. Od počátku 15. století šířilo se ve vlasti naší čím dál tím víc bludařství a přibývalo zmatkův, až velika většina Čechů zapadla do bludů Lutherových a Kalvinových. Pojednou, když bylo nejhůře, vyskytli se v Praze Jesuité, mužové to učené a horlivostí pro katolickou viru nadšení, kteří uměli víru hájiti a za ni zemřiti. Ti pracovali neunaveně, až nad bludařstvím zvítězila zase víra čistá, víra katolická. Od tohoto blahoslavence, Petra Kanisia, máme dosud katechismus, cvičení v křesťansko-katolickém učení, jenž jest znám každému dítěti. Od něho pochází křesťanské cvičení v neděli, jimž se říká také na některých místech «kanisi». Oslavujeme jiné muže pro menší a někdy i pro nepatrné zásluhy, proč bychom neoslavili 300letou památku úmrtí blahosl. Petra Kanisia, apoštola nejen Německa, ale vlasti naší česko-moravské? Zemřel blah. Petr Kanisius po namáhavém životě dne 21. prosince 1597. Byl pohřben ve Frýburku, kde podnes velika část ostatků jeho v účtě se chová. Bůh oslavil tohoto velikého bojovníka za pravdu katolickou a věrného pastýře duší také zázraky a papež Pius IX. uznáv čtyry z nich, prohlásil dne 20. listopadu 1864 kněze Petra Kanisia za blahoslaveného. Památka jeho slaví se dne 17. dubna. Nemohouce děkovati blahoslavenci u hrobu jeho, děkujeme aspoň doma za zachování svaté víry katolické ve vlasti naší, važme si ji a budme takto horlivými vyznavači a bojovníky jejími, jako byl blah. Petr Kanisius, kněz podle Srdece Božího.

Obětování úmyslu denního.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětují Tobě po celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětují za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za statečné hájení svaté víry dle příkladu blah. Petra Kanisia, a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastráž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš česko-slovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učin, abyh Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.) Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. 1891.)

Svatý Michaeli archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Úmysl v dubnu: Čtení životů svatých.

Jakou potřebu máš po lásce mé, ó Bože můj? Proč si jí přeješ? Co Ti prospěje? Ó buď pochválen na věky věkův! Bože srdce mého! Všichni tvorové nechať zápasí ve chvále Tvé a chvála Tvá necht' trvá na věky jako Ty! Sv. Terezie.

Z „Drobných veršů“.

I.

vůj květ si leknín zavine,
když temnem víchr duní
po rozčeřeně hladině
a rve se zlostně s tůní.

Sní. Sotva však se s všemíra
probudí zlaté rety,
hned leknín srdce otvírá
a v stříbro strojí květy.

Tak i ty, synu, otvírej
Slunci Věčnému duši —
před hříchem však ji zavírej,
ať jak chce v tebe buší.

II.

Není ta loďka Petrova
zmitaná víchrů letem
podobna duši člověka,
jež bloudí tímto světem?

Co nástrah bouří přetrpět
ta duše musí v těle,
co navzdychá se, než vpluje
ve přístav Spasitele.

Však nelkej, duše, mužně v před
k Majáku, který chvění
tvých bolů v sladké radosti
ve přístavu svém změní.

III.

Je církev naše lodičkou
ve světa vlnobití —
jak často bouře, přívál vln
ji chtěly vyrvat bytí.

Pochodně vzplály Neronu,
roznášel víchr bludy
a satan moc svou rozvázal,
úklady stroje všudy.

Však Pán jí nedal zahynout —
dnes mužně loďka pluje
ku nebeskému majáku,
ač opačně proud duje...

ba duje do ní, příboj vln
kol ní se vztekla pění...
však vztáhne ruku Lodivod
a bude — utišení. —

Fr. J. Korínek.

Nezapomínejme na konec!

(Ostatek.)

inule ukázali jsme, že: jaká jest tvá neděle, taká bude i tvoje smrt. Je-li tvá neděle dnem odpočinku, bude i smrt tvoje, přechodem v odpočinek věčný; je-li neděle tvá dnem Páně, bude i smrt tvoje dnem, ježž učinil ti Pán.

V neděli a svátek jest naší přísnou povinností netoliko služebné, těžké práce se zdržovati, nýbrž i do kostela jíti, celé mši sv. pobožně přítomnu býti a také dle možnosti slovo Boží slyšeti. Také jest velmi žádoucí, aby i nedělní a sváteční odpůldne se Bohu zasvětilo, abychom tedy i odpoledním službám Božím obcovali; neboť není neděle toliko dnem odpočinku, ale i dnem služby Boží. »Pomni, abys den sváteční světil«, přikázal Bůh. (Mojš. 20. 8.) Jak pak ale žije, jak umírá ten, jemuž neděle není dnem služby Boží? Taký křesťan zanedbává zajisté prostředky milosti Boží: modlitbu, slovo Boží, mši sv., sv. svátosti. Kdo ale ani v neděli se nemodlí, ten nemodlí se vůbec nikdy a kdo se nemodlí, umírá zle.

Sv. Augustin píše: »Jest známo, že nám Bůh bez naší prosby mnohé věci poskytuje, na př. počátek sv. viry; jiné však dary, na př. ustavičnou vytrvalost dává jen těm, kdož za to prosí«. Tak nutná jest modlitba, abychom jen v dobřem setrvali.

A kdo slovo Boží zanedbává, pozbyvá vědomosti ve věcech spásy a upadá v nevěru. »Neboť« — píše svatý apoštol — »vira jde ze slyšení, slyšení pak skrze slovo Kristovo«. (Řím 10. 17.) A kdo se straní Ježíše v nejsv. Svátosti přítomného, tohoto slunce milosti, ten zatvrzuje srdce své, a upadá ve zkázu: »Amen, amen, pravím vám, nebudete-li

jisti těla syna člověka a piti jeho krve, nebudete mít život v sobě«, tak praví Spasitel. (Jan 6. 54.)

K zanedbávání prostředků milosti Boží, bez nichž není spása možná, přistupují ještě mnohé hříchy nedělní jako: »Obcování se špatnými lidmi, bezbožné a hřísné řeči, čtení špatných knih, nestřídmost, prostopášnost, neposlušnost a jiné zlé skutky.

Ovšem jest pravda, že mnohý nemůže do kostela jíti; někdo musí přece dům hlídati, jiného volá neodkladná práce, zase jiný nemá potřebného oděvu, mnohá matka musí nemocné dítě obsluhovati atd. To jsou ovšem příčiny omlouvající. Ale jak mnozí vymlouvají se bohužel nicotně, aby jen lenost svou, pohodlnost, své mamonářství, požitkářství, anebo bázeň před lidmi zakryli. Na konec dospějí tak daleko, že ani svědomí jim výčitek nečiní, uvykli sobě bez kostela a služeb Božích, bez sv. svátostí, že ani potřebu těchto spasitelných prostředků nepocítují. A tak žijí jako každý, kdo viry nemá, bez Boha.

Kdo ale nevidí, že se na takovýchto lidech vyplňuje slovo Páně: »Kdo ani cirkve neslyší, buďž tobě jako pohan a publikán? (Mat. 18. 17.) Jako jest jejich neděle bez Boha, tak jest jejich život bez Boha, taká ale jest i jejich smrt.

Přibuzní prosí jej v nemoci, aby se dal zaopatřiti a tak s Bohem se smířil. Avšak on nezná kněze z kostela, zná jej snad jen dle pomluv jeho nepřátel aneb jen ze špatných knih a novin. Proto kněze nenávidí, nechce o něm ničeho věděti, pohrdá jím, a umírá bez sv. svátostí, bez Boha.

Jiný boji se pro kněze poslati, že by lidé o tom mluvili. »Co by tomu lidé

řekli, tato otázka tane mu na mysli, co ale Pán Bůh řekne, na to nevzpomíná. I takový bazilivec umírá bez Boha.

Ale i když kněz přijde, jaký jest mnohdy užitek pro takového člověka? První podmínkou jest ovšem sv. zpověď. On ale se vymlouvá, že nemá hříchu, býval vždy rozsařným, počestným, nikoho nezabil, neokradl, neví, z čeho by se zpovídal. Jak asi duše jeho vypadá před okem Božím, to nechce poznati, vždyť z náboženství už všechno zapoměl. Jaká to nedonala zpověď! Má vzbuditi litost nad hříchy, neboť bez ní není odpuštění, kněz mu mluví o pekle, jež zasloužil, on v ně nevěří, poukazuje na nebe, jež ztratil, to jím nepohne; podává mu sv. kříž k polibku, ani to nevznítí v něm jiskru lásky. Kněz prosí Boha, aby pomohl, vzbuzuje s hříšníkem litost, a je-li jen poněkud možno, dá mu sv. rozhřešení a odchází smuten, modle se: »Od věčné smrti vysvoboď mne ó Pane«. A příbuzní a lidé říkají! »Byl zaopatřen«. Ale jak! Ovšem jest milosrdenství nejsv. Srdece Páně převeliké, obzvláště v hodině smrti; ale nebyla jeho neděle bez Boha, bez víry, bez naděje a lásky, bez modlitby a bohoslužby? Bude smrt jeho příchodem do domu otcovského na věčnosti? Vždyť neuposlechl pozvání Pána Ježíše, jenž jej v neděli a ve svátek do kostela volal slovy: »Pojďte ke mně všichni?« Zdaž nebude musiti slyšeti hrozné slovo z úst soudce věčného: »Odejdi ode mne?« Nedal si v životě záležeti na tom, aby Pána svého v chrámě vyhledával, zdaž nalezne jej na věčnosti? Povrhoval krvi Páně, zdaž bude moci účastným býti ovoce této krve nejsvětější? Nechtěl za života prositi, má mu snad Bůh nebe vnucovati? Bude tedy smrt jeho příchodem v dům otecký? Nikoli; otec jej nepřijme, nýbrž zavrhne. Strašný to, ale spravedlivý trest! Nechtěl za živa ničeho

o Bohu věděti, nebude Bůh po smrti o něm věděti: »Odejdi ode mne!«

Ó jak zcela jinak žije a umírá ten, jenž v neděli a svátek rád do chrámu Páně na služby Boží chodí. Užívá pilně prostředků ku spáse, vystříhá se hříchů a zlého, neboť neděle jest mu dnem svatým. A uče se v neděli nehřešiti, dává i mezi týmdnem na sebe dobrý pozor; i když v starostech o ten vezdejší chléb polevil starosti o duši mezi týmdnem, v neděli zase okřeje, se posilní slovem Božím a mši svatou. Tak zachovává se povždy při pevně dobré vůli Boha poznávati, jemu sloužiti, jej milovati. Dle toho bude i jeho umírání.

Kněz, pastýř jeho, jest jeho přítelem, s touhou očekává ho u svého smrtelného lože. A také se žádný nediví; vždyť za živa s církví věrně držel, i ve smrti od ní se neodlučuje. Ó s jakým zápalem libá sv. kříž, s jakou důvěrou pohlíží na obraz Matky Páně, jak pevně svírá růženeček. Jeho neděle osvécuje mu i poslední dny života. Čemu dříve věřil, už počíná nazíratí, v co doufal, počíná již okoušeti a s tím, jež miloval, spojí se v malém okamžiku, proto jest smrt jeho pravým odchodem v dům otcovský. Chodil rád za živa do domu Božího, přijme jej Bůh po smrti do domu svého, aby tam věčně přebýval, neboť chrám Páně jest v životě naším domem otcovským prozatímním, jest předsíní k domu pravému, průchodem k nebesům. »Nemámeť zde místa zůstávajícího, ale budoucího hledáme«, praví sv. ap. Pavel k Žid. 13. 14.

Běda tomu, kdo místo do chrámu, chodí kolem něho, ten bloudí, běda, kdo chybí dvéře kostelní, chybí i bránu nebeskou. Blaze tobě ale, je-li chrám tvým milým, známým místem a cesta k němu pro tebe nezarůstá i smrt tvá doveďe tě k chrámu Božímu na věčnosti. Na jednom náhrobku zemřelého dítěte čteme

nápis: „Z domu rodičů do domu Otce“. Kéž by nám svědčil jednou nápis: „Z domu Božího na zemi, v dům otecký na nebi“. — Jaká tvoje neděle, taková smrt! A co čeká na vyvolence Boží? Rodinná slavnost, shledání se se všemi dobrými. Zde na zemi jsou dobří a zlí pomícháni: avšak jest jeden dům, kam jen dobří připuštěni budou, to jest nebe, palác Boží.

Všichni věřící mají v neděli a svátek se shromáždit na rozkaz Boží, proto hlaholí tak dojemně zvon a zve nás k slavnosti rodinné do chrámu před tvář Boží. Ty ale nechceš tam jít, cesta tvoje vede jinam, odděluješ se ode davu dítek Božích. Za osadu obětuje pastýř duchovní nejsvětější oběť, ty neobětuješ, vždyť zde ani nejsi; v jistých dnech jest stůl Páně osazen, tebe není viděti, nechceš požívat chleba nebeského.

A co myslíš? Budeš po smrti puštěn do říše „požehnaných Páně“? K trůnu Beránkově, k věčným hodům s vítěznou rodinou Boží? Či nezvolá k tobě Pán: „Neznám tě? Neviděl jsem tě mezi mými, u stolu mého, neznám tě“. Ano, chrám Páně se svěcením neděle jest zeď, dělicí syny Boží od synů ďábla, dělicí právě křesťany od těch, kdož jen dle jména jsou, jest hradbou mezi vyvolenými a zatracenými. Ku kterým se přidáš za živa, k těm patříš budeš i po smrti. Nepřidružíš-li se v neděli k rodině Boží v chrámě, budeš od ní vyloučen i na věčnost. Jaká tvoje neděle, taká i smrt, taká i věčnost.

A jak přijme Otec nebeský na onom světě toho, jenž na zemi k rodině jeho patřil? U lože umírajícího modlí se kněz: „Nechť přijde ti naproti jasný zástup andělů, kůr apoštolů, vítězné vojsko mučeníků, vyznavačův a panen plesajících sbor! Přijmiz tě Kristus, Syn Boha živého v nivy rajské a postaviz tě dobrý pastýř mezi své ovce po pravici.“

A modlitba tato se vyplní.

Co ještě se smrtí zápasíš, chystá se ti slavné uvítání. Děti tvoje, které v nevinosti zemřely, rodičové a sousedenci, choť nebo manžel tvůj připraveni jsou, držíce palmu a korunu pro tebe určenou. Jestli prosí za tebe, aby až do konce vytrval a nepodlehli. A s posledním vzdechem letí duše tvá v jiný svět. Ó jaká to radost, jaké plesání, jaký to pozdrav a vítání! Zde zříš již ty, jež jsi za života miloval a ctil, sv. anděla strážného, sv. patrona, zde patří na královnu nebes, již jsi denně kolikráte pozdravoval. Ó s jakou láskou obejmě tě tvá nebeská matka! A hle ponejprv zříš i svého Spasitele. Jest to tvůj Ježíš, jež jsi často ve sv. přijímání přijímal, ten podává tobě palmu vítězství a sází korunu slávy na hlavu tvou. Ó jak plesá celé nebe! Opět jeden spolubratr dokončil boj, krutý boj na zemi a zvítězil, jako vítěz vrací se do domu otcovského, aby přijal odměnu, již nikdo již mu nevezme. Je-li tvá neděle dnem rodinné slavnosti v chrámu Páně na zemi, bude smrt tvá počátkem rodinné slavnosti na nebi. — Tak tedy souvisí neděle se smrtí docela úzce; dle tvé neděle můžeš s jistotou souditi na smrt. Je-li tvoje neděle dnem odpočinku, bude i smrt odchodem v odpočinek věčný, je-li neděle tvá chůzí do chrámu, bude i smrt tvá odchodem v dům otcovský na nebi. Je-li neděle tvá slavností rodinnou v chrámu Páně, raduj se a plesej, neboť smrt tvá bude počátkem radosti rodinné v nebesích. Je-li neděle tvá dnem svatým, bude i smrt tvá svatou. Je-li neděle tvá pravým dnem Páně, o plesej, neboť i smrt tvá jest pro tebe dnem, jež ti učinil Pán, abys se radoval a pěl alleluja!

Neděle bez Boha, život bez Boha, bez Boha smrt, bez Boha věčnost. Neděle s Bohem, život s Bohem, smrt s Bohem, věčnost s Bohem! Nuže vol!

Boh. Hendl.

Katakomy římské

jasný důkaz pravosti svaté naší církve.

Píše Boh. Hendl. (O.)

O postu.

le učení svaté církve patří »půsta« k dobrým kajícným skutkům a jest užitečný, ba potřebný, aby tělo a žádostivost jeho na uzdě bylo drženo, aby duch panoval tělu a ne naopak. Totéž nalézáme

již v církvi prvotní, kde křesťané s horlivostí tyto kajícné skutky konali a sice jak sv. Jeronym dokládá, dle učení a vzoru sv. apoštolů samých. Tertullian praví v knize své »o postu«, »že křesťané o chlebě a vodě se postivali«. Obzvláště čtyřicetidenní půst před Velikou nocí drživali křesťané přísně, zdržující se netoliko po celý den pokrmů, až na večer se nasycující, nýbrž i určitých krmí jako: masa, ryb, ba i mléka, vajec, másla, sýra a p. v. Spokojovali se v dnech postních pouhým sušeným ovocem a chlebem. Někteří šli v horlivosti tak daleko, že se po 40 hodin veškerého pokrmu zdržovali. Tak činili obzvláště v posledních třech dnech sv. téhodne.

Právě tak přísně jako čtyřicetidenní půst, drživali i suché dny a sice proto, že o dnech těch svátost svěcení kněžstva se udílela. Podle příkladu církve Antiochenské, kterážto »se postila a modlila«, když na Pavla a Barnabáše ruce vzkládány byly (když byli svěceni), udílela církev sv. svěcení kněžstva jen po předcházejícím postu jak kněží tak svěcenou, tak i lidu veškerého. (Sk. ap. 13. 3.)

V předvečer velikých svátků shromažďovali se věřící v chrámech, chvějíce se dlouhou, až do noci trvajícím bohoslužbou řádně připraveni na slavnost, při čemž ovšem pokrmů nepožívali.

Řídili se příkladem samého Pána Ježíše a svatých apoštolů. Tak povstaly naše posty před velikými svátky zvané, vigilie.

Katakomy sice mlčí o postech, neboť nebylo příčiny, ani příležitosti, aby věc tato sama sebou známá a rozšířená v nápisech nebo obrazech se zvětšila. Avšak právě v době, kdy protestanté půst docela zavrhl, našel se důkaz vrytý v kámen, jenž nezvratně svědčí o tom, že staří křesťané příkázání o postu skutečně drželi. Nalezena jest totiž nedaleko chrámu sv. Vavřince v Římě na tak zv. »poli Verandském« socha sv. biskupa a mučedníka Hippolyta, jenž r. 250. svázán jsa na rukou a nohou, do jámy vodou naplněné vržen jest, kdež zahynul. Tento sv. biskup proslul spisy mnohými, z nichž se nám bohužel jen část zachovala. Na zadní stěně stolice, na níž světec sedí, vepsány jsou spisy jeho, po stranách pak pořádek, kdy kterého roku svátky velikonoční padnou. Dle sv. Jeronýma totiž sestavil sv. Hippolyt tabulky, dle nichž se ročně den vypočetl, na který neděle velikonoční padla. A tak čteme v tomto na stolci vrytém nápisu následující slova: »Tento den (veliká noc) padne v příchých letech tak, jak to na tabulce této zřejmo jest; připadne-li ale neděle, tu musí půst přestati«.

Ejhle, tak mluví biskup v první polovici století třetího o postu, jakožto známém a veřejném zvyku, jenž již v oné době zaveden jest, kdy podání apoštolské ještě v čerstvé paměti býti musilo, a dokazuje tím, co katol. církve až posud učí: že půst jest boholubým, užitečným a kajícným skutkem.

Během času ovšem církev přísná nařízení o postu zmírnila a mnohé úlevy poskytla, avšak půst nikdy nezměnila; naopak třetí příkázání církevní o čtyřicetidenním postu, o suchých dnech a vigiliích platí až posud, a rušení jeho jest hříchem, jakož bylo již za dob prvních. I v této tedy veledůležitě věci, co se týče postu, jest církev katolická až posud za jedno s církví křesťanskou původní, a proto učí a káže pravdu. Připomínáme ještě, že všechny církve východní, i ty, které se od jednoty katolické odtrhly, půst drží, neboť jej přijaly od církve první.

Poutě v církvi katolické.

Chůze zbožných žen na Kalvarii a k hrobu Spasitelovu byla a jest posud nesmrtelným vzorem křesť. katolických poutí. Hroby sv. mučovníků, zejména hroby kníže apoštolských sv. Petra a Pavla byly hned po jejich smrti cílem zbožného putování. Tak čteme o jedné rodině perské: »V Římě v katakombě u silnice kornelské slaví se památka sv. mučovníků a manželů Maria a Marty a jejich synův Andíaxe a Abacha, slechetných to Peršanů, kteří za času knížete Klaudia (270) do Říma k modlitbě (na hrobech sv. apoštolů) přišli.« Z toho zřejmo, že i z krajín vzdálených putovávali křesťané do Říma, aby uctili památku sv. apoštolův a na hrobech jejich se pomodlili. Když pak císař Konstantin s pomocí Boží zvítězil nad sokem císařem a církvi Páně svobodu dal a sám nad hroby sv. apoštolů Petra a Pavla nádherné chrámy vystavěl, tu množil se počet křesťanských poutníků každým rokem. Jakmile poutníci ku chrámům přišli, padli na kolena, líbali prahy chrámové nebo dotýkali se jich rukama, které pak líbali; z toho vzešel prastará název poutí k sv. apoštolům; »Ad limina

Apostolorum« = »Ku prahům apoštolským« putovati.

Avšak netoliko ku hrobům předních dvou sv. apoštolů putovávali křesťané, i hroby sv. mučovníků navštěvovali z blízka i daleka, a tam modlívali se za své rodiče, přátele, rodiny; tam plnili, k čemu se dříve slibem zavázali.

Zvláštní pocit dojmá nás, tak píše jistý kněz, jenž katakomby navštívil a ohledal, když putující podzemními těmito kobkami katakomb, po tolika stoletích nesčíslné modlitby, prosby a přání čteme, které poutníci dřevních dob na stěny hrobův a chodeb napsali. Tak vidíme při vchodu první kaple v katakombě svatého Kallista na stěně nápis, v němž jeví se nadšená a horoucí zbožnost jistého poutníka, když stál na prahu tohoto místa mrtvých. Nápis zní: Ó město Jerusaleme, okraso mučovníků Páně atd. S Jerusalemem, městem svatým, porovnává katakomby jakožto místo odpočinku sv. mučovníků.

Jdeme-li dále, čteme jména poutníků: Rufina, Felix, Elpidiforus, Maximus, Nicasius, mezi nimi modlitby a prosby za vzdálené příbuzné zcela dle vzoru nejstaršího, prajednoduchého, na př.: »Ikonie, nechť žiješ!« »Pontie, kéž žiješ v Kristu Pánu!« »Eliane, kéž žiješ na věky!« »Gelasie, žij v Bohu!« atd.

Že zbožní poutníci na stěny hrobů svatých Páně jména osob psali, za něž modliti se a prositi chtěli, jest zcela přirozeno, neboť tak tomu chce naše srdce. Zajímavé jest provázeti poutníka, jenž před 15 sty lety do Říma přišel, na pouti jeho katakombami. Sešel do nich se vzpomínkou na jakousi »Sofronii«, nejspíše matku anebo sestru; a hned napsal v předsíni: »Sofronio, kéž žiješ se všemi tvými!« U vchodu pak: »Sofronio, kéž žiješ v Pánu!« Dále napsal u oltáře jedné kaple: »Sofronio, ty sladká, kéž povždy žiješ Bohu!« a hned vedle:

»Sofronio, budeš žítí! Na začátku pouti své přál si poutník ten, aby Sofronie v Bohu a Pánu žila, ku konci pak pouti své, když byl se za ni na tomto posvátném místě pomodlil, cítí v srdci svém, že Bůh prosby jeho na přimluvu sv. mučovníků vyslyšel, a proto píše s jistotou: »Sofronio, budeš žítí! Ejhle, jakou důvěru chovali poutníci starokřesťanští v přimluvu svatých a světic Božích, k jejichž hrobům putovali! Totéž dokazují nápisy, v nichž poutníci sv. mučovníky za přimluvu vzývají. Tak čteme: »Ó sv. mučovníci, vzpomeňte na Elapsia! Nebo »Vyprostež otcí mému a bratřím věčné odpočinutí, aby žili s Bohem nejdobrotivějším! Nebo jinde: »Ó svaté duše, nezapomínejte na Marciana, Luccessa, Severa a na všechny naše bratry!«

Někdy vztahuje se prosba k jednomu svatému, přecasto k sv. papeži Sixtu, jenž v katakombě sv. Kallista obzvláště uctíván byl. »Ó svatý Sixte, kéž bys modlitbou svou vzpoměl na Aurelia Repertina.« »Pomni na Dionysia« a p. více. Prostá, ale vřelá láska, která z těchto prosb dýše, dokazuje, že pocházejí ze druhého nebo třetího století po Kristu; putovávali tedy již tenkrát rádi křesťané ku hrobům svatých Božích k modlitbě.

Avšak někteří přicházeli do katakomb ze slibu, jimž se zavázali. Tak čteme: »S pomocí Boží zavěsil Felix sv. Sixtu záslibní svou tabulku.«

Z toho ze všeho vychází na jevo, že prastarým u prvňích křesťanů již známým obyčejem jest putování k místům svatým, že se křesťané i slibem k tomu zavazovali, že na posvátných místech se modlili, obětovali, do přimluvy svatých se odporoucheli. Že tedy v dobách prastarých totéž již činili, co až posud my katolíci činíme, že rádi, zbožně a s prospěchem k místům svatým

poutě konali. Poutě, konaji-li se v duchu církve, v duchu kajícím s pravou vírou ve všemohoucnost Boží a důvěrou v přimluvu svatých Božích, jsou skutkem bohu libým, prospěšným a spasitelným, jsou obyčejem starobylostí křesťanskou posvěceny.

Tímto končíme pojednání své o katakombách římských. Laskavý čtenář, jenž naše články pozorně četl a uvažoval, viděl, kterak v katakombách všechny nejdůležitější články naší sv. víry přicházejí, viděl, kterak první křesťané v Božství Ježíše Krista pevně věřili, jeho přítomnost v nejsv. svátosti vyznávali, kterak jeho zástupce papeže na zemi ctili a poslouchali, a církve sv. hodnými dítkami byli. Viděl, kterak tytéž svátosti měli jako my, jimiž milost Boží se do duše vlévá, kterak s námi stejnou obět mše svaté slavili, tytéž bohu libé a kající skutky konali, téžže ctností, jak je až posud naše církev hlásá, plnili byli, v život posmrtný, soud, nebe, peklo, očistec věřili, mrtvé své na místech posvátných pohřbívali, za ně se modlili a obětovali, jakož až posud u nás se děje. Ty nescitelné obrazy a nápisy v katakombách jsou toliké nezvratné důkazy o pravosti naší sv. církve katolické, neboť jen ona jediná srovnává se jak ve víře tak v mravech, tak bohoslužbě s církví prvotní, církví apoštolskou, proto ona jediná má známku pravé církve Kristovy. Katakomby poskytují nám také útěchu velikou, neboť vypravují nám o hrozném pronásledování křesťanů za dob prvňích a strašných jejich strastech a bolestech; ale také o veliké jejich stálosti a vytrvalosti, vypravují o zničitelnosti církve, byť i celý svět se proti ní spikl, neboť jest zbudovaná na skále nerozborné.

Ó radujme se a plesejme v duchu my katolíci křesťané, že dítkami této svaté církve Kristovy jsme! Až posud zuřil svět proti naší sv. církvi, ale Pán

nás řídí pevnou rukou lodičku svou skrze bouře útrap a pronásledování a vede i přes veškeru zlobu světa i pekla věrně své vyznavače k věčné spáse. Naším ale bratřím, kteří od jednoty svaté církve se odrhli, bychom ze srdce přáli, aby tyto starší důkazy v katakombách skryté bedlivě uvažovali, pak by poznali, že pro pravdu naší sv. církve vskutku »kameny mluví«. (Buk. 19. 40.) Zajiště pak by, pečující o spásu duše a hledající pravdu, vrátiti se musili do lůna pravé církve Páně, církve katolické.

Nám ale, drazí čtenáři, budiž život starých křesťanů pobídkou, abychom s toutéž pilností života a mravů křesťanských si hleděli a matku naši, svatou církev katolickou, z celé duše milovali a nikdy nevěrnými syny se nestali. Budeme-li s našimi prvními praotci křesťanskými za jedno ve víře a lásce, pak můžeme i tutéž naději jako oni míti, že Bůh jest s námi, že on nás vede a také jako je i nás dovede ku spáse abychom všichni jednou »žili věčně v Bohu!«

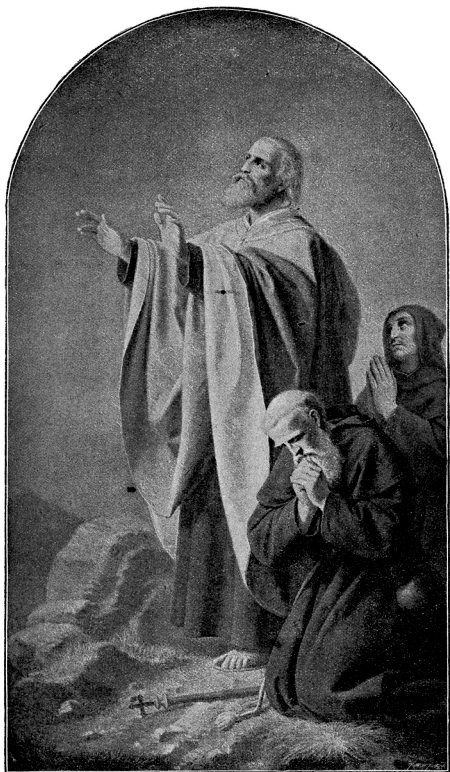
Devítistoleťá památka

úmrtí svatého Vojtěcha, biskupa pražského.

Mezi rozličnými jubilejními slavnostmi, jaké se nyní po světě konají, jistě zasluhuje zvláštního po-
všimnutí devítistoleťá památka mučnické smrti sv. Vojtěcha, biskupa pražského. Již konají se přípravy veliké k oslavě tohoto pro naši milou vlast zvláště památného jubilea jmenovitě v Praze, kdež ostatky tohoto našeho světce uloženy jsou. Nechat po celé naší vlasti i v sousedních zemích slovan-
ských památka tato oslavena jest, bychom si u sv. Vojtěcha, patrona zemí českých ochrany a přímluvy zasloužili. Z té pří-
činy chceme i my čtenářům »Školy« podati aspoň krátkou zprávu o životě, působení a smrti patrona našeho svatého Vojtěcha.

Vojtěch pocházel z mocného českého rodu Slavníkovců, kteří byli spřízněni se saským rodem císařským v Němcích a mezi panstvem českým zaujímali po

Přemyslovcích první místo. Otec Slavník i matka Střezislava slynni netoliko bohatstvím, ale ještě více bohabojností, spravedlností a poctivostí. Oba manželé měli šest synů, z nichž Vojtěch se narodil po roku 950. Vynikal za vedení pěstouna svého Radly ušlechtilými ctnostmi křesťanskými. Po roce 960. zavítal na Libici ke Slavníkovům vzácný host biskup sv. Adalbert, mnich benediktinského kláštera sv. Maximina v Trevíru, jenž vykonal cestu na Rus, kde zamýšlel pracovati na rozšíření víry Kristovy. Avšak průvodcové jeho od pohanů zavražděni a biskup sám vyvázl životem. Na své cestě zastavil se v rodině Slavníkovců a vypravoval o své misijnářské cestě, což mladého Vojtěcha velice zajímalo. Vycvičiv se doma v počátcích umění, odebral se Vojtěch do saského Dvěna na vyšší vzdělání, kdež byla slavná škola otevřena arcibiskupem sv. Adalbertem, na níž učení mužové připravovali

Návrat svatého Vojtěcha do Čech.

(Obraz Rudolfa Müllera.)

vali mladíky ke stavu duchovnímu. Vojtěch prospíval vědomostmi i líbeznými mravy; byl pilen modlitby i služeb božích, vzdaloval se světa, rozdával hojně almužnu a jevil tak už z mládí známky budoucí svatosti své. Z Děvina vrátil se Vojtěch zase do vlasti své, přinesl s sebou mnoho knih, byl od biskupa Dětmara (sv. Adalbert zatím zemřel) posvěcen na podjáhna, přísluhoval pilně při stoličném chrámu Páně sv. Vítu. Roku 982. zemřel biskup Dětmár, nařikaje na Čechy, že ještě úplně nepřilnuli k učení křesťanskému. Smrt Dětmara stala se Vojtěchu počátkem nového přísného života, oblekl na sebe roucho kající, nasypal na hlavu popelu a chodil z chrámu do chrámu modle se nábožně za sebe a vlast svou. Po smrti Dětmarově byl zvolen za biskupa Vojtěch; proto odebral se s poselstvem knížete Boleslava II. do Verony, kdež dlel císař Otto II. Tento přijal Vojtěcha vlídně, potvrdil volbu jeho a přítomný arcibiskup mohučský Vigilis posvětil Vojtěcha nejprve na jáhna, potom na kněze a dne 29. června roku 983. na biskupa. Z Verony vrátil se biskup Vojtěch zase do Čech, kdež lid jej s radostí vítal, zpívaje píseň: „Gospodi pomiluj ny“. Jako biskup byl Vojtěch nad míru horlivým v úřadě svém, při tom učeným, nábožným a nad míru dobročinným. Byl pravým následovníkem Krista Pána i jeho apoštolův a již za života považován za muže svatého. Kráčel ve slépěch sv. věrověstů našich Cyrilla a Methoděje. Bohužel, že apoštolská činnost biskupa Vojtěcha nevydávala takového ovoce, jakéhož očekával. Lid byl tvrdé šíje, a když jej biskup káral, nenáviděl ho a hledal ochrany proti biskupu u světské moci. Boleslav II. vypověděl válku polskému knížeti Měčislavovi, a to biskupa Vojtěcha bolelo, že křesťané bojují proti sobě. Za takov-

ých smutných okolností rozhodl se Vojtěch, že půjde ku papeži, přednese mu své souzení a že složí brimě biskupské. Postarav se o zástupce v úřadě biskupském, nastoupil cestu do Itálie s bratrem svým Radimem, s pěstounem svým Radlou a několika služebníky. Papež Jan XV. přijal biskupa Vojtěcha laskavě, vyslechnul stížnosti jeho a potěšil ho. Z Říma putoval Vojtěch dále a přišel do benediktinského kláštera Monte Kasino, kdež na radu opata zůstal a chtěl státi se benediktinem. Poněvadž ale jej bratři ctili jako biskupa, a on chtěl býti jen jako oni, odesel a vrátiv se do Říma, vstoupil do kláštera benediktinského u sv. Bonifáce roku 990. Vojtěchovi byl klášter ten pozemským nebem. Tu zapomněl na hodnost biskupskou, modlil se horlivě, rozjímal, pracoval a pokorou a poslušností byl vzorem všem spolubratřím.

Zatím zastesklo se Čechům po svatém biskupu Vojtěchovi a žádali jeho návratu do vlasti. Rovněž i kníže Boleslav litoval, že biskupu ubližoval. Smířil se s Poláky a prosil arcibiskupa mohučského, aby přiměl biskupa Vojtěcha k návratu do Čech. Na domluvu papežovu rozloučil se Vojtěch r. 992. a to nerad s milými bratři v klášteře sv. Bonifáce a nastoupil cestu do vlasti, jsa provázen poselstvem českým a 12 mnichy Benediktiny z klášterů římských. Zavítav do vlasti, stanul světec v Plzeňsku na Zelené hoře, kde vztáhl ruce k modlitbě a požehnal rodné zemi své. V Praze byl slavně uvítán knížetem Boleslavem II. a kněžstvem a zástupy lidu. Všichni se radovali a slibovali biskupu svému poslušnost. Zdálo se, že nastal v Čechách blahodárný převrat, že nadědou lepší časy ve vlasti.

Biskup Vojtěch i nyní nepřestal býti Benediktinem, ano hleděl, aby řehole sv. Benedikta v Čechách se ujala. I zřídil

za Prahou v Břevnově klášter benediktinský, do něhož uvedl mnichy z Říma s sebou přivedené. Nový klášter posvětil biskup Vojtěch r. 993. a prvním opatem stal se Radla, jenž přijal jméno Anastasius. Boleslav II. nadal bohatě klášter ten a biskup Vojtěch daroval mu některé vesnice. Uvedením benediktinů do Čech dán jest křesťanství v lidu našem pevný základ. Mnichové šířili kulturu, pěstovali vědy a umění a při tom pomáhali biskupu Vojtěchu v rozšíření a upevnění křesťanství v Čechách a sousední zemi Moravě. Sam vypravil se na pastýřskou cestu na Moravu, na Slovensko a do Polska.

Vrátiv se z apoštolských cest svých setkal se Vojtěch s neblahými poměry. Lid sice lnul k biskupu svému, ale vládkové dávali přitíinu k žalobám. Boleslav sestárnul, byl úplně v moci vládkův, kteří svatému biskupovi kde mohli překáželi v činnosti jeho apoštolské. Zvláště rod Vršovců zanevřel proti

Smrt sv. Vojtěcha.

Vojtěchovi. Syn Boleslavův přidal se k Vršovcům a obojí vystoupili nepřátelsky proti rodu Slavníkovců. Tím ovšem trpěla víra i mravy lidu, jenž měl zlý příklad na pánech svých. Za takových smutných poměrů a pohoršení, jež Vršovci způsobili, rozhodl se Vojtěch podruhé odejít z vlasti. Světec, předvídaje smrt svou, napomenul otcovsky kněžstvo i lid a vydal se roku 994. s bratrem Gaudenciem Radimem do Říma, kamž přišel počátkem roku 995. a byl v svém klášteře radostně přijat a za převora ustanoven. Zde žil Vojtěch opět blaženě. Biskupství jeho spravoval mišenský biskup Jilji. Vojtěch choval v srdci svém vroucí žádost, aby mohl

zemřítí smrtí mučnickou. Opět toho Čechové litovali a prosili, aby se jejich biskup nazpět k nim vrátil. Papež Řehoř V. uložil Vojtěchovi, aby se ku svému stádcí navrátil. Sv. biskup poslechnul, ale vyprosil si milost tuto: »Poslechnou-li Čechové hlasu mého, chci s nimi žíti i umříti; jestliže neuposlechnou, půjdu k cizím národům, kteří ještě ve tmách pohanství pohřbeni jsou a budu jim kázatí viru svatou«. Papež k tomu svolil a ustanovil Vojtěcha za arcibiskupa těch národů, jež by se mu podarilo obrátit na viru křesťanskou. Zatím dověděl se Vojtěch, že nepřátelství Vršovců

proti jeho rodu déle trvá, ba ještě se zostrilo. I rozloučil se se svým klášterem v Římě a vydal se do Porýnska za císařem Ottou III. Odtud putoval po Francii posiluje se k nastávajícím bojům. Chtěl se vrátit do Čech, avšak hrozné zprávy jej zastrašily a zadržely kroky jeho, tak že ne do Čech, nýbrž do Polska se odebral sv. biskup, a

sice do Hnězdna, kdež působil blahodárně, hlásal slovo Boží, křtil mnoho obrácených pohanů, pečoval o zvelebení služeb Božích zvláště zpěvem a dle podání sám složil krásnou polskou píseň Marianskou: »Bogo rodzica dziewica.« Proto cti Poláci sv. Vojtěcha jakožto apoštola a patrona svého.

Nyní se rozpakoval sv. biskup, má-li jiti ku slovanským Luticům nebo k pohanským Prusům hlásat evangelium, až se rozhodl do Prus. Cestu tuto apoštolskou nastoupil r. 997. s bratrem svým Radimem a mnichem Benediktem. Boleslav Chrabrý dal je pod ochranou 30 ozbrojenců dovézt po lodi do Gdaňska. Tu kázal Vojtěch pohanům a pokřtil z nich

mnohé zástupy. Odtud plul po lodi dále na sever a přistál na břehu Frižské zátoky. Tam poslal vojny zpět. Sotva však Prušané křesťanské missionáře spatřili, pojali k nim nedůvěru, reptali proti nim. Po té přistoupil jeden z nich k Vojtěchovi, an se právě modlil, a uderil jej veslem do zad, tak že na zem povalen byl. Také na Radima a Benedikta doráželi pohané pěstmi. I přešli odtud v noci na druhý břeh řeky, kde ostali do 17. dubna. Na večer toho dne přišli k větší osadě, kde byli obklíčeni zástupem lidu a hlava osady otázel se jich po příčině jejich cesty. Na to pravil sv. Vojtěch: »Jsem Slovan, jménem Vojtěch, stavem mnich, posvěcením druhdy biskup, nyní pak z povinnosti váš věrozvěst. Účelem cesty mé i těchto druhů mých jest spása vaše, abyste opustili modly, poznali pravého Boha, Stvořitele svého, uvěřili v něj a život věčný měli«. Někteří z nich porozuměli slovům jeho, hned se bouřili proti Vojtěchovi, bušili holemi o zem, skřípali zuby, pozdvíhovali obušky proti nim a hrozili jim smrtí, jestli hned neodejdou. Po té posazení missionáři na loď a odvezení na severovýchod Sambie, kde leží dnes město Pilava a tam prodleli v přemýšlení, zdali by nebylo lépe, aby se odebrali ku slovanským Luticům do nynějšího Braniborska a Meklenburku. Když pak popošli trochu na sever, přišli do hustého lesa, stanuli nevědouce na posvátném Prušanům místě — Romové — aby si odpočinuli. Pomodlili se, pojedli bylinky a odpočinuli. Ráno sloužil Radim mši svatou a Vojtěch i Benedikt přijali z rukou jeho Tělo Páně. (Missionáři nosí totiž s sebou věci ke službám Božím potřebné.) Vojtěch v biskupském rouše vystoupil na násep blízkého města. Lid se sbíhal, křičel a kamením házel na světce, až mysli, že je mrtev. Krví zbrocen povstal Vojtěch a ubíral se zpět modle se. Pak usedli naši missionáři a

usnuli. Zatím sebral vrchní pohaný kněz Sikko šest ozbrojencův a hnál se za missionáři, že svou nohou poskvřnili posvátný háj Romové. Třeskotem zbrani probudili se naši missionáři. Vojtěch seznal hned, že nadešla chvíle smrti mučenické těšil druhy své: »Nermuťte se, vždyť trpíme pro jméno Hospodinovo. Nic není krásnější a hrdinštější nežli obětovati život pro Ježíše«. Tu vrhli se na něj pohané, svázali ho a vedli na blízký pahorek. Světec otázel se slabým hlasem Sikka: »Co chceš ode mne?« V tom vyřítíl se na něho Sikka a zasadil mu sekerou smrtelnou ránu; ozbrojenci pak dokonali kopími krvavý zločin. Vojtěch krvácející ze sedmi ran stál ještě chvíli nepohnutě, máje ruce i oči v modlitbě pozdvížený a obráceny k nebi. Ko- nečně rozepjal světec ruce a prose za své vrahy sklesl mrtev k zemi dne 23. dubna 997. Pohané usekli pak mučedníka hlavu, vrazili ji na kůl a tělo hodili do zátoky blízké řeky. Radim a Benedikt uprchli zatím do nedalekého lesa; modloslužebníci dohodnouce se s nimi o výkupné, propustili jich. Neznámý počestný uslyšev, co se stalo, šňal potom hlavu sv. Vojtěcha s kůlu a donesl ji do Hnězdna knížeti Boleslavovi Chrabrému, který ji od něho vykoupil. Zatím přišli do Hnězdna také Radim a Benedikt a Boleslav vyslal je s průvodem na místo, kde sv. Vojtěch byl mučen, aby od Prušanů vykoupili zlatem ostatní tělo jeho. To po šesti dnech z vody vyplulo na povrch ku břehu a vynášeno z vody. Kníže Boleslav pochoval je zatím v klášteře Třemošně a po třech letech dal je s velikou slávou přenést do chrámu Panny Marie ve Hnězdě. Tam odpočívaly ostatky svatého patrona našeho až do roku 1039, kdy knížetem českým Břetislavem I. slavně přeneseny jsou do Prahy do stoličného chrámu sv. Víta na Hradčanech.

Letos jest tedy 900 let od slavné smrti mučnické sv. Vojtěcha, nejslavnějšího biskupa českého a missionáře slovanských národů.

Oslavme tedy památku způsobem slavným, zůstaňme věrnými dítkami církve sv. a horlivými vyznavači víry Kristovy, za kterou i sv. Vojtěch obětoval život svůj!

Právě dočítáme se, jak bude tato

památká smrti sv. Vojtěcha v královské Praze. Zavítají totiž všichni čeští biskupové ve dnech 23., 24. a 25. dubna t. r. do Prahy. Jeden z těchto tří dnů bude vyhrazen emauzským benediktinům, aby oslavili jej velebným choralem. Zajiště, že památka českého mučnicka bude náležitým způsobem oslavena také v benediktinském klášteře v Břevnově, který byl sv. Vojtěchem založen.

Zaslíbení Pána Ježíše ctitelům nejsvětějšího Srdce.

Uvažuje P. ěm. Kovdř, O. SS. R. (O.)

Poslední zaslíbení:

Milosti slíbené rozšiřovatelům pobožnosti k nejsvětějšímu Srdci.

Noslední dvě zaslíbení shrneme dohromady. Desáté zaslíbení je: „Jména osob, které rozšiřují tuto pobožnost jsou vepsána v mém Srdci, a nikdy odtamtud nevymizí.“ Jedenácté týkající se pouze kněží zní: „Kněží, kteří snaží se rozšířit tuto pobožnost a cítí mé Srdce, obrátí i ty nejzavrzlejší hříšníky.“ — Ježto „Škola B. S. P.“ má nejvíce čtenářů ze světského stavu, pomineme poslední zaslíbení a uvážíme jako poslední zaslíbení, desáté. Ostatně jsme přinesli v 3. zaslíbení (srovn. ročník 1896. seš. 4.) příklad, jak Pán Ježíš odměnil horlivého o pobožnost k nejsv. Srdci Páně kněze, odplativ jeho péči. Desáté zaslíbení potom je blízce příbuzno s 11., neb i světská lidé mají pečovat, aby rozšířili tuto pobožnost, čímž pomáhají zároveň kněžím pracovat na spásu duší a zajistě také obdrží nějakou odměnu podobnou, dané v 11. zaslíbení.

Rozšiřovatelům pobožnosti k svému nejsv. Srdci přislíbil Pán Ježíš, že jejich

jména jsou zapsána v jeho Srdci a odtamtud nevymizí. Rozveďme si tudíž nejprve, co slova ta znamenají, a uvažme potom, jakým způsobem lze nám rozšiřovati tuto pobožnost, známost a slávu Boží vůbec a tím mítí podíl na těchto dvou posledních zaslíbeních.

My lidé zapomínáme velmi mnohé věci. I když si pevně umínujeme, že si něco zapamatujeme, zapomínáme na to. Abychom si pomohli, a nezapomněli důležitých věcí, zapisujeme si to do knih. Ale i tu se stává po letech, že inkoust či barva vybledne, písmo se vytratí. Proto divíme se starým (z 12.—13. století) listinám, kdež zvláště začáteční písmena jsou psána neb malována barvami tak pěknými a živými, jakoby byla zhotovena před krátkým časem. Aby této nesnázi se odpomohlo, hledáme barvy, které by dlouho trvaly a zůstaly. Ano i do kamenů bývají vryty události, aby vzpomínky na ně se nevytratily, bývají tam vryty písmeny zlatými.

Drahý čtenáři! Nejsv. Srdce Páně není nepodobno knize. A kdo je zapsán v této knize? V této knize, v božském Srdci Páně, jsme zapsáni my, křesťané,

ano všichni lidé, neboť za všechny zemřel Pán Ježíš na kříži. A co je tam o nás zapsáno? Naše dluhy, naše hříchy. A čím jsou zapsány? Ach, drazí, písmo to nevymizí na věky. Popsána je tato kniha vlastní krví nejdražší Syna Božího. Popsána byla všechněmi ranami, které Kristus Pán vytrpěl při svém hořkém umučení. Popsána a znamenána je zvláště onou ranou, která na věčné časy stkví se bude a bude viděna v nejsv. Srdci: rána zasazená kopím setníkovým. A písmo to, rána ta praví, že zapsáni a vepsáni jsou všichni lidé v božském Srdci Ježíšově pro své hříchy vlastní jeho krví. Ale jak — když Ježíš Kristus slibil blahoslovené Markétě, že jména těch, kdož rozšiřují pobožnost k jeho Srdci nevymizí nikdy odtamtud, minil tím asi toto písmo, že budou takto tam zapsáni? Ne, jiným způsobem. Jeho svatá rána je písmenem a připomíná nám nejen naše viny, a nevděk tolika lidí k Pánu Ježíši, ale ona nám uvádí na paměť též jeho lásku, ona nás napomíná, abychom i my jej milovali srdečně, vroucně a opravdově. Kdo však miluje Pána Ježíše, snaží se i, by druzí jej poznali a milovali. Kdo miluje nejsladší Srdce Páně, horlí i o to, aby druzí toto milostné Srdce poznali, etili, milovali. Když on miluje opravdově svého Vykupitele, miluje i Božský Spasitel jej a zahrnuje jej láskou neskončenou. Z lásky tedy запиše a vepíše Pán Ježíš rozšiřovatele pobožnosti k svému Srdci do přesvatého Srdce. »Jména jejich jsou vepsána do mého Srdce.« Víme a dějiny nám dostatečně vypravují, čeho jsou svatí a světice schopni z lásky ku Kristu Pánu.

O sv. Ignátiu mučnickovi, (svátek jeho je 1. února,) čteme, že pro velikou lásku k Pánu Ježíši měl jeho nejsv. jméno v svém srdci. — Sv. Veronika z Julianis (zemřela 8. července r. 1727.) měla v srdci odznaky umučení Páně,

korunu, hřeby a j. Petr Thomasius Vasco karmelitán v Paříži, později patriarcha v Caribradě (zemřel r. 1376.) a veliký ctitel Bohorodičky, měl nejsv. Jméno »Maria« vryté v srdce. Blah. Markéta Alac., aby ukázala, jak velice miluje Pána Ježíše, a že chce stále na něho pamatovati, vzala nůž a vřezala ostrým nožem nejsv. jméno nad svým Srdcem (Nepravím to však proto, aby snad někdo podobně učinil, nýbrž jen, aby se poznalo, jaké oběti a bolesti svatí přinášeli z lásky k Bohu.) Ano, když později rány se zacelily a jména toho nebylo znáti, učinila podruhé totéž, vpálivši si tam nejsv. jméno. Pro malou neposlušnost, již se blahoslovená dopustila, známky toho úplně zmizely. Když lidé jsou schopni takovéto lásky, co asi učiní Pán Ježíš, pravý Bůh, který nedá se nikým předstihnouti v lásce? Co učiní? Již to praví: Zapiše jména těch osob do svého Srdce tak, že nikdy nevymizí. Blah. Markéta píše: »Jak jsou závidění hodni oni, kteří rozšiřují tuto pobožnost. Tím získají sobě přátelství a věčné požehnání tohoto milování nejhodnějšího Srdce. Necht jsou ujistěni, že ono na věky vzpomínati bude se zalíbením toho, co učinili k jeho cti a slávě.« (95. dopis blahoslovené.) Jinde opět píše (34. dopis) ohledem více osob, které rozšiřovaly pobožnost: »Pán dal mi poznati, že jména více osob jsou zapsána v jeho Srdce pro onu žádost, kterou mají rozšiřovati jeho čest a slávu, a že nebudou nikdy odtamtud vyhlazena.«

Co však znamená, že jména osob těch nevymizí ze Srdce božského Vykupitele? To znamená, že takoví křesťané zemrou v milosti Boží, dostanou se do nebe, by věčně patřili na Boha a věčně odpočinuli na Srdci nejmilejším Pána Ježíše. Že Kristus Pán toto zaslíbení splní i na jiných, vidíme nejlépe, ze skutečil je na bl. Markétě, již nejprvnější

dal zaslíbení. Ctíce ji jako blahoslavenou, máme takovou jistotu, že je v nebi u Ježíše Krista, jakou jenom lze nám zde na světě mít. Církev svatá přijala ji mezi svaté a blahoslavené.

Chceme-li tudíž dosíci odměny slišené Kristem Pánem, co nám ještě zbývá? Zbývá nám pouze, bychom skutečně, horlivě a setrvanlivě rozšiřovali tuto pobožnost. Jak však můžeme ji rozšiřovati? Způsobů je mnoho, každý se nehodí každému, ale některý jistě každému. Poptáťme trochu tak na některé.

Nejprve a především jest dlužno, chce-li kdo, by družil milovali Pána Ježíše, aby on sám jej miloval, aby on sám měl velkou pobožnost k božskému Srdci Ježíšovu a ji stále a denně víc a více pěstoval ve vlastním srdci. Znít jistě pravidlo: »Láska dobře spořádaná počíná u sebe samého. (Amor bene ordinatus incipit ab ego.) Milujeme opravdu Boha a jeho jednorozenného Syna, zachováme-li Přikázání Boží a povinnosti svého stavu. »Kdo má moje přikázání a je zachovává, ten je, který mne miluje, pravil sám božský Vykupitel. Jsme-li v arcibatrstvu Srdce Páně — není-li který ze čtenářů nebo čtenářek »Školy«, dej se zapsati, neb je dosti těchto arcibatrstev v naší vlasti. Jsi-li členem, modli se den co den předepsaný Otčenáš, Zdrávas a Věřím v Boha s kratičkou modlitbou »Sladké Srdce Ježíše« atd. Aby láska k Pánu Ježíši sesílila v našem srdci, je třeba, bychom rádi četli něco o jeho lásce k nám, o jeho milosrdném Srdci, to uvážili, rádi druhým to povídali, zvláště podivuhodné příklady jeho dobroty a slitování. Svatá pravda je: »Ignoti nulla cupido«, t. j. »koho neb čeho neznám, k tomu ani lásky nemám.« Proč pak tolik křesťanů porvrhuje za našich dnů svou vírou, v níž byli zrozeni, od zbožných rodičů vychováni? Proč mnozí ji znají jenom tolik,

aby si snad tropili z ní smích a rouhali se Bohu? Jediná odpověď správná je: oni své víry nepoznali anebo nechtěli poznati.

Když Julián odpadlík zřekl se víry katolické, by se oddal opět pohanským zvykům a mravům, domníval se, že vyvedl hrdinský skutek. Pln nadutosti napsal o víře katolické krátce a jasně: Znal jsem ji (víru katolickou totiž, byť katolicky vychován), poznal jsem ji, neuznal jsem ji. Ale katoličtí biskupové nelenili a odvétili rázně a krátce císaři odpadlíku: »Znal jsi ji, ale nepoznal jsi ji, kdybys byl poznal, byl bys ji i uznal.« Zajisté, kdo zná víru naši a ji i pozná, t. j. nejenom tak ledabyle, povrchně, ale dobře, nelze mu jinak, než že ji musí milovati, že musí milovati Pána Ježíše.

Tim jsme dospěli k nehlavnějšimu, čím ukončíme tyto úvahy o zaslíbení Pána Ježíše: rozšiřujme — když jsme sami se oddali této pobožnosti — rozšiřujme, drahý čtenáři a laskavé čtenářky, neb vás se to týká jako oněch, pobožnost tu, a čím? Dobrým tiskem.

Tiskem vyrozumíváme zde všeobecně: noviny, časopisy, letáky, brožury, knihy. Který jest dobrý, který špatný? Dobrý tisk je ten, který vzdělává, poučuje buď o věcech potřebných tomu onomu stavu zde na světě, a nestaví se na odpor víře naší a mravům, buď objasňuje naši víru, ji hájí. Špatný, jenž brojí proti zděděné po našich předcích víře katolické, její učení a články buď upírá, zlehčuje, v posměch uvádí, taktéž její zařízení, podkopává mravy, chválí nemravnost, k ní svádí, ji vychvaluje a popisuje jako něco pěkného, hrdinského cizoložství, záletnictví, nepočetnost vůbec, podněcuje proti ustanovením dobrým a zařízením jak světským tak církevním, určeným ku blahu vezdejšímu i věčnému lidí. Špatný tisk přestupuje tudíž drze

veškerá přikázání Boží a církev ní, odlučuje ducha lidského od všeho božského, a snižuje ho a nutí, by pomyslel jenom na věci pozemské. »Velikou část nespočetných béd a smutných poměrů naší doby lze všim právem přičísti špatným novinám,« pravi náš Sv. Otec Lev. »Špatný tisk je jedovatou studní, z níž mnozí čerpají své náboženské poučení,« napsali naši arcipastýři v r. 1885. Přesmutné je, že čtyři pětiny novin u nás (v Předlitavsku) jsou v rukou židů nebo nevěreckých lidí. Jistý německý mudrc tvrdí, že člověk je, co jí. To ovšem je pořádný nerozum, ale pravda je, že člověk se stává takovým, jaké věci či knihy čítá. Proč? Poněvadž myšlenky, zásady, vědomosti, často ovšem nevědomosti. nejhorší slátaniny tam obsažené přijímá ve svého ducha, svou duši, ji tím živí, a znenáhla osvojuje si vše to, co četl, a mnohdy tím se řídí i v životě. Uvažme-li dále, že člověk vždy se kloní více ku zlému než k dobremu, že raději si přeje a činí, co pochybuje a podporuje jeho nezřízené náruživosti, hříšné vášně a nedovolené choutky, je nám zcela jasno a patrné, jakých škod natropí špatný tisk v rodině, dědině, zemi, celé společnosti. Ale, řekne mnohý, tedy je přece pravda, co odpůrcové naší viry a liberálové tvrdí, že církev katol. chce tmu, rozšiřuje tmářství, že kněží jenom chtějí, aby lid nic nevěděl, byl hloupý a nevzdělaný, nebo jak jistý pan neslavný náš poslanec kdysi kdesi pravil, že kněží by zastřeli svými »kutnami« (kněžský šat) rádi slunce, aby nebylo světla? To je lež, hrubá lež, sprostá lež. Církev a kněží se starali, a mnoho starali, a mnohem více než mnohý svobodomyšlný »pán«, by lid byl poučen, by četl. Kněz Škoda (rodák z Příbrami), má i pamětní desku na svém rodném domě, rozšířil 30.000 knih mezi lidem. Nebyl milionářem, nýbrž

obyčejným knězem. Snad by se našel mnohý ještě jiný z těch »černých«, jemu podobný, anebo snad mnohý učinil ještě více. Kolik vykazují »červené« anebo svobodomyšlné »veličiny« takových mužů, není mi známo. Ano, církev podporuje četbu, vědy, přeje si, by lid byl uvědomělý, vzdělaný, aby četl, ale ne každou knihu, nýbrž jen dorou. A proč? Protože církev je dobrou matkou, jež dítku nedává k jídlu, co jí přijde do ruky, nýbrž poskytuje mu jídla zdravá, neškodná, záživná.

»Já čtu všechno,« pravi jiný, »co mi přijde na oči, dobré i špatné. Ze špatného vyberu si dobré a zlé ponechám stranou.« Ale, to je pěkná zásada. Říde se dle ní, již všechno napořád: pokrmy zdravé i otrávené, z otrávených požíješ co záživného a jed necháš stranou, není-li pravda? Podivná jenom věc, že z otrávených pokrmů nepůsobí, co je v nich dobrého, snad záživného, a že jed mnohému již pomohl na hřbitov pod drn. Právě tak se to má se špatnými novinami či knihami. Podivná věc, v lékárně, nebo je-li třeba utřejchu doma, že na lahvičce stojí napsáno »jed«, by každý se ho chránil. Knihy však otravující duši a nejednou umožňující též tělo, jsou bez toho nápisu, ano snad jsou skvostně vázány a krásli pokoj a přece je v nich jed, nejhorší jed!

Tiskem dá se poříditi velice mnoho a sice dobrého i zlého. Proto napomíná nás sv. Otec, aby kdo může, psal, hájil pravd viry naší a práv církve svaté. Nejednou našli jej starce 87letého pozdě v noci ve svém pokoji, jak unaven usnul, drže ještě péro v ruce. Tiskem vniká pravda i do domů a srdcí odcizených zcela katolické víře. Slovo a kázání kněží nepostačuje za našich dnů. Proč ne? Poněvadž jedni kněze vůbec neslyší, nejdou na kázání a žijí potom v strašné nevědomosti, co jim Bůh a

víra káže. Každý nedostudovaný mladík, mnohá polovzdělaná slečna nebo paní domnívá se věděti mnohem více než kněz, který věnoval síly a schopnosti a zdraví, mnohdy vše, studiu věcí náboženských. Za našich dnů knězi se nevěří i mezi obyčejným, sprostým lidem. Káral-li zvláště poklesky a nefesti, nezůstane na něm zdravé nitky. Konec konců bývá: vždyť musí tak mluvit, říkají, a nedbají slov přátelských, dobře míněných. Za to však přidávají velikou víru každému »nedopečenému« mudrcovi a nejbližšímu redaktorovi. Je to tištěno- říkají, proto je to pravda. Nerozumní! Což papír všechno nesnese, pravdy i lži? Ne ten má pravdu, jenž ve svém plátku strhá do kalu a bláta dobré jméno a čest nejpoctivějších, nejzasloužilejších mužů, ne ten má pravdu, kdo dovede nejvíce křičeti a brojiti, vždyť »prázdný sud nejvíce duní«. Každé slovo kněží přetřásá se celý týden, někdy i déle, a běda mu, zadal-li sobě v něčem. Běda, třikrát běda mu, kdyby tak zalhal na kazatelně. A kolikrát obelhali špatné noviny, neslechetní redaktori, a jaký účinek to má? Zpozdlí a neuvědomělí katolici berou opět do ruky onen bezbožný list, nevěreckou knihu a ani slovem nelají, že byli obelštěni. Kristus Pán pravil, že vydáme účty na soudy Boží z každého marně proneseného slova. Co pak asi bude s marně čtenými knížkami, s marnými myšlenkami, jež jsme měli, ale přímo se špatnými, nečistými, nestoudnými, nevěreckými knihami, kalendáři, jež mnohý nejenom čítal, ale i kupoval, půjčoval, rozšiřoval? Jaká zkáza pochází z těchto knih. Kdo je kupuje a rozšiřuje hřeší ještě jiným způsobem. Vydává nejen svou víru nebo nevinnost v nebezpečí, ale i jiných, on přispívá ku zlým věcem.

Kupuje-li nebo rozšiřuje špatný tisk, přispívá ku zlému, je spolu vinníkem

všech těch nepravostí, do nichž druzí, jimž to dal, upadají.

A ještě slovo! Jsou knihy a noviny, zřejmě špatné, nevěrecké, které zásadně nezavadí o víru, kněze, kostel, aby nevtipkovali, vše svaté nesnižovali, a se nerouhali, jako máme celou spoustu rozličných demokratických, socialistických svobodomyslných listů a spisů. Jak živ jsem na př. nečetl na 16, nebo kolik již bylo stránek, tolik hrůzných nevěreckých věcí jako bylo v jakési »Matici dělnické«, vydávané ve Vidni (vloni počala vycházeti). Kde jaký nerozum, lež, nesmysl proti víře, smeleno se všech koutů a národů světa, a tím vzdělávají prý lid! První a nejzákladnější články naší víry namáhali se vyvrátiti. A nebohý lid, svedený dělnický lid, kupuje za krvavé své peníze takovou špinu!

Neméně — nevím ne-li více — nebezpečným je tisk »hostejný« t. j. který skrytě podrývá víru a dobré mravy. To je had skrývající se v krásném kvítí a jenž nepozorného člověka uškne a smrtelně zraní. Pěkná řeč, špatná věc. Kolik takových spisů zničilo navždy přemnohé nevinné duše!

Co máme tudíž dělati, chtěje rozšířiti úctu a pobožnost k nejsv. Srdci Páně a chtěje býti účastnými jeho zaslíbení? Šířme dobrý tisk! Učme se pro Bůh! od svých nepřátel. Zde třeba peněz a opět peněz, a to je ta nejdůležitější věc. Ale »že peníze světem vládnou — staré přísloví«, a spojenými silami dá se mnoho dokázati. Známou věcí je o jistém stavu — nemíním ho jmenovati, neb by bylo opět zle, — že jenom na hlavně přispěl v našich vlastech, proč »jistě« — velmi známé — svobodomyslné noviny jsou tolik rozšířeny. Nemohl-li je jeden odebírat — nemaje na takové vydání, neb i svobodomyslné socialistické noviny nejsou zadarmo — dalo jich více nějakou částku, jen aby

je mohli odebirati. Co mohou oni pro zlou věc, nemohou katolíci pro dobrou? A ptejte se socialistických dělníků, kolik přispívají ne ročně, ne měsíčně, ale týdně na své listy? A mají oni peněz na zbytek? Pohleďte jen na jejich hladem a zimou umořené děti, popaťte do nuzných příbytků, ptejte se, když nemoc uvrhla otce neb matku na lůžko, jaký »přepych« tam vládne?! A to dávají na zlou věc, a katolík stokrát se vymlouvá, má-li přispěti na dobrou. Že jim přitékají prameny zlaté i odjinud, které nevyschnou tak lehkou, víme velmi dobře. Takových katolíci nemají, o takové katolický tisk nestojí. Kdo má tudíž nějaký ten groš, pamatuj, že lépe ho neuložíš na věčné úroky, než když podporuješ dobrý, katolický tisk. Mnohá duše má také několik těch stříbrňáků, nebo dokonce žlutáčků, nezasij je někam, nebo nezakopej, ale kup dobré knihy pro svou obec, nebo známé, katolické poviny, předplat jim je a dej! Udělil's tím almužnu jim, knihu nebo noviny ty čtou opět druzí, pomohl's i jim a podpořil's dobrou věc, katolický tisk. Dosud není vše ztraceno, a snadno se může státi, že bude vše ztraceno. Peníze, víra i život. Pozdě potom bycha honil! Proud záhuby a potopa nevěry dá se ještě zastaviti, ale každý k dílu! Lenivému a pro dobrou věc a spásu duší nechtějícímu obětovati Pán Bůh nepožeňná. Jaký a který, ovšem katolický tisk máš podporovati, ach, o tom

není přece žádná nejistota, pražádného sporu. Vychází-li v Čechách nebo na Moravě, to lhostejno. Jmenuje-li se »Škola« nebo »Kříž«, nebo některé »Dědictví«, nebo »Hlas«, nebo »Katolické Listy«, nebo jinak, vše lhostejno. Všechny dohromady tvoří jenom jediný šik válečný, všechny bojují pod jedním praporem, pod různými jmény za jednu a pro jednu a tutéž věc: za Boha, za Krista, jeho víru a církev, za dobro časné i věčné tvé i jiných. Mám tudíž jednu prosbu na konec úvah o zaslibení Pána Ježíše ctitelům svého nejlaskavějšího a nejmilostnějšího Srdce: chopte se čtenáři »Školy B. S.« této věci, rozšiřujte dobrý, ale **dobrý**, ne špatný, ne lhostejný, ne skrytě špatný, tisk katolický, kdo můžeš, odebírej sám, nelze-li ti, že's chud, spoj se s jedním, dvěma nebo více, dejte každý nějaký malý příspěvek, čti sám, ale dávej též čísti druhým, abys pomohl ty, kde snad ani kněz ničeho nevypravil svým slovem, kázáním; netrp nikdy ve své rodině neb domě špatný tisk, bys se nezkazil ty nebo tvoji svěření tobě: potom jsi rozšiřoval pobožnost k Srdci nejsvětějšímu Pána Ježíše, pomáhal's duším, a nebudeš litovati toho ani zde, ani umíraje, tím méně po smrti, neb Pán Ježíš splní, co slíbil: запиše jméno tvé do svého Srdce. »Nebe a země pomínou, ale slova Pána Ježíše — jeho zaslibení — nepomínou.«

Exultet.

Jedním z nejvýznamnějších liturgických zpěvů, zároveň nejkrásnější prefací je »Exultet« čili »paschale praeconium«. Tak se zove zpěv, jež zpívá jáhen na bílou sobotu při svěcení velkonoční svíce čili »paskálu«.

Ceremonie na bílou sobotu zahajují se svěcením nového ohně, jenž nám představuje vzkříšeného Ježíše, jenž vstal z hrobu skalního (proto i oheň se křesá z kamene) neporušený a oslavený, jsa světlem světa, jež svatým evangeliem všechno lidstvo osvitilo. Zároveň světi

se venku u ohně pět zrn kadidlových, jež se mají později zastrčiti do velikonoční svíce. Po svěcení ubírá se celý průvod do chrámu Páně. Všichni jsou oblečeni ještě v šat sialový, v šat postní, avšak jáhen, jenž nese »triangl« (tři svíce na vysokém svícnu), oděn je v dalmatiku bílou. Dalmatika sama o sobě je šatem radosti; tím více její bílá barva. Proč je jáhen oděn bíle? Protože má zvěstovati velikonoční radost, protože má zpívat »Exultet«; jáhen ten nám představuje anděla »bílým rouchem oděného«, sedícího na kameni odvaleném a zvěstujícího ženam: »Vstalt jest, není ho tuto«. Tři svíce na trianglu, jež se jedna po druhé zažihají, znázorňují tři Božské osoby, z nichž každá na našem vykoupení účast brala. Po každém zažehnutí zapěje jáhen, vždy o ton výše: »Lumen Christi« — »světlo Krista«, a poklekne. Všichni pokleknou s ním a odpovídají: »Deo gratias« — »díky Bohu«! Světlo sv. evangelia rozzářilo se poneáhlu po celém světě jako dennice ranní. Když přijde průvod k oltáři, odevzdá jáhen triangl přísluhujícímu akolythovi nebo ministrantovi a vezme missal, z něhož má zpívat »Exultet«, poklekne na straně epistolní a prosí o požehnání jako ku zpívání evangelia, načež celebrant dává mu požehnání řka: »Pán budiž v srdci tvém a na rtech tvých, abys důstojně a hodně zvěstoval jeho velikonoční chvalozpěv: ve jménu Otce, i Syna, i Ducha svatého. Amen«. Obržev požehnání, odebere se jáhen k pultu, položí na něj missal a okouří jej kadidlem. Velebný okamžik! Duchovenstvo je malebně seskupeno u oltáře. Celebrant ve fialovém pluvialu na straně epistolní, jemu po pravé straně podjáhen; kolem jáhna před pultem v malebném polokruhu přísluhující mužové a ministranti s křížem, trianglem, kaditelníci, kropáčem, zrný kadidlovými a paškálem, jenž se má nyní světit. V kostele ticho; lidu málo, ponejvíce děti s polénky svěcenými; venku je zamračeno, snad i sněží, snad bouří vítr aequinoctiální — a tu chrám zahlaholí »Exultet jam angelica« jako zpěv anděla, sletnuvšího náhle s nebe a třepetajícího se pod klenutím chrámovým a zvěstujícího lidu křesťanskému radost velikonoční, vzkríšení Vykupitelovo.

Ach, jak dojmavý zpěv! Já se na něj těším celý rok; neboť mne proniká až do nehlubších útrob srdce a unáší mne z pozemského dolu u výšiny stříbrohvězdě. Jaká úchvatná melodie! Ovšem musí ji jáhen přesně a přízvukně a s citem přednésti. Zpívají-li tak andělé v nebi, jak krásně tam musí býti! A oni zpívají ještě pěkněji. »Čeho ucho neslyšelo... připravil Bůh těm, kteří ho milují«. Škoda, že přemnozí málo si všímají ceremonii na bílou sobotu, a přijdou obyčejně později až ke mši sv. a k přenesení velebné svátosti. Avšak co je vinou? Lidem to obyčejně »dlouho trvá«. Ovšem profecie (prorocství), kterých je 12, trvá dlouho. Kdo však je cele proniknut krásou liturgiky katolické, tomu čas nebude dlouhý. Vinou však i je, že náš lid bývá málo na tu krásu upozorněn. Naše modlitebni knihy měly by více překládati latinské obřadní modlitby, aby lid měl na nich zalíbení. Mnohý by byl obřadům svatým přítomen, kdyby je mohl svoji modlitbou sledovati.

Je-li již melodie velikonočního »Exultet« vzácná, neméně vzácná je jeho poesie, jeho obsah. S houbou slov poji se zde hudba myšlenek v milem souladu. Na vzácný obsah toho zpěvu chci čtenáře »školy« upozorniti. Toť je i účelem těchto řádků. Chci vůbec čtenáře »školy« čas od času upozorňovati na bohatost a krásu liturgických modliteb. Liturgických výkladů je ovšem dost a dost; ale všechny jsou všeobecné; proto chci učiniti pokus, čtenáře uvéstí rozjímavým způsobem do vnitřních nádherných komnat velkolepé budovy liturgické. Krásná je každá květinka na lučině; ještě krásnější pod zvětšovacím sklem. Krásný je sníh čerstvě napadený; ještě krásnější je pod zvětšovacím sklem, kdež má podobu těch nejrozmantějších, podivuhodných hvězd. Tak i milým čtenářům chci představit pod zvětšovacím sklem rozjímání a rozpravy panorama velikonočního »Exultet«. Překlad je nesnadný a myšlenky hluboké; proto i má práce nebude dokonalou; pochází však z dobré vůle.

»Plesej již andělský zástupe nebes; plesejte božská tajemství; a pro tak velikého Krále vítězství trouba zahlahol spásitelná«!

Nadšený zvěstovatel vyzývá nebesa i zemi ku plesání nad vítězstvím vzkříšeného Krále. Napřed nebesa a všechno, co nebe v sobě obsahuje. Přeskvostný byl triumf vojevůdců římských, když se s vítěznou palmou vraceli do rodiště svého a do hlavního města Říma. Jaký musel být teprv triumf Krista, vítězitele nad hříchem, smrtí a peklem, když se vracel oslavený do nebeského města Jerusalema! Jak se asi slavi triumf Kristův v nebi u výroční den vzkříšení a nanebevstoupení? Jaká nádhera, jaké zpěvy, jaká hudba v nebeském Jerusaleme! Oko nevidělo, ucho neslyšelo; vše, co člověk si ve své fantasii představuje, je slabým odstínem pravdy. Führi- ch, Bohem nadaný malíř, znázornil nám triumf Kristův v nebi cyklem obrazů, představující velkolepý průvod. Zahajují jej prarodiče naši Adam a Eva; za nimi kráčí Abel, pastýř s holí a Noe s archou; pak Abraham s ohněm a nožem, kterak chtěl obětovati Isaka, rozmlouvající se současně svým veleknězem Melchisedechem, jež lze poznati po obětních darech, chlebě a víně; Abrahamovi po boku kráčí Isak, sličný jinoch, nesa drví na ramenou; za ním nese Jakub vysoký řebr s anděly. Za ním kráčí sám v řadě Josef egyptský, nesa v ruce papírový závětek, za ním jsou zotrobení jeho sny o slunci, měsíci a hvězdách, a o snopech na poli. Za ním důstojná dvojice: Mojžíš s paprsky a kamennými deskami u Aron, velekněz s kaditelníci; pak Josue s mečem a štítem, na němž zobrazeno slunce, které stálo proti Askolonu, vedle něho Gedeon, na štítě rouno; pak silný Samson nese kovaná vrata, jemu po pravici Samuel s rohem oleje, jímž Saula a Davida na krále byl pomazal. Teď následuje řada proroků: Král David hraje na harfu; před ním kráčí chlapec se žalmovou knihou, z níž David pje Hospodinu; za ním čtyři velcí proroci: Isaiáš nadšený patří do dálky, v níž viděl království Messiášovo, vedle Jeremiáš se skloněnou hlavou, na krku jho; Ezechiáš, Daniel; za nimi jiní proroci se závitými pergamenovými, ani se sebou rozmlouvají. Za proroky jdou Sibylly, totiž ženy, jež u pohanů prorokovaly příchod Messiášův, ponejvíce mladé, svěží postavy: tiburtská, libecká,

erythrejská, phrygická, deltická atd. v malebném sestavení; jim čelí nejznamenitější Sibylla — Kumejská. Nyní následují tři obkrovené v královském obleku s dary svými, nad nimi vznáš se hvězda; pak Jan Křtitel s křížem a s »Ecce Agnus Dei«, ukazuje prstem na Vykupitele; sám je obklopen nevinými pacholiky, jež byl Herodes zavraždil, ani si hraji s palmami a za ruce se vedou; za nimi kráčí sv. Josef s lilií, jemu vzadu nábožní pastýřové s holí a pišťalou, kterak patří vzhůru na anděla narození Páně zvěstujícího. Čtyry posvátná zvířata (odznaky evangelistů) táhnou teď vítězný vůz. Čtyři největší učitelé církve tlačí jeho kola. Na voze vzadu sedí Kristus vítězíci, v ruce zeměkouli, pravici dává požehnání; jemu naproti sedí milostná děva — Panna Maria, ruce k orodování sepnuty, s výrazem nejhlubší pokory. Za vozem kráčí sbor svatých apoštolů se svými nástroji mučnickými, mezi nimiž tříd do výše Ondřejův kříž, v předu Petr s kličí a Pavel s mečem. Za nimi jdou sv. mučenici, jež lze poznati podle mučnických nástrojů, mezi nimi Václav i Jan Nepomucký; novou řadu otvírají svaté panny, vdovy a kajnice, nesoucí v ruce palmy: Helena s křížem, Barbara s kalichem, Kateřina s kolem, Cecilie s varhanami, Anežka s beránkem, Notburga se srpem. Teď jdou svatí mniši a zakladatelé řádů a ostatní svatí vyznavači, jak je obyčejně znázorněné vidáváme. Myslíme-li si k tomu ještě nepřehledné zástupy andělův a všech svatých a vyvolených Božích, jaké to slavné »vzkříšení« v nebeském království! Pozdržel jsem se u obrazů Führichových děle, abych na ně čtenáře upozornil. Přinesl je i Benzingerův »Marienkalendar« z r. 1896.

Svátky u židů zahajovány byly troubením na stříbrné trouby. Tak se praví v 3. knize Mojžíšově (23, 24), kdež se nařizuje slavnost Letnic: »Mluv synům israelským: Měsíce sedmého, prvního dne téhož měsíce, budete mít sobotu, památku zvucícími troubami, a slouti bude svatá«. — »Plesejte Bohu, spomocniku našemu... vezměte žalm a dejte sem buben, vezměte žaltář veselý s harfou! Trubte troubou na novoměsíce, v den znamenitý slavnosti vaší«.

(Žalm 80.) Tak necht blaholi dnes trouba »spasitelná«, necht zvěstuje spásu lidstva, necht zahájí svátky velikonoční, necht hlásá: Zvítězil náš král, král králův a panovník panovníků.

»Gaudeat et telus — pěje dále jáhen — necht se raduje i země tak velikým ozářením bleskem, a osvícením leskem věčného krále, ať cítí, že ztratila mrákotu celého okrsku zemského.

Co poesie! Církevní básník vyzval v prvním verši nebesa ku plesání; nyní vyzývá zemi ku plesu a radosti nad vzkříšením Krista. »Ať zaplesají hory, neboť světlo světa, Pán, s mocí přišel«. Tak pěla církev svatá v adventě, a pěje jinými slovy dnes. »Zpívejte Hospodinu píseň novou (vyzývá nás David), zpívejte Hospodinu všechna země... Zasvitilo se blýskání jeho po okrsku země... Světlo vzešlo spravedlivému a radost těm, kteří jsou upřímného srdce... Řeky rukama tleskati budou, spolu hory veseliti se budou«. (V žalmu 95., 96. a 97.). Ano, necht plesá země, prolužená ze spánku zimního — a k novému jaru vzkříšená, necht nám svým vzkříšením hlásá vzkříšení Vykupitele, jenž světlem svého učení osvitil všechny díly země, které tapaly a mnohé dosud tapají v mrákotě bludu, a hříchu, ať cítí, že již tu mrákotu ztratila, že jí záti teď jitro nového dne milosti a víry. »Vstaň, osvěť se, Jerusaleme, neboť přišlo světlo tvé a sláva Páně nad tebou vzešla«! (Isaiáš 60.) Všechno tvorstvo, živé i neživé, má chváliti Hospodina; tím více rozumný člověk. »Pukejte se již stromové — stojí v staré velikonoční písni — zelenaje se lesové, libě zpívejte ptáčky! Pahrbkové poskakujte, louky kvítí rozvinujte, vzkříšení Páně zvěstujte«!

»Laetetur et mater Ecclesia — necht se raduje i matka církev, paprsky tak velikého světla ozdobená, a velikými hlasy národů tato aula (sín) se ozývá«.

Nebesa se mají radovati, země se má radovati, i svatá církev má se tedy radovati nad vzkříšeným Ježíšem, jehož učením ozářena je církev jako luna sluncem. Církev se právem nazývá »matka naše«, neboť se stará mateřsky o veškeré potřeby naše, duševní i tělesné. — Ji leží na srdci blaho všech dětí; ona všecky zve k společnému stolu,

k sv. přijímání velikonočnímu. Kéž by jejího hlasu všichni uposlechli!

Mnoho osvicenců žije za naší doby, mnoho učenců; bohužel ti jsou osviceni světlem falešného pokroku, světlem, odražejícím se od plamenů pekla; kéž by se navrátili k matce naší církvi, k opravdové matce té pravé osvěty, v jejímž lesku dobře lze viděti cestu do vlasti nebeské.

Plesání nad vzkříšeným má se rozléhati i v aule, v síni chrámové hlasem »velikým«. To se i vskutku naplňuje. Neboť když se slunce kloní k západu, slaví se v každém kostele »vzkříšení«. Lidu plno, že by ani jablko nepropadlo, kostel je, jak se říká, »nabitý«, kde kdo, i ti nejhlostejnější křesťané, i ti nevěrci přijdou na vzkříšení; mohutné choraly a plesající hudba varhan a jiných nástrojů, harmonie zvonův a zvonků, rány z hmoždířů, salutů vojska, zpěvy a modlitby, vše se pojí u jeden velký blahol na počest Boží. Zdaž to nejsou »veliké hlasy národů?« Člověk se cítí býti v nebi, kdež Jan Evangelista viděl státi Beránka na hoře Sion, a s ním 144.000, majících jméno jeho a jméno Otce jeho napsané na čelích svých, a slyšel hlas »nebe jako hlas vod mnohých a jako hlas hromu velikého, a hlas, kterýž slyšel, byl jako od harfeníků, kteří hrají na harfy své a zpívají jako píseň novou. (Zjev. 14.). Plesání velikonoční rozléhá se však již v aule chrámové na bílou sobotu ráno, kdy kněz zanotí opět radostně »Gloria in excelsis Deo«, kdy zanotí opět první »alleluja«, kdy poprvé opět zazní zvony a velebné varhany.

»Proto, nejmilejší bratři, kteří okolo stojíte, zároveň se mnou, prosím, k tak podivné jasnosti toho svatého světla Boha všemohoucího milosrdenství vzývejte. Aby, který mne, ne však pro mé zásluhy, mezi počet Levitů vřaditi ráčil, vlévaje jasnost světla svého, nechal mne naplniti chválou svíce této«.

Velikonoční svíce čili paškál znázorňuje nám vzkříšeného Pána; chválu této svíce, chválu tudíž i Vzkříšeného, má teď zpívatí jáhen před oltářem Božím. Za tou příčinou vzývá přispění Boží, a i okolostojící »bratři«, kteří s ním u oltáře přisluhují, mají totéž činiti, jak je jáhen prosí. Chvála naše nic není,

pak-li není Boží pomoci omilostněna. Proto volá David a i kněz před modlením se breviáře: »Domine, labia mea aperies — Pane, rty mé otevři, a ústa má zvěstovati budou chválu tvou«. (Žalm: Misereere.) A opět: »Bože, ku pomoci mé vzeři, Pane, k spomožení mému prospěš«. Jáhen je si však vědom své nehodnosti, zpívati chválu Hospodinu, an pravi, že ne pro své zásluhy je počten k Levitům. Levité v starém zákoně byli ti, kteří ve stánku Hospodinově přísluhovali. Teď jáhni a podjáhni zovou se Levité. Co chybí na křehkosti a nedostatečnosti lidské, n a doplniti Bůh, vlévaje světlo své milosti osvěčující.

Všechna chvála naše má jen tehdy cenu před Bohem, posíláme-li ji k nebi prostřednictvím Syna Božího a Spasitele Ježíše Krista, jenž je smírcem a prostředníkem mezi Bohem a lidmi; proto jsteden zákončuje úvod přelace slovy: »Skrze Pána našeho Ježíše Krista Syna jeho, jenž s ním žije a kraluje v jednotě Ducha svatého Bůh po všechny věky věků«.

Sbor odpovídá: »Amen«.

Diakon: »Pán s vámi!«

Chor: »I s duchem tvým.«

Diakon: »Vzhůru srdce!«

Chor: »Máme k Pánu!«

Diakon: »Diky vzdávějme Pánu Bohu našemu!«

Chor: »Hodno a spravedливо jest«.

Nyní následuje vlastní chvalozpěv.

Diakon: V pravdě hodno a spravedливо jest, neviditelného Boha Otce všemohoucího a Syna jeho jednorozeného, Pána našeho Ježíše Krista, celým citem srdce a myslí i službou hlasů vzývali.«

Třeba chváliti napřed neviditelného Otce, bydlícího ve světle nepřístupném, že nám seslal na Vykoupení Syna svého, jenž, přijav na sebe způsobu člověka a služebníka, viditelný mezi námi dlel. I toho tedy Syna třeba chváliti, a sice jak srdcem, tak ústy, zbožnou myšlenkou, i slovem, i zpěvem.

»Jenž (Ježíš Kristus) za nás věč-nému Otci Adamův dluh splatil a dlužní úpis starého provinění s vatou krvi smazal«.

Dluh, ježž Adam za svůj hřích na veskeré své potomky uvalil, byl nesmírný. Nikdo ze smrtelníků, byť by byl

i nejsvětějším býval, nebyl v stavu, dluh ten spravedlnosti nebeské zaplatiti, neboť urážka Boha nekonečného byla též nekonečná, a koneční lidé nemohli za ni zadost učiniti. Jedině Bůh sám mohl za nás dluh ten veliký splatiti. Čím splatil Bůh-člověk tento dluh? Jakými penězi? Svoji předrahou krvi, kterou za nás na dřevě kříže vylil. Krev Kristova má cenu nesmírnou, neboť sv. Petr pravi: »Vědouce, že ne porušitelnými věcmi, zlatem, neb stříbrem vykoupení jste, ale drahou krvi, jakožto beránka nevinného a neposkvrněného Krista«. (1. Petr. 1, 18.) Drazé jsme vykoupení. Jediným slovem Bůh nás stvořil; co však musel všechno vytrpět, aby nás vykoupil! Proto nás napomíná sv. Pavel: »Vědouce, že drazé jsme koupeni a za velikou mzdu. oslavujeme a nosme Boha v těle svém«. (1. Kor. 6.) Jsou i dva svátky k účtě předrahé krve Páně, jeden v postě, v pátek po 4. neděli postní, a druhý na první neděli v červenci. Celý měsíc je krvi Páně zasvěcený.

»Neboť toť jsou svátky velikonoční, o nichž pravý onen Beránek se zabíjí, jehož krvi dvěře věřících bývají posvěceny.«

Před odchodem z Egypta museli synové israelští dle nařízení Božího zabiti beránka a požívati, jsouce úplně na cestu připraveni. Na to hospodář měl krvi zabitého beránka stěžeje u dveří pomazati, což bylo znamením, že tam israelité obývají. Téže noci byli andělem všichni prvorození v Egyptě zabiti; avšak v domech, jejichž dvěře krvi byly pomazány, nikdo nepřišel k úrazu. Krev beránkova chránila židy od úrazu, ne proto, že byla krev beránkova, nýbrž proto, že byla obrazem krve Beránka Božího, jež nás zachraňuje od smrti věčné, pak-li jí věřící křesťané dvěře svých přibytků natírají, pak-li totiž své srdce a svá ústa krvi Kristovou svažují, což se děje ponejvíce o svátcích velikonočních při »velké večeři«, při sv. přijímání. My také zabijeme Beránka jako israelité o velké noci, my obětneme totiž zabitého Beránka Božího nebeskému Otci.

»Toť jest ta noc, v níž jsi dříve otce naše, syny israelské, vyvedené z Egypta, červené moře suchou nohou přejíti nechal.«

Velikonoční svátky nazývaly se u židů »Phase«, totiž přechod, od čehož latinské »Pascha« je odvozeno. Vyrozmívá se tím přechod anděla bijícího prvorozence egyptské a ušetřujícího prvorozenců izraelských. Na ten první zářný přechod následoval druhý — přes Rudé moře, jenž Izraelity zachránil od pomsty Faraonovy. Přechod Rudým mořem byl taktéž předobrazem našeho vykoupení, našeho přechodu ze země, kdež jsme byli otroky hříchu a ďábla, do země, v níž se těšíme svobodě synů Božích. Rudým mořem je jednak rudá krev Kristova, jednak voda sv. křtu, jež dnes na bílou sobotu vylévala a vylévá se dosud na katechumeny. Proto se i dnes křestní voda světlí. Přechod Rudým mořem je i obrazem svátosti pokání, již v čas velikonoční máme přijati. Ji unikneme pomstě ďáblůvé, jež nás pronásleduje a zhlititi chce. Musíme však opravdu přejíti s cesty hříchu na cestu ctnosti.

»Ta tedy noc je, jež tmy hříchů světlem sloupů zapudila«.

Izraelitům ukazoval cestu sloup oblakový, vznášející se před nimi mezi nebem a zemí; sloup ten v noci svítil, plápolaje jako oheň; v jeho světle viděli poulníci dobře na cestu a nemohli zblouditi. Vidíme v tom opět obraz Vykupitele, jež světlem svého božského učení tmy hludův a hříchů zahnal. Necháme-li se světlem evangelia Kristova opravdu vésti, nemůžeme zblouditi s cesty, jež nás vede do země zaslíbené — do nebe. I na sloup svatého kříže můžeme při tom mysliti, jež nám svítí na dráze životní, a jenž jednou svítiti bude na obloze nebeské, až Pán přijde souditi živé i mrtvé.

»Tot jest ta noc, jež dnes po veskerém světě v Krista věřící od nepravosti světa a mrákoty hříchův odloučené, navrácuje milosti, slučuje se svatosti.«

Ejhle, ovoce vykoupení. Smrt Kristova očistila nás od hříchův a nepravosti, my jsme umyti krví Kristovou od hříchu prvotného, jehož mrákoty 4000 let na zemi se prostíraly, i od všelikých jiných hříchů; my jsme nabyli opět ztracené milosti Boží, toho svatebního šatu, jimž musíme býti oděni, chceme-li seděti za stolem ve svatební síni nebeské; my jsme se stali opět svatými,

ditkami Božími a dědici království nebeského. »Obmyti jsme« — praví svatý Pavel (1. Kor. 6.) — »posvěceni jsme a ospravedlněni jsme ve jménu Pána našeho Ježíše Krista a v Duchu Boha našeho«. Za tak veliké milosti slušno Bohu v tyto dny děkovati a spolu se z nich radovali.

»Tot je ta noc, v níž potřev okovy smrti, Kristus z podsvětí jako vítěz na zem vystoupil«.

Svrhne smrt na věky a zahodí do hlubiny všechny naše hříchy — prorokovali proroci o Vykupiteli. Kdež jest smrti, osten tvůj? Kristus navštívil duše zajatých v předpekli aby jim zvěstoval radostnou novinu, že jsou již vykoupeni, a vrátil se třetího dne na zem jako vítěz nad smrtí, nad hříchem, nad ďáblem, nad peklem, podav nám záruku i našeho vzkříšení z mrtvých. »Tu devicto mortis aculeo«, píše církev v Te Deum, »ty přemohl jsi osten smrti a otevřel nám království nebeské«. A velikonoční antifona o sv. kříži zní: »Kříž svatý podstoupil, jež peklo zničil, opášan moci, vstal třetího dne, alleluja«. Vstaňme i my z hlubiny pekelné, z hrobu hříchu jako vítězi nad zlými žádostmi a zvyky, abychom hezky od srdce zazpívali si alleluja«.

»Nic by nám nebylo prospělo, že se narodil, kdyby nás nebyl vykoupil«.

Doplňkem svátku vánočního je svátek velikonoční. Radost nám zvěstoval anděl, že se nám narodil Spasitel v Betlémě chlévě. Co však by nám radost ta prospěla, kdyby nám nebyl jiný anděl zvěstoval: »Koho hledáte? Vstalt jest, není ho tuto«. Ovšem že se Kristus Pán narodil, chtěje nás vykoupiti. Vykoupení naše bylo věčným úradkem Božím.

»Ó jak podivné tvé k nám milosrdenství! Ó neocenitelná milující láska: abys služebníka vykoupil, Syna jsi vydal«.

Ovšem je zázrakem velikým láska Boží k nám. Více za nás učiniti nemohl, než učinil. Najdete takového pána, jež by za sluhu svého vlastního syna vydal v nebezpečí. A kdyby se i takový našel, sluha ten by musel býti zajisté pánu svému na smrt věrný a oddaný. Avšak my — jací jsme služebníci? Nevěrní! My jenom Pána urážíme nesčetnými hříchy. A přece naše nevědnost Boha

neodstrašila. Vydal Syna svého jedno-
rozeného za nás, aby nikdo, kdo v něj
věří, nezahynul, ale měl život věčný.
Větší lásky již vůbec nemohlo být.

•Ó zajisté nutný byl hřích Adamův,
jenž smrti Kristovou zničen jest. Ó šťastná
vino, jež takového a tak velkého Vy-
kupitele mti zasloužila.*

Slova ta třeba dobře rozuměti. Církev
svatá nemíní zde nikterak hřích Adamův
vychvalovati — hřích ten se nemusel
státí a neměl se ani státí, neboť byl
urážkou Boží. Ale jako Pán Bůh i to
zlé dopouští a k dobrému řídí, tak i do-
pusťil, čili nezabránil hřích Adamův,
vzešlý ostatně ze svobodné vůle Adamovy,
a obrátil to k dobrému, an nám ukázal
své nevystihlé milosrdenství a svoji lásku.
Kdyby Adam nebyl zhřešil, nebyli bychom
měli tak veliký pojem o lásce Boží, jako
jej nyní máme. V tom tedy smyslu se
měl státí hřích onen, aby dal nám pří-
ležitosť, obdivovati se lásce Boží. Církev
má dále na mysli ono štěstí, jehož jsme
vykoupením získali. My jsme více na-
byli než Adam ztratil. Adam žil v ráji
před hříchem zajisté velice šťasten a
obcovał s Bohem svým laskavým otcem.
Jesté šťastnější však jsme teď my po
hříchu Adamově. Mysleme jen na to,
že Bůh sám povýšil naše člověčenství,
sám je přijav na sebe. Nevzal na sebe
způsobu anděla, ale způsobu člověka.
Mysleme na ustavičnou přítomnost Boha-
člověka v nejsvětější svátosti, jeho stálý
pobyt mezi námi a milostí se na nás
vylévající. Mysleme na to nekonečné
štěstí, že smíme Pána Boha přijímati
a požívatí. Toho všeho Adam neměl.
Náš stav po hříchu je tedy vlastně mnohem
lepší než před hříchem. Tudiž jen vzhledem
k těm dobrým následkům jmenuje se
vina Adamova »šťastnou«, ač sama o sobě
šťastnou nebyla. •Ó v pravdě blažená
noc, jež jediná zasloužila znáti čas a ho-
dinu, o níž Kristus Pán z mrtvých vstal.*

Byly dvě přesvaté noci: noc, v níž
se narodil Spasitel, a noc, v níž slavně
z mrtvých vstal. Žádná jiná se jim ne-
vyrovná. Tu druhou noc velebí liturgie
řecká slovy: •Ó jak v pravdě svatá a
celá slavnostní je tato spasitelná noc a
stkvěla, jsouc předchůdkyní zářícího
dne vzkříšení, v níž z hrobu světlo tě-
lesné všem zasvitlo!*

•To jest ta noc, o níž napsáno je:
A noc jako den bude osvětlena, a noc
mi bude světlem v rozkoších mých.*

Psáno je to v žalmu 138. (nešpory
sv. apoštolů.) Před Bohem není nic tajno.
Jeho vševědouceosti i noc je světlou;
on proniká i nejtajnější záhyby našeho
srdce. Než i ve vlastním slova smyslu
můžeme místo ono biblické rozuměti.
Jako při narození Krista světlo s nebe
osvitilo stáj betlémský a pastýře, tak i
při vzkříšení Páně jasnost Boží obkličila
hrob. Jasnost ta vycházela z jeho osla-
veného těla. Než i světlo nové víry,
vzkříšením Páně zpečetěné a potvrzené,
zazářilo v oné noci celému světu. Světlem
»o rozkoších« byla to noc i blahoslavené
Panně Marii, které se Kristus Pán brzy
po svém vzkříšení ukázal. Maria se ko-
chala ve shledání se Synem svým, pro nějž
byla na duši své nevýslovně trpěla.

•Tato tedy svatá noc zahání neřesti,
viny smývá, a vrací nevinnost padlým
a zarmouceným radost.*

Před velikonočními svátky bývali
druhdy katechumeni do církve svaté při-
jímání a křtění; tato noc v pravdě za-
háněla jejich bývalé pohanské neřesti a
smývala jejich viny. I ti, kteří pro své
příčiny veřejnému pokání museli se po-
drobiti, jež mnohdy i leta trvalo, bývali
od svých hříchů rozřešováni, s církví
smiřováni i pokání jejich se skončilo,
a oni mohli s věřícími zase požívatí veliko-
nočního beránka. Tu v pravdě vracela
ta noc padlým a zarmouceným kajícím
nevinost a radost. Všechny ty blaho-
dárné milosti plynou z vykoupění Ježíšova.

•Zahání nenávisť, působí svornost
a sklání pýchu.*

Kdo by ještě choval nenávisť k blíž-
nímu svému a neodpustil mu, když sám
Kristus za nás, kteří ho urážíme, umrl
a viny naše nám odpustil, když on trpěl
na kříži za nepřátele, za své sužitele a mu-
čitele se modlil? Tento posvátný čas
musí zaháněti nenávisť. Ježíš nás smířil
svou smrtí na kříži s uraženým sprave-
dlivým Bohem a učinil nás přáteli Božími;
a my bychom se nechtěli smířiti se
svým bližním? Necht způsobí i v nás
dnešní svatá noc svornost a mírumilovnost.
Necht i naši pýchu sklóní, když sám
Kristus pokoril sebe a stal se poslušným
až k smrti kříže. Pohled na trpícího,

opuštěného Ježíše musí zapuditi všechny naše tížadostivé myšlenky. Mějme tedy ustavičně před očima, i v čas velikonoční, jeho svaté rány, jež jsou znázorněny pěti zrny kadidlovými, která nyní jáhen vsazuje do paskálu ve způsobě kříže, a zpívá dále:

•V této tedy milostné noci přijmi, svatý Otče, kadidla toho obět večerní, již tobě slavně obětující tuto svíci skrze ruce přistupujících z díla včel, přesvatá vzdává církev. •

Již ve starém zákoně hořel ku počtě Boží ve svatostánku sedmiramenný svícen — obět světla; již tenkrát vzdávala se Bohu obět kadidla. Nebeský Otec má i nyní přijati z rukou služebníků svých obět svíce a kadidla, v níž zříme obraz té pravé oběti na kříži — Ježíše s pěti svatými ranami. Syn Boží, nyní vzkříšený a oslavený, ukazuje v nebi svému Otci ustavičné svých pět ran, jež již samy o sobě beze slov byly by tou nejmocnější a nejvydatnější přímlovou. Obět svíce a kadidla jmenuje se zde obětí večerní, vzdanou totiž v předvečer Božího Hodu velikonočního.

•Avšak již chválu známe toho sloupu (té svíce), jež ke cti Boží plápolající oheň začíná. •

Malé svíčičky říká se též u nás sloupek. Svíce velikonoční nazývá se sloupem; jejím obrazem je sloup ohnivým předcházející Israelity na poušti. Jáhen již byl opěval chválu svíce této, a nyní má hořeti ke cti Boží. Jáhen zažehuje nyní paskál jednou ze svící, co hoří na trianglu, a píše dále:

•Jenž, ač rozdělen je na části, necítí, že by škodu utrpěl, zapůjčiv své světlo. •

Plamen svící hořících na trianglu představuje nám podstatu Boží. Otec sdílí celou svou bytost se Synem, Otec a Syn sdílí svoji bytost s Duchem svatým, aniž by se tím která osoba Božská stala menší. Všecky tři jsou si stejné. Ač je oheň rozdělený, netratí nic na své podstatě. Obraz ten uvádí mi na mysl, oslavené tělo Ježíšovo pod způsoby chleba a vina. Ač se tyto dělí, nedělí se Kristus, nýbrž v každé částici je celý přítomen.

•Nebot se živí rozpuštěným voskem, jež ve způsobu drahocenné této lampy,

matka včela přivedla. • A nyní se rozžehne věčné světlo před oltářem, jež na zelený čtvrtek po odnesení Nejsvětějšího na poboční oltář bylo zhasnuto,

Jako panenská včela připravuje vosk, z něhož se dělají svíce k bohoslužbě potřebné, tak panenská Matka, Maria přemilostná, včelou zobrazená, živila pod srdcem Syna Božího, jehož obrazem je svíce hořící.

Nyní pokračuje jáhen opět ve chvalořeči na dnešní noc.

•O zajisté blažená noc, jež oloupila Egyptské, obohatila Hebrejské. •

Už jsme řekli, že noc, v níž prorozi Egyptští pobiti byli, obrazem byla noci velikonoční. Tenkrát vyzádlí Israelité od Egyptských nádob stříbrných a zlatých a šatů velmi mnoho. Hospodin dal milost lidu před Egyptskými, aby půjčili jim i ohloupili Egyptské (Exod. 15.). Stalo se tak z nařízení Božího; a nebyla to loupež ve vlastním slova smyslu, neboť Israelité museli zanechat v Egyptě svoje nehyblivé statky. Jakož byl Pharaon ohloupěn, tak byl satan ohloupěn kofířství své — nesmrtelných duší, když Kristus vstal z mrtvých. My zase, kteří jsme nyní národem vyvoleným, jsme vzkříšením Páně obohaceni. Čím? Velikými milostmi, jež jsou nad zlato a stříbro.

•Noc, v níž se zemí nebe, s člověkem Bůh se slučuje. •

Ježíš Kristus sloučil nebe se zemí tím, že přijal na sebe člověčenství a za nás se obětoval. Onť byl Bůh a člověk v jedné osobě sloučený — Bůh-člověk. Při požívání Beránka velikonočního děje se něco podobného. Tu vchází Bůh do srdce našeho a přebývá v nás; krev Páně směsuje se s krví naší; nebesa pojí se se zemí. •Kdo jí mé tělo a pije mou krev, přebývá ve mně a já v něm. •

•Prosíme tě tedy Pane, aby svíce tato ke cti tvého jména posvěcená, ku zahlázení tmy této noci neubývala, a s libovůní přijatá, smísila se se světly nebeskými. Plameny jeho nechť dennice uzří. Ona, pravím, dennice, jež nezná západu. Ona, jež vrátí se z předpekli, pokolení lidskému jasně zasvítla. •

Obřady, jež nyní na bílou sobotu se konají, konaly se druhdy v noci ze soboty na neděli. Svíce velikonoční rozžatá hořela zajistě po celou noc, až do jitra, tak že vzhá-

zející dennice plamen její užířela. V plamenu velikonoční svíce vidím pevnou víru v Krista, jenž vzkříšením svým podal nám nezvratný důkaz o pravosti svého učení. Dennicí je Kristus, jenž „nezná západu“, jenž žije na věky a vícekrát neumírá, když byl jednou z hrobu vstal. Vira naše zůstaň stálou; ať ji neuhýbá, ať hoří po celý náš život až do jitra. Jež nám zasvítí po smrti; ať její plameny užíř Kristus, náš soudce. Plamen svíce znázorňuje mi i plamen lásky k Bohu a spojené s ní milosti posvěcující, jež nesmí v srdci našem vyhasnouti. Zle by s námi bylo, kdyby Kristus jejich plamenů neuzřířel, až nás zavolá z tohoto světa. Stalo by se nám jako těm neopatrným pannám, co nevzaly sebou oleje, takže jim lampy bez oleje shasly. I přišel ženich, a brána se uzavřela. A když tloukly na ni, řekl jim: „Neznám vás.“ Komu lampa lásky a milosti v nezdravé atmosféře smrtelného hříchu zhasla, ať

nemešká ji co nejdříve rozžáti a svaté svátosti přijmouti.

Ke konci následuje prosba za duchovní a světskou vrchnost a za všechny křesťanský lid, jež je zároveň jakýmsi blahopřáním k nastávajícím svátkům.

Prosíme té tedy Pane, abys nás služebníky své a všechno duchovenstvo a tobě velmi oddaný lid zároveň se svatým Otcem našim N. I. v. m. XIII. a biskupem našim N. i se slavným císařem a králem našim N. (Františkem Josefem), dopřav nám čas pokojný, v tyto radostné svátky velikonoční ustavičnou ochranou říditi, spravovati a zachovávali ráčil. Skrže téhož Pána našeho Ježíše Krista Syna tvého, jenž s tebou živ jest a kraluje v jednotě Ducha svatého Bůh po všechny věky věků.

Chor: Amen.

Totéž přeji i vám, milí čtenářové mého skromného článku.

J. St. Pantl.

Na Velký pátek.

„Tak Bůh miloval svět, že Syna svého jednorozecného dal, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný.“
(Jan 3, 16.)

sv. Benitiovi dočítáme se, že leže na smrtelném lůžku svém prosil přítomných přátel, aby mu laskavě podali knihu, ze kteréž nejraději čítával. Ihned přiskočili ku knihovně a vybrali z ní knihu, která se jim viděla býti nejvíce upotřebena, a podali ji nemocnému. Než on pravil: „Tu ne!“

Vzali tedy knihu jinou, ale svatý Benitius pokynul hlavou, jakoby pravil: „Tu také ne!“

Vzali tedy ještě jinou, a ještě jinou, a pokaždé dano jim na srozuměnou, že to není ta pravá, kteréž si světec žádá.

Konečně podali sv. Benitiovi kříž, kterýž na knihovně stál.

„To jest ta kniha, kteréž žádám,“ zvolal radostně sv. Benitius. „Kniha ta je mi ze všech nejmilejší, z knihy této chci poriditi závět svou, z knihy této

jsem nejraději čítával, s touto knihou chci skončiti život svůj.“ A hned k ústům hned k srdci svému tisknul sv. kříž.

A jako činil sv. Benitius v poslední den života svého, tak činí církev po všechny dny trvání svého, a jest to zvláště den dnešní, kdy nám nejvýznamnější a tajemství plnou knihu sv. kříže otvírá a jako ku čtení podává.

Z knihy té pravdat mnozi neumějí čísti, ale pravdat také, že pismo knihy té jest tak čitelné, že mu i neuměl porozuměti mohou a rozuměti jemu zajisté všichni, kteříž v Kristu Ježíši ukřižovaném vyznávají Syna Božího a Spasitele světa. I nebude od místa, popatříme-li dnes na některé ze čtenářů sv. Kříže nikoliv z počtu těch, kteříž nás ve znamení sv. kříže již na věčnost předesli, ale z těch, kteří ještě na zemi meškají a v den dnešní přicházejí do chrámu, aby sv. kříži se poklonili.

Dnešní den, jak známo, sluje veliký pátek a to proto, že v den ten vykonal Pán Ježíš veliké dílo vykoupení lidského. Vykonal je tím, že na kříži

sebe samého v obět podal Otci nebeskému na zhlazení hříchů a usmíření naše.

A učinil-li tak Ježíš Kristus, jak by neměla kde která zbožná duše věřících chvátati dnes do chrámu Páně, aby uctila tu knihu svatou a vycítila z ní tu nejpotěšnější pravdu, že vydal jednorozrozeného Syna svého, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný?

Než popatřmež již na ty rozličné čtenáře dle věku a stavu. Tuhle přichází zbožná matka a s ní přichází malé dítě její a co tu činí? Matka i malé dítě její klekají ku kříži, k učení na zemi položenému, a libají sv. rány Pána Ježíše, ale co všechno při tom čtou duše jejich, kdož jest s to, aby to vypověděl? Matka čte: „Tak Bůh miloval svět, že Syna svého jednorozrozeného dal, aby žádný, kdož v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný.“ A myslíš, že ta duše toho jejího dítěte čte jinak? Ó, ono ovšem není s to, aby pochopilo tajemství utrpení Páně, ale duše jeho svatá, věřící v okamžiku tom podobá se onomu ptactvu nebeskému, o němž pravil kdysi Pán Ježíš, že přiletí a bude bydliti na ratolestech stromu, jež na zemi štípily láska a milosrdenství Boží.

Tamhle, zas přichází otec a též ku kříži na zemi kleká a libá sv. rány Pána Ježíše, ale co všechno při tom čte duše jeho, kdož jest s to, aby to vypověděl? I on čte, co čtla matka a dítě: „Tak Bůh miloval svět, že Syna svého

jednorozrozeného dal, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný.“

Tu zas přicházejí synové a dcery dospělejší; i oni klekají ku kříži a libají sv. rány Pána Ježíše, co však při tom čtou duše jejich, sotva vypovíš, ale jedno písmo čitelné a veliké praví i jim: „Tak Bůh miloval svět, že Syna svého jednorozrozeného dal, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný.“

Tu zas přicházejí kmeti a stařeny, a jak činivali od mladosti věku svého, činí opět a ještě v pokročilem věku svém; ač nohy jejich již mdlé a nehybné, přec je sklánějí u knihy sv. kříže a libají sv. rány Pána Ježíše, co však při tom čtou duše jejich, kdo s to jest, aby všechno vypověděl? Ale i jim praví svatý kříž písmem velikým a čitelným: „Tak Bůh miloval svět, že Syna svého jednorozrozeného dal, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný.“ A duše jejich podobají se duši Simeona kmeta, kteráž žádala sobě vykročiti z těla, protože oči viděly Spasitele světa.

Anoť tak může každý čísti v knize sv. kříže, ať mladý, ať starý, ať chudý, ať bohatý, ať učený, ať neučený, a blaze každé duši věřící, jestliže nejen dnes, ale po všechny dny života svého spasitelnou četbou sv. kříže se obírá; i on zajisté jako sv. Benitius zvolá v hodinu smrti své: „Podejte mi sv. kříž, toť kniha, v níž mi odkázal a zabezpečil sám Syn Boží právo a naději na život věčný.“ Amen.

F. K.

Na slavnost velikonoční.

„Tam jej uztíte, jakož pověděl vám.“
(Mar. 16, 7.)

3. knize Mojžíšově čteme, že takto řekl Hospodin k Mojžíšovi: „Mluv Israelským: Titot jsou svatí dnové Hospodinovi: Světiti budete slavnost řáse, t. j., slavnost velikonoční. K ní zabít bude beránek bez poskvrny, a jisti budete maso jeho, též budete jisti chleby přesné za sedm dní na památku vysvobození z Egypta.“

A jak Hospodin přikázal, tak se

dělo. Lid israelský slavil každoročně po celých sedm dní slavnost velikonoční a připomínal si vděčně a radostně vysvobození své z otroctví egyptského. Tato Hospodinem přikázaná slavnost byla však předobrazem slavnosti nového zákona, kteráž taktéž velikonoční se nazývá a v kteréž Církev svatá s plesáním prozpěvuje: „Tentot jest den, kterýž učinil Pán. Aleluja!“

Slavnosti velikonoční připomíná sobě lid israelský vysvobození z moci ukrutných faraonů, my pak sobě připomínáme vy-

koupení své z otroctví ďábla a služebnosti jeho.

O slavnosti velikonoční požívali Israelité beránka bez poskvrny na památku, že krví beránka, kterouž pomazali veřeje dveří svých, zachráněni byli před smrtí časnou, my pak požíváme Beránka nejsvětějšího, jehož krví vykoupení jsme a vysvobození od smrti věčné. A jestliže lid israelský konaje slavnost velikonoční radoval se a plesal pro dobrodiní, kteráž Hospodin prokázal jemu, kterak že bychom my neměli tím více se radovati a plesati, čím větší, anof bezměrné jsou ty milosti, jež Bůh prokázal nám a jež sobě slavnosti dnešní připomínáme?

•Vstalt jest, není ho tuto; aj místo, kdež jej byli položili,• (Mat. 16, 6.) tak pravil anděl nábožným ženám, kteréž přišly ku hrobu Pána Ježíše, aby nevinnými mastmi pomazaly tělo jeho. Již tato radostná zpráva zdaž nepodává nám dostatečné příčiny, abychom se radovali a plesali v srdcích svých? Mysliliť nepřátelé Pána Ježíše, že zvítězili nad ním, když jej k nejpotupnější smrti odsoudili a na kříž přibili všemohoucí a nevinné ruce jeho; mysliliť, že zvítězili, když hrob jeho velikým a těžkým kamenem uzavřeli a pečeti a stráží opatřili, a hle, ještě neustalo žalostí se chvěti srdce matky Páně; ještě neustalo chvěti se srdce přestrasených učeníků Kristových a útrpné srdce Marie Magdalény, Marie Jakobovy a Salome a všech těch žen nábožných, kteréž plakaly nad Pánem Ježíšem na křížové cestě jeho; ještě neminul den třetí, kdy Josef z Arimathie a Nikodém pochovali tělo Páně do hrobu ve skále vytesaného, a již skála ta a země pod ní se chvěje, a Pán Ježíš vychází z hrobu z vlastní moci slavný a nesmrtelný jakožto vítěz nad hříchem, nad smrtí a nad ďáblem. U, či srdce z těch, kteříž

doufali a doufají v něho, nemělo by se radovati a plesati, když a že Bůh nedal prodávati v hrobě Svatému svému?

Avšak radovati se můžeme a musíme nejen proto, že Pán Ježíš vstal třetího dne z mrtvých, jakž sám předpověděl, ale také proto, že z mrtvých vstání jeho jest nám nejskvělejším důkazem o pravdě božského učení a poslání jeho, ale i nejradostnější zárukou naděje a viry naší, že i my kdys z mrtvých vstaneme. A proto také napsal svatý apoštol Pavel v 1. listu svém ku Korintským: •Nebo zajisté skrze člověka smrt, skrze člověka i vzkříšení z mrtvých. A jakož v Adamovi všickni umírají, tak i skrze Krista všickni oživení budeme.• A co pravil anděl, kterýž oděn rouchem radosti, seděl na pravici u hrobu, když tam přišla Maria Magdaléna a Maria Jakobova a Salome, aby pomazaly tělo Páně? •Nebojte se,• pravil jim. •Ježíše hledáte Nazaretského, ukřížovaného? Vstalt jest, není ho tuto; aj místo, kdež jej byli položili. Ale jděte, povězte učeníkům jeho i Petrovi, že vás předejde do Galilee; tam jej uvidíte, jakož pověděl vám.• (Mar. 16, 6—7.) Anoť tam do té nebeské Galilee předešel vzkříšený Pán Ježíš věrné své; tam jej uvidí všickni, kteří doufali v toho, jenž mocen jest i ten nejtěžší kámen z hrobu odvaliti a kterýž proto také říci mohl: •Já jsem vzkříšení i život: kdo věří ve mne, byť také umřel, živ bude, a každý, kdo jest živ (živ jako křesťan a následovník můj) a věří ve mne, neumře na věky.• (Jan 11, 25.) Anoť toť řekl Pán Ježíš a pravdu slov těch potvrdil svým vlastním z mrtvých vstáním a na nás toliko jest, abychom jedenkaždý rozrazili počet hříchů, vyčistili srdce své od všeliké zlosti a nešlechtnosti, či abychom hříchu zemrouce, Kristu živi byli, chceme-li s ním vzkříšení a věčně oslaveni býti. Amen. F. K.

Milodary božského Srdce Páně.

Z Vrahovic. Plním povinnost sli-
benou a vzdávám srdečné díky Ježíšku,
který se sv. Josefínu zjevití ráčil, za
vyslyšení prosby mé. M. M.

L. J. vzdávám tuto nejsrdečnější
díky božskému Srdci Páně a sv. Josefu
za uzdravení své, že mohu opět konati
povinnosti své a pracovati jako dříve.

Z Prahy. Spěchám, abych zadost- učinila slibu učiněnému v beznadějném zármutku. Zač jsem Boha v nejsvětější Svátosti skrytého úpěnlivě prosila, vyplnilo se mi. O jak mocný Bůh dli zde mezi námi! Zároveň děkuji milostnému Jezulátku za mnohé dary a vyslyšení v polibkách mých. *K. Š.*

Z Prahy. Veřejné díky vzdávám božskému Srdci Páně, Panně Marii bolestné a sv. Josefu za vyslyšení prosby. *J. H.*

Z Mistku. Nejsrdečnější díky buďtež vzdány božskému Srdci Pána Ježíše a nejsv. Srdci Panny Marie, sv. Josefu sv. Antoninu Pad. blah. Gerardu z Majoly a sv. Petru Klaveru za pomoc v mé těžké nemoci. Všem pak, kteří mne ve svých modlitbách pamětlivi byli volám srdečně: Odplat to stonásobně božské srdce Páně! *A. Č.*

Od Boskovic. Plním tímto slib svůj a vzdávám nejvroucenější díky božskému Srdci Páně a neposkvrněnému Srdci Panny Marie a sv. Josefu za vyslyšení modlitby mé za syna konané. *A. V.*

Z Prahy. Nejsrdečnější díky vzdávám dle učiněného slibu božskému Srdci Páně, neposkvrněnému Srdci P. Marie a sv. Antoninu Pad. za vyslyšení velikých proseb v duševních záležitostech po vykonané 9denní pobožnosti. *K. P.*

Z okolí Přerova. Jistá rodina vzdává srdečné díky a plní svůj slib učiněný božskému Srdci Páně a blah. Panně Marii za vysvobození jednou z těžké nemoci a třikrát z těžkého a nebezpečného postavení. *Z.*

Z Vyzovic. Plním tímto svůj slib, nejvroucenější díky vzdávám božskému Srdci Páně, nejčistší Rodičce Boží a sv. Josefu za uzdravení z mé velmi trapné nemoci. *M. J.*

Utíkajíc se v modlitbách k nejsv. Srdci Pána Ježíše, k blah. Panně Marii, k sv. Josefu a sv. Antoninu, slíbila jsem oznámení ve „Škole“, budu-li vyslyšena. Dobrý Bůh mne vyslyšel a nyní vzdávám povinné díky přelaskavému Srdci Pána Ježíše. *F. R.*

Z Třebetic. Plním slib svůj a vzdávám veřejné díky nejsv. Rodině za vyslyšení vroucích proseb mých. *M. P.*

Ze Senice. Vzdávám nejsrdečnější vdaky božskému Srdci Ježíše a svatej Anne, že na jejich přimluvu som v istém nebezpečenstvu života zachráněna bola. *Čtenárka „Školy“*

Z farnosti R. Díky božskému Srdci Páně za obrácení starce nevěrce, za něhož se členové apoštolátu modlili. *F.*

Od Vidně. Jistý studující na vysokých školách vzdává srdečné díky blah. Rodičce Boží a sv. Josefu za pomoc při posledních zkouškách. Obzvláště Rodička Boží to byla, jež mu po dva- ba po třikráte svou přimluvou přispěla, tak že nejen doktorát nýbrž i professuru dobře odbyl; začož jí jakož i sv. Josefu tisíc- ceré díky buďtež vzdány.

Z Brna. Drazí čtenáři a čtenárky „Školy B. S. P.“! Prosím Vás, abyste se mnou chválu vzdali božskému Srdci Pána Ježíše, Panně Marii a sv. Antoninu Pad. za uzdravení své. Vykonal jsem 9denní pobožno f. do spolku sv. Vincence pro chudé jsem také něco darovala a prosba má byla vyslyšena. *A. N. z P.*

Od Červeného Kostelce. Plním svůj slib, vzdávám díky nejvroucenější božskému Srdci Páně, sv. Josefu, sv. Janu Nepom., sv. Aloisiu a 14 pomocníkům za mnohá dobrodini a milosti, kterých se mi dostalo, zvláště za uzdravení mé sestry. *A. Š.*

Z Plavska. Nejsrdečnější díky vzdávám nejsv. Srdci Páně, nejčistšímu Srdci P. Marie a sv. Josefu za uzdravení ze smrtelného poranění a za udělení mnohých milostí. *F. H.*

Z Pol. Ostravy. Já M. B. vzdávám nejsrdečnější díky božskému Srdci Páně, Panně Marii Lurdské, sv. Antoninu Pad. jakož i sv. Janu Nepom. za uzdravení z dlouhé a těžké nemoci a za pomoc v jisté záležitosti. Všechny čtenářů a čtenárek prosím za jeden Otčenáš a Zdravas Maria. *F. H.*

Z H. u Břeclavy. Díky vroucené vzdávám nejsv. Srdci Páně, Panně Marii a sv. Josefu za uzdravení manželky mé z těžké nemoci. *J. D.*

Od Brna. Plním tímto slib svůj a vzdávám nejvroucenější díky nejsv. Srdci Pána Ježíše za vyslyšení prosby. *V. F. J.*

Zájmy Krista Pána v různých zemích.

Podává Placidus Buchta.

Řím a Itálie. Dne 20. února t. r. byl výroční den, kdy kardinál hrabě Joachim Pecci byl r. 1878. zvolen za papeže a jako takový přijal jméno Lev XIII. Dnem tímto vstoupil tedy veliký papež do 20. roku svého papežování, které v kulturních dějinách všeho světa navždy zůstane zapsáno písmem zlatým a nesmazatelným. Dnem pak 2. března t. r. vstoupil sv. Otec do 88. roku svého blahoplodného života, který, aby mu ku blahu křivce prodloužen byl, k nejzazším až mezím věku lidského, vroucně zastíjí si přejí každý věrný katolík. — Patnáctý valný sjezd katolíků italských bude se slaviti koncem měsíce srpna v Miláně. Tamtéž má býti také konán valný sjezd sociálního působení katolíků, ale až asi v polovici prosince.

Rakousko. Z Bosny, ne tak příliš dávno zabrané říši rakouskou, docházejí velmi utěšené zprávy o šíření náboženství katolického. V samotném Sarajevě, kde v době okupace bylo sotva několik set katolíků, jest jich dnes přes 11 tisíc. A netoliko co do počtu, nýbrž i ve příčině mravní zapouští svatá naše víra nehlubší kořeny ve všech vrstvách obyvatelstva — díky hlavně nevšední horlivosti bosenskáho duchovenstva. Založeno již také několik pobožných kongregací, z nichž zvláště spolek sv. Vincence a Mariánská kongregace těší se velikým úspěchům a oblibě nejen u katolíků, ale i mohamedánů.

Francie. Odirání milosrdných sester provádí zednářská vláda s úsilím dále. Sestrám křesťanského vyučování v Nancy byla předepsána daň z tak zvaného přírůstku ve výši 62.000 franků. Obnos tento jest tak hrozný, že sám biskup msgr. Turinaz proti této exekuci v delším listě ku generalitě představené se ozval. Kterak tyto sestry působí, vysvitá nejlépe z jeho listu, v němž vypočítává všechny jejich dobročinné ústavy; Tak vydržují ve Francii a v Alžiru 243 školy veřejné, 132 školy soukromé, 36 školek mateřských, 53 dílny pro chudé dospívající dívky, 13 sirotčinců 20 chudobinců a nemocnic. Kromě toho chodí

po domech 102 sestry ošetřovat nemocné. Dle doznání samého biskupa nesleduje vláda svým tyranstvím jiných cílů, než aby všechny kongregace poznenáhlu zničila. Jiný případ jest neméně do očí bijícím: Sirotčinec sester sv. Josefa v Montpelliéru obdržel od jedné nábožné pani odkaz 100.000 franků, a lupičská pokladna státní předepsala z toho poplatek ve výši 52.000 franků!

Švýcarsko. Klášterní otázka v kantonu švýcarském nabývá povahy dosti povážlivé. Má se tam provésti revize ústavy a tu bude veden prudký boj o svobodu klášterů v kantoně tomto. Hlavně o osud světoznámého kláštera v Einsiedelnu. V § 20., 22., a 23. ústavy staré jsou postaveny kláštery co do správy jmění pod dozor státní. Statků smějí nabývat pouze s dovolením státu. Toto obmezení držby má býti beze změny přijato i do ústavy nové. Naproti tomu kláštery žádají, aby byly postaveny veskrz pod občanské právo, na roveň všem ostatním občanům a korporacím světským. Švýcarský kanton čítá dnes 49.277 katolíků a jen 1023 protestantů. Až dosud byly tam klášterní kongregace postaveny na roveň osobám nedospělým, marnotratníkům a bankrotářům! Nyní však se počínají katolíci rázně tužiti, a bude hlavně záležeti na tom, podaří-li se jim získati většiny ve 12členné kantonální radě.

Německo. Dr. Rudolff, dlouholetý člen německého parlamentu, stařec 72 letý, vydal letos dílo: „Zur Kirchenpolitik Preussens.“ V druhé části své práce mluví o sekularisaci, a tvrdí na základě statistických dat, že sekularisaci „zabral“ stát pruský při nejmenším 1 miliardu marek. Počítáme-li ze summy té jen 3% úroků, bere stát z katolických statků roční příjem 30 millionů marek. Z toho vyplácí stát biskupům a ústavům k nim náležejícím 1.057.259 marek, katolickým kostelům a kněžím 1,295.457 marek, celkem tedy 2,352.716 marek. Spisovatel vytýká pak ministrowi, že dosud žádný z ministrů neobmezil podporu katolické církve tak, jako on.

Velepíseň nejsvětějšího Srdce.

Napsal Jarolín Stanislav Pavlík. (Č. d.)

Píseň 7.

Recti diligunt te.
(Cant. 1, 3.)

Má duše, jdi a miluj Krista Pána,
jak přečistá jej milovala Máti,
nech Petra okovy se k němu spjati
a v jeho náruči sen dřímej Jana!

Jdi s Benediktem na Cassinskou horu,
on tebe naučí tam lásku Boží;
necht' příklad Františka tvou lásku zmnoží,
již s nadšením on kázal všemu tvorů.

Ta láska v Dominiku zárem plála,
když kázal bludařům i Markétě
v tom záru srdce ztrávit se zdála.

Tou láskou plály všechny duše věrné,
co žilo jich až dosud na světě,
a radosti v ní našly bezeměrné.

Píseň 8.

Nigra. sum, sed formosa, filiae Jerusalem.
(Cant. 1, 4.)

Jak krásný pohled, za noci když tmavě
se třeptý na nebi hvězd tisíce;
jak milý obraz mladé děvice,
již kouzlo září z očí, tváře smavé:

Neb z černých oblaků když po bouři
jak dítě v úsměvu nám slunko svítne,
když záblesk pohádky ve snu kmitne,
jako oko ke spánku se zamhouří:

Tak, Jezu, milost' tvá v mé duši září
a krásí ji, byť práce, starosti
sled zračil se jí v nelahodné tváři.

Má duše krásna jen tvou milostí:
jí osvěcena, koná pravé divy
se evičíc v ctnosti, Jesu dobrotivý.

Čtení životů svatých.

a doby naší čte se u nás velmi mnoho. Bohužel, že rozšířeno jest více čtení špatné než dobré. Do každé dědky již vlezly noviny protikřesťanské, podřývajice ducha dobrého u lidu, a k tomu ještě drahé knihy, jež v pravdě nestojí za nic, bývají roznašeny po osadách a vnucovány lidem lehkověrným. Takové špatné čtení, ať to jsou noviny nebo knihy, v nichž tupí se náboženství, církev, a podřývá se mravopoctnost, podobá se lihovým nápojům, které neživí, aniž posilují, ale člověka rozčilují, omamují a otravují. Četba vážná, vzdělavatelná, zejména náboženská, stala se povrchním lidem a rozmarilcům stravou nezáživnou a odpornou, tak že ji pohrdají a si ji zošklivují právě tak, jak kořalečníci mají nepřekonatelný odpor proti vodě a mléku. Kdožkoli tedy jsa dobrý, znáš ty děsné spousty, jež v lidu působí čtení knih a listů špatných, a hroziš se následků té mravní hniloby, která čím dále žalostněji v dorůstajícím pokolení našem se rozmáhá, pečuj vsí silou o to, aby lidu našemu místo jedu dostalo se zdravého pokrmu duševního; místo čelby nevěrecké a nemravné, aby se lidu poskytovalo čtení takové, které člověka vzdělavá, mravně zuspokojuje, povznáší a v soužení potěšuje; pečuj o rozšíření dobrých knih, katolických časopisů, zvláště o rozšíření dědictví Cyrillo-Methodějského v Brně a svato-Janského v Praze. «Školy B. S. P.», «Našeho Domova» a jiných užitečných knih, z nichž zvláště vynikají postilly, výklady sv. evangelií a epístol, pak životy svatých a světců Božích, jaké vydalo dědictví sv. Jana v Praze pod názvem «Církev vítězná». Vyšly dosud tři svazky. Takové čtení nemělo by scházeti v žádné rodině. Jak by to bylo krásné, kdyby v neděli rodina si usedla okolo stolu a někdo předčítal ze životů svatých. Jmenovitě v zimní dobu by taková četba byla velmi prospěšnou, jak vůbec životy svatých jsou a zůstanou čtením nejkrásnějším pro mladé i dospělé lidi.

Svatí jsou přátelé Boží, od nichž mnohému naučíte se můžeme, jak i my máme milosti Boží si vážit, s ni spolupůsobit a tak v lásce a přátelství Božím setrvat.

Svatí jsou rekové a hrdinové, jimž žádný jiný rek na světě se vyrovnati nemůže. Od nich naučíte se můžeme pravé statečnosti, hrdinnosti v trápeních a pravému charakteru.

Svatí jsou největšími dobrodinci lidstva, protože srdce jejich plálo jen pro Boha a bližního, proto každý z nich celý život svůj obětoval blahu lidstva tělesnému a duševnímu. Svati jsou našimi přímluvci u Boha, jichž potřebujeme tak jako soli, obzvláště v těchto zlých časech. Hledějme si dobré přátele, dobrodince a ochránce! Těmi jsou svatí a světice Boží.

V pravdě po Písmě svatém není krásnější knihy, není lepšího čtení nad životy svatých a světic Božích. Na nich vidíme uskutečněno učení Pána Ježíše Krista, jež následovali každý ve svém povolání, ve svých poměrech. Životy svatých jsou opravdu světlem duši naší a teplem srdci našemu. V nich nalézáme vznešené příklady všech bohumilých ctností pokory, štědrosti, čistoty, lásky, dobroty, trpělivosti, horlivosti, síly, spravedlnosti, opatrnosti, moudrosti, poslušnosti, dobrovolné chudoby, pravé lásky k Bohu a bližnímu. Ó jak mnohý čtenář, jak mnohá čtenářka nalezli největší útěchy ve čtení životů svatých! Jak mnohý hříšník a hříšnice obrácení byli čtením životů svatých! Jak mnohý a mnohá jen proto na cestě ctnosti setrval, že čítal životy svatých! Nuže, chopte se všichni, kteří dobré vůle jste, knihy životů svatých, čtete pilně v nich, a duše vaše okřeje, posílí se; potěší se, rozhárá se srdce vaše pro všechno dobré, pro spásu spolubližních, jak zkusili toho svatí sami. Ze zbožní předkové naši rádi čítali o životech svatých, toho dokladem jest veliké množství staročeských legend, jež nám vžácnou památkou po zbožných předcích zbyly. Pro dítky a mládež máme u nás krásnou knížku „Svatí patronové“, krátké čtení na každý den i s obrázkem. Pro dospělejší mládež a pro dospělé lidi vůbec máme nyní krásnou knihu dědictvím sv. Jana v Praze vydanou pod jménem „Církev vítězná“ čili životy svatých a světic Božích na každý den v roce s mnohými krásnými obrazy. Takových knih se chopme a bude na světě jistě lépe než nyní!

Oblětování úmyslu denního.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě po celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, a by věřící rádi čítali sv. evangelia a životy svatých a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zadržte církev, řiší rakouskou, vlast naši a národ náš českoslovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrono ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. 1891.)

Svatý Michaeli archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Úmysl v máji: 1300letá ročnice pokřtění Anglie.

Pane Ježíši! Co jiného mohlo za Tvého živobytí duši Tvou smrtelně zarmoutiti, jako láska, která Tvou útrpnost' vzbudila a naši bidu tak umírnila. Sv. Tomáš Aquin.

Velepíseň nejsvětějšího Srdce.

Napsal Jarolím Stanislav Pavlík. (Č. d.)

Píseň 9.

Nolite me considerare, quod fusca sim, quia decoloravit me sol. (Cant. 1, 5.)

Proč, milko královská, proč tváře tvoje máš opálené jako v žáru léta, jak žito na poli, jež zlatem zkvětá, jak medu plást' včel od pilného roje?

Co divíte se, vy Sionské panny?
Či mám vám povědět, že Srdce Páně svým opálilo žárem moje skráně,
to žárem paprsků z té Svojí rány?

Žár toho Srdce slunce samo předčí,
když nejlhověji plane za léta,
mé tváří smavá barva nejvíc svědčí.

Hřej, slunko Srdce Božího, jen hřej,
ať všeliká ctnost' tebou rozkvětá
ty, Jesu milostný, ji zalívej!

Píseň 10.

Filii matris meae pugnaverunt contra me. (Cant. 1, 5.)

Když Srdce tvoje přestávalo tlouci,
když na kříži jsi, Jesu umíral,
tu nevďek Srdce tvoje rozdíral,
že neuznali tvoji lásku žhoucí.

Tys miloval je, oni tebe bili,
jim's dobře činil — za to láli ti,
ba oni ukrutníci zarytí
v tvoje Srdce kopí ponořili.

Zda, duše má, teď budeš žalovati,
když pro lásku, již k Srdci Páně háráš,
svět bezbožný se jenom posmívá ti?

Či nad mistra je lépe učeníku?
Jen miluj ho — co o lidi se staráš?
Jen miluj ho, a nedbej světa křiku.

Důvěra v Boha.

Jindřich Eduard, kardinál a arcibiskup Westminsterský. (Č. d.)

3. Dále vede k důvěře nedůvěra v sebe, a ta nedůvěra má tři vlastnosti. Především, jak praví svatý František Saleský povstává z toho, když pozorujeme vlastní nicotu, že nás nedávno ne-

bylo právě tak, jak není těch věcí, které Bůh může stvořit, ale posud nestvořil: že jsme počali býti a byli jsme oděni prachem, že žijeme pouze vůlí Boží, že z vůle Boží bije srdce naše a dýcháme;

a tudíž sami sebou nejsme ničím. Jak by měl důvěru v sebe ten, kdo ví, že je prostě z vůle Boží zároveň s trochou prachu zemského? Dále, pravil, pozorujme vlastní hříšnost. My nejsme nejenom nic, my jsme hříšní; narodili jsme se bez Ducha sv.; a když jsme ho přijali, opět jsme proti němu zhřešili. Napáchali jsme za mnoho let proti Bohu smrtelných i všedních hříchů tolik, že by jich člověk nespočítal. Nejsme jenom tvory, jsme hříšníci. My nejenom, že nejsme nic, jsme vinníci, a to opovážlivě pyšní, tvrdých srdcí, drzé vůle, které by nespělo srdce lidské, kdyby ji pochopilo. Říkávala svatá Teresia: »Slyším-li o hříchu, omdlávám; kdybych měla dobrovolně spáchatí hřích lehký, myslím že bych uměla, neboť když hřešíme, hřešíme v Bohu, protože žijeme v Bohu; v něm žijeme, hýbáme se a jsme.« Každý dech dýcháme v Bohu, a je hrozno, jestliže vůle tvora jsouc v Bohu, povstává a se zdvihá proti vůli Tvůrcově. Nyní zkusme, prozkoumejme svůj denní život, slova, která mluvíme, myšlenky, které chováme, skutky, které konáme, podle toho pravidla a před tváří Boží. A potom rozvažme za třetí svou nehodnost; to jest, když jsme přestali Boha dobrovolně urážeti, dostáváme od něho plno milosti, neustále v nás vlévá lásku, dává nám osvětlení s nebes čtenější než paprsky sluneční, závlah Ducha sv. více než je kapek deště, který zavlažuje zemi; neboť každou chvíli našeho života, Bůh je spojen s naší duší, a podporuje naši bytost; a přece přes tu hojnost milosti, předně, nedbáme ji a nepůsobíme s ní — dopouštíme, aby nás osvětlení a milosti mijely ani jich neužívajíc, ani jich nesyšíc; dále působíme-li s nimi, působíme zjevně, nepoměrně, s milostmi, kterých nám bylo dáno hojně, působíme skrovně; z milostí, kterých nám bylo dáno

na sto, působíme s desíti. Anebo ještě horší než toto, my nejenom máme a jich zle užíváme, my je udušujeme a, jak praví apoštol, »uhasujeme Ducha.« (Thess. 5, 19.) Nuže, jsme-li si vědomi toho, co jsme, kde budeme mít důvěru, ne-li v Bohu? Čím hlouběji sestupujeme do propasti své nehodnosti a nicoty, tím více před sebou mizíme, jak říkával sv. Pavel z Křiže »přebývajíc ve vlastní nicotě,« ba viníce sebe, že jsme horší než nic; že jsme před Bohem hříšníci. Čím více to poznáme, tím větší důvěru budeme mít v Boha. Siliti nás bude tak, že bude nám možná říci s apoštolem; »Nebo když nemocen jsem, tehdáž jsem mocen« (2. Kor. 12, 10), — když vim, že nemohu nic a jsem nic, tenkrát mám plnost moci Boží v sobě. Pak můžeme opět říci s ním: »Všecko mohu v tom, který mě posiluje.« (Fil. 4, 13.)

4. Jest dále jiný způsob, kterého se dotknu pouze mimochodem. Dám pouze nepatrné vysvětlení důvěruje se, že vy je sami doplňte. Způsob, jak nabudeme důvěry v Boha, je veliká věrnost. Nepravím veliká horlivost, neboť kdybych řekl veliká horlivost, ptali byste se: »Kdo k ní dospěje?« Velikou věrností míním, že jako Bůh skládá na nás dary přírody a milosti, a že jak ty dary přírody a milosti jsou nám dány pod ochranu, my jsme vázáni střežití je s věrností a jsme povinni Bohu skládati účet ze všeho, co konáme a máme. Bude nám vydati počet do posledního halíře. Tato věrnost (nenazvu ji ještě horlivostí) je především velikou pravidelností, — pravidelností v každé povinnosti k příbuzným, rodině, domácím, v každé povinnosti soukromého života, k sousedům a k těm, s kterými se stýkáte, v každé povinnosti, kterou máte ve veřejném životě; jak praví apoštol: »V pečování, neleniví,« věrni jsouce až do nejmenšího ve všem, co se týká vašeho zaměstnání, obchodu,

stavu života. A jak s tím velika věrnost nebo pravidelnost v náboženských povinnostech, ve zpytování svědomí, v 7 denní anebo měsíční zpovědi, týdenním anebo měsíčním přijímání, v chodění na mši svatou, v návštěvě nejsvětější Svátosti, soukromých pobožnostech, duchovních modlitbách, ustavičné sebranosti a bdělosti nad sebou.

Další způsob je velika přesnost: konáme-li v příslušný čas, v určenou hodinu pro všechno a nedáváme se svěsti nepotřebnými výmluvami, které pocházejí tak trochu z lenivosti a samolibosti. Zachovávejte pravidelně hodiny, které jste si určili vy nebo vaši správcové. Čas je po milosti nejdražší a vydáme z něho počet jako z milosti.

Ve všem, co je k službě Boží, musí býti velika přesnost. A za třetí velika důkladnost, to jest konati pečlivě i nejmenší věci; neříkati: »To je maličkost, více budu věnovati pozornosti věci důležitější.« Nic není příliš nepatrného, neboť pravil Pán: »Kdo v nejmenším je věrný, i ve větším věrný jest; a kdo v mále je nepravý, i ve větším nepravý jest.« (Luk. 16, 10.) Opravdu, nemůže býti malé, na čem závisí služba Boží; nemůže býti malé to, čím ztrácíme čisté svědomí, není malé to, co se dotýká upřímného úmyslu; a proto jsou snad nejnepatrnější myšlenky a úkony vůle a žádosti životními podmínkami našeho života před Bohem.

5. Poslední způsob je modlitba. Jste snad překvapeni, že jsem s ní nezačal. Proto jsem s ní nezačal za prvé, že bez čistého svědomí, upřímného úmyslu, nedůvěry v sebe a věrnosti není modlitba mocna; a za druhé, že modlitba není taková, aby se jí jednou užilo a potom aby se odhodila; je základem a ustavičnou podporou naší důvěry v Boha. Pravíť sv. Petr: »Všelikou péči uvrhnete na něj, neb on má péči o vás (1 Petr.

5, 7.) to jest, modlitbou povahovou uvrhnete na Boha úzkosti, zmatek, strach. Pán pravil: »Budete-li zač prositi Otce ve jménu mém, dám vám.« A on právě vytýká apoštolům: »Až dosud jste za nic neprosili ve jménu mém.« Všecko, co před tím žádali, nebylo nic. »Proste, a vezmete, aby radost vaše dokonala byla« (Jan 16, 24.); jenom prostě dál o všechno, co chcete. A sv. Jakub praví: »Jestliže pak někdo z vás, potřebuje moudrosti, žádej jí od Boha. Žádej pak s důvěrností nic nepochybuje; nebo kdo pochybuje, podoben je vlnám mořským, jež, vtr žene a jimiž zmlítá! Protož nedomnívej se člověk ten, by co vzíti měl od Pána.« (Jak. 1, 5. 6. 7.)

Žádati jest nám s důvěrností, úplnou důvěrou, a Bůh nám dá, co žádáme. Řeknete: »Myslíte, že nám dá to právě, oč prosíme?« Toho Bůh neřekl. Bůh řekl, že vám dá, začkoli budete prositi, ale jak a kdy vám to dá, to si ponechal ve své moci, někdy nám dá na modlitby naše to, co od sebe odmítáme; někdy je to trest, nebo ztráta, nebo navštívení, proti kterému se vzpírá srdce naše, a nám se zdá, že Bůh nejenom na nás zapoměl, nýbrž i s námi začal přísně. Právě to, co žádáme, se nám stane. Vi, oč prosíme, a dává nám to, ale způsobem takovým, který pokládá svou božskou moudrosti za nejlepší.

Troji zahrnuje v sobě modlitba. Za prvé, modlitba je nazírání na Boha; povznesení mysli k Bohu; nazírání na bytost, dokonalosti a krásu Boží. To jsou nejvznešenější předměty duše, která nazírá ve věčnou Bytost a velebný soulad dokonalostí božských různých sice, ale spolu protkaných, a nerozdílných; a v lesk věčné krásy Boží, kterým září jeho bytost podivnou a božskou dokonalostí.

Kdyby nám bylo jenom možná žiti ve světle těch velehor božských vlastností; kdybychom si jenom navykli cho-

dití mezi nimi sem a tam, a spřátelili se s nimi, že bychom o nich denně, ba každou hodinu přemýšleli, byli bychom se nestarali a neměli úzkosti; že bychom ozářeni světlem Božím, proniknutí jeho dobrotou, citem jeho lásky a pomoci, že bychom cítili, jak praví Písmo sv., že »zespod jsou ramena věčná« (Deut. 33, 27).

Po nazírání je prosba; prosíme za to, čeho potřebujeme, říkáme o to Bohu, jak dítě otci, a to nejenom o věci veliké, nýbrž i nepatrné, o všecko.

Poslední je vzpomínka na Boha. Jak praví Žalmista: »Vzpomínal jsem na Boha a kochal jsem se v něm a přemýšlel jsem; a zemdlel duch můj.« (Žalm 76, 4.) z přeplyvajících radostí, kterou rozlil Bůh v duši mé, zemdlel duch můj. »Přemýšlel jsem o dnech starých: a leta dávna na mysli jsem měl. A rozjímal jsem v noci v srdci svém a přemýšlel jsem a zkoumal jsem v duchu svém; to jest, síla ducha svatého uchvátila ducha a povznese nad něho samého, aby nazíral na Boha, až duše mluví slovy sv. Františka na hoře Alvernské: »Bože, jaký jsi ty a jaký jenom jsem já!«

Učenec jeden se obíral celý život bohovědou; na konec cítil, že nemá důvěry v Boha, hledal všude duchovního vůdce, aby mu k ní ukázal cestu; ale nikoho nenacházel. Jednou uviděl u dveří kostelních žebráka plného vředů. Přistoupil k němu a praví: »Dobrý den, bratře!«

»Nikdy jsem neměl zlý den« byla odpověď.

A on: »Kéž vám dá Bůh lepší osud.«

»Můj osud byl vždycky dobrý.«

Učenec se ptá: »Jak to možná? Jste posypán bolačkami a vředy.«

»Ano,« odpověděl; »dobrota Boží je na mne posílá; a když svítí slunce, raduji se slunci, když hučí bouře, raduji se bouří: Bůh to posílá.«

Učenec zas na to: »Kdo jste?«

»Já jsem král.«

»Kde je vaše království?«

»Nad mou duší a nad mou vůlí a není v něm odporu.«

»Jak jste je našel?« ptá se učenec.

»Modlil jsem se a rozjímal, až jsem je našel.

»A kde jste je našel?«

Našel jsem je tam, kde jsem byl odloučen ode všech tvorů.«

A to je poslední způsob, o kterém mně zbývá mluvit a vrchol všeho, co jsem řekl.

Těto důvěry nabudeme, když budeme věrně užívatí prostředků, o kterých jsem promluvil; neboť tak se k ní uzpůsobujeme; a ti, kdo ji nabývají, berou ji též jako darem. On ji rozlévá vůkol skrze Ducha svatého: »Bůh pak naděje naplňuje nás »všelikou radostí a pokojem u víře« (Řím. 15, 13.), a dává ji takovým lidem nejprve za odměnu věrnosti a dále na pomoc k lepšímu. Je to tajný hlas nebeského Otce, říkájí nám, abychom mu důvěrovali a to bez mezí a pout. »Duch sám dává svědectví duchu našemu, že jsme synové Boží. (Řím. 8. 16.) At nikdo nepraví: »Cos' nám pověděl, je pro svaté, a jestliže lze nabyti důvěry jenom pod těmi pěti vážnými podmínkami, nabudu ji nikdy.« Vzpomeňte si, že Ježíš postavil dítě mezi učenníky a pravil: »Neobrátili-li se a nebudete-li jako malíčci, nevejdete do království nebeského.« (Mat. 18, 3.) Nuže, nemá dítě prosté, nepřemýšlející, nepochybující, neváhající důvěry v otce? A Bůh může naplniti jedním paprskem světla, jednoduchým vylitím svého Ducha i nejmenšího z vás největší důvěrou. Neříkej: »Má pokušení jsou tak těžká,« »mé úzkosti tak veliké,« »mých hříchů tolik,« »mé hříchy jsou tak hrozné, že nemohu důvěrovati;« nená důvěry, kde není nebezpečení. Když apoštolé byli na jezeře

galilejském pod jasným sluncem a na
tichých vodách, tichých jak nejsv. Srdce,
nebyla zkoušena jejich důvěra, ale když
se přihnala bouře a rozedmuly se vlny a

a hučely větry, když už tonuli, volali:
»Pane, zachovej nás, hyneme!« A Ježíš
odpověděl: »Co se bojíte, malověrní?«
(Mat. 8, 23.) (Přistě dále.)

Práce s Bohem a bez Boha.

(Křesťanským dělníkům na uváženou.)

S kola B. Srdce Páně čítá za-
jistě mezi svými čtenáři i
hojně dělníků, ať továrních,
ať hospodářských, ať ře-
meslných, a proto nebude od místa,
zmíniti se v této »Škole« o práci hmotné
a dělnictvu vůbec. Vždyť jest účelem
»Školy« vzdělávati čtenáře dle vůle a
příkázání Božích, aby tak jednajíce a
smýšlejíce, milovníky byli nejsv. Srdce
Páně, které nám nejkrásnějším jest
vzorem poslušnosti k Bohu, Pánu našemu.
Ještě jiná ale okolnost pudí nás pro-
mluviti o předmětu tomto, a sice smutná
zkušenost, že ve vlastech našich veliká
část lidu dělnického od Boha odpadla a
srdce své zlému učení naklonila. Není
tomu dávno, co konaly se volby do
říšské rady, zastupitelstva to zákono-
dárného celé říše naší, při nichž po-
nejprv i oněm občanům dostalo se práva
volebního, kteří ho posud neměli, a to
v první řadě jsou dělníci, lid pracovní,
ať v městech, ať na venku. A tu ukázalo
se, jaké nebezpečí na lid tento náš
čekalo. Na sta placených od nepřátel
křesťanství náhončích rozlezo se po
nivách našich krásných československých
zemí, a v městech všech i viskách
zavzněl jejich vášň hlas: »Pojďte s námi
dělníci, spojte se s námi, my vám vy-
dobudeme lepšího štěstí, nebudete již se
musiti na jiné dříti, budete svými pány,
jiní se musí s vámi dělití. Volte s námi,
pak zavládne, volnost, rovnost, bratrství«,

práce skoro pomine, neboť jen několik
málo hodin bude se musiti denně
pracovati, a to ještě jen v tom, co komu
se libiti bude. Ale odhodte viru, odvrzte
zbožnost, nevěřte kněžím, dbejte ať máte
nebe nyní na zemi, po smrti o ně ne-
stojte. Bůh vám nepomůže, pomozte
si sami«.

Tak a podobně, ba slovy ještě
horšími, jak jsme sami na vlastní uši
slyšeli, sváděli náhonci tak zv. socialismu
lid dělnický, a bohužel, mnoho jest těch,
kteří omámiti se dali, a jakoby přes
noc smýšlení své změnili a bludným
tímto učením jsouce nasákli, nepřáteli
se stali Boha a zděděné víry své. Nejvíce
brojí socialisté proti církvi katolické, a
přece jest to právě ona, která se jediná
vždy a všude lidu dělného ujímala a
k jeho blahu mnoho učinila. Brojí proti
našemu sv. náboženství, a přece jen
toto hájí vážností božskou chudého před
bohatým, dělníka před nesvědomitým
pánem, a za věděk hází chráněncem na
ochranitele kamením. Svůdcové slibují
lidu dělnickému polepšení stavu jejich,
a zatím uvrhují je v horší otroctví,
berou jim viru a dávají za to nevěru,
berou naději a dávají zoufalství, kradou
lásku a dávají boj jedněch proti druhým,
boj hrozný až na nůž.

Proto chápeme se péra, abychom
naše křesť. katolické dělnictvo varovali
před svůdci takovými, o nichž platí
dobře slovo Písma sv., »že obcházejí

jako lev řvoucí, hledající koho by sežrali, a na jiném místě. »že jsou vlci hltaví v rouše beránčím«.

Chceme ukázat, co je práce, a tedy také dělnictvo s Bohem a bez Boha.

Smutná to byla doba, ta doba před Kristem, v níž žilo lidstvo život bez Boha. Národové pohanští klesli hluboko v porobu pověry a modloslužby. Nelidská surovost, zvířecí vášně a náruživosti, otroctví a ustavičné skoro války činily ze světa mučírnu a pelech lotrovských. A byl-li taký život, ještě hroznější byla smrt, neboť byla plná hrůzy, nemajíc ani špetku naděje. O účtě k člověku, jakožto obrazu Božímu, nebylo v pohanstvu ani stopy.

Ctnost neměla ceny, jen síla a násilí panovaly. Žena sklesla na děvku mužovu, neměla ani práva, jež jí dle zákona přirozeného patřilo; děti byly na milost a nemilost vydány otci, chtěl-li se jich ujetí anebo je utratiti.

A v tomto bídném světě nejbídnějším tvorem byl člověk pracující, práce byla pokládána za nečestnou, za hanbu, a dělník vyvržen jest z tříd jiných lidí a uvržen do třídy nejnižší, do třídy otroků. A jaká práva měl otrok? Žádná, ani ne lidská. Dle římského zákona nebyl ani za člověka považován, nýbrž za věc, věc živou, s níž volno bylo pánovi dle libosti nakládati. Pán mohl jej bití, mučiti, prodati, vyměnití, koupiti, odkázati, ba dovoleno bylo i otroka zabít. Dle zákona sice trestán byl ten, kdo tažného vola zabil, neboť tohoto zvířete byla škoda, kdo však zabil otroka, nebyl ani k soudu poháněn; ztratil sice sílu pracovní, ale zločinu se nedopustil, proto nebyl trestán. I stalo se, že boháč jeden římský otroky své ubíjel a masem jejich ryby své v rybníce krmil! »Tři nástroje potřebujeme ku vzdělávání půdy«, píše Varro, »první jest němý, to jest pluh, druhý vydává jen nesrozumitelné zvuky,

to jest vůl anebo kůň, třetí mluví, to jest otrok«. Ejhle, s jakými věcmi jest otrok na roveň staven!

Dokud Římané ještě nebyli pány světa, dotud byl osud otroků snesitelnější. Patřili jakoby k rodině, pracovali na poli s pánem, jedli s ním u téhož stolu. a také se s nimi lépe zacházelo. Čím ale více vzrůstalo se bohatství Římanů, tím výše vystupoval pán, tím hlouběji klesal otrok. Neustálé války přiváděly množství otroků na trh, tak že boháči až do tisíců otroků chovali. V Athenách, hlavním to městě Řecka, bylo jen 21.000 svobodných měšťanů, za to ale 400.000 otroků. Také poměry panovaly i jinde.

A jak se zacházelo s otroky?

August, císař, dal otroka oběsiti, že mu snědl křepelku. Posluhoval-li otrok při hostině, a zasmál-li se nebo zakašlal, byl od nemilosrdného pána až do krve sbičován, a žádný proti tomu ani nehlesl. Vznešená paní římská, oblékající se, držela v ruce ostré želízko. Posluhující otrokyně byly až po pas obnažené, aby tak hned krev tekla, kdykoli paní pro nepatrnost otrokyni potrestati chtěla.

»Pověs otroka na kříž,« volá paní k manželu. »Čím zasloužil si otrok smrti?« ptá se on. »Kdo ho obžaloval?« »I ty bláhový,« volá paní, »co pak je otrok člověkem jako my, že s ním tak zacházíš? Snad nic neprovinil, ale já chci, aby zemřel, já poručím, a moje vůle je přece dostatečná příčina.«

Tisíce otroků vzdělávalo lány pánů svých, jsouce řetězy na nohou svázáni, aby neutekli. Na noc vměstnání bývali do vlnké jakési díry. A když v práci sestárlí anebo onemocněli, hleděl se jich pán za každou cenu zbavit. A taký hrozný život žilo mnoho milionů ubohých otroků, v hanbě, v práci, bez zastání, bez útěchy, bez naděje. A to vše proto, že pohanstvo práci nenávidělo, za hanbu

ji považujíc. A to se dělo nikoli v dobách nevzdělaných, nýbrž za časů největší vzdělanosti, k níž pohanství věk dospěl. Není to jasným důkazem, že všechna vzdělanost, všechna osvěta, sebe větší pokrok, sebe uhlazenější způsoby, že to vše bohatě a mocně tohoto světa k tomu nevede, aby v chudém a pracujícím člověku poznal sobě rovného spolučlověka, a také dle toho s ním zacházel? Či není to vše makavým důkazem, že jenom křesťanství skrze své učení o rovnosti všech lidí před Bohem a skrze učení o stejném určení lidí na věčnosti s to jest, aby výše stojícího k tomu přimělo, i v chudém a sprostém dělníku bližního viděti, ježž Bůh přikazuje milovati?

A tu není to k pláči, že za dob našich zase pohanství se vychvaluje, že mnozí vši mocí chtějí do starého pohanství se vrátiti, že se snaží poslední jiskru víry křesťanské ze srdcí lidí dělnického vyrvati? A neděje se tak nesčíslnými knihami a novinami, v nichž vše, co božské jest, se tupí a haní, či neděje se tak veřejně ve schůzích a shromážděních, kde najaťi řečníci bez bázně a studu nevěru káží a lesklými slovy tak mnohého nesoudného křesťana svádějí?

Říkájí, že chtějí lidu dělnickému pomoci, a berou mu to, co jej povzneslo, co jej chrání, berou mu křesťanství, nikoli pomoci chtějí, nýbrž zotročiti zase celý dělnický stav, aby ho za nástroj užiti mohli proti stavům jiným, o jejichž zkázu ukládají. Hle, otrokem se zase stáli máš, křesťanský dělníče, otrokem zpuštěného vyděrače. Vezmou-li ti křesťanství, které tě chrání, pak upadneš zase v onu opovrženou třídu lidstva, již se pohané až posud štítí. Pohledme jen do Indie, tam by žádný Brahmin, jenž se ku vznešeným počítá, nedotekl se ubohého dělníka-Paria, neboť by se tím poskvřnil. Divoši američtí štítí se práce a ukládají ji na bedra žen, které

za otrokyně pokládají. Muži volí sobě jen lov, válku a zahálku. U všech pohanů platila a platí až posud zásada: »práce zneuctňuje, jen zahálka jest svobodného člověka důstojnou«. Celé pohanství bylo takřka oslavou zahálky. Tak to bylo za časů před Kristem, to byl osud práce bez Boha, bez Krista; tam to chtějí zase přivesti sociální demokraté, majíce v úmyslu celý křesťanský řád společnosti lidské zvrátiti, a to se jim jen tehdy podaříti může, čím více křesťanské vědomí z lidu vymizí, proto ten boj proti křesťanské víře a její strážkyni, katolické církvi.

A přece je to křesťanství, které jako ve všem jiném obrodilo svět, tak i práci tělesné pomohlo ku cti a vážnosti ji patřící.

Neboť ptáme-li se: co jest práce? Tu uslyšíme odpověď Božího zjevení: »práce jest nařízení božské, jest určení člověka«.

K tomu poukazuje nás celá příroda, v níž žijeme. Pozorujeme-li ji bedlivěji, vidíme, že v přírodě není zahálky, ani líného klidu, nýbrž neustálá činnost. Slunce vyzařuje ustavičně světlo a teplo ze sebe; měsíc a hvězdy vysílají k nám ustavičně matné svoje světlo; jarem obrozuje se rok co rok povrch země; léto a podzim skytají nám hojnost plodin polních k výživě; ba i v zimě, kdy povrch zemský jakoby v strnulosti spí, pracuje příroda pod tímto povrchem klidně, neustále, a sbírá síly k novému životu. Ano sám v sobě nachází člověk dosti popudu k činnosti a práci, vždyť jest život jeho přírodou, světem v malém. Tlukot tepny dokazuje oběh krve, která jako přílivem a odlivem k srdci se žene a zase odtud do těla rozbíhá. Mozek pracuje ustavičně, myšlenka stihá myšlenku, představa představu, a člověk není při nejlepším vůli s to, aby činnost tuto zastavil. Nuže, jestli v přírodě kolem

nás a v nás samých ustavičná činnost panuje, má snad jediný člověk, koruna a vrchol stvoření, vyloučen býti z tohoto obecného pravidla práce, má jen on se oddávati líné nečinnosti? Nikoli. Bůh ale sám práci chce a práci poroučí. Zákon práce jest zákonem nejstarším, daným hned po stvoření člověka v ráji, neboť tu postavil jej Stvořitel, aby jej vzdělával a ostříhal ho (Mojž. I. 2.), čili jinými slovy, aby »pracoval«. První pak člověk byl zástupcem celého pokolení lidského, zákon jemu daný má platnost pro všechny; povinností jeho jest, užívatí prací darů a vlastností těla i ducha k užítí. K práci jest tedy člověk Bohem stvořen, zrovna tak jako pták k letu. Ovšem byla práce Adama »v ráji rozkoše« lehkou, sladkou a výnosnou, neboť stál v milosti Boží, jsa čistým a neposkvrněným obrazem Stvořitele svého.

Jinak ovšem se věci změnily, když člověk proti Bohu, pánu svému, se vzbouřil, jemu poslušnost vypověděl, svědci sluch svůj naklonil, a chtěje vládu Boží na sebe strhnouti, přísný zákon Boží přestoupil. Tu se stala práce člověku trestem, a země k vůli člověku Bohem prokleta jest. Nebyla více: »rájem rozkoše«, nýbrž »slzavým údolím«, kde pot s čela řine a chléb jen s těžší se dobývá. »V potu tváře své budeš chléb svůj jísti, dokavad se nenavrátiš do země, z které vzat jsi; neboť prach jsi a v prach se obrátiš,« tak zněl ortel božského soudce nad lidstvem po prvním hříchu v ráji spáchaném. A k tomuto hříšnému lidstvu náležíme i my všichni, proto jest práce nás všech údělem. Poslední člověk, jenž světlo světa uzří, bude musiti právě tak tento trest za hřích snášeti a chléb svůj v potu tváře své jísti, jako Adam a všichni jeho potomkové.

Všecko, cokoli činíme, ať je to práce hlavou nebo rukama, jest pracné a namáhavé. Vždyť jest práce lidská trestem

a pokáním pro nás, dle nařízení Božího, a zůstane tím, dokud jediný člověk žiti bude na zemi.

Z toho vychází na jevo, že jest naší povinností pokání a trestu tomuto se podrobiti; vzdor těžkostem a nepřijemnostem pracovati, a to trpělivě pracovati, neboť tak ctíme vůli Boží. Kdo pak se práce strani anebo na ni tuze hubuje, prohřešuje se proti vůli a příkazu Božímu, jest zblůžníkem proti Bohu.

Nyní ale porovnejme pravdu tuto s tím, čeho tak zvaní »přátelé lidu« dosíci chtějí. Nevíme zdali to míní upřímně, neboť jen Bůh hledí do srdce jejich, ale slova a sliby jejich jsou na pohled krásné a vábívé. Slibují lidu přivéstí zpět zlatou dobu člověčenstva, kdy nebude práce, povinností, nýbrž jen tak na zábavu a ku krácení chvíle bude se několik málo hodin denně pracovati. Je ale slib taký možný? Je to pouhé šálení lidu, planá naděje, již se dělnictvo jen marně mate, jest to nový blud, kterým hledí nezna-bozi nás věrný, zbožný a pracovitý lid otrávití a všecku práci mu znechutiti. Život člověka na zemi zůstane vždy životem práci podrobeným, neboť soud Boží »v potu tváří budeš chléb svůj jísti« nezmění žádný člověk. Za člověkem jakoby stáli dva biřící — svědomí a hlad — kteří jej chtějí nechť k práci ženou. Zanedbává-li člověk svědomí, tu donucuje jej ku práci druhý biřící — hlad a nedostatek. Těchto dvou nutných poháněčů nezabaví nás nikdo. Tu ale se mnohdy namítá, že každý, kdo nepracuje rukama je zahaleč, lenoch. Víme dobře, že každý člověk bez rozdílu od přírody již ku práci určen jest a že zahálka jest pramenem všech neřestí, ale také zase pravda jest, že práce tělesná není prací jedinou. Dějepisec jeden praví: »Kdo se prací rukou svých živí, sotva uzná, že práce duševní stojí právě tolik potu; on nemá o tom ponětí, kterak pracovník

duchem uvnitř se potí. Z druhé strany ale zase se stává, že pracovník duchem tuze málo si váží dělníka pracujícího rukama. Tak vzniká tamto závisť, zde pak pýcha, všude ale nespravedlivý posudek o cti a ceně práce cizí. Nesmíme býti straníci. Jeden obor práce nad druhý vyvýšovati a druhým pohrdati. Oba obory, jak práce tělesná tak duševní, jsou vskutku práci, jsou potřebné ku blahu společnosti lidské, oba se navzájem doplňují tak, jako člověk ze dvou částí, těla a duše záleží.

Také nelze zavrhnouti a lenochem nazývatí toho, jenž nepracuje za mzdu nebo odměnu, kdo jinak zaopatřen jest živobytím a obírá se nějakým odvětvím práce lidské buď duševní či tělesné. nechťe ale vzdělávati, jest lidstvu neméně užitečným. Vždyť právě proto, že z práce

své užitku míti nechce, tento užitek jiným přenechává, ve spolcích a sdruženích nezištně činným jest, jest činnost a práce jeho zásluhou, proto je obecnému blahu sloužící. A není to právě pro dělníky štěstím, že všichni za mzdu pracovati nemusejí? Co by se jinak stalo? Vznikla by hrozná soutěž a práce by pozbyla skoro ceny. Ovšem by pak, jak soc. demokraté si přejí, sklesl den pracovní na několik málo hodin, ale i mzda by se podle toho snížila, tak že by nouze a bída mezi lidem daleko větší byla, nežli jest. Proto střežme se býti nespravedlivými a každého, kdo rukama nekope, neofe, nebuší atd. za lenocha pokládati, neboť práce duševní může býti po případě daleko cennější a užitečnější, nežli práce tělesná. O tom přistě.

Boh. Hendl.

Ctnosti milé nejsvětějšímu Srdci Páně.

Napsal P. Emanuel Kordář, C. SS. R.

án Ježíš žádá, abychom ctili jeho nejsv. Srdce. Jako laskavý otec hledí přivéstí ditko k dobrému tím, že mu slibuje odměnu, bude-li se dobře chovati; tak učinil i Ježíš Kristus, dav 11 záslíbení věrným a horlivým ctitelům svého božského Srdce. Mají nás povzbuditi, abychom neustali jej ctíti, k němu se utíkat. Naskytá se otázka, jak a čím máme zvláště uctívati milostné jeho Srdce? Modlitbou? Ovšem též; hlavní a nej přednější a jemu nejmilejší účta je, že snážíme se následovati příkladů, ctností tohoto božského Srdce. Poukazuje sama církev sv. k tomu, ana se modlí při mši na svátek nejsv. Srdce Páně (mše sv. začínající: »Egredimini filiae Sion« — »Vyděte dcery Sionské

a vizte krále Šalomouna«, t. j. Pána Ježíše): »Učin, Pane Ježíši, abychom přijali (oblekli na se) v sebe ctnosti nejsv. Srdce Tvého a jeho city byli rozniceni, a tak zasloužili býti podobnými obrazu tvé dobroty a účastnými tvého vykoupení. Jenž jsi živ a kraluješ atd.«

Je zcela jisto a známo, že každý křesťan, chce-li se dostatí do nebe, musí býti podoben Pánu Ježíši svým životem, svými ctnostmi, více nebo méně dle toho, jak více nebo méně byl dokonalým tak, že je již prastarým pravidlem v naší církvi »Christianus est alter Christus« t. j. »křesťan je (anebo má býti) druhý Kristus« svým životem, svými ctnostmi. Kristus Pán jako Boho-člověk měl veškeré dokonalosti, tedy i ctnosti lidsky řečeno v míře neskonale. On je jako moře ne-

přehledné a hluboké, z něhož lze nám vážit i stále vážit příklady a ctnosti, jichž však nikdy nevyvážíme. Proto zříme v naší církvi sv. muže a ženy dokonale, svaté a svěťice, kteří snažili se napodobiti život našeho božského Vykupitele, zříme však též na nich, že na jednom stkví se jasně tato ctnost, na oné opět jiná. Zračit se na nich tato otázka života Pána Ježíše více, na jiném opět jiná. Dostihlť vzoru svého — Krista Pána — tudíž v této ctnosti, pokud lidem je to možno. Pokusme se tedy jako věrní čtitelé pohlédnouti od tohoto »zrcadla vši dokonalosti« a snažme se aspoň některé, zvláštní ctnosti zářící na něm poznati a je napodobiti a tak státi se jemu trochu alespoň podobnými, a tak jemu se zalíbíti a dojiti jeho vykoupení. Uvádí se šestero ctností »milých nejsv. Srdci Páně.« Je to: pokora, dokonalá odloučenost od tvorů nebo světa, pravé vnější a vnitřní umrtvení, dokonalá poslušnost, křesťanská láska k bližnímu, trpělivá mlčenlivost. K jedné nebo druhé dá se připočísti jí podobná, s ní příbuzná ctnost, čímž dostaneme počet trochu větší než jsme s hora naznačili. Na věci však okolnost ta ničeho nemění.

I. Pyšné srdce křesťanovo — pokorné srdce Kristovo.

Dvě jsou ctnosti, kterým se máme přiučiti od božského Srdce Páně. Vykupitel náš výslovně poukazuje na ně; an nám představuje své Srdce: »Učte se ode mne, nebo jsem tichý a pokorný srdcem: a naleznete odpočinutí (pokoj) duším svým.« (Mat. 11, 29.) Uvažme tedy nejprve pokoru srdce. Protiva pokory je pýcha, hrdost, nadutost. Bychom zevrubně poznali srdce pyšné křesťanovo, pokorné srdce Kristovo, ptejme se, co je pokora — co pýcha, jak se její obě, je-li nám pokory třeba, jak jí dosáhneme.

Pokorným je dle různých světců, zvláště sv. Alfonsa, kdo poznává a uznává svou nicotu. Je tudíž pokora dle téhož svěťce dvojí: ducha a srdce. Poznati, že nejsme nic, nemělo by býti člověku tak nesnadno. Člověk je tvorem, t. j. Pán Bůh učinil jej z ničeho. Závisť člověk venkoncem v každém ohledu na svém Pánu a Stvořiteli. Co má, má od něho. Ať patří na svůj počátek a původ, ať pohlíží na sebe v této chvíli, ať hledí v budoucnost, vždy musí sobě říci: stále závisím na Bohu svém Stvořiteli, Ošetřovateli, svém Soudci. Ať pohlédne člověk na své tělo a na svou duši, ať zkoumá síly tělesné, ať schopnosti své duševní, je-li upřímným, řekne: ano, vše, vše, — hřích vyjímaje — vše mám od Boha. Nejenom síly a schopnosti, ale i zdraví, majetek, dobré rodiče a vše ostatní pochází od mého Pána a Stvořitele.

A naopak zkoumá-li sama sebe, své práce, své vlastnosti, své ctnosti, musí vyznati, jak bidně vše vypadá, nač ruku vloží. Vše dobré mám od Boha, vše zlé, špatné však od sebe. Zkažená má přirozenost, následky hříchu dědičného, mé vlastní nedokonalosti, viny, poklesky, hříchy, nepravosti, to je mým podílem. Jak může se tudíž vychloubati křesťan tělesnou krásou, která uvadne jako jarní kvítko na lukách; jak svými tělesnými silami, když malá mnohdy nemoc je podryje, někdy uvrhne i člověka v hrob; jak svým důvtipem, rozumem, jak dobrým srdcem, když neosvítlí-li ho víra a neroznítí milost Boží, tápá ve tmách a oddává se nejhorším často neřestem; jak lze mu býti hrdým na česť, ana se ztrácí a rozprchá jako pára vodní; jak na statky, které moli kazí, a zloději kradou? Zkrátka: poznati, že nejsme nic, pouhá nicka, není tak nesnadno, když jenom křesťan trochu přemýšlí, má otevřené oči, a upřímné

srdce. Ale druhé: uznati, že nejsme nic, to je těžší, a málo kdo sestoupí až do této hloubky. Duchem býti pokorný má býti vlastně každý rozumný člověk. Ale od poznání až k uznání je daleký krok, mezi oběma je široká prohlubeň, a málo je jich, kteří ji šťastně překročí. Proto nepraví Pán Ježíš: »Učte se ode mne, nebo jsem pokorný duchem.« ale říká »nebo jsem pokorný srdcem.« Proč asi? Protože byl opravdově pokorným, protože, ač jako Bůh roven byl Otci nebeskému, přece se ponížil, stal se pokorným, stal se nižším i posledních lidí, jim slouže, jich poslouchaje. Opravdově, srdcem pokorný uznává svou nemožnost ku všemu nepřispěje-li mu Bůh ku pomoci, proto jej o ni vzývá, rád se modlí; srdcem pokorný uznává, že závisí na svém stvořiteli, proto ho poslouchá, plně příkázání Boží; srdcem pokorný uznává, že zasluhuje poslední místo mezi lidmi: vědom jsa si své křehkosti, nevynáší se nad jiné, neposuzuje zle druhých, pamětliv jsa, vidá jiné hřešiti, že i on snadno do téhžže hříchu by padl, kdyby ho nedržela a nechránila mocná ruka Boží. Pokorný srdcem snáší aspoň trpělivě chudobu, ústrky, posměch, útrapy, kříže, pronásledování, neboť ví, že Bůh to dopouští, a on, že jiného vlastně nezasluhuje. To je krátce pokora, býti pokorným: poznati svou nemožnost, nicotu a ji uznati, a proto si přát, by s ním lidé a Bůh zacházel, jak toho zasluhuje.

Jinak ovšem počíná sobě pyšný. Jak se jeví pycha? Pyšný neuznává Boha nad sebou, vedle sebe žádného pána, nebo jak »páni demokraté« veřejně hlásají, a dle toho částečně se již řídí, částečně miní se řídit: »Ani Bůh, ani pán.« Dle nich není Boha. Když prý není, nepotřebují se spravovati — a také nespravují — jeho příkázáními,

netřeba Krista Pána, netřeba víry, netřeba církve, netřeba kostelů, netřeba kněží. Že však jsou zde dosud vrchnosti, jak duchovní tak světské, doufají je v budoucnosti odstraniti. A kdo bude potom hlavou? Oni, lid, lidovláda. Jenom že podivná věc, jaké vysvědčení dává Pán Bůh sám těmto »pánům«, všem pyšným a nevěřícím vůbec: »Řekl blázen (či nesmyslný) v srdci svém: »Není Boha.« (Žalm 13, 1.) Písmo sv. praví »v srdci svém«, protože zkažené, pyšné srdce přemlouvá ducha a namlouvá rozumu, že prý není Boha. Nepoznával to onen pyšný a nadutý, ať se jmenuje jakým chce jménem, svým rozumem, že Boha není, ale zvrhlé srdce si přeje, aby ho nebylo, bojí se jeho soudu. A sv. Pavel píše Římanům (Epist. k Řím. 13, 1. 2.): »Veškerá vrchnost je od Boha, a kdo se jí protíví, protíví se zřízení Božímu.«

Pyšný důvěruje ne v Boha, ale v sebe, o jeho pomoc nestojí, jí pohrdá, buduje a staví své schopnosti a přednosti, touží po statku a majetku, nemá-li ho, snaží se ho dosíci všemi i nedovolenými prostředky, touží po cti, významáních, vynáší se nad jiné řečmi činy, šatem, vůbec hledí všemožně, aby lidé si ho více všímali. »Hrdý«, říká svatý Isidor, »chce se zdáti vyšším a vznešenějším nežli vskutku je.« Pyšný je velmi marnotratný, k chudým však velmi milosrdným. Rád se šati nádherně, doufá lesklým zevnějškem zakrýti vnitřní nahotu, nečistotu, bezbožné srdce. Nesmíme se domnívati, že je málo pyšných, že pycha vládne jenom mezi vyššími, vzdělanějšími stavy. Nikoliv! Každý člověk se kloní k ní více nebo méně. Již v nejútlejším věku okazuje se na ditku. Má-li nové šaty, nebo něco zvláštního, čeho druhé děti nemají, jak vítězoslavně se na ně dívá, má se za něco většího než jiné. Jsou-li rodiče tak zpozdlí, a marnosti

a pýchy této nesnaží se potlačovati, dítě napomínati, roste jeho nadutost s ním stále. Pýcha je hluboko zakořeněna v lidském srdci. Služebné z nejnižšího stavu jsou mnohdy pyšné až hrůza. Což toho nepozorujeme denně zvláště v městech, ovšem i na venkově, což nevidíme, že mnohá tovární dělnice poslední haléř vyhazuje na každou novou módu, tak že těžko rozeznati milostpani od služky, váženou bohatou měšťanku od tovární dělnice nebo šičky. Ano šlechtičny, které by mohly nositi se dle svého stavu a mají »na to«, jdou v nejprostějším obleku a »služky? Tento přepych má původ v hrdém, pyšném srdci. Není divu, že splňuje se podobně u takových, kdož se šatí nad svůj stav, smutná pravda, kterou se těšival jistý opilec nemaje ničeho, protože vše propil; říkával sobě: »Když jsem dal do tebe, nemohu dát na tebe.« Jiný smutný následek je, že ničeho si nezahospodati, a později bída bere si bidu. — Pýcha je rozšířena i mezi středními stavy. Či ještě nikdy jsme nepozorovali, jakým pohledem měří rolník, jenž má mnoho měric poli, pololánika nebo chalupníka? Jak že říkají tam kdesi na úrodné —, když má po žních plnou toboлку peněz: »My jsme my?« O ostatních ještě vyšších stavech nemluví. Mezi nimi shledáváme často tak pokorné pány a paní, že ctnost jejich je opravdu hrdinná, mnohdy ovšem nejhorší také toho protivu.

Naskytá se otázka velmi důležitá, je nám pokora potřebnou čili nic? Je pokora jenom tak ctností potřebnou kněžím či řeholníkům, nebo všem křesťanům vůbec? Ovšem je potřebnou všem bez rozdílu stavu a povolání, je nám tak potřebnou, že bez ní nižádný nepříjde do nebe. Ptávali-li se jistě vojevůdce, čeho je potřeba k válce, říkal: »Peněz.« A čeho ještě? Odpovídal opět: »Peněz.« A čeho ještě? Odpovídal po

třetí: »Peněz; a kolikrát se mne ptáte, vždy řeknu peněz.« Podobně pravil svatý Augustin, když se ho tázali, čeho křesťanům třeba, by přišli do nebe: »Pokory.« A čeho ještě: »Pokory.« a opět »pokory!« A zajisté: duchovní náš život srovnává se obyčejně s budovou: základ její je víra; stěny naděje; střecha nebo ukončení láska. Dříve však, než se položí základy, je potřeba odstraniti písek a pod., je nezbytno připravit půdu dobře, do níž se základy kladou. A to je pokora v duchovním životě. Pyšný ani víry nepřijme, neuvěří ani Pánu Bohu. »Bez víry však nelze libiti se Bohu.« Bez víry není ani naděje, ani lásky, ani ctnosti křesťanské vůbec. Proto dí opět svatý Augustin: »Čím vyšší budovu (duchovního života, čím dokonalejším žádáš býtí) chceš vystavěti, tím hlubší polož základy.« Kristus Pán učil nás tomutož. Když sv. apoštolé mezi sebou se přeli, kdo je větší v království nebeském, zavolal Pán Ježíš pachole k sobě, okázal na ně a pravil: »Nebudete-li jako jen o z těchto (dítěk), nevejdete do království nebeského.« T. j. chcete-li přijíti do nebe, musíte býtí jako dítě, ne dle těla, ale dle smýšlení, pokorní jako dítě. V nebi jsou mnozí svatí a svěťci, kteří pozbyli nevinnosti, potom se káli, ale není ani jediného tam svatého, který by nebyl býval pokorným. Proto praví sv. Alfons, že Pán Bůh mnohdy dopouští, chtěje vyléčiti toho, nebo onoho z pýchy, by klesl do těžkých hříchů proti 6. přikázání Božímu. Proč? aby byl pokorným, aby nespolehal se na svou sílu, ale na pomoc Boží.

Když pokora je každému tak potřebnou, je důležité, bychom jí dosáhli, k čemuž je dlužno znáti prostředky. Které jsou to? Hlavní je slovo a příklad Pána Ježíše. Dva krásné výroky jeho již jsme slyšeli, ony zajisté nám postačí. Kristus Pán však neučil pouze, on též,

čemu učil, konal. Od tvrdé koléhky, od jesli až k tvrdému lůžku, na němž dokonal a ducha vypustil, ku kříži po celý svůj život byl pokorným. »Kristus příklad pokory« počíná stará píseň postní. Pokorný byl, stav se za nás člověkem, ano nemluvnětem. Pokorný. prchaje před ukrutným Herodem, jehož mohl potrestati. Pokorný, byv poslušen nejsv. své Matky Panny Marie a sv. Josefa. Pokorný, pracuje obyčejné práce a pomáhaje v dílně sv. pěstounu. Pokorný, žije skrytě až do třicátého roku. Pokorný, pěšky putuje po své vlasti a káže slovo Boží sprostému lidu. Pokorný, snášeje dlouhou své učeníky a apostoły, trpělivě je poučuje. Pokorný, zvláště při svém hořkém umučení a své smrti. Pokorný je až dosud, skrývá se pod způsoby chleba a vína v převehlebné svátosti a vcházíje při sv. přijímání i do srdce nehodného, hříšného. »Jest-li tento lék nás nevytřeší (pokora, příklad Páně),« pravi svatý Augustin, »nevytřeší nás nic z naší pýchy.«

Nabudeme pokory, uvažujeme-li častěji, co jsme my, co je Bůh. Jakých darů a dobrodiní a milostí jsme od něho dostali a dostáváme dosud a jak jsme je spláceli mnohdy nevděkem. Kdo o tom není přesvědčen, nikdy nebude pokorným. Pokorou ducha neb rozumu přicházíme k pokoře srdce. Proto vyznává Panenka Maria ve svém chvalo zpěvu »Velebí duše má Hospodina.« »Shlédl na ponížení dívky své (t. j. shlédł na pokornou svou služebnici) . . . nebo veliké věci učinil mi, jenž mocný jest . . . Rozptýlil (ponížil) pyšné v mysli srdce jejich. Sesadil mocné se

stolice, a povýšil ponížených.« (Luk. 1, 48—52.)

Pokory dojdeme, uvažujeme-li zvláště poslední své věci: jak vše pozemské pomijí, člověk nějaký čas je zde, umírá, tělo se rozpadá v prach a popel, všechna krása a vznešenost a důstojenství pozemské pochová se zároveň do hrobu. a zůstává jenom ctnostná nebo špatná duše, jež musí zodpovídati Bohu za veškeren svůj život, by vzala odměnu nebo trest dle svých činů. »Hrob,« dí sv. Jan Zlatoústý, »je nejlepší školou pokory.«

Pokory dojdeme, uvažujeme-li též, jak Bůh pyšné trestá, naduté a hrdé vrhá do potupy a bídý. Nejlepší příklad vidíme v našem století na skoro všemocném císaři Napoleonovi I. Poroučel Francii, Německu, Itálii, Belgii, Holandsku, časem Španělům, i Rakousko ponížil, jenom Anglie a Rusko vzdorovaly. Sv. Otec oloupil o dědictví sv. Petra a domníval se, že lze mu i církvi poroučeti, že i sv. Otec jej poslechne ve všem, co se mu zlíbí. Smál se, že kletba sv. Otce mu nevyrvé z rukou zbraně — a vyrvala. Do roka padaly zbraně z rukou jeho vojinů na útěku z Ruska, a on sám sotva ušel. Bídne zemřel jako vězeň v dalekém oceánu na ostrově sv. Heleny ten, před nímž se třásla skoro celá Evropa. Zpyšněl a byl svržen. »Sesadil Bůh mocné se stolice.« Pamatujme, co píše bl. Markéta o pokorném ctiteli božského Srdce Páně: »Kdo je nejvíce utvrzen v pokoře, a nejvíce je povrhován, je nejlépe zapsán u tohoto klanění se nejhodnějšího Srdce.« (Avis 60.)

(Přítelé dále.)

Poklad víry.

„Buď velebena věčná Boha
Láska, nechť svět se řítí, země
hyne, prašká, nás pevná
k nebi víry pojí páska a
slávy podíl!“
Bouška.

Víme, odkud jsme přišli a kam se ubíráme; víme, Bůh že našim původem, Bůh našim cílem; blažené spojení s Bohem jest našim životním dilem. Jest to úloha nadpřirozená, i musíme mít i nadpřirozené prostředky, bychom úlohu onu řádně vyplnili. Nebe jest vlast naše nadpřirozená, i musíme znáti i nadpřirozenou cestu, po níž bychom vlasti té šťastně došli. Obě — i prostředky i cestu — podává nám naše svatá víra, poklad drahý, jež nám Syn Boží na zemi zůstavil.

Víra katolického křesťana jest dar Boží, Bohem vlitá ctnost, nadpřirozené světlo, kterýmž osvícen všechno za pravdu má a vyzná, co Bůh zjevil a církev svatá k věření předkládá.

Dar Boží. Žádný člověk nemůže si shromáždit tolik zásluh, že by za ně odměnou musil obdržeti viru. Víra jest tak drahý a veliký poklad, že žádný člověk, žádný anděl není tak bohat, aby nám jej mohl udělit, leč svrchovaný Bůh; proto nazýváme viru darem Božím. Nazývá se též ctností, a to první z božských, vlitou zároveň s nadějí a láskou na křtu svatém. Světlo. Ukazuje nám nadpřirozené pravdy spásy, jichž bychom se nedopátrali jenom svým rozumem a přirozenými schopnostmi jeho; proto sluje víra světlem nadpřirozeným. Jím bývají rozum náš i srdce uschopněny, bychom všechno pevně za pravdu měli, co Bůh zjevil a protože to Bůh zjevil, Bůh nejvyšší moudrý a vševědoucí, jenž nemůže ani klamati,

ani oklamán býti. Zjevení to hlasá nám církev svatá; v ní vládne a panuje Bůh po všechny dny až do skonání světa.

Zjevení Boží jest veliké, velmi veliké; nemožno každému všeho znáti, všeho věděti. Proto vybrala církev svatá pravdy nejdůležitější a uložila je do katechismu. I není na světě pro tebe, milý příteli, důležitější knihy nad katechismus. Obírej se jím často, velmi často; vštěpuj si obsah jeho ve svou mysl, v paměť, v srdce. Máš-li dítka, dbej pilně a svědomitě, by se katechismus nazpaměť učily, by mu rozuměly. Hrozit dítkám tvým za nynějších rozháraných dob větší nebezpečí, než když ty's byl dítětem!

Nelze málo slovy pověděti, jak neskončeně veliký jest užitek, jenž nám plyne ze svaté víry.

Víra jest nám diplomem, na němž napsána všechna naše urozenost. Čteme v něm, že jsme živými obrazy Božími, dítkami Božími, dědici Božími, čekatelí slávy nebeské, věčné blaženosti rajske. Čteme v něm: »Všichni jste synové Boží skrze virukterá jest v Krista Ježíše« (Gal. 3, 26.) »Jestliže pak syn, i dědic skrze Boha« (Gal. 4, 7.) »Tak Bůh miloval svět, že Syna svého jednorozrozeného dal, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný« (Jan 3, 16.) — »Kdo zvítězí, dám jemu seděti s sebou na trůně svém; jako jsem i já zvítězil, a sedím s Otcem svým na trůně jeho.« (Zjev 3, 21.)

Nebylo by pošetilostí a bláznovstvím, roztrhati, zahoditi tuto božskou listinu, tento průkaz, bez něhož není přístupu do slávy nebeské? A ejhle, činí to lidé nevěrci; třebas jsou pokřtěni, ale hol-

dují nevěře hanebné; jakoby takto Bohu mluvili: »Nejsem podle obrazu Tvého stvořen, nejsem Tvým dítkem, nejsem Tvým dědicem, mým údělem není věčná sláva. Jsem z opice; jako ona, žiju též já a zápasím jen o tento pozemský život; za krátko pak klesnu přemožen a rozpadnu se v nivec!«

Ubožáci, jak se mýlí, jak se klamou! Nerozpadnou se v nivec; jejich duše bude na věky živa, jenom že nešťastně, ježto tak drze a nevděčně pohrdla věčnou blažeností. Proto měj se na pozor, milý příteli! Kdo Ti bere viru, trhá Ti z rukou božskou listinu, na níž Ti zaručena blažená věčnost.

Vira jest velevzácnou pokladnicí, v níž uloženy všechny poklady nadpřirozené: poklady pravdy ve svatých naukách, poklady milosti ve mši svaté, svátostech a svátostinách. Třebas člověk hřích svými před tváří spravedlnosti Boží tisíckrát byl hoden trestu pekelného, obrátili se celým srdcem svým k víře, naleznou v ní poklady ceny neskonale, jimiž může neskončený dluh svůj Bohu zaplatiti, s Bohem se smířiti a zbude mu ještě tolik, že si získá slávu nebeskou, ba i znamenitý stupeň v ní.

Nechal bys si uloupiti poklad tento úklady a nástrahami nevěrců?

Vira jest cestou do nebe, stravou na cestě té, bezpečným průvodcem:

* * *

Nedějme se másti lidmi, kteří říkají: »Nezáleží na tom, kolik, co a jak věřím; jen když je člověk pořádně živ!« Co pak pořídí bludička takovéto lidské lhostejnosti proti přejasnému světlu výroku Kristova, jenž praví velebně: »Kdo nevěří, již jest odsouzen!« Jan 3, 18. Co pořídí mátoha lidské netečnosti proti neklamnému výroku apoštola národů: »Bez víry nemožno jest Bohu se libiti: Nebo kdo k Bohu přistupuje, musí věřiti,

že Bůh jest a že těm, kteří ho hledají, jest odplatitelem!« Žid. 11, 6.

Jako jest tedy člověku svrchovanou potřebou, aby nebyl na věky odsouzen, tak jest mu i svrchovanou potřebou, aby pořádně věřil. Tvrdošíjněmu nevěrci jest už napsán hrozný rozsudek; může ovšem jeho vykonání ještě zastaviti, avšak žádným jiným prostředkem, leč ochotným přijetím a věrným plněním svaté víry; jesti viru začátkem spasení, základem a kořenem veškerého ospravedlnění.

Viru pak dlužno životem osvědčovati, dlužno podle víry žiti; pilně se vystříhati, co víra zapovídá, pilně konati, co víra poroučí; tak žiti, aby, kdo by nás neznal, ze života našeho poznal, že jsme pravověrnými katolickými křesťany.

Považme slov Páně: »Ne každý, kdo mi říká: Pane, Pane — vejde do království nebeského, ale ten, kdo plní vůli Otce mého, jenž jest v nebesích.« Považme slov apoštolských: »V Kristu Ježíši platí toliko vira, která skrze lásku působí« Gal. 5, 6. — »Kdybych měl všecku viru, tak že bych hory přenášel, lásky pak kdybych neměl, nic nejsem.« (1. Kor. 13, 2.) — »Vidíte-liž že ze skutkův ospravedlněn bývá člověk a ne z víry toliko? . . . Nebo jako tělo bez ducha jest mrtvo, tak i vira beze skutků jest mrtva.« (Jak. 2.)

Kdo tedy věří, že Bohu přísluší nejhlubší úcta, čest a klanění, ale službám Božím neobcuje, — kdo věří, že jest zákonem Božím zakázáno krásti, lháti, podváděti, ale v krádeži, ve lži, v podvodu si libuje, — kdo věří, že smilstvo jest ohavný hřích, ale necudnosti, nemravnosti jest oddán, — kdo věří, že církev dostala od Krista moc přikázání dávat i že naši povinnosti přikázání ta plniti, ale nezachovává jich: co mu prospěje vira taková? Co mu prospěje?

Obrátili se, mnoho mu prospěje; pak-li se neobrátil, mnoho mu uskodí; přísněji bude zavřen, hrozněji bude trestán než pohané, kteří vůle Boží neznali.

Jaký poklad u svaté víře skryt, jak šťasten, kdo poklad ten má a drží, překrásně vyznívá ze života sv. Augustina, velkého světce, přeslavného biskupa afrického, chlouby a ozdoby církve svaté; slyšíme slova jeho:

„Ohnivými písmeny zapsán jest na dno duše mé srpen roku 386. Odpočinulo ve blahém poklidu srdce moje po tolika strastech a bolestech. Kriste Ježíši, spomocniče můj i vysvoboditeli, ochotně jsem poddal šíji svou Tvému sladkému jhu a ramena Tvému lehkému břemeni. Pojednou bylo mi lahodou zbavenu býti pošetilostí světských i rozkoší; duch můj prost veškeré marnosti a starosti lidské nehledal vyznamenání ani slávy, nedbal ani o pohodlí, ani o bohatství; byl spokojen čistou zdrželivostí a umírněností

Na začátku roku 387. před postem velikonočním odebral jsem se s (přítelem) Alypiem a (synem) Adeodatem do Milána přihlásit se ve sbor katechumenů vyvolených ke křtu svatému. Matka, žáci a přátelé moji nás doprovázeli. S největší pílí a horlivostí naslouchali jsme otcovským slovům kněží katechetů, kteří nás vyučovali nauce církve svaté. Celý čtyřicetidenní půst kochal jsem se s plamennou nadšeností v nauce katolické; mnoholetou žití jakoby vypráhlý, přijímal jsem učení s takovou horoucností, že jsem se nemohl ani nasytit. Vzpomínka na hříšnou minulost kázala mi o pokore. Já, bývalý professor filosofie, přidružil jsem se s veškerou ponížeností ostatním věfciím i mládeži ve chrámě Božím a naslouchal jsem jako žák učení Páně. Srdečnou litostí plakal jsem nad svými hříchy a přilnul tím vroucněji ke

Kristu Spasiteli, jediné naději života mého.

Dočkal jsem se blaženého dne, kdy jsem se milostí křtu svatého znova zrodil v Bohu. Nemám slov, abych dokonale vyličil význam dne toho. Na Bílou sobotu l. P. 387., dne 24. dubna pokřtíl svatý Ambrož mne, mého patnáctiletého syna Adeodata a přítele Alypia. Jako bych slyšel zvučné zpěvy — do srdce finula mi čistá pravda, zaplál mi oheň zbožnosti, proudily slzy. Kdo vypoví radost mé matky? Veškerá naděje života se ji vyjevila — syn jest katolickým křesťanem.

Jako když vesna všecku svou krásu rozhostí po nivách a krajinách, a všecko v libezném dýchá souzvuku, tak prchla ode mne rozervanost života minulého a milost Ducha svatého opanovala srdce mé s Bohem smířené. Obral jsem si heslem života slib na křtu svatém učiněný, že hodlám jediné Bohu žiti, jediné Bohu sloužiti . . .

Človče! človče! Poznej nejprve sebe sama. Lopotíš se, snažíš a namáháš se úzkostlivě, abys se naučil tomu, co ti neprospívá; žiješ a umíráš, jsa sobě jako cizinec. Sama-li sebe poznati chceš, dále povznes zrakův a uvažuj v záři jasného světla, které nad tebou rozzála vyšší bytost. Jenom Ten, jenž tě stvořil, vyloží ti dokonale tvou povahu, tvé určení.

Ty's záhadnou bytostí, náležíš vyšší říši, pokrmem tvým pravda a moudrost, krásou ctnost, duše obrazem Nejvyššího, životem ti Bůh. Až budeš vybaven z pout hrudy pozemské, zjeví ti Tvůrce majestátnost v duši tvé skrytou, majestátnost, která tě učiní vznešenějším veškerého světa. Ó paprsku nadpřirozený, pochodni nebeská, kteroužto do brotitivý Bůh svítí dítkám na strmé stezce temné pouti pozemské, veď slabé kroky mé ústy svaté víry!«

Fr. Janovský.

Před křížem.

Aj, jaro voní — lesy zvučí písní —
v háv smaragdu se zdobí každý kout.
Má duše, přetižena bolem, tísni,
jde do lesa si volně oddychnout.

Tam v němém stínu, kde se cesty dvojí,
kde tajem v duši šeptá lesa říš,
tam v poustevnu kde zapletlo se chvojí,
tam náhle stanul jsem. Předemnou kříž.

Kmen opentlený šedým lišejníkem
k ochraně nad ním zastřel větev svou,
a ptáče občas žvatlavým svým rtíkem
jej ovívá tu písní tajemnou.

Již před ním jsem. Bol srdce mého hloubí
žaluji kříží, — těchu hledám v něm —
mé oko s okem Kristovým se snoubí
a ústa mlknou — klečím před ním něm.

Zřím trnů hlavy — skrvavělé rány,
zřím ocel v nohách, hřeby štědrých ruk...
Ó co v nich vzdechů! Bolů oceánů!
Jen kapkou bol můj v tomto moři muk.

Den umírá. Však ráno v duši mojí,
jí líbá klidu neznámého dech,
bol mizí z ní jak mračna v divém roji
a modlitba usedla na mých rtech...

Pojď se mnou každý v ono ticho lesa,
tam ku kříží jdi žalovat svůj bol,
a při pohledu na kříž duch tvůj vzplesá
a s písní štěstí navrátíš se v dol...

Fr. J. Kořínek.

Z „Drobných veršů“.

IV.
Již Vesna dýše z květů luk
a háj se v tónech chvěje,
potůček tleská vlnkami
a v pomněnkách dál spěje.

Nad jeho břehem v háji lip
kapličku uzříš zdola,
v ní Panna s božským Synáčkem
tě k sobě z dále volá.

Jí Vesna vínky uvila
a slavík mocné Paní
v klín sype perly z hrdélka
den každý po klekání.

A s ránem zas Ji skřivánek
v azuru hymnou slaví
a roje mušek, zlatých včel
Ji tancem v modru baví.

Ó duše má! Oč slavíka
a skřivana jsi vyšší,
jak nad oba tě povzneseš
Pán nedozírných říší.

Pěj tedy Panně modlitbu
písněmi slavičými
a radost' číh Jí se včelkou
dobrymi skutky svými.

V.
Chceš drahý, vědět, co je hřích?
Viz skálu bédnou Kalvarie,
kde Krista chátrý drží smích
na hrubé dřevo kříže bije!

Chceš, drahý, vědět, co je hřích?
Tam čti na těle Spasitele,
na řadrech krví zbrocených —
na trnům rozháraném čele!

Chceš, drahý, vědět, co je hřích?
Slyš slední, žalné „Dokonáno“,
jež děl Syn Otci v trápeních...
Chceš vědět ještě? Tam napsáno

na těle svatém, co je hřích —
tak veliká že jeho vina,
že Otce smířit v nebesích
jen mohla láska Jeho Syna!

VI.

Chorálem rozpěly se zvony,
z jich řader zvučí slavné Hosanna,
„Pán z mrtvých vstal“, jich hlásají tóny
a v jednom zpěvu hájí dvorana.
Alleluja, Alleluja.

Skřivánek s nimi píseň hlásá,
hrdélko jeho zvučí: „Vstalt' jest Pán,
nadešla člověčenstvu spása
a zlomena je moc pekelných bran.
Alleluja, Alleluja.“

Má duše se skřivanem spěje
výš v modrý azur, v slávy jeho jas,
zní modlitby, hřmí epopeje,
že vykoupení nadešel jí čas...
Alleluja, Alleluja.

Fr. J. Kořínek.

Svatokrádežné přijímání.

(Pro dobu velikonoční.)

Vůstavu jednom vychovávácím byl mladík asi šestnáctiletý, Karel N., který pro zádumčivost, již byl oddán, nemalé obavy působil učitelům. Kdykoli spolužáci jeho hráli, účastnil se sice také hry jejich, ale jen na krátkou dobu, aby zase zádumčivosti své se oddal. Jeho těkavý zrak, bázeň a sklíčenost, která se jevila ve tváři, kdykoliv učitelé hovor s ním zapředli byly neklamným důkazem, že učitelé nejednou se radili, co by měli činiti. Ale prozatím mladíka jenom bedlivě pozorovali, neboť veskeré chování jeho bylo tak způsobné, že neměli nejmenší příčiny k nespokojenosti, ano i spolužáci vážili si mladíka, který zároveň s nimi sv. svátosti často přijímal.

Přiblížila se výroční slavnost, při kteréž všickni chovanci ústavu byli u stolu Páně. Když u večer nastala hodina zotavení a hry, bylo pozorovati, že nevinná srdce s celým zápallem mladistvým hrám a zábavě byla oddána. Učitelé nejenom brali účast ve hře chovanců, ale nad to i radovali se a těšili, že duše nevinné jsou svěřeny učení a kázni jejich.

V tom kdos volal učitele k bráně. Nechat nyní sám vykládat, co naň u brány čekalo.

Na prahu u brány střetl jsem postavu, kterou jsem pro temnotu rozeznati nemohl. I olázal jsem se tedy: „Kdo to?“ Hlasem chvějícím a skoro plačtivým dána odpověď: „Já Karel.“

A co pak se událo zvláštního, že tak pozdní dobou přicházíš?

„Velebný pane, já jsem velmi nešťasten.“

Domyšlel jsem se, že snad rodinu jeho potkalo veliké neštěstí, i tázal jsem se soustrastně: „Snad někdo u vás stůně, anebo snad někdo zemřel?“

„Ach, velebný pane, horší ještě neštěstí nad to stalo se.“

I procitly v nitru mém předešlé obavy, které marně ze srdce snažil jsem se vypuditi. Zavedl jsem mladíka na dvůr. Chvěl se a třásl na celém těle, ano i bledý obličej, který jsem nyní mohl pozorovati a sípavé dýchání prozrazovalo tiseň a sklíčenost duše mladíkovy.

„Karle,“ pravil jsem důvěrně a soucitně, „zdá se mi, že srdce tvé jest otráveno. Tuto jest jenom jeden prostředek, musíš

jed z nitra svého vyvrhnouti. Vždyť mi snad rozumíš, co míním. Mám snad zavolat zpovědníka?*

•Jestě nevolejte.*

•Rci mi tedy aspoň upřímně. proč jsi tak smuten a rozčilen?

•Již po tři leta přijímám svaté svátosti svatokrádežně.*

•Mýlíš se asi, synu můj, mám za to, že jenom ďábel tě tak ponouká a sužuje.*

•Ne tak, pravda jest, co jsem řekl, chci vám, velebný pane, vše dopodrobna povědět. Uplynula právě tři leta od té doby, v níž jsem se těžkého hříchu dopustil. Při první sv. zpovědi zmocnila se mne taková bázeň a taký stud, že jsem hřích ten zamlčel. Nicméně opovážil jsem se v tom stavu hříšném přistoupiti ku stolu Páně; avšak od té chvíle neměl jsem radostného okamžiku ani jednoho. S ničím nebyl jsem spokojen. Každá maličkost dráždila mne k zlosti. Potom jsem se zpovídal a přijímal jsem Tělo Páně, spolu pak i jiné hříchy těžké jsem zamlčoval. Od toho okamžiku byl jsem jako zlým duchem posedlý. Chodil jsem ku zpovědi, ale před zpovědí jsem ani svědomí nezpytoval. Jáť jsem zpovědníkovi zpovídal se jenom z toho, co mi náhodou na mysl přišlo. Po zpovědi chodíval jsem i k svatému přijímání, ale vždy mne provázela bázeň, že Pán Bůh mne patrně a zřejmě přede všemi přísně potrestá. Když velebný pán N. konal s námi duchovní cvičení, byl jsem slovy jeho tak dojat, že jsem si umínil, vyzpovídáš se upřímně ze všeho; ale u zpovědnice zase táž hrozná bázeň na mne připadla. Příští rok vedl jsem si ještě hůře. V tomto roce ožývalo se v nitru mém předsevzetí, že odhalím srdce své P. N., který konal duchovní cvičení. Ale ďábel jakoby hrdlo mi byl zadrl, já jsem zase předsevzetí svého nevyplnil. Včera večer vykonal jsem opět

sv. zpověď, ale konal jsem ji bez zpytování svědomí; ale pak na mne připadla bázeň nevyslovitelná. Po sv. přijímání bylo mi, jakoby někdo mečem srdce mé prorýval. Dnes jsem byl tak skličěn, že jsem byl sám sobě odporný; byloť mi mukou pekelnou. když jsem musil patřiti na své druhy, kteří vesele a spokojeně se radovali a si hráli. Oddal jsem se i nestřídmosti, abych hlas svědomí ohlušil, ale skličivosti a bázně nemohl jsem se zhostiti. Když se schylovalo k večeru, nemohl jsem v domě obstáti, každé místo páliło mne pod nohama. Šel jsem sám z města do ústavu, ale cestou se mi zdálo, že mne ďábel provází, a že hledá jen vhodné příležitosti, aby mne vhodil do některé hluboké rokliny, které se podél cesty táhly . . . V tom se ozvala v srdci mém touha, že musím s vámi stav duše své sdělit.*

A mezi vypravováním trásl a chvěl se Karel na celém těle, a sotva dechu popadal. I povzbuzoval jsem nešťastného mladíka, aby se mnou velebil a oslavoval nepostihlé milosrdenství Boží, ana milost Páně právě v ten den vede jej ku poznání, kdy Pána Boha tak velmi rozhněval a urazil. Po těch slovech uchopil jsem Karla za ruku, a zavedl jsem jej do kaple, kde před obrazem blahoslavené Panny Marie zbožně poklekl. Když jsme se společně začali modliti zdravas Maria, vzlykal a plakal Karel tak usedavě, že sotva slovo ze sebe vypravit mohl. Vzdálil jsem se z kaple, zanechav tam Karla samého. Po nějakém čase vkročil do kaple zpovědník, který Karla neznal, aby bez studu a bázně mohl se vyznati. Po vykonané zpovědi vyšel Karel s tváří jasnou a radostnou, provolávaje: •Všecko jsem pověděl, ze všeho jsem se vyznal! Ach, jak dobrý, laskavý a milosrdný jest Pán Bůh můj a Ježíš Kristus!.

Po dvou dnech přistoupil Karel zbožně a zkroušeně ku stolu Páně, čímž

napravil poklesky své, a posilován milostí Boží, žil svatě a spravedlivě. Pán Ježíš vyvolil si Karla za sluhu svého, který nyní v úřadě kněžském jest vzorem dobrého a horlivého pastýře duchovního. Byl jsem zvědav zvědět příčinu, která přiměla Karla, že k Bohu se obrátil a hřísnému životu dal výhosť. I pravil jsem jednoho dne Karlovi: »Pověz mi upřímně, cos učinil zvláštního pro Pána Boha, že ti popřál milosti, abys polepšil život svůj?«

»Já jsem nekonal zhola nic, já jsem jenom hřešil.«

»Ale tys zajisté aspoň doma pobožně se modlíval?«

»Konal jsem modlitby jenom z donucení; ale radoval jsem se, když bylo po modlitbě, abych se jinými marnými věcmi mohl obírat.«

»Ale mši svatě byls zajisté každodenně přítomen?«

»Při mši svatě jsem sice byl, ale nemodlíval jsem se. Já čítal v kalendáři dny, které uplynou, než půjdeme na prázdniny, a spolu kul jsem záměry, co budu doma konati.«

»Když jsi byl na kázání, cos mezi kázáním činil?«

»Hněval a horsil jsem se na kazatele, protože každé slovo jeho bodalo mne do srdce, a proto jsem jenom pomýšlel na věci, kterými bych mohl zaplašiti pozornost.«

»Jenom ještě otázku poslední. Tys aspoň se modlíval k Rodičce Boží, a

mám za to, žeš prosil ji tak, jak prosí dítě matku svou.«

»Ano, velebný pane, toť byl ten jediný skutek dobrý, který jsem ještě konal. Jednou se mi náhodou dostala do rukou modlitbička: O Paní má atd., a tuto modlitbu jsem konal každý den.«

Nuže, milý čtenáři, nyní i ty poznáváš, jako ten kněz, kdo ubohému Karlovi milost ku polepšení života vyžádal. Bylť prostřednicí Karlovou u Boha ta přemilostná Matka Páně, která již skoro dva tisíce let mezi potomky Adamovými oslavena jest milosrdenstvím jako jest velika a vznešená moci a slávou svou v nebesích. Snad bys i ty, laskavý čtenáři, rád se modlíval tu modlitbičku: Ó Paní má. Abych přání tvému vyhověl tuto ji podávám.

»Ó Paní má a Matko má! Tobě se celý obětuji a vzdávám. A abych Ti lásku svou dokázal, obětuji Ti dnes oči a uši, obětuji ústa a srdce, ano obětuji se Ti dnes celý. A protože, Matičko předobrá, celý jsem Tvůj, chraň mne, ostříhej mne, jako svůj majetek.«

V pokušení volej: »Ó Paní má a Matko má, rozpomeň se, že jsem Tvůj. Chraň mne a opatruj a ostříhej jako majetek svůj.«

Tyto krátké modlitbičky nejednomu milost návratu ku Pánu Bohu vyžádaly. A abychom cenu jejich tím více uznali, připojuji, že nynější sv. Otec Lev XIII. udělil na ně odpustky. *Fr. Klíma.*

Na neděli 3. po Velikonoci.

»Maličko, a již neužíté mne, a opět maličko, a užíté mne; neboť jdu k Otci.« (Jan 16, 16.)

první knize Mojžišově v 49. kapitole čteme, že arcitec Jakob, když se schylili dnové života jeho, či když měl umřít, shromáždil dvanácte synů svých kolem smrtelného lůžka svého, aby jim požehnal a také oznámil, co se s nimi dále díti bude.

Tak učinil i Pán Ježíš. Předvidaje brzkou smrt svou, shromáždil dvanácte apoštolů svých k poslední večeři, a by se s nimi jako otec s dítkami svými rozloučil, požehnal jim a také budoucí osud jejich jim oznámil. Dnešní sv: evangelium jest právě částkou té řeči, kterouž měl Pán Ježíš k apoštolům svým při poslední večeři. Dychtivě naslouchali apoštolé otcovská slova božského Mistra svého, ale bolestně dotkla se srdce jejich slova, kterými jim smrt svou oznámil řka: »Maličko, a již neužíté mne, a opět maličko, a užíté mne; neboť jdu k Otci.«

Svaté evangelium sice praví, že učeníci slovům jakoby neporozuměli, a proto pravili: »Co je to, že nám praví: Maličko, a neužíté mne, a opět maličko, a užíté mne; neboť jdu k Otci?« (Jan 16, 17—18.) Avšak právě, že tak vespolek pravili, jest nepochybným důkazem, že zármutek padl na srdce jejich, když jim Pán Ježíš zvěstoval, že jen ještě na krátce s nimi pobude, za krátko však že jej opět spatří.

Abý zarmoucené učeniky své potěšil, pravil jim: »O tom se tážete mezi sebou, že jsem řekl: Maličko, a neužíté mne, a opět maličko, a užíté mne?« (Jan 16, 19.) A předpověděl jim zároveň budoucí osud jejich řka: »Amen, amen, pravím vám, že vy budete kvílet i a plakati, ale svět se bude radovati; vy pak se budete rmoutiti, ale zármutek váš

obráti se v radost... a radosti vaší zálný neodejme od vás.« (Jan 16, 20—22.)

A co Pán Ježíš pověděl k potěšení učeníků svých, zdaž není pověděno také k potěšení našemu? Ó zajisté! Slova, kteráž řekl Pán Ježíš o sobě: »Maličko, a již neužíté mne«, slova ta může o sobě říci jedenkaždý z nás, neboť i my jsme zde na světě jen maličko, jen na krátký čas. A co tu bývá zármutku, když ten čas vypršel miláčkům našim! Sám Syn Boží volil na zemi jen triatřicet roků pobýti, a komu Bůh dopřál delšího věku dočkati se, zdaž i ten nemusí vyznati, že přece jen na mále bylo dnů života jeho?

Arcitec Jakob, když se ho Farao tázal: »Kolik jest let života tvého?« pravil: »Dnů putování mého jest sto třiceti let krátkých a zlých, a nedošli dnův otců mých, v nichž jsou putovali.« (1. Mojž. 47, 8—9.)

A tak musí vyznati každý, byť snad i čtenějších roků se dožil nežli arcitec Jakob, že dnů jeho jest přece jen na mále. »Maličko, a již neužíté mne«, může každý otec a každá matka říci dětem svým. Ó kéž by na pravdu tu také všechny dítky rády a vždycky pamatovaly! Vy, kteří tak šťastni jste, že ještě rodiče na živé máte, ó važte si jich, ctěte je, služte jim, poslouchajte jich, nezarmucujte jich: maličko, maličko jen, a neužíté jich, maličko, a oni od vás odejdou jak Pán Ježíš od učeníků svých. Ó kéž by to tak maličké slovo: »Maličko«, ne maličko, ale stále každý z nás měl na paměti a život svůj tak zařídil, aby mohl jako Pán Ježíš říci: »Jdu k Otci!«

Ale oni nejdou k Otci, nepřibližují se k němu, ale odcházejí od něho, a to jsou všichni, kteří se chtějí s tímto světem radovati. To jsou všichni,

kteří nenávidí učení Ježíše Krista a vyslance jeho; to jsou všichni, kteří pohrdají zákony Božími a církevními, ale i jejich radost potrvá jen maličko a obrátí se ve věčné trápení. Trápení a zármutek však, kterýž věrný učeník a vyznavač Kristův snáší pro věrnost svou od synů nevěry, i ten potrvá jen maličko, ale obrátí se v radost věčnou, když spatří Pána Ježíše a on řekne jemu: »To dobře,

služebníče dobrý a věrný; že jsi nad málem byl věrný, nad mnohem tebe ustanovím: vejdíš v radost Pána svého.« (Mat. 25, 24.) A proto také mohl právem napsati sv. Petr v I. listě svém, kap. 5.: »Nejmilejší! Bůh všelike milosti, který povolal nás k věčné slávě své v Kristu Ježíši, onf (vás), když maličko potrpíte, dokonale učiní, utvrdí a upevní. Jemu sláva a panování na věky věkův.« F. K.

Na neděli 4. po Velikonoci.

»A on, když přijde, trestati bude svět ze hřichu, z nespravedlnosti a ze soudu.« (Jan 16, 8.)

Když starý Tobiaš oslepnul, praví Písmo sv., že takto bēdovál a řekl: »Jakáž jest mi radost, ježto v temnostech sedím a světla nebeského nevidím?« (Tob. 5, 12.)

A tak bychom zajisté i my museli nařikati sobě, kdybychom jako osleplý Tobiaš v temnostech seděli a nebeského světla neviděli. Či jaké že by bylo bydlení naše na zemi, kdyby ji milostné světlo nebeské neokrašovalo? Smutné, žalostné, ano i nemožné. A proto také slušně dokládá svatý Ambrož: »Bůh byl by svět tento stvořil nadarmo, kdyby lidem a živočichům nebyl udělil možnosti viděti. A proto také Bůh z ničeho učiniv nebe i zemi všemohoucím slovem svým, nejprve a především stvořil světlo.«

A čím jest přirozené světlo našemu tělu, tím jest duši naší víra v Ježíše Krista. A oč vznešenější jest duše nežli tělo, o to i vzácnější světla přirozeného jest světlo nadpřirozené, kteréž osvěcuje naši duši k poznání Boha samého a těch věcí, kteréž nám k spasení jsou.

A praví-li Kazatel Starého Zákona: »Sladké jest světlo, a libo jest očima

viděti slunce« (11, 5), platí zajisté výrok jeho tím více o světle k duchovnímu životu našemu potřebném. Či jaké že by bylo bydlení naše zde na zemi a tam na věčnosti bez Ježíše Krista, jenž jest pravé světlo světa? A proto také velkého nevědku a veliké nespravedlnosti dopouštějí se lidé, kteří tomuto světlu odpírají a takto svou vlastní duši o nejvzácnější a nejpotřebnější dar k věčnému spasení připravují. Ty a takové odpůrce sám Duch sv. trestati bude; neboť tak dí Pán Ježíš v dnešním sv. evangeliu učeníkům svým: »Já pravdu pravím vám: užitečné jest vám, abych já odešel; neboť neodejdu-li, nepřijde k vám Utěšitel: jestliže odejdu, pošlu ho k vám. A on když přijde, trestati bude svět z hřichu, z nespravedlnosti a ze soudu.« (Jan 16, 2, 8.) A z jakého to hřichu a z jaké to nespravedlnosti a jak že trestá Duch sv. svět, t. j. všechny ty, kteříž Pánu Ježíši odpírají? Sám Pán Ježíš poučuje učeníky své a praví, že z nevěry.

I byli to na prvním místě zákonníci, fariseové a starší lidu, kteří tvrdosijně Pánu Ježíši odpírali a v něho uvěřiti se zpečovali. Sám Pán Ježíš tuto nevěru jejich jim vytýkal, když jim pravil: »Kdo z vás bude mne trestati z hřichu? Jestliže pravdu mluvím vám, proč mi nevěříte?«

(Jan 8, 46.) Abychom nebyli ve tmách o Bohu a věcech spasení se týkajících, poslal Otec nebeský jednorozeného Syna svého z pouhé lásky k nám lidem na svět, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný. Tak pravil sám Pán Ježíš k Nikodémovi, a jindy: »Já jsem světlo světa: chodte, dokud světlo máte, ať vás tma nezachváti. Dokud světlo máte, věřte v světlo, abyste byli synové světla.« (Jan 8, 12, 12, 35.) A jestliže lidé tomuto světlu odpirají, v jednorozeného Syna Božího věřit se zpečují, ó zdaž to není šeredný nevdek proti lásce Otce nebeského?

Když Hospodin smiloval se nad lidem svým a vyvedl jej z otroctví egyptského, řekl: »Aj, já pošlu anděla svého, kterýž by šel před tebou a ostříhal tě na cestě, a uvedl na místo, kteréž jsem připravil tobě. Šetři ho a poslouchej hlasu jeho, aniž se domnívej, že by směl potupen býti; neboť neodpustí, když prohřešíš, a jest v něm jméno mé.« (II. Mojž. 23, 20—21.)

Nám Bůh ne anděla, ale samého jednorozeného Syna svého poslal, aby nás přivedl na místo věčného spasení, a jestliže lidé nechtějí šetřiti hlasu jeho, dopouštějí se nejen velikého nevdeku, ale i veliké nespravedlnosti, ježto svou

vlastní duši Duchu sv. odcizují a ji o věčné spasení připravují.

Čteme v dějinách, že zavdy i nevinným lidem byly od ukrutníkův oči vyloupány. A takovými ukrutníky jsou všichni, kteří buď sami v Ježíše Krista věřití nechtějí nebo jiné o viru v Ježíše Krista připravují; neboť zbavují svou vlastní duši nebo duše svých blízních o milostné světlo k spasení jejich nevyhnutelně potřebné. A byť smutnou tuto pravdu nechtěli slyšeti od těch, jež sám Pán Ježíš poslal, aby nás vedli po cestě spasení, oni ji musí slyšeti od Ducha sv., který mluví k nim hlasem svědomí jejich a takto je trestá z hříchu nevěry, rovněž jako i z nespravedlnosti, že duši svou, kteráž Ježíši Kristu přináleží, kterýž ji z moci ďábla vytáhl, opět odvřekému nepříteli svému v moc a poddanství vydávají. Ale nečinili by tak, kdyby milovali světlo, a to je ten soud Ducha sv., jak sám Pán Ježíš nás ujišťuje, že lidé milovali a milují více tmu nežli světlo, protože skutkové jejich jsou zlí. Ne tak my. Vážme si toho světla nadpřirozeného, jimž jest nám svatá víra naše v Ježíše Krista, chodme ve světle a věrme světlu, a Duch sv. nebude nás trestati, ale bude přezádoucím Utěsilem nám na cestě putování našeho i v hodinu smrti naší.

F. K.

S Pánem Bohem!

Id náš moravský od předků zbožných zachoval si mnohé krásné zvyky, mnohá zbožná přísloví, k nimž i hořejší přičísti dlužno. Začíná-li práci jakou, začíná ji s Pánem Bohem. Byl-li u přítele návštěvou, a hodlá-li zase vrátiti se ku svým, loučí se s přítelem slovy: S Pánem Bohem. Potká-li přítel přítele, a pohovoří-li si s ním, neopomene na rozhodné dáti mu s Pánem Bohem. Tímto výrokem v krátkosti chce naplniti na-

pomenutí sv. Pavla: Ať jíte, pijete anebo spíte, všechno ke cti a chvále Boží činite. A zajisté, že nikdo ještě nelitoval práce, kterou s Pánem Bohem začal a dokonál: neboť práci takové nemůže Pán odepřiti požehnání svého. Že pak mnohý, veleslibný podnik novomodní se nevydařil, připsati nutno tomu, že s Pánem Bohem nebyl začat. Z následujícího krátkého, ale skutečného vypravování snad dostatečně čtenáři poznají, jak dobře se daří všemu, cokoliv s Pánem Bohem se začíná.

V Monastýru žil kramář, jehož obchod velmi květal. Lidé nemohli se často v krámě jeho ani sméstnat, a přece nejevil k nim zvláštní jakés zdvořilosti, ba nezdíka dovoľoval si uštěpačné řeči o pravdách sv. náboženství.

Za to však manželka jeho byla jako anděl v lidském těle, kdokoli se zahleděl do modrých očí, červených tváří a plavých kadeří, tenť nemohl jí nemilovati. Vždyť v tváři její zrcadlila se dobrota a láska a všechny ctnosti, které člověka milým a příjemným činí. Vlidně a laskavě spravovala domácnost svou, upírajíc často zraků k nebesům, kde Otec nebeský v dobrotě a lásce o lidi veškerý se stará.

•S Pánem Bohem! Výrok tento tak si oblíbila, že jej vplétala do rozhovorů, do napominání, do rozkazův. ano i když varovala a těšila někoho, přidávala k tomu slova s Pánem Bohem. Šel-li muž u večer do společnosti mezi rozveselené sousedy, a loučil-li se s manželkou, přeje jí dobré noci, přidávala k tomu přání: „Jdi s Pánem Bohem!“ Trhal-li muž v zahradě kvítí, aby z něho uvil kytilci, již postavil do krámu, kde ovšem záhy květiny zvadly, i tu říkala manželka: s Pánem Bohem!

Lid náš říkává: „Koho nic nemrzí, kdo má všeho hojnost, tomu jest i moucha odporná, která po zdi leze.“ A tak bylo i u kramáře monastýrského. Měť ve všem nadbytek, a byl by také žil úplně spokojen, ale zvyk manželčin se mu protivil. A nezdíka ji pro ta krásná slova i plisnil, pravě, že to porekadlo přichází mu často jako směšné, ba i tím se netajil, že zdá se mu i odporné.

Leč zbožná manželka nedala se lehkými tlachy mýlit. Uvyklat tomu krásnému porekadlu v klášteře, kde byla vychována, a kdykoliv výroku toho použila, pokaždě se potěšila vzpomínkou na utěšené mládí, které v klášteře prožila. Často se stalo, že si potajmu i zaplakala, nevědouc, proč by neměla říkati: S Pánem Bohem?

Avšak obchod jest věcí nestálou a vratkou, i nejlepší obchodník nestojí nikdy pevně. Někdo zavini úpadek, dlužník některý nezapraví v čas dluhu aneho uprčne, aby závazku platebnímu se vyhnul, věřitel tlačí, nechtěje déle če-

kati, zkrátka do dne do roku i kramář monastýrský vězel až po krk v dluhu. Manželčinu bystrému zraku nešla změna, která se s manželem stala. Neboť kdyby byl i dlouhou dobu nad knihami zamýšlen nesedával bez pohnutí, časté schůzky přátel, s nimiž byl v obchodním spojení, byla by mobla již z hlasu jeho a celého jednání poznati, že věc velmi důležitá mysl jeho kormoutí.

Konečně se osmělila otázati se manžela po příčině jeho sklíčenosti. „Karle,“ zavolala přivětivě na manžela, vidouc, že zase nepohnutě u knih sedí a něčeho si nevšímá, „Karle, není skutečně pro nás již pomoci žádné?“ Po těchto slovech zarděla se tvář její, jakoby se styděla, že musí něco vyjevit, co by byla ráda utajila. Manžel oddechl si z hluboka, a maje oči upřeny na manželku, pravil: „Skoro, abych si zoufal.“

Po těchto slovech vyňala kupcová pytlík z rezného plátna, který pečlivě pod zástěrou ukrývala, a který byl pečlivě zavázán. Tiže pytlíku hlásala obsah jeho, byl naplněn penězi. Bylť v něm ú-pory celých osmnácti let, které mohla na trety vydati, které však pečlivě uschovala pro čas nouze. Muž sáhl po pytlíku, a rozvázav jej, vysypal peníze na stůl, počítal a opět počítal, až konečně řekl: „To vše ještě nestačí!“

Nyní sáhla manželka do záňadří, kde pod svrchním rouchem měla pečlivě ukrytou bankovku nemalé ceny, kterou jí darovala kmotra, která nedávno zemřela a v testamentě na ni pamatovala. Manžel pohleděl na bankovku, hlas jeho i zrak se poněkud vyjasnil, a nyní prodral se z úst jeho výrok: „Snad obnos tento vystačí.“

Manželka nyní otevřela koženou tobolku, kterou nosila po boku, z níž vybírala stříbrné lžičky, zlaté klenoty, staré dukáty a jiné drahé a cenné věci, kteréž chovala pečlivě jako drahou památku na své mládí. Tyto věci kladla jednu vedle druhé na knihu účetní, k nimž naposledy přidala i snubní prsten.

•Nyní již mohu pomysletí na zaplacení dluhů,“ zvolal muž radostně: „avšak ještě nemám vybráno, ještě může vše nedobře skončiti. Jsi-li ochotna v tomto případě tříti se mnou nouzi a práce ručení v domácnosti konati?“

«S Pánem Bohem!» pravila žena s andělskou vlností. Nyní již nemluvil muž uštěpačně o výroku tomto, jindy proň nemilém a odporném, ale objal manželku, políbil ji políbením pokoje a radosti a celým srdcem a celou myslí opakoval výrok její zbožné a srdečné: «S Pánem Bohem!»

Od této chvíle žili oba manželé spokojeně a šťastně. Neunavnou práci a setrností vybledli se z dluhu, ano i bývalého blahobytu opět dosáhli, činíce každému dobře, kdokoli v nouzi o po-

moc požádal, a veškeru práci a námahu oslazovala si nejenom manželka, nýbrž i manžel zbožným výrokem: «S Pánem Bohem!»

Také nám neznámo, co nový rok pro nás v lůně svém chová. Ale vkročíme-li do roku nového s Pánem Bohem, budeme-li i v kříži a protivenství těšiti se s Pánem Bohem, potom vše prospěje nám k dobrému, protože těm, kteří Boha milují, všecky věci prospívají k dobrému.

Fr. Klíma.

Zprávy z misii katolických.

Podává Al. Kotyza.

Čína. (Apost. vikářství Tšekiang. Misie na Tšusaninských ostrovech.) K apoštolskému vikářství, Lazaristům svěřenému, náleží také skupina Tšusaninských ostrovů před nábrežím rozložených. Sestává asi ze 100 krásných ostrůvků, čítajících celkem $\frac{1}{3}$ 2 milionu duší. Ostrovy ty jsou nadmiru úrodné. Rýže, žito, zahrady a polní plodiny daří se tam v hojnosti, a na horách pak jsou husté lesy, bohaté na výborné druhy dřeva. Již několikrát vztáhli Angličané chvilivě ruku po tomto tučném soustu. Tak r. 1840 a o 20 let později zas Misto Tšusanina připadlo jim holé skalisko hongkongské, jež jejich podnikavost a zručnost proměnila v nejdůležitější obchodní místo v celém moři čínském. Mezi tím dostalo se pravé náboženství na ostrovy. Hlavní město Tingshai s 80 až 100.000 obyvateli jest sídlem vojenských i civilních mandarinův, a pro svůj výtečný přístav, živým střediskem pobřežního obchodu. Jsou vysokými hradebními zděmi s cimbuřím obehnané vykazují, jako všechna čínská města, 4 brány. Nedaleko západní brány uvnitř města jsou ústavy katolické misie: krásný gotický, sv. Michalu zasvěcený kostel, vedle obydli misionářů, chlapecká škola a mužský katechumenát. Souběžné s nimi ústavy sester: sirotčinec s 200 nalezenci, tak zv. jesličky, dílna, dvě nemocnice pro muže a pro ženy, chudobinská lé-

kárna, škola pro křesť. dívky a katechumenát pro ženy. Sedm dcer svatého Vincence řídí všechny tyto ústavy s obvyklou obětavostí, která zapominajíc na vlastní pohodlí, stará se jen o blaho bližního. Mnoho pohanů nachází zde s ošetřováním tělesným i spásu duše. Opustíme-li město severní branou, uvidíme před sebou překrásné, horami obklopené a proti severním větrům chráněné údolí. Zde nalezneme malý seminář, farmu misijní a křesťanskou osadu sv. Vincence na pobřeží. Kostelík jest jednoduchý, ale hezký, ale což hlavního jest, každou neděli tak naplněný, že v něm nezbyvá ani místočka. Horlivost našich dobrých křesťanů jest potěšitelná. Většina z nich jsou již od mláde vychovaní misijními a skrz na skrz praktickými katolíky, kteří též ke sv. svátostem často přistupují. I zde platí výrok Krista Pána: Blahoslavení chudí duchem, neboť jejich jest království nebeské.

V malé farmě a zemědělské škole nacházejí nalezenci jakož i jiné chudé dívky přijetí a učí se zde za vedení misionářů zemědělství, jež je má nápolom živiti. Když pak z misie odcházejí dostávají od ní kousek pole s malým domkem a potřebnými nástroji, aby si mohli rodinu založiti a pociťe se živiti. Takovýmto způsobem vynikla s vrchu uvedená osada, a osadníci jsou šťastní, že mohou blízko misie a pod ostrážitým vedením

misionářů žiti. Zvláštní pozornosti zasluhuje malý seminář na němž z většího dílu naděje na pokřesťanění území Tsekianga spočívá; neboť síly evropské pomalu nedostačují, tak že se musí na vzdělávání domovského kněžstva vážně pomyslet. Skromná stavba je napolo v evropském, napolo v čínském slohu provedena. Před třemi roky se polovice domu zřítíla, a chovanci byli jen jako zázrakem zachráněni. Seminář čítá nyní 26 chovanců, kteří se po ukončení kursu do velkého semináře Ningpo-ského (hlavní město Tse-kiangu) přestěhují.

Lepší žáci překládají již zcela plyně Caesar a Sallusta. Také vedlejší odbory, jako vědy přírodopisné a přírodopysné nejsou zanedbávány. Takovéto vědomosti budou chovancům, až se později v duchovní správě utkají s domácími učenici, vydatnou zbraní proti nim, poněvadž tito lidé vězí dosud v zastaralých a směšných názorech a páru a elektřinu, jakož i jich užití v průmyslu za „strašení ďábelské“ vyhláší. Tento starý cop se již dlouho neudrží, a proto jest dobře,

když se klerikům i v takovýchto věcech vzdělání dostane.

Velikou zálibu mají chovanci v hudbě a plechová hudba, kterou misionáři zavedli, daří se znamenitě. Ústav bývá často navštěvován důstojníky a mužstvem hojných cizích lodí sem přistávajících, a jest též oblíbeným místem výletním. „Ti zde dělají veliké dilo,“ vyjádřil se při takové příležitosti jeden francouzský důstojník; „nebyl bych nikdy myslil že člověk může Číňana tak daleko přivést, aby se z něho stal katolický kněz.“ Kapitán pozval na to celý ústav na palubu své lodi, a přijal a hostil zde čínské chovance s dobrotou skutečně otcovskou. Něco podobného přichází častěji, a nemine se u obyvatelstva s dobrým účinkem.

Za nynější doby, jest z čínských kněží, kteří z ústavu vyšli, 14 v duchovní správě; několik jich též zemřelo. Veliký seminář má 6 bohoslovců. Celé vikářství Tse-kiang mělo r. 1895 v 74 osadách 7352 křesťanů, 64 škol asi s 1000 dítek.

„Katol. misie.“

Různé zprávy a drobnosti.

Slavné uctění Ježíše Krista Vykupitele. Požehnán a povzbuzen od sv. Otce Lva XIII., posílen souhlasem a schválením biskupů ze všech končin světa, sešel se zvláštní mezinárodní výbor, jehož účelem jest uspořádat na sklonku tohoto století a na počátku století příštího slavné uctění Ježíše Krista Vykupitele.

Sídlo jeho je v Římě (Piazza Ss. Apostoli N. 49) a v Bologni (Via Mazzini N. 94).

Jakožto počátek svých prací ohlašuje řečený výbor do celého světa duchovní pouť k Panně Marii Lúrdské, aby světlé dílo své její materské ochraně.

Modlitba. Popřej nám, dobrotivý Bože, na přímělu Blahoslavené Panny neposkvrněné, abychom slzami své lítosti smyli viny tohoto století, jež chyli se ku konci, a připravili počátek století budoucího tak, aby bylo zcela zasvěceno

slávě jména Tvého a království Syna Tvého Ježíše Krista, jemuž ať slouží národové všichni v jedné víře a v dokonalé lásce. — Amen.

Odpušky 100 dní, přivlastnitelné duším v očistci, kterých získati lze jednou za den až do konce roku 1901., udělené od sv. Otce Lva XIII. těm, kdo zkroušené a zbožné se pomodlí tuhle modlitbu.

Potrestané rouhání. Svobodomyslníci města Vienneuf (Yonne) dopustili se ohavného rouhání se Bohu a obřadům církve katolické. Dělali si hrubý posměch ze mše svaté. Týž den večer byl ples. V okamžiku, kdy první tanec začínal, klesl náhle jeden z ranních rouhačů mrtvicí raněn. Nastalo veliké zděšení. Když mrtvého odnesli, tancovali dále. K půlnoci spadl jeden z tanečníků s okna a zlomil vaz. — V sále zůstali většinou jenom ti ranní rouhači. K ránu, když svítalo, upadl jeden z pořadatelů plesu

a zlomil si nohu. Případ ten jest skutečnou událostí. Celé okolí města Vieneuf jest tím případem rozrušeno. Nebyla-li to trestající ruka Páně? *Katol. listy.*

Montmartre, basilika. Od 1. července 1881. koná se nepřetržitě ve dne v noci uctívání nejsv. Svátosti oltární v basilice nejsv. Srdce Ježíšova na Montmartru v Paříži. Noční adoraci konají jen mužové. Za dobu těchto 15 a půl let strávilo 101.916 mužů noc před svatostánkem. V prvním roce bylo jich pouze 977, ve druhém 2552, ve třetím 3915 atd., v roce 1896 více než 18 tisíc. Pojďte a klaněte se Pánu!

Katol. listy.

Pro zachování zpovědního tajemství. V roce 1894 odsoudil soud baltimorský v Baltimore jistého kněze katolického, jménem Lurtze, do těžkého žaláře na 10 let. Žalován byl, že nadužívaje svého duchovního vlivu, ukradl přejistému těžce nemocnému bankéři značnou sumu peněz. Liberální noviny americké nedaly si ovšem ujiti takovou tučnou kořist a s huronským křikem vláčely nešťastného kněze nejhorším kalem hany a potupy. Tento zapřisahal se toliko, že peněz neukradl; nechtěl však povědět, jak k penězům, jež u něho nalezeny, přišel. — Nyní oznamují noviny americké, že též soud, jenž kněze odsoudil, s úplným čestným zadostiučiněním z vězení jej propustil. V listinách bankéřových našla se totiž až letos listina, již zemřelý již bankéř dosvědčuje, že on sám doručil knězi peníze za tím účelem, aby je odevzdal osobě, kterou o ně kdysi byl připravil. Ježto celé jednání o této náhradě dalo se ve zpovědi, nesměl zpovědník ničeho vyzraditi. Aby zachoval zpovědní tajemství, dal raději v šanc vše: svobodu, čest, postavení. Všecka čest neohroženému hrdinovi.

Katol. listy.

Nález. Roku 1820. byla u Aquileje nalezena tabulka, kteráž nyní se chová v sakristii u Kartuziánů poblíž Neapole v Itálii, na níž rozsudek Pilata Pontského o Ježíšovi Nazaretském jest napsán.

Rozsudek, kterýž vydal Pilát, aby Ježíš byl ukřižován, byl vyryt na desku kovové a všem 12 kmenům israelským rozeslán, zní asi (dle textu hebrejského) takto:

•Soud vynešen od Pontia Piláta,

mistodržitele dolno-galilejského, proto, aby Ježíš Nazaretský smrti kříže zemřel.

Sedmnáctého léta panování Tiberia císaře, a 25. dne měsíce března, ve městě svatém Jerusalemě, když byli Annáš a Kaifáš veleknězi lidu, odsuzuje Pontius Pilátus, mistodržitel dolno-galilejský, zasedaje na soudné stolici přetorově (totiž na stolci nejvyššího soudce) Ježíše Nazaretského, by na kříži mezi dvěma vrahy (lotry) umřel, kdyžž svědkové z lidu na slovo vzatí a znameniti takto mluví:

1. Ježíš jest svědkem. 2. On jest buřičem. 3. Jest nepřitelem zákona. 4. Vydává se neprávě za krále israelského. 5. Odebral se do chrámu, doprovázen byv zástupem, nesoucím ratolesti v rukou.

Pilát poručí prvnímu setníkovi Quiriliovi Corneliovi, aby jej (Ježíše) odvedl na popraviště, a zapovídá všem bohatým i chudým brániti Ježíše, aby nebyl ukřižován.

Svědkové, kteří rozsudek proti Ježíšovi podepsali, jsou:

1. Daniel Robani, 2. Joames Zorobabel, 3. Rafael Robani, 4. Kapet.

Ježíš půjde městem Jerusalemem, branou Struene zvanou.

Na boční straně této tabulky kovové snad byla ještě vyryta slova tato:

•Podobná tabule byla jednomu každému kmenu zaslána. *Frant. Zmeškal.*

Chléb sv. Antonína Pad. (Z Vidně.) Já níže psaný osměluji se těchto několik řádků předložit. Odebirám •Školu B. S. P.• již 8 roků od dstj. P. Bláhy, českého kazatele ve Vidni. Čtení jest krásné. Zvláště mne zajímalo uveřejnění o chlebě sv. Antonína Pad. v čís. 6. roku předešlého. Dovoluji si tímto svou radost a dík na jevo Vám dát za ty krásné řádky; ale též prosím, aby dopřáno bylo místa mé malé zprávičce o chlebě sv. Antonína Pad., kterou tuto posílám. Není-li dobře napsána, promiňte, jsem jenom zahradníkem v jednom klášteře ve Vidni. Ctihodné sestry mají na vychování děti a zhotovují též mešní roucha. Jsem u nich již 8 roků. Úcta sv. Antonína jako všady tak i u nás se rozšířila. A což teprve nyní, když sv. Antonín zavítal do kostela k Ježíšku chudému. I u nás zavedeno šlechetné dílo •Chléb sv. Antonína Pad.• Jelikož

jest sv. Antonín milovníkem chudoby, vyvolil si za příbytek kostelíček u chudého Ježíška. Dle starého zvyku křesťanského, bývají u nás poděleny chudobné dítky každého dne chlebem, polévkou a jinou almužnou. Zavedením díla „Chléb sv. Antonína Pad.“ daří se lépe. Děti přibývá u fortny, ale také přibývá dobrodinců.

Z počátku koupilo se týdně za 10, později za 15, 20, 25 a nyní již za 30 zl., jak dárky stourají, tak divotvorný jest sv. Antonín v potřebách tělesných, však mnohem více osvědčuje se v potřebách duchovních. Vidíme to na osobách, jimž sv. Ant. pomohl, zvláště ale svým milým (chudým). Tito rádi v kostele tuli se okolo jeho sochy a slova díku se zaroseným okem jest často slyšeti: „Sv. Antonín nám chudým jest otcem!“ Tyto řádky budte za dík a na oslavu našemu milému Antonínu Pad. a já doufám, připojim-li z mé zkušenosti příklad, co se mi přihodilo před nedávem, bude též patřit ku látce. — Pomoc sv. Antonína vysvítá docela zřejmě z tohoto příkladu. Jak jsem již pověděl, školním dětem dělí si moji představení samy; kdežto já mám chudé u brány klášterní. Chléb rozkrájím, by každý stejným dílem dostal; vyjma jistou osobu, která s dovolením dostává vždy celý chléb. Stalo se, že krátce před rozdělováním moji představení mně vzkázali,

bych nechal jeden chléb pro školní děti, anto právě se jim nedostalo. Chléb měl jsem již rozkrájen a určen: proto z rozkazu toho byl jsem uvnitř jaksi nespokojen, takže mimoděk přišla mně ta pyšná myšlenka: „Proč pak to? Vždyť ta osoba, pro níž celý chléb patřil, bude trpět nouzí a snad bude nad tím zarmoucena, pustim-li ji s prázdnou.“ Upokojil jsem se a ihned onen chléb chci donéstí mým představeným. Beru jej do ruky a v tom okamžiku ucitím píchnutí do ruky; dívám se co by to bylo, a k mému úžasnutí vidím sici jehlu na chlebě přilepenou. Kterak jehla se dostala pod spodní kůru chleba, nemohu pochopit; ale zřejmý to záraz sv. Antonína v ochránění v nebezpečí života. Nebýt předcházející nepříjemnosti z mé strany, neboť tímto jsem na to přišel, a kdož ví snad, jehla mohla by se zapíchnout hlouběji do chleba a tak mohlo být nebezpečí v zápětí. Díky sv. Antonínu, že předešel tomu nebezpečí oné osobě a mě použil o své mocné přimluvě a pomoci. Tak ono chvalné dílo, „Chléb sv. Antonína Pad.“ nyní zde jest z malých základů založeno, bohda, že se časem rozšíří. Nemohl by též ve vlasti naší české, ba v každém městě, kde možná, chléb sv. Antonína býti zaveden? Chudí jsou vždy a všady, a tím rozšíří se účta sv. Divotvorce.

Milodary božského Srdce Páně.

Z Kosobud. Plně svůj učiněný slib, vzdávám božskému Srdci Páně, Matičce Boží ustavičné pomoci, sv. Josefu z upřímného srdce nejvroucnější díky, za vyslyšení proseb mých. T. C.

Od Místku. Z vděčnosti vzdáváme díky nejsv. Srdci Pána Ježíše a neposkvrněnému Srdci Panny Marie, svatému Josefu, sv. Janu Nepom. a sv. Otci Františku za vyslyšení prosby jisté osoby.

Ze Staříče. Drazí bratři a sestry v Kristu! Prosím Vás, abyste srdečně

díky se mnou vzdávali nejsv. Srdci Pána Ježíše, neposkvrněnému Srdci Panny Marie za všechna dobrodíní a za milosti, které jsem letošho i minulého roku obdržel.

Odběratelka „Školy.“

Ze Zašové. Uminila jsem sobě, že pakli důstojný pan farář P. J. Odstřelil, který zánětem plic, zánětem osrdí a zánětem pohrudnice smrtelně onemocněl, opětně se pozdraví, 9tídenní pobožnost k neposkvrněnému Početí blahoslavené Panny Marie a k Božskému Srdci Páně

na poděkování vykonám a zároveň ke sv. zpovědi přistoupím. A hle, modlitba má vyslyšena, a já na poděkování milému Pánu Bohu a přeblahoslavené Matici Boží s převelickou vděčností řádky tyto uveřejňuji. *O. V.*

Z Mikulovic u Znojma. Nejvroucnější díky vzdávám nejm. Srdci Pána Ježíše a nejsv. Panně marii Lurdské za své uzdravení po vykonané 9denní pobožnosti.

K. Č.

Z farnosti Hradecké. Vzdávám vroucí díky nejsv. Srdci Páně, Panně Marii Lurdské a sv. Josefu, sv. Janu Nep. za odvrácení smrti blízké v nemoci mé manželky.

J. L.

J. K. plní svůj slib a vzdává božskému Srdci Páně a sv. Josefu srdečné díky za obdržanou práci.

Od Kroměříže. V měsíci lednu t. r. onemocněl 14ti letý studující III gymnasia v Kroměříži následkem ztráty krve tak povážlivě, že dva jej ošetřující lékaři o

jeho uzdravení pochybovali. V pevně a živě důvěře v Bohorodičku Svatohostýnskou, zaslíbil jsem toto dne 28. ledna t. r. již téměř umírající dítě Matce Boží Svatohostýnské s vroucí prosbou, by ona jemu uzdravení vyprosila. Věda zároveň, že modlitba sluhů Božích neoslýšena zůstala nemůže, požádal jsem přítele tohoto nemocného dítěte, (nyní novice u Jesuitů) aby on za jeho uzdravení se modlil. A ejhle, když tento jeho přítel ku božskému Srdci Pána Ježíše se svými bratřími modliti se počal, nastalo ihned zlepšování stavu nemocného a pokročilo uzdravování tak, že lékaři dne 14 února 1897 uznali, že rekonvalescent ku zotavení se ku svým rodičům převezten býti může. Slavná redakce račiž ku oslavě Nejsvětějšího Srdce Pána Ježíše a jeho panenské Matky Marie řádky tyto ve svém časopisu uveřejniti. *T. Č.*

Zájmy Krista Pána v různých zemích.

Podává *Placidus Buchta.*

Řím a Itálie. Francouzský spisovatel Richebourg, právě meškající v Římě, líčí dojem z papežské audience takto: „Jsem dojat více, než možno vyjádřiti slovy. Jednoduchost výjevu byla plna veleby, výraz papežovy tváře při našem přijetí nebyl jen vlídný, ale krásný. Pravil, že mohu učiniti mnoho dobrého, zejména pomocí rozšířeného tisku. Chraňte lid před socialismem — kladl mi na srdce — nebo ten zničí jej. Spojmež síly proti němu!“ — Mr. Bourke Cockran, proslulý řečník Spojených států byl také přijat v audienci papežské a pravil: „Viděl jsem před tím papeže, ale toliko při veřejných výkonech. Před tím jsem nikdy nepřišel tak blízko k jeho osobě a nepoznal jsem kouzlo jeho přítomnosti. Vetché jeho tělo jest schránka vznešenějšího ducha, než jest ona — byl jsem

nevýslovně dojat, ano uchvácen energií a silou, s jakou papež mluvil o pokřestění národů a účelu papežství, jako činiteli spásy duší.“ Tak mluví osoby, které poznaly z blízká hlavu církve naší! — Dle došlých spolehlivých zpráv římských jest sjednocení všech odstínů Františkánského řádu pod jedním vrchním generálem řádovým dokonanou událostí. Sjednocení toto jest dilem sv. Otce Lva XIII., který si od něho slibuje výsledků velikých. — Před lety zmocnil se král sardinský, Viktor Emanuel, republik a státeků v Itálii, mezi nimi i státu papežského, Jakým právem? Idea národnosti sjednocení Itálie ospravedlnila ho před tváří Evropy. Ještě nedávno bylo slyšeti jasot nad osvobozením prý — rozuměj okradení! — Říma z vlády papežské, toho Říma a státu, který na základě vlast-

nického práva všeobecně uznaného po tisíc let papežům právoplatně patřil. Dnes dovolilo si něco podobného Řecko na ostrově Krétě. A co se stalo? Italský uchvatitel byl první, který na Řeky a povstalice se obořil pro porušení práva mezinárodního. Když rušeno bylo právo papežů, kteří Evropu vzdělali a nad ostatní díly světa povýšili, nehlesla ani jedna velmoc na obranu jejich. Dnes jedná se o útok Řecka proti Turecku, proti tomu Turecku, které se obecně nazývá skvrnou Evropy, ve kterém strádají křesťané pod tyranskou vládou a stále jejich krev nevině se prolévá — a hle, celá Evropa se zvedá na obranu, aby se mu neukřivdilo.

Rakousko. Vynikající události při tvorbě se nových stran na říšské radě, která po vykonaných volbách opět se již byla sesla, jest provedené sloučení katolické strany lidové se zbytky bývalého klubu Hohenwartova, s Bukovinci a katolicko-slovinskými poslanci. Tim provedeno jest zároveň spojení se stranou křesťansko-sociální a uskutečněno katolické centrum, po němž se dříve marně toužilo. Tento klub katolické strany lidové sdružil se na základě zásad vyslovených v nedávno vydaném volebním listu pastýřském našich nejd. biskupů, a bude tedy působiti 1. pro velmocenské postavení našeho soustátí; 2. pro samosprávu a nedílnost království a zemí a 3. pro pořádek veřejného práva na křesťanských základech jak ve směru náboženském a sociálním, tak i hospodářském a národním. Spojené strany křesťanské budou takto postupovat ve přátelské shodě. — Slavné okamžiky zavítaly letos do země vlasti naší, slaví se letos 900letá památka mučnické smrti národního patrona našeho, českého biskupa sv. Vojtěcha. Osudy životní světce tohoto celkem jsou našemu lidu známy, a budou nad to také zvláště ještě v patričné chvíli vloženy, kromě vzpomínky upozorňující klademe tu tedy pouze zprávu, že na místě, kde byl svatý Vojtěch od pohanských Prusův umučen, stávala dříve malá kaplička, jež se během věků rozpadla, a na jejíž místo dal později majitel panství, polský slechtic, postavit aspoň kříž s nápisem.

Francie. Svobodní myslitelé francouzští uzákonili krádež páchanou na jmění řeholníků. Učinili zákony, dle nichž jest jedno, dáti po smrti řeholníku nebo řeholnice všecko, co měl, nebo zaplatiti cenu jeho majetku. Řady dávají přednost úřednímu prodeji. Jedna věc však jest pozoruhodná. Svědomí obywatelstva uznává nespravedlnost a násilnictví zákona, a nechce proto míti podílu na loupeži, páchané pod záštitou zákona. Lid se nedostavuje zkrátka ku dražbám, tak že se stržené peníze ani nekryjí s výlohami exekuce. A to děje se i v krajích převahou odkřesťaněných. V mnohých městech musejí zřízení exekuční mezi sebou losovati, kdo má býti vykonavatelem liberálního zákona. Tak nestydatý jest zákon, že se i zřízení ostýchají sloužiti při jeho provádění. A to bývají i lidé, o kterých se úřady domnívaly, že nemají svědomí! Jeden ze zřízců exekučních na př. žádal, aby byl zbaven povinnosti jemu uložené, poněvadž se mu svědomí bouří, exekvovati klášter sester, kde jedna z jeho dcer byla vychována zadarmo! Tolik lidskosti přece měli, že této žádosti jeho bylo vyhověno.

Švýcars. Čtvrtý mezinárodní vědecký sjezd katolický bude se tohoto roku konati od 16. až 20. srpna ve švýcarském městě Freiburgu. Přípravné práce, které vede ode dvou let zřízená komise z katolických učenců švýcarských, jsou téměř skončeny; ve většině států evropských, jakož i v Americe a na Východě byly zřízeny větší nebo menší odbory, které se staraly o získání vědeckých prací a spolupracovníků, a hleděly obeznamovati hlavně kruhy katolické s účelem sjezdu. Tato námaha odměněna tím, že získáno pro sjezd přes 200 pojednání učenců různých národností, a lze očekávati, že veliký počet vynikajících mužů vědy, jež katolická církev mezi „své“ čítá, sejde se ve Freiburgu k blahodárné výměně myšlenek. Jest si přáti co největší účastenství všech katolíků, kteří mají na vědeckém životě zájem, ježto dosti značné útraty, spojené s pracemi přípravnými a s vytištěním pojednání, mají býti uhrazeny účastníky.

Anglie. Anglický episkopát odpověděl na loňskou bullu papeže Lva XIII. o

neplatnosti anglikánských svěcení. Spis o tom jednající napsán jest anglicky a latinsky, podepsán dvěma arcibiskupy, z Kantebury a Yorku, z nichž první zove se »primas celé Anglie«, druhý prostě »primas Anglie«. »Jest význačno,« pravi Voce della Verita, »že celým spisem vane neobyčejná účta a vážnost k sv. Otcí.« Již to jest značný krok ku

předu, že anglický episkopát zcela proti svému zvyku cítí potřebu zabývat se s Římem. a to beze vsí hořkosti. Umírněný tón celé odpovědi anglikánských biskupů překvapuje tím více, čím více je musely ochromiti pádné důkazy, jimiž nade vsí pochybnost dokázal jim Lev XIII. neplatnost jejich svěcení.

1300letá památka obrácení Anglie na víru křesťanskou.

vatý Otec Lev XIII. vyjádřil se ve svém apoštolském listu r. 1895. o anglickém národu následovně: Nadejde brzo doba, co tomu 1300 let, kdy Anglie přivítala apoštolské muže z Říma poslané, kdy Anglie odřekla se pohanstva a Bohu prvotiny víry přinesla. Toť posiluje naději naši (ve spojení Anglie s námi ve svaté katolické víře), neboť jest to událost, která by veřejným dikčičiněním oslavena býti měla. Nechť tato slavnost všem dobře smýšlejícím oživne víru a vážnost k ní, kteráž tehdy otcům vašim hlášána byla a dosud se hlásá, totiž: »Ježíš Kristus dnes a zítra a na všechny věky,« jak kázal sv. apoštol Pavel, jenž také připomíná v pravý čas vzpomenouti na první kazatele, »kteříž vám slovo Boží hlásali a jejichž víry vy následovati máte, hledíce na konec putování jejich.« (Žid. 13.)

A nyní již nadešla ona jubilejní doba; již právě uplynulo oněch 1300 let, kdy sv. Augustin z řádu sv. Benedikta s 39 spolubratry poslán byl od papeže Řehoře Velkého do Anglie, kázati víru křesťanskou. Na Letnice 2. června 597 nechal se nejmocnější tehdy král Ethelred z Kentu s mnohými dvoraniny pokřtiti. Na Vánoce téhož roku více než 10.000 lidu najednou pokřtěno a z nich ti, kteří byli nějakou nemocí skličeni, zároveň se zdravím duše také zdraví těla při křtu obdrželi.

Máme se tedy dle úmyslu sv. Otce Lva XIII. modliti nyní o zdar této krásné jubilejní slavnosti, v měsíci to, který zasvěcen jest Královně nebeské, Marii Panně, kterou i katolíci v Anglii upřímně a vroucně uctívají po všechny časy.

Katolíci angličtí ustanovili se již následovně oslaviti památku obrácení země na víru křesťanskou:

Na poli, na němž podle ústního podání král Ethelred a jeho lid svatého Augustina se soudruhy slavnostně byl přivítal pod širým nebem, shromáždí se všichni biskupové Anglie. Biskup z Newportu, Hedley, z řádu sv. Benedikta s 39 svými spolubratry řádu, jako zástupce řádu sv. Augustina a jeho 39 spolubratři, bude řečniti o slavnosti. Zároveň bude společnost katolické pravdy konati slavnostní shromáždění, jehož se všichni vynikající členové účastní.

Ve všech chrámech celé země mají se konati slavné služby Boží s Te Deum na poděkování Pánu Bohu za milost povolání k pravé víře. Tak budou katolíci oslavovati jubilejní památku tuto. Doufejme a modleme se, aby i protestantská část Anglie vděčně na to pamatovala, co druhdy z Říma přijala a v této upomínce také cestu ku pravdě a jednotě víry našla.

Mnoho jest svatých a světic Božích poslední doby, kteří zvláště za Anglii se modlili a modliti se dávali. Mezi jinými neustal sv. Pavel z Kříže, zakladatel řádu Passionistů po celé půlstoletí modliti se za Anglii, za obrácení této země a sjednocení její s církví římskou. Jeho žák, znamenitý anglický konvertita Jiří

Spencer, později passionist P. Ignác nazván, přejal dědictví svého mistra a založil roku 1839 se svým přítelem Ambrosem Phillipsem de Lisle spolek modlitby za obrácení Anglie a učinil rozšíření tohoto spolku životním svým úkolem.

Modlitby byly vyslyšeny od Pána Boha, protože za poslední doby jest hojný počet těch, kteří obrátili se na viru Kristovu. Podporujeme vroucné modlitby těchto nábožných spolků i my svou modlitbou, aby obrácení Anglie tím více urychleno bylo. Hledejme milost pro zemi anglickou, hledejme ji u nejsv. Srdce Pána Ježíše a sice skrze přímluvu Marie Panny. Modlitbu za obrácení Anglie podal nám sv. Otec Lev XIII. sám:

O nejbližší Panno Maria, Matko Boží, Královno naše a nejsladší Matko, obrať o Dobrotivá, oči své na Anglii, kteráž sluje prvotním darem Tvým, obrať je k nám, kteří s velkou důvěrou k Tobě se utíkáme. Skrze Tebe dán jest nám Kristus, Spasitel světa, aby na Ném založena byla naděje naše; Jim jsi Ty dána nám, aby naděje naše skrze Tebe rozhojněna byla. Nuže, pros za nás, která Jsi podle kříže Páně nás za dítky své obdržela, o bolestná Matko! zastaň se našich odtržených bratří, aby s námi v jednom pravém ovčinci nejvyššího Pastýře sjednoceni byli, náměstků Tvého Syna na zemi. Pros za nás všechny, o nejdobrotivější Matko, abychom na skutky dobré úrodnou věrou všichni zasloužili s Tebou v nebeské vlasti na Boha patřiti a na věky chváliti.

Obětování úmyslu denního.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě po celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(ie), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za obrácení Anglie na viru křesťanskou, a na všechny úmysly, jež odporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš českoslovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. 1891.)

Svatý Michaeli archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Úmysl v červnu: Dětiinná oddanost k náměstků Ježíše Krista.

Každé hodiny, ó dobrý Ježíši, moje duše má k Tobě zalétnouti. Život můj budiž skutkem lásky. Dej mi poznati, že každý skutek, který Tě nectí, bez ceny jest. Pobožnost má nebudiž obyčejná, nýbrž ustavičnou láskou k Tobě, ó Pane! Sv. Tomáš Aquin.

Touha po sv. přijímání v nemoci.

Smutek velký tíží
moji slabou duši,
že mi ve dne pokoj,
v noci spánek ruší.

A smutná má duše
lká na každou chvíli:
kdo mi setře slzy
a kdo mne posílí?

Co pak srdce moje
bolem takým sžírá?
Jest to snad má nemoc,
jež mne v lože svírá?

Ó není to nemoc,
tu já trpím ráda;
moje srdce ještě
více trpět žádá.

Aneb snad chudobou
srdce mé se raní?
Kříž jest mi útěchou,
posílou a zbraní.

Chudý Ježíš s kříže
dodává mi síly,
když pohlédnu na něj
v každé smutné chvíli.

Srdce mé se děsí,
že jsem zavržena,
od Tebe, Ježíši,
že jsem opuštěna.

Kde jsi, můj Ježíši,
ve Svátosti skrytý?
Utiš moji touhu,
mé bolestné city.

Bez Tebe nemůžu
duše moje žíti;
bez Tebe mi nelze
déle živu býti.

Kde jsi, můj Ježíši,
moje celé nebe?
Ó nech mne nehodnou
zase přijat Tebe!

Přijď aspoň duchovně,
můj Ježíši milý!
Srdce moje touží
Tě mít každou chvíli.

Utiš moji touhu,
posilň moje tělo,
aby z lásky k Tobě
více trpět smělo.

By jen vůle Tvoje
vždy se na mně stala,
a já v utrpení
bez hříchu zůstala.

V chudobě, nemoci
i ve světa haně
směla se ukrývat
v Srdce Tvého ráně.

Vím, že přijde doba,
kde Ti při oltáři
za vše poděkuji
před Tvou božskou tváří.

E. D., dělnice.

Srdce nejvěrnější.

(Ke slavnosti nejsvětějšího Srdce Páně.)

Srdce věrné! Ó jak zřídka nalézáme také srdce ve světě! Ustavičný nátek na zklamanou lásku a zrušenou věrnost, který se ve světě ozyvá, jest důkazem toho nejzřejmějším. Věru, srdce věrné, jest jako drahocenný drahokam, dlouho a s pílí nutno je hledati a pakli je nalezneme i potom nejsme jisti, že je zase neztratíme. Neboť jako zákeřník — tak číhá smrt neustále, aby nám tuto vzácnou perlu vyrvala.

Kdybych Vás tak, milí čtenářové, ale dovésti chtěl k srdci, jež věrným jest jako žádné jiné, a jež nám žádná moc ani na zemi ani na nebi vyrvati nemůže, nenásledovali byste mne? Ó zajisté, neboť po takém srdci touží srdce jednoho každého z nás! Nuže pojďte a vizte, kterak v záti lásky své nezměrné stkví se srdce nejvěrnější, Srdce Pána našeho Ježíše Krista. V tomto měsíci právě chystá se nesčetný dav ctitelů tohoto nejsv. Srdce Páně ku slavnosti jeho a nespokojuje se toliko dnem slavnosti samým, nýbrž po celý měsíc chváli a velebí Srdce toto nejvěrnější modlitbami, obětmi, skutky kajícími a především snahou aspoň poněkud se jemu připodobniti. Tisíce tisíců horlivých kře-

stánů klečí v tomto měsíci před okrášleným oltářem nebo obrazem nejsv. Srdce Páně a připravují Srdci tomuto v srdci svém milý a útulný přibyték — kdo by z nás zůstati chtěl pozadu? Protož, vzhůru, ctitelové nejsv. Srdce Páně, vzhůru vy četní čtenářové „Školy“, pojďte k Srdci, jež Vás nikdy neopustí, jež Vás bohatými a šťastnými učiniti může, pojďte k Srdci Páně.

Srdce Ježíšovo jest věrné. Projdeme jen život Pána našeho, zkoumejme jeho řeči a skutky, což je to vše jiného nežli výron lásky nejvěrnější? Ježíš jest povždy věren posláni svému vznešenému, věren svým zaslíbením — věren Bohu na nebesích a lidem na zemi. A ve všem tom zůstává věren až do konce, do smrti na kříži, neboť až tam jej přivedla tato jeho věrná láska. Věrné jeho srdce otevřeno jest ještě po smrti jako obět smrti, ale zároveň jako závdavek jeho nepomíjející lásky a věrnosti.

„Věrným až do smrti“ to jest to nejvyšší, co lidská mluva o věrnosti říci může. Avšak Pán náš šel ještě dále. „Ejhle já jsem s Vámi po všechny dny až do skonání světa.“ (Mat. 28. 20.) Toto příslibení stalo se skutkem. Kristus Pán přebývá mezi námi, u nás, v našich

chrámech, tam v tom malém svatostánku na oltáři a hál se v prostou způsobu chleba. Den po dni miji, noc po noci ubíhá a Kristus Pán je pořád tu a čeká a volá a zve k sobě nevěrné syny lidské.

Ano, i když lidé, které přece tak horoucí láskou miloval, že se za ně cele obětoval, když my v nestálosti své světlo věčné před oltářem shasnouti necháme a oheň lásky v srdci svém uhasínáme, i tu on jest u nás a mezi námi a zůstává věrným slovu svému až do té doby, kdy poslední poutník lidský dokončí pouť svou na zemi a odeběře se na věčnost.

Ó pamatuj si to, duše lidská, tak věrným k tobě jest Ježíš Kristus! Lásky jeho jest nezměnitelná jako zlato, jeho věrnost jako věčné hvězdy, které noc co noc třpytí se na blankytu nebeském. Ani tvoje vlastní nevěra a zpronevěra nezviklá jeho věrnost. I když jej vyháníš ze srdce svého i tehdy nemůže se od tebe tak zcela odtrhnouti. Do srdce jej nepouštíš, on zůstává na prahu státi a klepá a čeká a prosí za vpustění. A otevřeš-li mu opět lidskostí a pokáním srdce své dokořán, o tu je opět tak dobrým, tak milostným, jako by se nic nebylo stalo.

Srdce Ježíšovo musí býti Srdcem ve všem věrným, neboť věrnost božská sídlí v něm. Věrnost Boží jest ale věčně nezměnitelná, neboť Bůh se nemění, trvá od pokolení do pokolení, na ní spočívá nebe i země, všechna naděje směřuje k ní. Ona jest základem věrnosti nejsv. Srdce Ježíšova.

Ó chyt a drž se pevně duše lidská, tolika bouřemi a vlnobílím zmitaná, této pevné kotvice věrnosti, nejsv. Srdce Páně. Důvěřuj Srdci tomuto, spolehej se na lásku a věrnost jeho ve všech bouřích života pozemského. Věčná jest věrnost jeho a nevyvážitelné jsou poklady jeho milostí, které tobě slovem svým přislíbil,

jestli jej upřímně milovati budeš a jemu sloužiti.

Chvěješ se před smrtí? Ó uctivej nejsv. Srdce Páně, neboť pravil k blah. Marii Marketě Alacoque: »Všem, kdož mne uctívají, budu v životě a obzvláště ve smrti bezpečným útlukem.«

Opuští-li tě mysl a síla při myšlence na budoucí boje a třese-li se duše tvá strachem že snad podlehneš: u Srdce Páně nalezněš posilu a pomoc. »Cititelům srdce svého dám všechny milosti stavu jejich potřebné«, tak přislíbil Pán. Zmizel snad z rodiny a domu tvého sv. pokoj a s ním i požehnání Boží, ó pojď k Srdci Páně a slyš, co ti praví: »Cititelům a jejich rodinám dám pokoj. Sám požehnám domům jejich, v nichž vystaven jest obraz Srdce mého a uctíván.«

Přislíbení tato jsou sice veliká, ale také jisto jistá, neboť Srdce Páně jest srdce nejvěrnější. Zkus to, milý křesťane, a zamiluj si Srdce Pána svého láskou co můžeš nejvroucnější, a uctivej je povždy zejména v tomto měsíci počtě jeho zasvěceném. A nevíš-li, jak bys to zařídil, jdi k otci svému duchovnímu, vyzpovídej se skroušeně a pros o radu; bude tobě dána a srdce čisté přijme ji snáze.

Abys ale nebyl o lásce a pobožnosti své k nejsv. Srdci Páně tak osamělým, přístup ku bratrstvu nejsv. Srdce, konej pilně cc ono za povinnost ukládá a tak spojen budeš s miliony jiných citelů Srdce Páně po celém světě, jichž láska a modlitba i tobě prospěje. »Jména těch, kdož tuto pobožnost k srdci mému rozšiřují a podporují, budou zapsána v srdci mém a nikdy nebudou smazána.« Tak zní přislíbení Spasitelovo.

Jdi a hleď, aby i na tobě se vyplnilo! Srdce Páně dostojí slovu svému, neboť jest srdcem nejláskavějším a nejvěrnějším. Záleží jen na tobě, jak ty jemu věrnost zachováš.

Kéž slavnost nejsv. Srdce Páně oživi znovu lásku naši v srdci k Spasiteli, kéž netoliko ústy, ale i srdcem ožívá se po celém světě překrásný onen pozdrav:

«Pochváleno a požehnáno budiž nejsv. Srdce Páně, nyní i vždycky až na věky věkův.» Amen.

Boh. Hendl.

Ke slavnosti božského Srdce Pána Ježíše.

(Ke dni 25. června.)

Již starý spisovatel pohanský řekl, že na světě sotva který národ jest, jenž by o Bohu pojmu neměl; a čím víc se ten který národ od pramene zjevné pravdy vzdálil, tím matnější a mlhavější jest pojem jeho o Bohu; čím však pravdivější sobě představu a pojem o vyšší bytosti učinil, tím lepší a ušlechtlejší jest také účta, kterou této bytosti vzdává. Jaký to rozdíl mezi způsobem pocty, již vzdával nejvyšší bytosti zbožný Abel a již na jevo dávali staří Feničané! Nejpríměřenější způsob účty a klanitby, jež Bohu vzdávána ve starém zákoně, nalézáme u Israelitů. Vždyť Bůh sám Mojžíšovi oznámil, jakým způsobem chce býti ctěn a veleben. Z pocty a klanitby starého zákona pak vyvinul se způsob, jakým křesťané Bohu se klanějí a který Syn Boží sám označil. On sám nařídil, kterak se k Bohu modliti máme, a jaká tato modlitba býti má, aby byla Bohu libá. A neustanovil sám Pán Ježíš oběti mše svaté, která jest středem veškeré pocty Bohu vzdávané? Kolik pak v katolické církvi spatřujeme pobožností dojímavých, které vznikly během času buď z vnuknutí Božího aneb na zřejmé přání samého Ježíše Krista? Tak zjevil Syn Boží reholní sestře Julianě v Lutychu, přání, aby zavedena byla slavnost Božího Těla, nařídil jí, aby lidi pro tuto slavnost získala. Od té doby (1247) patří slavnost ta k nejpěknějším slavnostem, které v círk.

roce se konají, podobným způsobem povstala slavnost a pobožnost k božskému Srdci Pána Ježíše, pro níž ne bez příčiny měsíc červen určen jest.

V burgundském klášteře Paray žila ve 2. polovici 17. století zbožná sestra Marketa Marie Alacoque. Když se jednou v oktávě slavnosti Božího těla před nejsvětější Svátostí oltářní modlila, promluvil k ní božský Spasitel takto: Ty nemůžeš mi lépe svou lásku prokázati, než budeš-li srdce mé ctiti a rozšíříš-li tuto pobožnost v církvi. Na to ukázal jí Kristus Pán své božské, láskou planoucí Srdce, řka: Viz toto srdce, které lidi tak milovalo, že ničeho nešetřilo, ano které se i zmařilo, jen aby svou lásku k nim na jevo dalo. Já však místo vděku dostávám od lidí jen nevděk. Proto od tebe žádám, aby se 1. pátek po oktávě slavnosti mého Božího Těla jako zvláštní svátek světil, aby se v ten den Srdce mé slavným odprosem ctilo, aby lidé toho dne ke sv. přijímání za tím úmyslem přistupovali, aby se mému Srdci dostalo náhrady za ty urážky, jež mu činěny, když na oltářích bylo vystaveno. A aby rozkaz ten byl proveden, zvolila si božská Prozřetelnost zbožného a učeného jesuitu Claudia de la Colombier, který se také první 21. června 1675 božskému Srdci zasvětil. Od té doby rozšířila se pobožnost k nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu po celé církvi a dnes je sotva která farnost, v níž by se nectilo toto božské Srdce,

v níž by zmíněná pobožnost nebyla známa. A jak hojně prýští milostí duchovních i tělesných z pramene toho srdce! Kdo jest s to, aby spočítal všechny lidi, jichžto modlitby a prosby v nejrozmanitějších záležitostech následkem úcty a pobožnosti k božskému Srdci Ježíšovu až podnes vyslyšeny byly? Odkud čerpal nesmrtelný vůdce Tyrolanů v bojích s francouzskou revolucí sílu a odvahu, aby až do posledního vzdechu věrným zůstal svému heslu: Pro Boha, císaře a vlast!

Ne z nejsvětějšího Srdce Ježíšova, jemuž se v největší nouzi již r. 1769. zaslavilo celé Tyrolsko, a pod jehož ochranu plno důvěry se uteklo? Ale kdybychom ani nebrali ohledu na milosti, jichž ctitelé božského Srdce účastnými se stávají, jsme povinni, božského Spasitele milovati, ctíti, chváliti a jemu vděční býti, poněvadž on nás láskou nekonečnou miloval. Vždyť úcta, kterou vzdáváme Srdci Pána Ježíše, platí jemu samému; a té zasluhuje v míře nejhojnější! Milovalť nás touze láskou, jakouž ho Otec nebeský miloval; tato nekonečná láska pohnula ho, aby opustil nebe a sestoupil do tohoto slzavého údolí, aby život svůj za nás obětoval a nás od hříchu předrahou krví svou obmyl. Syn Boží přišel na svět, ale svět ho nepoznal, nepřijal. Jemu bylo radosti, býti mezi lidmi a jim ve všelikých bédách pomáhati. Volal všech k sobě, jenž byli bižni a obtíženi, aby jich občerstvil. Odpustil veřejné hříšnici Magdaleně, neodsoudil ani té cizoložnice; Petra povzbudil laskavým pohledem k lítosti, umírajícímu lotru na kříži přislíbil ráj. Všechny naše nemoci nesl a všechny naše bolesti vzal na sebe. A jakého vděku dostalo se mu za to vše? Dobré odměněno zlým, láska splácena mu nenávistí! Židům byl pohoršením, pohanům bláznovstvím. Byl považován za vyvrhce lidstva. Vlastní apoštol zradil ho nepřátelům licoměrným polibkem. Pro naše nepravosti byl zraněn,

pro naše hříchy ubit. Tíse a pokorně jako beránek dal se vésti na popraviště. Nelál, když mu láli, nehrozil nikomu, když trpěl, ponížil se, byv poslušným ku smrti kříže. Než ani na tom ohavném dřevě nevyhasnul plamen lásky k nám v jeho nejsvětějším Srdci; zde modlí se ještě za nepřátely své, zde oroduje za nás u svého nebeského Otce. V pravdě, láska a milosrdenství božského Srdce Pána Ježíše k nám nemá mezí. Aby božský Spasitel až do skonání světa mezi námi přebýval, ustanovil nejsvětější Svátost oltární, v níž se nám podává jakožto pokrm lásky k posíle a posvěcení naší duše, a v níž všechny poklady své lásky k nám uložil. Přistupujme jen k trůnu jeho milosti a velebnosti, prosíme ho v potřebách svých a on nám pomůže; navštěvujme ho jen v kostele, bychom mu své záležitosti přednášeli a on nás vyslyší; mějme jen pevnou důvěru k němu a on se nad námi smiluje. Vždyť jeho láska je nekonečná, nevyčerpatelná.

Prosme tedy to božské Srdce Pána Ježíše především o tu milost, by i naše srdce k němu láskou zahřelo, bychom se nestyděli za jeho sv. náboženství, nýbrž ho veřejně vyznávali; bychom kráčeli po cestě jeho přikázání, cvičíce se v pokoře a trpělivosti; prosíme božské Srdce Ježíšovo, by ledová kůra kolem našeho hříšného srdce roztála, bychom hříchů svých litujíce, sv. svátosti hodně a horlivě přijímali, by toto božské Srdce nás k sobě přitáhlo jako magnet, abychom jen pro svého Spasitele a pro nebe žili; bychom jemu až do smrti věrně sloužili. A budeme-li o to víc prositi, dáme na jevo, že hledáme království Boží, a Pán Bůh nám vše ostatní přidá, čehož k časněmu štěstí zapotřebí máme. Takovýmto způsobem osvědčíme svou vděčnost k nejsvětějšimu Srdci Ježíšovu a učiníme mu aspoň poněkud zadost za ty urážky, jichž jsme proti němu dosud dopustili

svými hříchy a svou lenivostí. Pak uká-
žeme, že nám ze srdce jdou slova, jež
pějeme:

Ó Jezu, lásky zdroji,
Ty touho duše mě,
kéž na vždy s Tebou spojí

mne svaté Srdce Tvé!
Chci upřímně se z hříchů kát,
bych jednou směl se radovat
tam na nebi, kde v slávě dlí
můj Ježíš, Bůh a Pán!

(Dle různých spísavatelů.)

Dom. Škaruda.

Velepíseň nejsvětějšího Srdce.

Napsal Jarolím Stanislav Pavlík. (Č. d.)

Píseň II.

Indica mhi, ubi pascas, ubi cubas in
meridie. (Cant. 1, 6.)

Mé duše miláčku, ó zjev mi, zjev,
kde dlíváš přes den, kde své paseš stádo!
Mé srdce s Tvým by těšilo se rádo
a lásky víno pilo z Tvojích rév.

Já bloudím ve dne, bloudím za noci,
mne teskno tak, já nikde nemám klidu,
a nemám, komu svěřila bych bídu,
jak sténala bych těžkou nemocí.

Ó zjasni tesklivou, má milko, tvář,
pojď do kostela, klekni před oltář
a zahleďni se v Srdce mého zát!

Byť svíralo tě moře úzkosti,
má přítomnost tě z trudu vyproští
a napojí tě vínem radosti.

Píseň I2.

Abi post vestigia gregum et pasce hoedos
tuos juxta tabernacula pastorum. (Cant. 1, 7.)

Tys, Jezu, pastýř onen dobrý, věrný,
jenž dobrou na pastvu své ovce vodí,
jenž tak je chrání, že jim neuškodí
ni draví vlci, ni mrak bouře černý.

A družnou pastýřkou, jež pomáhá Ti,
jest církev svatá, Jezu milovaný,
ó blah, kdo se jí svěří do ochrany,
svých dětí ona starostlivá máti.

Jdi, duše má, jdi za tím jejím hlasem,
jímž ona k Ježíši tě posílá,
on též tě vábí Srdce svého jasem.

Pojď sem — on praví — duše rozmilá,
zde v Srdci mém, zde v kraji božských pásen
se každá lásky růže rozvila.

Důvěra v Boha.

Jindřich Eduard, kardinál a arcibiskup Westminsterský. (Č. d.)

Když jsme promluvili o způ-
sobech, kterými lze nabýti
důvěry v Boha, zbývá nám
uvažovati o překážkách, které
jí brání a které ji ničí. Dvoji
hlavně brání důvěře v Boha.

První je přehnaná důvěra, která vzrůstá
v opovážlivost a ničí sama sebe. Nemíním
prodlévati u hříchu opovážlivosti, pomínu

ji a řeknu jenom, že je slepou důvěrou
u toho, který nemá k ní oprávněného
a bezpečného důvodu. Potom pověrečná
důvěra a nebo pověra povstávající z ne-
znalosti sebe a Boha — pro touž za-
slepenost duše.

Na druhé straně zničí se tato dů-
věra v Boha pravým opakem, když totiž
se nám nedostává tolik důvěry, kolik

bychom měli mít v Boha — je to způsob duchovní zbabělosti, která nejspíš povstává z toho, že nevěříme v Boha podle toho, jak se nám zjevil ve svém Synu Ježíši Kristu. Že se držíme pořád nějakého přirozeného náboženství. Že si nepředstavujeme Boha jak Otce a sebe za syny.

O tom nemíním nyní mluvit. Opovržlivost a zbabělost jsou přílišnost a nedostatek velké milosti, důvěry v Boha. O tom budu snad někdy podruhé mluvit.

Budu pojednávat o paterých, nebo spíš o mnohonásobných překážkách, — neboť je jich mnohem víc, než bych jich nyní napočítal — které ničí důvěru v Boha. Jak jsem vám ukázal, tato důvěra je dozrálá naděje v životě, jejíž ovoce jsme už poznali. Zvláštní duševní nebezpečí hrozí milosti té, důvěře v Boha. Prorok Isaiáš vypočítává některá z nich. Národ Boží místo aby spoléhal na přítomnost, moc a ochranu Boha svého, klade důvěru v národy tohoto světa a ve spolky s lidem okolním; ve vlastní sílu, v rod pocházející od Abrahama, ne ve věrnost k zákonu Abrahamovi danému. Proto je prorok Isaiáš kárá a nazývá děti poběhlé. Pozbyli důvěry v Boha, Otce nebeského; skládali radu ne z něho — s lidskými rádci a ne s Bohem. »A tkáte plátno«; to jest a upřádali vlastní plány pro sebe a ne duchem Božím — »a hřích k hříchu přidáváte« (Is. 30, 1.) aby vytrvali ve vlastní vůli, aby šli podle náklonnosti a tužeb a náchylnosti vlastního srdce a vlastní povahy.

Shledáme, že tu máme vysvětleny překážky, které ničí důvěru; a napřed upozorňuji, že nemluví o hříších smrtelných, neboť je jisto, že duše do hříchu smrtelného upadající pozbývá nejenom důvěry v Boha, nýbrž i lásky, která je životem duše. A v duši zůstala jenom naděje až do kořenů vyfatá a víra,

ze které pučí naděje, tak že je po důvěře která povstává, jak jsem pravil, z toho, že cítíme, jak s námi zachází Bůh — z důvěrného spojení a přátelství duše s Bohem, které popisuje sv. Pavel takto: »Vím, komu jsem uvěřil.« (2. Tim. 2, 12.)

Nebudu tedy mluvit o hříších smrtelných, nýbrž jenom všedních a hlavně byt ne všude — duchovních.

1. První velikou překážkou je každý dobrovolný hřích; prodlím u slova dobrovolný, protože pravou podstatou hříchu je dobrovolnost člověka; má otevřeny oči na to, co činí; ke skutku zcela svoluje. Tato rozvaha je zvláštní životní podmínka, takřka životní mira každého hříchu; neboť tytéž úkony, jsou-li vykonány bez úmyslu a bez rozvahy, pozbývají tu více tu méně povahy hříchu. Na příklad, víme, že ve Starém Zákoně, jestliže někdo vyšel do lesa kácet strom a jestliže mu při kácení odletěla sekerka od topora a zastihla druhého a zabila — učinil-li to z nenadání, nevěda a proti vůli a nikdy dříve s ním nebyl ve zlé vůli, byl v tom skutku úplně nevinný, protože nebyl úmyslný. Úmysl zabiti, ten a pouze ten se pokouší, zdvihá zbraň na bližního, ten je vražedný, a proto rozvaha činí hřích formální. Dobrovolný všední hřích se stává těžkým, jestliže jej člověk páchá s formálním opovržením Boha; to jest, jestliže hříšník věda, že Bůh zapověděl ten neb onen skutek, přece jej činí s pohrdáním, aby se postavil proti jeho vůli, pohrdá Bohem a jeho přikázáními a to jemu do očí. Porozumíme tomu, když rozvážíme, co míní církev, když nám praví, že jsme vázáni Boha milovati nade všechno. Nemíní, že můžeme Boha v tomto životě (mimo zvláštní milost) milovati větší láskou než ty, kteří jsou nám drazí — na příklad naši příbuzní a přátelé. Milujeme je vroucně, opravdově; to je našim štěstím každý den a každou ho-

dinu, potěchou v zármutku, podporou ve zkoušce. Tuto smyslovou lásku máme přirozeným způsobem, ale lásku k Bohu máme nadpřirozeným způsobem, a smyslové lásky k Bohu na tomto světě nepocítíme leč zvláštní milostí. A víme, že ji svatí měli tolik, že volali: »Pane to je příliš mnoho, to je příliš mnoho.« Ale pohlédneme-li na sebe, shledáváme z největší části, že ta láska, kterou máme k příbuzným a přátelům, je vroucí a plná života naproti tomu, že láska naše k Bohu je chladná a rozvášlivá a jak říkáme, krotká a tak mírná, že nás nikdy netáhne; a proto lidé někdy myslí, že nemilují Boha. Ne tak. Církev nás učí, že nemilovati ho smysly nade všechno, nýbrž milovati a vážit si ho nade všechno; to jest tak rozvažovati věčnost, slávu, velikost, krásu, velebnost a dokonalost Boží, že duše pocituje, jak Bůh je bytostí nade všechny bytosti, dobrem nade všechno dobro; a vážíme si Boha jak v pravdě zasluhuje, pokládáme ho za největší dobro, poslední cíl, jedinou lásku, pro kterou žijeme. Ta láska ovládá nás i proti smyslovým pocitům. Vzdáváme se nejmilejšího přátelství, protože víme že je protivné lásce Boží. Vzdáváme se mnohých věcí, které milujeme daleko více a ke kterým lneme daleko silněji a opravdověji, abychom jenom šli za velicí a vládoucí láskou k Bohu, a to proto, že si vážíme nade všechno Boha a jeho vůle.

Použil jsem toho vysvětlení, abych ukázal, jak těžkým hříchem se může státí všední hřích, nevážíme-li si Boha. To jest, máme-li volati buď konati vůli Boží, oslaviti Boha a s ním se už spojití anebo konati vůli přítelovou anebo užiti nějaké chvilkové radosti, vážíme si víc svého přítele a radosti, která je před námi, než vůle Boží. Boha si nevážíme; dáváme cenu, za kterou ceníme Boha, tak levnou, že něco jiného je

dražší. To jest jenom vysvětlení slov prorokových: »Vzal jsem třiceti stříbrných« (Zach. 11, 13.), »krásnou mzdu,« za kterou ho byli vyceňili. Pán Ježíš byl prodán za třicet stříbrných; a tím jako v podoběnství poučil svět, jak si ho stvoření nevážílo, jak jim opovrhlo, jak ho na zad, na bok postavilo a nejopovrženějšího a nejbídnějšího mělo za dražšího a vzácnějšího. A proto tvrdím, že dobrovolný hřích spáchaný s otevřenými očima, s jasným poznáním Boha má v sobě víc hřísnosti, než bychom slovy pověděli.

Nyni bych rád obrátil tuto pravdu na trojí druh hříchů, ku kterým jste snad vy a druzí lidé všichni denně sváděni. Prvního druhu jsou hříchové povahy, když jsme náhle rozníceni a ještě máme dosti kdy, abychom se ovládli nicméně necháváme nevoli doutnati, stále rozdmýcháváme horký popel ohně rozžatého v nás proti někomu. Z počátku je nepatrný, ale přechováváme jej a tak se pomalu rozmáhá a pláží jak oheň, pronikaje celou povahou, a tak se snadno stává smrtelný. Je mnoho druhů povah: některé se mihnou bleskem, jiné hoří, jiné vyrazí plamenem, někdy doutnají potají, jindy leží tajny, v srdcích jakoby popelem pokryty jsouce. Jestliže se osmělujeme a jsme si jich vědomi, a neustále je necháváme rozmáhati se, přibývá jim rozvahy, a jak přibývá rozvahy, tak přibývá hříchu.

Ukážu to dále na příklad na hříších jazykových. Pán pravil, že za každé marné slovo, které promluvíme, vydáme počet v den soudný. Marnými slovy se zajisté míní slova, která mluvíme bez rozvahy. Nemíní se každé prázdné a nevinné, bezvýznamné slovo, nýbrž taková marná slova bez příčiny mluvená, která jsou druhým lidem pokušením; která jsou trochu nemírná a nemístná, která ponoukají myslí druhých osob

k opovázlivému posuzování. Jakými způsobem zatahují mračnem srdce těch, kdo nás slyší. Čím více slova lásce na odpor mluvená? Jak teprve posuzování, hanění, pomlouvání, na cti utrhaní, kterých hříchů se mnoho napáše ve společnosti! Anebo pohledme na příklad na hříchy jazykové, na lež. Nemíním úmyslnou lež, nebo lež úmyslná se stává těžkým hříchem. Každá úmyslná nepravda je hříchem, třebaš ne těžkým. Nebo nepravda je tak protivna Bohu, čisté pravdě, tak protivna jeho povaze a dokonalostem anaf pravda je podstatou Boží, že žádná nepravda nemůže býti pověděna bez hříchu, a mám strach, že nepatrné zkrucování, zjemňování, výmluvy, vytáčky a rozpaky, ku kterým se lidé utíkají nic se nad tím nezabírajíce, nazývajíce je »nevinou lži« — (hledíce takto příkrýti opravdovou hříšnost toho, co konají) — že všechny ty klamy, kterými je společnost nakažena, dávají rány i duši. Nuže, jak může takový člověk, který dobrovolně páchá ty hříchy, dobrovolně pravím — neboť nemluvim o náhlých ani o nenadálém a silném pokušení; o takových nyní nemluvim nýř o těch, kteří neodporují náklonnosti ke hříchu, kteří svolují ve hříchy jazykové, ve lži dobrovolně — jakou budou mít důvěru v Boha? Jak se postaví před Boha a jak povi slova apoštolova; »Nebo vim, komu jsem uvěřil, a jsem jist, že on mocen jest, zachovati sklad můj až do onoho dne?« (2. Tim. 1, 12.) Je možná, aby měl v něho důvěru, když se v něm vzmáhá takový odpor mezi povahou jeho a povahou Boží? Nedospívá neustále duše pocitu a vědomí, jakéhosi soudního výroku vlastního svědomí, že je nehodna státi před očima Božíma a že se sama připravuje o základ a pohnutky, pro které by jí bylo důvěřovati.

2. A to hned činí zlé svědomí. Nemyslím svědomí těžkým hříchem poskvrněné. Kdybych mluvil o hříších

smrtných, bál bych se, že by mnozí řekli: »To se mne netýká.« Rád bych, abychom to dobře na sobě rozvážili. Kdo nežijí z milosti Boží ve hříchu smrtelném, mohou mítí zlé svědomí. Rozeberme to důkladněji. Především vime, co je dobré svědomí. Člověk dobrého svědomí může říci s apoštolem »nejsem sobě ničeho vědom« (1. Kor. 4, 4.), hleděl jsem uchovatí svědomí od urážky Boha i lidí. Takoví lidé se zpytují ve dne v noci; a jak jsem už pravil, někdy je jim těžko se zpytovat; a to proto, že nad sebou bdí, že když něcť konají, už o tom vědí. Naproti tomu je svědomí, které koná tuze snadno a pomalu v záhybech ukrývá mnoho všedních, dobrovolných hříchů. Odvrací se téměř od světla a tají a skrývá v sobě mnoho všedních hříchů páchaných z náklonnosti jazykem, ze samolásky a sobectví a podobných věcí, které nebudu vypočítavati. A tu je takovému svědomí nevolno. Ví, že je něco mezi nim a Bohem, — cítí, že Bůh je daleko a jakoby odcházel dál a dál, a neví proč. Jak u lodi na moři; země miji dál a dál s očí. Tak i duše cítí že Bůh odchází.

Člověk cítí, jak na něho přichází strach, a přece nenalézá těžkého hříchu. Byl poslední týden u sv. zpovědi, chodival na mši sv., postil se, byl u sv. přijímání, konal své povinnosti. Jak se to stalo? Co je s ním? Nějaký všední, dobrovolný hřích pronikl až do vědomí a tam se skrývá; tají se jak nepřítel lstí do země vnikl se skrývá v houštínách a křovinách a zálohách, čekajíce silnějšího útoku a pak se vyhnou rázem a silně. Tak jest i se svědomím, které, jak pravím, se stalo zlým; je zatažené a pod mračnem — hustá mlha je na něm — zatmělo se v něm a tak je připravena cesta druhému nepříteli.

3. Třetí překážkou důvěry v Boha je pycha povstávající ze zlého svědomí

a jím zplozená. Jak povstávají v bahnitých a neobdělávaných krajích nakažlivé nemoce, tak i ve svědomí neprotřibeném a nezpytovaném anebo ve svědomí zpytovaném lehkovážně, zběžně a s očima odvrácenými pro strach, abychom se nepoznali. Svědomí rychle pomíjí duši bojíc se, že by se zapletlo do bolestných okolností. Poznáme to lépe na příkladě protivném. Když Duch Boží vchází do svědomí, tají se, ale rozlévá jasné světlo po celém srdci, tak že svědomí přímo nabývá sebezpoznaním a vidí se v novém světle; a kolikrát s povidem volá člověk: „Neznal jsem se dříve a neviděl jsem toho hříchu, je mně to jak nové a vidím, že je to zřejmá pravda.“ Proč to? Zkoumatel vešel do srdce a světlem vás osvitil. A dál nalézáte chyby, o kterých se vám nikdy ani nezdálo, a dobré, na kterém jste si zakládali, mizí, nebo když Duch Boží osvětluje svědomí, neukazuje nám to, co se nám líbí. Neukazuje nám naši lítosti, pobožnosti, ducha modlitby, dobrých skutků, neboť dobře ví, že kdybychom to viděli, byli bychom jako na cimbuří chrámu, s kterého je lehkou pýchou padnouti. Proto dává nám světlo, aby nás ponížil, ukazuje tedy, co je mu nemilé, ne co je nám milé.

Když se však svědomí zamhli, jak jsem právě líčil, povstává právě opak toho: světlo se zatmívá, na chyby nejsme tak citliví. A tu se nám všechno počíná líbiti. Myslíme na modlitby ranní nebo jak nábožně jsme byli na mši sváté anebo jak jsme se opanovali v pokušení. Rozjímáme o tom, co se ztrácí ve světle Ducha svatého, ale hned vyráží, jakmile to světlo zajde a tenkrát se víc a víc těšíme nad sebou a myslíme si: „Jistě Bůh má na mně zalíbení. Kdybych měl nyní na soud, vím, že bych měl mnoho velikých hříchů, ale myslím, že by mne Bůh nijak od tváře své nezavrhl na

věky, když se podívám, co jsem udělal a co dělám a co ještě udělám;“ a tak se radíme, ale ne s Bohem, — radíme se s vlastním srdcem — tkáme a předeme a díváme se na sebe jak my si myslíme a ne jak nás Duch jeho vede. Diváme se na sebe okem lidským — okem světa, podle jeho světla a pravidel a ne ve světle Ducha sv. A tenkrát v nás povstává důvěra v sebe, určitý pocit že nám náš život zaručuje nebe, třebaž je pln nedokonalosti a chyb; a tak nevědomky pozbyváme jistoty pokoje a jasů, která se rodí z prostého zapominání na sebe před Bohem a z důvěry v něho a nikoli z důvěry v nás samy; ta převrací celá duchovní stavení a naposledy skládá pokoj v sebedůvěru a „pýcha předchází pád.“ (Přisl. 16, 18.)

4. Dál se vzdává v takové duši lenost, jedna z největších překážek v důvěře v Boha. Člověk, který se stává volnějším a pohodlnějším (jak ten, kdo nevědomky zpyšní), řekne si: „Proč bych se nad sebou zastavoval? Jdu beztoho dobrou cestou: není třeba nic jiného než abych šel tak dál;“ a potom běže všechno z lehka, zvlažní, dává si dispens, vymlouvá se, že toho není třeba dnes vykonati, lépe až zítra; a vzdává se v něm duch vlačnosti, nepravidelnosti, nepřesnosti a lenosti, třebaž je ve světských věcech vždy přesnější a pravidelnější. Větší lásku má ke společnosti, větší starost o nepatrné tretky, jako oděv, způsoby, etiketu a podobné maličkosti a víc a více vpadá a pohrouží se do obecného života; anebo máli jaké povolání nebo zaměstnání, oddává se mu horlivěji a to proto, že lidská stránka jeho povahy je čím dál silnější a božská nebo nadpřirozená čím dál slabší; neboť je jisto, že jak se vznáší vůle, smysl, srdce a duše k Bohu, tak padá nepřislušná činnost člověka.

A kolik uvolňujeme a ochabujeme

u Boha, tolik se napínáme a přičiňujeme pro sebe. A z duchovní lenosti se rodí mnoho zlého. Stojaté vody rozšiřují nemoci, rychlé potoky čistí vzduch; a tak duše duchovně činné jsou čisté, duše lenivé příčinou veškerého zla. Jsou ztuhlé, ospalé, nevolné k službě Boží. Bůh je jim lhostejný, bojí se kříže a vždy víc si Boha neváží; váží si víc malicherných

zábav, choutek, způsobů společenských než přikázání církevních. Raději nebudou na mši sv., než aby urazili přítele; raději nepůjdou k sv. přijímání, aby nezakalili jasné nebe nad sebou, než aby strpěli nějakou poznámku. A na cestě vlašnosti se poněkud oddávají všednímu životu a jak jsem pravil, lidské strážce svoji povahy. (Ostatek přístě.)

Práce s Bohem a bez Boha.

(Ostatek.)

Učenec, jenž zákony přírodní zkoumá a vědění lidské obohacuje, bohoslovec, jenž zpytuje nejvznešenější pravdy Bohem zjevené, kněz, lékař, soudce, učitel atd., ti všichni jsou dělníky ku blahu člověčenstva. I církevní řádové, kteří se jen životu rozjímavému a zbožnosti oddávají, jsou dobrými dělníky pro svět a dobrodinci lidstva, neboť prospívají velice svým ctnostným příkladem, opovrhováním světa, sebezapíráním, modlitbou a kajcností.

Opovržení hodný jest jen lenoch, jenž se veškeré práce ať tělesné, ať duševní štítí, jenž z práce cizí nejlepší užitek sobě bere a jen smysl má pro lenost, požitkářství a pohodlný život. Takový člověk je trubcem ve společnosti lidské, nikoli však poctivý a zámožný muž, jenž jiným rád vyděláti dopřává a sama sebe zaměstnává.

Pro této odchylce vraťme se zase ku práci a pozorujeme povinnost člověka ku práci. Křesťan věřící nevidí v povinnosti této toliko břemeno, nýbrž i pravé dobrodini. Víra učí nás na práci zcela jinak pohlížeti nežli nevěra. Víra učí nás, že práce jest prostředkem usmíření, prostředkem sebezapírání a posvěcení.

Nebot každá práce je zároveň mravním činem, jest denní školou ctnosti, poněvadž vyžaduje ustavičné kročení a přemáhání chutičů hříšných. Hřích nám vězí takřka v kostech, ba zarývá se až do nejhlubší duše. Chce-li tedy člověk důstojnost svou zachovati, mir srdce svého si udržeti, musí neustále proti tělu a jeho žádostivosti bojovati, neboť odtud mu hrozí neustálé a veliké nebezpečí. A prostředkem k tomuto boji jest denní práce se vši námahou a trpkostí. Milo jest čisti, kterak jistý básník středověký chválí a velebí »divy krůpěje potu.« »Krůpěj potu«, praví, »rozpadá se na čtvero částek. První vznáší se k nebi, zpívá a hraje tak libezně, že i sv. Trojici to těší. Druhá stéká do pekla a uhasíná oheň. Třetí plyne do duše a očisťuje ji, a čtvrtá přináší ovoce pro svět a život.«

Dle křesťanského názoru zavírá v sobě práce i útěchu a česť.

Syn Boží, jenž sám jako pracovník na tento svět přišel a v práci žil, přinesl nám útěchu tu; on to byl, jenž svou práci celou práci lidskou posvětil. Aby celý stav dělnický zase čestné místo ve společnosti lidské zaujati mohl, posvětil Kristus přítomnosti a práci svou

dilnu tesařskou. Nepokládal to Pán za sebe nedůstojné, aby až do 30. roku věku svého nesdílil práci s pěstounem svým. Ač Bůh jednorozeného Syna svého Josefovi, dělníkovi, na starost dal, přece mu žádným zázrakem nepomohl ve výživě, nýbrž Josef musil chleba vezdejšího pro svatou rodinu prací vydělavati. A Kristus Pán sám, jenž přece moc měl nasytiti pěti chleby 5000 lidí, přece ne učinil v rodině své k výživě její takového zázraku, nýbrž pomáhal pěstounu svému prací svou. On, učitel nejvyšší, poukazuje na Otce nebeského, jenž neustále vysílá dělníky na vinici svou, jedny dříve, druhé později. Tím učí nás, že veškerá práce pozemská jedinému Pánu tam nahoře platí, jemuž všichni sloužití máme, jenž každého z nás přivede k výplatě a dá jednomu každému dle zásluhy.

Jak jednal Mistr, tak jednali i učníci, svatí apoštolé. „Nejedli jsme nikdy cizí chléb zadarmo“, praví svatý apoštol Pavel jménem ostatních, „nýbrž dnem i nocí v práci a strádání byli jsme činni, abychom nikomu za obtíž nepadli a sebe za příklad vám dávali, abyste nás následovali.“

Tak byla práce, dříve v pohanstvu zapomenutá povinnost, znova za povinnost lidstva samým Synem Božím znova prohlášena; tak tímž Synem Božím byla práce, v pohanstvu nečestná, posvěcena a otrok povznesen k důstojnosti jiným stavům rovné.

S pýchou slechetnou může tedy křesťanský dělník pozvednouti hlavu svou, neboť není to železná nutnost ani slepá náhoda ani zvířecí pud, jenž sklání šíji dělníka pode jeho práce, nýbrž je to Bohem posvěcená a prohlášená povinnost, je to ctnostný úkon poslušnosti k Otci všech, jenž od rána až do večera volá na vinici svou ty, kteří by jinak v zahálce časně a věčně zahynouti musili.

Křesťanský dělník má to povznášející vědomí, že přináleží ke stavu, ježž si sám Syn Boží na zemi zvolil a k němuž i svatí apoštolé i první rozšiřovatelé svaté víry přináleželi. Proto také měla a má posud církev svatá obzvláštní zálibu ve stavu dělnickém a stará se oň péčí starostlivé matky a hledí stav tento zlepšovati. Církev zavedla z vlastních prostředků školy a ústavy vzdělávací, v nichž děti dělníků se vychovávají a vyučují; děti vloh lepších vzdělávají se dále a nezřídka zaujímají potom vynikající postavení jak v církvi tak ve státě. I veliký počet papežů vyšel z třídy dělnické, důkaz to, že církev stav ten ctí a vším možným způsobem podporuje.

Církev zakládala řady řeholní, jichž členové z čisté lásky k Bohu a bližnímu se zavázali, netoliko veškerý vlastní majetek vydati a rozdati chudým, nýbrž i osobní posluhou jako milosrdní bratří, milosrdné sestry, jako vychovatelé a vychovatelky klášterní postavení lidu dělnického zlepšiti.

Dokud církev ještě i ve veřejném životě měla rozhodné slovo a tohoto slova se také dbalo, zaváděla cechy jednotlivých řemesel a tak připravila práci „zlaté dno.“ Dokud tento krásný poměr mezi stavem dělnickým a církvi panoval, dotud nebylo slyšeti o proletariátu dělnickém, naopak stav dělnický byl váženým stavem jak v církvi tak ve státě, a to tak, že mnozí řemeslníci i králům a knížatům mohli nabídnouti pánky výše znamenité.

Proto jest pojednou lží, pravidli sociální demokraté, že se církev toliko nebo nanejvýše chudých ujímala. Že prý chudé a ubohé ve špitály sbírala, aby je z veřejnosti odstranila a tak nejkřiklavější nepoměr zakrývala. Tvzení toto jest překrucováním dějinných pravd. Církev ujímala se vždy nejchudších a ubohých, to je pravda, ale ona se ne-

spokojovala jen tímto dobrým skutkem, nýbrž činila více. Skrze jediný svůj řád benediktinský učila po 1200 let lidstvo orbě a hospodářství vůbec, řemeslům všeho druhu, umění všech odvětví; tím zkvétal i hospodářský blahobyt národů vždy víc a více. I to, co nyníjší »spasitelé«¹ dělnictva pro toto požadují. I. j. osmihodinnou denní práci a stanovenou nejmenší nutnou denní mzdu, i to není nic nového. Benediktini a Cisterciáci, kteřížto oba řádové řeholní o vzdělání půdy evropské a zúrodnění její nesmrtelných zásluh si dobyli, ti to měli sedmihodinnou práci denní, a císař Karel Veliký neprekročil ve svém nařízení pro dělníky osm hodin denní práce.

V 15. století byla denní mzda dělníková taková, »že si mohl za ni deset liber hovězího masa koupiti.«² Tak mnohému socialistovi, jenž se nyní na církev káská, dělají se asi laskominy, když toto čte a tehdejší mzdu s nyníjší porovnává. Z toho však nechť se pozná, kterak si ona doba křesťanská naskrz lidu dělného vážila a jakou mzdou práci odměňovala. I když za dob našich z různých příčin dělnictvo s takové výše skleslo, přece zachovala církev katolická stavu dělnického čest, tak že neupadl zase v onen nečestný stav, v němž se za starého pohanství nalézal.

Věřícímu dělníku jest práce dále službou Boží a přípravou na věčnost, k níž všichni stvoření jsme. Mnohým jest však »práce pro věčnosť«³ hádankou. Vždyť mnoho, přemnoho je těch, kdož za to mají, že, poněvadž na zemi žijí, již tím samým také jen pro zemi žiti musejí. Proto také mluví se mnoho o »boji o bytí«⁴ a mluví se tím boj o bytí či živobytí pozemské, boj o vezdejší chléb, boj o mzdu atd. Avšak vezte, milí dělníci, že jest ještě jiný boj, a to boj o jiné bytí, o věčný život. A kdežto právo a potřeba boje o bytí

vezdejší všeobecně se uznává, boj o život věčný má málo přívrženců, přemnozí se mu posmívají.

Ano, tak daleko to došlo, že v této starosti o nebe o život věčný, mnozí spatřují překážku, že dělnictvo nemůže se prý dodělati pravého blahobytu a štěstí na zemi. Proto ten křik: »Nechceme nebe po smrti, chceme nebe za živa, po smrti oň nestojíme!«⁵ Tak z nich mluví opět staré pohanství, neboť to v nebe po smrti nevěřilo a jen na zemi si nebe zaříditi chtělo. Až posud škví se takový pohanský nápis na bráně obecného (nekřesťanského) hřbitova v Berlíně, jenž zní: »Zařídte si zde život dobře a pěkně! Nenít věčnosti, nenít shledání!«⁶

Všichni tito, kdož takové zásady vám vštěpují, nedávají vám chleba ani štěstí ani spokojenost. Chtějí prý s vás sníti jeho viny a tím berou vám jedinou onu útěchu, která vás sílí a udržuje ve všech starostech, ve všech útrapách tohoto pozemského života. Berou vám nebe po smrti a nedávají vám nebe na zemi z té příčiny, že nebe na zemi není možné.

Dejme tomu, že by i chudoba a nouze mohla odstraněna býti, že by tedy všichni lidé zbaveni byli starosti o vezdejší potřeby, měli by již nebe na zemi? Nikoliv, neboť jiné útrapy zůstávají vždy. Nemoc a bolest, staroba a starost, úskok a zloba lidská a jiné a jiné nepříjemnosti zůstanou, pokud země stojí a lidé lidmi jsou. Kde však něco takového možné jest, tam není nebe, neboť nebe znamená úplnou, neustálou blaženost, která člověka celého zcela uspokojuje a nanejvýše blaženým činí. Takové nebe stvořil nám milostivý Bůh, takové však dá nám až po smrti, a to jen jestli ho zasloužíme.

Chce-li tedy člověk míti nebe na zemi, je totéž, jakoby chtěl slunce s nebe sníti, chce holou nemožnost. A takovou slibují vám sociální demokraté za jeho

víry. Ovšem jest náboženství také jhem, vždyť je Kristus Pán sám tak jmenuje, neboť ukládá nám povinnosti, a to mnohdy těžké, ale je to jho, které nám jiná břemena a jha ulehčuje, a to ponejvíce jho práce.

Kdo nevěří, tomu jest práce jhem přetěžkým, nesnesitelným, neboť postrádá útěchy víry a nemá vědomí, že práce Bohem posvěcena a záslužnou učiněna jest.

Kdo věří, tomu jest práce jhem také, ale jhem pokání a povinnosti Bohem dané, jest službou Boží a víra ulehčuje a oslazuje mu to, co na práci těžkého jest a trpkého.

Práce bez Boha vede k nespokojenosti a zoufalství, práce s Bohem k trpělivosti a přípravě k životu věčnému.

Boh. Hendl.

Apoštolát modlitby.

ové opravené, či zdokonalené stanovy Apoštolátu modlitby, jak jsou v sešitu únorovém uveřejněny, pisatele těchto řádků netoliko zajímaly, ale i nadšením naplnily. Jest pisatel členem Apoštolátu již od r. 1874. a za tehdejších poměrův i rozšiřoval tento duchovní spolek.

Zdá se však, pokud jsem mohl nabýti rozhledu, že u nás Čechoslovánův Apoštolát modlitby nezapouští hlubších kořenů. Za příčinu zjevu toho považuji to, že snad povolané kruhy, jimž náleží duchovní život v lidu roznécovati, v tom se mylí, jako by Apoštolát byl příliš ideální a pro mysl a chápavost toho lidu tuze povznesený, an předním a základním jeho úkolem jest »vzbuzovati dobrý úmysl a sjednocovati s úmyslem Srdce Páně.«

Pisatel si však vážil Apoštolátu vždy právě pro jeho praktickou stránku, an se dá s ním každý zbožný a dobře míněný skutek a podnik spojití, a aniž by někdo byl členem jiných rozmanitých duchovních spolkův, a nemohl tudíž jejich zvláštní úkoly pravidelně a cele plniti: přece právě Apoštolátem modlitby mohl by se za čas a příležitostně všeho účastniti, a za to příležitostně účastnění

mohl by co člen Apoštolátu po každé odpuštěním a přímluvných výhod účasten býti.

A hle! právě tímto způsobem by se daly tak různé a četné dobročiny soustřediti. Víměť, že právě tato okolnost, totiž veliký počet různých duchovních spolků mnohé odráží od účastnění se a zavádění více jednot duchovních.

Takovému obtížení dalo by se, dle mého náhledu, právě Apoštolátem odpomoci; nazval bych jej »Ústředním duchovním spolkem« v ten způsob, jak jsou Ústřední záložny pro jednotlivé menší a slabší podporou a pomocí!

Že právě tato soustřeďující vlastnost jest charakteristickou známkou Apoštolátu, vysvítá částečně i ze stanov: Neboť dle čl. III. dá se spojití s Apoštolátem desátek růžencový, dle čl. IV. smírné sv. přijímání, dle čl. V. pak svatá hodinka, poskytující všechny výhody, jako by byl členem těch trojích zvláštních jednot!

V tom duchu soustřeďujícím možno tudíž, jak mám za to, vyzvati nábožný lid, by příležitostně přispěli svým milodarem na př. na sv. Hostýn, Velehrad, missie, Apoštolát sv. Cyrilla a Metoděje atd.; a aniž by byli řád-

nými členy těch kterých zvláštních jednot: přec mohli by získati aspoň částečně odpustkův a jiného ovoce co členové Apoštolátu modlitby, an dle jeho základní myšlenky každý dobrý skutek odpovídá duchu jeho.

Tomuto mému náhledu zdají se sice odporovati slova v V. čl. »nedovoluje se jiných zbožných skutků přidávati«; avšak sluší podotknouti, že tato slova nejsou dosti správně z latinského textu převezena. Slova původního textu »*pia opera ad iocere*« neznamenají »dobré zbožné skutky«, nýbrž tolik co: »dobročiny«, čímž se označují takové duchovní spolky, které mají volnější stanovy nežli bratrstva na př. Spolek sv. Děťství, Matice sv. Hostýnská a p. Tedy slova čl. 5. »nedovolují se« značí jen, že kromě těch 3 uvedených ve čl. III., IV. a V. jiné jednoty posud neposkytly všem duchovních výhod čili odpustků členům Apoštolátu modlitby, ale dle tohoto příkladu bylo by to budoucně i od jiných možno, avšak není toho ani třeba jak již svrchu řečeno, an každý dobrý skutek již leží v duchu Apoštolátu a lze vždy i duchovních výhod a ovoce získati.

Že Apoštolát modlitby tuto praktickou stránku a vlastnost »sústředující« má, to vychází na jevo i z té povšimnutí hodné okolnosti, že při žádném jiném duchovním spolku papežové sami v té míře se nesúčastňují a nezasahují, jako se děje při Apoštolátu, an zde sami papežové Pius IX. a Lev XIII. přispěli ku zdokonalení čili výhodnou změnou stanov, a zvláště Lev XIII. si ponechal ustanovování obecného úmyslu pro každý měsíc!

Z toho můžeme se oddávati důvěrné naději, že kdyby se ukázala potřeba neb i výhoda: že by řiditelstvo a sám svatý Otec ochotni byli další změny ku zdokonalení a rozšíření Apoštolátu povolit.

Dovolují si hned vysloviti v tom smyslu některá přání.

Především mi již dlouho leží na srdci a myslí to přání, aby s Apoštolátem modlitby se mohla spojití měsíční hodinka klanění se nejsv. Svátosti, hlavně pro muže a mládence, jelikož je zjištěno, že posavadní způsob »*diecesannich*« jednot věčného klanění se nejsv. Svátosti hodí se sice dobře pro zbožné ženy, ale sotva kterého muže a mládence přivábí; pro tyto se hodí jediný způsob, aby nebylo žádného jiného úkolu, než čest a sláva Pána Ježíše v nejsv. Svátosti; a tak by mohly býti někdy se samými mužskými obdávány slavné hodinky na zvláštní účely a úmysly vyskytující se třeba v národním a politickém životě!

Dále: s tímto Apoštolátem modlitby mohl by býti dobře spojen i úkol Apoštolátu sv. Cyrilla a Methoděje, když by totiž mužští byli zapsáni jen k Apoštolátu modlitby, a jen jako mimořádně a dobrovolně a libovolný dárek přinesli pro Apoštolát sv. Cyrilla a Methoděje. Že to duchu Apoštolátu modlitby odpovídá, chci na důkaz uvést, že Apoštolát sv. Cyrilla a Methoděje vlastně vznikl z Apoštolátu modlitby, an pisatel sám v tom ohledu pracoval.

An mluvím o »hodinkách klanění se«, prosil bych sl. redakci »S. B. S. P.«, aby nám podala určité vysvětlení, co se rozumí v čl. V. »svatou hodinkou«, je-li to »Čestná stráž« se sídlem v Paray le Monial, aneb co jiného? Také by prospělo připomenuti stanovy »Smírného sv. přijímání« ke čl. IV.

Konečně mám za to, že by ku zdokonalení a zobecnění a oblíbenosti Apoštolátu modlitby velmi dobře prospělo, kdyby název Apoštolátu modlitby změněn byl v název »Apoštolát božského Srdce Páně«.

Zdá se mi, že by to na podstatě pranic nezměnilo, ale za to by již samo v sobě bylo kázáním pohnutlivým a výkladem pro lid srozumitelným! I prosím

tudíž a vyzývám sl. redakci »Š. B. S. P.«, aby v tom smyslu spolupůsobila a vyzvala všechny čitatele Božského Srdce Páně jak duchovní tak laiky, by se k té věci vyjádřili a případně i petice se po-

dala na příslušná místa. Budiž tedy od nás více uctíváno a velebeno božské Srdce Páně, abychom zase my z něho obdrželi větší požehnání pro celý národ.

Dozvuky k 900leté památce úmrtí sv. Vojtěcha.

Světce veliký, jehož zrozením zejména my Češové hrdosti plnit se můžeme, ve dnech právě minulých zaslouženě oslavován svými věrnými rodáky a čtiteli. Srdce dobrého Čecha radostí kochalo se účastenstvím na slavnostech, kteréž na památku 900letého úmrtí sv. Vojtěcha ve věrně vždy Praze byly pořádány. Není záčka, jemuž o tomto velikém světci alespoň to nebylo by známo, že byl druhým biskupem pražským a že smrtí mučnickou zemřel, když kázal slovo Boží pohanským Prusům proklán býv velikým oštěpem, jenž probodl útroby srdce jeho.

Bylo by možno mnoho krásného vypravovati, nač by ani péro nestačilo. Proto jen ty nejdůležitější životní okamžiky jeho tuto uvedu.

Přivítává ves Libice při ústí řeky Cidliny, druhdy rodný hrad Slavníkovce Vojtěcha, nyní rozvalina a rakev jeho přibuzenstva. V Děvině (Magdeburce) byl vychován, v Aventině v Římě byl řeholníkem, v Čechách biskupem, v Polsku a v Uhrách apoštolem, v Prusku mučedníkem, ve Hnězdně pochován a konečně do Čech přinesen. Nejvíce z jeho života dojmá jeho neobyčejná pokora. Bylť přece sv. Vojtěch nevšední vzdělaností ozdoben, a když slova božské pravdy z úst jeho plynula, divnou mocí mysl posluchačův uchvacovala. A přece čím

výše postaven, tím pokorněji si počínal. Přísný jsa na sebe, jidal, pil a spával jen málo, a to bez všeho pohodlí, maje pod hlavou jen kámen. Byl vždy ochotný jiným sloužiti.

Zijeme v době pohodlí. Jak přemnoho lidí si v něm libuje! A svatý Vojtěch může všim právem býti nám vzorem odpirání si všeho toho, co pohodlím nazýváme. Jest nám hvězdou zářící ve vsí skromnosti své, a ukazující nám cestu k šťastnému a spokojenému žiti. Jest první z Čechův, o němž známo, že největší cesty jako poutník vykonal. Ty cesty, které on prodělal pěšky, i při nynějších spojovacích prostředcích vzbuzovaly by opravdovou úctu. Dospělť na jihu až k Monte Cassinu, na západ až do Paříže, na sever až do mlhavé krajiny baltické, o níž v dějinách starého věku napsáno, že byla obydlena obludami a příšerami. Bylť to první Čech, jenž setkal se s Prusy.

Konečně ještě jedno tu dojmá. Na tom místě, kde sv. Vojtěch smrti mučnickou dokonal svatosti zářící život svůj, postaven železný kříž ve výši 8·87 metrův i s podstavcem. Posvátné tam pohanům háje dávno již jsou vysekány. Na tomto místě hodlají tamnější protestanté, jižž je tam více než katolíků, postavití chrám na počest našeho světce.

Opravdu dojati to musí každého upřímného Čecha a katolika, v jehož srdci jistě ihned ozve se přání, abychom

nezůstali za protestanty, kteří sami váží sobě svěťce nám tak drahého a nelitují hříbný na chrám Páně, jenž zasluhuje všim právem zde býti zbudován. Přání mé jakož i nás všech jest, co nejhroli-věji každý dle své možnosti přispěti na stavbu tak žádoucí. Až dá Bůh a stavba chrámu Páně na tom nám tak drahém

místě se uskuteční, pak jistě najdou se zbožné duše, které dle možnosti své také putovati budou jednou v žiti svém tam, kam vzor pokory, svatý Vojtěch, putoval jen za tím úmyslem, aby lid bludům vyrval, k pravdě Boží přivedl. za to, však korunou mučnickou byl ozdoben.

Alba Fortguard.

Na slavnost' seslání Ducha svatého.

»Slyšeli jsme je, ani mluví jazyky
našími veliké skutky Boží.«
(*Skutk. ap. 2, 11.*)

Prvním listu či v první epi-stole své ke Korintským píše a praví sv. apoštol Pavel takto: »Bratři! Víte, že když jste byli pohané, k němým modlám jste cho-dili, jak jste bývali vedeni. Protož známo vám činím, že žádný, kdo duchem Božím mluví, nezlořečí Pánu Ježíši, a žádný nemůže říci: 'Pán Ježíš,' jediné skrze Ducha svatého. Rozličné pak jsou mi-losti, ale též duch; a rozličná jsou po-sluhování, ale též Pán; a rozličná jsou působení, ale též Bůh, kterýž působí všecko ve všech. Jednomu pak každému dáno bývá zjevení ducha k užítku. Ně-komu zajisté dána bývá skrze ducha řeč moudrosti; jinému pak řeč umění podle téhož ducha; jinému vira skrze téhož ducha, jinému dar uzdravování skrze jednoho ducha; někomu divů činění, jinému prorokování, jinému rozeznaní duchů, ji-nému rozličnost jazyků, jinému vykládání řeči. Ale vše to působí jeden a též duch.« (1. Kor. 5, 1—11.)

A co napsal a pravil o Duchu svatém apoštol Pavel v listu svém ku Korintským, to praví církev svatá slavností dnešní také nám.

Duch svatý to byl, kterýž vedl učeníky Páně po jeho na nebevstoupení do Jerusalema, aby tam trvajíce na modlitbách očekávali naplnění příslibení Pána a Ježíše, že jim pošle Ducha sva-tého, aby o něm svědectví vydávati mohli před celým světem.

Duch svatý to byl, který ku slavnosti letnic vedl do Jerusalema poutníky z rozličných krajin, blízkých i vzdálených, aby i oni slyšeli svatě apoštoly mluvíti rozličnými jazyky o velikých skutech Božích. A to jest ten veliký skutek Boží, to jest to veliké dílo Boží, že druhá božská osoba na zem sstoupila a přijala podobu služebníka, aby nám poslušností svou až k smrti kříže otevřela zavřené nebe; to jest ten veliký skutek, to jest to veliké dílo Boží, že Syn Boží ne-toliko nebe nám otevřel, ale i cestu k němu ukázal svatým příkladem svým. To jest ten veliký skutek, to jest to veliké dílo Boží, že Pán Ježíš neuspokojil se v lásce své k člověčenstvu, že mu zavřené nebe otevřel a příkladem svým cestu k němu ukázal, ale že mu od Otce nebeského také ještě poslal vůdce, kterýž by je sáhl, aby na cestě ne-zemdělo a neklesalo. A vůdcem tím bezpečným kdože jest to jiný, ne-li Duch svatý, třetí božská osoba, tentýž Duch svatý, kterýž, jak di písmo svaté, hned při stvoření země vznášel se nad vodami, kterýž osvěcoval proroky starého zákona, kterýž i viditelně se zjevil ve způsobě holubice při křtu Pána Ježíše v řece Jordáně a opět ve způsobu prudkého větru a ohnivých jazyků, když přišel na svatě apoštoly a obnovil tvář země, a kterýž posud obnovuje každou duši lidskou, jestliže svévolně působení milosti jeho se nezavírá. — Otec jeden seděl kdys se synem svým pod stromem, ovocem hojně obsypaným. I pravil: »Synu, co myslíš, čeho žs tu třeba, aby strom tento neklesl pod bremenem svým?«

I pravil syn: „Zdá se mi, že ruky, kteráž by ovoce se stromu sejmula.“
 „Dobře jsi pravil,“ di na to otec, „a proto si pamatuj: Duch svatý jest ten ovocný strom, kterýž obsypán jest hoj-

radost, pokoj, trpělivost, dobrotivost, dobrota, dlouhočekání, tichost, věrnost, mírnost, zdrženlivost, a konečně lilium všech ctností, „čistota.“ (Gal. 5, 22 – 24.)

Ano takové převzácné jest to ovoce

Sv. Petr a Jan kážou.

nými dary a milostmi, a dobře upravené srdce jest ta ruka, kteráž dary ty od něho přijímá.

A dobře měl a pravil otec ten. I sv. apoštol Pavel nemluvil jinak, když pravil: „Ovoce Ducha svatého jest: láska,

Ducha svatého, a nedostává-li se ho lidem, tím jsou lidé sami vini, ježto ovoce toho nejsou žádostivi. Než považmež, jakou tvář musela by země na se vzíti, kdyby lidé darů Ducha svatého nechtěli sobě vážit a vesměs jimi po-

hrdali? Na místo pravdy zasedla by lež, na místo světla tma a bludy, na místo pokoje, rozbroj a pronásledování, na místo radosti svaté, svěťáctví a mrzké rozkošnictví! Ano! tak bývá všude a vždy, kde a kdy lidé Duchu svatému odpírají. A proto dobře činí církev svatá, že nám slavnosti dnešní netoliko do-

brodění Ducha svatého na mysl přivádí, ale i nás povzbuzuje, abychom se nepřizpůsobovali těm, kteříž se duchem tohoto světa věsti dávají nýbrž těm, kteří vnuknutí Ducha svatého s radostí přijímají a jimi na cestě své věsti se dávají jakožto synové světla k životu věčnému. Amen.

F. K.

Na neděli 3. po sv. Duchu.

»Tento přijímá hříšníky a ji s nimi.«
(Luk. 15, 2.)

Kdo čta nebo slyše dnešní sv. evangelium, neměl by se potěšiti podobnostmi v něm obsaženými o muži, jenž hledá ztracenou ovci, a o ženě, jež hledá ztracený peníz?

Podobenství téma poučuje nás Pán Ježíš, že Bůh není jako lidé, a jak fariseové sami o Pánu Ježíši soudili. — Lidé na světě činí mezi sebou mnoho rozdílů co do postavení rodu, jmění a důstojnosti; lidé na světě na mnoze až úzkostlivě se liší a oddělují od sebe a zapominají, že před Bohem všichni jsme si rovni; všichni jsme rozličným chybám a křehkostem podrobeni. Tak na př. za času Krista Pána fariseové a zákoníci mnoho sobě zakládali na své důstojnosti a na svém bohatství, a proto zazlivali Pánu Ježíši, že nečinil rozdílu mezi vznešenými a nevznešenými, a pravili: »Tento přijímá hříšníky a ji s nimi.«

Než proč tak učinil Pán Ježíš, který sám učeník své varoval před kvasem farisejským? Proč tak učinil, když samo pismo sv. praví, že kdo se smůlou zachází, od smůly se pošpiní? Proto tak učinil, aby nejen nám ukázal, že před Bohem všichni jsme sobě rovni, ale aby nás také poučil o jedné z nejpotešenějších vlastností Božích, totiž že Bůh jest nejvyšší milosrdný a nechce smrti hříšníka, ale aby se obrátil a živ byl. Ó, kdyby Bůh byl jen nejvyšší spravedlivým soudcem dobré odměňujícím a zlé trestajícím; kdyby byl jen vševědoucím, znajícím všechny odstíny a záhyby srdce našeho; kdyby byl jen všemohoucím a nejvyšší svatým, milujícím všecko dobré a ne-

návidějícím všecko zlé: ó jak by se to mělo s námi, kdyby nebyl také nejvyšší milosrdným, kdyby nehledal hříšníků, kteříž ve sv. evangelium dnešním vy-podobnění jsou ztracenou ovci a ztraceným penízem? — Jistý otec pečoval velice o zvedení svých dětí. Stalo-li se, že to nebo ono nějak se provinilo, zavolal je k sobě, dal přinést bibli či pismo svaté, vyhledal v něm příběh o marnotratném synu, a kázal provinilci čísti: »Člověk jeden měl dva syny. I řekl mladší z nich k otci: Otče dej mi díl statku, kterýž mně přináleží.« atd. (Luk. 15, 11.) Za každým řádkem kázal otec čtenáři zastaviti a tu a tam přičinil trpkou, ale pravdivou poznámku. Tento způsob čtení dětem příliš se nezamlouval, neboť poznávaly, že to pro ně trapné zrovna jako trest, když však četly: »Otče zhřešil jsem proti nebi a před tebou; již nejsem hoden slouiti synem tvým«, a když otec při tomto řádku sám se zamlčel, nic neříkal, ale jen soustrastně okem otcovské lásky na dítko své pohleděl: tu čtenář nemohl pohledu toho snést, přestal čísti dále, a padl na šíji otcovu na důkaz, že chce zas dobrým dítětem jeho býti, jen aby on také nepřestal jemu dobrým otcem býti. A vidíš, křestane milý, když Pán Ježíš dle dnešního sv. evangelia vešel do domů hříšníků a jedl s nimi, to bylo také takové čtení. Hříšníci vidouce lásku Pána Ježíše, zanechali život hříšný a stali se hodnými lidmi.

A tak to činí ten Otec nebeský s námi se všemi. Ó, oni nejedni z dítek jeho jej urážejí, zarmucují a hněvají; vypovídají mu jako ten marnotratný syn poslušnost a lásku a ten Otec nebeský brzy tu, brzy jinou kapitolu dává jim

čisti, domlouvá a přimlouvá jim a ukazuje jim všecku lásku nejsv. Srdce Páně, ukazuje jim všecku lásku nejsv. Srdce Rodičky Boží, jen aby zatvrzelé srdce hříšnicko změklo a k Bohu se obrátilo, který

45, 22.) Ó kéž by nebylo nikoho mezi námi, jenž by nechtěl slyšeti hlasu volajícího milosrdenství Božího! Či máme chtít, aby ti andělé, kteří radost mají nad hříšníkem, pokání činícím, museli

Ježíš v domě farisea.

nechce smrti hříšníka, ale aby se obrátil a živ byl. A takové-li jest to milosrdenství Boží, ó jak tvrdé, zaslepené musí býti srdce člověka, které nechce slyšeti hlasu milosrdenství Božího: obraťte se ke mně synové a uzdravím neduhy vaše! (Isai.

žalovati na nás a plakati nad zatvrzelostí naší? A proto, zhřešil-li jsi, padni Otci nebeskému na šíji na důkaz, že chceš opět dobrým dítětem jeho býti a on bude opět tobě dobrým Otcem tu, i tam na věčnosti. Amen.

F. K.

Mučeníci z kongregace nejsv. Srdci Ježíšova a Mariina

v Paříži roku 1871.

Podává P^r. Janošekš.

Ž do této chvíle nepřestali kommunardi pařížští z roku 1871. býti ideálem mnohého pobloudilce, jenž nespokojen s údělem svým, hledá u živlů podvrtných pomoci a spásy. Vědomky či nevědomky upadá člověk takový do nebezpečných sítí internacionály. Spolek ten založen roku 1864. v Londýně, prý pro zájmy dělnictva na celém světě; jest to tedy spolek mezinárodní. Náčelník Karel Marx naznačil hlavní úlohou internacionály, dobývatí politické moci; jako prý v minulém století třetí stav — měšťanstvo — odňal vládu politickou dvěma prvním stavům — šlechtě a duchovenstvu — tak prý musí nyní čtvrtý stav — dělnictvo — odklidit bohaté a nemilosrdné měšťanstvo; dělnictvo prý musí ujmáti se vlády, jenom touto cestou prý bude spomoženo bidě jeho.

I bylo heslem internacionály: Bezprostřední zákonodárství lidu, řízené lidem samým; zničení práva dědičného; všechny pozemky jsou společny; není rozdílu národnosti; není Boha; bohoslužba budiž odstraněna; místo viry panuje věda; manželství budiž zrušeno, místo něho panuj volná láska.

Ježto se zlo rychleji šíří nežli dobro, rozšířila se i za krátko internacionála po všech zemích, rozestřela síť po celé Evropě. Brzy mělo býti lidem podáno ovoce s tohoto nového stromu. Uzářlo nejprve na větvi francouzské — v komuně pařížské.

Krásné to ovoce! Od 18. března až 25. května 1871 hospodařili v Paříži socialisté ve smyslu internacionály; hrůzovláda jejich napsala do dějin pla-

menným písmem pravdu, že záměry mezinárodního spolku se dají provéstí jenom na ssutinách všeho křesťanského řádu, křesťanské civilizace. Kdo vyličí děsné divadlo, jimž kommunardi u své surovosti a sveřeposti oblažili Paříž! Překrásné, nádherné budovy, o nichž kolik století se pracovalo, petrolejem zapáleny a zničeny; přeskvostné umělecké pomníky, znamenité to znaky slávy národní, povaleny a rozkotány; arcibiskup pařížský Darboy a 40 kněží zavražděno; nad to přes 50.000 životů lidských zahubeno. Chrámy znesvěceny, v nich poplženo, s hanebnými ženštinami tělesně obcováno, svaté hostie vyházeny a šlapány; manželství zrušeno, pravá zvířecíkosť a zhovadilosť zavedena.

Kdo vyličí zármutek, bolest a strasť věrných katolíků! Kdo vypoví pronásledování a muky, jimiž byli zahrnuti! Ó by nám byla příkladem a povzbuzením jejich neohrožená stálosť a nezločná věrnosť, s jakouž lnuli k Bohu a církvi! Proto chápeme se péra, abychom jednak dali výstrahu před bezbožnou internacionálou, jednak osvěžili viru svou, a ličíme z ohromného počtu obětí pařížských r. 1871. alespoň mučeníctví missionářů z kongregace nej-světějších Srdci Ježíšova a Mariina.¹⁾ Čerpáme z obšírného spisu P. Perdereauova, kněze téže kongregace; slyšme, co nám vypravuje.

¹⁾ Kongregace ta byla schválena r. 1817. od apoštolské Stolic; nazývá se též Piepse, podle prvního kláštera na Svatoantonínském předměstí. Jejím členem byl též slovutný P. Damian de Veuster, apoštol malomocných na ostrovech Sandwichových; † r. 1889. Viz Školu B. S. P. 1893. a 1894.

I.

Útrapy sester, kněží i bratří laiků.

Za prvního obléhání Paříže (19. září 1870 až 28. ledna 1871) vzat nám náš dům »Picpus«; žádalo prý toho obecné blaho. Ubytováno u nás 700—800 mužů národní gardy. Čtyři z našich kněží odešli na bojiště skytat poslední útěchy raněným vojinům; ve dne v noci hleděli si svaté povinnosti, ač bývalo i 15° zimy. Řeholní sestry upravily ze své veliké a krásné hovorňy nemocnici.

Nadáli jsme se, že takovéto skutky lásky k vlasti a lidumilnosti dojdou uznání u vůdců komuny. Možná, že bychom byli našli u nich milost, kdybychom nebyli kněžími, kdyby ze skutků těch nebyla zářila křesťanská láska!

Národní gardy zbyl se sice náš dům; přičinil se o to blahovůlný generál d'Aurelles; avšak za měsíc zavítali k nám jiní hosté. Než se dali do nás, zkusili své síly v sousedním klášteře u »Bílých sester.«¹⁾

Ve středu velikonoční 12. dubna o půl druhé hodině odpoledne zazvoněno třikrát u brány klášterní; přišla to národní garda; padesát vrazilo jich do kláštera. Náčelník Clavier poručil setniku Lenotrovi, by rozestavil u dveří stráž a bude-li která řeholnice prchat, aby ji probodli; sám pak vešel do bytu generální představené, velebné matky Benjamins Leblaisové; vše, čeho se mu zachtělo, poručil naházeti do koše a odnésti; děsně hrozil. Zatím dole v kapli spáchala družina jeho hroznou svato-krádež; vypáchili svatostánek, sv. hostie rozházeli, několik jich i rozsekali, cibor i ostatní svaté nádoby v sakristii porobili. Po té drancováno po celém domě.

Z domu řeholnic odešli do domu

našeho. P. superior Radigue musil v hovorně shromáždit všechny otce i bratry laiky; všichni zapsáni. Všude drancováno. O jedenácté hodině v noci odvezeno 12 kněží a jeden bratr laik; ostatním bratřím laikům poručili kom-munardi, že se nesmějí z kláštera ani hnouti. Tito pak jsou v noci odvezeni zajatci mimo P. převora Radigua, prokuratora Tuffiera, sekretáře Rouchoze a P. Tardicua:

1. P. Simon Dumonteil z diecése lyonské, starý, zasloužilý missionář v krajinách zámořských, 77letý, řeholník od r. 1824.

2. P. Ludvík Lafage z diecése limogeské, v níž býval farářem, než vstoupil do naší kongregace; po několik let byl představeným velkého semináře versailleského.

3. P. Daniel Holtermann, Holanďan, duchovní správce dítek a vojinů; chystá se na missie do Jižní Ameriky.

4. P. Filibert Tauvel z diecése rouenské, bývalý professor bohosloví, nyní hospodářský správce semináře versailleského.

5. P. Sothenes Duval z diecése versailleské, dříve professor filosofie, nyní učitel novicův a kaplan v nemocnici enghienké.

6. P. Vavřínek Besnet z diecése pugské, bývalý farář, v naší pak kongregaci almužník »Bílých sester«.

7. P. Severin Kaiser z Trevíra, professor.

Bratr Konstantin Lemarchand, sakristián našeho kostela.

Uvěznění v žaláři Conciergerii. Za pět dní odvezení do žaláře Mazasu; vstupuje tam, pravil P. převor takřka ve jménu všech: »Hospodin díl dědictví mého a kalicha mého; Ty jsi, jenž navrátíš mi dědictví mé. Ne má vůle, ale Tvá vůle se staň!« Povzbuzoval spolubratří, aby se denně modlili litanie ke Všem svatým.

¹⁾ »Bílými sestrami« zvu se řeholnice nej-světějších Srdcí Ježíšova a Mariína.

Zatím bylo pozůstalým bratřím v klášteře hrozné protivenství snáseti; komunardi chovali se k nim jako k otrokům. Třem podařilo se prchnouti; nenadáli se, jak přitřeno bude za to ostatním; šest jich zavřeno do vlhké jizby. Bratra Stanislava Beunata obral si náčelník Clavier služebníkem. Příbytek převorův byl příbytkem Clavierovým; přijímal tam a častoval mnoho hosti. Hrozné řeči bylo slyšati ubohému Stanislavovi. Tupen arcibiskup pařížský, tupeno kněžstvo, tupeno náboženství. Byli by rádi zajali i P. generálního převora; bratr Stanislav měl jim býti Jidášem; ale nezmátl ho; nedal se; nelek se ani, když Clavier napřáhl mu revolver proti prsoum a poroučel mu, aby se rouhal Bohu.

Tato neohroženost získala bratrovi úctu u několika gardistů; přijali od něho ochotně naučení a pokárání, proč že tak tvrdě si vedou a lid nevinný utiskují.

Jako v kapli »Bílých sester«, zne-

uctěna velebná Svátost i v kapli řeholníků. Příčiněním Stanislavovým usmířen jest důstojným způsobem tento zločin.

V klášteře »Picpus« držáno v zajetí také několik kněží farnosti sv. Eligia a školní bratři. Kněz Majewski oloupen, zbit a vržen do vlhkého sklepení.

Nešetřila-li národní garda ani svato-stánku a přebývajících v něm božského Spasitele, nešetřila ani jiných posvátných předmětův, obrazův a ostatků svatých; v kapli střílili do sochy sv. Petra a sv. Josefa; v zahradě rozbili sochy Matky Boží, opět sv. Josefa, sv. archanděla Michaela, sv. Benedikta; nejínak učinili v našich cellách; relikviáře s ostatky svatých padly taktéž za oběť oněm hrozným rouhačům; mnoho vzácných věcí spáleno na chodbě, div celé stavení nevyhořelo; co se komunardům hodilo, z čeho kynul jim zisk, odvěkli; snědli a vypili, kde co bylo; kuchař si ani neoddech, co se pro ně nachystal a navařil.

(Přístě dále.)

Slavné uctění Ježíše Krista Vykupitele.

Bylo již oznámeno, že s nejvyšším schválením sv. Otce zřídil se v Římě mezinárodní výbor, aby uspořádáno bylo slavné uctění a díkůvzdání Ježíši Vykupiteli na sklonku tohoto století a na počátku století budoucího. Na důkaz své vznešené přízně k výboru tomuto a zároveň ku většímu rozšíření a hojnějšímu zdaru jeho činnosti ráčila mu Jeho Svátost dáti za čestného předsedu J. Em. p. kardinála Dominika Jakobiniho, jenž chléje vejiti ve přímé styky se všemi patriarchy, arcibiskupy a biskupy, zaslal jim tento list:

Vaše Milosti! Nejdůstojnější Pane!

Mám za to, že Jste již byl zpraven o úmyslu některých vynikajících osob osvědčené zbožnosti, aby na konci tohoto století všichni věřící světa katolického projevíli společným osvědčením víry a způsobem co nejslavnějším lásku a vděčnost svou božskému Vykupiteli lidského pokolení. Záměr ten byl úplně dle touhy Jeho Svátosti Lva XIII., jenž přeje si, aby zakončení tohoto století a počátek budoucího vyzváním Krista Ježíše, Boha-člověka v pokoji a svornosti byly slaveny.

Když pak po blahosklonném schválení papežským tohoto úmyslu utvořil se v Římě zvláštní výbor se členy ze všech národů ku jeho provedení, zalíbilo

se Jeho Svatosti určití mne, ač beze všech mých zásluh, za čestného předsedu řečeného výboru.

Uprmně vyznávám, že přijímám tento převznešený úkol s ochotným a radostným srdcem. Vždyť co může být žádoucnějším, co milejším, než příležitost věnovati v tomto krátkém zbývajícím čase mého žití veškeré síly své ku oslavě našeho Spasitele, hlavně na sklonku tohoto století? Tohoto století pravím, v němž lidé zpyšněvše lživou vědou a jako prudkou horečkou jsouce zmitáni, neštít se pochybovali o původu viry křesťanské a prohlašovali s opovážlivou smělostí za nesmyslnou bajku samu božskou osobu Spasitele našeho. Odčinití tudíž tak těžké bezpráví na Vykupiteli spáchané: Velebnost Boží usmířití a na počátku nového století oslaviti přesvaté jméno Krista Pána, jenž jest leskem slávy a obrazem Boží podstaty, nejokázalejším způsobem oslaviti — tot úkol náš, ježž nám provésti dlužno s veškerou pílí a mužnou rázností.

Tim stane se snadno, že spojí-li se síly mezi sebou v těsnou jednotu, tu velkolepými projevy zbožnosti a zadostučinění, tam zase spisy učených mužů a hojnými články v lepších časopisech a konečně veřejným osvědčením lásky a poddanosti nejvyšší hlavě církve svaté, římskému papeži, veliká tato slavnost provedena bude se všeobecnou radostí, jako jedním hlasem všech národů. Zazáří tudíž znovu paprsky svornosti myslí, podivuhodné jednoty sv. církve a nade vše dokonalé spojení všech věřících s nejvyšší hlavou křesťanstva. Vztýčením pak po veškerém okrsku zemském vítězného znamení svatého kříže, v němž jedině je spása, výrazně společnosť lidská ze záhuby neodvratně ji jinak hrozící a na počátku nového století nastoupí cestu míru a blaha.

A já chovám pevnou naději, že Vaše Milost, jakož i všichni ostatní biskupové, laskavě poskytně mně i výboru v Římě zřízenému přemocnou podporu, zvláště tím, že přičiní se s veškerým úsilím, aby k účelu tomu diecéšní výbor zřízen byl. S toužebností očekáváje Vaši odpověď, aby nám navzájem možno bylo ujednatí, co činiti dlužno, Krista Ježíše vroucně prosím, aby Vám ve všem milostivým byl.

Vaši Milosti nejoddanější bratr

Dominik kardinál Jakobini.

V Římě, v měsíci dubnu 1897.

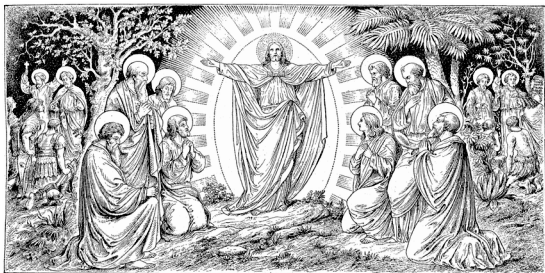
Vroucí slova vznešeného čestného předsedy přinesou zajisté hojného zdaru, tak že i pastýři i národové jim svěřeni všichni jako jedním srdcem se vzhopí, aby dali co nejslavnější a jak jen lidem možno nejdůstojnější všeobecný důkaz lásky a víry božskému Vykupiteli. Jest si přátí, aby utvorily se v bratrské shodě u všech národů výkonné národní odbory, aby ani jediná diecése nechyběla svým diecésním výborem anebo svým delegátem, jakož i aby při pomoci tolika mocných paží veškerá činnost výboru mezinárodního postupovala s onou dokonalou jednotou myslí a záměrů, kteráž jediná je zdrojem účinným a bezpečnou zárukou skvělých výsledků.

Na provolání Jeho Eminence ku periodickému tisku odpovídáme úplným souhlasem, za šťastný se považující, že bude nám dopřáno pérem svým přispívati ku povznesení a lesku tak velkolepého projevu náboženského, jenž se připravuje.

* * *

Všecky listy katolické v Čechách, na Moravě, ve Slezsku i na Slovensku žádáme utiivě, aby tento článek laskavě uveřejnily a příslušné číslo zaslaly na adresu: Conte Comm. dr. Acquederni, Bologna (Italia), Via Mazzini 94.

Zprávy z misí katolických.

Podává *Al. Kotyza.*

Evropa. (Řecko. Arcidiecése Athénská.) Něco o tamnějších poměrech vyjímáme z časopisu *«Civiltà Cattolica»*. Počátkem roku 1896. zemřel primas rozkolné církve řecké, předseda *«sv. synodu»*, Germanos Kaligas. Týž byl jedním z nejzarytějších odpůrců církve římské a ještě krátce před svou smrtí uveřejnil jedovatý hanopis jako odpověď na laskavý a překrásný okružní list nynějšího sv. Otce Lva XIII. o jednotě církve. Brzy na to povolal jej Bůh před svou soudnou stolicí. Po uplynutí měsíce, zákonem to ustanovené lhůtě, sešli se členové *«sv. synodu»* k volbě nástupce. Co se vše při tom událo, ukazuje poměry rozkolnicko-řecké církve Hellady (Řecka) v divném světle. Synoda sestává ze 4 biskupů, kteří se každoročně střídají a z metropolitů athénské doživotně za předsedu voleného. Tato rada pěti dává tři uchazeče do návrhu a předkládá jej králi ke konečnému rozhodnutí. Královský komisař zúčastňuje se všech porad synodu, střeží, posuzuje, potvrzuje, ba i zavrhne jeho úřadky, dle toho, jak toho politické ohledy vyžadují a odporujícím hrozí státními tresty. Tak tomu bylo i nyní. Otcové synodu odbývali za předsednictví nejstaršího svá sezení. Měsíce uplynuly bez výsledku. Synod, vláda i dvůr měli své zvláštní kandidáty. Synod hájil dle sil svých své dobré právo, ale

královský komisař dal mu na srozuměnou, že má voliti toho, kdo bude naznačen. Tak se volba do nekonečna protahovala, až z toho bylo veřejné pohoršení. To bylo *«Církevní pravdě»*, úřednímu to listu byzantského patriarchátu (od něhož se hellenská církev odtrhla) záminkou, aby hellenský synod otcovsky napomenula, aby učinil pohoršení konec a *«mnoho milovanou dceru»* — hellenskou církev — dále veřejně nepoškozovala. Ale *«mnoho milovaná dcera»* jest již dospělá, a od své byzantské matky žádných důtek již nepřijímá. Ostrými slovy odmítla *«Palin-genesia»* (Znovuzrození) — úřední list athénský — toto byzantské vměšování se jako vtírání, a dala matce v Cařihradě příkře na srozuměnou, aby si raději metla před vlastními dveřmi a dobrý příklad dávala, a byzantskými frásami se neoháněla.

Avšak vraťme se k synodu. Týž doufal, že svou nepoddajností přinutí vládu k povolnosti. Ale konec písničky byl, že čtyři otcové synodu, jimž doba úřadování mezi tím uplynula, museli jíti, a čtyři noví, povolenější biskupové do synodu byli povoláni. Dříve však nežli došlo k sezení, měl ministr k otcům církevně-politickou řeč, v níž je zvláště upozorňoval na jejich povinnost — poslouchati. Touto duchovní domluvou osviceni a posilnění dali se biskupové chutě do díla, a ode-

vzdali již v druhém sezení své hlasy kandidátu dvora a vlády. Vlastně byl prý to kandidát královnin. Ale at tomu již bylo jakkoliv, volba mohla sotva lépe dopadnouti. Prokopios Oikonomidis, nově zvolený metropolita, 58 let starý, jest krásným a statným mužem. Byl mnichem největšího rozkolnického kláštera v Řecku, časem dlel také na dvoře královském jako vychovatel prince, na to pak se stal archimandritou (arciopatem kláštera) a tajemníkem »sv. synodu«. Týž působil jako profesor bohosloví na universitě athénské, studoval v Německu, zdržoval se také v Rusku a ve Francii, zná různé evropské řeči, čel sv. Tomáše Akvinského jakož i jiné církevní spisovatele latinské, byl též nějaký čas v Římě za příčinou vědeckého bádání, a je celkem dosti dobře s poměry katolické církve obeznámen. Má dobrou pověst jako vážná, důstojná povaha, a platí za chytrého a učeného. Avšak co pro nás nejdůležitějšího, není jako jeho předchůdcové zapřísáhlým nepřítelem církve katolické; alespoň ujišťoval po svém povýšení katolického arcibiskupa athénského, že její cti a miluje a s ní v míru a svornosti žíti chce. A skutečně bylo jeho chování při výměně návštěv velmi přátelské. Prokopios byl zatím slavnostně posvěcen a v důstojnost svou dosazen.

Co se týče řeckých katolíků, náleží všichni ritu latinskému a žijí v nejllepší shodě se svou duchovní vrchností. — Pěťadvacetileté jubileum msgra de Angelis, z řádu Minoritů, arcibiskupa athénského a apoštolského delegáta, jež bylo poslední rok slaveno, zavdalo příčinu k velkolepému projevu života katolického. — Jako dar přinesli mu katolíci 1000 kilogramů těžký zvon, jež slavnostně byv posvěcen, ve zvonicí nádherné katedrály sv. Dionysia. Areopagity zavěšen byl. — Okružní list sv. Otce nynějšího, Lva XIII., o jednotě církve byl daleko příznivější přijat než všechny listy dřívější. Následkem listu tohoto umkl náboženský fanatismus řecký a dal místo klidné rozvaze. Důkazem toho jest, že mnozí rozkolníci rodičové posílají dítky své do škol katolických. A že rozkolnická mládež, v těchto školách odchovaná, nepřátelství vůči církvi katolické namnoze odkládá, jest pro nás zjevem nemálo potěšujícím.

Největší chloubou všech katolíků athénských jest nynější sv. Otcem založené »Leonovo Liceum«, na mnoze žáky rozkolnických rodin navštěvované. Dosavadní budova pro nával žactva nedostačovala, pročež byla změněna v seminář a pro novou budovu Licea byl již vhodný pozemek vyhlídnut, ba již v listopadu minulého roku za štědré podpory sv. Otce k ní základní kámen položen. Do základního kamene vložena byla porcelánová plotna s datem položení, s tehdejšími řeckými penězi a s medailí, již sv. Otec posledního roku raziti dal, a která nese nápis: »Fiet unum ovile et unus Pastor.« »Bude jeden ovčinec a jeden Pastýř!«

Jižní Amerika. (Čile, zaopatřování, podnebí. Jistý misionář P. Josef Harter T. J. líčí v psaní ku své matce svoje první misionářské zkušenosti v jihočilských územích Llanquihue-Ancud. Jak známo, působí v tamějších krajinách větší počet jesuitů jak mezi domorodci, tak i mezi německými osadníky.

»Naše sousední fara Calbuco,« píše P. Harter, »má asi 25 filiálek a pro jich správu pouze jediného kněze. Ku všemu tomu obdržel ještě ubohý farář veliký ostrov s dvěma tisíci duší, poněvadž pro ně biskup žádného samostatného duchovního správce nemá.« Ve své tisni obrací se farář na misionáře T. J. o pomoc, která jim ochotně bývá poskytnuta. Co však taková výpomoc zde znamená, může nám P. Harter vypravovati.

»Časné ráno vyjel jsem jednoho čtvrtku ve člunu s pěti muži. Den před tím přijeli lidé se svou loďkou do Calbuca, tři hodiny vzdáleného, avšak vrátili se s nepořízenou, poněvadž nalezli faráře zaměstnaného, a veslovali tudíž do Puert Montt (hlavní to misijní stanice jesuitské) 10 hodin vzdáleného. — Hnání příznivým severním větrem přistáli jsme za tři hodiny k ostrovu Huar. A kdy jsem se vrátil z této zaopatřovací cesty? Až budoucí neděle odpoledne, tedy až po třech dnech! Uvázne-li člověk v zimě na těchto ostrovech, musí trpělivě čekat, až se severák, který tímto časem nejvíce věje, poněkud utiší! Avšak kde přenocovat? v opuštěné farní budově, kam jsem však musel napřed oknem vlezti a pak dům otevřít, poněvadž zámek byl

zarežavělý. Avšak spal jsem výborně ve vlastním loži, které za takových příležitostí v pytlí nosíme. Polkání sice dělali lomož avšak o takové maličkosti se zde člověk nestará. — Je-li však dům nemocného poněkud vzdálen, používáme k zaopatřování jízde koně. Neboť nejen že jsou cesty dlouhé, ale zvláště v zimě tak bídne, že kůň až po kolena do bahna zapadá. Když jsem na ostrově Huar zaopatřoval, jel jsem hodinu na koni oděn bílou rochetou a nejsvětější Svátost drže na prsou. Jel jsem přes hory a doly, přes kleslé i kamení za velikého účastenství lidu, jenž mne, modle se, doprovázel. Často se museli broditi hlubokými skalisky, z čehož si zde ovšem málo dělají, poněvadž i v zimě chodí bosí.

Ostatně, zde není taková zima jako na př. v Německu. Několik dní jest sice citelná zima, při východním větru i s nějakým ledem, avšak sníh se na rovině neukázal. Za to jsme zde nadělení v zimě hojným deštěm. Severní vítr — zde teplý — přihání ustavičně deštové mraky, a mírní svým teplem značně zdejší zimní počasí. Nikdy nezmizí z polí všechny květiny. Většina stromů, zvláště lesních, neztrácí své zelené ozdoby ani v zimě, a v celku se zde v zimě skoro tak všechno zelená, jako v létě. Avšak přes to všechno nelze zdejší podnebí nazvat horkým. V ostatních měsících kromě ledna až do konce března — nejteplejšího to období ročního — sneseme vždy svrchníček!

Sotva že se misionář z této cesty vrátil, byl opět povolán k nemocnému, a sice tentokrát na nejvzdálenější místo celé farnosti, až do Kordiller. Vsedl jsem tudíž do loďky řízené zkušeným plavcem, synem onoho 80 letého starce a pluli jsme kolem břehu mořského strmými horami pokrytého. Od 11 hodin do 4 urazili jsme za příznivého větru 9 hodin cesty. Nyní byli jsme právě u vjezdu do vlastního zálivu, který vlnobiti činí velmi nebezpečným. Avšak vítr se utišil a tak veslovali jsme v noci a v mlze vzhůru přes mořskou úžinu vždy těsně u břehu s vysokými skalami, které jsme i v tmavé a deštivé noci přece rozeznávali. Tu minuli jsme místo, kde minulého roku 5 osob za tmavé, bouřlivé noci s člunem zahynulo. O 9 hodinách

večer přistáli jsme konečně k stanici Jate, ležící na úpatí 8000 stop vysoké stejnojmenné sněžky. Ráno po mši sv. dali jsme se vzhůru údolím, pak do postranního údolí Rio Puelo, kde jsem konečně nemocného našel, který vzdor svým 80 letům pořád ještě byl při síle. Usadil se zde před 10 lety. V celé této 12 hodin dlouhé mořské nížině (fjordu) bydlí asi 100 osadníků v 6 stanicích.

Nikdy neviděl jsem ve svém životě nic krásnějšího a velkolepějšího nad tento fjord v Kordillerách. Celá nížina k moři se sklánějící až k svému ústí, ostrovem Marimeli krytému, ležela následujícího rána před mým zrakem. Čisté, modré, slunné nebe se nad klenulo. Jako obrovský veletok vniká moře do nitra pohorí. Strmá skaliska tvoří břehy; vše jest hustě lesem porostlé, a většinou čilským cedrem, jakož i jinými stromy, skytajícími výborně, trvanlivě a lehce zpracovatelné dřevo. V pozadí vystupují tam mnohem vyšší, divoké skalní útvary, jejichž hřebeny kryje někdy sníh. Tato těžce schůdná horská území nejsou dosud majetkem nikoho, a dosud byla jen zřídka drvoštěpy navštívena. Jest to ještě prales a dosud neprozkoumané území. Dosud nikdo neshotovil mapu této krajiny.

Tato mořská nížina tvořila před 150 lety Jesuitům, kteří zde byli před zrušením řádu u velikém počtu, přechod k slavnému, avšak nyní již neznámému Barilochi, který jim sloužil za jiný, pohodlný přechod do Argentinie. Vláda by ráda průsmyk ten opět nabyla, avšak dosud se ji to ještě nepodařilo. Také hledání a zkoumání inženýra Dra. Steffensa zůstalo bez výsledku.

Třetí den byl větrný a tudíž k odjezdu málo způsobilý. Zůstal jsem tedy a použil jsem ho ku zpovídání a vyučování v náboženství, kterého mají zdejší ubožáci velmi zapotřebí, poněvadž jen zřídka kdy kněze vidí. Teprv čtvrtého dne se vítr poněkud utišil a já mohl pomýšlet na návrat. —

Jižní Afrika. (Apostolské vikarství. »Východní Kap.« Kobylky. Mor hovězího dobytka. Požár.) Poslední rok byl pro Jižní Afriku dobou mnohých a těžkých pohrom: války, sucha, dobytčího moru a kobyly — vše se najednou shruulo a ani misie to ne-

ušetrilo. Také německé dominikanky v King Williams Town se svými filiálkami nezůstaly vyjmuty. V jednom psaní z předešlého roku děkuji převorka, sestra Eufemie srdečně za almužnu »Kat. mis.« sebranou a zaslanou, a to tím více, že jim z největší nouze pomohla. Tato nouze za viněna byla kobyilkami, jež nám po tři léta velké škody působily. Horký vítr přilhaní celé mraky těchto hrozných lupičův. Stín těchto ohromných stád padá jako stín mraků na zem i na domy, na nichž se zdá všechno pohybovat. Nedávno sneslo se opět stádo kobylek nad King Williams Town a nad poli a zahradami okolních farmářů. Stádo přelétalo jako černý mrak bez přestání 2 hodiny. Osada Breitbach, čtvrt hodiny od města vzdálená, stála ještě minulý týden v nejkrásnější ozdobě kávovníkem a ječmenem porostlých polí. Broskev i hruška byly v nejkrásnějším květu. Celá krajina oděla se nejkrásnějším rouchem jihoafrického jara. A dnes — jaký to opak! Všechno je obežráno, hnědo a černo. Jaký tozármutek propilné osadníky!

A právě tak se dařilo naší misijní farmě u Izeli. Naše sestry vidí s bolestí, že veskerá jejich práce a námaha, orání, setí atd. byla nadarmo. Kobylinky zpusťovaly všecko. Chléb musíme nyní za drahé peníze kupovati. Ceny obilí jakož i jiných potravin jsou nesmírné. Jak jsme tedy

radi, když se naši příznivci nad námi smilují a nějakou almužnu nám pošlou! — A ještě jiné nestěší nás potkalo. V srpnu shorela nám ve filiálce »East London« klášterní škola. Škoda páci se asi na 20.000 zl. Tuto škodu cítíme tím více, poněvadž byla škola ta teprv koncem r. 1895. zbudována. Naše školní dívky nemají tudíž místnosti. ačkoliv jsme i jídelnu ve školu proměnili. Musí se tudíž školní budova znova postavit. Pojištění jsme nebyli. Oheň vypukl v noci. Sestry byly právě v nejlepším spánku, když se ozvaly najednou úderu na dveře a volání: Hoří, hoří! Mocný vítr vhněl plameny na stranu kláštera sotva 6 m. vzdáleného, jež se proto octl v nemalém nebezpečí. Proto vynesl misijní kněz, dp. Bernard Schmidt, z klášterního chrámu nejsv. Svátost oltární, aby ji uložil na místo bezpečnější. Na dvoře klášterním pak poklekl, a drže v jedné ruce ciborium, v druhé pak monstranci, modlil se hlasitě: Smiluj se, Pane, nad přibýtkem nevěst svých! Všechny pak sestry klečely za ním. A hle. skrytý Bůh a Spasitel nás se smiloval a poručil větru svému, jež se ihned utišil. Nastalo bezvětří a klášter byl zachráněn.

Dle téhož listu zahynulo v metabelské a belsuanské krajině za 6 měsíců na nákazu kolem 60.000 hovězího dobytka.

„Katol. misie.“

Provolání kostelní jednoty v Husovicích u Brna.

Ve jménu Páně podnikáme práci velikou, dílo svaté, na výsost potřebné! Či nepotřebují lační chleba a žíznicí nápoje? Nepotřebuje-li osada přes 8000 duší čítající chrám Páně, kde by se duším lačným lámal chléb života a otvíraly prameny vody živé, svatých svátostí? Obec taková jsou **Husovice** u Brna, jež co do lidnatosti málokteré město moravské převyšuje. A rok od roku vzrůstá obyvatelstvo skoro veskrze dělnické obce této, jež posud **nemá žádného vlastního kostela**, jsouc přifařena k Zábrdovicím. Farnost zábrdovická pak čítá dnes bezmála již na 30.000 duší a 45 tříd školy; a všechna duchovní správa přidělena jest farář i ve školách nelze, jak by třeba bylo, dostátí duševním potřebám farníků co den se zmáhajícím a zvláště za našich dnů velice naléhavým.

V Husovicích samých jsou tři pětileté školy obecné s pobočkami (18 tříd), které navštěvuje 1200 dítek, k tomu přibude na rok škola měšťanská, a jediný pro ně ustanovený katecheta nemá, kam by dívky vodil na služby Boží zákonem předepsané!

Ký div, že se lid, jehož valem přibývá, čím dál více odeizuje službám Božím a životu nábožensky a mravně spořádanému, a že mezi ním povážlivě se vzímají proudy všemu náboženství nepřátelské, ký div, že vyrůstá tu generace mladá bez kázně a bázně Boží i lidské, jejíž duševní stravou místo Písma svatého jsou nevěrecké knihy a časopisy a místo slova Božího řeči falešných proroků, koukol podvrtných nauk mezi pšenici rozsevájejících! A přece — věc skoro neuvěřitelná — místo s tolika tisíci obyvateli, místo rok od roku se vzímající nemá posud vlastního kostela! Nemá-li proud otravně nevěry nabýti rozměrů čím dále povážlivějších, musí mu býti postavena hráz, a tou myslíme, že bude chrám Páně a zřízení při něm správa duchovní. — Práce budoucích duchovních husovických bude přímo misiónářská a pole činnosti převeliké.

Máme tedy ještě déle otálet i čekati, až směry protivné ještě více zmohutní? Nikoliv, to by bylo hříchem! Proto ustavila se „kostelní jednota“, jejímž účelem jest postarati se všemi možnými prostředky a cestami, aby v Husovicích vystaven byl co nejdříve kostel a zařízení samostatná duchovní správa, o jejíž svrchované potřebě pochybovati může jen nepřítel pravého prospěchu lidu našeho.

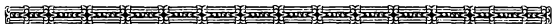
Stanovy „kostelní jednoty v Husovicích“ jsou schváleny vrchností duchovní i světskou a ve jménu Páně započata již i sbírka milodarů na účel jmenovaný, neboť obec Husovická, sama většinou dělnická, jest chuda, že nelze jí dilo tak nákladné bez vydatné a všestranné pomoci podniknouti. Až s pomocí Nejvyššího chrám Páně bude vystaven, budou podniknuty kroky, aby Matice náboženská ve správu jej převzala, tak že by již nebylo třeba na zřízení duchovní správy nových příspěvků sbírat i, doufáme, že dotyčná žádost, duchovní vrchností podporovaná, nemine se s výsledkem.

Jsmo odkázáni jen na svépomoc! Ale což jiného slovy těmi říci chceme, než že jsme se úplně odevzdali v Prozřetelnost Boží? A proto s důvěrou se obracíme ke všem katolickým křesťanům vůbec a ke každému zvláště s vřelou prosbou: Přispějte nám dle možnosti na stánek Boží mezi námi, pomozte chrániti ubohý lid od hroící záhuby časné i věčné! Nový chrám má býti zasvěcen nejsv. Srdci Ježíšovu: každý sebe nepatrnější dárek, i ten halíř vdovin uložen bude na úroky u tohoto Srdce přestédřého a nezůstane bez odplaty mnohonásobné. A tisícové duší zachráněných budou se modliti před svatostánkem budoucího chrámu Páně, a při oběti mše svaté bude vděčně vzpomínáno šlechetných dobrodinců!

Bůh žehnej našemu dlu svrchované potřebnému, velikému, svatému!

V Husovicích, v den Neposkvrněného početí bl. Panny Marie léta Páně 1896.

Ferdinand Indra, farář a starosta. František Bradáček, místostarosta. Jan Jaroš, pokladník. Frant. Venhuda, jednatel. František Čehovský. Frant. Černý. Frant. Gargulák. Václav Hübner. Jan Kachlík. Jan Kleveta. Jan Kučera. Frant. Patík. Frant. Přikryl. Frant. Švihálek. Karel Valík. Leopold Valníček.

Milodary božského Srdce Páně.

Z S. . . . a. Plně slib svůj, vzdávám vroucné díky nejsv. Srdci Páně, svatému Františku Xaver. a sv. Antonínu Pad. od nichž jsem za vykonání 9denní pobožnosti z nemilé soudní záležitosti vysvobozen byl. J. K.

Z Frýdku. Jistá paní vzdává nepokornější díky Srdci Pána Ježíše a Panně Marii Frýdské za uzdravení své dcerušky, která po vykonané 9denní pobožnosti od své vicleté nemoci úplně uzdravena jest. —

Více osob vzdává podobné díky milosrdnému Srdci Páně za vyslyšení proseb v duchovních i tělesných záležitostech. *J. E. T.*

Z Vodňan. Za odvrácení zla proti mé osobě srdečně díky vzdávám božskému Srdci Páně a nejl. Panně Marii. *J. M.*

Od Kolína. Čtenářka Školy B. S. P. vzdává vroucné díky božskému Srdci Páně a nejčistšímu Srdci Panny Marie a sv. Josefu jakož i sv. Antonínu Pad. za mnohá dobrodíní. *M. Z.*

Z Vel. Bytše. Naše nejsrdečnější díky vzdání za uzdravení z těžkých nemocí a za vyslyšení proseb našich, které jsme zasilali k nejsv. Srdci Páně, bolestné Matce Boží a ke sv. Josefu.

Z jižní Moravy. Jistý kněz vzdává díky nejsv. Srdci Páně, blahosl. Panně Marii a sv. Josefu za uzdravení a obdržená dobrodíní.

Z farnosti Sebranické. Vroucné díky buďtež vzdány nejsv. Srdci Pána Ježíše, Panně Marii ustavičné pomoci, sv. Antonínu Pad. za vysvobození z těžké nemoci. Tim plní svůj *A. R.*

Od Uh. Brodu. Nyní, po třiletém odkládání a po dosažení vyslyšení mé prosby, plním svůj slib a vzdávám nejsrdečnější díky nejsv. Srdci Pána Ježíše, přeslaskému Srdci Panny Marie a sv. Josefu za prokázaná mně dobrodíní. *M. Ch.*

Zájmy Krista Pána v různých zemích.

Podává *Placidus Buchta.*

Řím a Itálie. Papež Lev XIII. dal již anglikánským biskupům ve Velké Británii odpověď na jejich společncu adresu, kterou poslali svatému Otci, oprávně se jeho názoru o nedostatečnosti anglikánského svěcení na kněžství. Z odpovědi lze souditi, že papež s názorem svým konečně prorazí a sblížení anglikánské církve se Stolicí papežskou docílí. — Dne 27. května t. r. má se konati v Římě slavnost svatořečení blah. Zaccaria a Fouriersa, která slibuje býti mohutnou manifestací katolíků francouzských, kteří v četných průvodech do věčného města se dostaví. Od roku 1870. bude se poprvé podobná slavnost konati ve chrámu svatého Petra. Blah. Petr Fouriers, apoštol opuštěné mládeže v Lotrinsku, za doby války třicetileté, jest jedním z nejvýtečnějších vychovatelů vůbec. Směr jeho paedagogický razil první cestu nástupcům. Dilo jeho trvá dosud v kongregacích školních sester. Vlastenecký jeho duch přinesl veliké oběti osobní, aby zachránil před útrapami drahou otčinu. Život jeho byl tuhá práce, stále protivensství, zneuznání a podezřívání, které se teprve po smrti změnilo v obdiv a lásku. Paedagogickou činnost jeho bude třeba teprv oceniti.

— Je tomu již tři léta, co bylo příznivě vyřízeno odvolání římských katolíků k nejvyššímu soudu a dovoleno nositi k nemocným nejsv. Svátost oltární veřejně — ač průvody jinak jsou zapovězeny. Zvláště o větších svátcích stává se nošení nejsv. Svátosti dojemným projevem víry, který působí na všechny kolemjdoucí, tak že kde kdo kleká a v úctě se korčí králi králů, spěchajícimu i do těch nejchudších příbytků obcerstviti všech, kdož obtíženi jsou. Potká-li takový průvod četa vojenská, vzdá na povel svého důstojníka Kristu Ježíši vojenskou čest. Mané připadají tu na mysl žalostné zavdy poměry u nás . . . Průvody takové k nemocným bývaly před zabráním říma pravidlem. Jel-li náhodou některý kardinál okolo, zastavil, kardinál poklekl, poklonil se, vzal stolu a převzal sám nejsvětější Svátost, aby ji donesl k nemocnému. Vypravuje se také o sv. Otci Piu IX., kterak poikal jedenkrát takový průvod a převzav Tělo Páně, nesl je do chudické chaty k nevýslovnému překvapení nemocného — žebráka, jemuž takto dopřána milost, býti posilněnu na cestu do věčnosti nejsv. Tělem Krista Ježíše od samotného jeho náměstka. Od roku 1870., kdy papež uvězněn ve Vatikánu,

nemožno bohužel více výjevů podobných zažítí.

Rakousko. Maďarský liberalismus pokračuje důsledně, jak také v tomto „moderním“ státě jinak ani nejde. Žid-liberalové nahrazují kříž v zemském znaku hvězdou talmudu a liberalové nahrazují kříž ve školních světnicích podobiznami rozličných svobodných zednářů. Dokladem k tomu jsou události stále nové a nové. Tak odstranil před časem rabin ze školy v Nových Zámkách kříž a hned na to učitel ve Skalici učinil podobně, dokládaje, že ve státní škole kříž nemá místa. Činy mluví mluvou rozhodnou samy za sebe a přetvrdí se všude na poříd, že jest o náboženství nynějším školstvím vesměs postaráno dobře!

Anglie. V Anglii byla přijata nová předloha školní obrovskou většinou v obou sněmovnách. Předloha jest ku konfesionálním školám spravedlivá, neboť zajišťuje státní příspěvek dobrovolným školám církevním, jimžto až dosud „liberálně“ (!) byl odpírán. Důležitým bodem zákona jest ustanovení, že vyučování má býti uděleno osobami prochnutými sv. vírou. Anglie nahlédla, že ovoce její heznáboženské školy neuspokojuje a proto obrátila. Angličané jsou národem pověstně praktickým, který zruší ihned rozhodně všecko, o čem nabytí přesvědčení, že se to neosvědčuje. Mimoděk se tu dere na rty trpká otázká, kdy ve příčině této nahlédne se také u nás potřeba obratu, nahlédne a důsledně i různé také provede?!

Dětinná oddanost k náměstkovi Ježíše Krista.

Jako rodina svého otce má, jako obci představen jest starosta, jako království toho světa mají své panovníky, tak také království Boží na zemi, církev svatá, má svého nejvyššího představeného a my v něm máme nejvyšší hlavu svou, to jest římský papež. On jest náměstkem Ježíše Krista a nástupcem sv. Petra. Petrovi pravil Pán: „Ty jsi Petr, a na té skále vzdělám církev svou, a brány pekelné ji nepřemohou.“ Petrovi pravil Pán dále: „Tobě dám klíče království nebeského, co svážeš na zemi, bude svázáno i na nebi, a co rozvážeš na zemi, bude rozvázáno i na nebi.“ Komu jinému než Petrovi pravil Pán po vyznání jeho, že jej mistra svého miluje: „Pasiž beránky mé, pasíž ovce mé.“ Nikdo jiný než Petr byl po nanebevstoupení Páně prvním z apoštolů, byl hlavou všech věřících, celé církve. Byl tedy apoštol Petr náměstkem Ježíše Krista. Této pak sobě propůjčené moci a přednosti sv. Petr skutečně užíval. Postaral se, aby doplněn byl počet apoštolů, on první učinil zázrak na potvrzení učení Kristova, ve shromážděních měl vždy první místo, a jeho hlas a rozsudek vždy nejprve byl slyšen. Sv. Petra vždy jmenují ostatní na prvním místě. Proč to? Zdáli ne proto, že byl hlavou jejich a náměstkem Ježíše Krista? Podobně i všickni sv. otcové a učitelé církevní sv. Petra za hlavu všech apoštolů a celé církve Boží jsou prohlášili.

Církev Kristova měla až do skonání světa trvati a proto nesmělo její vnitřní ani zevnitřní uspořádání zrušeno býti. Třeba tedy bylo, aby duchovní moc od sv. Petra po smrti jeho přenesena byla na jiného, kterýž by pasl stádece Kristovo. Tak se i stalo; neboť nástupcové sv. Petra, římsí papežové, byli toutéž mocí ozbrojeni, jako sv. Petr sám, byli tedy a jsou dosud jako sv. Petr náměstky Ježíše Krista a nástupci prvního papeže sv. Petra. Tedy i nyní slavně panující papež, sv. Otec Lev XIII. jest náměstkem Krista Pána a pravým nástupcem svatého Petra, aby řídil a spravoval lodičku církve sv. na tom rozbouraném světě, aby pásal a chránil stádece sobě svěřené.

Poněvadž jest římský papež náměstkem samého Ježíše Krista, poněvadž Pán Ježíš sám to tak zřídil, aby jeho církev po všecky časy viditelnou hlavu

svou měla; protož buďme této viditelné hlavě své všickni podrobeni, vzdávejme ji příslušnou čest a poslušnost. Nazývá se »papežem«, »otcem« našim; protož lásku, důvěrnost a vděčnost mu prokazujeme, jakožto věrné a dobré dítky Boží. Podrobujeme svůj rozum učení církve sv.; nebo papež jest nejvyšším a neomylným učitelem ve věcech víry a mravů, t. j. spasení našeho se týkajících. Jeho učení, jeho výroky úplně můžeme věřit, protože Duch sv. sám řídí a spravuje církev a nedopustí, aby učení Ježíše Krista v církvi jeho porušeno bylo.

Podrobme nejvyšší hlavě církve i vůli svou, mějme ochotné srdce zachovávat věrně všecka jeho nařízení a příkázání, týkající se křesťanského života. Vždyť pravil Pán apoštolům a jich nástupcům, hlavně náměstku svému: »Kdo vás slyší, mne slyší, kdo vámi pohrdá, mnou pohrdá, a kdo pohrdá mnou, pohrdá tím, jenž mne poslal, Otcem«. Zachovejme tedy věrně příkázání církevní jako příkázání Boží, tu povinnost uložil nám Kristus Pán, tu povinnost ukládá nám též čtvrté příkázání Boží. Či byl by to hodný syn a zdárná dcera církve sv., kdo by se protivil učení jejímu a spravoval se jen svým rozumem, který tak snadno zbloudí, nemaje světla víry? Či byli bychom hodnými dětmi společného Otce našeho, kdybychom jemu poslušnost svou odepřeli a sami sobě zákonem byli? Ó buďme tedy dětině, synovsky oddáni náměstku Ježíše Krista, nejvyšší hlavě naší, sv. Otci I. yu XIII. Buďme hotovi pro blaho církve přivést každou i sebe těžší oběť, tak dokážeme, že jsme pravými, věrnými údy církve sv.. již popřej Pán skvělého vítězství nade všemi jejími nepřáteli!

Obětování úmyslu denního.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltární po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě po celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(ie), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Dec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za dětinnou oddanost naši k náměstku Ježíše Krista, a na všechny úmysly, jež odporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, říši rakouskou, vlasť naši a národ náš česko-slovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učin, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomoceň. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. 1891.)

Svatý Michaeli archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Úmysl v červenci: Rozšíření svaté víry.

Jak milá jest božskému Srdci Spasitele duše milující ponížení! Stávat' se Srdci Ježíšovu podobnou. Sv. Paulin.

Čiňte všecko z lásky k Srdci Ježíšovu a ono učiní vše pro vás. Bl. Markéta.

Touha po mši svaté v práci.

Ranní slunce vstává
již ze svého lože;
zavolej duše má:
Ó můj dobrý Bože!

Ježíš slunce světa,
Ježíš slunce jasné,
jenž nás osvětluje
na obloze krásné.

Jak slunce paprsky
svými ozařuje,
Tak Ježíš svou mocí
všechno naplňuje.

Časné z rána svítí
Srdce jeho zlaté,
když kněz přistupuje
k oběti mše svaté.

Jen smutná duše má
nemůž' k Tobě jíti;
ó nechej mne aspoň
v duchu s Tebou dlíti!

A Ty snad vyslyšíš
i nehodné děti;
uděl mi též podíl
na svaté oběti.

Já Ti obětuji
všecko své jednání.
Ty mi za to uděl
svoje požehnání.

E. D., dělnice.

Důvěra v Boha.

Jindřich Eduard, kardinál a arcibiskup Westminsterský. (O.)

5. A z toho povstává poslední překážka, o které ještě promluvíme, — úzkostlivost. Ze všeho zlého, které brání důvěře v Boha, je nejosudnější úzkostlivost; a přece se považují úzkostliví za nejdokonalejší služebníky Boží a často myslí,

že mají svědomí ůtlejší než druzí. »Davají desátky z máty, kopru a kmínu a opustili, co je těžšího v zákoně.« — »Čisti po vrchu konvice a misky a zapominají, že je nečistý vnitřek. (Mat. 23, 23. 25.) Theologové praví, že úzkostlivost je klamný

a prázdný pocit; nepravý, protože klamný a prázdný, protože bez důvodu; na příklad klamný strach a nebo strach z něčeho klamného — mylné poznání dobrého a zlého; mylné poznání, jaký je soud svědomí; nejasnost v zákoně poslušnosti; co je před mezi vyznačenou a co za ni; nedostatečné sebepoznání, že zamhlené svědomí nerozeznává, proč něco koná; anebo si neví rady, co dá sám rozum, nepozná kdy svolilo a kdy ne, kdy mělo jenom pokušení a kdy ztřešilo; neboť jak se zatemňuje svědomí, tak se vzrná úzkostlivost, leda že by duše všechna se spustila. Dále praví, že úzkostlivost je rozmyšlení po skutku, to jest při skutku jsem nerozmýšlel, až po něm. O něčem jsme měli a byli jsme povinni přemýšlet, kdyby bývalo naše svědomí jasnější; a proto z úzkosti poznati, jak jsem už řekl, že svědomí ochablo, a úzkosti se vzrná až se z nich stanou duchovní pouta. Není lidí, kteří by byli víc trápení, víc strachem moření, víc tou myšlenkou zmitání, že budou zatraceni, než úzkostliví, a přece se nepolepšují. Ta duchovní pouta berou svobodu, o které jsem dříve mluvil, — »svobodu synů Božích,« — berou pokoj, kterým oplývá synovské srdce citící lásku Boží. Všecko zvláštní ovoce důvěry je to tam; úzkostlivost je jak bodláčí a trní, které se rozmáhá na poli zoraném a neúrodném a ničí jeho úrodu. A k tomu se přidružuje ještě to, že ti lidé tak lpi na vlastním soudu, že se nedají druhými vésti a řídit. Vřd-cové s nimi nic nespraví, zpovědníci jim neporadí; a proč? Protože nemají ducha poslušnosti. Cítí, že je něco mezi nimi a Bohem — přehrada mezi nimi a jeho přítomností, že on nemá v nich zalíbení, jak čteme u proroka, že »sláva«, to jest Boží přítomnost, »se vznesla« a »zahalila«. A při tom ti lidé tak lpi na svém mínění, že druhému nevěří.

Jdou k vůdci, a ten jim řekne, že to jsou úzkosti, — mylné soudy o dobrém a zlém, mylné soudy o vlastnostech božských, mylné soudy o nich samých. Neuvěří.

Jdou k druhému a ten jim to řekne těž. Jdou k třetímu a ten jim neřekne co oni si myslí a proto ani jemu neuvěří. A tak chodí dál a dál, až najdou někoho, kdo jim přikývne; a najdou-li koho, kdo jim dodá odvahy, a jejich mínění opakuje, myslí, že na chvíli násli pokoj. Ale to je práce bez ducha Božího. Duše už ztratila oporu v Bohu, dětinou důvěru, je po lásce a důvěře, chystá si trápení, že lne pevně k vlastnímu soudu. Potom se mění a sem tam kolísá; a potom povstává duchovní egoismus, oni jsou středem všeho; měří všechno podle své chuti, podle svého mínění, podle své záliby, a naposledy oni sami jsou jedini, které vidí, které milují a tak pomalu zvolna se stávají úzkostliví. Dávejte pozor, že jsem hleděl, abych nepopisoval člověka upadlého do těžkého hříchu. Popisoval jsem, kam se všichni můžeme dostatí poněnáhu a všedními hříchy, ku kterým jsme všichni nakloněni.

Skončím kratičkou úvahu o tomto obsáhlém předmětu dvěma krátkými slovy. Prvním, že kdo pobude důvěry v Boha, padne hned v duchovním životě. Když upadnou, myslí si, že nelze žiti v pokoji s Bohem; že si ho neusmíří, myslí, že když jsou neustále pokušení, že jejich myšlenky jsou opravdu skutky jejich duše. Pak říkají: »Nelze, abych byl spasen. Nevýtrvám až do konce — nač je mi to trápení? nač půst? nač zpověď? nač časté zpovídání? Na místo jednou týdně, půjdu jednou za měsíc, neboť nevidím se lepším.« A z této zmalátnělosti se rodí váhavost, ospalost, nelibost, odpor k službě Boží, a to vede k lenivosti, anebo podle řeči církevní k taedium de Deo — ošklivost nad

Bohem, o které mluví prorok Isaiáš: »Ať přestane od tváře naší svatý israelský« (30, 11.). Ti lidé říkávají: »Omrzuji mě modlitby; nechutná mně Bohu sloužiti; netěší mě to; to jde jak do kopce; víc uklouznou než vylezu, všechno je nadarmo.« A tu povstává ošklivost nad Bohem.

Tato ošklivost je dvojitá: jednu má člověk a přece trvá ve víře, jest jenom nanejvýš slabosti, a vede jenom ke hříchu všednímu; druhá plyne z toho, co jsem výš vypsal — z dobrovolného odvrácení se od Boha — hlavního cíle, pro který jsme stvořeni. A pak je smrtelným hříchem sama v sobě. A snadno lze upadnouti do tohoto těžkého hříchu. A jest pět dcer této duchovní lenosti: první evagatio mentis, rozptýlení mysli, nestálost duše.

Pamatujte si na slova sv. Pavla z Kříže: »Domů! domů! říkával, vejda do vlastního stavení.« Lidé tenkrát činí všechno, aby na sebe zapomněli; chodí do společnosti, čtou zábavné knihy, činí malicherná přátelstva, anebo ještě něco horšího: »vše, abych na sebe zapomněl; abych se odvrátil od sebe, nebo jsem sám sobě trápením.« Pak je ztrnulost. to jest jakýsi útlak v duchovním životě. Třetí jsou úbytě duchovní, napřed spojené s ošklivostí, potom s dráždivostí a nenávistí proti všemu, co připomíná službu Boží, kněze, modlitebni knihy, příkazy církevní, příklady svatých. Nemohou cititi zvonů kostelních, protože jim připomínají mši sv.; jsou nemocní a draždívi. Nestrpí výtky ani napomenutí, jak bez starosti žijí; od té doby, co se odvrátili od svých povinností, jak se úplně změnili.

Po těchto úbytích se rodí nedůvěra; už se vylá i kořen naděje. Naděje byla nedůvěrou podsekuta u kořene, a nyní i kořen usychá. V kořenech je červ, a pomalu hyne to, co bylo základem důvěry, jedinou životní nadějí. Pomalu říkají: »Už nic neprospívá, dlouho jsem

se namáhal nic nespravím, už je po všem: Ať přestane od tváře naší svatý israelský.« A pak je pátá dcera lenosti: zlost. Vůle se vrací jinou cestou, — vůle, která napřed směřovala k Bohu a k Bohu se vracela, obrací se proti Bohu a jeho vůli; a hříšná vůle stojí proti vůli Boží s taseným mečem ve zřejmém boji.

Pak povstává zlost — začátek věčné smrti. Vyznačil jsem cestu, kterou může přijíti každý, nestojí-li v bázni Boží; pozorujte první, že jsem nemluvil o těžkém hříchu, pokud jsem konce nedospěl; nemluvil jsem o smrtelných hříších mimo hříchy duchovní — uvnitř v duši a ve vůli spáchané; nikdo není z nás, kdo by se nedostal aspoň do nedůvěry, opaku to naděje a zlosti, posledního stanoviska duše, která naděje pozbyla.

Lepší by bylo, kdybych skončil tato slova o důvěře něčím šťastnějším a veselším; a přece myslím, že je lepší povědět něco, co by nás udrželo bdělými jako bodláčí a trní. Je nám milé, slyšíme-li slova potěchy a posily, a snad slova zajímavější naší obraznost, že nám není třeba odcházeti rozrušenějším než přicházíme . . . Ale odnese-li si spásitelnou pronikající bázeň, budeme mítí nejjistější záruku důvěry v Boha. Povím na konec ještě dvě slova — pamatujte na Boha, zapomínejte na sebe, pamatujce na Boha. Čím víc pamatujete na Boha, tím víc žijete s otevřenými očima duševně, jak praví apoštol, a vidíte dalekost a šířkost, hlubokost a vysokost a poznáváte lásku Kristovu, která převyšuje umění a nejsvětějším Srdcem Ježíšovým se vznáší k nekonečným dokonalostem božským, k velezářivému souladu velebných dokonalostí božských, jeho lásky, svatostismilování, milosrdenství otcovské starosti. Čím víc budete žítí a dýchatí v ovzduší Božím a ve světle jeho, a budete-li tak žítí, jako by on byl vaším

dech, jako by on byl vaší tepnou životní, tím více bude mizeti sebedůvěra, sebeláska a pýcha a ve vlastních mezích budete pokorní, anebo jak říkával svatý Pavel z Kříže — v mezích stvoření. Uvidíme v tom světle svou nicotu, neohodnost a hříšnost, že budeme důvěřovati v Boha a nedůvěřovati sobě; a o kolik bude přibývat nedůvěry v sebe, o tolik se v nás rozhojní důvěra v Boha.

Nuže viděli jsme pohnutky této důvěry. Pamatujete se, že jsme počali s dobrotou Boží, s láskou Boží, vtělením Boha, prozřetelností Boží, milostí Boží, a že tyto věci nás ponesež zároveň do lůna Božího.

Viděli jsme též, jak jí nabudeme: čistým svědomím, upřímným úmyslem, nedůvěrou v sebe a modlitbou; a tak jistě budeme se těšiti z plodů této důvěry: pokoje, odvahy, šlechtnosti, síly

a vytrvalosti, ale těch patero plodů je jenom předtucha. Jsou jenom závdavkem, protože jsou to jenom počátkové věčnosti, v které jako vira bude viděním, láskou spojením, naděje skrze důvěru požíváním Boha; a proto nemohu lépe skončiti než slovy, která slyšela svatá Gertruda ve vidění: „Dítě, mnohem více jich bylo spaseno, než ty myslíš; neodsužu nikoho, kdo dobrovolně neodpirá milosti mé.“ A blahoslaveného Pavla z Kříže slyšeli jeho bratři mluvit, jak se procházel po světnici, takto: „Ach, Bože, Ty mně utíkáš a já bych rád za Tebou; kde Ty jsi, já budu, kam Ty půjdeš, já půjdu, kde Ty pobýváš, budu já pobývat;“ a opět říkával: „Pavle, Pavle, lze-li, abys byl spasen? A přece v milosrdenství Božím mám důvěru, že budu spasen.“

T. Mléoch.

Svaté svátosti a význam jejich v životě křesťanském.

(Ke dni svěcení kněžstva.)

tomto měsíci bude zase celá řada mladistvých čekancův úřadu kněžského po důkladné přípravě od důstojných pánů biskupů vlasti naší na kněžství posvěcena; opět vyplní se poněkud četné mezery ve vojsku Páně, které smrt byla učinila; z měst biskupských rozejdou se noví kněží po vlastech našich, aby po městech a dědinách konali dílo apoštolské. Posvátný oheň plápolá zajisté v srdci každého novosvěcence, oheň lásky ke Kristu Ježíši, jenž si jej vyvolil za obzvláštního sluhu svého a povzněl jej na výši důstojnosti kněžské, oheň lásky k dušám svěřeným, jež vésti má k témuž Spasiteli, jimž má býti učitelem, rádcem,

otcem, příkladem a prostředníkem mezi nimi a Bohem. Ó jak překrásné, jak převznešené jest povolání kněze katolického! Žádné jiné povolání nemůže se s ním měřiti, vždyť objímá působením svým lidi všechny bez rozdílu stavu, stáří, pohlaví, vždyť vztahuje se činnost jeho na celý život lidský od kolébky až po hrob, ba až za hrob, vždyť přináší požehnání pro život tento vezdejší a zprostředkuje blaženost věčnou. Čas i věčnost, tělo i duše, svěřených mu křesťanů jsou předmětem jeho péče, jeho modlitby, jeho kněžských úkonů.

Nejhlavnějším ovšem úkolem kněze jest služba Boží a spása nesmrtelných duší. A kněz slouží Bohu způsobem nejkrásnějším, Bohu nejmilejším, obětí mše

svaté, v níž přináší Bohu samého Syna Božího, Ježíše Krista, v obět. Není mimo mši sv. krásnější a cennější bohoslužby, neboť nemáme, čím bychom Boha více uctít mohli, nežli Synem jeho, Spasitelem světa. A jako kněz mší svatou Bohu slouží, tak posluhuje sv. svátostmi lidu ku spáse duší jejich. Proto jest mše svatá a udílení svatých svátostí nej-přednější a také neúčinnější úkol kněžského úřadu.

O mši sv. bylo již v listech těchto zevrubně pojednáno. Proto obrátíme zřetel svůj nyní ku sv. svátostem a pohovoříme si o nich, jejich podstatě a důležitém významu v životě křesťanském.

Ze zkušenosti pokolení lidského víme, že proti dobru i zlo ustavičně bojuje a že proti království Božimu na zemi postavilo se království satanovo, které hledí moc nad světem na sebe strhnouti. Z odvěkého tohoto boje se zdá, jakoby obě tyto mocnosti stejně oprávněny byly k boji, a přece není tomu tak. Neboť jest jen jedna jediná mocnost a síla. a proto také jen jediná říše, jediné království, které jména toho zasluhuje, a to je království Boží. Od Boha a z Boha vyplývá a přichází veškerá moc na nebi a zemi, neboť není moci bez něho, na jehož vůli nebo dopuštění závisí moc veškerá, ať dobrá, ať zlá.

Říše satanova čili říše zla brojí ustavičně proti Pánu nejvyššímu, ale všechny její pletichy jsou Bohu dobře známy. Bůh vidí je, zná je, jak žalmista Páně praví: »Vysmívá se jim.« I na člověka, ježž Bůh vůli svobodnou obdařiti ráčil, dorážejí, a to nejvíce mocnosti zlé. aby jej od Boha odtrhly. Jelikož pak člověk skrze smysly své se světem vnějším ve styku jest, používají i nepřátelé jeho moci své a působí na smysly jeho způsobem svým, a tu stává se ovšem mnohdy, že pravda Boží podléhá a člověk úplně

od moci zlé ovládati se nechává. A ty nástrahy, které mocnosti zlé člověku strojí, jsou tolikonásobné, lákání jejich tak dotěravé, sliby jejich tak okouzlující, že člověk bez zvláštní pomoci Boží snadno jim podléhá. Písmo sv. vypravuje nám, že se archanděl Páně Michael se satanem hádal o tělo Mojžíšovo a jej teprv mocným slovem: »Přikážíž tobě Bůh« zapudil. Podobný jest boj o naši duši. Při tom však nejsme my jako tělo Mojžíšovo jen trpnými, nýbrž rozhodujeme, komu vítězství se dostane. My sami můžeme zázračně to slovo říkati: »Přikážíž tobě Bůh, duchu nečistý!« Ale jak často jest naše vůle slabá! A tu by snad nás Bůh, jenž naši slabost zná, opustiti měl? Tu by nám neměl dáti pevné opory? Což není naším Pánem a Otcem? Ó ano, Bůh podporuje nás v boji tomto účinně a dává nám do rukou zbraň, již nepřátele naše poraziti můžeme.

Pozorujeme-li nezměrné dílo vykupení Synem Božím, uvažujeme-li, jaký boj ještě za nás vybojoval a jakého vítězství pro všechny časy dohynl, tu zajisté uznáme, že tentýž Spasitel i ovoce tohoto vykupitelného díla nám všem přivlastniti chtěl.

Co by nám medle prospělo, že Kristus zemřel, kdybychom na této jeho vykupitelské smrti podílu mít nemohli? Ano, Kristus Pán jest to, jenž vítězství nad satanem dobyl a nám také zbraň do rukou dává k témuž vítězství; naší povinností jest se uchopiti zbraní těchto a jimi bojovati, pak nás vítězství jistě nemine. Kristus Pán založil zde na zemi, církev, a proto nemohl ji a její členy opustiti, je bezbrannými zanechat. Proto ji dal netoliko ústavu a zákony; ustanovil netoliko moc učící a fidící; zajistil netoliko základy víry v neomylnosti a pravdě, nýbrž obdařil říši svou i všemi prostředky milosti, které ji činí nepremozitelnou a šťastnou.

Moudrost egyptského Josefa záležela v tom, že ohromné zásoby obilí shromáždil v sýpkách královských, aby pak v letech neúrodných lidu prodávali se mohlo. Obezřeteli vládcové Říma postarali se o dobrou pitnou vodu pro veleměsto své a k účelu tomu vystavěli s nákladem ohromným velikolepé vodovody, po nichž na míle daleko voda z pramenů horských tekla do Říma, kteréhožto dobrodini až dosud Římané užívají. A naši mocnáři zdaž neopevňují místa příhodná po hranicích říše své, aby jisti byli před vpádem nepřátel? Nuže, jak ozbrojil, jak opatřil Pán nás v božské své moudrosti své věřící? Kde jsou pevnosti jeho proti satanovi? Kde prameny spásy? Kde špižirny jeho, z nichž opatřuje své věrné v době hladu? Tyto hrady, jež nás chrání, tyto prameny, jež nás napájejí, tento chléb, jenž nás živiti má — to jsou sv. svátosti církve katolické.

Nyní poslyšme a uvažme. co vlastně jsou sv. svátosti naše. Církev jest tělo Kristovo a sv. svátosti jsou žíly, kterými svatá krev jeho proudí; Ježíš Kristus založil nám celé moře milosti, a sv. svátosti jsou roury, jimiž tato milost do duše naší se přýští; Ježíš Kristus jest ustavičně u nás až do konce světa, a svaté svátosti jsou právě důkazem jeho přítomnosti, jsou úderý jeho tepny, jsou vánkem jeho dechu.

Ano, svátosti jsou drahocenným darem Spasitelovým, darem jeho lásky, jsou zázraky, které ustavičně činí, skrze něž slepé vidomými, hluché slyšícími, kulhavé chodícími činí, malomocné očišťuje a všem život věčný přislubuje, proto jsou i důkazem jeho přítomnosti a jeho božství. Svátostmi dokonáno jest spojení mezi Bohem a lidmi; ony jsou nevyhnutelnými průvodci našimi životem, jsou velepotřebnou posilou, abychom nezemdleli, a zbrání proti nepříteli všem.

Svaté svátosti ustanovil

Kristus Pán. Ony jsou takřka jeho závěti, již svým zástupcům, sv. apoštolům, před odchodem na nebesa odevzdal. On ustanovil je pro lidi, a proto musí býti viditelné, poznatelné, musí tedy býti při nich viditelné znamení.

Svátosti jsou pokračování jeho spasitelné činnosti na zemi. Jako tenkrát oči slepce potřel navlčenou zemí, jako hluchoněmému vložil prst na jazyk a v ucho, jako jiným ruce na hlavu vkládal, tak až posud dává na hlavu křtence liti vodu, biřmovance mazati sv. křížem, nemocného sv. olejem, nad kajicníkem dělati kříž a slova rozhřešující říkati a uděluje těmito vnějšími viditelnými znameními do duše neviditelnou milost. Takových znamení potřebujeme, neboť rozum náš jest vázán na zevnější dojmy smyslné; tak by zajisté kajicník neodešel upokojen ze zpovědnice, kdyby neslyšel ona slova: „Rozhřešuji tě od hříchů tvých“ atd. A že Kristus svaté svátosti založil, to dokazuje nám nezvratné Písmo svaté neklamnými slovy u dvou, sv. biřmování a posledního pomazání, pak nepřetržitě ústní podání a učení církve svaté. Proto pravíme: svaté svátosti jsou viditelná znamení, ustanovená Ježíšem Kristem, která neviditelnou milost v nás působí.

Svatými svátostmi, jichž jest sedm, postaral se Kristus Pán o nás v celém našem životě a ve všech jeho potřebách. Křtem sv. činí nás dítkami svými, neboť odponští nám hřích dědičný a uvádí nás v církev svou, a tak nás schopnými činí ostatních svatých svátostí. Duše křtencova obohacena jest milostí posvěcující tak, že tak je krásná a Bohu milá jako duše Adamova po stvoření, je pak čistým obrazem Božím. Ostatní svaté svátosti pak milost tuto, jestli jsme ji hříchem později ztratili, v nás obnovují nebo milost a lásku Boží v nás rozhojňují. Není nebezpečí, není potřeby od naší

kolébky až po smrt, kde bychom neměli některou sv. svátost k pomoci.

Ve sv. svátostech zbudoval Kristus Pán nad námi chránici střechu, spočívající na sedmi sloupech, skrze ně zavodňuje zahradu svou, církev Páně, sedmi toky. Jimi stéká s nebe na zemi, ze

Srdce Kristova v duši naší milost Boží, již nám Spasitel smrtí svou byl zasloužil. Jinak milosti potřebné nám neuděluje, proto jsou sv. svátosti ku spáse nevyhnutelně potřebnými. O tom však přistě.

(Přístě dále.)

Práce s Bohem a bez Boha.

(Ostattek.)

Nejobyčejnější hesla, jimiž dělníci bez Boha dělníky věřící chytiti usilují, jsou; volnost, rovnost, bratrství. To prý jsou tři jasné hvězdy, které na nebi dělnickém svítí. Prohlédneme-li si je však blíže, vypadají jako bludičky, které pozdního chodce v močály zavádějí. Jsou to ovšem krásná slova: volnost, rovnost, bratrství, a každý zajistě člověk touží, aby se také v skutečném životě osvědčovala, avšak lidé bez Boha, hesla tato blásající, připadají nám, jako ono nerozumné děcko, které mermomocí na matce žádalo, aby mu nějakou tu lesknoucí se hvězdičku s nebe sundala a za hračku dala. Patřilo by k tomu hodně dlouhé rámě, a i kdyby krásně se taká hvězdička snít dala, co pak by si sni pro Bůh ubohý lidský tvor počal? A tak se to má také se zvučnými těmito hesly. Pohledme jen blíže a těžme se, kdo pak je vlastně volným či svobodným na světě. Jsou to snad vládcové říši velkých i malých, císařové, králové, knížata? O ta jejich svoboda není tuze veliká. Celá země, celá říše, lid veskeren hledí na ně, posuzujíc jejich řeči a skutky; tu je přísná obřadnost, která se zachovati musí; nepřítel dosti, uvnitř i zevně, kteří ustavičně klid a pokoj vrchností ohrožují. Tato svoboda

není závidění hodná; svobodnější jest chasník jdoucí na zkušenou s popěvkem na rtech. Či snad jest v pravdě svobodným mocný ministr, jenž řídí kormidlo vlády v zemi a v říši. O jak musí hleděti aby neupadl u knížete v nemilost a také u lidu neztratil důvěru. Kolik starostí, kolikerých prací spočívá na bedrách takového muže, za něž jednou zodpovídati se musí před Bohem? Ani tato svoboda není žádoucí.

A pohledneme-li do stavu úřednického, důstojnického, zdaž najdeme jen jediného, jenž by říci mohl: jsem úplně svobodným? Co že tu rozličných ohledů nahoru, dolů, úmorná práce po celý skoro život jest jejich údělem. Úřad jakýkoli vylučuje už, samo sebou úplnou volnost neboť každý má nad sebou nějakého představeného.

Ani bohatec, ať je to obchodník, ať rolník, není úplně volným. Stěsti jeho závisla mnohahojných okolnostech. Ztratí-li úvěr, jest ohrožen ve svém obchodě: vypovědí-li dělníci práci, stojí zde rolník sebe mohovitější sám, co platno mu, že má veliký lán, sám jej obdělávati přece nemůže! Právě svobody, která předce v tom záleží, že člověk úplně a vždy činíli může co chce a že ve vlastní vůli, nikým a ničím není omezování také svobody nepožívá na světě člověk

ani jediný. Od té doby, kdy v ráji první lidé pravé svobody zneužili a svobodnými chtěli být na úkor poslušnosti k Bohu, od té doby pečuje už o to Pán Bůh, aby lidé tuze nezpyšněli, neboť brímě všelikeho druhu ukládá na jejich bedra. Sama příroda vzepřela se proti člověku a činí mu mnohé, mnohdy nepřekonatelné překážky. Jen pernou prací, dodělává se člověk chleba vedlejšího, starosti, nemoce, nebezpečí všeho druhu ohrožují jej den co den. A každého okamžiku číhá na nás neuprosná smrt a kdo může říci, že svou svobodnou vůli jest s to, aby jen o hodinu svůj život prodloužil? Proto jest heslo svoboda, volnost jen lep, jímž se chytá nemyslní dav, jako volavky. Nikoli v naprosté nevázanosti, jaké si socialisté přejí, záleží pravá svoboda, již dosíci lze na zemi, nýbrž v dobrovolné úctě a vážnosti oněch mezí a hranic, které samým Bohem určeny jsou. Uvaž jen milý čtenáři následující věc. Každý zajisté, kdo po dráze jezdí, si přeje, aby koleje vždy v úplném byly pořádku, aby byly tak položeny, aby vlak se vyšinouti nemohl a nestěsti se nestalo. Jaké je to krásné podívání na ženoucí se vlak, kterak po kolejích mžikem letí skrze nivy, pole, lesy, a v krátkém čase dopravuje nás v dálné krajiny, kamž bychom pěšky anebo povozem celé dny jeti musili! Ale jaká to hrůza. opustí-li vlak v letu svém vytčenou, sobě dráhu, vybočí-li s kolejí, tu život nesčíslných lidí v hrozném jest nebezpečí. Ejhle, jak důležité jest, aby vlak v kolejích zůstal! Tak se to má také se životem naším. Bůh vykázal všem stvořením dráhu, v níž se polybovati má. Pohled' na slunce, měsíc, hvězdy, kterak pravidelně konají svůj oběh již od stvoření a ani na píď neuchylují se od vykázané dráhy své! Pohled' na zemi, vše má své koleje. Každá věc, každá rostlina, každé zvíře

má jakýsi pořádek co se týče vzniku, vývinu, trvání a zániku. Tak tomu chce stvořitel, a stvoření vykonává jeho vůli. A tu by jen člověk chtěl se vzpíratí proti těmto kolejím. Bohem položeným? I pro něho jsou pevné koleje a to jsou Boží příkázání, v těch se musí pohybovati. Bůh sice dal nám tvorům rozumným svobodnou vůli, ale ta neznamená, že jsme snad od něho nezávislí a činiti můžeme cokoli chceme. Tvory nerozumné Bůh nutí aby konaly vůli jeho, my ale se svobodně rozhodnouti můžeme buď se zákonu jeho podrobiti, čili nikoli. V obojím případě však stane se přece jen, co Bůh chce. Posloucháme-li, vede se nám dobře, vzepřeme-li se zákonu jeho, jest naše nestěsti hotovo, vlak života našeho se vyšinul z kolejí, řítí se v časnou i věčnou záhubu. Tu ovšem praví mnozí: »příkázání Boží jsou lidem na škodu, omezují plně užívání života,« a myslí si při tom, že by pravé stěsti pozemské nám vykvetlo, kdybychom se příkázání těchto zhostili. Avšak běda nám, jestli tak soudíme! Či snad hřích kdy šťastným učinil národy a nebo jednotlivce? Sv. ap. Pavel praví: »bída a hrůza na toho, kdož hřích páse.« a kniha přísloví praví: »hřích bidné činí národy.« Slova tato stavi učení svobodářské do pravého světla. Naopak ale po kolejích příkázání Božích jde člověk v životě tomto jistě a bezpečně, jede po cestě nejkratší k blaženosti časné i věčné. Proto i my voláme: volnost, svoboda, ale víme a vyznáváme, že pravá svoboda naše jest Bohu sloužiti a že jen na službě této se naše lidská důstojnost zakládá, jak svatý Augustin praví: Bohu sloužiti znamená královati.

Druhé lákavé heslo v ústech socialistů jest rovnost, a míní tím rovnost všech lidí a proto také právo všech na stejný majetek a stejné po-

žitky. Posvítíme-li si na heslo toto, shledáme jeho lichost a nicotu. Pohledně jen do přírody, je zde úplná a naprostá rovnost? Vždyť nenajdeme ani dvou listů na stromě též, které by stejné byly. Nenajdeme dvě květiny úplně stejné, ani dvě zvířata, byť téhož druhu, tím méně dva lidi ve všem úplně shodně. Či dá se snad větší nerovnost mysliti, nežli která u lidí se jeví v rodu, vlastnostech těla, nadání ducha atd.? Či snad myslí pokrokáři a socialisté že se jim podaří, aby už žádný člověk nebyl slepý, kulhavý, hluchý, hrbatý, že tedy snad všichni lidé buď bez hrbu, anebo zase všichni lidé s hrbem, anebo slepí, anebo na tutéž nohu kulhaví se roditi budou? A jak se asi dokáže, aby všichni lidé stejně chytří a chápaví, rozumní, pilní, sporiví byli? S vlastnostmi těla a ducha se rovnost provést u lidí nedá. Snad tedy co se týče majetku. Pokusme se o to. Dejme tomu, že by jmění všecko bylo společné všem a každý by dostal z toho díl, který by podle počtu lidí naň připadl. Pak by ovšem velkostatkář měl právě tolik co dřívější jeho pacholek a továrník zrovna tolik, co poslední topič. Aj, jak by tu mnozí výskali a plesali! Kdo by se už díel a pracoval! Vždyť lze nějaký čas z rozděleného majetku dobře žiti. A že by taci lidé byli, neupřel žádný, vždyť jsou i nyní a majetek není posud všem rozdělen. Co by se stalo? Nežli by jeden den uběhl, byla by rovnost majetku tatam. Jedni by všecko prolili chítanem, projedli, prohráli a druhého dne by zase šli na dělení k těm, kdož si svůj díl zachovali, a tak by nebylo dělení konec. Rovnost majetku by lidstvo zničilo, prospěla by na čas jen lenochům a hýřilům. Svět jest veskrze nestejný a nerovný a tato nerovnost jest zařízení Boží. Již tehdy, když Bůh dělnický stav zavedl, již tehdy rozdělily se práce mezi jednotlivce. Abel

byl pastýřem. Kain rolníkem, Tubalkain kovářem; Noe uměl stavěti lodě. Později založil Bůh stav kněžský, řka k Mojžíšovi: «Vezmi k sobě Arona, bratra tvého, se syny jeho, ať mi jako kněží slouží.» I vrchnost založil Bůh. Již Adamovi dal moc nad rodinou, později ustanovil moc a důstojnost královskou, již velel všem poslušnu býti. Z toho vidno, že Bůh rozdíl stavu zavedl a sice ku prospěchu lidstva. Neboť právě tato nesvornost lidí, toto rozdělení ve stavy dle práce a povolání, ulehčuje nám život a také jej zpříjemňuje. Jedna ruka zasahuje do druhé, jedna druhou podporuje a všechny pracují ku blahu celku. Je-li kdo v stavu povolání svém, kam jej Bůh vnitřním povoláním postavil, mužem celým, pracuje, byť to byli poslední nádeník, pracuje se všemi ku blahu všech.

V jednom ohledu jsme si však přece všichni rovni, a to že jednoho Otce na nebi máme, k němuž všichni modlí se můžeme, že za všechny lidi předrahá krev Kristova vytekla, že my všichni, kteří na těžce zemi žijeme a bojujeme, jednou i v též nebi věčného blahoslavenství dosíci můžeme. Tam ukazuje nám hvězda Betlémská, hvězda Kristova učení, kdežto bludička socialistů, rovnost, ke všemu vede, jen ne k blaženosti dělníků. Či snad to sloužiti má ku blahu tříd dělnických, když se heslem takým, které vůbec nemožno jest v skutečnosti, lid svádí, když se mu nebe maluje a za to do pekla, za vede? Pomáhá se tím dělnictvu, kdežto se v řadru jeho vlévá jed závisti ku všem ostatním třídám lidstva, ku všem majetnějším? Tím žene se lid jen ku srážné propasti, zpět nechce, dál to nejde i říti se do hloubky, strhujíc sebou vše ostatní. Tak ničí se spokojenost dělníků, radost na práci ustavičným papouškováním hesla rovnost, které podstaty nemá a mít nemůže.

Za svobodu a rovnost ve smyslu

pánů socialistů pěkně děkujeme, rovněž jako za třetí jejich lákadlo: bratrství. Jak oni asi bratrství rozumněji, dokázala francouzská revoluce a komuna pařížská z r. 1871.

Za revoluce v minulém století užívala se slova: rovnost, volnost, bratrství a štěstí bez konce; skutečnost však byla pravým opakem slov těchto. Hrůza a podezřivost, vraždy, loupení a nouze, to byly následky tehdejších jejich bratrství. Kdo s nimi za jeden provaz netáhl, byl nemilosrdně utracen. Guillotina jezdila po zemi a tisíce hlav padlo pod jejím nožem. Když revolucionáři dobyli bastilly, královského to vězení v Paříži, bylo tam jen 17 uvězněných. V krátkém čase však potom sedělo v žalářích pařížských 40.000 lidí, a to nikoli odsouzených zločinců, nýbrž lidí nevinných ze všech tříd společnosti lidské, od arcibiskupa až po posledního kněze, jichž největším zločinem bylo, že revoluci neschvalovali. Pěkně to bratrství, kde krev nevinných teče, kde jen několik hlav panovati chce a ostatní, aby jen ke všemu potakovali. O následcích takového čistého bratrství napsal slavný dějepisec Weis 750 stránek, a to jen co se stalo během tří let!

Jak zcela jiné pravdivé srdce ji mající jest bratrství, které vycházelo od jeslíček betlemských! Božský spasitel pravil: »Po tom poznají, že jste moji učenci, budete-li se vespolek milovati.« Až přišel: »Milovati budeš bližního svého jako sebe samého a bližním tvým jest každý člověk.« A dále: »Co nechceš, aby tobě jiní činili, nečiň jim.« Kdyby všichni lidé tato přikázání pilně plnili, byl by ráj na světě, pak by zavládlo právě bratrství. Viděli to na první církvi. Písmo sv. praví o tehdejších křesťanech: »I byli jedno srdce a jedna mysl.« Proto mohli také vše mít společně. A pohané, vidouce jejich vzájemnou lásku, volali v udivení: »Ejhle, jak se milují!« Proto

nazývají se tehdejší věřící: svatými a v našem vyznání víry jest článek: věřím v obcování svatých, tak nás chce mít Bůh. Kristus Pán sám učinil nás bratry svými a bratry vespolek. A ty nejmenší, ty nejchudší, nejvíce miloval, o ty se nejvíce staral: »Cokoli učiníte jednomu z bratří mých nejmenších, to jste mně učinili.« A projdeme-li celé dějiny sv. naší církve, tu vidíme, že vždy právě bratrství v ní se osvědčovalo.

Od sv. ap. Pavla, jenž chtěl: »Všem býti všim« a si přál: »Oběti býti za jiné,« až po milosrdnou sestru, která jako anděl čisté lásky k bližnímu u postele nemocných bdí, potírá, ošetřuje, těší, vidíme nepřehlednou řadu mužů i žen, kteří celý život lásky k bližnímu zasvětili. Z ponětí pravého bratrství povstaly i v církvi řádové řeholní, kde původní stav církve se obnovoval, kde všichni členové bratřimi a sestrami byli, vše společně měli, sloužíce jednomu Pánu Bohu i lidstvu nesmrtelné služby prokázaly. A divno. Ač socialisté po bratrství, rovnosti a společnosti majetku touží, řady katolické přece nenalezly milosti před očima jejich, právě proto, že jsou to řady církevní, že bratrství a rovnost v nich na základě božském stanoveny jsou. Jak církev bratrství rozuměla s ohledem na otroky, bylo řečeno již výše. Nikdo nepěstuje až posud většího bratrství nad církev katolickou. Kdo stará se o chudé opuštěné sirotky, o slepé, hluchoněmé, nevyhojitelné? Církev katolická je to, která zakládá pro ně ústavy, nemocnice, a útulky, kde s láskou o ně pečují řeholní bratři a sestry. Kdo ujal se malomocných v krajinách východních? Jsou to katol. misionáři, kteří pro tyto zavržené ubožáky ústavy zakládají, sami na ně zebrajíce. Kdo se ujal lidu dělnického? Církev spolky pro kat. tovaryše, spolky dělnickými, aby neupadly v tenata svůdu. Kdo pečuje o chudinu stydlivou, která

si netroufá dům od domu žebrať a předce v hrozné tone bídě. Je to církev kat. slavným svým spolkem sv. Vincence po všech zemích rozvětveným. Kdo se stará o křesť. důkladnou výchovu mládeže? Církev kat. svými řády bratří a sester školských. Kdo se stará o nemocné bez rozdílu, církev kat. řády milosrdných bratří a sester. A to vše není nic? 1800letá činnost církve kat. nedá se zapřít, zde jevílo a jeví se a jevíti bude vždy pravé bratrství, ne planými řečmi, ale skutky. A pak jsou ještě nepřátelé církve tak drzí, že se osmělují tvrditi: «církev nemá srdce pro lid dělnický!» Kolik slov, tolik lži a pomluvy! Jak církev o stavu dělnickém učí, pověděli jsme výše, a že se také podle tohoto učení ve skutečnosti řídí, dokazuje skoro každý list jejich dějin. A náš sv. Otec Lev XIII. dokázal to opět. Jeho list okružní, v němž práva dělníků stanoví a hájí, zůstane vždy jasným důkazem lásky církve Páně k lidu pracujícímu. Žel Bohu, že málo kteří dělníci o překrásném tomto listě něco vědí, pak by se nedali bala-mutiti leccakými mluvky.

Církev kat. pochopila sociální otázku nejlépe a také se uchopila nejlepších prostředků k jejímu rozluštění. Dejte církvi úplnou svobodu v jednání, důvěřujte jí jako děti matce a uvidíte, že požehnání

a mír přinese vám i do vašich chudých příbytků! Ti četní socialističtí řečníci, kteří vás štvou a nicotnými hesly napájí, vám daleko tolik neprospejí, jako jediný kněz, nebo sestra milosrdná, kteří skutečně se starají o povznesení blaha stavu vašeho. Mnoho řečí se drží a mnoho papíru se popíše a potiskne o stavu dělnickém a všem co s tím souvisí, ale málo se ve skutek uvádí, a přece ne slova, ale skutky pomáhají.

Církev učí nás rozumně a opravdově na svět, na život, na náš stav a povinnosti naše, na vzájemné styky lidí pohližeti, ona nás učí v čem práva svoboda, práva rovnost, pravé bratrství záleží, ona jest onou jasnou hvězdou, která svítí nám na cestu životem tímto, neboť světlo své má od Boha.

Dejte se mili dělníci hvězdou touto vésti jako sv. tři králové, nedbejte bludů a prskavek, pak dojdete také jistojistě k Ježíši Synu Božímu, Spasiteli vašemu, jehož slova věčně platí pro nás všechny. «Já jsem cesta, pravda a život.» Protož nezapomínejte, že práce s Bohem vede ku štěstí, spokojenosti, vezdejší a také věčné spáse, práce ale bez Boha vrhá vás v náruč hříchu a hřích bídne vás učiní časné i věčně!

Boh. Hendl.

Mučeníci z kongregace nejsv. Srdcí Ježíšova a Mariína

v Paříži roku 1871.

(Část další.)

II.

Listy uvězněných otců. Tři otcové puštěni na svobodu.

P. převor Radigue píše 3. května generalnímu převorovi:

«Byl jsem jaktěživ šťastnější. Zkusil

jsem, jak dobrotivý jest Pán a jak pomáhá těm, jenž trpí pro jméno jeho. Doznal jsem, jak pravdivá a sladká jsou slova sv. Pavla: «Naplněn jsem potěšením, mám hojnou radost ve všelikém soužení našem.» Jest mi velkou ctí, trpěti pro

náboženství Ježíše Krista. Nikterak nepokládám se politickým vězněm; nemám jiné politiky, leč svého spasitele Ježíše. Jsem hrd, že mám tak slavnou družinu vyznavačů Kristových. Vzpomínám sv. apoštola Petra, jak ůpěl v žaláři marmertinském; denně libám s vroucí láskou řetězky, jenž zhotoven podle řetězu Petrova. Vzpomínám sv. Pavla, čítám ve Skutcích apoštolských i v epistolách o jeho strastech: co já trpím, není ničím proti jeho utrpení; avšak mně jest toho mnoho, že jsem slab. Vzpomínám mnoho jiných světců, jimž česká chvála vzdávána. že trpěli; jak by nemělo mne blažiti, co jim bylo pramenem blaha a štěstí? Jak by mně nemělo býti se slávou, účastniti se kříže, jenž se stal Kristu tak slavným? Vzpomínám naší kongregace, jejíž členové se za nás modlí; vzpomínám především Vás, mileny Otče; dotýkáš se zajisté srdce Vašeho naše tiseň. Jsem šťasten, že vás zde mohu zastupovati, že Vy jste bezpečen; co by si počala bez Vás naše reholní rodina? Doporučím se do mší svatých, jež se v našich kaplich Pánu Bohu obětují; prodlévám v duchu na stupních oltáře se zbožnými dušemi, jež se kříží nejsvětější svátosti. Jako Daniel v Babyloně se modle, obracel se tváří k Jerusalemu, tak i já obracím se k našemu milému mateřinci. . . . Račte nám žehnati, drahý Otče, a pojati nás do svých modliteb u oltáře Božího.

P. prokurator Tuffier píše 15. května svému strýci v Paříži:

„Oznámil jsem Ti, že jsem dopsal panu Miotovi, čleu komunity; osvědčil už několikrát, že má dobré srdce, že rozumí potřebám člověka. Místo odpovědi sám mě navštívil dnes odpoledne. Jsem spokojen. Nejsou všichni lidé zlí. Řekl mi, že se pomalu již blíží konec nynější hrůzy, že není možná, aby takovýto život dale potrvál. My prý jsme rukojmím aby se Versailles příliš nemstil; jest prý

mu známa naše bída, ale že prý nám už v mnohé věci jeho přičiněním bylo uleveno a ještě se uleví. Soudím, že jest pan Miot muž upřímný a že slova jeho nebudou marná.

Ze všech listů P. Tuffierových mluví vřelý dík na různá dobrodini a četné služby lásky, jiniž přátelé a dobrodinci kongregace tajným způsobem pomáhali ubohým vězňům, mluví něžná soustrast nad svedeným lidem, jenž okraden o viru, páchá hrozné činy a zapírá jimi svou přirozenost lidskou. „Bože, odpusť jim, neboť nevědí, co činí.“ I v žaláři osvědčoval se P. Tuffier prokuratorem svých spolubratři; staral se o ně, jak mohl; poskytoval jim, co mohl, sám se uskrovnuje.

Den ze dne bylo venku hůře, nebezpečení přibývalo; dověděli se toho z novin naší věžňové. I píše P. Tuffier strýci:

„Láska k Bohu oslazuje sebe bolestnější utrpení. Strádám velice, ale Bůh mne drží. Naš spasil trpěl daleko více. Mazas jest věru velmi příhodným místem na rozjímání o umučení Páně. . . . Odpouštím všem, kdož mi ublížili, jakož Boha prosím, by i mně odpustiti ráčil. Všeho čekám, na vše jsem připraven, kajicně i smrt bych podstoupil. . . . Vrhám se do náručí Boží prozřetelnosti. Trpím mnoho, ale nebe jest tak krásné! Království Boží trpí násilí, a jenom ti, kdož násilí užívají, uchvacují je. . . . Jsme už šest neděl zavření, a nikdo nám nepraví, proč.

21. května vtrhlo vojsko do Paříže. Kommunnardům zle nahánělo; strach a zloba štvaly je k činům nejhorším. Rozkacený zástup lidu oblehl vězení Mazas a křičeli zhěsile. Četa kommunardů vrazila do vězení a postavila se na dvore stráží.

Vězeňští dozorcí pobíhali po chodbách, otevírali celly a porončeli vězňům, aby

odešli do rotundy, veliké to kulaté budovy. Tehdy napsal P. Tuffier ještě tato slova: »Už se nikterak nemýlím, čekají nás věci nejhorší, leč bychom zázrakem byli zachráněni. Bože, nikdy jsem se neo-mělil prositi za smrt mučnickou. Ubohá Francie, jež se chlubil svým pokrokem! Ó by byla krev naše dosti čista, by Francii zjednala mír a církvi dopomohla k vítězoslávě! Spolehám na nekonečnou dobrotu Pána našeho a na ochranu Marie Panny. Lekám se sice očistce, avšak doufám, že mi z něho pomohou svaté oběti našich Otcův a dobré skutky našich sester. Kéž mi odpustí, komu jsem kdy svou prudkou povahou způsobil snad hoře; srdce mé v tom nemělo viny. Nepřátel nemám. S Bohem a na shledanou v neti!«

* * *

Tři otcové byli zatím už na svobodu puštěni: P. Holtermann, P. Kaiser a P. Lafaye.

P. Holtermann, Hollandčan, osvobozen příčiněním vyslance nizozemského. Svobody použil svědomitě, aby kde jakou pomoc poskytl spolubratřím, kteří ve vězení pozůstali. Přijal mile a vlídně hostem v pensionátě paní Blaqueové; vodívalať paní ta své schovanky k nám do kostela na mši svatou. Jednou mu dopřáno sloužití nejdražší oběť v blízkém hospitale; podruhé už nemohl; povídalof se, že kommunardi dům budou prohledávati. I odešel z Paříže do Versaillesu za P. generalním převorem, odkud pak do St. Mandé do kláštera svaté Rodiny.

P. Kaiser osvobozen příčiněním vyslance Spojených států severoamerických, jež byly přijaly němce ve Francii meškající pod svou ochranu. Pobyt si den u přátelské rodiny Nyctenovy, přestrojil se za řemeslníka a zašel do řeholní nemocnice d'Enghien; vedl ho anděl strážný; dokonával tam vojín, jenž vroucně prosil za svaté svátosti; avšak kněze nebylo. I obětoval náš osvobozený sluha Páně mši svatou a posloužil umírajícímu vojínovi. Konal ještě v sakristii dikučiněni po mši svaté, když mu s hrůzou zvěstováno, že přišli kommunardi zmocnit se celého domu. U vroucí modlitbě pokračoval zнова svůj život v oběť, nebude-li se Pánu Bohu líbiti, by ho zachránil. A zachránil ho! Nežli se kommunardi dostali do sakristie, prehl, nesa s sebou svaté hostie, jež byl konsekroval pro nemocné. Odebral se poznovu k Nyctenovým. Upraven tam oltáříček, Tělo Páně v uctivosti naň uloženo; klaněli se přepokorně. Po té vozmo dostal se P. Kaiser do St. Mandé; řeholnice tamnější uvítaly ho s něžnou láskou, uvítaly tím něžněji, že přicházel i s Kristem Pánem pod způsobami chleba.

P. Lafaye dostal se z vězení do nemocnice, zvané »Zbožnost«; bylo mu sice uleveno, avšak beze strastí, bez ústrků nezůstal ani zde; roucho kněžské musil svléci, mše svaté nesměl sloužit; těšil se alespoň, že může s ostatními neohroženými vyznavači přijímati svaté přijímání.

(Příště dále.)

Velepíseň nejsvětějšího Srdce.

Napsal Jarolm Stanislav Pavlík. (Č. d.)

Píseň 13.

*Equitavi meo in curribus Pharaonis
assimilavi te, amica mea. (Cant 1, 8.)*

Aj, vizte Krista, Krále trofeje,
vůz jeho vizte slavný, vítězný —
jej táhne andělův dav líbezný,
muk bolesti jsou jeho koleje.

Ty's vůz ten vítězný, ó duše milá,
ty's krásným vozem krále Pharaona,
ty's mrtvením, jak kajcník je koná,
zlým nad temností vládcem zvítězila.

Kdo dal ti sílu, že své nepřátely
tak přemáháš, až fiš se jejich tříští?
Má milost, jež se z mého Srdce přýští.

Kdo nadchnul tebe k vítěznému boji,
že před tebou ni peklo neobstojí?
Ten, co v mém Srdci plane, oheň vřelý.

Píseň 14.

*Pulchrae sunt genae tuae sicut
turturis. (Cant. 1, 9.)*

Když Scholastika u fiš Boží slávy
se brala letem bílé holubice,
děl Ježíš k ní: Jak krásné jsou tvé líce
a diadem tvých ctností kolem hlavy.

Když věrně duši dohováívá svíce,
jí anděl strážný věnec slávy splítá,
a božský ženich do nebe ji vítá:
Ó pojď v mou náruč, čistá holubice!

Ó pojď, má hrdličko, pojď v moje stany,
jež uchystal ti Ježíš milovaný,
pojď, těš se z lásky svého ženicha!

Sbor svatých pannen vstříc ti pospíchá,
by věncem panenským tě ověnčily —
těž ony jak ty Srdce moje etily.

Hroby svatých apoštolů.

Podává Al. Dostál.

Mnobého křesťana napadla myšlenka, kde jsou asi pochováni ti, jimž na srdce vložil Spasitel veliký úkol, aby šli do celého světa, kázali a křtili všechny národy? Kde skončila pozemská pouť sv. apoštolů? Na kterých místech se dostává jejich hrobům a ostatkům náležité úcty? Že to není země jedna, město jedno, každý snadno uhádne. Těla sv. apoštolů jsou v rozličných krajinách a hodně daleko od těch míst, kde se apoštolé narodili.

1. **Sv. Petr**, první z apoštolů, narodil se v Betsaidě při moři Galilejském a zemřel v Římě smrtí mučnickou. Byl ukřižován 29. června r. 67., a to, jak si z pokory vyžádal, hlavou dolů. Na to byl pochován v katakombách, později na úpatí Vatikánského vrchu v Římě, a to v slavném Svatopeterském chrámě při nynějším paláci svatého Otce.

2. **Sv. Pavel**, narodil se v Tarsu v Cilicii a po všech těch cestách dalekých a pracích mnohých jako občan Římský sřat mečem 29. června roku 67 na silnici k Ostii. Jako sv. Petr odpočívá v chrámě Svatopeterském při Vatikánu v Římě. Památka obou těchto sloupů církve svaté v týž den se slaví.

3. **Sv. Ondřej**, bratr apoštola Petra, pocházel také z města Betsaidy a ukončil své apoštolské cesty 30. listopadu roku 70 v Řecku a to v městě Patrasu. Byl jako Mistr a Pán jeho bičován a ukřižován. Ještě s kříže učil shromážděné zástupy. Roku 357 bylo tělo svatého Ondřeje z Patrasu přeneseno od císaře Konstantina do Cařihradu a uloženo v chrámě, založeném ke cti sv. apoštolů. Když však roku 1210 Frankové Cařihradu dobyli, odvezl kardinal Petr z Kapuy kosti sv. Ondřeje do Itálie, kde jsou podnes v chrámu Amalfi, kde se jim zvláštní úcty dostává.

4. **Sv. Jakub Větší**, bratr Janův, od moře Galilejského, syn Zebedeův, byl umčen v Jerusalemě dne 25. července roku 43. Byl zde i také v Jerusalemě pochován. Po nějaké době byly však jeho tělesné ostatky převezeny do Španěl, kde pochovány v Irii. Když ctitelé jeho vymřeli, přišlo tělo jeho na čas v zapomnutí, až na počátku IX. století plamenem, nad hrobem zázračně se ukazujícím, znovu objeveno. Nyní stojí na místě tom krásný chrám, kolem vzniklo město San Jago di Kompostella, které se stalo po Jerusalemě a Římě nejslavnějším poutním místě na světě.

5. **Sv. Jan**, miláček Páně, syn Zebedea rybáře z Galilee, byl sice mučen, ale přetrpěl muka ta, zemřel klidně v 92—100 letech v Efezu a p. blízku toho města na hoře v kostele, ku počtě jeho vystavěném, tělo jeho v uctivosti odpočívá.

6. **Sv. Tomáš**, bláženec, pocházel rovněž z Galilee a byl rybářem. Kázal Parthům, Peršanům, Medianům atd. a zemřel 21. prosince neznámého roku v Indii v městě Calamině, kde byl pro viru Kristovu kopím prob den. Proto sluje také apoštolem Indů. Tělo jeho bylo pochováno nejdříve v podzemní kapli. Jan III., král Portugalský, dal sv. Tomáše vyhledati a šťastně jej nalezl s kouskem kopí. Pak byly jeho tělesné pozůstatky přeneseny do Edessy v Mezopotamii do tamního hlavního chrámu Páně a posléze do Ortony v Itálii u Jaderského moře.

7. **Jakub Menší čili Mladší**, syn Kleofáše a Marie, příbuzné rodičky Boží, též Spravedlivý zvaný, byl dne 1. května r. 62. o Velikonoci v Jerusalemě svržen se střechy chrámové a ukamenován. V roce 572 tělo jeho přeneseno do Carihradu a posléze od papeže Pelagio uloženo v Římě v chrámě dvanácti apoštolů spolu s tím apoštolem, s nímž jednoho a téhož dne památka se slaví.

8. **Sv. Filip** narozen v Betsaidě Zajordánské, odkud i Petr a Ondřej pocházeli. Kázal v Horní Asii, Skythii a Velké Frygii, kde také mučnický život dokončil, a to v městě Hierapoli v 97. roce věku svého. Byl přivázán na kříž a na kříži ukamenován. Křesťané pochovali tělo na tom místě, kde vypustil svatou duši. Později byl přenesen do

Říma, kde ku počtě sv. apoštolů Filipa a Jakuba postaven chrám v roce 650. Toto uložení se stalo dne 1. května, proto se v týž den sv. Filipa svátek slaví. Roku 1204 bylo doneseno jedno rameno jeho do Florence.

9. **Sv. Bartoloměj**, vlastně Nathanael z Galilee, po mnohých apoštolských cestách uvězněn, mučen a konečně s odřenou hlavou dolů ukřižován v městě Albanopolis v Anglii roku neznámého. Jeho tělesné ostatky přeneseny v roce 508 na rozkaz císaře Anastasia do Durasu v Mezopotamii, ku konci VI. století do Lipare na Sicilii, v roce 809. do Beneventa v Neapolsku a posléze od Otty II. přeneseny do Říma, kde v chrámě odpočívají. Jedno rameno světovo dáno do Anglie.

10. **Sv. Matouš**, spolu evangelista Páně, v Kafarnaum u jezera Genezaretského po mnohých pracích pro viru Kristovu zabit u oltáře, an právě dokonával nejdražší oběť mše svaté, v městě Naddaveru v Ethiopii. Zde také odpočival do roku 1080, kdy přenesen do Salerma v království Neapolském, odkud hlava sv. apoštola do Francie se dostala, a některé ostatky chovají se v biskupském kostele Šatrském.

11. **Sv. Šimon** Kananejský čili horlivec kázal v Persii a Babylonii, kde byl v Suaniru Perském ukřižován a na kříži pilou rozpoltěn. Pochován na Bosporu cimerském, kde nápis označuje hrob jeho.

12. **Sv. Juda Thadeus**, bratr Jakuba Menšího kázal jak v Palestině, tak v Arabii, Syrii, Mezopotamii, Persii pohanským národům a na cestě zpáteční ve Foenicii v Berytu sešel smrti mučnickou. Bylť mu sekerou useknuta hlava. Kde byl pochován, není známo.

13. **Sv. Matěj** (který byl zvolen místo zrádce Jidáše Iskariotského), jeden z 72 učeníků Páně, hlásal slovo Boží v Judsku, Kapadocii, Ethiopii atd. a byl v zemi židovské a pro Krista v roce 64 kamennován, an se modlil za spásu všech věřících. Sv. Helena přinesla sv. Matěje ostatky do Říma; část jich tam zůstala v chrámě Panny Marie. Větší a druhá část dodána do Treviru, kdež podnes v kostele u sv. Matěje jest uctívána.

K svatým apoštolům čítají se ještě dva evangelisté sv. Marek a Lukáš.

14. **Sv. Marek** pocházel z rodiny židovské z Jerusalema a byl příbuzným sv. apoštola Barnaby. Na viru křesťanskou jej obrátil sv. Petr. Mučnickou smrt podstoupil v Alexandrii, kde roku 68 byl vtačen dva dny po hrbolaté dlabě a straních, až tím smýkáním vypustil duši. Odjocival v Alexandrii a v IX. století přenesen do Benatek Italských, kde se jeho výroční památka slavně koná.

15. **Sv. Lukáš** rodem z Antiochie Syrské, lečil jako lékař nejenom těla, ale i duše lidské v Achaji, Bithynii, Lydii, Galii a jinde. Pro viru Kristovu podstoupil mučnickou smrt v Achaji v městě Patrasu jako stařec osmdesátiletý, byv pověšen na stromě olivovém. Císař Konstantin dal ostatky sv. Lukáše s ostatky svatého Ondřeje přenést do Cařihradu v roce 375.

Navštívení blahoslavené Panny Marie.

Bruste kosal Zkuste srpy!
Po pás tráva vyrostla,
v zlatém žitě kvetou chrpy,
po ječmínku vánek vlá.

Jablka se usmívají,
lákaají tě vůní svou,
tak, jak kdysi svedla v ráji
Evu, pramáť nešťastnou.

* * *

Však po ní přišla Eva jiná,
jež nedala se hadem svést,
tou potřena jest naše vina,
zas můžeme se k ráji vznést!

Ó chvalte ji, tu Pannu svatou,
tak, jak ji anděl velebil,
když přinesl zvěst onu zlatou,
že člověk-Bůh se u ní skryl!

Tu ona v radostivém letě
se rychle do hor vydala,
jdouc ku Alžbětě, svojí tetě,
a Alžběta ji vítala:

„Odkud jest mně ta milost dána,
že Děva děv k nám přichází!
Buď zdráva, Matko mého Pána,
buď zdrav, Jenž Tebe provází!“

K. D. Lutínov.

Na neděli 5. po sv. Duchu.

„Nebude-li hojnější spravedlivost
vaše, nežli zákonníkův a fariseů,
nevejdete do království nebeského.“

(Mat. 5, 20.)

Všeliké slovo, jež napsáno jest
v Písmech svatých, napsáno
jest, jak sám svatý apoštol
Pavel v listě svém k Timo-
teovi praví, k našemu po-
učení, k našemu vzdělání, k naší výstraze,
zkrátka, k našemu spasení.

A Pisma svatá dobře znali fariseové
a zákonníci. Oni znali a věděli dobře,

před jakými nepravostmi tam Bůh lidem
výstrahu dává; oni věděli, že člověk
nepravostí se dopouštějící a v nich
setrvávající jen spravedlivý hněv Boží na
sebe uvaluje a tudíž Bohu líbiti se ne-
může, kterýž nejen všechno zlé nenávidí,
ale i trestati musí.

Oni znali a věděli dobře, že mo-
dlitba, půst a almužna jsou zvláštní
skutkové dobří a tudíž Bohu příjemní a
milí, a proto také s. okazalou horlivostí
konali modlitby, proto také s velikou
středostí udělovali almužny, proto také

s velikou přisnositi podjímali se postům, jak toho všeho u sv. Matouše v 23. a u sv. Lukáše v 11. kapitole dočísti se můžeme. A přece Kristus Pán neschvaluje tuto horlivost a snahu jejich, ano i praví zřetelně k učeníkům svým: »Nebude-li spravedlivost vaše hojnější, nežli zákoníkův a fariseů, nevejdete do království nebeského.« A proč neschvaluje, ano proč odsoudil Pán Ježíš spravedlivost fariseův a zákoníků? Protože nebyla pravá, že neměla bohumilého základu. Co činili fariseové dobrého, činili to pro sebe a ne pro Boha, činili to z lásky k sobě a nikoliv z lásky k Bohu a k bližnímu.

Spravedlivost naše, má-li se líbiti Bohu a nám býti záslužná, musí se zakládati na víře v Ježíše Krista a na synovské lásce k Bohu. A jak že to vypadalo s tou láskou k Bohu u zákoníkův a fariseů, jak že to vypadalo s jejich vírou v Ježíše Krista? Může-li ten milovati otce, kdo nenávidí syna? A kdo byl u zákoníkův a fariseův u větší nenávisti, ne-li sám jednorozený Syn Boží? A kterak jemu stále odpírali a ani skutkům jeho věřiti nechtěli, zdaž i o tom téměř každá stránka svatého evangelia nám nevypravuje? A proto odsoudil Pán Ježíš spravedlivost jejich.

Ale odvrátme se od těchto fariseův a zákoníkův židovských a vizme, zdali nemají následovníků i mezi křesťany a snad i mezi námi? Ó kéž by neměli! Ale mají. Či nemusíme často od tak mnohých křesťanů slychati: »Já jsem také křesťan, na tom však nezáleží, co a jak věřím, když jen činím dobře.« Kdo tak a podobně mluví, toho spravedlivost

jest velmi pochybná, toho spravedlivost nemůže líbiti se Bohu. Či nás snad klame svatý Pavel, kterýž v listě svém k židům takto napsal: »Bez víry nemožno se líbiti Bohu.« (11, 6.) A proč nemožno bez víry líbiti se Bohu? Protože víra jest nadpřirozené světlo, které osvětluje duši lidskou, aby poznati mohla, co Bohu libezného a člověku spasitelného jest. Kdo tímto světlem pohrdá, byť sebe osvícenější byl, zůstává na duši své přec jen slepým a těch věcí, kteréž mu k spasení jsou, nepoznává. Odtud také pochází, že mnozí hřích za ctnost a ctnost za hřích pokládají. Svatý apoštol Pavel di v listě svém ke Galatským: »Spravedlivý z víry živ jest« (3, 11), živ jest, t. j. vejde do království nebeského, poněvadž cokoliv činí dobrého, činí to proto, že to Bůh přikazuje, tedy z lásky k Bohu, a že dobré skutky jeho teprve vírou v Ježíše Krista, t. j. jeho nekonečnými zásluhami takové ceny nabývají, že nám život věčný zasluhují. A proto také varoval Pán Ježíš učeníky své, aby se neřídili spravedlivostí fariseův a zákoníků řka: »Nebude-li hojnější spravedlivost vaše, nežli zákoníkův a fariseů, nevejdete do království nebeského.« A proto také i my snažme se, abychom z víry živi byli, t. j. co činíme dobrého, činíme z lásky k Bohu a nikoliv pro chválu světa; pamatujme a řiďte se v řečech a jednáních svých vždy přikázáními Božími, abychom hodni a účastni byli zásluh Kristových, a dobří skutkové, že v Bohu učinění, líbiti se budou jemu a zaručí nám odplatu života věčného. Amen.

F. K.

D u h a.

Bouře! Bouře!! Hromy duní,
blesky soptí do mraků...
Tichne bouře — duha trůní
na svém stolci z oblaků.

Sedí s čelem plným záře
v pestrém rouchu královny —
a přec to jen hraje v páře
paprsk slunka čarovný!

Tak to někdy v lidské hrudi
blyská, hřmí a bouřivá —
tu Báh láskou duhu budí,
jež se do slz usmívá.

Duho, duho! Moste míru,
po potopě vztýčený:
Ty mě vznášej k nebes míru,
když jsem vinou sklíčený.

Cyrille a Methodie,
dvojná duho Slovanů:
S důvěrou se lid k Vám vije,
vezměte jej v ochranu!

K. D. Lutínov.

Na slavnost sv. Cyrilla a Methoděje,

apoštolů slovanských a patronů zemských.

„Tři jsou dvě olivy a dva svíce
před obličejem Pána země stojící.“

(Zjev. sv. Jana 11, 4.)

Písmě svatém Starého Zákona
čteme, že prorok Zachariáš
měl vidění nebeská, a u vi-
dění tom že zjevil se mu
anděl a tázal se jej: „Co to vidíš?“ I
řekl Zachariáš: „Vidím, a aj, svícen
zlatý všecken, a lampa na jeho vrchu...
A dvě olivy u něho, jedna po pravici
lampy, jedna po levici její.“ (Zach. 4,
2—3.) A poněvadž Zachariáš nevěděl,
co by to vidění znamenalo, řekl mu
anděl: „Toto jest slovo Hospodinovo
k Zorobabelovi, říkující: Ne ve vojště
ani v síle, ale v duchu mém,“ jakoby
řekl: Nikoliv na zevnitřní mohutné síle,
nýbrž na moci mé spočívá vaše blaho
a spasení.

A co tu čteme v knize Zachariášově,
zdaž nehodí se sličně ke dni dnešnímu,
ku slavnosti, kterouž dnes konáme? Kdo

že jsou oni dva bratři Solunští, jejichžto
památku dnes slavíme? O nich zajisté
platí slova, jež čteme ve Zjevení sv. Jana
v 11. kapitole: „Tři jsou dvě olivy a
dva svíce před obličejem Pána stojící.“
Svět významně zahradou Boží se nazývá.
V zahradě spatřujeme rozmanité květiny
a stromy. Květiny a stromy v zahradě
Boží jsou: lidé.

A jako květin a stromů vážíme si
dle jejich krásy a užitečnosti, tak i lidi.
A krása lidí jest: ctnost, a užitečnost
lidí jest: ovoce Ducha svatého. A ctnosti
všelikou zdaž nevynikali a neskvěli se
oni dva bratři, jejichžto památku dnes
konáme? Vzpomeňmež jen na př. té
zbožnosti, jakouž hned od mladosti své
nesla se duše jejich a pro niž stali se
tak milými Bohu i lidem. Vzpomeňmež
jejich dokonalé lásky k Bohu, pro kterouž
se i vysokých úřadů a slávy světské,
jakéž jim nabízeny byly, milerádi zřekli.
Sv. Method byl mistrodržitelem v Makedonii,

zřekl se však hodnosti té a stal se nepatrným klášterníkem. Sv. Cyrill vynikal učeností tak velikou, že jej současníci jeho nejpřednějším mudrcem nazývali, a přec tento mudrlec a učenec po ničem

naučili předky naše pohanské pravého Boha znáti a Toho, kteréhož poslal, Ježíše Krista.

A kdo z nás neví, jak plodni byli v díle tom, v kteréž se z lásky k Bohu

tak netoužil, jako aby Bůh ode všech lidí poznán a jeho nejsvětější jméno všude chváleno a vyznáváno bylo. I on zvolil si stav duchovní. A proto také milerád s bratrem svým přijal pozvání od Rostislava, krále moravského, aby

a z lásky k bližnímu uvázali? Celý, rozvětvený, veliký národ slovanský, jako jsou Jihoslované: Srbové, Charvaté, Slovinci, Illyrové a Dalmatinci; celý, rozvětvený, veliký národ slovanský na severu: Rusové, Lechové čili Polané a vedle nich

bydlící Čechové, Slezané a i my, kteří na zbytcích veleříše Moravské bydlíme, jediné sv. Cyrillu a Methoději děkovati mají, že poznali Otce nebeského a Toho, kteréhož poslal, Ježíše Krista. A proto jistě právem platí o nich slova, jež čteme ve Zjevení sv. Jana: „Tiť jsou dvě olivy a dva svícny před obličejem Pána země stojící,“ neboť ovocem svým tolikeré a rozsáhlé země pohanské oblažili a světlem viry a učení Kristova, jež vsude, kam přišli, šířili, zapudili temnosti bludu a nevěry. — A to-li a takové-li jest dílo jejich, ó zdaž nemáme si jich vážit, zdaž nemáme jim za lásku

jejich k předkům našim na výsost' povděční býti?

A proto kdož Moravan, kdožkoliv jsi, jenž patříš k národu Cyrillo-Methodějskému, važ si ovoce toho, kteráž nám sv. Cyrill a Method, tyto dvě krásné olivy v zahradě Boží, přinesli, a neustávej je vzývati, aby nehynula, jako strom červotočinou narušený, vřra naše v Toho, jenž jest světlo světa, počátek a konec všech věcí, Ježíš Kristus, Syn Boží, před jehož obličejem stojí svatí patronové naši a bdí nad věrnou čeledí slovanskou jako mocní strážcové její. Amen.

P. K.

K v í t í .

Hle, všechnu krásu, září léta
Bůh před okem tvým prostírá!
Tam slunečnice zlatá zkvétá
a vroucně k nebi pohlíží.

Tak oko tvé též zírej vděčně
k těm usmívavým nebesům:
Jen tam spočineš kdysi věčně,
jen tam je tvojí duše dům!

Však proto můžeš v lásce míti
i zemské útlé květiny:
Vždyť miloval to něžné kvítí
i Beránek náš nevinný!

On říkal: „Já jsem kvítko v poli,
já v sadě panském nestojím;
Ó pojdte, chudí, co vás bolí,
já žal váš vůni zahojím!

Jen pojdte blíž a buďte kvítím,
ó buďte řadou lilijí,
já do vás vůni lásky vznítím,
milosti rosu vylijí!

Buďte jak tiché konvalinky,
buďte jak skromné fialy:
Pak dovolím, by v rajske síňky
vás andělové přijali.

I ty, kdo's posud v záští slepém
byl bodlákem jen — ty pojd' též!
Já tebe štípím lásky štěpem
a květem ctnosti rozkvetěš!“

K. D. Lutinov.

Pozvání.

Všem spoluúřdům Apoštolátu sv. Cyrilla a Methoda

pod ochranou blahoslavené Panny Marie

a všem ctitelům Matky Boží Svatohostýnské!

poštolát sv. Cyrilla a Methoda pod ochranou blahoslavené Panny Marie arcidiecése Olomoucké zařizuje jako minulá leta i letošního roku

společnou pouť na Svatý Hostýn,

jižto náš nejdůstojnější velepastýř Theodor schvaluje a jižto své velepastýřské požehnání milostivě uděluje, a sice v oktávě svých svatých patronů Cyrilla a Methoděje, **11. a 12. července.** Pojďme, draží, poklekněme na posvátném Hostýně! Jsme hrdí na to, že zvolila si kraje naše Matka Boží a tolik trůnů vystavěla v naší domovině. Jako proti předkům našim tak i proti nám válčí sverepý nepřítel naší duše, naši spásy. Kolikrát svádí nás zrádce, abychom vzdali se nepříteli. Vrhněme se před trůn Matky Boží. Tam se k Ni utíkejme, tam Ji o pomoc a přispění vyzvějme a potřeby svaté církve a národu svého do mocné přimlavy a ochrany Její odporučme. Neopusti nás nikdy. Ale i vy, mužové křesťanští, připutujte na Svatý Hostýn a vzdejte před trůnem Matky Boží na kolenou hold Královně nebeské. Bojujete svatý boj za svá práva, za své nejdražší poklady. A marným boj ten, nepovede-li jej Matka nebeská, divotvorná Máti Boží. Mužové křesťanští! Na tom posvátném a nám všem drahém Hostýně učíte slavný slib, že věrně státi chcete pod jedním velebným praporem — svatým křížem. Učiňte slavný slib, že vašim vévodou jest a vždy bude Ježíš Kristus, vašim pokladem svatá víra. Ctitelé Matky Boží Svatohostýnské! V hojném počtu připutujme i letošního roku na Svatý Hostýn a tam slavný učíme slib, že chceme věrnými Ji zůstat, že chceme stále k Ni upíratí zraků svých a cítiti Ji jako svou Matku a dobroditelku.

Pořad poutní pobožnosti.

I.

V neděli 11. července 1897 večer.

1. Po 6. hodině uvítání poutníků.
2. Litanie Lorelánská a svaté požehnání.
3. Svatá zpověď.
4. O 9. hodinách večerní modlitba.

II.

V pondělí 12. července 1897.

1. O 5. hodině ráno ranní modlitba.
2. Svatá zpověď.
3. O 7. hodině mše svatá a při ní svaté přijímání.
4. O půl deváté hodině kázání a po něm slavná mše sv. za údy Apoštolátu a při ní bude též sloužena tichá mše sv. za všechny zemřelé údy Apoštolátu svatého Cyrilla a Methoda.
5. »Te Deum laudamus« a slavné svaté požehnání.

Valná schůze Apoštolátu odboru arcidiecése Olomoucké.

1. Všichni zapějí píseň:

Bože, co's ráčil před tisíci roky
rozžatí otcům víry světlo blahé,
jenžto jsi řídil apoštolů kroky
z východu k naší Moravě drahé,
k Tobě hlas prosby z této vlasti vane:
Dědictví otcův zachovej nám, Pane!
Zachovej nám. Pane!

(Píseň tuto obdržel darem každý poutník.)

2. Zahájení schůze a řeč slavnostní.
3. Zpráva jednatele.
4. Zpráva pokladníka.
5. Hymna papežská.

IV.

Krátká pobožnost v kostele

dle vydané knížečky: „Snadný způsob rozjímání před velebnou Svátostí.“

(Každý úd Apoštolátu obdržel tuto knížečku zdarma.)

Prosím uctivě důstojné farní úřady, aby pouť tuto svým farníkům a údům Apoštolátu ve chrámu Páně laskavě oznámili.

V Kroměříži, v měsíci červnu 1897.

Za výbor:

Josef Droběna,

kanovník

a starosta Apoštolátu sv. Cyrilla a Methoda.

Vyvrácení námitek

proti hodinové adoraci coram Sanctissimo

a kterak může kněz účtu k nejsvětější Svátosti oltární zvěstíti.

Řeč již proslavil V. Davidek, katecheta,

při schůzi kněžstva vikariátu turnovského dne 30. září 1896.

Důstojní pánové!

z jednu bude dějepisec psáti o povšechném rázu století devatenáctého, jedním z předních znaků doby naší bude vzájemné spolčování lidí stejného smýšlení, stejného stavu a stejných potřeb. Ať popatříme kamkoliv, necht' utkví zrak náš na kterémkoli odvětví lidského snažení, všude pravdivost této výpovědi nalezneme potvrzenou i odůvodněnou dostatečně. Jednotlivce velmi snadno zaniká ve proudu života. Kdyby měl nejlepší předsevzetí, kdyby skutků jeho byla pohnutkou snaha nejušlechtlejší, je-li odkázán sám na sebe, pak se vlny času nad hlavou jeho často a často zavírají beze slopy, pak jest jeho jednání podobné písku, kterýž bývá rozhozen do větru. Kdo pak z nás, důstojní pánové, neznal by vznešeného a vysoce významného hesla: „*in viribus unitis*“, t. j. spojenými silami? Kdo pak z nás nepřál by si z té duše nejvřeleji, aby toto heslo vznešené opravdu vešlo v tuk a krev našeho národa drahého,

avšak kdo pak z nás by si nepřál, aby nás zvláště stav kněžský nevázala jedna páska, páska nerozlučná k účtě a slávě Boha nejsvětějšího?

Spolčovatí se k rozkvětu umění, k povznesení vědy; spolčovatí se k prospěchu řemesel, spolčovatí se k rozvoji průmyslu jestiť opravdu heslem naší doby, jest velice význačným rázem našich dnů. Avšak díky Bohu, že v době naší spolčování, spolčují se i mnozí ku snadnějšímu dosažení věčné spásy a uctění Boha.

Všem Vám jest známo o spolčování, jehož účelem jest účta k nejsvětější Svátosti oltářní. — Od let 60tých tohoto století jest Kristu v našich školách moderních vykázáno místo nečestné a mládež dle toho také vypadá. Má-li obrat zde i vůbec v celé společnosti lidské nastati, má-li lidstvo obrozeno býti, pak, jako druhdy v Judsku, vše hrulo se v zástapech k proroku z Nazareta, Kristu Ježíši, tak také musí i dnes býti. Dobrý začátek učiníme my sami!

V poslední v předešlých schůzích konferenčních vysvětlovány byly některé praktické případy v pastoraci se dnes zvláště přiházející. Dnešního dne budíž mně dovoleno, abych od předmětu podobného poněkud odbočil a promluvil o věci eminentně toliko nás kněží se týkající. Mám na mysli dnes: *Adoratio sacerdotum coram Sanctissimo*. Vím předobře, že spolek tento všem zde přítomným znám jest, že by za tím účelem, nemýlím-li se, i kdysi listky korespondenční rozeslány, avšak mám dále za to, že po většině jenom na tomto rozeslání a přihlášení se zůstalo. Na kolika farách jde dp. farář se svým kaplanem — anebo každý zvlášť — na jednu hodinku v týdně se poklonit před svatostánek, kdy Pátratel nás nejlepší jest osamotě, nevím; toliko to vím, že bratři naši v Tyrolsku a Bavorsku jsou v tomto ohledu horlivější. Čtemeť v »Eucharistii« německé, o jejich **nočních** adoracích.

Jak mnohá nesrovnalost, jak mnohé nedorozumění by se tím odstranilo!

Dříve nežli k praktickému výkladu věci samé přikročím, vzpomeňme, že kněz jediný jest určen za strážce nejsvětější Svátosti oltářní. Stojí uprostřed mezi Bohem a lidmi, mezi nebem a zemí, působí kněz pro zájmy obou; on jest oba spojující prostředník. »Kněží nové úmluvy,« volá areopagita Dionysius, »vy jste větší nežli andělé; nebo, aby duchové nebesí stvoření byli, k tomu nebylo třeba, leč aby Bůh chtěl; ale aby kněze utvořil, kterýž by každodenně Jej obětovati mohl, musel On Kristus sám umřítí.«¹⁾ »Vos electi etis,« jsme vyvoleni, odloučení od světa. Nezrušitelný znak milosti Ducha sv. jest nám vtisknut. Jsme oprávněni, Krista v nejsvětější Svátosti zahaleného do výše zvedati, lámati Ho, do chýši nevinným Ho nosíme, a On za vše nás miluje, žehná krokům našim. To právo nikdo na světě nemá, ať král, či velmož jakýkoli. A již pro tuto přednost neměli bychom se kolem svatostánku Jeho jednou týdně na kratičkou hodinku shromažďovati.

Sv. František Serafinský z pokory na kněžství se světití nedal, naje se za nehoda takové důstojnosti. Kněžím prokazoval vždy zvláštní uctivost, říká: »Že kdyby anděla potkal a kněze, že by nejprve šel knězi rukou políbit a teprv že by andělovi slušnou úctu vzdal; ježto prý větší čest tomu přísluší, kterýž tělo Páně v rukou držívá a jemu je časem i podává.«

Hodina tato adorační zdá se nováčkovi tak obtížná, že se jí zrovna bojí, stále ji chce odkládati. Podobá se tu oněm spícím apoštolům, na něž Kristus Pán rozhorleně volal: »Non potuistis una hora vigilare mecum?« (Mat. 26, 40.) Máme ku všemu čas, ku krásné četbě, čtení novin, návštěv přijímání i oplácení, avšak návštěvu učiniti Králi všech králů, Regi saeculorum, přichází nám téměř za nemožné!

Mám mnoho práce,« slyšíme často. To je dobře! Nic nemůže býti krásnějšího a duši naší spasitelnějšího, než-li práce pro blaho nám oveček svřených. Avšak při mnohé práci, jež bez odporu, dnes na bedrách každého téměř kněze spočívá, zdaž má, zdaž smí zanedbávati modlitbu? Říkáme: »Ora et labora,« ale nikoliv »labora ora.« Nejlepší úmysl při tomto »ora,« zdaž přemnohdy

¹⁾ P. V. Marchal, »Křesť. muž«, p. 289.

se nerozplynou v nívec před tím »labora«. A aby se tak nestalo, k tomu je právě »adoratio sacerdotum coram Sanctissimo.« Mám za to, že veškerý zdar »labora« závislým jest na »ora«, t. j. Bůh žehná pracím našim, prosíme-li Ho, modíme-li se k němu. A kde je místo příhodnější, než-li před svatostánem Jeho? Paprsky zářícího slunce z tabernakula jsme na celý týden tak zahřáli, že práce lépe se daří jak ve škole, tak na kazatelně.

Jest ovšem pravda, že se nám může překážka vážná v cestu mnohdy postaviti, tak že se nám zdá, že úmysl svůj neprovedeme. To stává se obyečně v adventě, v postě, při »májové pobožnosti«, v oktávě Božího Těla. Právě v této době jest nejvíce práce. Avšak naopak, jak vhodné jsou tyto pobožnosti pro naši adoraci; ba nejen vhodné, jak mnohonásobný užitek může z nich plynouti. Pobožnosti takové trvají obyečně $\frac{1}{2}$ až $\frac{3}{4}$ hodiny. A tato přítomnost jeho po obřadech vykonaných, zdá dobře nepůsobí na lid? Kolik tu duší může býti získáno? — Biskup Mermillod vypravuje o sobě, že když byl ještě vikářem v Gentu, protestantku jednou k víře naší obrátil. Stalo se to následovně. Jednoho večera, an právě byl vykonal májovou pobožnost a po ní obvyklou hodinu adorační doplňoval, vytratil se z kostela poznenáhla veškeren lid; staříčký vikář domníval se, že jest sám. Tu však náhle uslyšel šustot, pak úder dvírkami u zpodobnice — a hle! ze zpodobnice vystupuje vznešená dáma. »Jak sem přicházíte, prosím. v této chvíli?« Táže se všecek jsa polekán. »Jsem protestantkou,« odpovídá ona, »a poslouchala jsem letos kázání postní, o skutečné přítomnosti Pána Ježíše v nejsvětější Svátosti oltářní jednajici. Důkazy, jež jsem slyšela mne úplně přesvědčily o pravdivosti tohoto učení. Jen jedna pochybnost zůstala mi v srdci? Zda-li totiž ten kazatel, tomu co kázal, též sám věří? Chtěla jsem na vlastní oči viděti, jak kněží této nejsvětější Svátosti účtu vzdávají a pak jsem přislíbila, že se stanu katoličkou? Přišla jsem dnes, a viděla jsem Vás, důstojný pane, nyní věřím — prosím slyšte moji svatou zpodob. A tato žena stala se horlivou katoličkou v Gentu. — Zda by i nám někomu nemohl tutěž lásku prokázati Kristus Pán? — Sv. Filip Nerejský, jehož 300letou památku právě 26. května letošního roku jsme světili, praví: »Ó Bože, který jen láska jsi, a od nás milován býti jsi jen chtěl, proč si nám jen jedno, jedinké srdce dal, a k tomu ještě tak malé? Tak naříkal tento světec nejsa ještě ani klerikem, a Bůh rozšířil prsa jeho zázračně, tak že lékaři přísahou stvrdili, že jen nadpřirozeným způsobem státi se mohlo, aby maje místo nad srdcem svým tak vypuklé, žil.

Než celou hodinu prodlíti před Nejsvětějším je snad přece mnoho, a mnohý jen k vůli této hodině nepřistoupil k adoraci.

Jak velice záleženo jest božskému Spasiteli na celé týdenní adorační hodině, to oznámil r. 1674. blahoslavené Marg. Mar. Alacoque. Když si ji byl na chladnost a urážky mu od lidí činěných postěžoval, pravil mezi jiným: »Chceš-li má muka, která jsem vytrpěl při úzkosti na hoře Olivetské zmírniti, rozkazují ti, (a ne přejí si) abys v noci ze čtvrtku na pátek od 11. do 12. hodin, vrhnuce se na zem, přede mnou v chrámu Páně setrvala. Pak zmírníš i hněv Otce mého, a dosáhneš milosrdenství pro hříšníky a mně zarmouceného pro spánek mých apoštolů potěšíš.«

Nuže tato rána spánkem apoštolů způsobená až do dnešního dne není zacelena a volá nás k modlitbě.

Konečně nemohu mlčením pominouti krásný výklad, proč jest předepsaná celá nepřetržitá hodina adorace, kardinála Perot-yho. Již roku 1887 napsal: »Tážou se¹⁾ mnozí, k čemu celá jedna hodina adorace.« Na první pohled zdá se to tak málo, že nelze skoro pochopiti, nač na to bylo potřebí zvláštního spolku; avšak přemýšlíme-li trochu, brzo nalezneme, že tato týdenní hodina adorace může býti snadno v životě dobrého kněze zrnkem horčičným, které brzo roste a své větve i ovoce rozkládá na všechny strany. Stráví-li kněz hodinu před Nejsvětějším, jest normálně nemožno, aby po ostatních 6 dní úplně zanedbal meditací aspoň

¹⁾ Eucharistie, čís. 5.

krátkou... bez níž neobstojí žádná opravdová zbožnost ani pravá ctnost.... Hodina adorace jest sama sebou kompendiem církevní kázně a pořádku. Možno zde použití slov, která platí o Moudrosti: »Venerunt autem mihi omnia bona pariter cum illa.« (Sap. VII.)

A dále praví, tentýž slavný muž: »K čemu však celá nepřetržitá hodina? Ale neříkáte často po přečtení nějaké knihy že předmět není dostatečně vyčerpán? Právě totéž je při krátké adoraci. Je veliký rozdíl, zdali jsme před Nejsvětějším čtyry jednolitě čtvrt hodiny oddělené všelijakým bytí i dobrým zaměstnáním, či spojíme-li je v jednu hodinu nepřetržitou... Ale nepřihází se teď často, že život kněze všecek ohromnou prací zaujat?... Zkušenost nás učí však, že čím více máme práce s jinými, tím více musíme sebe duchovně sbíratí, občerstvovati, reficere, jak praví božský Spasitel, ego reficiam vos! Neboť jinak upadáme do nebezpečí i při největší horlivosti apoštolské, ž: se vyprázdňíme docela, jak význačná metafora praví, a sám Duch sv. v realismu skoro nepřeložitelném. vyjadřuje: »in vita sua projecit intima sua.« Vy ukazujete mi svůj denní pořádek a ukazujete, jak solva se dostanete k breviři; já jsem o tom též přesvědčen ale pravím Vám zkrátka: »Určete den, kdy vstanete o hodinu dříve a stravte tuto hodinu před Nejsvětějším a já Vám ručím, že veskerá Vaše práce denně, ano celého téhodne, zkusi účinek té šťastné hodiny; skrze ni budete více a lépe pracovati.

Píšu tyto řádky na Štědrý den; myslím na pastýře a jejich návštěvu u božského dítěte v jeslíchách. Transeamus usque Bethlehem, pravili; Bethlehem jest dům chleba. Bethlehem pro kněze jest zvlášť eucharistický tabernákl. Rychle šli pastýři, venerunt festinantes. Sv. Lukáš nepraví, jak tam dlouho zůstali, ale dá se myslet, že hodina jim před božským dítětem ve společnosti nejsvětější Panny a sv. Josefa nebyla dlouhá... Nuže, zdaž můžeme jen jediné slovo vyvrátiti? Jsou jasná, důrazná, mluví nám k srdci, setřel bych jejich hloubku, kdybych poznámku si dovolil přičinili.

Přecházím k druhé věci: **Kterak může kněz účtu k nejsvětější Svátosti oltářní zvětšiti.** Omezím se jen na to nejnutnější. Úcta k nejsvětější Svátosti oltářní zvyšuje se 1. srchovanou péčí jak o hostie tak i o potřebné ku mši sv. vino. Pravím o hostie. V dřívějších dobách pokládali si kníza za veliké vyznamenání hostie pro nejsvětější obět připravovati. Vzpomínám toliko patrona země České, sv. Václava, jehož památku právě v tomto týdnu jsme byli světili. Vzpomínám Přemysla Otakara II., Jana Lucemburského a zvláště otce vlasti, Karla IV. Jak tomu dnes? Bohu díky, že i u nás minuly ony doby, kdy hostie pro mši sv. prodávaly prý se u kupců, samo sebou se rozumí i u žida. Dnes připravují se téměř všude pro nás v klášterích, ale nejednou mívá to i člověk méně spolehlivý. Jaká tu pro Bůh zodpovědnost pro rektora ecclesiae, kolik tu bude neplatných mší svatých?! Nestává se dále, že hostie bývají několik měsíců staré a nám ani nenapadne, abychom je kostelníku vrátili!

Přejdemež k vínu. Platí tu právě to, co jsem nyní propověděl. Pro hosty máme dobré vino, pro missae sacrificio bēřeme ho snad od nespolehlivého překupníka. Opakuji opět: Jaká tu zodpovědnost, kolik tu neplatných mší svatých!

2. Péči o posvátná místa a nádoby. V německém časopise »Eucharistia« již jednou zmíněném, vypravuje se, že v cibori nalezeny byly na konsekrovaných hostích moli a červi.) Nevím zda-li je to vůbec jen možné, aby tak velice ochladlá byla láska ku Kristu Ježíši v nejsv. Svátosti skrytému, avšak připomeňme si zde všichni povinnost purgace ciboria a renovace Sanctissima. »Domine, dilexi decorem domus tuae,« slova tato nechť nejen z úst našich plynou, ale i skutky se osvědčují. Jak jsou čisté konvičky, kde je uschovává kostelník, kdy jsou corporale, purificatorium naposledy čišťeno, srchovanou péčí o tyto na pohled malicherné věci zvyšujeme velice účtu k nejsvětější Svátosti oltářní.

3. Sem patří i *«reverentia externa»*. Zachováváme ji, činíme-li v pravý čas předepsané genuflexe, jindy opět inclinace toliko, nebo prostě adorace. *«Reverentia interna»* osvědčuje se návštěvou Nejsvětějšího, meditací a pozorným sloužením mše svaté. Vojin dobře musí umětí svá cvičení — zdaž bychom mohli my zůstatí lhostejným. Úcta k Bohu to žádá, abychom i v těchto *«nepatrnostech»* byli svědomitými.

Toť v krátkosti a jenom letmo jaksi naznačené věci, jejichžto přesných zachováním a o ně starostlivostí staneme se podobnější Pánu Bohu.

Připomínám toliko ku konci, že Jeho Excellence, nejdůstojnější pan biskup náš o adoraci sacerdotum se velice zajímá. A praeses *«adorationis sacerdotum coram Sanctissimo»* naší diecése, veldp. Monsig. Josef Kowář, spiritual semináře v Litoměřicích pohnul mne jen, že jsem dnes v tomto kroužku, důst. pánové, o ní mluvil. Psalť mi mezi jiným kdysi takto: *«Scio equidem Vos sacerdotes Turnovienses labore et negotiis premi-forte unam tamen horam singulis hebdomadis in ecclesia integram coram Sanctissimo adorans unus alterve vestrum posset. Reverendissimo Episcopo nostro valde cordi est propagatio hujus unionis sacerdotum adoratorum. Hoc persuasum habetas, si exsequeris, quod propono, fore, ut magnum in re Tua successum et benedictionem habetas... Rogo impense, ut saltem alios sacerdotes quaeras in vicinis, oppidis et pagis, qui hoc praestare facilius vel facile possunt. Sis inter Tuos coaetaneos zelator hujus operis. Jeho Excellence nejdůstoj. pan biskup první k adoraci náležel, a i na svých obtížných visitacích opouští hostinu a veselou společnost a spěchá na hodinku před svatoštanek Krista Ježíše. Nuže následujme svého vůdce. Klerus litoměřické diecése požívá všude dobrého jména. Nam mladším nechť jsou šediny starších bratrů na vinici upracovaných pobídkou k horlivosti a vytrvalosti. Vzpomeňme věčně všech oněch chrámů, které k účtě Boha trojediného jejich nezlomnou pili byly vystavěny, renovovány; všech oněch katolických spolků, jež byly k podnětu jejich založeny; oněch časopisů, jimiž dnes zvláště světlo poznání začíná svítiti. Nepřítel Kristův zdá se, že je dnes před katolicismem na útěku; poznání v lidu čím dále silnější, že bez Boha, bez účty k Bohu, a jeho zástupcům — kněžím, to dále nepůjde. Skvělé výsledky sjezdů v Praze i v Táboře pravdu moji potvrzují. Když vlastenecké kněžstvo tolik již rozhodností, tolik obětavostí při všem dobrém osvědčilo, nebude mu ani na vytrvalosti scházeti při krásné pobožnosti k uctění nejsvětější Svátosti oltární. Kde věčné světlo až do dnes osamělé bylo, ať nestane se tak na dále. Buďme světlo hořící lidu našemu ve všem, zvláště však v účtě k Nejsvětějšímu. Simus lucernae ardentis pro populo, prae primis coram Sanctissimo.*

Maří Magdalena.

Puše smutná, hříchem pokálená,
kaj se jako Maří Magdalena!

Ona s pláčem k nohám Páně klekla,
z jejich očí slza na ně tekla.

Ona stírala ji kadeřemi —
velký byl to bol, velký, ač němý.

Tak i ty pod křížem plač svých hříchů,
až se Kristus ozve v duše tichu:

„Odpouští se tobě mnoho hříchů,
neboť ty jsi mnoho milovala!“

K. D. Lutínov.

Svatá panna Veronika.

Ó blahá duše, která čista
jsi jako lilje bílý květ —
však přece můžeš býti jista,
že kříž ti sbije Bůh i svět!

* * *

Skonává máti — kolem lože
pět dcerek, růží plačících —
a matka zdvihá bledou ruku,
by požehnala děti svých:

„Nic neodkazuji vám zlata,
skvost nemám pro vás uchován:
Přec patero vám perel dávám,
patero perel: Božích ran!

Z těch prýštilo mi utěšení,
tot' pravá blaha studnice!
Tam skryjte se, když bolest přijde
neb rozkoš světa, svůdnice!“

Nejmladší dcera Veronika
si ránu v boku zvolila
a zaslubujíc duši Pánu,
k Ježíši tak se modlila:

„Chci věčně na Tvém Srdeci dlíti,
můj Kriste, choti nejdrazší!“
Pak budeš mítí místo kvítí
na svojem čele — bodláčí!

„Chci věčně nevěstou Tvou býti,
chei vykrváčet v bodláčí!“
Pak zkvete na tvé hlavě kvítí,
nevěsto moje nejsladší!

* * *

Ó blahá duše, která čista
jsi jako lilje bílý květ!
Však přes to můžeš býti jista,
že kříž ti vloží Bůh i svět!

K. D. Lutinoc.

Ze života a spisů blah. Markéty Marie Alacoque.

(Číst dále.)

Gak pokračovala dále ve vypočítávání milostí jí od Pána udělených. ačkoliv čas od času se jí zmocňovalo nevysvětlitelné rozčilení. Blahoslavená poznala, že mocný odpor se zmocňoval její rukou. Říkávala: Treba to bylo pro poslušnost, já přece psáti nebudu o těch milostech, které mi Pán udělil ve třetím a čtvrtém roce mého klášterního života. Ale tu mne poctil Pán svou návštěvou a pravil: Milá dcero, chceš mi darovati své srdce, aby v něm má trpělivá láska, již celý svět opovrhá, mohla spočinouti? Já jsem odpovíděla: Pane můj, Ty víš, že Ti cele patřím; čin se mnou podle přání! On mi řekl: Víš, proč ti uděluji tak hojně milosti? Proto, abych z tebe učinil svatyni, ve které by oheň mé lásky ustavičně plápolal. Tvé srdce jest jako oltář posvěcený, který nemá býti znečištěn. Já jsem je vyvolil, abych Otci nebeskému mohl jako zápalnou oběť přinést a tím jeho spravedlnost upokojil a vzdal mu slávu věčnou a nekonečnou; a to všecko za oběť, kterou ty přinášíš mně, abys mne tím uctívala. V té době cítila jsem v srdci žár tak mocný a plápolavý, že bych byla nejraději, bych ti dám čistí v knize života; tam jest obsažena věda lásky. A ukázal mi své srdce, kdež četla jsem tato slova: Má láska panuje utrpením, vítězí pokorou a spoji se s jednocením; ta slova vtiskla se myslí mé tak, že nikdy z paměti nezmizela. Jindy připravovala jsem se opět na svatě přijímání, když jsem jakýsi hlas uslyšela, který mi řekl: Pohleď, má milá dcero, jak špatně se mnou zachází

jedna duše, která mne má přijati. Ona obnovila všechny bolesti mého utrpení. Já jsem se Mu vrhla k nohoun, dojata bolesti a strachem; slzami, které jsem nemohla zadržeti, skrápěla jsem Jeho svaté nohy a pravila jsem: Pane a Bože můj, může-li Ti můj život tomu bezpráví prospěti, ačkoliv bezpráví ode mne páchaná jsou tisíckrát větší než jiná, nuž tedy zde jsem — chci býtí Tvou otrokyní, čiň se mnou, co se Ti líbí. Já chci, pravil mi Pán, abys, když poznáš, jak ona duše se mnou špatně zachází, se vrhla k mým nohoun, když si mne byla přijala (v nejsvětější Svátosti) a mé Srdce veřejně odprosila, přinašeje tím Otci nebeskému krvavou obětí svatého kříže na ten účel, abys tím počtu vzdala mému Srdci a dostiučinila za bezpráví, od onoho srdce mi způsobená. Byla jsem velice překvapena při těch slovech o duši, která má býtí ve svaté krvi Páně očištěna; ale hlas řekl mi dále: Duše ta se ještě neoctlá v hříchu, ale náklonnost k hříchu ji přece neopustila; a já mám větší ošklivost před touto náklonností než před hříchem samým; proto bylo by to nehodné, obětovati mou krev k vůli opovržení nad pokazeným již srdcem, když totiž náklonnost k zlému kořen zkázy jest. Po těch slovech musila jsem snášeti veliké bolesti, žádajíc bez ustání milosrdenství od Pána, jenž mi jednoho velikonočního dne po svatém přijímání pravil: Slyšel jsem tvůj nářek a chci mlti milosrdenství nad tvou duší. To mne velice potěšilo.

Když jsem jednouráte ve své duši cítila jako smrtelný zápas, pocítil mne Pán svou návštěvou a pravil. Vstup, dcero, do této květné zahrady, abys povzbudila svou nycí duši. Věděla jsem, že to bylo Jeho svaté Srdce, v němž rozmanitost květů (cností) byla tak libá, že jejich krása byla podivuhodná. Když jsem všechny prohlédla, aniž bych se jich dotekla, pravil mi Pán: Můžeš si utrhnouti květiny dle libosti. Já vrhla jsem se mu k nohoun a řekla jsem: Můj Božský Spasiteli, nechci nic jiného než Tebe, Ty jsi pro mne kytičky myrrhy, kterou chci vždy mítí v objetí své lásky. Dobře jsi si vybrala, odpověděl Božský Spasitel. Není třeba než této myrrhy, která může zachovati lásce její krásu a líbeznot. Tento život pozemský jest pro ni vhodným časem; ale láska neustane ani na věčnosti.

Jednoho večera jsem šla připravovati hostie pro nejsvětější obětí milovaného duše mé, které mne všude stopoval; tu spatřila jsem Ho, že chce těžké břímě na moje ramena naložiti. Byla bych pod tíží klesla, kdyby mne nebyl posílil; on pravil mi: „Chceš snášeti tíži mé spravedlivé svatosti? Jinak bych ji musil obtížiti tuto řeholnici (jejíž jméno mi Pán zjevil). Hned vrhla jsem se mu k nohoun, řkouc: Raději znič mne Pane až na prach, než aby ztracena byla ta duše, která jest Ti tak milou. Nešetři ani mého života; obětují se Ti úplně. Když jsem se chtěla od země pozdvihnouti, seznala jsem, že jsem obtížena a tísněna tak, že jsem se sotva vlékla i při tom jsem cítila jako hořící oheň v sobě, který pronikal až na kosti; musila jsem ulehnouti, jsouc těžce nemocna. Bůh sám ví, co jsem tenkrát zkusila. Bolesti mé byly tak velké, že léky je ještě rozmnožovaly; musila jsem však léky přijímati, protože mi byly podávány ze starostlivé lásky o mne.

Nejraději bych se byla viděla opuštěna a osamocena od všech tvorů, abych se mému trpělivému Ježíši mohla přizpůsobiti. Měla jsem tak velkou žádost jej přijati, že nevědouc co činiti, dala jsem se s veškerou vroucností do pláče.

Moje tresty a bolesti podobaly se bolestem duší v očistci, které trpí hlavně tím, že nemohou patřiti na své nejvyšší Dobro. Ale vzdor té vroucné touze, která hrozila mne stráviti, ukázal mi přece můj božský Mistr, že jsem nehodna abych jej hostila ve svém srdci; to mi způsobilo neméně úzkost než jeho blížení se.

Několikráte nedal mi Pán poznati mou nicotu, za to však ukázal mi obraz své lásky. Toužila jsem po tom, aby mi dovolil přijati svaté jeho Tělo, i kdybych musila jíti po plamenné cestě bosýma nohama; neboť taková útrapa by se mi byla zdála ničím proti bolesti, že jsem nemohla jíti ke svatému přijímání.

Jindy za své nemoci cítila jsem, jakoby mne něco nutilo jíti do choru a ke svatému přijímání, ačkoliv jsem byla tak slabá, že bych to nebyla v stavu. Viděla jsem, že mé svylenky jsou marné, nedá-li mi ten, který mne k sobě táhnul, sílu takovou, abych svou žádost mohla vyplniti. On také nemeskal mi na pomoc

přispěti; neboť zdálo se mi, že se mne dotýká svou rukou a říká mi: »Čeho se obáváš, dcero, ohnivě víry? Zdvihni se, vstaň a pojď mne hledati!« Na to citila jsem se tak silnou, že jsem myslila, že nemám žádné bolesti. Zdvihla jsem se bez vědomí sestry opatrovnice; ta poručila mi opět hned ulehnutí, ačkoliv jsem ji dotvrzovala, že jsem zdráva. Pak přišla ještě naše milá matka a přislíbila mne z neposlušnosti; já však jsem ji proto nic neřekla, bojí se, kdyby to byla jen domněnka a ona že by to za pravdu měla.¹⁾

Při jiné příležitosti pravil mi Pán: »Milá dcero, co si vyvolíš: přijati mne nehodně a pak vstoupiti do nebe, nebo zbavena býti svatého přijímání, abys mne tím oslavila a pak aby tě peklo pohltilo.« Láska mi ukázala cestu a dala odpověď; řekl jsem s veškerou vroucností svého srdce: »Pane, dej tu hroznou propast rozevřiti a uvidíš, že touha tebe oslaviti mne tam ihned uvrhne a citila jsem bolest nad tím, že tento chléb živý nevhodně je přijímán, což zvláště od té doby znám, kdy mi pán ukázal, jak s ním špatně zachází jedna každá duše, kde jest jako svázán, nohama poslapán a opovrhován, na což si mi stěžoval smutnými slovy: »Pohled, jak hříšníci se mnou zachází a opovrhují mnou.« Také jsem viděla Pána v jednom srdci, které jeho láске odporovalo: on měl ruce (dlaně) na svatých uších, oči zavřené a řekl: »Já neslyším, co se mi povídá, nevidím bídnost člověka aby mé srdce o ničem nevědělo a bylo necitelné pro něho, jako on jest pro mne.«

Jedenkrát v pátek pocítila jsem mezi mši sv. touhu uctiti utrpení mého ukřižovaného ženicha, neboť on mi řekl laskavě, abych vždy v pátek přišla klaněti se mu třiatřicetkrát na dřevě kříže, které jest trůnem milosrdenství; poklonila jsem se mu hluboce k nohám kříže a hleděla jsem se udržeti v t y c h z m ý s l e n k á c h, které měla Panna Maria pod křížem při utrpení Páně, obětující se cele Otci nebeskému se vším utrpením svého božského Syna, žádajíc za obrácení a polepšení srdcí zatvrzelých. Pro ty, kteří by věrně tuto pobožnost konali, chce Panna Marie vyprostiti šťastnou hodinku smrti.

Jindy naučil myšlenkám, které nutno mít při třech zbožných cvičeních velice důležitých:

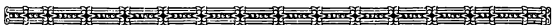
1. při mši sv., aby měla tytéž myšlenky, které měla Panna Maria u kříže.
2. při svatém přijímání, ve kterém mu mám obětovati myšlenky, které měla Panna Maria v okamžiku Početi božského Syna; mám se všemožně přičiniti na jeho přímluvu myšlenek co nejpodobnějších dosáhnouti a říci se svatou Pannou: »Aj já dívka Páně!«
3. při modlitbě mám obětovati takové myšlenky, které měla svatá Panna, když byla při očisťování ve chrámě.

Když jsem byla před nejsvětější Svátostí, radujíc se z přítomnosti milého mé duše a jeho laskavosti, opouštěla jsem ho bez odporu, jestliže poslušnost mi kázala odejiti. Proto pravila jsem mu: »Málo na tom záleží, čím mne zaměstnáváš, celý čas patří tobě, a ne mě. Záleží na tobě, abys se mnou nakládal podle své vlastní vůle; ale já chci nechati své srdce před nejsvětější božskou svátostí, činiti tvou vůli a obětovati ti svou. Nuž tedy, můj sverchovaný Pane, mé srdce bude vždy před tebou jako lampa věčná hořící, která se stravuje ku tvé počtě. Prosim pokorně Serafíny láskou k Bohu plápolající, aby obětovali Bohu svatý plápol svůj a tím doplnili mou skrovnou lásku a lásku všech tvorů.

Když jsem několikrát podobné myšlenky opakovala, pravil mi hlasem velice slyšitelným jednou, když jsem se mu poklonila, chtějíc odejiti: »Ty tedy chceš odejiti bez srdce, které odsud (od tabernakulu) nemá odejiti? Za to já je naplním skvostným olejem, který v něm udrží bez ustání plamen mé lásky. Dobrá vůle má býti knotem, který nikdy nekončí. A vše, cokoli bys činila a trpěla s pomocí mé milosti, vše to musíš uložit v mém Srdci, aby se vše obrátilo ve skvostný balsám, který by byl olejem pro tu lampu, aby vše stráveno bylo ohněm mé božské lásky.« Já jsem se přičinila tak se zachovati, jak on mne poučil.

¹⁾ Toto pozdravení a důtka nestaly se asi za velebné matky Greyfié, jak dlejí bude řečeno; neboť toto stalo se r. 1674. za doby velebné matky de Saumaise.

Spasitel můj dodal ještě: „Má milá dcero mám takové zalíbení na tvém srdci, že chci ti místo něho býti a tobě za srdce sloužiti.“ To učinil Pán tak citlivě, že jsem o tom nemohla na žádný způsob pochybovati. Potom mi jeho dobrota dovolila tak blízko přistoupiti k jeho vznešenosti, že to ani nemohu slovy vyjádřiti. Někdy pak ukázal mi mé srdce, které však nyní patří jemu a ne mně, jakožto věčnou lampu před nejsvětější Svátostí a pravil: „Pověz mi, zdaž jsi utrpěla škodu při výměně se mnou, když jsi se mi úplně oddala? Měj jen starost o to, aby olej v lampě byl, o oheň a o plamen já se postarám.“ Po těch slovech dal mi radovati se z jeho božských laskavostí; má duše pak ocitla se v tak velkém radostném vytržení, že jsem již myslila, že se oddělí od těla. Jindy opět pravil mi Pán: „Dej pozor, aby lampa nikdy nevyhasla; neboť vyhasne-li jen jednou, nebudeš mít nikdy plamene, abys opět rozsvítila.“ (Příště dále.)

Milodary božského Srdce Páně.

Z Nemyčevsi. Plně svůj učiněný slib, vzdávám božskému Srdci Pána Ježíše a nej-sv. Panně Marii Lúrdské, jakož i sv. Josefu nejvroucnější díky za vyslyšení proseb mých. *V. K.*

Od Přerova. Učiněný slib svůj plně, vzdávám nejvroucnější díky božskému Srdci Páně, Matičce Boží, sv. Janu Nep. a sv. Petru Kláveru za vyslyšení mých proseb. *J. F.*

Od Kyjova z V. Plně slib svůj, vzdávám tisíceré díky božskému Srdci Páně, nejbl. Panně Marii, pomocnici a sv. Anně za udělené milosti ve mnohých případech. *F. P.*

Z Třebíče. Plně tímto svůj slib, vzdávám nejvroucnější díky božskému Srdci Páně, blahoslavené Panně Marii, sv. Josefu za vyslyšení mých proseb po vykonané 9denní pobožnosti. *N. X.*

Z Frydku. Nalézajíc se ve hrozně úzkosti, obrátila jsem se s celou důvěrou

k nejsv. Srdci Páně, konajíc 9denní pobožnost. Prosbá má byla vyslyšena, a proto vzdávám své nejvroucnější díky nejsv. Srdci Páně. *A. R.*

Ze Židenic. Vzdávám veřejné díky nejsv. Rodině za uzdravení z těžké nemoci. *T. F.*

Ze Hrádkova. Protož plním svůj slib a vzdávám nejvrdečnější díky všem mým přímluvcům, k nimž v nemoci mé jsem o pomoc volala a vyslyšena byla. *A. V.*

Od Bzence. Nejsrdčnější díky vzdávám božskému Srdci Páně, Panně Marii a sv. Josefu za vyslyšení proseb mých v nedostatku práce, jakož i v nemoci mé. *J. K.*

Z Brandýse nad Orlicí. Nejvroucnější díky vzdávám božskému Srdci Pána Ježíše, přesvaté Matce Boží Marii Panně za vyslyšení našich proseb a uzdravení hochá z těžké nemoci. *K. O.*

Zájmy Krista Pána v různých zemích.

Podává Placidus Buchta.

Rím a Itálie. Sv. Otec Lev XIII. vytkl sobě za účel životní pracovati ku spojení církví, které se byly odstěpily. Chce, aby se opět přiblížila k jednotě, a byla jedno srdce a jedna mysl, jako před věky o prvních letnicích. Proto doporučuje vzývání Ducha sv., který jest

osvěcovatelem srdci lidských. Aby ku vzývání tomuto moeně povzbudil, vydal sv. Otec k posledním svátkům svatodušním zvláštní list, encykliku o duchu svatém, ve které staví pod ochranu Jeho největší úlohy svého pontifikátu: obrod křesťanské společnosti a obnovení

jednoty církve. Prohřívá tajemství nejsv. Trojice a zvláště vylučuje při tom působení Ducha sv. na círk-v a duši. Vyzývá věřící ku vyznání Ducha svatého, jehož působnosti mnozí neznají a velmi mnozí proti Němu hřeší. Nařizuje roční svatodušní pobožnost devítidenní a obdařuje ji odpustky 7 let každého dne a plnomocnými odpustky pro ty, kdož svaté svátosti přijmou. Dodáváme tuto, že slavný kardinál Manning, který veliké věci pro církev katolickou vykonal, byl horlivým šířitelem vyznání Ducha sv., o jehožto působnosti nad to zvláštní dvousvazkové dílo napsal. Také nám, chceme-li v choulostivých nynějších dobách něco řádného vykonal, potřebí jest vroucně volati: Pošli Ducha Svého a znovustvoření budeme a obnoví se tvář země!

Rakousko. Doba naše jest rozhodně důležitým stanoviskem v proudu věků k vývoji člověčenstva a dle toho, jak vypadne na konec zápas protivných mocností světem hýbajících, utváří se budoucnost na dobu nedozírnou. Rozumí se, že zástupcové ducha církve Kristovy, která má poslání světové, nesmějí klásti ruce v kln, ale rozšiřovati zásady její ve vrstvy co možná nejširší! Myslénka sebe užitečnější nepřinese ovoce, zůstane-li majetkem jednotlivce, nepronikne-li mnohých! Z této příčiny konají se veliké hromadné katolické sjezdy, z nichž jeden určen letos zase na vlasti naše, a sice konán bude v Čechách, v Hradci Králové dne 22., 23. a 24. srpna za příležitosti posvěcení diecéšního spolkového domu „Adalbertina“ v jubilejním roce mučednické smrti prvního biskupa Čecha, sv. Vojtěcha. Jednati se

tani bude o všem, cokoliv třeba v našem životě buď napravit nebo posílniti a utvrditi. Dle důvěrné porady konané v Praze, lze kromě toho s jistotou ještě sděliti, že roku 1898. bude konán českoslovanský sjezd katolický v Praze a roku 1899. katolický diecéšní sjezd v Lito-měřicku.

Francie. „Osservatore Romano“ uveřejňuje list, který opakuje papežova nařízení, aby francouzští katolíci bez ohledu na to, čemu dávají theoretický přednost, uznávali nynější vládní formu a s použitím zákonitých prostředků hleděli znenáhla zlepšiti zákonodárství. Papež obrací se s napomenutím k nestranným mužům všech politických odstínů. V poslední době byly z bonapartovské a orleanovské strany učiněny pokusy k oživení znenáhla zanikající účasti pro Orleány a Bonaparty. Vzhledem k tomu, že tyto snahy znamenají nebezpečí pro započaté papežem dílo smíření katolíků s republikánskou státní formou, nelze se diviti, že papež hledí je zavčas předejiti.

Amerika. Dle sdělení „Köln. V. Z.“ z nového Yorku, usnesl se katolický sjezd zříditi v Mexiku katolickou universitu. Úmysl tento došel v Římě schválení a již se jedná o to, aby se stal co nejrychleji skutkem. V čele celého podniku stojí arcibiskup mexický. Zřízení mají býti tři fakulty: bohoslovecká, filosofická a právnická. — V Argentinii zřízena byla právě apoštolskou Stolicí hierarchie. Jest zde novým arcibiskupským sídlem Buenos Ayres se sedmi biskupstvími. Zřízení hierarchie má vždy svěží život církevní za následek. Nejlepším toho důkazem jsou evropské Anglicko a Škotsko.

Rozšíření víry Kristovy.

N ežli vstoupil Pán Ježíš na nebesa, dal shromážděným apoštolům svým rozkaz, řka: „Dána jest mi veliká moc na nebi i na zemi. Protož jdouce učte všechny národy, křtíce je ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého.“ Apostolové pak posílnění milostí Ducha sv. vyplnili rozkaz Pána a Mistra svého. Hned o letnicích kázal apoštol Petr shromážděnému zástupu lidu ze všech národů a končin světa. Bylyť tehdy v Jerusaleme Partové i Medové a Elamité, lidé z Judska, Kapadocie, z Pontu a Asie. Frygie a Pamfylie, z Egypta a Lybie; bylyť tam Řekové, Římané i židé na víru obrácení, Kretové a Arabové. Tito všichni uvěřili slovům apostola, byli pokřtěni a přijavše

Ducha sv., stali se apoštoly, každý ve svém domově. Apoštolé pak rozešli se po celém světě a hlasali učení Pána Ježíše, potvrzující je zázraky, svatým příkladem svým a konečně mučnickou smrtí. V rozšiřování svaté víry nic jim neprekáželo, ani pronásledování, ani protivensví, ani živlové světa. V pravdě: »Po veškeré zemi rozešel se zvuk jejich a po všech končinách okrásku země slova jejich.«

Simé učení Ježíše Krista zaseto apoštoly a jejich nástupcové horlivě pokračovali v díle apoštolském, které náramně rychle prospívalo, jsouc požehnáním Božím všude prováděno. Již na začátku 2. století dává mistodržitel Bithynský Pínius ml. císaři Trajanovi zprávu o křesťanství, že nejen ve městech, ale i po vsích a dědinách lidé přemnoží všeho věku, každého stavu a obojího pohlaví Krista cti, kdežto chrámy bohů pohanských stojí opuštěny, oběti se opomíjejí. Tak již na počátku byla církev Jerusalemská, Antiochenská, Efezská a Smyrnenská; ve 2. století církev Vienneská a Lyonská pod sv. Pothinem a jeho nástupcem Juenejem. I v pozdější době přes všechna pronásledování nepřestala církev ve hlásání učení Ježíše Krista. I poslání jsou k různým národům apoštolští mužové, jako do Anglie sv. Augustin, benediktin, do Německa sv. Bonifác, k slovanským národům sv. apoštolé naši Cyrill a Methoděj a jiní. Ba i do zámorních zemí odvážili se Bohem nadšení mužové hlásati sv. evangelium, jako František Xaver, Petr Klaver a jiní. Všichni tito apoštolé slova Božího byli takřka nástroji Prozřetelnosti božské.

Až podnes ve všech dílech světa jsou misionáři rozličných řádů, aby mezi pohany rozžehli světlo sv. víry naší a přinesli těm národům pravou vzdělávací křesťanskou. Proto vedle kostelů zakládají misionáři všude školy, nemocnice, sirotčince a jiné dobročinné ústavy a sice z dobročinných příspěvků a darů horlivých křesťanů ponejvíce z Evropy.

Nemálo přispívá ku rozšíření sv. víry veliký misionářský ústav v Římě, »Propaganda«, kdež domorodci téměř všech národů na světě cvičí se na budoucí misionáře a apoštoly víry, každý u svého národa. Ještě mnoho jest pohanů! Ještě velká práce! Ještě mnoho obětí bude potřeba, až všechny ty milliony pohanů obráceny budou na viru křesťanskou a stanou se ovcemi v ovčinci Kristově. Protož modleme se vroucně tento měsíc! Volejme z hloubi srdce k nejsv. Srdci Ježíšovu: Přijď Království Tvé! Podporujeme také dle možno-ti všechno, co ku rozšíření a upevnění sv. víry jak u nás tak i u jiných národů napomáhá. Modlitbou a dobrovolnými podporami misii staneme se i my apoštoly uprostřed světa.

Obětování úmyslu denního.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětují Tobě po celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(ie), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skulky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětují za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za rozšíření sv. víry naší skrze misie, a na všechny úmysly, jež odporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš česko-slovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocně. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, buďž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.) Sv. Josefe, vzore a patronu ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. 1891.)

Svatý Michaeli archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Úmysl v srpnu: Apoštolát dobrého příkladu.

Tiskem benediktinské knihtiskárny v Brně.

Pojďte k Ježíši a zůstaňte u Něho! Srdce Jeho si toho přeje, slibujíc vám hojně milosti, vyplňte-li přání Jeho. *sv. Alfons.*

Píseň k Pánu Ježíši.

(Voině přeloženo dle „O heiliger Morgen.“)

jitro posvátné,
jež v srdci vstává,
když v lásce úchvatné
Bůh nám se dává.
Tu Ježíš přichází
s nebes k nám dolů
a duši provází
ke svému stolu.

Nebeským plamenem
šlehá to v duši,
v srdci dřív kamenném
blahem to buší.
Vidím Tě, Ježíši,
kořím se, Pane,
milostí nejvyšší
srdce mi plane!

Touží a umírá
duše má, Kriste,
v Tebe se zavírá
v milosti čistě.
Tebe jen najítí,
po Tobě toužit,
s Tebou se spojití,
věčně Ti sloužit.

Slunce mé přeskvoucí,
Ježíši drahý,
touhy své horoucí
přání i snahy,
to vše já Tobě dám
nehodný v obět',
Ty jen, ó Pane, sám
duši mou posvět!

Blažená hodina
s Ježíšem býti,
žádoucí hostina
v srdci Jej míti.
Jak se tu veselí
duše, má stále,
modlí se s anděly
Ježíši k chvále.

Nábožné nadšení
nitrem mi hýbá,
ret když můj v rozchvění
Ježíše líbá,
libá Jej, celuje,
v srdci si chová,
v Něm se mu zjevuje
krása vždy nová.

Nevěsto milená,
dí Ježíš k duši,
veškera síla má
pro tebe buší.
Vždy jsem tě miloval
ve svatě pýše,
přivést tě toužil
do Boží říše.

Ježíši nejsladší,
milostí zdroji,
srdce mé nestačí
té lásce Tvojí.
Tebe chci milovat,
Tobě chci žítí,
za Tebe bojovat,
Tebe jen ctíti.

Živote sladkosti,
naděje v boji,
útěcho v žalosti,
touhy mé zdroji,

jiskro ty zářivá,
lásko má věčná,
necht' vždy Ti zaznívá
píseň má vděčná!

Fr. Chramosta.

Svaté svátosti a význam jejich v životě křesťanském.

(Část další.)

Podstatu, důležitost a užitečnost sv. svátostí poznáme ještě lépe, pakli uvážíme, čím jsme, majíce a užívající těchto sedmero pramenů milosti Boží? Jsme předně dítkami Božími, bratřími a sestrami Bohočlověka a spoludědici jeho věčného království, jsme plnoprávními členy jeho samospasitelné církve na zemi; jsme bojovníky Božími, Bohem k této úloze posilněnými a pomazanými; on obrnil nás „pancířem spravedlnosti a štítem víry, od něhož se všechny střely zlého ducha odrážejí“;

jsme s Bohem smířeni, neboť vysvobodil nás Kristus z otroctví ďabla a a obmyl nás předrahou krví svou;

jsme přáteli Božími, jež u stolu svého Syn Boží krmí tělem a napájí krví svou;

jsme zástupci Božími v rodině, podporou lidské společnosti, jako otcové a matky spojení jsouce posvátným svazkem Bohem založeného manželství;

jsme kněžími Boha pravého, jež obdařil mocí nadpřirozenou a učinil učiteli, vůdci a prostředníky lidu věřícího;

jsme konečně vyvolenci Božími, jež v posledním boji silí Pán, abychom s křížem v ruce posledním nástrahám zlého ducha šťastně ušli a k nebeské vlasti spěchali.

Zkrátka řečeno, majíce a užívající milosti sv. svátostmi nám udělených, jsme pravými křesťany, t. j. bratřími a následovníky Ježíše Krista.

Uvažujme jednotlivosti.

Křtem svatým vřaduje a přijímá nás Kristus do církve své a dává nám jméno i domovské právo říše své. Znamení nezrušitelné, které nám při tom v duši vtiskuje, pojišťuje nám právo toto, tak že ho nikdy ztratiti nemůžeme. Křest otvírá nám přístup ku všem úřadům a k veškeré cti Ježíše Krista. Jako dle francouzského přísloví každý kaprál sebou již hůl maršálskou nosí, tak můžeme ještě s větším právem říci, že každý pokřtěný má jisté právo na nebeskou blaženost, na vznešené nebeské knížectví. V pohanské starobylosti u veliké vážnosti bylo římské občanství. Když vrchní jerusalemský sv. Pavla k bičování už uvázati dal, ale zaslechl, že Pavel jest občanem římským, ulekl se, a zacházel s ním s velikou šetrností. Která hodnota ale může se měřiti s hodnotou křesťana? I císař na svém trůnu může jen důstojností křesťana svému stavu dodatí pravé vznešenosti, neboť tato mu zůstává i tehdy, kdy císařský purpur s ním klesá v hrob.

Sv. břimování činí z křesťanů statečné bojovníky; vtiskuje jim pečeť Ducha sv. a obdařuje je sedmi dary

téhož Ducha sv. Jako kdysi mladík za významných obřadů na rytíře pasován býval a od té doby štít svůj nositi směl, tak bývá křesťan ve sv. biřmování na rytíře Kristova pasován. Muž i žena, oba jsou nyní toho hodni, aby ústy víru svou vyznávali, ji hájili, dle ní žili, za ni umřítí mohli. Máme dosti příkladů v dějinách, kterak dospěli sv. biřmováním úplně v duši své změněni byli, nabyvše takové jasnosti v přesvědčení víry své a takové stálosti vůle, která jen s hůry přijíti může.

Tak jevil se u sv. Františka Saleského od sv. biřmování ustavičný pokrok ve svatosti a dokonalosti života. Kdo pak z nás může postihnouti všechny ty zázraky milosti Boží, které se dějí ve zpovědnicích skrze milosti plnou svátost sv. pokání? Co by z nás bylo bez tohoto prostředku spásy a milosrdenství Božího? Kolikráte za den, ba za hodinu bývá duše naše raněna v boji se zlým nepřítelem spásy naší, v boji s vlastní žádostivostí, v boji se špatným světem, zdaž bychom nemuseli konečně umdliti a klesnouti, kdyby nás mocná ruka Boží nepodporovala! Skrze rozhrěšení kněze ve sv. zpovědi stéká takofka krev Kristova v duši a obmývá co na ní špinavého, hojí její rány a dodává nové síly a svěžestí. Nesčíslné davy duší jsou nyní v nebi, které by bez rozhrěšení v pekle se octly. Ptejte se jen oněch, kdož po dlouhém hříšném životě konečně přece se odhodlali s Bohem pořádek udělati a přemohše stud, pokorně ve zpovědnici se vyzpovídali, ptejte se jich, jak jim potom bylo? Zdaž nemusí onino všichni vám odpověděti: pokoj a radost dlouho necitěnou a neuťšenou vtilo v duši naší svaté rozhrěšení. Ptejte se těch, kdož často k svaté zpovědi chodí a duši svou myjí v krvi beránkové, co cítí v srdci svém? Útěcha již svět nedává, ale také nebeře, radost Pánu, spokojenost se vším a trpělivost

v soužení, dětinná důvěra v Boha a naděje na věčnou spásu, toť ovoce svaté zpovědi. A jestli že nás slovo sv. rozhrěšení ve jménu Boha nám uděleného již tak šťastným činí, co máme teprve říci o sv. přijímání, při němž v duši naší vchází host nejvzácnější, sám Syn Boží, Kristus Pán! Řeč naše není s to, aby blaženost, štěstí a vyznamenání naše vylíčila, kterých se nám dostává skrze nejsv. Svátost oltářní. Sám Kristus Pán, Král nebe a země, přichází k nám, chce býti hostem našim, chce se s duší naší co nejúžeji spojit a ji dary svými zahrnouti a jí dopřáti, aby zde již okousala slasti budoucího života nebeského. U stolu Páně není rozdílu stavu a bohatství; žádný jiný majetek nečiní nás hodu tohoto schopnými a hodnými jedině majetek milosti Boží. Každý křesťan, ať chudý či bohatý, ať vznešený či prostý, ať učený či neučený, ať duchovní či světský, každý bez rozdílu jest zván k této královské tabuli a má vždy místo své připravené mezi dvořeniny nebeského Krále, jakož praví sv. Pavel: „Jeden chléb a jedno tělo jsme všichni, kteří na jednom chlebě podíl máme. (I. Kor. 10.)

Svátost svazu manželského, posvěcuje pak svazek dvou křesťanských osob v rozmnožování pokolení lidského; svátostí touto zakládá se dle vůle Boží rodina a skrze ni celá společnost křesťanská. S posvěceným a v Bohu uzavřeným manželstvím vcházejí ctnosti křesťanské jak v palác bohatců, tak v chýše chudších. Svědomitým zachovávaním povinností, které sv. manželství křesťanům ukládá, by se tak mnohemu zlému ve světě a rodinách předešlo, tak mnohé zlo by se zmírnilo, tak mnohá nešťastí odstranila, a tak mnohé rodiny spokojeněji a bohumileji žiti mohly.

Abý pak všechny tyto skrze svaté svátosti plnící milosti lidem zprostředkovány býti mohly, a to po všechny

časy až do konce světa, potřebí jest určitého stavu. Kristus Pán sám jest veleknězem nového zákona, ale aby svatá jeho osoba zde na zemi viditelně zastupována byla, aby obzvláště Bohu nej-světější obět novozákonní neustále se přinášela a věřici neustále posvěcováni býti mohli, musil Spasitel založit stav kněžský a tomuto skrze obzvláštní svátost moc nadpřirozenou uděliti. Svátosti svěcení kněžstva nabývají svécenci moci nad tělem Kristovým a sice jak pravým v nejsvětější oběti, tak tajemným, totiž nad věřícími, kteřížto jsou údy tohoto těla jehož hlavou Spasitel jest. Proto uděluje se kněžím skrze tuto svátost nadpřirozená moc chléb a víno v tělo a krev Páně ve mši sv. proměňovati, obět tuto Bohu za lidstvo přinášeti, Tělo Páně věřícím rozdávat i také kajícím na místě Božím hříchy odpouštěti. Svátost tato ustanovuje na světě bohoslávu a jest skrze biskupskou a kněžskou moc pramenem požehnání a milosti pro pokolení lidské.

Na konci pak pouti vezdejší očekává křesťana ještě jedna svátost, poslední to dar milostný jeho Spasitele. Duch zlý, jenž za života ustavičně o spásu a duši ukládal, zdvojnásobňuje sílu svou, aby se duše v posledním okamžiku zmocnil. A zdaž je pro něho okamžiku příhodnějšího nad onen poslední? Tělo křesťana je slabé, vysílené buď starobou nebo krutou nemocí, duše sklíčená, ustrašená při myšlence jak na minulost tak na budoucnost, strach před soudem, bolest nad těmi, jež opustiti má; vše to tíží ducha umírajícího a činí jej slabým a malomocným. A tu by zajisté zlý duch vyhrál, kdyby Spasitel jako dobrý pastýř nepřispěl milostí a pomocí svou ubohé ovečky své v tomto hrozném nebezpečství. A k tomu ustanovil svátost posledního pomazání, skrze níž vlévá v umdlenou mysl sílu a zmužilost, zmírňuje strach před smrtí a soudem, odhání

ducha zlého, tak že když tělo odumírá, duše se vítězně vznáší k světlym výšinám.

To, co tu o sv. svátostech praveno, není ovšem zdaleka všechno, čím svaté svátosti jsou pro náš život pozemský. Obrazy, porovnání a slova řeči naší jsou tuze mdlá a slabá, aby vyjádřily jen poněkud hloubku, výšku a rozsah působnosti a užitečnosti těchto milostných prostředků spásy. Ony provázejí, opatrují, vedou, ba unášejí život jednotlivce, který se jen rovnati může jednodennímu životu jepice, ony kvasem svým pronikají a řídí život celého křesťanstva.

Na nich jest zbudována rodina, jimi jest živena a zachovávána; rodiny národů pak vedeny jsou skrze ně ke vzdělanosti a osvětě; státy křesťanské zařizují se ve svých zákonech a ústavách na základě svatých svátostí.

I tehdy, když státy nevěrou, nemravností a odpadnutím národův od církve půdu sv. svátostí opustily, i tehdy ještě jeví se nezníčitelná moc jejich na společnost lidskou. Vždyť předrahá krev Kristova stékala dlouho rourami svatých svátostí na celý ten útvar státní a živila všechny v něm spojené národy, nelze tedy hned blahodárný její účinek zrušiti byť by se i roury milostí, nevěrou a odpadlictvím zacpávaly. Pevně zakořeněné náhledy a názory z dob víry a pobožnosti zůstávají předce i na dále tak př. účta k stavu manželskému a kněžskému, byť se proti ní i mnozí vzpírali, jest ještě zbytkem z dob, kdy sv. svátosti i život stálů pronikaly.

Všeobecné zásady mravnosti jeví se i v zákonech státních, jsou rovněž také ještě zbytkem téhož vlivu. Pak tyje aspoň za dob našich nemocné tělo útvarů státních, ačkoli není s to, aby plným douškem pilo ze studně milostí Božích, neboť nevěrecký duch času tomu brání. tak tyje ještě z nezníčitelné milosti nashromážděné v dobách minulých zbožným

a účinným přijímáním sv. svátostí. Běda ale národům, běda státům, běda světu, jestli se nevrátí k studnici vody živé, k Bohu a jeho milosti, která se prýští v lidstvo svatými svátostmi, neboť bez této osoby živé usýchati bude jedna

ratolest po druhé mjeti křesťanský mrav a život, a lidstvo sklesne na stupeň, na němž stálo za pohanské doby staré. Jak smutný to ale stav, uvidíme z dalšího pojednání, v němž uvážíme čím jest lidstvo bez sv. svátostí.

Boh. Hendl.

Vyhlášení za blahoslaveného a za svatého

v církvi katolické.

Jak zajisté již mili čtenářové »Školy« slyšeli, prohlásil na Nanebevstoupení Páně roku letošního náš svatý Otec Lev XIII. dva blahoslavené sluhý Páně za svaté, a to s velikou slavností a okázalostí, jakož v naší sv. církvi od pradávna obyčejem jest. Tito noví světci jsou: sv. Antonín Maria Zaccaria, jehož svátek určen jest na 5. července, a svatý Petr Fourier, jehož slavnost se ročně dne 19. prosince konati má.

Jelikož vyhlášení za blahoslaveného a za svatého v církvi naší velikého jest významu a velké důležitosti, a jelikož mnozí pravého pojmu o tomto církevním úkonu nemají a tak mnohdy bludného jsou náhledu: chceme zde obsírněji poněkud o předmětu tomto pojednati, doufajíce, že věc naše milé čtenáře »Školy« zajímati bude.

Jedno z učení, z kterých obzvláštní útěcha, ozdoba a prospěch pravé církvi Kristové, církvi katolické vyplývá, jest učení o účtě a vzývání blahoslavenců, svatých a světic Božích. Jména jejich dávají se našim dítkám při křtu svatém, aby pod jejich mocnou a láskyplnou ochranou a přimlouvou v životě vezdejší tím snadněji mohly putovati a držíce se vzorného jejich příkladu, tím jistěji dojiti téže slávy v nebesích. Tu ale mnohdy lze slyšeti z úst katolíků jinak zbožných,

ale v tomto ohledu málo poučených, otázku: »Což mohou lidé na zemi, svaté v nebi dělati, anebo je teprve svatými jmenovati? Či není v nebi svatých více nežli jich nalézáme v seznamu svatých v kalendářích anebo v knihách jejich životopisů?« K otázce této odpovídáme předběžně, co praví sv. apoštol Jan ve svém zjevení 7.9. »V nebesích jest zástup veliký, ježž žádný přčítati nemůže, ze všech národů a pokolení a lidí a jazyků, kteří stojí před trůnem a před obličejem Beránka, oblečení v bílá roucha a palmy v rukách majíce, volají hlasem velikým, řkouce: Spasení Bohu našemu, který sedí na trůně, a Beránkovi.« Ano, k otázce oné můžeme směle odpověděti, že každý katolický křesťan, jenž v posvěcující milosti Boží umřel, do tohoto zástupu svatých Božích vešel. Aniž pak také církev svým vyhlášením za svaté je teprve svatými činí, neboť svatými už je učinil Bůh, církve toliko slavně prohlašuje: ten či onen jest dle svědectví, jež Bůh sám o něm vydal zázraky, opravdu svatým a může se mu pocta svatých vzdávati a prosby za jeho přimluvu k němu vysílati. Ostatně objasní se nám celá tato věc více, pakliže poznáme, kterak se ono vyhlášení za blahoslaveného a svatého v církvi katolické děje a co vše předcházeti musí. U věci této pak dlužno rozeznávati 1. vyhlášení

za blahoslaveného a 2. vyhlášení za svatého.

1. Vyhlášení za blahoslaveného (beatificatio). Vyhlášení toto jest slavně učiněný výrok papeže jakožto viditelné hlavy církve a náměstka Kristova na zemi, že v Pánu zesnulý katolík či katolička N. N. pro své rekovské ctnosti a zázraky, kteréž Bůh byl skrze něj, či ni vykonal, za blahoslaveného (blahoslavenou) považován, veřejně vyzván a ctěn býti může a má.

Mezi vyhlášením za blahoslaveného a za svatého jest ovšem jistý rozdíl; ono rozeznává se od toho tím, že papež při prohlášení za svatého určité a slavně prohlašuje, aby blahoslavenec ten či onen co svatý po veškeré církvi se ctil a vyzýval.

Vyhlašuje-li se některý sluha Boží životem a zázraky oslavený, za blahoslaveného, tu se tak děje jen pro nějakou část církve, některé biskupství, některou zemi, anebo jen pro některý řád naproti tomu, že 1. vyhlášený po celé církvi za svatého se uznává, 2. že se o přimluvu vyzývá v modlitbách veřejných, 3. že se jemu na počest stavi kostely, kaple, oltáře a sochy. 4. Že se vyzývá v hodinkách církevních a při mši svaté, že se mu na památku zvláštní den v roce, jako jeho svátek ustanovuje. 6. Že se na znamení svatosti vyobrazuje s nějakou ozdobou a svatozáří kolem hlavy, 7. že se jeho tělo, nebo ostatky veřejnému uctění vystavují, 8. a že se jeho svatý život věřícím předkládá k následování.

Dle zákonů v církvi platných, musí dříve býti vyhlášen za blahoslaveného, načež za nějaký čas následovati může vyhlášení za svatého.

Má-li kdo v církvi naší za blahoslaveného prohlášen býti, musí se nutně dokázati, že se při něm nalézají rekovské ctnosti a nepopíratelné zázraky.

Rekovskou nazývá se ta ctnost, kteráž nad obyčejnost a takorba nad

přirozenost lidskou vyvýšena jsouc, nejvyššího stupně dokonalosti dosáhla, tak že ten člověk, jenž ctnostmi rekovskými se skvěje, značně a patrně převyšuje ostatní spravedlivé křesťany, kteří, abychom tak řekli, zdoluhavějším a váhavějším krokem spějí ku křesťanské dokonalosti.

K takové rekovské výši především povznést se musily u toho, jenž za blahoslaveného prohlášen býti má, především tři božské ctnosti: víra, naděje a láska, jakož i čtyry hlavní ctnosti mravní: opatrnost, střídmost, spravedlnost a statečnost duchovní, se všemi možnými okolnostmi a účinky. Není však na tom dosti, aby ten, jenž za blahoslaveného prohlášen býti má, dotčené ctnosti toliko někdy, při některém činu, anebo příležitostně jen rekovsky byl osvědčil, nýbrž jest zapotřebí, aby se ony ctnosti jevily v celém jeho životě, ve všech důležitých poměrech jeho stavu a povolání.

Tak na př. u mužův, kteří církevní, anebo světské úřady zastávali, žádá se především, aby se byli vyznačili láskou, spravedlností a mírností, tak že sobě úřadů těch ani nežádali, tím méně jich sami vyhledávali. Při papežích na př. žádá se horlivost o zachování a šíření víry katolické, zastávání a hájení práv stolice Apoštolské. U králů na př. musí býti dokázána horlivost pro náboženství katolické, povolnost a úcta k nejvyšší hlavě církevní, spravedlivost k národům jiným, svědomitá a neunavná péče o blaho podaných, a dobrý příklad ve všem obcování.

Manželky na př. musí se za živa skvíti krásnými a výtečnými vlastnostmi, oddaností, věrností a láskou k manželům, starostlivostí o rodiny a svědomitým vychováváním dětí v bázni Boží atd.

Ejhle, jak přísně zkoumá církev život a ctnosti, a jaký vysoký stupeň doko-

nalosti žádá od toho, jež za blahoslaveného vyhlásiti má. Církev se řídí při soudu tomto soudem Božím, neboť jen také ctnosti může Bůh nejvyšš spravedlivý slávou nebeskou odměňovati.

Mimo to považuje se mučienictví za největší důkaz potřebných rekovských ctností. Mučeníkem dle názoru katolického jest ten, jenž pro víru křesťanskou, přičiněním nějakého nepřitele této víry, smrt byl podstoupil, aneb jistě, patrně smrti toliko zázrakem ušel.

Vedle rekovských ctností těchto žádá se, aby skrze toho, jenž za blahoslaveného vyhlášen býti má, zvláště po jeho smrti zázraky se děly. Co pak je to zázrak a jak soudí o něm katolík?

Zázrak jest událost v zevnějším viditelném světě, kteráž nad síly a moc přírodních sahá, tak že nikterakým způsobem se nemůže pokládati za účinek sil přírodních anebo lidských, a tudíž za skutek samého Boha všemohoucího uznána býti musí. Při vyhlášení tomto jest nejméně dvou takých nade vši pochybnost zjištěných zázraků potřeby. Při zkoumání zázraků jest církev nadobyčej přísná; tak se leckdy stává, že zázraky, o nichž celá veřejnost je přesvědčena, pro sebe menší nedostatek důkazů zavrhuje a za pravé neuznává. Svatá církev katolická hledá vždy jen pravdu a k uznání pravdy žádá neklamných důkazů.

(Přístě dále.)

Velepíseň nejsvětějšího Srdce.

Napsal Jarolm Stanislav Pavlík. (Č. d.)

Píseň 15.

Collum tuum sicut monilia.
(Cant. 1, 9.)

4. Jak nevěsta, jíž z kadeřavých vlasů
až na zem splývá ladně závoj fásný,
jíž na krku se třpytí řetěz krásný,
to samé perly u největším jasu:

Tak září krásou v nevýslovné vnaďe
ta duše, jež se zasvětila Kristu:
to růže bílá ve skupení listu,
jež vstříc nám kyne květné na zahradě.

V té růži plají perly rosy svěží:
to slzy kajcnosti, slzy smutku
a prášníky v ní zlaté dobrých skutků.

Jak třpytné hvězdičky, když venku sněží,
ty živé perličky... Jdi, duše moje,
a oblékni se do takého kroje.

Píseň 16.

Mureculas aureas faciemus tibi,
vermiculatas argente. (Cant. 1, 10.)

Slýš, hudba varhan zaznívá sem s nebe
a Serafinů mnohohlasný zpěv —
tam Ježíš Kristus v kruhu svatých děv,
ó panno moudrá, k sobě vábí Tebe:

Tě k mojí radosti můj Otec stvořil,
já vykoupil Tě sobě krví drahou,
a Utěšitel s milostí mé vláhou
v tvé srdce obraz Srdce mého vnořil.

My tvoje hrdlo zlatým řetězem
chcem' okrášlit, neb's byla vítězem
jak čistý Josef v domě Putifara.

Již dost' jsi vytrpěla pro mou lásku,
dost' dobrých skutků nasbírala klásků:
teď žij už u mne léta věčné jará!

Píseň k svatému Vincenci.

V nebeském krásném sídlí luhu
hvězd zlatých věncem ozdoben
uprostřed svatých nebes druhů
od Boha zvláště oslaven —
náš Vincenc svatý, který Krista
rád chudým v podar sladký chystá
a símé lásky rozsévá,
je rosou díků zalévá.

On nebál se ani pouta nosit,
svou dával v oběť svobodu,
on neustával hříšné prosit,
by Bohu získal úrodu.
Vincenci, plný smilování,
hle, jak se chudí k Tobě sklání,
to dítě, jež Tě provází,
jen Tebou smrti uchází!

Svatý Vincenc.

Svatému starci k nohoun kladou
svá přání chudí ubozí,
jej slávy věčné skvělou vnadou
andělé zdobí přemnozí —
vždyť k službám chudých vždycky stával,
jim dary hojně v bídě dával,
on těšil je a léčil, blažil,
jim stírat slzy vždy se snažil.

Tvá láska vede kroky Tvoje,
kde chudý leží opuštěn,
ta krotí bratří nepokoje,
tou v strasti chudák potěšen.
Ty těšíš ženy, děti, starce,
jsi nuzným v nouzi štědrý dárce,
v Tvém srdci chudý sirotek
nalézá spasný útulek.

Tak skončil světec svoje žití,
 Bůh dá mu slávy odplatu,
 již koruna se jeho svítí,
 již Ježíš kyne k návratu.
 On neví, má-li chudým sloužit,
 či po Bohu jen zbožně toužit —
 však byť i Bůh ho k sobě vzal,
 on chudé přec by miloval!

Tak duši svoji Kristu dává,
 svou lásku lidem ponechá,
 a když tu nouze někdy vstává,
 na pomoc v bídě přispěchá.
 Ó otče dobrý, naše chvála
 ať zní Ti povždy neustálá,
 ó otče náš, jen na nás hled
 a k nebi kroky naše ved!

(Překlad z němčiny.)

Tvé srdce věrně otevřeno
 jest posud Tvojim ctitelům,
 Tvé rámě dobré napřaženo,
 by skytlo pomoc přátelům.
 Ó stůj nám vezdy ku pomoci,
 nás nenechávej pekla v moci,
 voď svatou nás jen pokorou,
 buď v ctnosti naší podporou!

Na zlaté cestě poslušnosti,
 kde mír a pokoj rozkvétá,
 jež sterým květem svatých ctností
 jest milokrásně poseta,
 voď, otče drahý, nás jen stále,
 hřích zapuď od nás dál a dále,
 ať Boha vždy se bojíme,
 s Ním v nebesích se spojíme!

Fr. Chramosta.

Mučeníci z kongregace nejsv. Srdcí Ježíšova a Mariina

v Paříži roku 1871.

(Část další.)

III.

**Bratři laikové a sestry znova týráni
 a do vězení zavlečení. Kněží v žaláři
 la Roquette. Smrť.**

o kněží v žaláři strádali, daly se hrozné věci jak v mužském tak i ženském klášteře kongregace nejsvětějších Srdcí Ježíšova i Mariina. Ničemná pomluva vinila řeholníky a řeholnice, že prý v tajných sklepeních a hrobech přechovávají mrtvolky osob, jež prý tajemným způsobem byly se světa sprovozeny. U své zlobě nedbali nepřátelé nikterak, že na místě, kde kláštery stojí, býval kdysi hřbitov. Ubohým bratřím bylo kopati před očima kommunardův, a běda, dokopáno-li jaké kosti!

Sestry u velikém nebezpečení uchovaly od zneuctění velebnou Svátost, dlouho ji skrývaly a na konec samy přijaly způsobem velmi klivým.

Několika bratřím a sestrám podařilo se uprchnouti; i zutlilí kommunardi ještě více, a usneseno, že všichni, kdož v klášteře ještě zbyli, budou do vězení uvrženi.

Bylo 5. května. Ten den byl si zvolil osvobozený P. Holtermann, že svým spolubratřím a spolusestrám poslouží svatými svátostmi. Přišel z kláštera St. Mondé, nesa tajně velebnou Svátost. Šťastně se dostal do kláštera. Zašel do nemocnice. Leželi tam tři nemocní bratři; ostatní přichvátali, jak mohli; kofili se božskému Spasiteli, vítali neohroženého sluhu jeho. Všichni se vyzpovídali, bratr Alán přijímal; druhý den při mši svaté ostatní ke stolu Páně přistoupili.

Pojednou slyšeli dole na schodech pádné kroky. Bratr Krispin popatří, a hrůzou se zachvěje; přichází četa kommunardů. V čas skryl se sluha Páně a v příhodné chvíli odešel. Přichozí zběsilci vrazili do světnice, v níž bydlíval

P. Coudrin. Nalezli několik posvátných předmětů, rozbili je.

Ze sousedního kláštera našich sester přivedeny do naší hovorňy generální představená matka Benjamina, správkyně Telesfora a představená pensionátu Athenodora. Souzeny. Na stole leželo něco kostí, dvě lebky a jakési náčíní chirurgické. Neurvalci vinili ubohé sestry z hrozných věcí, ďábelské lživosti jejich marně se bránila panenská nevinnost. Kolem půlnoci odvezeno několik panen ve dvou vozích do žaláře u Sv. Lazara; ostatní časně ráno v šesti vozích; bylo všech dobré sto. Za pannami odvedeni i bratři do vězení Mazasu. V žaláři jsou všichni zapsáni i obráti. Některý den opět a opět vyslýcháni a dáno jim na vůli: jíti na svobodu a pracovati o barrikádách, anebo zůstat v žaláři; že bratři první nabídky nikterak nemohli přijati, zůstali v žaláři a strádali hladem.

Uvězněné sestry trpěly mnoho, velmi mnoho. Generální představená s oběma assistentkami zavřeny v malé celle, ostatní byly pospolu ve veliké síni. Jak bolestná jim společnost s hanebnými ženštinami, jež po právu v témž žaláři vězněny a jež svou hanebnost různým způsobem řeholnicím projevovaly, jen aby je dráždily a nelidsky štvály! Jak bolestny jim byly návštěvy sverepých kommandů, jak mrzky a z té duše protivny bohaprázdné a pusté otázky!

«Co byste počala, kdybyste byla dnes na svobodu puštěna?» ptal se jeden.

«Pane,» pravila řeholnice, «vrátila bych se do kláštera.»

«Přála byste si umřítí smrtí svatého Vavřince?»

«Ani chvíli bych neváhala!»

Náčelník Rochefort přišel jednou s takovouto: «Milé dámy, přicházím vás pozvat, abyste svrhly nečestné jho poslušnosti.»

«Pane, co u vás nectí, jest nám korunou slávy.»

Jiný zuřivec pravil: «Lkáti a modliti se — toť dva hříchy jeptišek.»

«Pane,» odpověděla řeholnice 85letá, «soudíte nás nyní, avšak jednou budete souzen od Boha.»

Ředitel věznice, bývalý švec a trestanec, poručil, aby všechny sestry byly prohledány a všech věcí, co budou u nich nalezeny, pozbaveny. Ubohé! Jak jim bylo líto drahých, posvátných památek! Když brán jedné obraz nejsvětějších Srdcí, jež ode dne slibů na prsou nosila, rozplakala se tak, že byl dojat i nelida ředitel a kázal opět vrátiti řeholnicím, co jim bylo vzato. Vrouci zbožnost a skvoucí nevinnost panen Bohu zasvěcených jaly konečné účtou a podivem srdce jejich nepřátel. Ředitel dovolil, aby velebná matka i obě assistentky jejt směly meškati s ostatními sestrami. Jako kněžím dostalo se též jim mnoha projevů něžné soustrasti, zejména od bývalých chovaneč, dám to vznešených a velevážených; protestovaly v novinách proti hanebným pomluvám, jimiž kongregace byla tupena; domáhaly se audience u náčelníka Rocheforta; uvězněným poskytovaly potravu a nemalou bylo jim útechou, když jim bylo dovoleno své miláčky ve vězení navštívit.

* * *

Popatřme opět na kněze.

Dne 22. května odvezeni z Mazasu do la Roynette, s nimi i jiní kněží a hodnostáři církevní, i sám arcibiskup pařížský Darboy. Dospěli tam o 9. hod. večerní. Zavřeni do místností škarých, nečistých. Na zítří (úterý dne 23. května) dopřáno vězňům procházky po dvoře. Všichni vinuli se přeněžné k nejdůstojnějšímu arcibiskupovi, projevovali mu nejhlubší účtu a pokládali si za velikou čest, že mohou s ním potupu a protivnosti snášeti. Odpověděl: «Nepravím,

že jsem šťasten, vida vás, přátelé na tomto smutném místě; avšak vyznávám, že jest mi to s velikou útěchou.«

Milovali se všichni z té duše, vedli si jako staří známi, ač se mnozí nikdy před tím nebyli vidali. Otcové z Tovaryšstva Ježíšova a náš P. převor nabízeli si navzájem služby přátelské a pohostinství, budou-li z vězení propuštěni. Plnilo se slovo božského Spasitele, jenž se modlil v předvečer své smrti: »Aby všichni jedno byli, jako i my, Otče, jedno jsme.«

Středa minula vězňům dosti klidně; znamenali si ce v dále hustý dým a kouř; hořel palác Tuilerie: slyšeli palbu z ručnic blížícího se vojska. Byli klidni a do vůle Boží odevzdáni. P. Tauvel pravil: »Když už tak dlouho jsme oloupeni o mši svatou, i o slavnosti Nanebevstoupení Páně, doufejme, že alespoň na Svatý Duch stane se nám náhoda.«

»Ano,« vece P. Ducoudray, »toho dne budeme u oltáře anebo v nebi.«

P. převor ptal se spoluvězně kněze Guébeba, vikáře u farního chrámu svatého Eligia, kamž také Piepus jest přifařen, ptal se ho, co tamnější obyvatelstvo soudí o našem uvěznění. Přiznává odpověď priměla převora k těmto slovům: »Soudil bych, že jsme u Boha v nemilosti, kdyby naše kongregace v těchto trudných dobách spolu netrpěla. Kdyby nás byli kommunardi nechali na pokoji, pokládal bych to za větší urážku, než jakým jest násilí, jímž nás poctili.«

* * *

Konečně nadešla chvíle, kdy prolita krev. P. Tauvel píše: Už nebylo pochybnosti. V noci ze 24. na 25. května začaly popravy. Vzdychli jsme z hloubi srdce vidouce, kterak prvních šest obětí — v čele nejdůstojnější pan arcibiskup Darboy — odváděno. Odevzdali jsme se do vůle Boží a zaboužili, aby oběť naše s obětí jejich byla spojena. Klečíce a

modlice se čekali jsme, brzy-li uslyšíme výstřely, jež skoli šest drahých sluhů Páně. Nečekali jsme dlouho. Rány zahoukly, mučenicí klesli mrtvi. Viděl jsem v duchu svatého jáhna Vavřince, an se dere zástupem za svatým papežem Sixtem, vedeným na popravu; lituje, že mu není dopřáno týž den umřít s náměstkem Kristovým; v duchu jsem slyšel nárek jeho: »Tyť nikdy, Otče, beze sluhů svého oběti neobětoval's!«

Ostatek noci strávili jsme v úzkosti. Druhý den sešli jsme se na dvoře a povzbuzovali se navzájem. Farář bonne-nouvellský učinil návrh, abychom na spásu popravených bratří a na naši záchranu zavázali se slibem, že po tři leta každou první neděli v měsíci budeme sloužiti mši svatou ke cti a chvále blahoslavené Panny Marie. Návrh přijat, slib učiněn.

Když nás v cellách opět pozavírali, čekali jsme, brzy-li kdo z nás bude povolán na popravu; té noci však popravy nebylo. V pátek ráno zastřelen americký bankéř Jecker. Náš milý P. Tuffier doufal stále, že budeme zachráněni a povzbuzoval spolubratří, jakou láskou budeme muset vespolek lnouti, kdyžté jsme byli všichni tak veliké zkoušky a strasti účastni.

Toho dne neprocházeli jsme se po dvoře, že bylo špatné počasí, ale nechali nás choditi po chodbách, a to dlouho, velmi dlouho. Toť nevěstilo nic dobrého.

P. převor nechav procházky, odešel do cely. Šel jsem za ním. Hovořili jsme spolu naposled. Do smrti nezapomenu té chvíle. Vypravoval mi, jaká smrtelná úzkost onehdy naň přikvačila. Vděčně vzpomínal výdatných služeb, jež mu prokazovala jeho sestra v žaláři mazaském; přičinila se ze všech sil, abych byl osvobozen; avšak neoddával jsem se té naději a nyní oddávám se jí tím méně. Má oběť přichystána. Čeká mne ovšem zlá

čtyř hodiny, ale důvěřuji se v dobrotivého Boha, že smrti mučnickou opravím počet svůj, jenž mi u soudné stolice na věčnosti bude předložen. Nebyli mučnicki lidé jako my? Byli všichni velikými svěťci před umučením? Nedostalo se mnohým z nich slávy nebeské jenom pro násilnou smrt mučnickou na popravišti? Ovšem ukázala mi má smrtelná úzkost, že jenom milost Boží poskytne nám potřebné síly, abychom pro Boha smrt podstoupili. Jaká to výhoda, býti řeholníkem, jaká útěcha, že nebojujeme sami, že nás po smrti nebude zapomenuto.

O 4. hod. stanul na chodbě vězeňský hlídač; v ruce držel listinu a volal: »Pozor, pánové! Přečtu patnácte jmen; hlaste se!« I čtena jména patnácti vyvolených. Každý z nich hlásil se neohroženě. První čtyři byli naši spoluhratři: P. převor Radigue, prokurátor Tuffier a sekretáři Rouhouze a Tardieu, čtyři to hodnostáři naší milé kongregace. Rozloučili jsme se. Všichni jsou odvedeni. Dole bylo jim chvíli ještě čekati, po té však brána otevřena. Zuřivým krikem velikého zástupu uvítání nevinní odsouzenci. Četníci kráčeli napřed, za nimi po dvou kněží. Brali se ulici la Roquette, zahnuhli v levo na Boulevardy, dospěli ulice Ménilmontant, kdež stála barrikáda, hájená kommunardy; náčelník této čety, pravý to garibaldista nejen oděvem, ale i zuřivostí, nabídl se ihned, že se svým lidem popravni průvod doprovází. Přijato. A tak vlečení naši kněží mezi samými lotry, podobní božskému Spasiteli, jenž taktéž uprostřed dvou lotrů ubíral se na horu Kalvarii, jenom že lotři tito spolu s ním ukřižováni, kdežto tamto lotři byli pány a soudci!

Zpustlý lid surově pokřikoval, spílal,

nađával. U městské úřadovny XX. okresu průvod stanul. Všichni vešli. Snad se radili, kde mají popravu vykonati. Za půl hodiny vyšli. Brali se kolem kostela. Naši kněží v duchu poklonili se Kristu ve velebné Svátosti a prosili ho, by jich svou milostí doprovázel na této poslední cestě.

Průvod stával se hlučnějším a děsnějším. V čele oetla se markytánka na koni, žena divoká, hanebná, hnusná; doprovázel ji důstojník národní stráže, laškuje a dováděje s ní. Za rozpustilou touto dvojicí kráčeli trubači a bubeníci; troubili a hubnovali o překot; před kněžími i za nimi brala se zdívočila garda.

Dospěli ulice Haxo. Jeden zuřivec vystoupil na vozík, mával červeným sukmem a volal: »Věrní obyvatelé čtvrti bellevilské, zasloužili jste si odměny! Tu vám přivádíme několik odsouzenců, v náhradu za vaše oběti. Ať zhynou, ať zhynou!«

»Bravo, bravo!« volal rozkacený zástup. »Ať žije kommuna!«

Surovci bili sluhý Páně; jeden z nich, stařec sešlý, padl; gardista tloukl ho pažbou a dále poháněl. Vehnali je do jakéhos dvora u ministerské budovy; tam jsou surově postřeleni a pobiti.

Obět tedy dokonána. Hrdinové křestanští leželi po zemi svaženi svou krví; nepřátelé patřili na ně s ďábelskou zálibou; ještě je obrali a pak vínem zapljeli své katanské dílo.

Zatím však vnikalo do Paříže více a více řádného vojska francouzského; sveřepí kommunardi prchali, kam mohli zuřivé hrůzovládě odbila hodinka. Na hod Boží svatodušní vzata poslední barrikáda v ulici la Vilette, poslední to bašta revolucionářů.

(Ostatek přístě.)

Na neděli 10. po sv. Duchu.

»Dva muži vstoupili do chrámu,
aby se modlili.« (Luk. 18, 10.)

moudrém starozákonním učiteli Hillelovi se vypravuje, že mezi svými učeníky měl jednoho, kterýž byl neobyčejně nadán, či jak říkáme, měl neobyčejně dobrou hlavu a kterýž proto také v učení výtečně prospíval a nad všechny spolu-učeníky vynikal.

Učeník ten jmenoval se Maimon a ač v učení neobyčejnou výtečností vynikal, přec mistra svého neuspokojil.

Hillel totiž, jemuž jakožto moudrému učiteli neběželo jen o to, aby žáci jeho ducha svého a rozum věděním obohatili, ale i o to, aby srdce své také vzdělali a ušlechtili, pozoroval k nemalému zármutku svému, že výtečný miláček počiná spolehat či doufati v sebe více nežli v Boha. Že tomu tak, byla zkušenému učiteli neklamným důkazem ta věc, že Maimon, čím více se učil, tím více zanedbával modlitbu, anot modlitbou i zjevně pohrdal. I umlňil si Hillel miláčka svého poučiti o zcesti jeho. Ten, když jednoho dne přišel k mistru svému, nalezl ho, an sedí pod palmou hluboce zamýšlen, máje hlavu o dlaň podepřenou. »Mistře,« pravil Maimon, »proč dnes skloněna hlava tvá? O čem to přemýšlíš? Či snad zármutek dotkl se srdce tvého?« Na otázku ty vztyčil Hillel hlavu a pravil: »Mám přitele, který živ jsa ze svého otcovského popluží, až dosud je pilně vzdělával, tak že se hojně splácela práce jeho. Teď však, povrhnuv pluhem, ponechává roli svou pouze přírodě, a to mne trápí, neboť vim, že schudne a upadne v nouzi.«

»A což přítel ten tvůj pominul se rozumem, či snad nechuf zmocnila se duše jeho?« tázal se Maimon.

»Ni jedno, ni druhé,« odvětil Hillel, »ale přítel můj říká: Bůh je všemohoucí a snadno mi udělí, čeho potřebuji, aniž jest mi třeba ohýbati se k zemi. Onť jest i nejvyšší dobrotivý a zajisté nezavře stědré ruky své na-le mnou.« »I může-li jemu kdo proto výtky činiti?«

»Tak?!« pravil jinoch. »Vždyť to přec opovážlivé spoléhání na božskou dobrotu, a ty jsi mu to neřekl, mistře?« »Neřekl, ale řeknu mu to,« pravil Hillel, »a věz milý Maimone, ten přítel jsi ty sám.« »Já?« ptá se udiven jinoch. »Ano, tys to sám. Či není to od tebe opovážlivé spoléhání na Boha, když povrhneš modlitbou? Či jest modlitba cos menšího než práce a dar duchovní, cos chatrnějšího nežli úroda polní? A ten, kterýž při dobývání úrody zemské káže nám shýbati hlavu k zemi, zdaž nekáže nám zvedati k nebesům ducha a srdce, aby nám dáno bylo s hůry, co ducha i srdce osvécuje a oblažuje? Ó synu můj, budiž pokorným, věř a modli se!«

Tak mluvil mistr k učeníku svému. I nelze tajiti, že jako jest za našich časů, již za dnů Pána Ježíše bylo dosti Maimonů, t. j. liditakových, kteří modlitbou povrhovali a ji za věc zbytečnou, bezcennou považovali, která se nanejvýš hodí pro lid prostý, ale nikterak pro vzdělance. A proto také Pán Ježíš pověděl podobenství dnešní, aby na um nám dal, že nedobře činí ti, kteří jen v sebe doufají a proto modlitbou povrhují nebo se tak modlí, jakoby Bohu milost prokazovali, když jednou nebo dvakrát do roku do chrámu vejdou, aby tu na jevo dali jako onen hrdý fariseus, nadutost a pýchu srdce svého. »Budiž pokorným, věř a modli se!« tak napomínal moudrý učitel Hillel učeníka svého Maimona. Zdaž tento dal napomenutí to, o tom nedí nic vypravování naše, ale o zkrroušené a po-

korné modlitbě publikánově dí sám Pán Ježíš v dnešním sv. evangelium, že přijemna byla Bohu a spasitelná publikánovi, ana mu zjednala ospravedlnění či milost

Boží, bez níž dle učení Pravdy věčné člověku nelze ani což mysliti, aniž činiti, co by mu k životu věčnému dopomohlo. Amen. F. K.

Na slavnost andělů strážců.

»Neobráťte-li se a nebudete-li jako maličká pacholeta, nevejdete do království nebeského.« (Mat. 18, 3.)

evangelium sv. Jana v třetí kapitole čteme, že Nikodém člověk z fariseů, kníže židovské, přišel potají k Pánu Ježíši a řekl jemu: »Mistře, víme, že jsi od Boha přišel (jako) učitel, nebo žádný nemůže těch divů činiti, které ty činiš, lečby Bůh byl s ním.«

Na řeč takovou odpověděl pak Pán Ježíš Nikodémovi a řekl takto: »Amen, amen pravím Tobě: Nenarodí-li se kdo znovu, nemůže viděti království Božího.«

A v dnešním slavnostním evangelium zase čteme, že Pán Ježíš, když k němu přistoupili učenci jeho s otázkou: kdo pak je větší v království nebeském? přivolal maličké pachole a postavil je uprostřed nich, řekl: »Amen, pravím vám, neobráťte-li se a nebudete-li jako maličká pacholata, nevejdete do království nebeského.«

A jako Nikodém nemohl pochopiti smyslu slov, jež Pán Ježíš pravil k němu: »Nenarodí-li se kdo znovu, nemůže viděti království Božího,« a tázal se: »Kterak se může člověk naroditi, jsa starý? zdali může zase v život matky své vjiti a opět se naroditi?« tak bez mála i my, slyšíce slova, jež pravil Pán Ježíš k učeníkům svým: »Neobráťte-li se a nebudete-li jako maličká pacholata, nevejdete do království nebeského,« tážeme se, kterak se může člověk do-

spělý maje 30, 40, 50 nebo ještě více roků věku svého, navrátiti do věku předesešlého a státi se maličkým pacholetem? Vždyť sám Pán Ježíš dí, že nikdo nemůže k postavě své přidati ani loket, a jako nemůžeme přidati ani ujmouti postavy jména svého: tak zajisté nemůže ani sobě ani jiným přidati nebo ujmouti věku. Jak tedy máme se státi maličkými, abychom vešli do království nebeského? Jak se to státi má a může. o tom nás sám Pán Ježíš poučuje, když dále v dnešním slavnostním evangelium pravi: »Kdo se koli poníží, jako toto pachole, ten jest větším v království nebeském.« Mat. 18, 4. A sv. evangelista Marek dokládá výslovně, že Pán Ježíš pachole to objal do náručí svého. Tím pak, že Pán Ježíš objal pachole to, dává nám na srozuměnou, jakých ctností zvlášť dbali býti musíme, chceme-li vejíti do království nebeského. Neboť že Pán Ježíš přivolané pachole objal, učinil tak ne tak pro jeho útlý věk, ne tak pro milostnou tvář, nýbrž více pro ty ctnosti, jakými dospělí skviti se musí, chtějí-li vejíti do království nebeského, a jaké se nám na mnoha malých dítkách takorůzka zobrazují. Ó jen popatřmež na malá pacholata! Co pak je činí tak milostnými, že s potěšením spočívá a utkvívá na nich oko naše, a že mnohý povzdychne sobě a zvolá: Ó kéž bych byl tak šťasten jako to pachole? Co činí dítko malé milostným, jest především jeho nevinnost a proto i samy anděly také tak sobě

vyobrazujeme, jakoby tvářnost neb podobu malých, nevinných dítek měli. Co dále činí dítko malé milostným, jest jeho

svých, ony věří co jim řekneš, ony mluví, jak myslí, ony jdou, kam jich vedeš. A takovými musíme i my býti, chceme-li

upřímnost, jest jeho mlčenlivost, jest jeho bezelstnost a jeho poslušnost. Ano takové jsou malé dítky: ony si nezakládají na rodu nebo bohatství rodičů

vejiti do království nebeského a proto Bůh v lásce a péči své o spásu naši i přikazuje, abychom šetrili a poslouchali hlasu a vnučení těch duchů dobrých

a svatých v nebi, kteréž nejen k slávě své, ale i ku službě a ochraně naší stvořil. Žel, že ten anděl strážce mnohého svěřence svého také i káráti musí, tážaje se: kde je tvá nevinnost, kde a jaká tvá upřímnost a pravdomluvnost, kde tvá učenlivost a dychtivost po dokonalejším poznání pravd sv. náboženství, kde a jaká tvá poslušnost hledě k příkázáním Božím a církve svaté? Kde tvá víra v neklamné slovo Ježíše Krista?

Ó nezapomínejte na výrok Pána Ježíše: »Neobráťte-li se a nebudete-li jako malíčká pacholata, nevejdete do království nebeského. Malíčkým pacholetem člověk dospělý nemůže se státi, ale obrátiti se může každý od života zlého k životu ctnostnému a když tak učiní, sebere anděl jeho všechny slzy kající a vetká je do kníhv života věčného a přivede duši jeho na místo, kteréž Bůh připravil jí v království svém nebeském. F. K.

Obrázky ze života prvých křesťanův a z doby přítomné.

Nakreslil Václav Daviděk, katecheta v Turnově.

Modlitby ranní vykonávali staří křesťané povždy veřejně a společně; večerní modlitby rovněž se tak odbývaly. Tím však nechci říci, že by snad křesťané v prvých letech po Kristu nebyli modlitby soukromé, tiché neznali — naopak! Tertullian, Justin a jiní svatí Otcové nám svědectví zanechali, že nebyli práce denní jinak započaty, než s nábožným povzdechem, nebo poznamenáním se sv. křížem. Než zde jsem chtěl některé zprávy uvést o ranních a večerních modlitbách prvých křesťanů, které se, jak jsem pravil, vždy společně odbývaly.

Ranní modlitby počínaly 22. žalmem: »Bože, Bože můj, shlédniž na mne: proč jsi mne opustil? Daleko od spasení mého slova provinění mých,« k němuž dále žalm 62. a 89. se připojovaly. Pak následovaly modlitby za katechumeny a kajcníky; za křesťany, aby mir byl zachován, za vrchnosti, krále a všechny lidi. (Constitt. Apost. I. VIII. c. 33.; S. Chrysost. in I. Timoth. hom. 14.) Biskup předřikával; jáhen povstal a modlil se modlitbu, ve kteréž všechny přítomné pro dnešní nastávající den do ochrany Boží odporoučel. Na to biskup opět povstal, aby poděkoval Pánu Bohu za všechna lidem prokázaná dobrodíní. Na rozkaz jáhnův sklonili věřící hluboko hlavy své, a biskup udělil všem požehnání. Na to oznámil jáhen, že mohou v pokoji odejít. — V neděli a ve svátek, a to zvláště v čase velikonočním, připojila se k těmto modlitbám hlasitě nebo potichu doxologie: »Sláva Bohu Otci i Synu i Duchu sv.« (Chrysost. hom. 52.) a tím byly modlitby ranní ukončeny.

Večerní modlitby neboli nešpory konaly se tímž způsobem. Místo 62. žalmu: »Zdaliž nebude Bohu poddána duše má? Nebo od něho jest spasení mé, modlili se křesťané 140.: »Hospodine k Tobě jsem volal, vyslyš mne: pozoruj hlasu mého, když budu volati k Tobě,« kterýž proto žalm večerní slul. (Const. Apost. I. VIII. c. 31.) Na to následovaly teprve skutečné večerní modlitby a večerní dik biskupův; týž udělil opět k zemi skloněnému lidu své požehnání, před čímž ovšem zajisté hymny, též chvalo zpěv Simeonův zapěny byly. (Ibid. I. VII. c. 48.) Tak započínali a končovali staří křesťané »každý den.« Jak patrně právě z uvedených řádků, bylo dosti času věnováno úchvalám Hospodinovým.

Jinak však u nás! Kolik křesťanů shromáždí se každodenně ku mši svaté? Kolik ku nešporám? Zbožní, opravdoví křesťané přijdou na mši sv. a odpolední

pobožnosti na nejvš v neděli a ve svátek. Ranní a večerní modlitby bývají zkrátka dnes odbývány, ne-li na mnoze již úplně odstraněny. Většina odřiká »v běhu« několik »Otčenášů« a »Zdravas Maria« — a to jsou ještě ti hodní, neboť křesťané dle jména, nemodlí se vůbec; — ti to poslední starají se při probuzení svém o své zaměstnání, radovánky a p., a u večer v hostinci o — »karty«. Onino, kteří »vzdělanými« nazýváni býti chtí, neboli »osvícenými«, ospravedlňují se tím, že vysílají z rána k Bohu »zbožný povzdech«, a to že stačí, ba že to více platí než to »dlouhé modlení«; ovšem je-li to pouhé odřikávání a necítí-li srdce pravou skroušeností!

Naši předkové nespokojili se však modlitbou večerní, oni se odebrali do chrámu Páně ještě v noci, a za noci se modlili, nábožné chvalozpěvy pěli a končili slovy: »Sláva Bohu Otci atd.« Před těmito modlitbami však vyznávali a káli se ze hříchů svých. (Chrys. hom. 30.)

Vyznání se ze hříchů má s večerní modlitbou povždy spojeno býti, t. j. naši povinnosti jest, abychom každodenně u večer před spánkem svědomí své zpytovali, a spáchaných hříchů litovali. Kdyby povinnost tato se nezanedbávala, jak mnohem snáze bylo by pro mnohého, aby křesťanský život vedl, jak snadnými a dobrými by byly naše sv. zpovědi! Že zpověď u tak mnohého hříšníka neprávni žádoucího ovoce, na tom vinu má hlavně ta okolnost, že člověk ten nezpytuje svědomí své. Jak může se pak dobře zpovídati, nezná-li záhyby srdce svého? Jak může všelikému pokušení odolati? Proto dobře di nás katechismus: Člověk může všelikému pokušení odolati, prolože mu Bůh potřebné k tomu milosti a síly uděluje. Abychom však v pokušení neklesli, máme bdíti nad každým hnutím srdce svého. »Bděte a modlete se, abyste nevešli v pokušení.« (Mat. 26, 41.) Zda-li pak se může kdo dobře zpovídati, když nezpytuje svědomí svého, zpovídal-li se jen jedenkrát do roka? ... Vzpamatujme se, a pomýšlejme každého dne na spásu duše své! Kdo správně vedeš účetní knihy ve svém obchodu, v domácnosti, nezapomínej na knihu života svého a nepřenechávaj ji ďáblu, který v poslední den tvého života bude tvým žalobníkem. Uposlechnes-li, spravedlivěji budeš žíti a klidněji jednou zemřeš. Nevěřís-li křesťane mně, věř Svatým, kteří všichni slovy i skutky nás k tomu nabádají.

Měl bych ještě se zmíniti o modlitbách přel jídlom a po jídle, avšak mám za to, že kdo se nemodlí ráno a večer, že se nemodlí též při stole, a obráceně.

Újma v jídle a v pití v dobách po Kristu — a dnes!

Újma v jídle slouží — dle sv. Otců — duchu lidskému k tomu, aby tělo spíše ho poslouchalo. Za prvních dob křesťanství bylo známo pravidlo toto každému, tak že sporádanější mravnější život se vedl než dnes. Posty a újma v jídle ukládali si mnozi tak přísné, že nejednou zapotřebí bylo, aby biskup či kněz varoval před přeháněním. I Hospodin nejednou ukázal vůli svou. Tak uslyšel svatý mučelník Alchiades a jeho druhové s nebe hlas, jenž mu přísně velel, aby předložené jídlo jedl. Tertullian vypravuje, že věřící za jeho dob byli »posty a újmou vyschlí«. Takový úkaz za našich dob zajisté nespátíme!

Rozeznával se za starých časů dvoji půst: všeobecný, všechny zavazující, částečný, místní, nebo jen doporučený. Že křesťané se postili od založení církve, tomu nasvědčují všichni svatí Otcové, celý církevní dějepis, pismo svaté. Minění opakné jest mylné. Sv. Jan Křtitel se postil, Kristus a jeho učedníci se postili, Kristus doporučoval se postiti (Mat. 9, 15, 17, 21.; Luk. 5, 35.), a haněl a zavrhoval jen půst pokrytečův. (Mat. 6, 16—18.; Luk. 18, 12, 14.)

Hlavní důkaz dovozují nepřátelé postu ze slov sv. Matouše z 15. kapitoly 11. verše, kde se praví: »Ne co vchází v ústa, poskvňuje člověka, ale co z úst pochází, to poskvňuje člověka.« Avšak slova tato netýkají se prikázání o postu, nýbrž slova tato obrazně řečena jsou a nesměji se slovně vykládati. Maso to není, kterým hřešíme, není to též hříšnější v jeden den jisti

maso, než o dnech jiných. Hřích však, pro který trestán budeš, jest neposlušnost, která tě svádí maso pojídati, když jest zapovězeno.

Jest charakteristickou známkou, že při každé apostasii posty, nebo příkázání újmy vzdý v prvé řadě odstraněny býti musí. Tak na př. celibát, sv. zpověď, újma v jídle a v pití. Kdo se nechce postiti — to budiž všeobecně podotknuto — ten nejdříve započíná nevěřiti, že by to hříšno bylo v určité dny maso pojídati. Ano! Kdyby nebylo příkázání Božích, celý svět by se byl stal již dávno katolickým! Jisti, pít, hrati, smílniti, dluhy dělati, lháti, podváděti, krásti, zabíjeti tělesně aneho duševně — ano to je co svět chce a čemu církev svatá odporuje!

Všeobecné posty byly v církvi povždy zachovávány, avšak nikoli vždy stejným způsobem. Již sv. Augustin se o tom zmiňuje. Jedni započali půst dříve, druhí později. (Binterim II. 2.) — Řekové měli v obyčeji od neděle druhé po devítiku (Quinquagesima) se postiti; v tomto týdnu zdržovali se masitých pokrmů v následujícím nejedli ani masa, ani másla, ani sýr atd.; v posledním týdnu pojídali jen chléb s vodou. (Epiph. exp. fidei § 22.) Tohoto nařízení držel se celý východ, až teprve Řehoř Veliký nynější zařízení ve způsobu a času postu ustanovil. Toto příkázání jeho jest tak mírné a lehké k zachovávání a přece má mnoho nepřátel, kterým půst, ať jakéhokoli způsobu, zůstane povždy nesmyslem. Vždyť prý nenulil půst ještě nikoho „pobožnějším“, nikoho „spravedlivějším“, z nikoho „počestného“ muže. Dle toho musejí asi ti, kteří se nepostí již zcela spravedliví, pobožní a počestní býti! A takovými též jsou — slyšíme-li je toliko mluvíti!!

Než na tom nezáleží, co „svět“ tomu řekne, nýbrž co zákon a příkázání předpisují. Církev sv. to jest, která velí, abychom se postili, nuže, my jsme její dítky, tedy jest nám i poslouchati. — Mnozí by byli ochotni církev poslouchati, avšak jen v tomto ohledu ne, nebo ne tak, jak ona chce. Jeden nemůže „půst ani snést“; druhý ani „dodržeti“; třetí nemůže ho „vždy“ zachovávat, čtvrtý „tak“ a p. Jest ovšem mnohem veselejší práci najisti se dosyta, než po 40 dni se postiti!

V čase svato-postním nebylo toliko za prvých dob křesťanských zapovězeno pojídati masité pokrmy, nýbrž zákaz ten vztahoval se i na maslo, sýr, vejce, ba i na některé ryby, jakož i na vino a pivo. (Eckhard: Franc. Orient. Tom. II.) Dnes však dovolila starostlivá máti naše, církev katolická, netoliko ony pokrmy mírným způsobem požívat, nýbrž i vino a pivo pít, ona požaduje dale od nás, abychom se o vigiliích velkých svátků a některých jen málo dnech jedenkrát za den dosyta najedli a k večeru též něco málo požili. Avšak hle! I to přichází mnohým za obtíž, ba za věc zcela nesnesitelnou! Jak často slyšíme: „Kdo by to vydržel?“

Druhdy nesměli křesťané o dnech přísného postu večer ničeho požívat; dnes, jak již podotknuto bylo, jest dovoleno dvakrát za dne pokrmy požívat i jednou dosyta se najísti. Aby někdo zcela žádné nepohodli nepocítil, neznamenaloby postiti se — praví katechismus římský.

Co se týče zdržování se masitých pokrmů v jednotlivých dnech v týdnu, a vlastně to není ni žádný půst, nýbrž toliko hraničení požívatosti. Na počátku křesťanství obětovali křesťané některé dny v týdnu zbožné památce utrpení Pána našeho Ježíše Krista. Již sv. Epifanius odvozuje tento obyčej z dob apoštolských a praví výslovně, že byl od celé církve katolické zachovávan. Řekové a někteří obyvatelé východních krajin zachovávali jen dva dny zdrženlivosti v týdnu, Římané a jiní tři. V přítomnosti spokojuje se církev svatá toliko pátečním postem. Zajisté, že to musí býti zcela bidný křesťan, který ani tento nepatrný příkaz církevní nezachovává, a přece bohužel i v těch nejlepších domech a hostincích dosti jest těch, kterým ani nenapadne, že jest pátek. A právě zde by mělo toto příkázání spíše zachováno býti, nežli u chudáka. Z toho patrno tedy, že kdyby hostinští a jejich stravovatelé byli tak hodní, jak je ličí svatý František Saleský, že by bez nejmenších překážek věc úplně snadnou byla. Když však dnešního dne většina „vzdělanců“ stále hlásá,

že činiti rozdíl mezi postní stravou a obyčejnou, bláznovstvím jest, — pak není možno, aby zákony církevní zachováány byly. A za tou příčinou církev katolická jako dobrá matka, obávajíc se o blaho svých svěřenců svolila v mnohých diecésích, jako na př. v krajinách na Rýnu, že stravovatelé v hostinci, kteří v nich stravovati se musí, mohou maso požívat v postě.

Podobně nemocní, chudí, těžce pracující. Při tom však nebudíž zapomenuto, že ti všichni zde vyjmenováni nemohou se od příkazu církevního dispensovati, nýbrž, že toliko po patřičném ohlášení se u svého místního duchovního od zákazu toho vyjmuti budou. Deus coronat voluntatem. Bůh to jest, který povždy jen na vůli hledí. Budeme-li jen ve vůli své dobře smýšlejícími a stálými — pak skutky naše nebudou zajisté špatné, ani hříšné!

Svěcení neděle.

Křesťané za prvých dob Kristových světili neděli jakožto den odpočinku a pak den duchovních radostí ve službě Páně. Oblékli se v lepší roucho, šli na mši sv., ku sv. zpovědi a sv. přijímání a udíleli dle možnosti almužnu. (Binterim's Denkw. Dil V. od. I.) Oblékli se v roucho bílé, aby dali na jevo, že neděle jest dílem dnem radostí, dílem aby čistotu srdce označili. (Leo Magn. Serm 41.)

Kdybychom se jen zde pozdržeti chtěli a pozorovali křesťany za dnešního dne, kolik bychom jich našli, že dbají o nedělích čistoty srdce svého jako první křesťané? Snad ti bodři horalé světi až dosud i takovýmto způsobem den nedělní; jistě »vyšší kruhy« stydí se dokonce za takovýto čin víry, ba za našich dnů by to ve větších městech snad způsobilo dokonce obdiv, kdyby ten či onen c. k. úředník se objevil ve chrámu Páně a přistoupil ke sv. svátostem, anebo v »parádě« kazání naslouchal. Dnes oblékají se mnozí ve skvostný šat, činí-li návštěvu u vysoce postavených osob nebo jdou-li do plesu. Leč mají-li návštěvu učiniti ve svatostánku skrytému Pánu všech pánů, domnívají se, že by to bylo zbytečným, ba pokládají lepší osácení za věc směšnou. Toliko o svátcích vánočních, velikonočních a jmeninách panovníkových vystrojí se ony vysoké kruhy v lepší roucha svá, leč ne snad z ohledů náboženských, jako spíše světských a z povinnosti.

S velikou zhožností dleli na modlitbách první křesťané při mši svaté v neděli. O tom nás přesvědčuje Písmo sv., jakož i svatí Otcové z nejprvnějších dob křesťanských, jako: sv. Ignatius, Tertullian a jiní. Chrámy byly o nedělích krásně okrášleny, světla rozmnožena, roucho mešní skvostnější. O tom nás usvědčuje papež Lev Veliký. (Serm. 14.) I u nás — Bohu díky — se mnozí o nedělích účastní služeb Božích, ač to dnes jest církvi přikázáno, kdežto dříve křesťané neměli potřeby k tomu zvláštního rozkazu. Pod těžkým hříchem jest každý křesťan povinen mši svaté v neděli a ve svátek přítomen býti, ale jak valná většina, zvláště v městech, nedbá příkazu toho!? Ti, kteří udávají příčinu, pro kterou jim nemožno v neděli chrám Páně navštěvovati, náležejí k tak zvaným »lepšími« křesťanům. Opravdoví rušitelé pořádku nedělního ani ve snu nepomyslí na nějaký bohumilý skutek, kterým jsou Pánu Bohu zavázáni. V sobotu večer, kdy z práce se navracují, jediná myšlenka hlavou jejich snad prochvívá, a ta zní: »Dnes ti volno až do půlnoci v hostinci popíjeti, vždyť zítra jest neděle.« Jinými slovy: »Zítra jest neděle, budu déle spáti.« A když slunko svými mocnými paprsky všechny ony popíječe vína, piva a Bůh ví jakých lihovin v neděli ze sna probudí, tu prvá a nejlepší myšlenka, která se v hlavě jejich zrodí, jest: »Jak bychom dnešní den nejpříjemněji tak strávili?«

Mírnější rušitel klidu nedělního jde zrána za město, do poli a lesův, aby se obdivoval »kráse přírody«. Nic ho tak nebláží, jako když ze vzdálí slyší sezváněti; tehdy zdá se mu, že vše jest »božsky« krásné. Jde dál, ač dobře slyší, že zvon ho volá do chrámu na služby Boží a nikoliv dál za město do širé přírody. — Opravdoví pak rušitel klidu nedělního i v tomto směru si jinak počíná. Budto leží na svém lůžku nebo pracuje v dílně, nebo dímá ještě v kořalně na lavici, a jakmile ho probudí hlas zvonu, tehdy kleje, nadává a

vysmívá se tomu „ubohému lidu, který spěje do chrámu, aby slyšel slovo Boží.“ Takového ničemu jsem jednoho znal, který když slyšel, že se seznání na jitřní, říkával: „Zase stéká biskupův pes.“ Chtěla-li manželka jeho do chrámu Páně jíti, musila opatrně opustiti světuici, aby něčeho nevěděl, jinak nadávky, ba dokonce i rány do zad jí neminuly.

Obcování mši svaté tvořil v prvních křesťanských dobách, jak sv. Justin a jiní svatí Otcové dokazují, hlavní díl celé slavnosti nedělní. V neděli přicházeli poustevníci ze svých skrytých lesních. aby přítomni byli mši svaté; lid z vesnice spěchal do města. Panstvo opouštělo své bohaté komnaty a prodlelo celý den ve chrámu. (Binterim a. a. O., str. 139.) V Uhrách byl dokonce zákon v platnosti, který stanovil, aby tén, kteří by zůmyslně v neděli a ve svátek na mši sv. nesli, dohola vlasy ostříhány byly. (Capit. VII. Const. sub Stephano rege, c. 10, 16.) Kolik hlav by za dnešních dnů musilo ostříháno býti, kdyby zákon tento platil? Synoda v Elvě uzavřela, aby ti, kteří by tři neděle po sobě jdoucí nesúčastnili se služeb Božích, do vyhnanství poslání byli. (Kan. 20.) K tomuto ustanovení odvolával se Hosius na koncilu Sardickém, a přece byla přísnost v 7. století ještě větší. Kdo by jen dvakrát v roce byl vynechal návštěvu chrámu Páně při mši sv., byl z církve vyobcován a církevní pohřeb jemu odepřen jest. (Hardouin T. III. Conc. Remens. c. 7.) V pozdějších časech byly peněžní pokuty zavedeny. Tak stanovila synoda Toulonská (roku 1229.), aby ti, kteří by jedenkrát v neděli nebyli přítomni mši svaté, zaplatili 12 denárů pokuty. — Za našich dnů stala se návštěva chrámu Páně pouhou povinností svědomí; avšak známo jest všeobecně, že se neosvědčuje v nížádném ohledu toto zařízení. Většina křesťanů není si ani vědoma, jaké tresty v zápětí bude míti těžký, smrtelný hřích, a proto se tomuto druhému církevnímu přikázání prostě vysmívá.

Na místo oněch krásných „hodů lásky“, ku kterým se všichni křesťané v neděli shromažďovali, shromažďují se dnes křesťané v den Páně k pitkám, výletům, koncertům atd., při kterýchžto ďábel toliko slaví své orgie. Almužna se též neuděluje, ježto peněz jest potřeby k zaplacení vina a piva, a pak do karet.

Křesťané v dobách po Kristu zdržovali se vůbec všelikých radovánek. Dnes by každého považovali za rozumu zbaveného, kdyby něco podobného ve skutek uvést chtěl. Neděle se prý nejlépe hodí ku hrám divadelním, koncertům a toho druhu radovánkám. Právě ty největší „komedie“ se odkládají na den Páně, jen aby se jich každý súčasnitel mohl a se nevymlouval, že nemůže pro práci. Ve velkých městech konečně tak mnozí zapominají na chrám Páně, že ani o těch největších svátcích povinnosti své křesťanské zadost nečiní.

Od času Konstantina Velikého byly zapovězeny v neděli všechny veřejné obchody, ruční práce a veřejné těžší zaměstnání. Od dob Theodosia veřejné trhy, návštěva hostinců, veskerá jízda vozmo nebo v kočáře, honitby, cestování, dále všechny polní práce — vyjma v čase žni, nebylo-li počasí stále — ba i domácí práce, jako: háčkování, žehlení, leštění obuvi, čištění šatů, psaní. V Itálii a ve Francii ve středověku bylo zapovězeno i holení vousů (Binterim, a. a. O., str. 146.) v den nedělní. — Co by tomu říkali dnešní holíči a vlásenkáři? Dnes má každý v neděli tolik práce, že mu nezbude ani půlhodinka na povinnosti, týkající se spásy duše jeho. „To a ono mohou jen páni dělati, mají k tomu dost času“, slyšíme, a „to je zase pro ten obyčejný lid“, odpovídá panstvo. V tomto ohledu vládně podivuhodná svornost! Jak by se mohl onen veliký Duch starati o takové malíčkovosti? táží se mudrci novověcí. „Kdo pak se bude starati o Boha“, odpovídají tak zvaní emancipovaní. „Do nebe ať jdou staré habičky; poctivý, pracovitý muž má dost práce na zemi“, volá duch času. A jeho přívrženci jsou jim tak zptí, že nepřemýšlí, že místo toto na zemi bude snad jednou bydlístem všeho druhu zvířat: koček, psův, ošlův atd., a že vlast člověka není zde na zemi, nýbrž tam nad hvězdami.

Kéž by obraz tento v krátkce načrtnutý byl mnohým k poznání sebe malou pomůckou, jiným opět k utvrzení se v pravdách náboženských, zvláště pak k zachovávaní druhého přikázání církevního!

POZVÁNÍ

k

SLAVNOSTNÍ VALNÉ SCHŮZI

Apoštolátu sv. Cyrilla a Methoda

v diecési brněnské

v pondělí dne 23. srpna 1897

v Rajhradě.

poštolát sv. Cyrilla a Methoda pod ochranou blahoslavené Panny Marie, církevní to spolek pobožný a misijní, jehož účel jest katolickou víru mezi Slovany rozšiřovati, hájiti a zvelebovati, bude letos 23. srpna konati

slavnostní schůzi v Rajhradě.

K této schůzi zve výbor Apoštolátu sv. Cyrilla a Methoda v diecési brněnské veškeré kněžstvo, členy, dobrodince a přátele Apoštolátu. Schůze tato má býti opět manifestací katolického přesvědčení v lidu našem a osvěžením křesťanského života jak v soukromí tak u veřejnosti. Zdařila-li se první schůze apoštolátu, nechať se vydaří letoší ještě lépe! Přijďte tedy ctitelé sv. apoštolů našich, přijďte v průvodech i jednotlivě, abychom ukázali, jak veliká jest a mocná síla naše. Přijďte do staroslavného Rajhradu, kdež budete opět přátelsky uvítáni od nás ode všech!

Pořad slavnostní schůze

Apoštolátu sv. Cyrilla a Methoda bude:

Předvečer slavnosti dne 22. srpna:

1. Uvítání poutníků ve chrámu klášterním o půl 8. hod. večer.
2. Litanie a sv. požehnání.
3. Soukromá pobožnost (zpovídání).
4. Po večerní modlitbě odpočinek.

V pondělí dne 23. srpna:

1. O 4 $\frac{1}{2}$ hodině ranní budiček.
2. Ranní pobožnost v kostele, zpovídání a sloužení mši sv.
3. O 8. hodině pontifikální mše sv.
4. O 10. hodině slavnostní schůze na nádvoří klášterním.
 - a) Zahájení schůze.
 - b) Slavnostní řeči.
 - c) Zpráva jednatelská.
5. Po ukončení schůze hymna papežská. Při mši sv. jakož i při schůzi zapěje Cyrillská jednota Rajhradská.
6. Odpoledne o 2. hodině na ukončení slavnosti budou litanie a sv. požehnání. Libání ostatků sv. Cyrilla.

Zvláštní pozvání se rozesílati nebudou.

Prosíme uctivě, aby katolické listy pozvání toto otiskly.

Ze života a spisů blah. Markéty Marie Alacoque.

(Číst dále.)

Protože Pán mne, bídou otrokyni, obdařil bezpočetnými milostmi, o kterých jsem hluboké ticho před světem zachovávala, říkajíc toliko, že od toho času nepotřebuji žádnou jinou přípravu ku svatému přijímání než jeho samého, který jest mým srdcem, mou duší, mým rozumem, mou vůlí, mým životem, mou láskou a mě všechno. Bojíc se však přece, aby to nebylo nedbalostí ode mne, zmohla jsem se často k tomu, přecísti aspoň oddíl modlitby několikrát za sebou; ale seznala jsem, že jsem nic z toho nevěděla. Vše to jakoby zmizelo v mé duši a já zabývala jsem se Pánem, jako dříve, uslyševši v mysli své mimo to tuto předhůzku: „Proč hledáš prostředky k dosažení cíle, který již máš?“ On nemá na mně zálibu leč v mém srdci, kdy vždy mého ženicha nalezne; zevnější pak zaměstnání mi nikdy neruší milou zábavu s ním.

Když milá sestra Markéta Marie svěřila se představené s tím, co se v její duši dělo, poroučela jí tato, aby nedbala na tak prazvláštní věci; tato slova způsobila jí velké utrpení, tak že si Pánu stěžovala. Řkouc jemu: „Má jediná lásco, proč mne nenecháváš jíti obyčejnou cestou dcer neblahoslavenější Panny? Proč mne nenecháváš, abych mohla žít, jako každá jiná ze sester, pokojně a bez zvláštních milostí? Přivedl jsi mne snad do tohoto domu, abych mohla býti na věky zničena? Dej ty vzácné milosti, které jsi poslal mně dával těm milým duším, které jich lépe použijí a oslaví tě více nežli já, protože Ti nemohu odolati. Nežádám nic jiného než Tvůj kříž a Tvou lásku: to stačí mi, aby se vyplnila má vroucí touha, státi se dobrou řeholnicí.“ Božský Spasitel odpověděl: „Bojujme tedy, milá dcero, já jsem srozuměn; uvidíme, kdo zvítězí, zda Stvořitel nebo tvor, zda síla nebo slabost, zda všemohoucí nebo bezmocný. Ale kdo zvítězí, zůstane pro vždy vítězem.“ Ta slova mne poněkud pomátla; ale Pán pravil dále: „Věz, že nejsem uražen odporem, který mi k vůli poslušnosti kladeš; vzdýt já jsem sám s poslušností život dal, ale chci tě poučiti, že jsem svrchovaným Pánem svých darův a svých tvorův a že mi nic nemůže překážeti, abych vyplnil své úmysly. Přejí pak si, abys neloliko činila vše, co ti tvoje představené řeknou, ale také abys nečinila nic z toho, co já ti poručím, bez jejich svolení; neboť poslušnost jest mi nade všecko a bez ní se mi nikdo nemůže líbiti.“ Představená svolila potom, abych se božské moci oddala; svolení to mi způsobilo takovou radost, že jsem ihned nabyla pokoje své duše, která velice trpěla pod mnohými útrapami.

Od té doby neztratil božský Mistr z očí duši tak mu milou; když jí byl zahrnul převzácnými milostmi, shledal na ni lehčí chyby; ale jeho Božské oko nemohlo strpěti žádnou sebe menší skvrnu na té vyvolené duši.

Když jednoho dne u ní shledal myšlenky sebelásky, pravil k ní: „Věz, že jsem svatým a poučuji ve svatosti; jsem čistým a nemohu trpěti žádné sebe menší poskvrny. Proto musíš jednat v prostotě svého srdce, s pravým a čistým úmyslem v mé přítomnosti. Sebe menší klam se mi protiví. Dám ti poznati, že jen mocnost mé lásky mne přimněla, abych se stal tvým učitelem a vyučil a přetvořil tě podle své vůle, ježto nemohu strpěti vlažné a bázlivé duše. A jako jsem laskavým, abych snášel tvé menší chyby, tak chci býti přísným ve trestech a tvou nevěrnost pokáráti.“

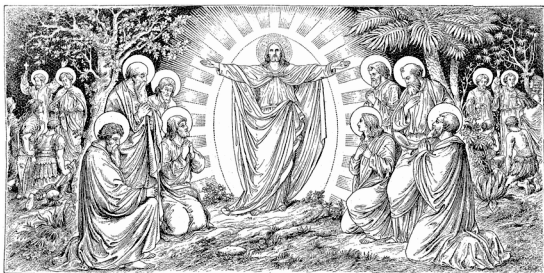
Toho pak zakousela po celý svůj život; Pán nedal ujíti žádnému sebe menšímu poklesku ať již z nedbalosti nebo dobrovolně spáchanému, aniž by ji pokáral nebo trestal; ale činil tak milosrdně a dobrotivě. Proto se ničeho tak nebála a nehrozila, než viděti Pána na sebe samu rozněvaného. Každé jiné sebezapírání, každá jiná důtka nebo bolest jí byly ničím proti hněvu Pána; proto uminila si často žádati odpuštění a tresty za své poklesky, které ráda na sebe přijme a vytrpí, pokud jí poslušnost ku představeným v tom nebude brániti.

Pán káral blahoslavenou, že nemá dosti úcty k nejsvětější Svátosti, že nemá dosti zbožnosti v choru a při své modlitbě, že nemá dosti upřímnosti, čistého úmyslu, ale za to bezužitečnou zvědavost. Ačkoliv pak čisté a jasné oči Ježíše každou sebe menší chybičku její lásky a pokory ji zjevily, přece poznala milá sestra, že žádný poklesek a nedostatek nemůže se rovnati nedostatku poslušnosti ať již k představeným, ať již k řeholi.

Vzdor a odpor proti představeným sebe menší byly Mu nesnesitelnými u řeholní duše. „Mýlíš se,“ pravil jí jednoho dne, „když myslíš, že se mi svým sebezapíráním a mrtvením líbíš; já jimi povrhnuji jakožto plody nezřízené sebelásky.“ Tu poznala milá sestra, že jest Pánu i nejmenší sebezapírání, ba i pohovení a ulehčení z poslušnosti vykonané milejší než největší sebetržnění dle vlastní vůle. Hle! Milá sestra učinila dobrou zkušenost.

(Přistě dále.)

Zprávy z misí katolických.

Podává *Al. Kotyza.*

Turecko. Syrie. Následky povstání Druzů v Hauranu byly velmi smutné. Koncem r. 1895. podařilo se sice turecké vládě Druzy pokořit, ale jejich vzdorná a bojovná povaha toho nesnesla. Již za půl roku plály ohně s hor a volaly do zbraně. Podnětem k tomu byla hádka mezi pastýři druzskými a mohamedánskými, kteří byli svá stáda na území Druzů vyhnali. Jeden moslemín byl při tom zavražděn, načež turecký generál, Mahmud paša, poslal 30 jezdcův, aby vinníka polapili. Ale náčelník Druzů, do jehož vesnice se byl vrah utekl, přijal sice tureckou četu vliďně a pozval ji k hostině, ale při tom nic dobrého nezamýšlel. Mezi hostinou vystoupili Druzové na plochy, z těžkých kamenů sestávající strop a zbořili jej na Turkey. Všichni byli usmrceni až na jednoho, jenž se zachránil a o této násilnosti podal zprávu. Hned na to poslal Mahmud paša dva oddíly vojska, aby se pomstily. Ale Druzové je všechny pobili a ukořistili značné množství nábojův a dvě děla. Mahmud paša byl v pevnosti Snaidat s 800 muži obklíčen a jen pevná tvrz je dovedla ochrániti před rozzuřeným nepřítelem. Konečně byli osvobozeni a Druzové po tuhém boji poraženi a rozprášeni.

Avšak tím nebyl ještě v Hauranu pokoj a mír zaveden. Sotva že turecké pluky odtáhly, hned tu byly tlupy Kuselů,

Beduinů, Čerkesů, kteří hledajíce kořist a lup. vesnice Druzů přepadaly. A poněvadž v nich i křesťané bydleli, potkal i ty tvrdý osud. Celá stáda velbloudův a hovězího dobytka byla odehnána. Ubozí křesťané hauranští přišli tím do velké bídy, poněvadž celé jejich bohatství záleží v jejich stádech a užitku z pole. Nouze dohnala je k tomu, že si museli v Damasku vypůjčiti peníze. Avšak upadli do rukou lichvářů, kteří po nich chtěli 25—60% úroků! Takto nemohou oni ubožáci z bídy a nouze vybědnouti, ačkoliv pracují, seč jen jsou. Řádnou práci také velmi ztěžuje loupežnictví, které zde kvete a se netrestá. A vůbec, čím více kdo pozná poměry v různých dílech turecké říše, musí uznati, že jsou to poměry hrozná a neudržitelná. I samo turecké obyvatelstvo musí jimi mnoho trpěti, tak že již tisícové Turků si přejí, aby nynější zpuchřelý řád přestal a od evropských velmocí konečně pořádek zaveden byl.

Filipínské ostrovy. (Dojmy protestantského Ameríkána.) Konsul Spojených státův amerických v Siamu, John Barret, píše ve svém dile „Kuba dalekého východu“ nazvaném a o poměrech ostrovů Filipínských jednajícím následovně: „Kdybych byl tázan na charakteristickou známku ostrovů Filipínských, označil bych ji — odezíraje

ovšem od zemětřesení a taifunu — beze všeho jako vliv a moc duchovenstva, jakou zde má. To jest první a poslední dojem návštěvovatele. Tento vliv platí u vlády, v obchodě a vůbec všude v celé skupině ostrovů. Jestli člověk z počátku proti tomu poněkud zaujat, tak áci poznenáhla tento předstudek a konečně dostavuje se cit obdivu. Církev a stát jsou zde jedno, byť i třebaš dle jména od sebe odděleny. Je-li v tomto církevním panství něco zlého, jest mnohonásobně vyváženo dobrem, jež pro domorodce a lid odtud plyne. Většina jich žije šťastně a spokojeně. Nepokojná a nespokojená třída, z níž pocházejí nynější povstalci, jsou povstalci, již z čínského otce a domorodé matky pocházejí. Tvoří jen malý zlomek celého obyvatelstva, i když jsou dosti silní, aby nějaké povstání zosnovali. O církev a stát starají se pramálo. — Pamětihodným výsledkem církevního hnutí zdejšího jest pokřesťanění domorodců. Od jednoho konce Luzonu až k druhému neviděti pohanských chrámů, jež by cimbuří svá k nebi zvědaly. Nepravdou jest, jakoby Filipínské ostrovy byly domovem surových a nevzdělaných kmenů. Manila byla sídlem observatoří, kolleji, technických škol, dříve než Chicago bylo vystavěno. Silnice byly všemi směry vystavěny dříve, než první dlážděná silnice kolem New-Yorku vrdla; obětaví řeholníci přinesli evangelium do srdce tropického pralesa dříve, nežli první protestantští misionáři v Plymouth-Rocku přistáli.*

Pan Barret chválí na to i všude rozšířené elementární vzdělání školní, které rovněž v rukou církve spočívá jako kolleje manilská se svou pokročilou učební osnovou a vším moderním zařízením. Ze všech těch milionů na Luzonu žijících nestojí ani půl milionu mimo všeobshující dozor církve, jež vše činí, aby veřejný pořádek byl zachován a jejíž autorita tak jest uznávána, že protizákonné nepořádky v oboru jejího vlivu jsou velmi řidky. Duchovenstvo má ve svých řadách mnohé schopnosti, velkodušnou povahou a rozsáhlými vědomostmi vynikající muže. Veliká většina dělá svému stavu česť, a několik výjimek — bývá občejně ze smíšenců neb domorodců. Církev na ostrovech Filipínských

dokázala, že činnost misionářská může míti i mezi Asiaty příznivý výsledek.

Tinos. (Uctívání Panny Marie na Tinu.) Zmíněný ostrov nazývá se ostrovem „větrů.“ Lid na něm žijící významává se krásnou vlastností a tou je uctívání Bohorodičky. A novým podnětem k této účté bylo vystavení poutnické kapličky, Panně Marii Lúrdské zasvěcené, na temeni hory. V ohromném průvodu byla tam socha „Neposkvrněného Početí“ nesená a sestrami, družičkami, školními dítkami a velkým zástupem zbožného lidu provázena. Kázáním a službami Božími bylo toto milostné místo zasvěceno. Na 1500 lidí, mužů, žen i dětí seslo se ze všech stran a strávilo skoro celý den na modlitbách a zbožných úkonech. A sestry, které na temeni hory se svými chovanci prázdniny trávily, přesvědčily se z vlastního názoru, jak drahou se všem stala malá svatyňka. Z četných obcí putovali sem lidé se svými duchovními k malé kapličce a vykonávali tam svou pobožnost. Matky přinesly své nejmenší děti, kladly je na stupně oltáře, aby je Maria Panna požehnala, skládaly jim jejich malé ruky a uclily je modlitbickým k nebes královně. A sestram to bylo pravou rozkoší, když mohly každodenně svatyňku navštěvovati a ji zdobiti. Sestra vypravuje nám něco velmi hezkého o jedné malé pensionistce, což ovšem nemůžeme zamlčeti.

Před třemi nedělemi ztratili jsme jednu ze svých žákyň. Zemřela po pěti-nedělní nemoci, kterou s nezlomnou trpělivostí snášela. Byla 13½ roku stará. Sedmiletá byla nám ku vychování svěřena a jinak byla vždy docela zdráva, při tom živá a čiperná až skoro příliš, ba někdy až lehkomyšlná. Častěji jsme si mysli, že se asi zbožnost v tomto malém srdci hluboce nezakorenila. Avšak nemoc odhalila nám celou krásu této čisté duše, která své křesťní roucho před trůn nebeského soudce jistě neposkvrněné přinesla. Ačkoliv byla dnem i nocí schvácena horečkou, přec ani nejmenší žaloba nevyšla z jejich úst. Různé změny v nemoci vyžadovaly množství léků. Avšak dítě to vzdělávalo nás nikdy neochabující laskavostí, zbožností a poslušností. S řídou pravidelností zachovávala nemocná své duchovní cvičby. Nejsouc ani

vybidnuta, udělala kříž a modlila se ranní modlitbu: nikdy nepřeslechla »Anděla Páně.« Ano i v předvečer smrti, když již smrtelný boj byl započal, a uši její hluku tohoto světa již nevnímaly. pokusila se, vidouc mne při klekání dělati kříž, pozvednouti nejistou ruku k chladnoucímu čelu svému, aby je ještě naposled znamením spásy pozhledla. Její otec — horlivý katolik — dostal se hned a bolesti přemožen plakal tak usedavě, že nám ho bylo až líto, než přinesl s oděvzaností Bohu i tuto těžkou obět. Jeho jedinou útěchou bylo, dliti u lože svého nemocného dítěte, a s radostí pozorovati ctnosti, kterými je nebe obdařilo. Častěji za den pozorovali jsme živě, jak děvče rty pohybuje. Na otázku, co to činí odpovídala: Bavím se s nejsvětější Pannou. U své postylky měla sošku Panny Marie Lúrdské, od níž zraku skoro ani neodvracela. Často byl její pohled jako nadpozemský a plný sladké útechy. Viděli jsme, že to dítě není stvořeno pro tento svět. Jiný důkaz o tom také podala, když měla býti na svatosti umírajících připravena, jež také s pravou zbožností přijala. Když měl přijiti zpovědník, pravila mi s nevyrovnatelnou prostomyslností a dětskou nevinností. Ani nevím, jakých hříchů se člověk může dopustiti v nemocnici; od té doby co jsem zde žádných nemám. Šťastné dítě! Dlouhý čas modlily jsme se i se svými žákyněmi za uzdravení tohoto hodného dítěte, avšak úsudek Boží zněl jinak. — Maria milovala toto dítě své a proto dala rozkaz andělu svému, aby tuto lilii, pokud ještě jest tak krásná a čistá z této země vytrhl a do zahrady rájské přesadil. Ku konci dubna zemřela. — Všichni jsme toho přesvědčení, že tento anděl vznesl se ze svého úmrtního lože na bílých perutích svých přímo k nebesům, aby tam své milé rozhovory, které zde započal, tam se svatými anděly pokračoval a Bohu a přesvaté Malce chválu prozpěvoval.

Přední Indie. (Hlad a mor.) Až naši čtenářové tyto řádky budou čísti, dostoupí bída a nouze v přední Indii svého vrcholu. Nedá se popřít, že britská vláda učinila k zmírnění bídě velmi mnoho, a že ji žádná pomoc nedovede úplně zažehnatí. Úloha zmíněné vlády jest kromě toho ještě společenskými po-

měry indického lidu, nám Evropanům naprosto nesrozumitelnými, nemálo ztěžována. Jenom tím si to můžeme vysvětliti, že z mnoha milionů, státem na ulevění bídě obětovaných, málo komu se co dostalo neb alespoň pozdě. A tuto mezeru nějak vyplniti, bylo úlohou soukromé dobročinnosti. Zde vyznamenala se, jak snadno srozumitelné, zvláště Anglie. Také Rusko, jež se ze známých příčin ucházelo o přízeň indického obyvatelstva, nedalo si této příležitosti ujiti, a přispělo královsky. Kromě toho hleděly i různé protestantské spolky misionářské, aby alespoň hojným počtem hladových obětí zakryly nepříznivý výsledek své činnosti misionářské. Na význam katol. almužnen misionářských netřeba upozorňovati.

Poměry jsou hrozné, obvyklé Indie jsou těžkou ranou navštíveni. Ve větších městech řádí morová rána, která si na příklad v Bombaji samém vyžádala 15.000 obětí. V jiných pak krajinách, kde máme rovněž stanice misijní, vypukl za velkého sucha a drahoty mezi obyvatelstvem hladomor. Anglie poslala sem ovšem značnou sumu, ale z toho nedostali jsme ani haléře, poněvadž vláda užívá peněz ku stavbám mostů a železnic, aby milionům chudého lidu poskytl práci a výživu. Dospělý člověk vydělá denně asi 10 haléřův a mnohdy se mu ani těch celých nedostane, poněvadž jest od nesvědomitých podnikatelův o polovici ošizen. Misionář jeden vypravuje, že v jedné krajině kráčel téměř všude po samých mrtvolách. A opět jiný za lékaře přestrojený a léky opatřený misionář sděluje, že pokřtil 141 umírajících dětí. Také k nám se děti přivádějí a my dle možnosti je přijímáme. V chudobinci v Allahabadu čeká 250 takovýchto hladem zmořených bytostí na přijetí. Nemajíce ubožáky ty již kam dávali a spoléhajíc na božskou pomoc, počali jsme stavěti nový sirotčinec. Do té doby, než bude sirotčinec hotov, bývají dvě sestry se sirotky v místnosti, která byla dříve konírnou. Ó kdybyste mohli býti svědky té děsné bídě, která zde jest, zajisté byste nám pomohli stavěti náš sirotčinec a přispěli nějakou malíčkostí k ulevění nouze tak strašlivé. Ve jménu božského přítele dítek spojujeme své prosby s voláním o pomoc těchto malíčků a doufáme, že proseb našich neoslyšíte.

Různé zprávy a drobnosti.

Katolická církev v Anglii za královny Viktorie. Zvláštní známkou vlády královny Viktorie jest výkvět církve katolické v zemích jí poddaných. Když královna Viktorie na trůn nastoupila, počal protestantismus klesati. Roku 1837. bylo v Anglii jen 6 vikářů apoštolských s 500 kněžími a 400 kaplany; mládež katolická vychovávala se asi ve 3 nebo ve 4 slabě kvetoucích ústavách. Roku 1897, tedy po 60 letech, vidíme biskupství katolické v Anglii opět řádně zřízená. Provincie církevní v království anglickém má v čele kardinála-arcibiskupa se 14 biskupy diecésními a 2 titulárními a apoštolským vikářem ve hrabství valeském. Kněží světských i řeholních jest 2686, kostelů a kaplí 1463, z nichž některé jsou stavbami památnými; všechny řeholní řády jsou v Anglii připuštěny. Ve Skotsku jsou 2 arcibiskupství, 5 biskupství, 404 kněží. 349 kostelů. V Irsku jsou 4 provincie církevní, spravované 4 arcibiskupy, z nichž jeden jest kardinálem a 24 biskupů. Ženských klášterů je velmi mnoho. Každá diecése má své vychovávací ústavy. V osadách anglických jest pokrok církve katolické ještě větší. V pěti dílech světa v osadách anglických je 24 arcibiskupů, z nichž 2 kardinálové, 91 biskupů, a apoštolských vikářů, 5 apoštolských prefektů. V Australii roku 1837 nebylo jediného biskupa, dnes jsou tam 4 arcibiskupi, 17 biskupů. Katolíků v zemích královně anglické Viktorii poddaných jest přes 10 milionů. Od roku 1837. připouštěni jsou katolíci, po stoletích pronásledováni, k veřejným úřadům. Dnes všechny úřady (vyjma dva) jsou katolíkům přístupny. Sedí vestátníradě, v ministerstvu, nejlepší mistokrál indický jest katolíkem. Kardináloví Manningovi, když pozván byl do komise mimosněmovní, vykázano bylo místo hned vedle korunního prince. Katolíti biskupové zvaní jsou ke dvoru, zvláště ke korunnímu princovi. V pondělí 4. července královna Viktorie, provázena princeznou Beatricí, navštívila v Beaumontě kolej jezuitskou a byla mile dojata uvítáním a výborným prospěchem chovanců.

„Hlas.“

Basilika na Montmartre a radikáli.

Proti radikálům vši nespravedlnosti schopným psal „la Croix“ (kat. noviny v Paříži): „Nechť cení zuby své, nechť se stráví ve své zuřivosti, však nikdy nebudou moci zničiti ji.“ V jiných katolických novinách nazvána basilika božského Srdce Páně „ustavičný zázrak 19 století.“ Naproti tomu napsal městský radní montmartreský o basilice Srdce Páně: „Nezničíte-li ji — zmohutní a zničí nás! — Komu náleží půda, na níž jest basilika vystavěna? Paříži.“ A pak následují liberální důvody, že lze město Paříži si osvojiti, co jiní si byli koupili. Jedna věc totiž leží přátelům svobody a rovnosti na srdci: obchody ve čtvrti montmartreské, které velice vstoupily, poněvadž počet katolíků do národní svatyně putujících jest rok od roku větší. Důvody pro svato-krádež by už bystré hlavy liberálův našly, ale kterak dati náhradu obchodníkům! Tato peněžní stránka zdržuje „početně jich ruce“ od svatokrádeže. Rmouti svobodné myslitele francouzské, že basilika božského Srdce Páně jest ohniskem Francie, z něhož si odnáší zápal svatého nadšení každý katolík do svého rodiště. Montmartre není farním kostelem, ale jest farou všech farností francouzských, jest středem, odkud se vzmáhá křesťanský duch proti modernímu pohanství. Montmartre-ská basilika jest pokrmem chudých, jest oděvem nahých a školou neznajících pravdy sv. víry. Zde dějí se největší hrdinné oběti pro Boha a pro bližního. To zajisté postažující zločin liberálům, aby basilika rozmetána byla v prach aneb učiněna „dupárnou“ luzy ve fraku i s kravatou červenou. — Žena jedna přinesla úspory života svého představenému kostela, aby vynaloženy byly k dobrým účelům. Tázána po jméně, odpověděla: „Bůh mne zná a to dostačí.“ To dostačí i nám, že taková května nemůže býti milou panamistům zednářským. Spíše snese liberální Francie deset panamských škandálů za sebou, než jednu obětavou duši ve veřejném úřadě.

„Kat. listy.“

Milodary božského Srdce Páně.

Od sv. Kopečka. Přílišnou namáhavou prací a častějším nastuzením, kteréhož jsem nedbal, přitáhl jsem sobě neduh hrtanu, kterýž tak mne skličil, že jsem skoro po čtrnácti dni blasu na dobro pozbyl. Kromě obvyklé pomoci lékařské, vzal jsem útočiště k Srdci nejmilejšího Ježíše, vykonával jsem sám, jakož i přátelé moji devít denní pobožnost, spolu i s vroucími modlitbami k Matičce nebeské a svatému Josefu, a hle! pomoc vydatná se dostavila! Ačkoliv dosud choroba úplně nevymizela, přece tak dalece jsem zotaven, že povinnosti stavu svého zase mohu zastávati. Protož necht jest ustavičné a všudy chváleno, oslaveno a velebeno Nejsvětější Srdce milého Ježíše a nejčistší Srdce Panny Marie a milování hodné Srdce sv. Josefa. F.

Z jižních Čech. Jistá paní vzdává své vroucí díky Panně Marii Lúrdské a Filipsofské za zázračné zachránění jejího syna, který stížen byl zlou chorobou. Paní tato ve své úzkosti vzala útočiště k Panně Marii Lúrdské a Filipsofské, konajíc denně celé tři devítidenní pobožnosti a dva růžence za duše v očistci. Náhle přichází zpráva, že syn její zázrakem zachráněn jest, že ne lékaři, ale Bůh, že zde léčil. Převelikou radostí naplněna, kleká před obraz Matičky Boží a v slzách děkuje za převelikou milost, které se jí dostalo a přehlédá dny, ve kterých vroucně volala k Matce Boží. Však jaká shoda. Právě tolik roků Máti Boží na světě putovala, právě tolikrát prosbou svou se k ní obracela; 66krát dovolávala se pomoci a přimluvy Rodičky Boží; Matička Boží po tolikrátém prosení otevírá poklad milosti své a nalévá balsámu do ztřýzněného srdce matčina. Ve svém blahověšení vybíjí vyslyšená matka všechny nešťastné, aby ve svých modlitbách neustávali, vytrvale se modlili a pevně v přimluvu Rodičky Boží důvěřovali. majíce toto na svědectví, že jen modlitba stálá a vytrvalá nebesa proráží a že Panna Maria ráda nám svou přimluvou u Boha pomáhá. Jestli opět o doklad více, že pravdivá jsou slova Spasitelova: „Proste a bude vám dáno.“

Z Plevna. Vracel jsem se ze soudní vesnice. Na cestě překvapila mne prudká bouře. Bylo mně jíti lesem, kdež jsem se zvláště nebezpečí obával. Uminil jsem sobě, budu-li zachráněn, konati po celý měsíc červen pobožnost k božskému Srdci Páně. Nemínil jsem však uveřejniti po tékování. Než bouře prikvapila s velkou prudkostí a zuřila vždy víc a více. Tu jsem slibil, že potěkování uveřejním. Pán Bůh mne ochránil a proto plním svůj slib, děkuje co nejvroucněji božskému Srdci Páně za ochranu a pomoc. Račte prosím těmto řádkům popřáti místa a uveřejniti je buď tak, jak jsou, nebo jak za dobré uznáte. Ucta božsk. Srdce Páně je v naší rodině už mnoho roků zakotvena, rodiče patří mezi nejstarší odhěratele „Školy Božského Srdce Páně“ a já též, kde jsem mohl účtu k božsk. Srdci Páně jsem šířil a šířiti budu, dokud mne Pán Bůh zachová, poněvadž o užitku všestranném, zvláště duchovním, této účty pevně přesvědčen jsem. P. A. R.

Z Olomouce. Cítě nejsv. Srdce Páně; jest věrno zaslibení svému, že ctitelů svých nikdy neopustí. Tisícere díky Jemu vzdány buďtež za šťastně přestálou zkoušku, jakož i Panně Marii, sv. Josefu a sv. Expeditu.

Z Milevska u Tábora. Tisícere díky vzdávám blahoslavené Panně Marii Sepekovské za obdržanou milost po dlouhotrvající nemoci na přimluvu blah. Panny Matičky Boží opět nabytého zdraví. Odporoučím zároveň čtenáře „Šk. B. S. P.“ pod mocnou její ochranu. A. H.

Z Prahy. Plnic tímto učiněný slib, vzdávám božskému Srdci Pána Ježíše, nejsv. Rodičce, bl. Panně Marii Lúrdské, Matce ustavičné pomoci, sv. Josefu, sv. Janu Nep. z hlubin srdce svého nejvroucnější dík za vyslyšení prosby a zdaru v mém smutném postavení před ukončením konané 3denní pobožnosti, kterou sama jsem si složila, krátce a prostince. Tisícere díky božskému Srdci a nebeské Matičce, odporoučím vřele jednoho každého v jakémkoli stavu je všech potřebách pod mocnou jejich ochranu. A. M. H.

Zájmy Krista Pána v různých zemích.

Podává *Placidus Buchta*.

Řím a Itálie. Poslední dobou meškal v Evropě jeden z východních vládařů, král to siamský se svým synem. Po zabrání Říma r. 1871. byl tento nyní král, tehdy ještě mladík, jediný z panovníků asijských, který blahopřál revoluci italské k zabránění svatého města. Letos žádal však za přijetí u sv. Otce, kterého se mu, jako vladaři nekatolickému, dostalo. Při vstoupení sv. Otce do audience sině poklekl král i syn jeho před papežem a podal mu vzácný dar: košík květin, zpracovaných uměle a ozdobených různými drahokamy. Lev XIII. obrátil se potom ku princovi synu a řekl: »Váš otec, král, jest ještě mladý muž a doufáme, že bude dlouho živ pro blaho své země a lidu. Jednoho dne však bude vláda vložena do rukou vašich, vzpoměte si, že spravedlnost jest základ zákona. Buďte spravedliví a budete vládnouti šťastně.« Tlumovníkem byl Msgr. Stonor. Slova papežova dojala oba návštěvníky tou měrou, že syn klekl na kolena a prosil za požehnání, král pak se vyjádřil k Stonorovi: »Viděl jsem, že v srdci papežově jest cosi božského.« Smýšlení královo jest nyní asi již rozhodně jiné, než zmíněného roku 1871.; nasvědčuje tomu aspoň přízeň, která jest dávana na jevo katolickým misím. V Siamu jest totiž 27.000 katolíků s 29 kostely, 24 kaplemi, 29 školami vyššími a 43 nižšími. Mimo to jest v Siamu 17 katolických sirotčinců, 4 nemocnice a dům katechumenů. První směr křesťanství zanesl do Siamu svatý František Xaverský. Následovala pak doba dlouhého úpadku. Většího rozkvětu nabylo křesťanství r. 1852., kdy apoštolský vikář Msgr. Pallegoix s dvěma Siamci přišel do Říma s listem od krále Maha Mongkut. V listě královském oslovován

jest Pius IX. jako »Nejvznešenější Pán velké koruny.« Král tehdejší psal: »Nejsem dosud křesťanem, jsem dobrým budhistou, ale nelnu k filosofii budhismu. Ta byla zničena mnohými jesitnými hajkami a myslím, že brzy zmizí. Vaše svatosť může spoléhati, že v říši mé nebude žádného pronásledování proti katolíkům římským.« Účinněji pracuje se v Siamu na pokřtění teprve 40 let. Sv. Otec potvrdil dekretem kongregaci Josefitů, která byla zal. r. 1817. a obírá se výchovou středních a vyšších tříd za tím účelem, aby je připravila na kněžství. Kongregace má svůj dům (Grammont v Belgii. Podobný účel má ústav Boskův ve Foglizzo (25 kilometrů od Turina) nazvaný: »Synové Marie Pomocné.« Ústav Boskův umožňuje studium na kněžství třídám nejchudším. Přijímá i dospělé mladíky (20leté), kteří mají pevný úmysl dopracovati se svátosti kněžství. Chovanci Boskova ústavu věnují se misím v krajinách zámořských. Také se tam vychovávají na kněze mladíci němečtí, kteří mají potom působiti v německých osadách. Ústav požaduje na svých kandidátech: Původ z řádné rodiny, věk pod 30 let, úplnou zchovanost, zdraví a dobré vlohy. Vyučování jest úplně zdarma; na výživu platí se 25 lir měsíčně, nebo jednou pro vždy 800 lir, což se rovná asi 800 našich korun.

Rakousko. J. V. císař František Josef svolil, aby se v Rakousku usadil řád Kamilliánů. Účelem jejich jest obsluha nemocných, jest to tedy druh milosrdných bratří. V řádě Kamilliánů jsou však většinou kněží, kdežto u milosrdných jsou z pravidla laikové. Řád tento byl založen r. 1590. od svatého Kamilla de Lellis v Římě a rozšířil se po Itálii, Španělsku, Portugalsku, Francii a Belgii. Od papeže Sixta V. obdrželi za znak

řádový červený kříž. Kamilliané zamýšlejí zříditi v Rakousku novou nemocnici na oslavu panovnického jubilea císařova. V nemocnici léto mají býti ošetřováni muži bez rozdílu vyznání a národnosti. Řád má důkladné lékaře, chirurgy a znalce nakazlivých nemocí. Členové řádu se vyznamenali v dobách přemutných. Sta bratři zemřelo nákazou jako oběť lásky k bližnímu. V nejnovější době sledujeme se s Kamilliány na bojištích u Solferina (1859.) u Custozy (1866.), roku pak 1870. působili pod branami Říma i v průlomu u „Porta Pia“. Svátek zakladatele Kamillianů připadá na den 18. července.

Německo. V německé říši dosud panují velké rozdíly ve vnitřních poměrech jednotlivých spolkových zemí. Tak na př. existují tam pod vládou konstitučního císaře tři republiky: Hamburg, Brémy a Bukovec a jeden stát absolutistický — Meklenbursko-Zvěřínsko. Není tedy divným, když také na poli náboženském a církevním panují tam poměry rozdílné. Za příklad můž: sloužiti Brunšvik, kde panují konfessiíni zákony, jež jsou vlastně výsměchem rovnosti katolíků s protestanty a sotva mají svůj původ v něčem jiném, nežli v nevraživosti a nepřiznání ke katolické menšině. V celém vévodství jsou jen tři katolické fary, a to sice v městě Brunšviku, ve Wolfenbütteln a v Helmsledtn, ačkoliv žije v Holzmündenu asi 800, v Harzburku asi 400 a v Schöningách asi 1300 katolíků. V místech posledně jmenovaných jsou duchovní stanice katolické, které jsou však přes všechno namáhání vládou považovány za zařízení zcela soukromá, tak že podle zřízení zákonů v těchto městech zákonitým farářem katolíků jest ten, který evangelický pastor, u něhož si katolický kněz musí vymoci dovolení, chce-li pokřtiti dítě katolických rodičů.

Podobně má se to i v celém ostatním vévodství, mimo nejprve uvedená tři města. Ještě větší obmezování rodičů nastává, nejsou-li stejného vyznání. Tu je třeba teprve zvláštních prohlášení, v jakém náboženství chce otec, aby jeho děti byly vychovány, neboť jest zákonem ustanoveno, že všechny děti musejí býti vychovávány v náboženství otcově a jestliže tento, jsa sám evangelíkem, k vůli manželce své chtěl by děti míti katolíky, proměškal však lhůtu předepsaného prohlášení, pak zcela jednoduše musí všechny své děti vychovati protestantsky, bez všeho zření k matce. Že katolíci kněží za takových poměrů snadno bez své viny upadnou v pokutu, jest na bileďni. „Germania“ udává výslovně dva případy, kdy byli kněží pokutováni, poněvadž vykonali křest z potřeby na dětech katolických rodičů. V jednom případě odpověděl soudec obžalovanému knězi, že nouze zde pranic neomlouvá, neboť prý mohl býti pastor tak dobře povolán jako kněz katolický!! Také případ, kdy pastor své svolení křtu prostě odepřel, poněvadž o ně bylo žádáno v neděli, uvádí berlínský list. Při tom prázdného zření nemá se k okolnosti, že při nedostatku far katolických přicházejí rodiče s nemluvnátky z dálky kolika mil cesty, aniž, jak se při neznalosti zákonů snadně přihází, předem se byli ohlásili a žádost o svolení pastorovo v čas umožnili. — V Bensheimu byl v posledních dnech měsíce června odbýván pátý sjezd katolíků hessenských. Na sjezdu přijata resoluce ve prospěch vlády papežské v Římě, pronásledovaných řádů, náboženských škol, oprav sociálních a podpory katolického listu.

Anglie. V Římě jest zbudován ústav, v němžto se mohou anglikáné věnovati studiu bohosloveckému, aby se přesvědčili o pravdě katolictví. Ústav ten ponese jméno: „Kollej sv. Bedy“ na znamení úcty k Anglii a jejím světcům. — Dne

15. června přijal sv. Otec Angličany, kteří se chtějí vrátit do katolické církve a za tím účelem tam studují. — Počátkem června jednala anglická sněmovna poslancův o rozpočtu pro **Irsko**. Při tom pravil první lord pokladu, Balfour, že prozatím ještě nemůže přislíbiti předlohu o zřízení katolické university v Irsku,

ač je jinak myšlenky této nepřitelem. Jest prý nutno, aby u věci této nastalo ještě značné vyjasnění názorů. Řečník uznává, že velká většina irského obyvatelstva pocituje nedostatek katol. university jako velikou křivdu. (Jest opravdu otázkou, proč se ještě potřebuje čekati na nějaké vyjasnění názorů v budoucnosti?)

Apoštolát dobrého příkladu.

Jeden ze soudruhů sv. Františka Xaver. kázal jednoho dne v městě japonském pohanům. Jeden z nich, zuřivec, přistoupil ku kazateli a napil mu do tváře. Kazatel neztratil své dobromyslnosti, utřel si tvář a kázal dále. Tu vystoupí z posluchačů jiný pohan a pravil: «Tvá slova jsou krásná, ale nedojímají duši mou, tvůj skutek se mi lépe zamlouvá; budu tvým žákem.» A sv. František z Assisi pravil jednou svému spolubratru: «Pojd', budeme kázat.» I chodil s ním po městě a vrátil se zase domů. I tážal se bratr světce: «Otče, proč nekážeme?» «Již jsme kázali,» odpověděl sv. František. Sebranosť mysle, skromnosť a pokora, s jakou po městě chodili, byly nejvýmluvnějším kázáním; povzbudili lidi k pobožnosti, odřikání se světa, k lítosti nad hříchy, k pozdvižení srdce k Bohu a k touze po životě věčném v nebi. To jest kázání dobrého příkladu, mocnější než kázání slova. Již příslovi praví: «Slova hýbají, příklady táhnou.»

Jednou pravil bratr Františkán Egidius v řeči se sv. Bonaventurou generálem řádu: «Bůh prokázal nám učencům veliké milosti; ale my ubozí nevědomeci, co můžeme činiti, abychom spasení byli?» Bonaventura pravil: «Kdyby Bůh lidem ničeho nebyl dal než svou lásku, bylo by toho přespřiliš.» «Otče můj,» tážal se Egidius dále, «může-li nevědomec také tak Boha milovat jako učený?» «Stará žena může Boha zrovna tak milovati, ano ještě lépe než učitel bohosloví,» pravil Bonaventura. Tu utíkal Egidius do klášterní zahrady a volal do města: «Chudá, prostá, nevědomá žena, miluj Boha a Ježíše Krista a budeš větší než bratr Bonaventura.» Toto až potěší lidi prosté! I prostý člověk může kázati, ne-li slovem, tedy dobrým příkladem křesťanského života.

«Jděte do celého světa a kažte evangelium všemu stvoření!» Toť poslední rozkaz Pána apoštolům daný. Oni pak se rozesli a kázali po všem světě a Pán působil s nimi a potvrzoval jich slova následujícími na ně zázraky. Jeden z největších zázraků byl, že ti, kteří přijali víru Ježíše Krista, příkladem života svého, zejména svou láskou, zase kázali pohanům, tak že ti to divci se volali: «Ejhle, jak se vespolek milují!»

Vy jste světlo světa, pravil Spasitel apoštolům; město na hoře ležící nemůže ve skrytu býti. Anž se rozžihá světlo a stavi se pod kbelec, nýbrž na svícen, aby všem svítilo, kteří v domě jsou. Tak svítí i světlo vaše před lidmi, ať, vidouce dobré skutky vaše, velebili Otce vašeho, jenž jest v nebesích. Takovým světlem byl sv. Apoštol Pavel, povolán, aby jméno Ježíše nesl před pohany a krále a syny israelské. Také věřící mají podobné povolání, neboť napomíná tentýž apoštol, řka: «Abyste byly bez úhony a upřímní synové Boží, bez trestání u prostřed národu zlého a převráceného: mezi kterýmiž svítíte jako

světlo na světě, zachovávající slovo života ke slávě mé v den Kristův, že ne nadarmo jsem běžel, ani nadarmo pracoval.* (Filip. 2. 15.)

Vy jste sůl země, pravil pán apoštolům svým; ale praví také, že podobno jest království nebeské kvasu, který má proniknouti veškeré pokolení lidské. To stane se, zanecháme-li všeliké zloby a nepravosti, vyčistíme-li starý kvas hříchů a budeme-li nově skropeni, povstaneme-li s Kristem k životu novému, v nekvašeném chlebě čistoty a pravdy.

Při tom musíme se pilně varovati pokrytectví fariseův. Dobrý příklad nás nesmí býti jen na oko, nýbrž ať pochází ze srdce. Je-li srdce zlé, přes všecko přetvařování. přece ponese ovoce zlé k pohoršení a záhubě jiných; neboť je-li moc dobrého příkladu veliká ke spasení a vzdělání, tím větší jest moc a síla zlého příkladu, pohoršení, k záhubě a zavržení.

Nyní již jsme ve světě tak daleko dospěli, že mnozí o etnosti pochybují; také z té příčiny již nevěří, protože myslí, že nemožno jest dle víry živu býti, ano, že i věřící nemohou dle víry žiti. Těm ubohým musíme pomáhati, dávající jim dobrý příklad křesťanského života, aby viděli, že možno jest věriti a dle víry živu býti. Heslem našim budiž: Vždy a všude dobrý příklad dávat!

Obětování úmyslu denního.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltární po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětují Tiobě po celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(ie), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie. všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Dec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětují za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, abychom zlého se chráníce, stali se apoštoly příkladu dobrého, a na všechny úmysly, jež odporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš českoslovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patronu ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. 1891.)

Svatý Michaeli archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Úmysl v září: Kněžská duchovní cvičení.

Král slávy skryl se pod způsobou chleba a velebnost svou závojem zastřel, aby nás povzbudil bližiti se s důvěrou k jeho nejsvětějšímu Srdci. Sv. Alfons.

Velepíseň nejsvětějšího Srdce.

Napsal Jarolím Stanislav Pavlík. (Č. d.)

Píseň 17.

Dum esset Rex in accubitu suo, nardus mea dedit odorem suavitatis. (Cant. 1, 11.)

Když u Šimona Ježíš stoloval,
tu vešla žena v hodovní síň směle
a pomazala nohy Spasitele —
to Magdalena, již tak miloval.

Však Šimon a s ním Farisejská cháska
když záviděli ženě práva toho,
tu řek jim Ježíš: Milovala mnoho ...
Či nesmí odměnit se její láska?

Když, duše má, Pán s tebou hoduje,
ó pomaz nohy jeho mastí vonnou,
ať vůně ctností z ní se rozlívá.

Z té služby Ježíš vždy se raduje
a k tomu obrací tvář blahoslennou,
kdo Srdce jeho takto uctívá.

Píseň 18.

Fasciculus myrrhæ dilectus meus mihi, inter ubera mea commorabitur. (Cant. 1, 12.)

Když vstávám, Jesu, neb se v lůžko kladu,
ať pracuji, ať zase odpočívám,
tvé bolesti já stále v srdci mívám
a želim upřímně svých četných pádů.

Ty s touhou hledíš za mnou s Kalvarie,
Ty tak mne miluješ, že nevím ani,
zda vydržím tě lásky plápolání,
když z Tvého Srdce drahou krev ret pije.

Ach, odpusť, Jesu, že já mnohdykrát
jsem neměl oné vřelé lásky k Tobě,
jíž mělo vlastně srdce moje plát!

Jak myrrhy kytku na srdci Tě nosit
teď budu, Jesu, bol Tvůj cítit v sobě,
já za milost Tvé Srdce budu prosit.

Svaté svátosti a význam jejich v životě křesťanském.

(Část další.)

Ukázavše v předešlém pojednání na veliké milosti, jichž skrze sv. svátosti účastnými jsme, obrátíme nyní pozornost svou k předmětu opačnému, čím bychom totiž byli bez těchto Kristem nám poskytnutých milostných prostředků, abychom tak ještě více důležitost svatých svátostí pro život náš poznali.

Člověk jest od přirozenosti slabý tvor a mnoho nepřátel číhá naň, proti nimž bezbranným jest a takřka na pospas vydán; ba i v sobě samém nosí nepřítel krutého, náklonnost totiž k zlému, která jest mu zároveň zárodkem smrti. Kdo se ho ujme? Kdo spasi jej? Nikdo jiný, nežli zázrak božského milosrdenství. Smíme však v taký doufat? Můžeme být i jediné sv. svátosti beze škody postrádati? Svátosti Kristem Pánem nám dané tvoří řetěz o sedmi člancích, hradbu o sedmi věžích, jsou sedmeronásobným darem Boha nejvyššího milosrdného. Ani jednu z těchto svátostí nemůžeme odmítnouti, aniž bychom církvi a věřícím ohromnou škodu neučinili. Kde pak kacířstvím anebo úplnou slabostí a nevědomostí u víře některou svátost ztratili, tam jeví se také hluboká mezera, tam zahnízdila se rakovina, která čím dále tím více celý křesťanský útvar rozežírá a ničí.

Stav bez sv. svátostí zoveme pohanstvím a pohanství toto jest vydáno bludům nejšmutnějším. Pomijíme zde zvířecí surovost divochů afrických, amerických a australských, a poukážeme jen na národy vzdělané starého věku, ale v pohanské temnotě ponořené. Ať obrácíme zrak svůj na Řeky osvětou slynoucí, anebo na Římany světem vládnoucí, anebo na smyslné ctitele Moha-

meda či na přebohaté obyvatele starého Mexika, ať pohledneme na chytré Čiňany s jejich tisíciletou vzdělaností anebo na úskočné Japonce, u všech shledáváme jedno a totéž a sice, že pod skvělým zevnějším panují vášně a náruživosti druhu nejhoršího. Od Boha jsouce opuštění, klesali národové tito hloub a hlouběji v neřesti a zločiny. Kdo jest s to, aby je zachránil. Jenom křesťanství má tuto zázračnou moc vysvobozující, kterou vykonává skrze sv. svátosti. Bez těchto může sice jednotlivec skrze milost, kterou mu Bůh zvláštním způsobem udílí, spasen býti, ale celek upadá přece bez nich do tenat satanových. Ukřutnost a lež, nenávisť a tyranství panují zcela veřejně a snižují člověka až na otroka pekelného knížete světa. Ti, kdož se střeží vášni nejhrubšího zrna, upadají zase v mamonu a ctižádostivosti, kteréžto hříchy je nezřídka vedou ku vraždě, lupu a jiným násilnostem. Či snad dovedlo bohatství Katona a krása Kleopatry tyto lidi od samovraždy zachrániti? Kde není křesťanské pravdy, tam je lež, blud, pověra, a toto vše vede člověka k zoufalosti a zničení sama sebe, samovraždě. A co se dělo tehdy ve světě starém, to opakuje se za dnů našich tam, kde novověké pohanství se rozlézá a jako můra tak mnohé národy křesťanské v Evropě dusí. Vzdor všem vynálezům, vzdor všemu lesku, jimž se novověká vzdělanost odívá, zůstává jádro novodobých nevěrců právě tak červivé a rozežrané, jako za dob starého pohanstva. Podívejme se jen do světových měst Londýna, Paříže, Berlína atd. pokud se křesťanské nauky zhostily, pokud milostné prostředky křesťanství odmitly, podobají se na vlas starým hnízdům neřesti a pelešim hříchů, Římu, Babylonu atd.

Ba spousta, kterou naše novověké pohanství v nárcdech učinilo a činí, bude ještě mnohem horší nežli bývala v starém světě pohanském. Tu i tam jest to jen zase vláda satanova, byt se i pod jinou tvárností jeví. Svátosti jsou tu hradbou obrannou křesťanství; podaři-li se nepříteli této hradby dobyti, pak má vítězství jisté. A jak chytře si počíná. Jeden článek po druhém trhá a odhazuje z řetězu zlatého. Za to podává lidem dary jiné, které smysly jeho opojují, aby nepoznal krádeže a loupeže na sobě páchané. Místo démantů svátosti Kristem podávaných dává nám svět leštěné sklo svého spiritismu a magnetismu a zahaluje nebezpečné a zkáznosné pletichy své pokryteckou larvou svobodného zednářství.

S každou svátostí padá také kus víry pravé, to ví dobře zapřisáhlý náš nepřítel a proto zahájil boj proti svátostem na celé čáře a podrývá jednu po druhé; až se mu podaří i sv. křest podrýti a odstraniti, pak bude jeho vítězství dokonalé, říše Kristova zničena a říše satanova nastoupí na její místo. A proto je nám užitečno poznati, kterak satan proti svátostem bojuje. Tak jako Bůh nevádlá se bezprostředně v běh věcí, nýbrž užívá lidí jakožto nástroje k účelům svým, rovněž i satan, jenž se rád po Bohu opičí, činí totéž. Jidáš i Kaifáš byli nástroji v rukou satana zrovna tak jako později Julian odpadlík a jiní více. Nejvíce ale pracují do rukou satanovi onino nešťastníci, kteří pychnou a učeností svou naduti jsouce Bohu podrobí se nechtějí a které nazýváme kacíře a bludáře. Či dá se to cestou přirozenou vyložití, že jednotlivý člověk se celé církvi protíví, že pravdy po staletí hlášené a dokázané popírá? Či dá se to cestou přirozenou vysvětliti, že kněz nebo řeholník tak hluboko klesnouti může, že na stav svůj, své svěcení, své

sliby zapomíná, je odhazuje od sebe, to co mu dříve bývalo útěchou a radostí? Kdo by nepoznal zde jiné působení, působení ďábla. Postupně milosti Božích zbavovaný dospěl takový křesťan až k úplné ztrátě milosti Boží, stal se otrokem satanáš, tento užívá ho jako nástroje na zničení církve a náboženství. Útoky jeho čelí nejvíce proti sv. svátostem.

Je to veřejným lupičstvím, když kacíři podpichováni jsouce otcem lži, jednotlivě anebo všechny sv. svátosti zavrhují, a takřka jedním rázem odstraňují. Sedmý počet svátostí našich jest již v starém zákoně předobrazeny, srovnává se úplně s potřebami našeho života, jest písmem svatým dokazán a sv. církví vždy hlášený a s celým učením sv. církve co nejužší srostlý. Proto také nikdy ze starých kacířů proti svátostem povstati si netroufal. Teprve v 16. století pozvedli kacíři tím hrději hlavu svou a začali bourati budovu církevního učení, počínajice se svatými svátostmi. Nejdříve odtrhli tři, pak čtyři, konečně pět ramen z tohoto sedmiramenného zlatého svícnu církve katolické, šesté nemohlo pak bez oněch ostatních hořeti, a tak nezbylo jin nežli jedno kusé rameno, sv. křest, aby při matném jeho světle přece jednou zase nalézti mohli cestu k návratu. Je to kletbou, která provází každou vzpouru proti autoritě církve, že ti, kdož se církve zřikají, pořáde hlouběji klesají, jako na nakloněné ploše, v blud a pověru. Tak se vedlo i oněm mužům v 16. stol., kteří si poučný název reformatůr či oprávců církve přisovali. Zavrhlí učitelský úřad církve, držíce se jen výlučně Pisma sv., jež si ale dle svého mínění vykládali, zavrhlí celou tradici i sv. otce církevní. a proto zavrhlí i vše, co v Písmě sv. zřejmě nepřichází.

Zavrhlí svátost birmování, neboť nař potřebovali osvěcení duchem svatým, jsouce sobě sami dostatečnými.

Pokání zprvu podrželi, pak zavrhlí, neboť nemohli je srovnati s učením svým o ospravedlnění a milosti, tvrdíme, že toliko víra sama ospravedlňuje člověka, jelikož Kristus za všechny dosti učinil a člověk ničeho dobrého činiti nemůže. Svátost stavu manželského zavrhlí úplna, nenalézající v ní milost udílenou; i poslední pomazání prý nepotřebují; završše obět mše svaté, zavrhlí i svěcení kněžstva a tím ztratili i řádné udělovače svátosti a pozbyli i Těla Božího, nejvyšší Svátosti oltářní. Tak zbyl jim jen jediný křest, který Kristus Pán v nevyzpytatelné moudrosti a lásce své všem lidem do rukou byl vložil.

Jiný tajný a nebezpečný boj vede se proti pojmu sv. svátosti, proti jejich podstatě a účinkům, tak že se zbavují nadpřirozené a božské povahy své. Dle učení božského jsou svátosti znamením vnější, jimiž se duši uděluje milost neviditelná, které ale musí zřízenci k tomu od církve splnomocněnými udělovány býti, totiž kněžími, sice pozbývají moci své. Bratři naši ale od jednoty učení se odtrhli, protestanté, myslí, že ve své večeři Páně mají pravou svátost. Jak mylný to náhled. Nemají kněží platně svěcených, proto nemají ani svátosti Těla a Krve Páně, neboť moc tuto proměňovati

dal Pán Ježíš jen apoštolům a jejím nástupcům.

Křtem sv. vstupuje člověk do církve a jest jejím údem, dokud se sám pro nevěru z ní nevyloučí. Křest tento ale musí býti způsobem řádným udělen, aby byl platným, musí se s řádným úmyslem politím vodou přirozenou a ve jménu nejsv. Trojice udíleti. Jaký je to ale křest, když, jako se v Berlíně stalo, pastor jeden prstem ve vodě namočeným celé řadě křtenců čelo omočil, jaký to mylný náhled o křtu svatém! Takou prázdnou ceremonií běže se ubožákům poslední prostředek spásy, jediná naděje, domovský list pro nebe. Nemá satan příčiny jásati? Třetí útok na sv. svátosti jest ještě záhubnější předslech dvou, neboť pochází z vlastního tábora, jest to lhostejnost v přijímání sv. svátosti a nehodné přijímání jich. Tu jsou spojenci ďabloví, nikoli kacíři a bludáři, nýbrž svedený lid křesťanský sám, svedený trojí žádostivostí očí, těla a pýchou života. Svaté svátosti ustanovil Kristus Pán právě proto, abychom se těmto žádostivostem jakožto nepříteli ubránili, kdo jich neužívá, upadá v tenata těchto nepřátel velmi snadno. O smutném úkazu tomto přišť více.

(Přístě dále.)

Vyhlášení za blahoslaveného a za svatého

v církvi katolické.

(Část dalsí.)

Vyhlašení za blahoslaveného neb svatého, jest nad míru důležité pro celou církev a pro každého věřícího, a a tudíž lze snadno pochopiti, proč se u věci té povzdá s největší obozřelostí a přísností jedná, až pak se konečně celá záležitost toliko rozsudku

saméapoštolskéStolicepodrobuje. Způsob, kterým se vyhlášení toto děje, přesvědčí každého, že nemá býti ani nejmenší pochybnosti o rekovských ctnostech a zázracích zemřelého sluhý Páně, má-li býti za blahoslavence vyhlášen a veřejné účty v církvi účasten.

Má-li některý nemučeník za blaho-

slaveného vyhlášen býti, musí se o něm především dokázati, že šla již slavná pověst o jeho rekovských ctnostech a o moci zázračné, prve nežli se apoštolská Stolica záležitostí touto obírala. Biskup onoho okresu, v němž tento sluha Páně žil, působil a umřel, žádá jménem všeho věřícího lidu důkladně odůvodněnou žádost ku sv. Otci v Římě, a prosí, aby tento sluha Páně rozsudkem papežským za blahoslavence vyhlášen byl. Uzná-li sv. Otec důvody v žádosti obsažené za pádné a důležité, nařídí biskupovi, žadateli, aby sbíral důkazy o rekovských ctnostech a zázracích, aby vyslychal a pod přísahu bral svědky atd. Spisové o tom všem zašlou se pak do Říma tajemníkovi sboru obřadův, kterýž je odevzdá notáři téhož sboru, aby soud ve věci této započal. K tomu konci bývá předvolán veřejný zastupitel, jemuž se dává název »advokát ěbhlův«, poněvadž jest jeho povinností všeliké pochybnosti a námitky proti prohlášení snášeti, vyhledávati a uváděti, aby tak nezvratnost rekovských ctností a zázrakův a jiných ještě požadavkův, tím jasněji vysvítala. Nad to bývají předvoláni všichni ti svědkové, kteří zkušenosti a učenosti svou byli by s to, aby rozhodli o pravosti či nepravosti podpisův a pečetí na listinách se nalézajících.

Jakmile se spisy biskupem zaslané otevřely, ustanoví papež zvláštního »zpravodaje« či »referenta«, obyčejně jednoho z kardinálův »sboru obřadův.« Ten sobě zvolí »tlumočnicka« a prohlástitutele spisů těch, kdyby snad v cizé řeči sepsány byly. A tak zkoumají se spisy tyto s největší obezřetostí a přísností. Pokud se všechny spisy důkladně neprozkoumaly, nemůže se ve věci dále pokračovati. Zkoumají se i veškeré spisy buď tištěné neb psané, po zemřelém sluhu Božím, aby se zjistilo, zdaž v nich nic není obsaženo, co by proti čistě víře a kře-

stanským mravům čelilo. Zpravodaj přednáší o tom v sezení a sbor pak rozhoduje. Rozhodl-li sbor ve prospěch žádosti biskupovy, musí dostati od papeže zvláštní dovolení, aby směl započítí »soud apoštolský« o ctnostech a zázracích zesnulého sluhy Páně. Zároveň započne i přísne vyšetřování o skutečnosti a povaze stanovených jeho zázrakův. O dovolení toto nesmí se však, i mimo prominutí papežské, žádati prve, neuplynulo-li 10 rokův od té doby, co byl biskup zhotovené spisy odevzdal tajemníkovi sboru. Tímto krokem vznáší se celá záležitost na papežskou stolicí a biskup nesmí z moci vlastní ničeho již právoplatně u věci té činiti. Od okamžení, kdy papež svolení dal k soudu apoštolskému, nazývá se sluha Páně o jehož blahoslavení se jedná, ctihodným.

Po desátém roce se musí znova listy biskupskými stvrditi, že slavná pověst ctihodného sluhy Páně v lidu věřícím netoliko se nezmenšila, nýbrž že se naopak rozmnožila. Také se vyhledává, aby nová žádost zeměpána, anebo jiných vysokých osobností jménem lidu věřícího se předložila apoštolské stolici. Jsou-li všechny tyto požadavky v pořádku, pak mohou žadatelé žádost svou o povolení soudu apoštolského v příčině ctností a zázrakův zadati u »všeoobecného shromáždění obřadův«, anebo s povolením papeže u »sboru obřadův obyčejného.« Sbor tento podá pak o tom zprávu papeži.

Vydá-li sv. Otec příznivé rozhodnutí, počne se zkoumati, zda-li již před tím proti právu a zákonu veřejně se necílil ten, o jehož vyhlášení se jedná. K tomu konci se zkoumají listy dotyčného biskupa, anebo se ustanoví zvláštní soudce k tomu účelu. Shledá-li sbor, že se vždy setřilo zákonův církevních v ohledu tomtu, pak mohou prositi žadatelé, aby se třem biskupům, anebo jednomu biskupovi a

dvěma hodnostářům církevním dalo nařízení, by společně zavedly soud o rozhlášených ctnostech a zázracích cti-hodného sluhy Páně. Na soudu tomto musí se svědky dokázati, že sluha ten cti-hodný, ne-li od celého národu, alespoň ůcty požívá v místě kde zemřel a po-chován jest, kde jsou i svatý život jeho i zázraky známy a povědomy.

Spisové lito se od těchto tři svědků potvrdí a zašlou ke shromáždění obřadů. Tam se pak ještě jednou důkladně zkoumají. »Veřejný zastupitel« i tu činí vše-možné námitky proti žadatelům. Vy-padne-li pak přece úsudek sboru příznivě, prosí žadatelé o nové dovození, aby se směly jednotlivé ctnosti a zázraky cti-hodného sluhy Božího vyšetřovati. Tu se jedná o to, aby se zjistilo, že sluha Boží měl a konal skutečně ony ctnosti rekovské, a že skrze jeho přimluvu vskutku se staly uvedené zázraky. Všecko to se musí dokázati svědky pod přísahu vzatými, jichžto výpovědi se obezřetně zkoumají a sepisují. Jedná-li se o zá-zračném uzdravení, či vyhojení nemocných, tázání bývají lékařové, zvláště ti, kteří chodili k oněm nemocným a je léčili, zda-li se vyléčení nestalo cestou přirozenou, a nebo následkem léků podaných. Zázračnost uzdravení a vyhojení musí lékařové sami ztvditi slavnou přísahou.

Je-li soud o zázracích a ctnostech ukončen, zašlou se dotyčné spisy zase sboru obřadů, kdežto se otevrou a zkoumají. A tu má zase »advokát ďablů« lopotnou práci, aby uvedl proti všemu námitky. Uzná-li soud přes námitky tyto vyšetřování za pravé, přikročí se k vyšetřování ctností a zázraků samých. Toto pak nesmí se, mimo zvláštní dovození papežské, dříve státi, než za padesát let po smrti cti-hodného sluhy Páně.

Vyšetřování toto děje se ohledem na ctnosti a zázraky každé o sobě v trojím shromáždění. Předně ve sboru »poradníků

a obřadníků.« Shromáždění toto sluje »průpravné«. Pokud toto trvá — někdy až deset hodin — bývá v některém chrámě vystavena nejsv. Svátost oltářní, mše svatá k Duchu sv. se slouží a modlitby od kněží i lidu se konají, aby Báh mi-lostí svou osvitili ráci shromážděné a radici se kardinály. Shromáždění toto svolává kardinál zpravodaj do přibytku svého, aby se u věci té náležitě vyznal.

Potom následuje shromáždění pří-pravné v residenci papežově, v němž se celá věc znovu zkoumá a zpytuje.

Konečně nastává shromáždění třetí, hlavní, jemuž sám sv. Otec předsedá, a v němž hlasují poradníci a kardinálové. Sv. Otec vyslyšev hlasy všech, děkuje přítomným za namáhání, jež měli, po-roučí se do jejich modliteb za dar osvícení Duchem svatým a ponechává sobě konečný rozsudek.

Po mnoha modlitbách pak zjevuje papež rozsudek svůj dvěma osobám: tajemníkovi sboru obřadů a veřejnému zastupiteli, jež k sobě proto povolává. Tajemník musí pak písemně sestaviti úsudek o rozhodnosti papežské. Papež nerozhoduje nikdy ve prospěch celé věci, leč by dvě třetiny hlasů valného shro-máždění souhlasily. Potom se svolává ještě jedno všeobecné shromáždění, v němž se přetřásá otázka, zdali se může již bez rozpakův přistoupení k vyhlášení za blahoslaveného? Ani v tomto shromáždění nepronásá papež sám úsudek svůj, nýbrž vyslovuje mínění své později způsobem s vrchu dotčeným.

Když již vše tak daleko dospělo, ustanoví se den, kterého se má slaviti vyhlášení sluhy Božího za blahoslaveného. Tajemník sboru vyhotoví o tom spis a odevzdá žadatelům.

Slavnost tato koná se v ohromném a převelbném chrámu Páně sv. Petra s nevyslovnou nádhrou. Dle výpovědi svědkův nápodobí slavnost ta skutečně

a živě staví na oči myslícím katolíkům ono vítězství, s kterým věrný sluha Páně po tolikém utrpení a trápení, po mnohých bojích, sebezapírání od Pána Boha vzat jest do nebe. Celý chrám jest bohatě osvětlen. Na oltáři, nad nímž čtyři otcové církevní nesou stolici sv. Petra, skví se obraz blahoslavencův v záři hvězdové, která umělecky sestavena jest z hořících svící. Po obou stranách jsou vyobrazeny záznaky, jež byl Bůh na přimluvu blahoslavence učinil. Nad hlavním vchodem do chrámu jest rovněž obraz oslavencův vyvěšen. Nade dveřmi postranními bývají obyčejně slova z písma sv. hodící se na život oslavencův. Na hoře po přední straně chrámu vyvěšen bývá krásný praporec s obrazem blahoslavence, jenž představuje jeho nanebevzetí. Při slavnosti samé bývá veliké množství kardinálů, biskupů, prelátův a jiných hodnostářů církevních, jakož i zástupcové vlád a zemí katolických. Slavnost počíná se čtením papežského listu, kterým se sluhovi Božím v církvi dává čest blahoslavence. Po přečtení listu toho odhali se obraz posud přikrytý a hned na to rozléhá se chrámem velebná píseň: »Tebe Boha chválíme.« — Když pak po písni této jáhen ponejprv velikým hlasem vyzývá blahoslavence: »Oroduj za nás, blahoslavený N. N., tu oznamuje slavné vyzvánění všemi zvony v městě jak městu Řimu, tak národům křesťanským vítězství oslaveného bratra či sestry, jenž co statný hrdina v ctnostech za živa

dobrý boj bojoval, tělo, svět a ďábla s pomocí Boží přemohl a nyní co svatý z říše Boží všem svým bratřím a sestrám příkladem svým dodává zmužilosti, aby podobně jako on ve víře a ve ctnostech křesťanských pevně stáli a jednou téže slávy a odplaty věčné si zasloužili. Když pak sv. Otec pomodlil se modlitbu k nově vyhlášenému blahoslavenci, slouží první mši svatou ku cti a chvále jeho. Odpoledne jsou slavné nešpory, po nichž přichází sv. Otec se všemi kardinály do kostela, aby blahoslavenci počtu svou učinil a do přimluvy jeho sebe a celou církev odporučil.

Jedná-li se o mučeníka, tu musí biskup napřed zavést soud o pověsti a příčině mučeníctví, jakož i o zákracích jeho. Jeho rekovské ctnosti se jen potud zkoumají, aby se z nich tím snadněji dalo souditi o jeho mučeníctví a zákracích. Po dalším vyšetřování, zdali se již dříve nevzdávala mučeníkovi pocta protizákonná, zavede se soud o jeho mučeníctví a zákracích, jejich příčině, povaze a okolnostech.

Při slavnosti vyhlášení za blahoslavence může se odpustkům účastným státi každý, kdož hodně přijme svátost pokání a oltářní a jest přítomen slavné mši svaté, již papež slouží a téhož dne ještě navštíví kostel sv. Petra.

Vyloživše zde obšírně, kterak se děje vyhlášení zemělého křesťana za blahoslaveného, přikročíme k vyprávění vyhlášení za svatého.

Jeho milosti

nejdůstojnějšímu Pánu, Panu

DR. BRUNONU HEŘMANU ČTVRTEČKOVÍ

OPATU BŘEVNOVSKO-BROUMOVSKÉMU,

MÍSTOPŘEDSEDovi BENEDIKTINSKÉ KONGREGACE PANNY MARIE, INFULOVANÉMU PRELÁTU
KRÁLOVSTVÍ ČESKÉHO ATD. ATD.,

NA DŮKAZ NEJHLUBŠÍ ÚCTY PODÁVÁ

EM. BATĚK,

ŘÍDÍČÍ UČITEL VE V. BŘEVNOVĚ.

Růže svatého Vojtěcha.

Věnc znělkový kláštera břevnovského

na devítistoletou paměť mučnické smrti svatého zakladatele.

I.

Již třikrát tři sta let zní smutné hrany,
že vraždou zhybnul Vojtěch, biskup kníže,
co svatý mučnick pro víru kříže;
nám přinesli Jej v rakvi na Hradčany.

Tam Jeho ostatky jsou pochovány;
nás Břevnov k Němu svatá láska víže,
Jej v zbožné účtě má tu každá chýže;
On klášteru zde stavěl zlaté brány.

A srdce našich zvonů teskně bije,
jak nařikalo by tu pod Petřínem,
to pohřební jsou jeho melodie.

Ó chraň nás naše bělohorské pláně,
nás patrone, ať v bídě nezahynem,
nás třikrát zle se dotkla ruka Páně!

II.

Nás třikrát zle se dotkla ruka Páně,
nám dala ve znak břevno s třemi suky,
že soužití nás budou cizí pluky,
jímž naše vlast' vždy byla trnem v ráně.

Když z trní věnc vražili nám v skráně,
tu vzletly k nebi našich písní zvuky
a pomoc opět přišla z Boží ruky,
že zelenaly se zas naše stráně.

To přimlouval se za nás Vojtěch svatý,
vždyť v Jeho duši plane láska vřelá,
vždyť On je náš! On náš je patron zlatý!

Ó jak vždy býval krutý peníz daně,
když zloba peklo sobě otevířela!
Zášť valila se ku klášterské bráně.

III.

Zášť valila se ku klášterské bráně,
když Slavníkův rod v krvi utopila;
druž Vojtěchova, holubice bílá,
již prchá, opouští své tiché báně.

Již letí svému Otci ku ochraně,
by před zlobou Jej pod svá křídla skryla;
On z Říma zpět se vrací v zbožná díla,
by lásce učil lid svůj jménem Páně.

Ó zpátky, Otče, již tam od ran meče
Tvé zkrvavěly růže na Libici,
jen Radim pouze vyváz' z kruté seče.

Druž holubí se skrývá před havrany;
když klášter našli krutí Vršovici,
v svět širý družiny jsou rozehnány.

IV.

V svět širý družiny jsou rozehnány
a Vojtěcha jen žal a mdloba svírá,
Jej posiluje však již svatá víra,
On pro Krista chce vzítí nové rány!

Dny jeho jsou již tedy spočítány,
kdy plna bude utrpení míra;
Jej nezdrží ni ruka bohatýra,
On s bratrem opouští již Hnězda brány.

Ta píseň labutí až k Baltickému moři
již vzlétá: „Hospodine, ulituj ny!“
Zpěv ulevuje Vojtěchovu hoři.

A rána padla, zloby rozpoutány,
lid nad mrtvolou strojí rej, kvas bujný!
Náš velekněz byl vnesen v svaté stany.

V.

Náš velekněz byl vnesen v svaté stany,
tam první růže, uvatá Lidumila,
Jej s Václavem již v čelo políbila.
Ó budtež pozdraveny, svaté rány!

Nám též tři růže ve znak byly dány,
zdaž víte, jaká věštba v nich se kryla?
K nám minulé již doba promluvila,
v nich našich otců dějiny jsou psány.

Ty růže s třemi pásy k břevnu vložil
sám svatý Vojtěch z vlastního prý znaku,
by slávou svého rodu řád náš zmnožil.

Lesk červánkový zlatí naše báně
a slunce vychází již opět z mraku!
Náš patron vrátil se nám v české pláně.

VI.

Náš patron vrátil se nám v české pláně,
Jej zlatem vyvážil prý od pohanů
král Chrabrý; tělo svaté u Polanů,
jak démant vzácný, kryly zlaté báně.

To svaté tělo vzal co peníz daně
náš český Achill od svých polských manů,
co koříšť nejvzácnější do svých stanů.
Již zpět se vrací, již je v pražské bráně!

Tu svaté tělo vzal sám český kníže
i biskup Šebíř, také Prokop svatý
na rámě své, jak Šimon dřevo kříže.

A vnesli svaté tělo v zlaté schráně
též se svatými bratry pod kříž zlatý.
Tu zelenají se zas naše stráně.

VII.

Tu zelenají se zas naše stráně,
mír opět vchází pod klášterní krovky,
zas láskou rdí se růže Vojtěchovy,
když k Jeho cti se množí chrámy Páně.

Jak jelen vodí ku zdroji své laně,
tak přivedl sem svatý Vojtěch nový
řád Otců z Říma, a Ti necht' vám poví,
proč přivedl Je v pusté naše pláně.

Že nechtěl mít jen kněží z Magdeburka,
tím zachránil nás od jha Polabanů,
Čech neměl nikdy v lásce Brandenburka.

Květ plodné práce mění pusté lány
tu v ráj a práce ta se líbí Pánu.
Ó budtež Hospodinu díky vzdány!

(Ostatek přístě.)

Ke slavnosti nejčistšího Srdce blahoslavené Panny Marie.

(Ke dni 3. září.)

První pátek po slavnosti Božího Těla slaví katolická církev svátek nejsv. Srdce Pána Ježíše, jemuž lidstvo za nesčetné milosti ke zvláštním díkům zavázáno jest. Avšak pobožnosti k nej-světějšímu Srdci Ježíšovu nelze odloučiti od pobožnosti k neposkvrněnému Srdci Panny Marie. Kdo miluje Srdce Ježíšovo, miluje i Srdce Mariino, poněvadž jest nejdokonalejším zrcadlem božského Srdce Ježíšova. Srdce panenské Bohorodčky jest po Srdci Ježíšově nejčistší a nej-laskavější, a proto také po něm nejvíc zasluhuje, aby od nás bylo milováno a ctěno. Maria jest Matka krásného milování; k ní musíme jíti, chceme-li, aby srdce naše vzplanulo svatou láskou k Bohu. Čím vroucnější naše láska k jejímu Srdci jest, tím také vroucnější bude k božskému Srdci Ježíšovu. Maria jest však také útočiště hříšníků a proto nás odporučuje Srdci božskému; její Srdce jest vchodem do Srdce Ježíšova. Což divu tedy, že laskavému a nejčistšímu Srdci Mariinu v církvi katolické již od r. 1668. pořad větší a větší úcta se vzdává. Proto také ustanoven zvláštní svátek na počest nejčistšího Srdce Panny Marie. Abychom svátek ten jak náleží oslavili, obětujeme a zasvěťme srdce své Matce Boží; takovýmto způsobem dáme jí na jevo i vděčnost svou.

* * *

Maria, obětovavši svého božského Syna za naše hříchy na kříži, smířila nás s Otcem nebeským; ona však také za nás oroduje u trůnu Božího, ona všechny naše záležitosti božskému Synu svému odporučuje, poněvadž nás miluje mateřským Srdcem svým. Co jí za to dáme,

kterak se jí odměníme? Milujme ji též a lásku svou jí na jevo dávejme, vyhovující všem přáním jejího mateřského Srdce; tím prokážeme zároveň vděčnost svou k Marii. Spojme srdce své se Srdcem Mariiným!

Nevděk k dobrodincům jest něco hnusného. Poněvadž žádné srdce na světě kromě Srdce Ježíšova není tak dobrotivo a laskavo, jako Srdce Mariino, jehož prostřednictvím lidé nesčíslných milostí od Boha se účastnými stávají, máme Marii za to též býti vděční; máme ji proto chváliti a velebiti, máme ji za to děkovati a úslužnými býti. Vzdávajme tedy čest a chválu Srdci nejbl. Panny jakožto vděčné její dítky; vždyť chvály té zasluhuje, jsouc ozdobeno nejkrásnějšími ctnostmi a vlastnostmi. Jestli bez poskvrny hříchu počato, jest sídlem a střediskem všelikých ctností a plno obětavosti. — Toto Srdce jest se Srdcem Ježíšovým co nejúžeji spojeno, jsouc útočištěm hříšníků a nevyčerpatelným pramenem milostí. Kdo by tedy ono Srdce nechválil, nevelebil? — Chválice však Srdce Mariino, budťme mu také vděční za všechny dary a milosti, poněvadž se nám jich dostalo na přímělu Panny Marie. Vděčnost tu však nejlépe na jevo dáme, budeme-li Marii věrně sloužiti, budeme-li všechny své pobožnosti a dobré skutky konati ke cti a chvále její, budeme-li její Srdce obzvláštním způsobem ctíti, rozjímajíce jeho výborné vlastnosti, budeme-li k němu se utíkati a u něho pomoci hledati ve všech svých potřebách a souženích. Nejlépe však uctíme Srdce Mariino, staneme-li se jemu podobnými. Toto Srdce bylo bez hříchu, bylo pokorné, ponižené a poslušné, bylo plno lásky k Bohu a bližnímu; hleďte,

aby takovým i naše srdce bylo. Pak Maria srdce naše ráda svému božskému Synu odporučí a v obět dá.

Proto volám ke konci této úvahy: Nejčistší Srdce nejbl. Panny Marie, budiž od nás všech dnes a po celý život chváleno a velebeno!

Srdce Krista, Boha svého,
ten ctí, kdo je miluje
a kdo Srdci Matky jeho
čest' a chválu věnuje.
Máti moje na nebi,
láskou nadchni srdce mé,
důstojně ať velebí,
oslavuje Srdce Tvé.

D. Škaruda.

Srdce Ježíšovo, kopím prohnané, smiluj se nad námi!

(Litanie k nejsv. Srdci Ježíšovu.)

Irkev svatá světi první pátek po oktávě slavnosti Božího Těla svátek nej-světějšího Srdce Pána Ježíše Krista, vhodná to zajisté příležitost, abych se rozpísal o pobožnosti k božskému Srdci tomu.

Ježíš Kristus, jakožto Bůh a spolu člověk, choval v Srdci svém nevyslovitelnou lásku k lidem; tato láska pohnula ho, aby trůn své nebeské slávy opustil a v tomto slzavém údolí život svůj po 33 let v chudobě trávil. Jakou láskou hořelo Srdce Ježíšovo k nám, ubohým hříšníkům, poznáváme nejlépe z toho, že božský Spasitel žádných bolestí a obětí se neštilil, jen aby nás vykoupil a spasil, aby nám brány nebeské opět otevřel. Kristus Pán dal si na kříži i Srdce kopím prohnati, aby poslední kapku předražené krve své za nás vycedil. A by nám zanechal ustavičnou památku na svou horoucí lásku, ustanovil nej-světější Svátost oltářní, v níž pořád mezi námi dli a v níž se duši naší za pokrm nebeský dává.

Kdy tedy div, že nejsvětější Srdce Ježíšovo v církvi katolické hned od počátku jejího trvání se ctí; ale zvláštní a všeobecný svátek ke cti a chvále božského Srdce Ježíšova ustanoven teprve asi v polovici 17. století. Aby se tak

stalo, vyvolil sobě Bůh klášterní sestru Markétu Marii Alacoque z řádu svatého Františka Saleského za nástroj; jí zjevil Pán Ježíš vůli svou, aby jeho božskému Srdci v celé církvi vzdávána byla zvláštním způsobem veřejně a slavně. Tato světička viděla ve svátek sv. Jana Evangelisty po sv. přijímání Srdce Ježíšovo, ano nad slunce zářilo; toto nejsv. Srdce bylo ověřeno trnovou korunou, z něhož vyčníval kříž a v jehož boku bylo viděti ránu. Tu promluvil Pán Ježíš ke zbožné sestře takto: „Mé božské Srdce naplněno jest takovou láskou k lidem, že plamenů téo hořící lásky v něm již zadržeti nemohu; musím jich za svého prostřednictví vylíti a lidem zjevit, abych jich obohatil poklady, jež v sobě skrývá.“ Když toto zjevení náležitě bylo prozkoumáno a zjištěno, schválili mnozí papežové pobožnost k božskému Srdci Páně, která tím způsobem věrným dítkám církve svaté stala se ještě slavnější, vzácnější a oblíbenější. Podstata pobožnosti k nej-světějšímu Srdci Ježíšovu záleží v tom, že se nám nekonečná láska božského Spasitele ke člověčenstvu jí živě na paměť uvádí. Proto jest naší povinností, abychom tuto lásku Pána Ježíše vděčně vždy víc a více poznávali a ji opětovali láskou našeho srdce. Také máme Pánu Ježíši za urážky, jež mu na světě hříšníci

nehodným přijímáním čini, klanitbou, láskou a kajícími skutky nějakou náhradu dáti. Církev svatá schvalující a šířící pobožnost k božskému Srdci Ježíšovu, měla a má na mysli, abychom svou lásku k Pánu Ježíši rozmanitým způsobem na jeho dávali.

Pročež k Tobě, ó nejsvětější a nejčistší Srdce Ježíšovo, se obrácíme s nejvroucnější prosbou, abys srdce naše sobě podobným učinilo; abys naši horlivost tak oživilo, aby naše srdce zahorelo k Tobě na vždy láskou neuhasitelnou! Rozpal srdce naše, abychom jen po dobrých skutech toužili, a udus v nás oheň tělesných žádostí a pochotí světských.

Ó božský Spasiteli! My Tě prosíme

nejen o milosti, nám tak velice potřebné, jež ze Tvého nejsv. Srdce se prýští, nýbrž voláme k Tobě, abys se ráčil smilovati i nade všemi hříšníky, které jsi svou předrahou krví vykoupil. Dovol, abychom všichni směli přistoupiti ke Tvému Srdci, tomuto prameni, ano moři nekonečné lásky Tvé, milosti a milosrdenství, abychom opravdovým pokáním všech hříchů zbaveni jen Tobě žili. Popřej nám všem té milosti, abychom ve Tvém laskavém Srdci usavičně žili, na něm jednou tiše a v pokoji usnuli, a na věčnosti, jako sv. Jan Evangelista při poslední večeři Tvé, bez přestání odpočívali.

D. Škaruda.

Na slavnost Narození blahosl. Panny Marie.

»Aj, obláček malý jako šlepěje člověka vystupoval z moře.«
(3. Král. 18, 44.)

3. knize královské, v kapitole 18. čteme, že takto řekl prorok Eliáš služebníku svému: »Vstup a pohleď k moři.« Bylo již tehdy po tři leta a šest měsíců nepršelo v zemi Samařské a Eliáš právě na hoře Karmel modlil se k Hospodinu, aby opět otevřel oblaky a seslal déšť na zavlážení vyprahlé a neúrodné země, a proto kázal prorok služebníku svému vystoupiti na vrch hory a pohleděti k moři, zda-li se tam nějaký mrak ukazuje a prokmitá-li naděje, že by z něho přezádoucí déšť přijíti mohl. A služebník šel, vystoupil na temeno hory Karmel a pohlížel toužebně k moři, ale nic tam nespátřil. A když po sedmé k rozkazu pána svého k moři pohleděl, tu kvapně a s radostí spěchal s temene Karmelu a přišed pravil: »Aj, obláček malý jako

šlepěje člověka vystupoval z moře.« Na zprávu tu vzkázal Eliáš králi Achabovi též na hoře Karmel meskajícím: »Zapeř vůz svůj a jeď dolů, aby tě nezastihl déšť.« I pozastavmež se při tom vzkazu Eliášově a při zprávě, již mu přinesl služebník jeho, a poznáme, že i my, konajíce dnes památku a slavnost Narození blahoslavené Panny Marie, vděčně a radostně se služebníkem Eliášovým zvolati můžeme: »Aj, obláček malý jako šlepěje člověka vystupoval z moře.«

Když za času Noema čtyřiceti dní a nocí pršelo, tu zle bylo na zemi, neboť vody zaplavily veškerou zemi a jen Noe a rodina jeho a živočišstvo, kteréž vzal do korábu, potopy se uchránili. Avšak také zle bylo v Samařsku, když za času modloslužebného krále Achaba nebe se zavřelo, tak že po tři leta a šest měsíců ani déšť ani rosa na zem nepadaly. Země přestala vydávati úrodu svou, člověk i živočich všeliký žitní a hladem

se trápili a hynuli. Tehdáž sám král Achab ponížil se a nerozpakoval se za prorokem na horu Karmel se odebrati, neboť vzpomněl si na slova, jež muž Boží řekl jemu: „Živ jest Hospodin Bůh israelský, před jehožto obličejem stojím, žeť nebude za těchto let rosy ani deště, leč vedle řeči úst mých.“ (3. Král. 17, 1.) A Eliáš vida, že král i lid provinění své uznává, vstoupil na vrch hory Karmel, a Bohu se modlil. Pomodliv se, posílá služebníka svého, aby vystoupil ještě výše a k moři pohleděl, zdali se tam neobjevuje nějaký mrak, z něhož by toužený déšť přijíti mohl. Smuten již po šesté vrací se věrný služebník s temene hory a zvěstuje pánu svému, že tam ani nejmenšího mráčku nikde nespátřil. I káže muž Boží služebníku svému, aby po sedmé ještě vystoupil na temeno hory a pohleděl k moři, a hle, co vidí? Vidí mráček malý jako šlepěje člověka, a proto chvatem se vrací a s radosti zvěstuje: „Aj, mráček malý jako šlepěje člověka vystupoval z moře.“ A sotva to dořekl, již již ozývají se radostné výkřiky z úst plesajících Samaritánů, neboť viděli všickni, jak obláček ten malý se šíří a vzrůstá a hojnou a úrodnou vláhu vyprahlé zemi slibuje. A naděje jejich nebyla marna, neboť hle, dí Písmo sv.: „Nebesa zamračila se, a přišel oblak a vítr, a byl déšť veliký.“

I my konající po slavnosti Nanebevzetí Panny Marie slavnost dnešní, slavnost jejího narození, vstupujeme od povýšení a oslavení jejího tam na nebi jako dolů ku kolébce její na zemi a lážeme se, kdo jest to dítě, jež tam v Nazaretě bohabojným rodičům Joachimů a Anně se narodilo? „Aj obláček malý jako šlepěje člověka vystupoval z moře,“ tak zvolal vděčně a radostně služebník Eliášův, a tak zvolati můžeme i my radostně a vděčně narození Panny Marie

si připomínajíce. V tom velikém moři nevystihlého milosrdenství Božího od věčnosti uloženo bylo člověka padlého vzkřísiti a od záhuby věčné uchovali. „Nepřátelství položím mezi tebou a ženou, mezi semenem (potomky) tvým a semenem jejím, a ona potře hlavu tvou,“ tak pravil Hospodin ku svědci prvích rodičů našich, než žena ta nepřicházela. I vysel Adam a pohlížel jako onen služebník Eliášův k moři milosrdenství Božího, ale nic neviděl. Po celé čtyři tisíce let vycházeli jiní a ptali se, kdy a kde objeví se mezi námi ona přeblahoslavená žena, kteráž má nad ďáblem zvítěziti a panství jeho vyvrátiti. Konečně, ó jaký to šťastný den, hle, tam v Nazaretě narodilo se přeshťastným rodičům Joachimů a Anně dítě jako obláček malý a přineslo rosu naděje netoliko Nazaretským, nýbrž celému světu. Či není Maria, jejížto narození dnes sobě připomínáme, matkou příslibného Vykupitele světa? V kolébce ovšem vidíme jen dítě nepatrné, obláček malý jako šlepěje člověka, jež viděl služebník Eliášův, ale obláček ten, Maria Panna, roste, jest plna milosti a Pán jest s ní a anděl jí zvěstuje, že sám Duch svatý zastíní ji a že bude matkou toho, v němž požehnání budou všickni národové, kteří po spasení prahli a v bídě své sami ze sebe ovoce spravedlnosti vydávati nemohli! A proto také jako Samarští za času krále Achaba z objevení se oblaku úrodný déšť zvěstujícího se radovali, i my mnohem více příčinu máme radovati se z narození Marie Panny a vděčně k Bohu se služebníkem Eliášovým volati: „Aj, obláček malý jako šlepěje člověka vystoupil z moře,“ neboť jako krále Achaba zastihl déšť úrodný na cestě s hory Karmel, tak i nám narodila se Maria Panna, aby se na nás na cestě putování našeho z časnosti do věčnosti vyhlíti mohly úrodné proudy milosrdenství Božího. Amen.“

F. K.

Navedení nemocných k získání odpustků a k hodnému přijetí všeobecného rozhršení.

Dle německých¹⁾ pramenů podává A. D.

Jejím že nám církev svatá mocí Kristovou odpustění zjednává hříchův a věčných trestů ve sv. svátostech; tato matka katolických křesťanův obdržela i moc od Krista Ježíše odpouštět časné tresty, které by si musil člověk od-bývatí buď na zemi nebo jednou v očistci. Vždyť Spasitel řekl apoštolům: »A men, amen, pravím vám, cožkoli svá-žete na zemi, bude svázáno i na nebi; a cožkoli rozvázete na zemi, bude rozvázáno i na nebi.« (Mat. 18, 18.) Neřekl božský Vykupitel: »Které hříchy rozvázete . . ., ale »cožkoli«, tedy hříchy i tresty.

Mluvíme-li o odpustcích, nikdy nesmíme myslet, jak u některých lidí se děje, že se odpouští při nich hříchy, které člověk spáchal, nebo hříchy, v budoucnosti páchané; to jest veliký omyl a znamení nevědomosti; při odpustcích se odpouští pouze časné tresty, které po sv. zpovědi ještě člověku zůstávají.

Jsou buď plnomocné nebo ne-plnomocné, když se nám buď všechny časné tresty nebo jenom část jejich odpouští.

Zakládají se v neskončených zásluhách, jež pro nás Pán Ježíš utrpením a smrtí uložil, Panna Maria a svatí svým životem, svými ctnostmi a namnoze i mučnickou smrtí nám zjednali.

Odpustky se udělují při rozličných příležitostech, církevních slavnostech (milostivém létě), svátcích (Jména Ježíš), modlitbách; církev sv. jako matka starostlivá poskytuje odpustky i těm, kteří

jsouce těžce nemocní a na smrtelném loži odpočívající dávají se zaopatřiti sv. svátostmi umírajících. Tu církev nejenom smývá duši ve svátosti pokání, nasycuje člověka velehnou Svátostí, máže smysly jeho sv. olejem nemocných, ale otevírá i poklad svých odpustků, by křesťanu i brána nebeská byla hned otevřena.

Nemocným podává církev sv. příležitost, aby získali plnomocné odpustky a jimi smazány byly všechny časné tresty, jako kdyby za ně náležitě dostiucnění vykonali. Ovšem není snadno takových odpustků v celém dosahu si dobýti. Neboť jak dlouho jenom nejmenší náklonnost k hříchu v srdci lidském vězí, časný trest ze hříchů vyplývající, nemůže býti promínut. Proto ať se nkdto nemýlí a marně se neutešuje, že se na konec svého života vyzpovídá, plnomocných odpustků si zjedná a hned do nebe se d-stane. K tomu jest třeba veliké a zvláštní litosti, které dosici jest velmi těžko.

Církev sv. však dává nemocným příležitost, aby zcela nebo z větší částky dokonalých odpustků si získali.

Slyšíme, jak se o tom vyslovila sv. Stolic v Římě.

Dle dekretu ze dne 18. září 1862 jest každý zpovědník zmocněn těm věřícím, kteří pro trvalou nemoc nebo jinou trvalou překážku přibýtek svůj opustiti nemohou, k dosažení plno-mocných odpustků předepsané přijímání a návštěvu kostela v jiný dobrý skutek změnití. Dle této milosti sv. Otce mohou naznačení věřící mimo ty, kteří v ně-

¹⁾ Německý svatvečerní kalendář 1896 J. Steinbrenner ve Vinnepce.

jaké společnosti žijí, získati všechny plnomocné odpustky, jichž lze v kostele nebo v kapli si dobytí, když se za tím účelem zpovídají a ve zpovědi od kněze návštěvu kostela v jiný dobrý skutek změnití si dají.

Členové bratrstev a nábožných spolků, kteří příčinou nemoci nebo uzavřenosti kláštera kostel navštívit nemohou, mohou dojiti odpustků bez této návštěvy, když vykonají skutky, které jim stav jejich dovoluje dělati.

Těžce nemocní, kteří nemohou 14 zastavení na křížové cestě navštívit a rádi by se stali účastni odpustků této pobožnosti, mohou, držíce od plnomocněného kněze posvěcený kříž v rukou, 14krát »Otče náš« a »Zdrávas Maria« ke cti 14 zastavení se modlití a k tomu 6krát »Otče náš« a »Zdrávas Maria« přidati s dodatkem »Sláva Bohu Otci« (Polovice na úmysl církve a polovice za papeže.) Než tato pobožnost, 20krát »Otče náš«, »Zdrávas Maria«, »Sláva Bohu Otci« nesmí se přerušiti. Kterí těžce nemocní nebyli by s to tuto pobožnost vykonati, tém papež Pius IX. dne 18. prosince 1877 udělil veliké ulehčení tím, že mohou, držíce v rukou kříž, vzbuditi lítost nebo říkati modlitbu: »Prosíme Tě, přijď služebníkům svým na pomoc, které jsi drahou krví svou vykoupil.« I stávají se tím způsobem nemocní účastni odpustků křížové cesty.

Dne 19. ledna 1884 nynější svatý Otec v příčině získání odpustků při křížové cestě učinil toto ulehčení. Mnozí, kteří se této pobožnosti nemohou účastniti a rádi by se doma modlili, nemají takových svěcených křížů s dostatek na př. v chudobincích, nemocnicích a pod. místech. Tu ustanovila sv. Stolice, že v takových případech stačí, když jenom jeden posvěcený kříž v rukou drží a ostatní s osobou tou se modlí 20krát »Otče náš« atd. Podobně bylo 22. ledna

1858 povoleno pro společnou modlitbu sv. růžence. Na kříži tom musí býti nutně připevněna podoba ukřižovaného Spasitele. Kříž pak nesmí býti zhotovován ze snadno porušitelných látek.

Nutno si povšimnouti, že každý věřící, tedy i nemocný, dle dekretu kongregace odpustků ze dne 31. července 1858 plnomocných odpustků dosáhne, když po platné zpovědi a přijímání zbožně říká modlitbu: »Hle, můj dobrotivý a milovaný Ježíši!« a se srdcem opravdu lítostivým před obrazem Ukřižovaného stojí, na úmysl sv. Otce se modlí.

Než na smrtelném loži lze i jinými dobrými skutky dojiti plnomocných odpustků, na př. když se nemocný modlí tři Božské ctnosti, které už v životě vzýval, měl-li ve zvyku pozdravovati křesťanskými pozdravením »Pochválen buď Ježíš Kristus«, nebo vzýval-li často jména Pána Ježíše a Panny Marie a teď v poslední hodině účtu jmenům těm obnovuje. Odpustků těch dosahnou také ti, kteří jsou členy bratrství Srdce Ježíšova, sv. růžence, škapuliře atd., když totiž předepsané za tím účelem podmínky vyplnili, jakož i ti, kteří nosí předmět u sebe, papežskými odpustky nadaný jako kříž, růženec, medaili atd.

K dosažení odpustků jsou tyto nutné podmínky: a) míti vůli odpustky získati, b) zpovídati se a přijímati, když to jest možno, vždycky býti ve stavu milosti Boží, c) ústy, nebo když to nemůžno, v srdci jméno Pána Ježíše vzývati, d) posvěceného předmětu se dotknouti, e) smřt a všechny její okolnosti s odevzdaností do vůle Boží přijati a jako za smíření za hříchy ji pokládati.

K získání těchto odpustků není třeba na kněze snad o požehnání se obracet. Mimo to nemocní mohou nabýti i neplnomocných odpustků jinými vroucími modlitbami.

Tolik rozmanitých příležitostí poskytuje Bůh nemocným. aby si odpustků získali! Kdyby byl někdo dlužen částku nějakou a neměl, čím by zaplatil, jak vzácné a milé by mu bylo nabídnuti bohatého pána, který by chtěl místo toho zaplatiti! A jaká čekají muka člověka v očistci! Zde musí jeden každý zaplatiti dluh svůj do posledního haléře, to jest všechno vytrpěti a tak spravedlnost Boží usmířiti. Proč by se neuchopil tedy s ochotou pravice, která se mu naskytuje a neužíval příležitosti, jimiž lze dojiti odpustkův a tak se vyhnouti očistci! Proto právem di sv. Ignác: „Pro všechny, kteří lásku Boží a nebe vyhledávají, jsou odpustky nezměrným pokladem a vzácným drahokamem.“ — Církev sv. učí, že nejenom sobě, ale i duším v očistci odpustky získati můžeme a tyto že jim velice prospívají. Roku 1308. putoval jeden šlechtic se svým šafářem do Assisi do kostela Porciunkuly, by si odpustky zjednali. Když se vraceli domů a do Neapole připutovali, onemocněl šafář. I jal se šlechtici dělati výčitky, že jeho návodem tuto namáhavou cestu koná, na níž se roznemohl a mnoho peněz utratí. Nyni ještě aby vydával na lékaře a drahé léky. Šlechtný pán těšil nemocného a řekl: Jestliže jenom k vůli penězům takovou litost máš, chci ti všechno sám zaplatiti ano i svého koně půjčiti, když právě získané odpustky mému zemřelému bratru daruješ. Šafář svolil a odpustky naznačené osobě věnoval. Následující noci zjevil se pánu tomu bratr jeho ve zcela proměněné podobě a pravil, že na základě věnovaných odpustků muk očistcových jest zbaven a do nebe přijat.

Čeho jest třeba k získání odpustků? Sv. Stolice vydala za tím účelem některé výnosy. Kdo chce nabýti odpustků plnomocných, musí vzbuditi ošklivost nade všemi, tedy i v šedními hříchy.

Jestliže jest k plnomocným odpustkům předepsána sv. zpověď, musí ji vykonati i ten, kdo si není žádného smrtelného hříchu vědom, leda že by se každého dne zpovídal: ten minulý a už vyzpovídaný hřích učiní předmětem lítosti a obžaloby.

Zpověď a sv. přijímání nutno přijímati den napřed, než odpustky nastanou; však návštěva kostela a předepsané modlitby nesmějí den odpustků předcházeti.

Při jednom přijímání lze všechny na ten den připadající odpustky získati mimo odpustku o roku jubilejním.

Jedním sv. přijímáním lze dosíci plnomocných odpustkův i dosti učiniti povinnosti v čase velikonočním. Jsou-li plnomocné odpustky spojeny s jistým kostelem, kaplí atd., sv. přijímání zde není nutné, ale stačí zbožná návštěva, leč by bylo jinak výslovně ustanoveno. Když však někdo v tomto kostele přijímá, by odpustků dosáhl a pomodli se na předepsaný úmysl, nepotřebuje ještě znovu kostel navštěvovati za tímže účelem, poněvadž bylo už povinnosti zadost učiněno.

Na úmysl sv. Otce se modliti znamená: modliti se za rozšíření katol. církve, vyvýšení církve svaté, obrácení hříšníků, jednotu křesťanských knížíat, vyvrácení modloslužby atd. Jest ponecháno na vůli, které ústní modlitby při tom říkáme, nejsou-li výslovně označeny. K získání odpustků není nutné žádoucní, na všechny zmíněné účely pamatovati; stačí úmysl sv. Otce.

Všichni věřící, kteří se ve 14 dnech obyčejně zpovídalí, mohou všech zatím připadajících odpustků také plnomocných získat (vyjma v roce jubilejním).

K dobytí neplnomocných odpustkův obyčejně se vyžaduje vykonati dobrý skutek se skroušeným srdcem. Kdo jsa ve smrtelném hříchu, neplnomocné

odpustky si zjednati chce, musí nejméně akt dokonalé lítosti s předsevzetím zpodobiti se vzbuditi.

Kdo od církve sv. předepsané dobré skutky zcela nevykoná (leďa že by to opomenutí bylo pouze malého významu), i kdyby to zavinila nevědomost, nedo-ahuje odpustků. Předepsané pro odpustky modlitby, růženec, litanie, Otče náš atd. mohou se střídavě s jinými modlitbami vykonávat.

Nedokonalých odpustků může nemocný dosíci, vykoná-li některé modlitby. Uvedeme zde dle pořadu týdnu některé s liturgickým vysvětlením.

Na sobotu.

Odpustkové modlitby ke cti nejsvětější Trojice.

Kříž se slovy: »Ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého. Amen.«

(50 dní odpustků. Pius IX., dne 28. července 1863. Koná-li se kříž se svčnou vodou, 100 dní odpustků. Pius IX., dne 23. března 1866.)

»Svatý, svatý, svatý Pán Bůh zástupů. Země jest plna slávy Tvé. Čest Bohu Otci, čest Bohu Synu, čest Duchu svatému!« (100 dní odp. jednou denně; třikrát denně v neděli a na slavnost nejsvětější Trojice. Klement XIV. dne 6. června 1769.)

Třikrát »Sláva Bohu Otci atd.« za dobrodiní a přednosti, které tři Božské osoby blahoslavené Panně Marii udělily.

(100 dní odpustků, třikrát denně totiž ráno, v poledne a večer, Pius VII., dne 11. července 1815.)

»Otče, Synu, Duchu svatý! Nejsvětější Trojice! Ježíši! Marial Vyproste mně tyto milosti, za něž skrze vzácnou krev Kristovu snažně prosím: 1. Abych stále vůli Boží konal, 2. stále s Bohem sloučen byl, 3. jenom na Boha myslil, 4. Boha jenom miloval, 5. všechno pro Boha konal, 6. jenom čest Boží vy-

hledával, 7. pro Boha se posvěcoval, 8. svou nicotu dobře poznával, 9. vždy lépe vůli Boží poznával, 10. (zde možno dle libosti nějakou prosbu připojit). Svatá Panno Maria, obětuj věčnému Otci vzácnou krev Ježíše Krista, za mou duši, za spravedlivé v očistci, za členy církve sv., za obrácení hříšníkův a za celý svět!«

Třikrát »Sláva Bohu Otci« ke cti předrahé krve Ježíše Krista, jednou »Zdravas Maria« k bolestné Bohorodičce a »Odpočinutí věčné dej jim, ó Pane« za duše v očistci.

(300 dní odpustků, jednou za den. Lev XII., dne 3. března 1827.)

»Obětujeme nejsv. Trojici zásluhy Ježíše Krista, na poděkování za vzácnou krev, kterou Spasitel za nás v zahradě Olivetské prolil, a prosíme pro zásluhy Jeho božskou Velebnost, aby nám hříchů odpustil.«

»Otče náš«, »Zdravas«, »Sláva Bohu Otci«.

»Obětujeme nejsv. Trojici zásluhy Ježíše Krista na poděkování za vzácnou smrt, kterou pro nás na kříži trpěl, a prosíme pro zásluhy Jeho božskou Velebnost, aby nám odpustil tresty, které jsme hříchů svými zasloužili.« — »Otče náš«, »Zdravas«, »Sláva Bohu Otci«.

»Obětujeme nejsv. Trojici zásluhy Ježíše Krista na poděkování za nevyslovnou lásku, z které s nebe na zemi sestoupil, aby naši lidskou přirozenost na sebe vzal a za nás na kříži trpěl a umřel a prosíme pro zásluhy Jeho božskou Velebnost, aby po smrti duše naše do nebeské slávy uvedl.«

(Vždycky 100 dní odpustků. Lev XII., dne 21. října 1823 a Pius IX. dne 18. července 1876.)

Tyto modlitby hodí se pro dobu postní, jakož i pro měsíc červenec, vzácné krvi Ježíše Krista zasvěcený.

(Přidej dále.)

Mučeníci z kongregace nejsv. Srdcí Ježíšova a Mariina

v Paříži roku 1871.

(Ostatek.)

Návrat ostatních členů kongregace.

Posta mučovníků.

dpoledne téhož dne, kdy prolita krev zbožných sluhů Páně, povstal v ža-láři la Roquette křik a lomoz neobyčejný; z lo-mozu vyznívala slova: »Spaste se, za-chraňte se!« Běda však bylo těm, kdož ihned poslechli a přechali; býti skoleni; tak církevní hodnostář Surat a jeho druhové. Kněží naší kongregace počkali, a když i oni konečně dali se na útěk, nemohli daleko přechati, ale bylo se jim skryti v blízkých domech. Na ulicích děsná byla vřava. Vítězné vojsko sta-tečně postupovalo a stíhalo zlopověstné kommunardy. Nadsené voláno: »Vive la France — At žije Francie!«

Naši otcové konečně šťastně se do-stali domů. Dům jejich »Picpus« byl zatím bydlištěm vítězného jenerala Vinoya. I bratři laici došli; dostali se z vězení Mazasu 25. května; sestrám bylo spomoženo už 24. května, a to přičiněním jenerala Clinchanta; na Hod Boží svatodušní postaral se jim setník Poëy o slavnou mši; byla to zároveň mše vojenská; sloužil ji náš P. Lafaye; vojáci jí obcovali velmi zbožně; sestry přistoupily ke stolu Páně.

* * *

Co se dalo s mrtvolami mučovníků? Vikář bellevillský Raymont, bývalý to žák otců picpuských, krajan a přítel P. Tuffiera, a s ním předseda kostelního výboru bellevillského Chételat, dlouho hledali a konečně šťastně našli ubohé oběti proradných kommunardů; i po-chovali je na hřbitově bellevillském, vy-

mohše si povolení světských i vojenských úřadů. Naši čtyři otcové z kongregace nejsvětějších Srdcí Ježíšova a Mariina zůstali však na hřbitově tom jenom do 8. června; toho dne jsou přeneseni na hřbitov Issy přičiněním P. generalního superiora Bousqueta; brzy potom konána tklivá smuteční slavnost, konány zádušní služby Boží; obcovalo jim mnoho kněží i laiků. Pohřební řeč měl farář svato-eligský; připomněl, jak se liši smrt těchto hrdinův od smrti obyčejné; zmínil, jak božská Prozřetelnost dopřála Paříži poučného divadla křesťanského muče-nictví, divadla, o němž jsme za nynějších dob slyšali jen z dalekých končin čínských a japonských; doličil, kterak tyto oběti lásky Srdce Páně i Srdce Mariina ustavičným klaněním nejsvě-tější Svátosti vroucím byly jaty přáním, sloužití Kristu, byt i krev měly proliti; zevnějším znamením přání toho býval jim červený plášť, jímž se při úkonu tom přiodívají; pravil, že jest mu s chloubou a štěstím že si pokládá, že mu bylo dopřáno mít účast ve strastech kongre-gace, a na konec předpovídal jí šťastné období!

Poslyšme ještě část okružního listu, jež 14. června napsal celé kongregaci P. generalní superior Bousquet:

»Srdce mi omdlévá bolestí, duše plní se mi zármutkem, povážím-li, že nás ubýlo a jak veliké oběti vyžádal si na nás Pán; avšak k bolesti té i k zá-rmutku druží se blahá útěcha, popatřím-li na nebe a povážím, že ti, jichž těla ve společném odpočívají hrobě, společně též přede tváří Boží oroduji za zachování a rozkvět díla, jemuž byli zde na zemi s takovou vroucností sloužili! . . .

Čím jsme povinni Bohu, jenž nás ostatních zachránil? Čím jsme povinni naší kongregaci, která oslavena sice čtyřmi slavnými mučeniky, avšak pozabavena nejvýtečnějších členů? Bohu budme vděční ze všech projevův otcovské lásky, kterou nás oblažoval; ze všech milostí, jichž nám propůjčoval; ze všech časných statků, jichž nám uhájil. Co se týče naší kongregace, nepodáváme se nikterak nepokoji a malomyslností, nýbrž pevně doufejme, že ze zkoušky, jíž jsme byli podrobeni, vzejde nám skvělý užitek; že krev našich mučedníků bude semenem nových, horlivých spolubratří; přilneme k sobě ve spolek ještě něžněji a vroucněji, milujme se láskou účinnou, panujž nám duch obětavosti a sebezapření; budme pravými ditkami nejsv. Srdce Ježíšova a Mariina.

Kéž Srdce tato, spokojena s utrpením, jež celá naše kongregace k jejich cti a

chvále podstoupila, kéž žehnají naši drahé řeholní rodině, kéž jí dopřejí vzrůstu a rozkvětu novým vyliutím ducha pokory, mírnosti, lásky a obětavosti!

Celá kongregace oslavila zbytek Mariánského měsíce způsobem důstojným; bylať z té duše přesvědčena, že jich Rodička Boží uchovala od hroznějších ještě pohrom; bylať pamětliva, že právě 24. května — svátek to Panny Marie Pomocnice — sestry puštěny ze žaláře, brzy však následovali i bratři a kněží.

V Poitiersu konáno generalní shromáždění, na němž za umučené 4 hodnostáře zvoleni noví; známý nám P. Lafaye stal se novicmistrem. Brzy hlásilo se několik mladíků do kongregace; i měl nový novicmistr ihned žáky, jimž vštěpoval ducha své řehole. Kéž jich ustavičně přibývá, kéž se šíří jimi čest a chvála nejsvětějších Srdcí!

Na slavnost Jména blahosl. Panny Marie.

„Já jsem matka krásného milování,
a bázně, a poznání, a svatě naděje.“

(Ekleš. 24, 23.)

I. knize Mojžišově v 41. kapitole čteme mezi jiným také následovně: „Když pominulo sedm let hojnosti, jenž byly v Egyptě, počalo přicházeti sedm let nedostatku, kteréhož byl předpověděl Josef, a ve všem světě rozmohl se hlad, ve vši pak zemi egyptské byl chléb, kteráž, když lačněla, volal lid k Faraonovi žádaje pokrmů. Jimž on odpověděl: Jděte k Josefovi: a cokoli on vám řekne, učíte . . . A všechny krajiny přicházely do Egypta, aby kupovaly pokrm, a zlého toho nedostatku poněkud ukrotily.“ (1. Mojž. 41, 53—57.)

A proč měli všichni, kteříž nedostatkem trpěli, jíti k Josefovi? Protože jej král povýšil na nejvyšší důstojnost a všechny zásoby obilí jemu odevzdal, aby z nich potřebným dával. Podobně činí dnes Církev svatá. Či není, jakoby všem, kteříž se z narození blahoslavené Marie Panny radovali a Boha velebili, pravila Církev svatá slavností dnešní: „Jděte k Marii?“ Jakékoli jsou potřeby a nedostatky vaše, „jděte k Marii!“ Či není to jméno oné nejblahoslavenější z dcer lidských, kteráž na nejvyšší důstojnost jest od Boha povýšena? Či není to Maria, s nížto Pán a Spasitel nás takřka o všecku moc svou se rozdělil? Či neslyšeli jsme, kterak ji Bůh sám archandělem pozdravuje a dí: „Zdrávas

Maria, milosti plná?« A jest Maria milosti plná toliko pro sebe? Nikoliv, praví svatý Tomáš Akvinský, »ona jest milosti plná pro všechny lidi.« Anoť, tak to přelaskavý Bůh učinil, di jistý ctitel Marianský: on království své rozdělil. Soud odevzdal Synu, království milosti a milosrdenství odevzdal Marii. A proto také již žalmista Páně máje na paměti budoucí Matku Boha Spasitele, takto zvolal: »U Boha jest moc a u tebe milosrdenství.« (Žalm 129.)

Než jakých to darů a milostí můžeme dosáhnouti od Marie, k níž nás Církev svatá slavností dnešní zvlášť a opětně odkazuje? Ó nechtěť se tazati, křesťane milý. Maria ústy Ducha svatého sama v dnešní slavnostní epístole jmenuje nám dary a milosti ty, neboť o ní platí výrok: »Já jsem matka krásného milování, a bázně, a poznání, a svaté naděje. Ve mně všeliká milost cesty a pravdy, ve mně všeliká naděje života a ctnosti. Pročež přistuptež ke mně všichni, kteříž mne žádostivi jste, a plody mými nasytte se.« (Ekles. (24, 24—26.)

Ustydá-li v tobě, duše křesťanská, láska k Bohu, nebo pokouší-li se o srdce tvé nezřízená láska světská, vzpomeň,

co řekl Farao k lidu svému: »Jděte k Josefovi,« řekl. Ty pak jdi k Marii a ona naučí tě Boha dokonalým srdcem a lidi pro Boha milovati. Ustydá-li v tobě horlivost v dobrém, anebo zmocňuje-li se srdce tvého náklonnost k zlému, jdi k Marii; ona tě naučí Boha se báti, t. j. dobré z lásky k Bohu činiti a zlého z lásky k Bohu se varovati. Hasne-li v srdci tvém svatý plamen viry, anebo jestliže v něm snad již vyhasnul, jdi k Marii, a ona naučí tě opět Boha znáti a jej veřejně a s radostí před celým světem vyznávat.

A jestliže kdo snad v hříších sestárnul a tak se zatvrdil, že nemožným nebo marným zdá se mu býti všeliké pokání, anot byť již na kraji byl věčné záhuby, aspoň v srdci vyslov to nejsladší jméno Marie, vzpamatuj se, přiblíž se k ní, a ona tě naučí znovu doufati v rány milého Syna svého, a nebudeš zahanben. Cokoliv ti řekne Maria, učin jen, neboť tať jsou slova a připověď Ducha svatého nad med sladší, nad balsám vonnější: »Kdo poslouchá mne (Marii), nebude zahanben, a kteří pracují ve mně, nebudou hřešiti,« ale míti budou život věčný. F. K.

Výroční schůze

Apoštolátu svatého Cyrilla a Methoda pro diecési brněnskou

v Rajhradě.

Podruhé je to, co vítá Rajhrad se staroslavným klášteřem svým ve středu svém poutníky-ctitele sv. Cyrilla a Methoda, bojovníky modlitby a almužny, bojující takto za jednotu a upevnění všech Slovanův u víře Cyrillo-Methodějské. Když vloni myšlenka valné schůze apoštolátu pro celou diecési brněnskou do Rajhradu svolané tak skvěle se osvědčila, bylo už jisto, že myšlenka tato rok co rok se bude tělesňovati skutkem. Hledáno zprvu pro budoucí výroční schůzi nějaké místo vhodné v západní části diecése brněnské, ale pro špatné spojení, jakým západní část Moravy trpí, na jiných místech zase pro jiné příčiny, ze schůze té v západní Moravě — prozatím

sešlo. A schůze svolána předsednictvím apoštolátu opět do Rajhradu. Svolána už s tou jistotou, že vydarila-li se loňská schůze tak skvěle, ani letošní nezůstane pozadu. A naděje nezklamala.

V podvečer už v neděli scházela se první processi z dalších končin, děst sice chvillemi střikal, ale celkem nebe přece ještě cestě jejich bylo příznivo. Rajhrad vital poutníky ověčen a oprapoben slavnostně. Také kněží sjelo se se všech stran už ten den valně. O 8. hodině večerní bylo vítání poutníků v klášterním chrámu Páně. Dp. pokladník apoštolátu, P. Petr Hlobil, farář rajhradský, promluvil k zavítavším hostům asi touto řečí:

„Chvalme muže slavné“, volá Písmo svaté, „muže opravdu slavné, jichž sláva Bohem samým stvrzena tam v nebesích, jichž chvála po tisíc let rozléhá se luhy slovanskými, ba celým světem křesťanským! Tito naši muži slavní, přelstivní světci a věrověstcové, Cyrill a Method, si také slávy a chvály naší zasloužili. Oni položili základ mohutnosti, vzdělanosti a spásy národa našeho i všech zpřiznžených větví kmene slovanského. Oni přinesli nám to světlo víry, jež dosud osvěcuje národ náš pravou osvětou a národ ten činí mocným a blaženým. Ano, silným a blaženým jest národ, má-li viru Kristovu, ba jediné tehdy jen! A běda, za našich dob vydirají tu viru ze srdcí vašich, se všech stran derou se k vám nepřátelé víry této. Její nepřátelé, nepřátelé tohoto odkazu svatých našich věrověstů slovanských, jsou i největšími nepřáteli vašimi a celého národa. Ale my „slavme muže slavné“, ty nejslavnější muže naší minulosti slavme, jich se držme pevně, jejich příkladem, jejich virou se jediné voditi dávejme! A vy dokázali jste opět svým příchodem, že stojíte pevně při těchto našich slavných apoštolech, že vážíte si nade vše jejich svatého odkazu. Přišli jste jako účastníci apoštolátu jejich jméno nosícího, apoštolátu, jenž nese se toutž snahou apoštolskou, s jakou oni do naší krásné vlasti zavítali! Snahou upevniti, reziřiti a zvelebiti viru Kristovu v srdci národů slovanských. Nuže, vitezte, synové a dcery „slavných mužů“ našich, ditky Kristu zplozené slovem našich svatých věrověstů Cyrilla a Methoda! Vitezte na tomto místě posvátném a staroslavném, kudy noha sv. Methoděje kráčela, když Moravou se ubíral na svých cestách, aby nedaleko odtud stoliční náš chrám Páně zasvětil. Vitezte na tomto místě, v tomto chrámu Páně, kdež uschovány ostatky sv. Cyrilla a odtud drahé ty pozůstatky nynějším sv. Otcem papežem Lvem XIII. rozděleny do čtyř hlavních svatých moravských: Olomouce, Brna, Velehradu a Rajhradu. Vitezte pod ochranou Panny Marie, veliké Matky všech národů slovanských, k níž oni ode vždy s takovou dětinnou důvěrou lnuli; Panně Marii zasvěceno toto místo, ji zasvěcen, pod její mocnou ochranu postaven i apoštolát sv. Cyrilla a Methoda!“

Po uvitací řeči byla litanie Loretanská a sv. požehnání. Na to přistupovali poutníci ke sv. zpovědi.

Ráno o 5. hodině budíček hudební a slavnostní střelba byly prvním pozdravem slavného dne. Ve chrámu Páně opět už od časného rána kajienici přistupovali ku správě Boží a ku sv. přijímání.

Před 8. hodinou slavnostní hlas zvonu ohlašoval příchod Jeho Milosti nejdůst. pana biskupa Brněnského, jemuz všechno kněžstvo tu shromážděné vyšlo v ústřety a v průvodu pak přivedlo do chrámu Páně, kdež Jeho biskupská Milost sloužil slavnou pontifikální mši svatou, při níž opět hojní kajienici přistupovali ke stolu Páně. Po mši sv. teprv, před 10. hodinou, započala vlastní schůze spolková na nádvoří klášterním.

Významný den byl ten pondělek 23. srpna! Na třech „hradech“ zavlála pyšně korouhev Kristova, na třech „hradech“ shromážděn český lid katolický, přisahal znova na prapor Krále svého a tužil se k boji pro nejdražší poklady své: na Velehradě, v Rajhradě a Králově Hradci. Na třech odlehlých místech vlastní našich sešikovaly se tři mohutné tábory pohotového, hrdinnosti planoucího vojska, vojska Cyrillo-Methodějského, ochotného vyznávat, snášet i trpět pro viru Kristovu! Tisíce lidu českého, mile od sebe vzdáleného, týž den pojila tatáž myšlenka, snaha i naděje. Spojitost a společenství ve jedné mysli a v jednom

duchu dali též na jevo vzájemnými pozdravy, jež si vyměnili toho dne: jedni druhým přejíce a prosíce na Bohu zduaru a pozhennání.

Potěšitelné hnutí pro srdce každého českého katolika, když tak mohutnými projevy hnutí to rozlévá se po vlastech našich! Pevná záruka, že mračna se trhají a jasný den pravdy svítá vždy blíže!

* * *

Schůze apoštolátu v Rajhradě po skončení slavné mše svaté počala po 10. hodině na klášterním nádvoří. Počet účastníků nebyl sice letos tak veliký jako v loni. Nejisté počasí, jemuž mnozí asi nedůvěřovali, zdrželo přemnohé, kteří jinak by byli přišli. A mimo to schůze katolické na třech místech, zvláště schůze mužů na Velehradě týž den, působila asi, že zástupy se rozdělily. Leč přes to, čítáno-li v loni účastenství na 3000, letos může se čítat do 2000. Kněží přítomno bylo na 40.

Před počtím schůze zapěna píseň velehradská: „Bože, co's ráčil před tisíci roky.“ Na to J. M. nejdůstojnější p. biskup brněnský povstal a promluvil ke shromážděným toto:

„Velečténé shromáždění! Předsedou diecévního odboru apoštolátu svatých Cyrilla a Methoda pod ochranou blahoslavené Panny Marie, veledůstojným panem kanovníkem Janem Vojtěchem, jemužto vlastně by náleželo předsedati, byl jsem požádán, abych tu místo jeho zaujal a schůzi předsedal. Vyhovuji ochotně žádosti této i vítám vás a pozdravuji vás, všechny účastníky dnešní slavnostní schůze, kteří přítomností svou na jevo dáváte, že vám na zduaru apoštolátu sv. Cyrilla a Methoda záleží, a že na vaše modlitby a příspěvky a na vaše přičinění ve snahách svých spoléhati může. Musíme předně díky vzdáti nejdůstojnějšímu opatu a prelátu kláštera, Benediktu Korčianovi, že nám letos opět místo ku schůzi poskytnouti a upravití ráčil. Děkuji dále všem, kteří se o zduar schůze této přičinili, tedy nejednou členům výboru apoštolátu pro diecézi brněnskou, za veškerou vzornou pečlivost, již po celý rok o dosažení cíle sobě vytknutého se snažili, jak ku konci schůze z jednatele zprávy uslyšíte.

Nežli však schůzi zahájím, hodlám k vám, moji drazí, několik slov promluvit. Tanou mi na mysli tři věty z provolání přípravného výboru sjezdu katolíků českých v Hradci Králové, jenž právě tyto dny se koná. Provolání to začíná slovy: Příklad táhne, vlast volá, povinnost káže.

„Příklad táhne!“ Známo jest vám zajisté rčení, jež praví: „Slova hýbají, ale příklady táhnou!“ Slovem působí se na sluch, ale příkladem působí se na jemnější a dokonalejší smysl, působí se na zrak. Když Kristus Pán učil, říkali o něm: „Ještě nikdo nám tak nemluvil! On mluví jako moc maje!“ A obdivovali se slovům jeho, ale nenásledovali jich. Když však při smrti Krista Pána na kříži setník římský viděl všecku tu trpělivost Pána: tu uvěřil v něj a řekl: „Věru, tento jest Syn Boží.“ A proto velmi případně praví sv. Lukáš ve skutech apoštolských: že Kristus Pán konal a učil.

Učil především svým příkladem, a ovšem i slovem učil. Slovem svým odkázal nás na svůj příklad: „Učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorný srdcem.“ A apoštolům pravil: „Tak svět světlo vaše před lidmi, aby viděli skutky vaše dobré, a velebili Otce vašeho, jenž jest v nebesích.“

A vy, moji drazí, účastenstvím svým dnes dáváte dobrý příklad. Prál bych sobě sic, aby účastenství vaše bylo ještě větší, zvláště účastenství mužů, neboť příklad muže účinněji působí, nežli příklad ženy. A tak se bohdá stane, až budeme mítí muže nábožensky uvědomělé, muže statečné, muže pro viru zaujaté, muže vroucí horoucností zanícené! Ano, příkladů života křesťanského je třeba! Vlast volá po nich!

Rozhlédněme se po té vlasti naší, co vidíme? Vidíme všude spory a hašteření, všude nespá a nespokojenost. Nesvorní jsou nejen Němci a Češi mezi sebou, ale i Němci mezi sebou se nespáří a taktéž i Češi mezi sebou nejednotní jsou. Jsou tu „staří“ a „mladí“, a zase „mladí“ a „mladší“ a i „nejmladší“, a

všichni ti spolu na rozporu jsou. „Národní“ a „selští“ a „lidové“ stále se jednotí mezi sebou, a přece jednoty mezi nimi není. A jsou tu ještě sociálové, a to sociálové křesťanští a pak sociálové demokratičtí.

A jaké to nauky šíří se po drahých vlastech našich?! Veškeren pořádek dnešní společnosti má být vyšinut ze svých kolejí a zaveden má být pořádek nový; pořádek, v němž není „ni Boha ni pána.“ A co všechno se tu popírá! A naproti tomu, co všechno se za příklad vynáší! Že sv. Jan Nepomucký žil, že ctnostně žil, se popírá! Jan Hus se vynáší za příklad nejvyšší v novinách i na schůzích! A proč se vynáší! Snad pro svůj ctnostný, přísný život? Snad pro to, že zvelebil písemnictví české? Ne proto, ale že v odporu byl a protivil se autoritě církve na sněmu kostnickém. V jeho odporu, v jeho neposlušnosti, v jeho vzdorovitosti se hledá celá sláva jeho! U co to musí být vzdoru a svárlivosti a nepokoje a zášti nahromaděno v srdcích těch mužů, kdož takovéto příklady tak vysoko a jen proto právě vynášejí!

Věru vlast naše podobá se lodi, na níž je mnoho loďníků, kteří octnuvše se v nebezpečení bouře, hašteří se všichni mezi sebou a vrchní velení nikomu svěřiti a ke kormidlu zkušeného pustiti nechtějí. Vy slyšeli jste o takové lodici v bouři, tam na ježere Genezaretském, kdež apoštolé octlí se v nebezpečí utonutí. Ale nehašteřili, neznesvářeli se tehdy mezi sebou, nýbrž šli ku Pánu, zbudili jej a prosili: Pane, zachovej nás. hyneme!

Apoštolé tedy Pánu svěřili loďku svou v době bouře a Pán kynul vlnám: I stalo se utišení veliké! Nuž i my v této bouři u tohoto Pána a mistra hledati musíme upokojení: upokojení rozeštvaných, hašteřících se, znesvářených bratří. U Něho hledati musíme pokoj, spravedlnosti na obě strany! Nenít jiného jména, v němž by bylo spasení, kromě jména Pána našeho J. Kř. Kdo s ním nesbírá, ten rozsypá a kdo s ním není, je proti němu. V něm veškerá spravedlnost má svou svrchovanou míru. „Spravedlnost a pokoj libají sebe,“ praví žalmista. Kde spravedlnost, tam pokoj, tam láska bratrská i sesterská. — Vlast volá a povinnost káže!

Naši povinnosti jest, seč síly naše jsou, přičiniti se o to, co praví nám Kristus Pán: Hleďte nejprve království Božího, a to ostatní bude vám přidáno. A nám není přidána ani svornost, ani blahobyt, ani klidná rozvaha, ani pravé slávy nám není přidáno, protože nehledáme království Božího. A co jest to hledati království Boží? To jest: zachovávatí přikázání Boží a přikázání církevní, modliti se, bdíti, býti jako na stráži.

A všichni máme povinnost tuto. Ukládá nám ji už láska přirozená, ukládá nám ji už vděčnost k svatým apoštolům Cyrillu a Methodu; neboť oni naši otcové jsou, od nichž nejdražší statky máme a my jejich dítkami jsme, ukládá ji náš křestní slib, ježž jsme učinili na křtu svatém a obnovili ve svátosti bířmování, kdež posilnění jsme byli Duchem sv., abychom se stali statečnými bojovníky a vyznavači víry Kristovy a to nejen ústy, ale i životem — i svým příkladem.

A když povinnost tu budeme plniti, pak dobrý příklad náš potáhne a vlast nebude marně volati, a nastane tak dlouho kžýzený, tak dlouho hledaný mir a pokoj a svornost, klid a rozkoš a blaženost, po níž teď marně touží srdce naše.“ —

J. M. nejdp. řečník na to zahajuje schůzi a uděluje slovo prvnímu slavnostnímu řečníkovi, dp. P. Hugonovi Černému, faráři v Krasonicích.

Dp. řečník počíná příkladem Jobovým. Muž zbožný, spravedlivý, zastížen velkým neštěstím. Plné tělo ran, opuštěn seděl na smetišti bez pomoci. Přicházeli k němu přátelé, těšili marnými nadějemi, ale těmi ho nepotěšili! Job sám utěšoval se důvěrou v Boha, pravě: „Vím, že Vykupitel můj živ jest.“

Jak Job zraněn a rozboláven na celém těle tehdy, tak nyní naše společnost, ranami pokryta, churaví. Všecky stavy jsou nespokojeny. Nářky a stesky slyšíš všude. Běduje dělnictvo, žaluje řemeslnictvo, trpce nářká rolnictvo. Leč nejen hmotné bědy sužují společnost. I bída duševní zasáhla miliony a miliony lidí.

A též tu přicházejí přátelé a těší a radí, jak by se společnost zbavila těchto béd. Jsou to hlavně dva těšitelé: liberalismus a soc. demokracie.

Na to řečník líčí snahy liberalismu, jak počal a pracoval ve společnosti lidské a kam ji dovlekl, do otroctví, poroby kapitalismu.

Lid se dnes sám od tohoto „těšitele“ odvrací, ten už „vykupitelem“ nebude nikdy. Leč choré společnosti vtrá se jiný, a to úsilovněji: sociální demokracie. Ta slibuje zrovna ráj na světě. Leč ani ta nevyplní, co slibuje. Ne ráj, ale peklo zavedla by na svět. Dp. řečník probírá jednotlivé ty sliby a požadavky: postátížení všeho, všechno společné všem, zničení rodiny, zničení rodinného výchovu, odstranění nezuživých a starců, nucenost práce, nucenost povolání.

Žádný z těchto dvou neobrodí, neuzdraví choré společnosti lidské, tak jako nemocný nevyléčí se utřechem nebo cyankalim.

Nuž a kdož tedy bude pravým lékařem a utěšitelem této choré společnosti. Job pravil sám sobě: Víím, že Vykupitel můj živ jest. V těchto slovech spočívá pokyn i pro nynější společnost. K tomu musí spěti, jenž vykoupil ji a uzdravil už jednou nadpřirozené, duševní nemoci její — ten jediný dovede i dnešní přirozené bolesti a rány jejich vyhojiti. Život křesťanský, život podle nauky Kristovy, jest jediným lékem choré společnosti.

A život tento musí se po křesťanskou obrodit, kde už vymizel. A hlavně: v rodině, ve škole, životě veřejném, ve sněmích a zákonodárných sborech. Tam všude musí opět zalesknouti se kříž Kristův.

Dp. řečník šířeji dotýká se zvláště obnovy křesť. života v rodině a zavedení křesť. ducha opět do školy, do škol všech druhů a stupňů. Dotýká se osvětového působení církve a působení církve sociálního v celé minulosti.

K tomuto obrodu křesťanského života spěje právě apoštolát sv. Cyrilla a Methoda a řečník vybízí tudíž k hojnému přistupování. „Jen ten vyléčí rány společnosti lidské, kdo sám zraněn byl od hlavy až do paty, tak že místočka na něm zdravého nebylo — Ježíš Kristus. Jen pravda Kristova společnost obrodí. Jen ona obrodí náš drahý národ český. A aby se tak brzy stalo, volám: Dejž to Pán Bůh!“

Poslední slova řečnickova posluchačstvo nadšenou řečí jeho dojaté, vroucně opětovalo.

Na to zapěna sborem „Cyrillské Jednoty“ rajhradské „Modlitba Páně“ od Drahlovského. — Po skončení sboru, Jeho Milost p. biskup poděkovav předšlomu dp. řečníkovi jménem všech posluchačův, udělil slovo dp. faráři nosislavskému Frant. Špičkovvi, jenž v nadšené, krásné řeči vyličoval, co je to apoštolát, jaký jest jeho účel a jakými prostředky spěje k cíli svému. Apoštolát sv. Cyrilla a Methoda jest spolkem ochranným vlastně. Neboť účelem jeho jest nejdříve chrániti víry cyrillo-methodójské. Není třeba chrániti ji dnes před mukami a žalářováním a krvavým pronásledováním, ale před mnohem horším nepřitelem — před lhostejností! Chrániti víry před lhostejností, toť úkol apoštolátu jaksi domácí. Druhý úkol jeho jest připravovat sjednocení ve víře katolické všech Slovanů, rozkoem na dvě velké části rozdělených. Dp. řečník doličuje na příkladech z dějin, jak mohutnou ochrankyní a obranou vlasti jest víra, zvláště víra katolická, jež tolika národům uchovala samostatnost. Každý národ katolický má své Makkabeje. Jeho víra nu je plodí, jediná víra neodvislá na státu a státní formě na tomto světě.

Doličuje tedy dp. řečník účel apoštolátu jako povýtečné vlastenecký a národní. A kdo vlast na srdci má, ten musí souhlasiti se snahami jeho, ba víc, on je musí i podporovati.

Prostředky apoštolátu jsou: modlitba a almužna. Vyličuje krátce sílu modlitby, z níž vždy čerpali potěchu a posilu největší bojovníci a hrdinové za národní právo a svobodu. Almužna v apoštolát sv. Cyrilla a Methoda skládána obrací se hlavně na tři účely: podporování lidových misii mezi našim lidem, zařizování poučných konferencí a na podporování katolických misii mezi Slovany. Význam lidových misii pro národní život, pro posílení mravnosti a síly v lidu dokazuje řečník

příkladem katolického Německa, jež se jimi zocelilo k tak zv. „Kulturkampfu“ k boji o víru svou, a příkladem Vídne, již blavně missie a konference lidové učinily křesťanskou.

A k dosažení všech těch účelů je třeba spojovati se. Ne sám každý zvláště za tím účelem spěti, ale společně. Spojují se nepřátelé víry, musejí se tudíž spojovati i ochránci její.

Dp. řečník končí nadšeným vyzváním k lidu cyrillo-methodějskému, aby v zájmu své víry drahého dědictví po sv. věrověstech i v zájmu vlasti své co nejhojněji vstupoval v apoštolát sv. Cyrilla a Methoda. — —

Na to místo p. jednatele spolku přečetl dp. pokladník apoštolátu P. Petr Hlobil jednatelemskou zprávu, vyličuje, na které účely spolek minulého roku přispěl: byly to hlavně různé missie lidové v diecési brněnské, obnovy missií a konference v Brně. Rada prací na vinici Páně, jež zajisté přinesla mezi naším lidem ovoce co nejlepší.

Na to přečteny telegramy pozdravné z Velehradu od mužů tam shromážděných, od Moravanů účastnivších se sjezdu v Hradci Králové a od členů apoštolátu meškajících právě mezi Slovinci na cestách, jakož i od dp. poslance slovinského dra. Jana Kreka

Poslán též před schůzí apoštolátu holdovací telegram sv. Otcí do Říma a prošeno na něm pro účastníky schůze a snahy apoštolátu sv. Cyrilla a Methoda apoštolského požehnání. Odpověď z Říma na telegram tento došla až po schůzi, tak že lidu už na schůzi samé přečten býti nemohl.

Po přečtení telegramů povstal J. M. ndp. biskup a pravil: „Po náladě všech účastníků sic vidím, že by byli ochotni ještě déle vytrvati. Ale program schůze už vyčerpán. A tak, dá-li Pán Bůh, až na rok zase! Timto přáním na shledanou končím a uzavírám dnešní schůzi heslem apoštolátu: ‚Blahoslavená Panno Maria, Matko Boží, stůj při nás! Svatí Cyrille a Methode, apoštolé naši, orodujte za nás!‘“

Na to zapěna papežská hymna, již zpívali skoro všichni přítomní.

Odpoledne bylo ještě sv. požehnání a dávány libati ostatky sv. Cyrilla, načež se průvody poutníků rozcházely do svých domovů. Dejž Bůh, aby kolik poutníků, tolik horlivých apoštolů víry a svaté snahy cyrillo-methodějské! Ne pro okamžik! Neboť to jsme jisti: Odcházelí všichni s horoucností a statečností apoštolskou jako katolici, s hrdostí a věrností slovanskou jako Čechové. Ale pro celou budoucnost, až zase snad se jim udá znovu se podobnou společnou manifestací víry a pravého národního uvědomění a právě národní práce potěšiti a posíliti!

Ze života a spisů blah. Markéty Marie Alacoque.

(Část další.)

Kdysi modlila se církevní hymnus »Zdravas hvězdo mořská« (Ave maris stella) jakožto pokání po svaté zpovědi; potom chtěla pokračovati v modlitbách, jak sama minila; tu řekl jí Pán: »Co jsi se modlila jakožto pokání, to platilo mně, co se chceš dále modlit, to bude platiti ďáblovi, zlému duchu.« Milá sestra ihned ustala. Jindy opět modlila se mimo uloženou modlitbu za duše v očistci; ty však ji obklopile, nařikajíce, že ona je bije; proto rozhodla se raději zemřít než i v nejmenším něco činiti mimo poslušnost, mimo to, co jí bylo poručeno. Její božský Ženich uložil jí mimo to pokání, které jí však za těžko neptipadalo, neboť On pohroužil veškeré její útrapy, trápení a muky ve sladkosti své lásky. tak že ona Jej prosila, aby ji opustil, aby ona tím spíše procititi a zakusiti mohla hořkost Jeho utrpení. Milovaný duše její však ji odpověděl, že ona se má úplně Jeho rozkazům podrobovati. »Ty ještě povlovně poznáš, že jsem moudrý a znalý vůdce, který dovedu duše bez všeho nebezpečí věsti, jen když se mi úplně oddají, sebe samých zapomenuvše.« Podle toho se milá sestra též zachovala.

Když jednoho dne klečela před nejsvětější Svátostí a měla více pokdy než obvykle v myšlenkách s Pánem se obírat, obdržela prazvláštní milost od Něho. Poslyšme, jak to sama vykládá: »Čítala jsem, jako bych byla obklopena Božskou přítomností, ale tak mocně, že jsem sama na sebe i na místo zapomněla, kde se nalézám a oddala jsem se tomu božskému Duchu, podávajíc své srdce moci Jeho lásky. On poručil mi dlouho odpočívati na Jeho božských prsou a ukázal mi divy své lásky a nevyzpytatelná tajemství svého svatého Srdce, s kterými se až doposud přede mnou tajil. Objevení tato stala se mi poprvé, ale tak citelně a účinně, že jsem o tom nijak nemohla pochybovati hlavně pro účinky milosti mi daných; jinak bych myslila, že jsem se zmýlila, jak u mne se často podle mého mínění stává. Pán mluvil ke mně asi následovně: »Mé božské Srdce jest zaujato láskou k lidem a zvláště k tobě, že nemůže se již spokojiti ohněm své vroucí lásky, ale chce tvou pomocí lidstvo láskou zahrnouti a vzácnými poklady je obohatiti, takovými, jaké ti ještě ukáží a které jsou plny milosti posvěcující a jiných spásitelných milostí, které jsou potřebny, aby lidstvo z propasti zavržení osvobozeno bylo. Vyvolil jsem tebe jakožto vrchol nehodnosti a nevědomosti, aby vyplnil tvou velikou touhu, aby vše bylo k vůli mně činěno.« Potom žádal si mé srdce, já Ho prosila, aby je vzal; On tak učinil a pohroužil mě bezbožné srdce do svého vznešeného; když jsem Jeho pomocí na to vše pohlížela, spatřila jsem své srdce jako malý atom stravující se v té ohnivě výhni, odkud mi Pán mé srdce jako hořící plamen v podobě srdce na své místo dal, říka: »Hleď, milá dcero, to jest vzácná záruka mé lásky, jež v tvém boku uzavíráti má malou jiskru mocných plamenův a jež ti za srdce má sloužiti a tě stravovati až do posledního okamžiku tvého života. Plamen ten nevyhasne ani nemá potřeby obnovení, jen poněkud ztrátou krve, již já jsem tak označil krev svého kříže, abych ti způsobil více pokoření a utrpení než ulehčení. Proto chci, abys za to prosila, ale pak učinila, co ti bude nařizováno; tím bych ti udělil tu útěchu, že bys prolila krev na kříži pokory a naznačil bych, že ta milost, kterou ti chci prokázati, není pouhou tvou domněnkou, ale základem všech milostí, které ti chci dáti. Ačkoliv jsem ránu (otvor) tvého boku uzavřel, přece jen bolest ti vždy zůstane a měla-li jsi doposud jmené mé otrokyně, nazývám tě od nynějška milovanou žačkou svého božského Srdce.« Po tak velké mi prokázané přízni jsem nevěděla, kde jsem; nemohla jsem se ani bavit, ani jisti, ani v noci odpočívati; neboť ta rána, jejíž bolest mi byla tak drahá, způsobovala mi takovou narušivou lásku k Bohu, že jsem myslila, že mne stráví. Kromě toho byla bych raději tisíckrát své hříchy před celým světem pověděla a vykonala před shromážděnými sestrami v refektáři

generalní zpověď, než abych byla povinna mluvit o tom, co se ve mně dělo k vůli tomu, aby mi byly přičítány ty milosti, které jsem obdržela.*

Ta laskavost Páně byla obnovena milé sestře každého prvního pátku v měsíci tímto způsobem: Nejsvětější Srdce Páně zjevilo se jako slunce, lesknouc se v jasném světle. a vysílajíc paprsky přímo na její srdce, které cítilo se úplně obklopeno vřelým ohněm, tak že zdálo se, že se zničí na popel. Zvláště pak v této době poučoval ji božský Mistr, jaké úmysly s ní má a zjevoval jí tajnosti svého božského Srdce.

Na památku rány boku našeho milého Pána měla milá sestra po celý svůj život ránu v boku, aniž bylo jí možno ulehčiti, leč ztrátou krve (pouštěním žilou). Budeme ještě později o tomto prostředku mluvit a shledáme, jakých ponížení a útrap jí způsobilo.

Při jiné příležitosti obdržela milá sestra velice zvláštní milost, o které mluví těmito slovy: «Když se kdysi pracovalo na klášterním konopí, odebrala jsem se do koutečka, abych byla blíže nejsvětější Svátosti. Pán pak udělil mi mnohé a veliké milosti. Když mi činěny předhůzky, proč jsem do toho koutečka spěchala, odpověděla jsem bez rozmyšlení, že tam již nepůjdu; ale vzdor tomu nutkalo mne tam opět jít tak mocně, že jsem nemohla odolati; rmoutila jsem se nad tím a pověděla jsem o tom své představené; ta mi poručila, že již nesmím tak činiti. Pak jsem se vrátila a vykonávala svou práci klečíc, jsouc úplně již pokojna. Prevzácné Srdce mého Pána zjevilo se mi stkvíci se jasněji, než slunce; bylo obklopeno plameny své čisté lásky, kolem něho pak serafini, kteří překrásně pěli:

*Láska vítězí, láska radost způsobuje,
láska nejsvětějšího Srdce obveseluje.*

Ti blahoslavení duchové mne vyzývali, abych společně s nimi to přelaskavé Srdce chválila, ale já jsem se nemohla odvážiti. Oni mi řekli, že přišli, aby zároveň se mnou vzdali hold lásky, poklony a chvály; a že mne budou zastávat před nejsvětější Svátostí oltární, abych ji mohla jejich prostřednictvím ustavičně milovati a že naproti tomu budou oni podílu mít na mé lásce a trpělivosti tak, jako by byly ve mně. Zároveň vepsali toto spojení v nejsvětější Srdce písmenami zlatými žádným způsobem nevymazatelnými. Toto zjevení mi trvalo asi dvě nebo tři hodiny, ale účinek cítila jsem po celý svůj život, jak pro posilu, které se mi v každém ohledu dostalo, tak pro příjemnou a laskavou upomínku, kterou jsem kdykoliv v sobě mohla obnoviti. Nyní pak byla jsem celá jako zmatena. Nepojmenovala jsem již anděly, ale prosila jsem je, abych je směla jmenovati svými božskými soudruhy a přáteli.*

(Přístě dále.)

Milodary božského Srdce Páně.

Z Hradce Králové. Plníce slib svůj, vzdáváme nejvroucnější díky božskému Srdci Páně, neposkvr. Srdci Panny Marie, sv. Josefu, sv. Janu Nep. a sv. Aloisiu za vyslyšení dvou proseb.

Školské sestry v Hradci Králové.

Od Olomouce. Nejsrdečnější díky vzdávám Panně Marii Filipsofské, sv. Janu Nepom., sv. Františku, sv. Antonínu Pad., sv. Petru Klaverovi za vyslyšení prosby mé v těžké nemoci. *J. R.*

Od Boskovic. Plníce slib svůj učiněný, vzdávám nejvroucnější díky sv. Josefu za vyslyšení proseb mých. Ó sv. Josefe! Ještě skutečně nebylo slyšáno, bys koho opustil, kdo se ve svých potřebách k tobě utíkal. *J. P.*

Z Brna. Slibila jsem sv. Antonínu, budu-li vyslyšena ve velmi důležité záležitosti, že veřejné díky vzdám. Po vykonané 9denní pobožnosti byla jsem opravdu vyslyšena. Začez tisícere díky buďtež sv. Antonínu a sv. Josefu vzdány. *M. S.*

Od Holešova. Plně učiněný slib svůj, vzdávám nejsrdečnější díky božskému Srdci Pána Ježíše a neposkvrněnému Srdci Panny Marie za pozdravení z nemoci. *F. D.*

Z Poděbrad. Jistá osoba vzdává dle učiněného slibu veřejné díky božskému Srdci Páně, Panně Marii a sv. Josefu za vyslyšení v duševní potřebě. *N.*

Z Vídne. Plním tímto učiněný slib, který jsem učinil dříve v životě mém, že totiž po nemoci své zázračný obraz Panny Marie v Častochově navštívím. Byl jsem vyslyšen, uzdravil jsem se a také jsem na poděkování pout vykonal. Vzdávám díky největší nejsv. Panně Marii a sv. Josefu. *J. B.*

Z Přerova. Plníce učiněný slib svůj, vzdávám díky Panně Marii, sv. Anně, sv. Aloisiovi, sv. Františku a sv. Barboře. *A. S.*

Z Olomouce. Plníce slib svůj, po roce teprv, vzdávám nejsv. Srdci Páně a Matce nebeské vřelé díky za zázračnou zrovna pomoc při zkoušce.

Zájmy Krista Pána v různých zemích.

Podává Placidus Buchta.

Řím a Itálie. Na letošní rok připadá tristaletá památka vynikajícího člena řádu jezuitského, blah. Petra Kanisia. Světec tento narodil se r. 1524. v Nimvegách a dobyl sobě velikého jména v církvi svými katechismy, které byly namířeny proti katechismu Lutherovu a přeloženy do všech jazyků i vydány nesčíslněkrát. Za příčinou oslav jeho vydal sv. Otec zvláštní encykliku k biskupům rakouským, německým a švýcarským, z jejichž pře-

krásných myšlenek poznamenáno budiž na místech těchto aspoň toto: V úvodě mluví sv. Otec o době Kanisiově, kdy mrav byl kleslý a blud vyvššen tak, že se mnozí domnívali, že dny náboženství jsou již sečteny. V této době vzbudil Bůh církvi muže k ochraně a okrase. do jichžto počtu řadí se i blahosl. Petr Kanisius. Vyličiv působnost Kanisiovu mluví sv. Otec o náboženství ve výchovu. Na novo klade důraz na náboženství

jako základ výchovu. »Byla-li kdy doba, jež velice žádala obranu katolické pravdy, vědy a vzdělanosti, je to jistě doba naše, v níž touha po rozšíření vědy zavádí mnohé k útokům na víru. Třeba, aby stály rovnomocné síly pohotově, aby odrazily jejich útok, zachovaly stanovisko, a vyrazily nepřátelům zbraně, jimiž zničití chtějí všechna spojení člověka s Bohem.« Proto doporučí svatý Otec studium přírodních věd a filosofie, které z náboženství berou užitek, z nichž však také věda bohoslovná nejedné okrasy nabývá. »Rovněž tak mají katoličtí mužové vašich zemí přihlížeti, aby při vyučování a výchovu nebyla zkracována práva rodičův a církve.« »V tomto směru dvojí věc je žádoucí. Aby katolíci se nespokojili se středními školami, ale aby měli všude školy své vlastní, a na těchto aby působily síly osvědčené a dobré. Necht nikdo se nedomnívá, že zbožnost a vědecké vzdělání nemusejí jíti ruku v ruce. Není-li v životě veřejném nebo soukromém doby, kdy by bylo možno odřici se náboženství, pak jistě nejméně lze ho postrádati v době, kdy ohnivě a bouřlivě pokoušejí se o člověka vášně. Kdo tedy náboženství z vědeckého vyučování odstraňuje, ničí zárodek dobra a krásna v srdci, nevychovává vlasti podporu, nýbrž lidstvu neštěstí a zkázu.« »Dále jest potřebí, by nejen určité hodiny náboženství při vyučování mládeže byly ustanoveny, nýbrž musí celé ostatní vyučování duchem pravé křesťanské zbožnosti býti proniknuto... Svědeckým vzděláním musí proto stejným krokem jíti vzdělání srdce a každé odvětví vědy, ať jest kteréhokoli druhu, musí býti proniknuto náboženstvím. Není-li tomu tak a tento posvátný duch neduševně jako učitele tak žáka, bude ovoce vyučování nepatrné, za to však nebudou malými nedostatky, které z ta-

kového vyučování vyplynou! Proto církev kladla velkou váhu na vzdělání osob, které vyučovaly náboženství a proto nemá náboženství vyučovati, kdo není k tomu od autority církevní oprávněn. V závěreční části doporučí papež zřízení ústavů, ve kterých by mládež tak byla vedena jako v ústavech Kanisiových¹⁾ Jak velice si váží sv. Otec III. řádu svatého Františka, vysvitá z jeho nového listu ku generálovi Františkánů. Sv. Otec praví, že v dobách přítomných jest více než kdy jindy potřebí následovati ducha svatého Františka. Duch poživavosti dostoupil výše nebývalé. Proti poživavosti pak jest prostředkem sebezapření, které svým životem hlásal serafinský světec, jehožto následovníci se seřaďují právě v III. řadě. Lev XIII. jest sám již 25 roků terciářem. — Vyjednávání o konkordát mezi Srbskem a papežskou Stolicí bude prý uzavřeno již brzy. Srbsko dostane katolické biskupství, v jehožto obvodu jako v Černé Hoře bude výhradně užíváno liturgie slovanské. — V Itálii kromě občasných a stále se opětujících násilností k církvi zdá se nicméně probouzeti duch katolický. Jest věcí v této zemi ode dávna již ne-

¹⁾ Mimoděk dere se tu v srdce trpká vzpomínka na smutné výjevy, kterýchž dožily se naše katolické vlasti v době nedávné, kdy jistá část našeho učitelstva odvrátila se zaslíbené na veřejnost brojiti proti pastýřskému listu našich biskupů, kteří podobně horlili v choullostivé době proti některým nedostatkům nábožensko-mravného výchovu nynější mládeže. V poslední encyklice promluvila nyní sama hlava církve, náměstek Kristův způsobem, který úplně se kryje s prohlášením našich biskupů! Odvážili se snad i nyní ti známí vychovatelé mládeže souditi a brojiti proti hlasu skály Petrovy? Bylo to věru smutným svědectvím o zdravotě proudů, hýbajících v jistých vrstvách stavem, v jehož rukách spočívá docela téměř srdce mládeže, tedy blaho dob budoucích a osudy vlasti našich všechny! Bylo by záhodno, aby se ti jistí jednotlivci poučili z katechismů svých žáků o tom, co jest učitelský úřad církve a čím je mu katolík povinen a takto dostatečně aspoň seznali, jakou skvrnu vrhli na povahu stavu a práce učitelské u nás!

slychanou, co se událo dobou poslední, aby totiž liberální poslanec vystoupil svou řečí ve prospěch vyučování náboženství. Jméno muže toho jest Molmenti, myšlenky pak některé — celých vývodů tu rozhodně podati nelze — jsou tyto: „Žádám, aby překlenuta byla osudná propast mezi vyučováním a výchovou a tvrdím, že není výchovu bez náboženských idejí, které tvoří vyšší oduševnění života.“ Uvádí dále slova liberála Viktora Cousina: „Jsme první, kteří žádají, aby kněz zůstal ve své svatyni; **ale také obecná škola je svatyní a kněz je tam oprávněn jako ve chrámě.**“ Molmenti k tomu pak dodává: Potrestejte kněze, jenž nekoná svou povinnost¹⁾ ale mějte odvahu doznati, že nikdo mimo kněze není schopen vyučovati řadě oněch **nadpřirozených idejí, bez kterých mravnost není myslitelná.**“ Jsou to rozhodně slova zlatá pro naši dobu a podepsati by je mohl a musel i katolik nejhorlivější!

Německo. Ve dnech od 29. srpna do 2. září bude se v bavorském Landshutu konati všeobecný sjezd německých katolíků. Sjezd bude spojen s oslavou třistaleté památky úmrtí bl. Petra Kanisia.

Rusko. Počátkem července byl nový ruský vyslanec u papežského dvora přijat svatým Otcem ve slavné audienci, při čemž odevzdal své pověřovací listiny. Audienci vyliční listy takto: „Víme, že ruská vláda podává mnoho důkazů své náklonnosti ku smíření s katolíky. Tak na př. dovolila otevření semináře v Kielcích, který byl před 4 lety z nepatrných příčin zavřen. Od loňského zrušení zákazu Kateřiny II., který biskupům zapovídalo opouštěti říši bez do-

volení carova, nestojí římským cestám vysokých katolických hodnostářů nic v cestě, a tyto se proto dějí tím častěji. Ode dvou nebo tří let vidělo Věčné město neméně než 6 katolických biskupů z Ruska a Polska, kteří vykonali pouť ad limina Apostolorum a složili svůj hold knooum společného otce věřících. To jest událost, již ode dávna dávno nebylo podobné a která sama sebou dává svědectví, jaká změna nastala v ustanoveních ruské vlády. Papež zahrnoval carova zástupce laskavostí a zdvořilostmi a prosil ho zejména, aby svému panovníku vyřídil dík za přátelské a smířlivé chování a vícekrát osvědčenou vůli: pro budoucnost dovoliti užitečnou svobodu náboženskou v Rusku.“ Car sám ovšem ukazuje smířlivost, ale ve vnitru veleříše ruské musejí nicméně katolíci dosud značně trpěti. Ruku Pobědonosceva jest cititi stále. Žádosti za milost zůstávají nevyřízeny. Stále se slučuje politika s náboženstvím.

Afrika. Msgr. Ignác Berzi, katolický biskup koptický v Thébách, poslal do Říma zajímavou zprávu o katolickém ruchu mezi Kopty. Rozkolní Koptové vracejí se houfně do lůna církve. Snaha sv. Otce Lva XIII. potkává se tu s nejlepším zdarem. V okolí Louqsoru najednou 50 osob, mezi nimi koptický kněz z rodu Arifův, odprísáhlo rozkol. V Om-Damé následovalo tohoto příkladu 170 osob a jejich obrácení vyvolalo katolický ruch v 10 okolních osadách; celkem stalo se v poslední době katolíky 1945 rozkolných Koptů. Vzhledem k těmto utěšeným zprávám rozhodl se svatý Otec zříditi v Thébách koptický katolický seminár, který nazván seminářem Lvovým; budou se v něm vychovávat duchovní pro katolické Kopty v Horním Egyptě.

Amerika. Z New-Yorku přicházejí potěšitelné zprávy o vzrůstání se katolicismu v Americe. Kardinál Gibbons soudí, že vrací se každoročně v lůno

¹⁾ Rozumějí se tu ovšem tou povinností zákony, které liberalismus na škodu náboženství a církve zavedl, jako na př. zákazy církevních právů, civilní manželství a pod.

církve katolické na 30.000 duší, a to velmi zhusta, zvláště v poslední době, osoby vzdělané a vznešené. Samojediní Redemptoristé obrátili v Bostonu za jediný rok 1100 duší, ano celkem přý

každá diecése vykazuje do roka více než 1000 obrácení. V roce 1896. obrátilo se v diecési New-Yorské 1208 osob na viru katolickou. Čísla sama mluví a netřeba proto ve příčině této ještě výkladu!

Duchovní cvičení kněží.

Mámť proti tobě, že's první svou lásku opustil, t. j. že nemáš více té lásky, jižto jsi prvé dokazoval. Protož pomni, odkud jsi vypadl a čin pokání a první skutky čin, t. j. navrát se ku předešlé své horlivosti a účinnosti. Pakliť toho nebude, přijdu na tebe rychle a pohnu svícem tvým s místa jeho, leč budeš činiti pokání. (Zjev. 2, 4. 5.) — »Protož aj já hájiti budu ji a povedu ji na poušť: a mluvití budu k srdci jejimu.« (Oseáš 2, 14.) — »Odvzte od sebe všechna přestoupení svá, jichž jste se dopustili a učíte sobě srdce nové a ducha nového: i proč byste měli umřiti dome israelský?« (Ezech. 18, 31.) — »Složiti máte podle prvního obcování starého člověka, kterýž se porušuje podle žádosti bludu, obnovte pak se duchem myslí své a oblecte člověka nového, podle Boha stvořeného ve spravedlnosti a svatosti pravdy.« (Efes. 4, 22—24.) — »Přiblížte se k Bohu a přiblíží se k vám!« (Jak. 4, 8.) — Ano, ještě mnoho a mnoho jiných výroků Ducha sv. mohli bychom uvést, kterými jak hříšníci tak spravedliví uznati musejí potřebu duchovní obnovy, vnitřní sebranosti mysle, opravdového obrácení a oživení první horlivosti své. Co tuto slova Ducha sv. příkazují a nasvědčují, to i četnými případy ze života dá se potvrditi. Zdravé tělo potřebuje časem občerstvení, nemocné potřebuje již lékařské péče. Nejlepší stroj hodinový musí časem býti oprášen, olejem namazan a zřízen býti a co škodlivé, musí obnovené býti. Pořádné účtování musí ustavičnými bilancemi pojištěno a zdokonaleno býti; nepořádné účtování musí důkladným prohlédnutím na pravou přivedeno býti cestu. A zrovna tak jest to v životě duchovním, neboť i tu jest potřebí jakéhosi duchovního občerstvení, obnovy, očistění, povzbuzení anebo i důkladného polepšení. Slovo Boží volá nám netoliko: »Ať se obrátí bezbožný od cest svých,« nýbrž i ono nás varuje před lhostejností ano napomíná, aby spravedlivý byl ještě spravedlivějším, svatý ještě světějším. Podivno, že spravedlivé a svaté duše potřebu takové obnovy uznávají živěji a naléhavěji, než duše vlažné a hříšné. Není divu! Spravedlivým více záleží na spáse duše a na lásce Boží nežli lhostejným a dokonce hříšným. Spravedlivý nikdy neřekne: Již dosti, již nepotřebuji pro sebe více činiti, — kdežto lhostejný a vlažný brzy sám sebou jest spokojen a hříšník vůbec ani na pokání nepomyslí.

Každý soudný člověk pozná, že duše, která se na nějaký čas od světa odstraní, aby zabývala se jen spasením svým, od nesmírně dobrotivého Boha, jenž milost svou každému chce dáti, laskavě bývá přijata, zvláštním světlem osvicena, ohněm svatým očistěna a milostí posilněna. Tak tomu učí církve sv. na sněmu

Tridentském (VI. kap. 6.) Co tuto praveno, nalézáme v životě lidském potvrzeno. Každé pravé obrácení prodělá troji cestu očisty, osvěty a spojení s Bohem, a v tom záleží všechna duchovní cvičení. A co jsou duchovní cvičení pro kněze a pro jednotlivé osoby jakéhokoli stavu, to jsou misie pro křesťanský lid, který též potřebuje takové očisty skrze milost Boží, zvláště pak skrze hodné svaté přijímání, spojení to s Ježíšem Kristem, Bohem a Spasitelem naším, má být výsledkem i korunou každých duchovních cvičení, ať pro kněze, ať pro věřící lid konaných. Modleme se tedy za zdar a požehnání všech duchovních cvičení, která v tomto měsíci se konati budou.

Obětování úmyslu denního.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě po celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(ie), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 ž. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za zdar a požehnání duchovním cvičením, a na všechny úmysly, jež odporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš českoslovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patronu ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. 1891.)

Svatý Michaeli archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Úmysl v říjnu: Nábožné vyučování ve školách křesťanských.

Vzpomínáš, ó Ježíši, na kopí, kterým Tvé Srdce ukrutně probodeno bylo? Srdce Tvé stalo se nám pramenem živé vody, tekoucí do života věčného. Bl. Jindřich Sneso.

Růže svatého Vojtěcha.

(Ostatek.)

VIII.

Ó budtež Hospodinu díky vzdány!
Nám v cestu svítí slépěj Vojtěchova,
tou vzlétly k nebi hvězdy ze Břevnova,
jim otevřeny jsou již svaté brány.

Jsouť tolika již světci požehnány
ty koby klášterní! Zde v zlatá slova
se píší sliby svaté lásky znova —
i svatým Vojtěchem jsou v Římě psány.

Ten slibní lístek památka jest drahá,
nás klášter chová ji co klenot vzácný
těch svatých ostatků, v nichž stkví se Praha.

Jak Boleslav nám přizní svojí milou
vždy pomáhal, tak zase nebojácný
nás český Achill chránil lví svou silou.

IX.

Nás český Achill chránil lví svou silou,
on u veliké úctě měl stav kněžský,
on rozšířil náš klášter břevnoveský,
jej štědře nadal přízní ušlechtilou.

On stavěl chrám zde v upomínku milou
na Vojtěcha a k smíru za poklesky,
v nichž urážel tu kdysi lid náš český
tu duši drahou, holubičku bílou.

Jak často Vojtěch svatý u studánky
tu znavenou svou hlavu vodou chladil,
zde v polích okrál těchou se skřívánky!

A studánku tu Vojtěskou lid zove,
j v zbožné úctě českou lipou hradil.
Přes dvě stě let nás hřáli štěstí dnové!

X.

Přes dvě stě let nás hřáli štěstí dnové,
jichž proroctvím jsou v znaku bílé pásy,
ty znamením jsou míru, lásky, krásy,
jak ušlechtilé sady květinové.

Krev pro víru že dají Slavníkové,
pás rudých růží v modrém poli hlásí,
v tom znamení že dojde rod ten spásy
i Čechové, tak kážou věštby snové.

Když Lotar do Čech vpadl, aby vraždil,
tu prapor Slavníkův mu ruce váže,
by poznal, koho zpupností svou dráždil.

Čech ode dávna znám byl lví svou silou,
však čest jen v práci hledal, jak Bůh káže,
zpěv posiloval práci ušlechtilou.

XI.

Zpěv posiloval práci ušlechtilou,
když Břevnov břevno své vzal na ramena;
by hoden byl již záhy svého jména,
on počít musil sekerou a pilou!

Kol Prahy lesy mýtil prací čilou;
kde země liduprázdna, opuštěna,
jím poustevníky byla oživena;
tak konal Břevnov práci Bohu milou.

A Vojtěchova píseň dnem i nocí
po nivách českých zlaté símě síla
a zlobu porážela Boží mocí.

Tou písní Otakar když volal Pána,
Pán pomohl a píseň zvítězila.
Pán zkoušel nás a přišla nová rána!

XII.

Pán zkošel nás a přišla nová rána!
Král Otakar, od něhož perlu drahou
nám biskup pražský Jan pro paměť blahou
v dar přines, ten král pad' — vlast' rozervána!

Vlast' na pospas již Brandenburku dána,
a ten jen loupil; bylť jeho snahou
vše odvésti. Zlá bouře vládla Prahou
a k nám se hnala, až se třásla brána.

Náš klášter zpustošen od cizí luzy!
„Zle, matičko, nás Brandenburci trápí“,
tak dodnes zpíváme o těch dnech hrůzy.

A zlo prý věští perly rubínové,
když v znaku Vojtěchovy růže zkrápí.
Ó prostě za nás, svatí patronové!

XIII.

Ó prostě za nás, svatí patronové!
Pán slyší Vás, již dal nám požehnání,
již blíží se zas doba smilování,
sto dlouhých let nás blaží štěstí dnové.

Náš klášter zveleben o stavby nové,
jej urozený opat Bavor chrání,
a dobrých králů vděčné uznávání
všech zásluh — v nebe nosí andělové.

Když Karel již co císař přišel z Říma,
vzdal v Břevnově dřív Bohu obět' diků,
zde Praha Otcí vlasti slávu hřímá.

Přes pět set bratří tehdy nebes Pána
již prosilo pro rány mučeniků,
by třetí ráně byla milost' dána!

XIV.

By třetí ráně byla milost' dána,
bud' vůle Tvá, ó Pane, zůstaň s námi!
Nám klášter zbořen — hoří oba chrámy,
v nichž našim Otcům smutná zvoní hrana.

Ti na hranici již pro Krista Pána
tam na Hradčanech hoří! Blud i klamy
jen krvi, ohněm boží! Sutinami
zdí klášterních již lítá kulich, vrána!

A Vojtěška, ta studánka, své břevno
již v krvi stáplí. — V červeném proč poli
je naše břevno, každému již zjevno!

Již opět jsou ty rány zažehnány
a v zpomínkách jen přes hory a doly
již třikrát tři sta let zní smutné hrany!

XV.

Již třikrát tři sta let zní smutné hrany,
nás třikrát zle se dotkla ruka Páně!
Zášť valila se ku klášterské bráně,
v svět šířý družiny jsou rozehnány!

Náš velekněz byl vnesen v svaté stany,
náš patron vrátil se nám v české pláně,
již zelenají se zas české stráně,
ó budtež Pánu nebes díky vzdány!

Nás český Achill chránil lví svou silou,
přes dvě stě let nás hlál štěstí dnové,
zpěv posiloval práci ušlechtilou.

Pán zkoušel nás a přišla nová rána!
Ó prostě za nás, svatí patronové,
by třetí ráně byla milost' dána!

Svaté svátosti a význam jejich v životě křesťanském.

(Ostatek.)

Je-li člověk v nebezpečí ztratiti svůj život anebo zdraví, sahá zajisté ku prostředkům, které mu pomoci mohou. — Či snad bychom v době cholery nechtěli užívatí prostředkův osvědčených? Nebyl by to nerozum nejhorší, ba jakýsi způsob sebevraždy? Nehoršíme se nad lakomcem, jenž u truhel zlatem naplněných hladem umírá? A přece hynou tisícové duševně a na věčnosti, poněvadž odpuzují ruku, která jim pomoc skýtá, poněvadž nevidí, co jim ku spáse slouží, nepoužívají milosti Božích nepřijímajíce sv. svátostí. Rozpomeňme se jen zde na podobenství o hřivnách. Jestliže onen služebník, jemuž pán jen jedinou hřivnu světil, tak přísně souzen byl, a pod tímto rozuměti sluší nekatolíky, čím více, čím přísněji dokročí Pán, na nás katolické křesťany, jimž sedmero hřiven, sedmero svátostí svěřeno bylo? Ó jaká to lhostejnost, jaká nedbalost. Dříve hleděli rodičové, aby novorozené jejich dítko co nejdříve pokřtěno bylo a tak v pravdě dítkem Božím se stalo. A jak to Pánu Bohu milé jest, ukázal svatý Mathildě, která hned po narození pokřtěna byla, poněvadž se za to mělo, že umře. Spasitel zjevil později této panně, že sám uspišil křest sv., aby co nejdříve očistěna a pro nebe zrozena byla. Křtiti na den narozenin anebo hned druhý den, to jest zvyk katolický; a nyní? Už je to mnohým sprosté hned po narození dítě ke křtu sv. poslati, i oddalují se křtem mnohdy tak dlouho, až matka sama se účastniti může a nějaká slavnost domácí se poříditi dá. A tu se také nyní za často stává, že dítko umře bez křtu sv. Kdože pak vinen věčným jeho neštětím? Nedbalí

rodičové, ti mají dítě své na svědomí. Ovšem jest křest sv. slavností, již se všichni členové rodiny účastniti mají; ale slavnost tato jest duchovního rázu, slavnost v modlitbě, slavnost v radosti nad spasenou duší a v obnovení vlastního slibu křestního. U mnohých křesťanů pozbyl sv. křest té vážnosti, která mu právem náleží jakožto nejprvnější a nejpotřebnější svátosti. Z toho také vyplývá ta netečnost k němu.

Rovněž i den první sv. zpovědi, prvního sv. přijímání a sv. biřmování jest dnem radosti v milosti netoliko těm, kdož svátosti tyto přijímají, nýbrž i jejich rodinám. Jaké je k tomu potřebí přípravy, aby duše tak se připravila, by proud sv. milosti do ní přístupu měl. Jak přesvatý to okamžik, kdy duše posud hříšná, poprvé sv. rozlícením se hříchů zbavuje, kdy takto očistěná přijímá ženicha nebeského, Ježíše Krista ve sv. přijímání a kdy tentýž Ježíš jej pasuje za rytíře svého, aby bojoval pod praporem kříže pro Ježíše a jeho viru a tak si korunu vítěznou na nebesích zasloužil! A co vidíme za dnů našich? Zejména v městech zahhnidil se ten šeredný zvyk, proti němuž přísně bojovati dlužno, že děti o slavnostech těchto, rovnou z chrámu, voděny bývají k rozličným radovánkám světským, do hospod, na výlety atd., kde netoliko hned na přijatou milost zapominají, nýbrž i mnohdy milost sotva obdrženou hříchy ztrácejí. Ten pel posvátné radosti bývá tuze brzy mnohdy setřen a mnohdy rozpomíná se dítě na takový den ne s radostí, nýbrž se zármutkem. Jaká tu nevážnost k sv. svátostem! Duchovní tyto perly vrhají se v bláto všedního života. Běda těm, kdož si věci tyto na svědomí berou.

A co máme teprve říci o velikonoci sv. zpovědi a přijímání u do-

spělých? Či není počet valný ba veliký těch, kdož povinnost tuto opomíjejí? Jak zrezavělé musí býti svědomí těch, kdož jen jednou do roka je čistí a omývají! Vezměme si jen příklad z čistění těla našeho. Co bychom řekli člověku, jenž by jen jednou za rok tvář svou myl? Jak pak by vypadal? Zdali pak by vskutku i důkladně umýti se mohl? Čím jest špina zastaralejší, tím tíže se odstraňuje. A platí-li to o těle, platí to měrou ještě větší o duši. Člověk, jenž tak jen ze zvyku jednou ku správě Bží jde, nemůže ani té vřelosti míti, jaké potřebí, neboť mu schází evik. A jaká je to touha po Spasiteli, jestli jen jednou za rok jej přijímá? Kde je ta povinnost svatých a zbožných křesťanů, kteří neustále dychtí po spojení se s Kristem? Kristus volá neustále k stolu svému, jaká to poslušnost, přistupujeme-li jen jednou za rok? Proto také ten malý účinek takých zpovědí a přijímání na obrození mravův a života takých chladných křesťanů. V tom však je viděti ruku ďablovu. On dobře ví, jaký účinek mají svátosti tyto, proto hledí v lidstvu rozšířiti lhostejnost a nedbalost k nim, aby moc jeho nad lidmi se nezmensšila. A prostředků k tomu má zajisté až dosti. Tu je to strach před lidmi, ovšem lichý, který tak mnohého slabého katolíka zdržuje. Co by tomu lidé řekli, kdybych častěji šel k svaté zpovědi a ku stolu Páně, tak omlouvá se taký nerozhodný katolík a neví, že vlastně jen myslí a mluví, co mu ďábel našeptává. Co tomu však Pán Bůh řekne, na to nepomýšlí. Jinde jsou to špatné navyklosti, jichž člověk těžko anebo nerád se vzdává, tu ďábel ponouká, aby jen zůstal při starém způsobu, maluje mu obrat černými barvami, uspává jeho svědomí a tak se potom člověk vymlouvá: »Z čeho bych se zpovídal, vždyť nic nevím. Nezabil jsem, nekradl

jsem, a ty malé hříchy už mi Pán Bůh odpustí.« Není nebezpečnějšího stavu jako tento, když svědomí je uspané a mlčí.

Jiný zase si pomohl nespravedlivým způsobem k jiněni; při sv. zpovědi musí ovšem dáti náhradu; k tomu se nemůže odhodlati a proto raději se zpovědnici vyhýbá. A přece čím více s náhradou otálí, tím těžší se tato stává. Jiný zase žije v nedovoleném poměru s jinou osobou. Při sv. zpovědi by ovšem musil poměr tento přetrhnouti. Oběť tato — ač to žádná oběť není — zdá se mu tuze veliká, těžká, nemožná, tak mu ovšem ďábel namlouvá, a proto raději ku sv. zpovědi nejde. A přece se tak jednou státi musí, nechce-li na věčnosti zavrženu býti, proto čím dříve tím lépe. A tak má ďábel dosti cest a dosti prostředkův, aby hříšníky v drápech svých podržel a je k soudu Božímu na zemi, ku sv. zpovědi, nepustil. Kdyby ale jen tací ubožáci pomyslili na smrt. na soud Boží, na peklo! Nyní hojí se mírných slov zpovědníkových, pak ale uslyší hrozná slova z úst Božích! Nyní zavírá jim falešný stud ústa, potom ale hříchy jejich v známost vejdou celému světu. Nyní nechťejí mírné pokání činiti, potom odsouzení budou k trestu věčnému. Hrozný jest stav člověka v hříchu. vznáší se jako nad zející propastí, do níž každou chvíli se sřítiti může, tu nepomůže nežli Bůh sám skrze svátost pokání.

Jak kdo žil, tak i umírá. To jest všeobecným pravidlem. Obrácení na smrtelné loži jest výminkou a obzvláštním darem milosti Boží. Kdo si za živobytí svého účtu a lásku nezasloužil, poslední z nich totiž posledního pomazání, tohoto oleje milosrdného Samaritána, tomu se na sklonku života ztěžka otevře brána spásy. Jak často přihází se obzvláště ve městech, že

kněz pozdě volán bývá k těžce nemocnému a že přichází, kdy už duše z těla odletěla. A co je toho příčinou? Hříšná úzkostlivost příbuzných, aby se nemocný nerozčilil, ba někdy je to i zlomyslnost, která nedopouští, aby nemocný se s Bohem smířil a jako kající katolík zemřel. To je sice skvělé vítězství satanovo, ale hrozná zkáza pro nesmrtelnou duši umírajícího; jest to zároveň trest Boží za netečnost ku sv. svátostem za živa. Jak nařiká na věčnosti pak takový zatracenec na svoje vlastní přátele a příbuzné, kteří z tiché bázně před rozčilením jej připravili o poslední milost. Tělo měli na mysli, které přece jen jednou zemřítí musí, ale nesmrtelnou duši na věky učinili, z toho si svědomí nedělali. Ó jak zpronevěřena je mnohdy láska lidská, která nemá kořen svůj v Bohu a ve víře.

Kde není víry, tam vládne pověra, kde se Bůh vyhání, tam vchází ďábel. Pravou víru, zdravou a člověku potřebnou, jej zušlechťující, jej těšící a oblažující, tu věk náš zavrhl a za to vrhl se v náruč pověrám až směšným. Spiritismus, obcování s duchy a citování zemřelých, magnetismus, užívání tajné síly přírodní k rozličným zázračným zjevům, těch se nyní lidstvo chytá; sebe větší hloupost, jen když se oděje v roucho věd a jest proti pravé víře, sebe větší hloupost taková nalézá hned přívržencův a zastanců. Lze vůbec pozorovati, že lidstvo uštvané hledá něco lepšího, vyššího, že hledá Boha, ale právěho svět zavrhl, lid byl soustavně Bohu odcizován a proto nyní staví sobě modly; božskou autoritu nechce svět uznati a uznává za to mnohdy autoritu nadutého a zpupného vědce, před křížem nechce kolena skláněti a klaní se lidem, jimiž vládne satan. Jak dopadne? Kam nakloní se vítězství v tomto boji víry s nevěrou, Boha se satanem? Či má

snad odvěky odpůrce Boha živeho a nepřítel lidstva na konec zvítěziti? Syn Boží sám přišel na tento svět, aby dilo satanovo zkazil; v boji tomto nasadil svůj život a slavně zvítězil nad mocnostmi temnosti: satanem, smrtí a peklem. A jako cenu tohoto vítězství zanechal nám sv. svátosti, proto jsou tyto v sobě nepřemožitelné, až k nim nesáhá moc knížete pekla ani zloby lidské; avšak my lidé býváme nevěrou a hříšností kažení a jsme nehodnými ku přijetí jich. Jakmile se však kajícím obrátíme k milosrdnému Bohu, už je tu s pomocí svou, jako matka, která hotova jest s rychlostí dítě své plamenům vyrvatí; pak dává nám Bůh ztracenou zbraň vítěznou zpět do ruky. Celí národové mohou zahynouti, jak dějiny učí, ztratí-li na rozbouřeném moři tohoto života maják víry a ctnosti, ale církev neztratí nikdy milostné svoje poslání. Církev zůstane a bude vždy matkou nových, omlazených národů, které ve svěží mladosti své kolem ní se řaditi budou a s ní za jedním stolem seděti. Církev zůstane neustále prostřednicí mezi nimi a Bohem, bude neustále jim skytati milosti potřebné až opět přijde ten, na něž národové čekají, aby všechny soudil, Kristus, Syn Boží, o soudném dni.

Ó kéž bychom poznali, co nám ku spáse slouží, kéž bychom ocenili všechny ty milosti, jichž se nám skrze sv. svátosti dostává, kéž bychom byli horlivými jich zastanci! Celá naše společnost lidská jest nebohá, stůně nevěrou a nemravností a blíží se hroznému konci; tu jediná spása kyne v obrození jejím, které jest zase možné jen skrze svať svátosti. Proto musíme tyto prostředky spasitelné lépe poznávati a rozuměti jejich podstatě, jejich účinkům a obřadům, jimiž se udělují. Musíme se naučiti zase jich milovati a lásku k nim také jiným vštěpovati, každý z nás ve

svém oboru, mezi svými přáteli, známými, spolky atd., nejdříve ovšem ve vlastní rodině. Sami musíme dobrým příkladem svítiti, často a zbožně svátosti přijímati, aby jiní po nás to činili. Musí se však také účinky svatých svátostí na nás jeviti, zejména pokora, mírnost a láska, aby tak i jiní užitečnost jich pro život poznávali. Sv. svátostmi jsouce posilnění, přemůžeme tu velikou překážku pravého křesťanského života.

strach před lidmi a jejich úsudkem a zlomíme moc žádostivosti a požitkářství. Kdo bojuje v boji za Boha a pro Boha, zvítězí také s Bohem a připuštěn bude ku hostině Kristově, kde plnou měrou užívatí bude oněch slasti nebeských, jichž okoušeti nám dal Pán na zemi skrze tajemství sv. svátosti. Skrze svátosti dobudeme sobě nebe, bez nich cíle tohoto nedojdeme.

Boh. Hendl.

Vyhlášení za blahoslaveného a za svatého v církvi katolické.

(Ostatek.)

Vyhlášení za svatého čili svatořečení je slavný výrok papežův, kterým se stanoví, že se zeměly služebníci či služebnice Boží za svatého považovati má, který s Bohem v nebi panuje a po veškeré církvi má ctěn a vzýván býti. Toto následuje obyčejně po vyhlášení za blahoslaveného pro jistou jenom zemi a v jistých mezích. Žádá se však, aby od doby vyhlášení za blahoslaveného aspoň dva zázraky na přímluvu jeho se staly. Soud o těchto zázracích se zavádí tímtež způsobem jako dříve před vyhlášením za blahoslavence.

Slavnost svatořečení se neodbývá dříve, až se byla po výroku papežském od veřejného zastupitele víry a od tajemníka sboru obřadního úplná listina vyhotovila, že není ani proti zázrakům nížádné pochybnosti, ani že jest proti vyhlášení nějaké překážky. Za tou příčinou bývá trojí shromáždění; jedno z nich jest veřejné.

V den pak od papeže ustanovený slaví se svatořečení v kostele sv. Petra

ve Vatikáně. Slavnost počíná se slavným průvodem. V čele nese se korouhev s obrazem svatého. Průvodu účastní se preláti, biskupové, kardinálové v Římě dleci i sám svatý Otec s celým dvoraninstvem. Svatý Otec usedne na trůn a přijímá poklonu hodnostářů církevních. Potom přivede druhý obřadník onoho zplnomocněnce buď řádu nebo národa a země, již světec náležel, ke trůnu papežskému. Tam musí pronéstí vroucí prosbu, aby svatý Otec sluhu Božího přijati ráčil do seznamu svatých Božích. Papež odpovídá ústy tajemníka listů papežských, že jest především povinnosti se pomodliti, aby Pán Bůh v těžké záležitosti této svou pomocí přispěti ráčil. Potom se modlí litanie ke všem svatým.

Konsistorní advokát opětuje potom žádost onoho jednatele podruhé. Poznovu odpovídá tajemník jménem papeže, že jest tu opět potřeba vroucí prosby k Bohu. Nyní se zpívá píseň »Přiď, svatý Duše«, po níž advokát potřetí přednáší prosbu onu. A tu teprve oznamuje tajemník úmysl papežův, že chce sluhu Božího vyhlásiti za svatého. Potom pronáší

papež výrok svůj, v němž praví, že »ke cti nejsv. Trojice, k oslavení katolické víry a k rozšíření náboženství křesťanského, mocí Pána našeho Ježíše Krista, svatých apoštolů Petra a Pavla a svou vlastní mocí vyjadřuje a nařizuje, aby onen blahoslavenec do seznamu svatých byl vepsán, památka jeho aby jistě dne v roce se slavila po veškeré církvi.«

Tento výrok papežův přijímá jménem jednatele konsistorní advokát, děkuje za to a prosí, aby sv. Otec o tomto svatořečení dāti ráčil zdělati apoštolskou listinu. Svatý Otec odpovídá: »Nařizujeme.« Potom prosí týž advokát přítomné protonotáře a notáře, aby na věčnou památku této události napsali jednu nebo více listin. Nejstarší protonotář obrací se ku všem, kteří stojí kolem trůnu papežského a běře je za svědky slovem: »Vy jste svědkové.« Nyní se počne zpívati »Tě, Boha, chválíme« a v modlitbách i ve vyznání víry jmenuje jáhen jméno svatého poprvé. Potom uděluje papež požehnání apoštolské, při němž rovněž jmenuje jméno nového světce. Potom slouží buď papež sám nebo, není-li mu to možno, jeden z kardinálů slavnou mši sv. ke cti a chvále nového světce. Při obětování kladou kardinálové vzácné dary na oltář v obět. Po mši sv. vrací se sv. Otec tímž průvodem do paláce svého.

Že k této slavnosti chrám co nejnádherněji vyzdoben jest, rozumí se samo sebou. Nádherná tato převyšuje vše, co při slavnosti za blahoslaveného se stalo. Při posledním svatořečení blahoslaveného Antonína Marie Zaccaria a blah. Petra Fouriera byly stěny celého chrámu, vyjma části umělecké, pokryty červeným damaškem; v jednotlivých obloucích byly zavěšeny drahocenné draperie se zlatým třepením. Největší dojem působil před oltářem kathedry sv. Petra trůn papežský s nadpisem:

»Slávou ověncil jsi je.« Svrchu stály sochy sv. Petra a Pavla, nad nimi Duch svatý v podobě holubice. Pozadí bylo ze sametu zlatem protkaného, který tvořil ve výši korunu nad celým trůnem. Po obou stranách trůnu stály ohromné kytice, před schodištěm ke trůnu stály dva obrovské kamenné svícny po 50 světlech.

Socha sv. Petra, která stojí u sloupů před jeho hrobem, byla oděna ve skvostný pluvial, ozdobena trojnásobnou papežskou korunou (tiarou) a drahocenným prstenem; hrob sv. Petra pak proměněn byl v zahradu a zářil v moři světél. Celý kostel byl ozářen více než 18 tisíci světly, lustry tvořily v různých a souladných skupinách věnce, jinde polokruhy a jiné figury. V jednotlivých obloucích visely obrovské lustry, sestávající z více menších a mající 7 metrů v průměru, dva největší měly 32 metrů v objemu. Mimo to viselo 5 obrazů, každý 9 metrů vysoký a 6 metrů široký; čtyry visely na sloupech ohromné kopule a pátý nad vchodem hlavním, zobrazující hlavní zázraky na přimluvu nových světců se udávších.

Stakovou slávou slaví církev vítězství členů svých na nebi, slávou a krásou touto chce poněkud naznačiti slávu, které již svalí v nebi u Boha požívají.

V papežské listině, která se na žádost zplnomocněnce o vykonaném vyhlášení za svatého zdělává, vypravují se život i zázraky světce, jakož i všechny důležitéjší okolnosti soudu apoštolského.

Krom toho zasílá papež zvláštní listy ke všem biskupům nebo k národu nového světce nebo k řádu, jehož členem byl, a vybízí k účtě nově vyhlášeného oslavence. Také se udělují o slavnosti svatořečení plnomocné odpustky všem, kdož svátost pokání a oltářní v kostele Vatikánském přijímají nebo v určitém čase hrob světců navštěvují.

Vypsali jsme obsírně způsob, jež církev katolická zachovává v příčině vy-

hlášení služebníků Božích buď za blahoslavené nebo za svaté. Vidíme z toho, kterak obezřetně, ba úzkostlivě počíná si zde církev naše, kterak přísně zkoumá a opětně zkouší ctnosti i zázraky zemřelého sluhy Božího, a teprve po dlouholetém soudu a zralém uvážení rozhoduje se k vyhlášení samému.

Z toho vidíme, že církev naše věří ve svatost učení svého, které božské jsou, svaté jest a také svatými činí ty, kdož cele se podle něho řídí. Vidíme, že církev věří, že Bůh svaté své na zemi oslavuje zázraky na přímluvu jejich činěnými, které jsou na užitek nám ubohým pozemšťanům, a že tedy ukazuje zřejmě pravdivost článku víry naší o *„obcování svatých.“* Vidíme, že nebloudíme, když svaté a svěťice Boží církvi prohlášené ctíme a vzýváme, neboť oni jsou vskutku u trůnu Božího, jsou již nebesťany, přáteli Božími a moc přímluvy jejich jakož i láska jejich k nám jest veliká.

Ovšem řekne mnohý: *„Což pak o tom svatý vi, jestli jej vzývám nebo ctím čili ne; vždyť není vševědoucím.“* Ovšem nejsou svatí ani Matka Boží vševědoucími, to jest jedině Bůh, ale patří již na Boha a v Bohu poznávají, zdali je vzýváme čili nic. Postav se před zrcadlo a uvidíš vše v něm, co se za tebou děje, aniž máš oči na zádech. Ejhle, tak jakoby v zrcadle vidí a poznávají svatí v Bohu a skrze Boha, jak se k nim na zemi chováme. A že svatí o tom jistě vědí, dosvědčují nesčetné zázraky, jimiž pomohli těm, kdož je v té či oné potřebě vyzývali.

Jsouce toho všeho sobě dobře vědomi, můžeme jako věřící katolíci s dobrým svědomím a vroucím srdcem volati: *„Orodujte za nás, všichni blahoslavení a všichni svatí a svěťice Boží, abychom i my řídíce se dle příkladu vašeho, s pomocí Boží a přímluvou vaší došli slávy věčné a s vámi Boha chválili a velebili na věky věkův!“* *Boh. Hendl.*

Navedení nemocných k získání odpustkův

a k hodnému přijetí všeobecného rozhrěšení

(Část další.)

Odpustkové modlitby ke cti Boha Otce.

„Otče věčný, obětují Ti zásluhu vzácné krve Ježíše Krista, Tvého milého Syna a mého božského Vykupitele, k rozšíření a vyvýšení sv. církve, mé drahé matky, pro zachování její nejvyšší viditelné hlavy, našeho sv. Otce, římského papeže, za kardinály, biskupy, pastýře duchovní a všechny služebníky Tvé Svatosti.“ — *„Sláva Bohu Otci“ a závěreční modlitba:*

„Pochválen a požehnán buď vždycky Pán Ježíš, který nás svou krví vysvobodil!“

„Otče věčný, obětují Ti atd. za pokoj a jednotu katol. králův a knížat, za pokoreni nepřátel sv. víry, za blaho křesťanského lidu.“ — *„Sláva Bohu“ a závěreční modlitba jako nahoře.*

„Otče věčný, obětují Ti atd. za osvicení nevěřících, za vymýtní všech bludův a za obrácení hříšníků.“ — *„Sláva Bohu“ a závěreční modlitba jako nahoře.*

„Otče věčný, obětují Ti atd. za

všechny mé příbuzné, přátele a nepřátele, za všechny trpící nemocné a utiskované a za všechny, za které víš, že modliti jsem povinen a za které chceš, abych se modlil.« — »Sláva Bohu« a závěreční modlitba.

• Otče věčný, obětuji atd. za všechny ty, kteří dnes do života věčného vstoupí, aby byli trápení a pekla zbaveni a co možná nejdříve do království nebeského se dostali.« — »Sláva Bohu« a závěreční modlitba.

• Otče věčný, obětuji atd. za všechny ty, kteří tento veliký poklad znají a milují, za všechny, kteří se mnou spojení jsou, k Němu se modlí a Jej ctí, konečně za všechny, kteří se namáhají zbožnost k Němu rozšiřovati.« — »Sláva Bohu« a závěreční modlitba.

• Otče věčný, obětuji atd. za všechny mé duchovní a tělesné potřeby a k pomoci duším v očistci, zvláště těm, které k ocenění našeho spasení a k bolestem svatě a drahé Matky Marie velikou pobožností měly.« — »Sláva Bohu« a závěreční modlitba.

• Ať žije nejsvětější krev Kristova nyní až na věky! Amen.

(Vzdýcky 300 dní odpustků. Pius VII., 22. září 1817.)

• Otče věčný, obětuji Ti vzácnou krev Ježíše Krista na dostiučinění za své hříchy a na záležitosti svaté církve.

(Vzdýcky 100 dní odpustků. Pius VII., 22. září 1817.)

• Otče věčný, obětuje Ti krev, utrpení a smrt Ježíše Krista, bolesti nejblahoslavenější Panny a sv. Josefa na dostiučinění za své hříchy, k pomoci a útěše duší v očistci, na potřeby naší sv. matky církve a na obrácení hříšníků.

(100 dní odpustků jednou za den. Pius IX., 30. dubna 1860.)

• Staň se, buď pochválena a na věky velebena nejspravedlivější, nejvyšší a nejmilostivější ve všem vůle Boží!

(100 dní odpustků jednou za den. Pius VII., 19. května 1818.)

Tyto krátké modlitby odpustkové mohou těžce nemocní ve forině růžence se modliti.

• Ó můj Bože, věřím Ti, poněvadž jsi věčná pravda! Ó můj Bože, doufám v Tebe, poněvadž jsi nekonečně milosrdný! Ó můj Bože, z celého srdce Tě miluji, poněvadž jsi nejvyšší a lásky nejhodnější dobro!

(Vzdýcky 7 roků odp. Benedikt XIV., 28. ledna 1756.)

• Všemohoucí Bože, který dopouštíš zlo, aby z něho dobro vyšlo, vyslyš naše pokorné prosby, když Tebe úpěnlivě žádáme, abychom Ti mohli věrní zůstatí ve všech počináních, abychom až do smrti věrně vytrvali. Dej nám také prostřednictvím nejb. Panny Marie sílu, abychom vzdýcky s Tvou nejsvětější vůlí spolupůsobiti mohli.

(100 dní odpustků jednou za den. Lev XIII., 19. července 1879.)

• Přijmi, ó Pane, moji veškerou svobodu; přijmi moji paměť, můj rozum, moji všechnu vůli! Co mám a čím vládnu, Ty's mně daroval, všechno Ti vracím zpět a odevzdávám zcela vedení Tvé vůle. Jenom mně daruj svou lásku s milostí, a jsem dosti bohat a mimo to nic již nežádám.

(300 dní odpustků jednou za den. Lev XIII., dne 26. května 1883.)

• Věčný Otče, pro lásku, kterou ke sv. Josefu máš, kterého jsi přede všemi vyvolil, aby Tvé místo na zemi zastupoval, měj smilování s námi a s ubohými umírajícími. — Otče náš, Zdrávas, Sláva Bohu.

• Věčný božský Synu, pro lásku, kterou ke sv. Josefu máš, který Tě na zemi se vši věrností chránil, měj smilování s námi a s ubohými umírajícími! — Otče náš, Zdrávas, Sláva Bohu.

•Věčný božský Duše svatý, pro lásku, kterou ke sv. Josefu máš, který s velikou péčí Tvoji svatou a vroucně milovanou choť Marii ochraňoval, měj smilování s námi a s ubohými umírajícími!• — Otče náš, Zdravas, Sláva Bohu.

(Odpustky 300 dní jednou denně. Lev XIII., 17. května 1884.)

•Otče věčný, přináším Ti oběť, kterou milovaný Syn Tvůj Ježíš na kříži přinesl a která se v tomto okamžiku na oltáři obnovuje. Obětuji Ti ji jménem všech tvorů spolu se všemi mšemi, které už slouženy byly a které v budoucnosti v celém světě slaveny budou, aby Ti náležela úcta, která Ti patří, abychom se k Tobě modlili a povinný dík Ti vzdávali za nescíslná dobrodíní, která jsi nám prokázal, abychom Tvůj hněv nad mnohými a velikými hříchy udobřili a Tobě vhodné dostiučinění prokázali, abychom si Tvoje milosrdenství vyprosili pro sebe, pro církev, pro celý svět a pro duše v očistci. •

Pro pondělí

Odpustkové modlitby ke cti Ducha svatého.

Kdo se chvalozpěv •Přiď, Duše svatý• latinsky nebo ve věrném překladě modlí, získá vždy 100 dní odpustků, v oktávě svátků svatodušních 300 dní. Pius VI., 26. května 1796.

Pro úterý.

Odpustkové modlitby ke cti Pána Ježíše.

•Ó můj milovaný Ježíši, abych Ti ukázal svoji vděčnost a nahradil veškerou nevěru, daruji Ti své srdce a obětuji se Ti zcela; uděl mně milost, abych Tě nikdy neurážel!•

(Odpustky 100 dní jednou za den, když se zbožně modlíme před obrazem Srdce Ježíšova. Pius VII., 9. června 1807.)

•Božský Spasiteli, Synu Boží člověkem učiněný, který jsi k vůli našemu spasení ve chlévě se narodil, v chudobě, námaze a nouzi žil a bolestnou smrt

kříže vytrpěl, prosím Tě, rei v mé poslední hodině svému nebeskému Otci: „Otče, odpusť mu!“ Rei své božské Matce: „Hle, syn Tvůj!“ Rei mé duši: „Ještě dnes se mnou budeš v ráji.“ Můj Bože, můj Bože, neopuť mne v oné hodině! Žizním: ano moje duše žizní po Tobě, můj Bože, který jsi pramenem vody živé. Můj život prchá jako stín; ještě malá chvíle a všechno je skončeno. Proto, můj poklony nejhodnější Spasiteli, doporučuji duši do Tvých rukou nyní i na věčnosti. Pane Ježíši, přijmi duši mou! Amen. •

(300 dní odpustků jednou za den. Pius IX., 10. června 1856.)

•Můj Ježíši, milosrdenství!•

(Vždy 100 dní odpustků. Pius IX., 23. září 1846.)

•Ježíši, můj Bože, miluji Tě nade všechno!•

(Vždycky 50 dní odpustků. Pius IX., 7. května 1854.)

•Ó nejsladší Ježíši, nebuď mně soudcem, ale Spasitelem!•

(Pokaždé 50 dní odpustků. Pius IX., 11. srpna 1851.)

•Pochválen buď Ježíš Kristus až na věky věkův! Amen. •

(Pokaždé 50 dní odp. při vzájemném pozdravení. Klement XIII., 5. září 1759.)

Těžce nemocní mohou rovněž tyto modlitby říkati místo růžence.

Modlitby odpustkové ke cti svatých jmen.

•Ježíši, Maria a Josefe! Vám daruji své srdce i svou duši!•

•Ježíši, Maria a Josefe! Stůjte při mně v posledním smrtelném boji!•

•Ježíši, Maria a Josefe! Kež by moje duše s Vámi v pokoji se oddělila!•

(Pokaždé 300 dní odpustků. Pius VII., 28. dubna 1807.)

•Pochválen buď Ježíš a Maria dnes a vždycky!• (Pozdrav.)

(50 dní odp. Pius IX., 26. září 1864.)

Pro středu.

Odpustkové modlitby ke cti sv. Josefa.

Hodi se také pro březen jakožto měsíce sv. Josefa.

• Pomni, nejčistší ženichu, můj dobrotitivý ochránče, sv. Josefe, že nebylo nikdy slýcháno, že, kdo Tvé ochrany se do-prošoval a o pomoc Tě vzýval, bez útěchy odešel. Přicházím se vši důvěrou, abych se Ti představil a se vši ho-roucností se Ti odporučil. Neodmítej mé prosby, pěstoune Spasitelův, ale milostivě ji přijmi! Amen.

(300 dní odpustků jednou denně.
Pius IX., 26. června 1863.)

• Svatý Josefe, příteli nejsvětějšího Srdce, pros za nás!

(100 dní odpustků jednou denně.
Pius IX., 3. června 1874.)

• Slavný sv. Josefe, otče a ochránče panenských duší, jehož věrné ochraně nevinnost sama, Ježíš Kristus a Maria, Panna všech panen, svěřena byla; pro tyto dva ochrance prosím a zapísačím Tě, buď mně nápomocen, abych čistotu zachoval, s čistou myslí, čistým srdcem a čistým tělem Ježíši a Marii vždycky zcela čistě sloužiti mohl. Amen.

(100 dní odpustků jednou denně.
Pius IX., 4. února 1877.)

• Pomoz, sv. Josefe, abychom krá-čeli světem bez hříchu!

• Dej, abychom Tvou ochranou stále byli zaopatřeni!

(300 dní odpustků jednou za den, když se pokorně a pobožně tuto mo-dlitbu modlíme. Lev XIII., 1. března 1882.)

Odpustková modlitba ke cti svatého anděla strážce.

• Anděle Boží, můj ochránče, jsemuž z lásky nebeského Otce byl jsem od-poroučen, osvěcuj, chraň, řiď a veď mne! Amen.

(Pokaždé 100 dní odpustků. Pius VII., 15. května 1821.)

Pro čtvrtek.

Kdo se modlí »Pangelingua«, »Zvěstuj Těla« s versikuly a modlitbou latinsky nebo česky, obdrží 300 dní odpustků jednou za den. (Pius VII., 25. srpna 1818.) Ti, kteří nejméně desetkrát v měsíci se to modlí, obdrží plnomocné odpustky na Zelený čtvrtek, Boží Tělo, v oktávě nebo v jiném zalíbeném dnu v roce za ustano-vených podmínek. (Pius IX., 29. listo-padu 1853.)

• Budiž chvála a dikůčinění bez konce nejsvětější a nejvelebnější Svátosti oltářní!

(100 dní odpustků jednou za den, třikrát ve čtvrtek, jakož i v oktávě Božího Těla. Pius VI., 24. května 1776.)

• Pochváleno, vzýváno a vděčným srdcem budiž milováno Srdce Ježíšovo v nejsv. Svátosti každého okamžiku, ve všech svatostáncích světa až do sko-nání! Amen.

(100 dní odpustků jednou za den.
Pius IX., 29. února 1868.)

• Duše Kristova, posvět mne.

Tělo Kristovo, spasiž mne.

Krev Kristova, napoj mne.

Voda z boku Kristova, omyj mne.

Bolesti Kristovy, posilujte mne.

Dobrotivý Ježíši, vyslyš mne.

Do svých ran ukryj mne.

Neodlučuj od sebe nikdy mne.

Před zlými nepřáteli chraň mne.

V posledním okamžiku volej mne.

Abych k Tobě přišel, dovol mně,

abych se Svatými Tebe

chváliti mohl věčně. Amen.

(Pokaždé 300 dní odpustků. Pius IX., 9. ledna 1854.)

Pro pátek.

Odpustkové modlitby ke cti hořkého utrpení Páně.

• Kříž jest mým bezpečným spa-sením.

Ke kříži chci se vždycky modlití.

Kříž Páně jest se mnou.

Kříž jest mým útočištěm.

(300 dní odp. jednou denně za tuto modlitbu, kterou sv. Tomáš Akv. v podobě kříže napsal. Pius IX., 21. ledna 1874.)

•Prosíme Tě, sv. Pane Ježíši Kriste, blahoslavíme Tě, neboť jsi svým svatým křížem svět vykoupil.

(Všem křesťanům, kteří aspoň litočně tuto modlitbu zbožně se modlí, uděluje svatý Otec Lev XIII. reskriptem svaté kongregace odpustků ze dne 4. března 1882 odpustky 100 dní, jichž lze jednou denně nabyti.)

Kdo kleče zbožně se pomodlí třikráte »Otče náš« a »Zdravas Maria« za umírající, a sice třikráte »Otče náš« ke cti smrtelné úzkosti Páně a třikráte »Zdravas Maria« ke cti bolesti Marie Panny při smrtelné úzkosti Ježíšově, obdrží pokaždé 300 dní odp. Pius VII., 18. dubna 1809.)

Odpustkové modlitby ke cti Srdce Ježíšova.

•Milosrdný Ježíši, naše spasení, náš živote, Ty's jedině naším vzkříšením! Prosíme Tě tedy, neopuť nás v našich souženích a nedostatecích, ale pro smrtelnou trýzeň svého nejsv. Srdce a pro bolesti své neposkvrněné Matky přijď na pomoc svým služebníkům, které jsi vzácnou smrtí svou vykoupil.

(100 dní odpustky jednou denně. Pius IX., 6. října 1870.)

•Ježíši, mírný a pokorný srdcem, učin' mé srdce podobné svému!

(100 dní odpustků jednou za den. Pius IX., 6. října 1870.)

•Milováno buď po všechny časy nejsvětější Srdce Ježíšovo!

(300 dní odpustků jednou za den. Pius IX., 23. září 1860.)

•Sladké Srdce mého Ježíše, dej, abych Tě vždy více miloval!

(Pokaždé 300 dní odpustků. Pius IX., 26. listopadu 1876.)

Odpustkové modlitby ke cti bolestné Matky.

•Zdravas Maria« ke cti bolestné Matky a ke každému slova:

•Svatá Maria! Ježíšovy rány, jak je na kříži obdržel, vtiskni mocně do srdce mého.

(300 dní odpustků jednou denně.)

Píseň »Stabat Mater — Stála Matka.

(Vždycky 100 dní odpustků. Pius IX., 18. června 1876.)

Pro sobotu.

Loretanské litanie.

Ti, kteří se denně tyto litanie pokorným a nábožným srdcem modlí, obdrží plnomocné odpustky na pět slavností blahoslavené Panny, a to na Neposkvrněné Početí, Narození, Zvěstování, Očišťování a Nanebevzetí za známých podmínek.

Anděl Páně nebo Regina coeli (Královna nebeská).

Kdo tu modlitbu při klekání ráno, v poledne a večer, a to kleče (vyjma v sobotu večer, o nedělích a v čase velikonočních) se modlí, dosáhne 100 dní odpustků. (Benedikt XIII., 14. září 1724.)

Magnificat »Velebí duše má Hospodina.

(100 dní odpustků jednou denně. (Lev XIII., 20. září 1879.)

•Zdravas Královno, •Pod ochranu Tvou.

(Ti, kteří se modlí ráno »Zdravas Královno« a večer »Pod ochranu Tvou« s příslušnou modlitbou »Učin' mne hodným, svatá Panno, Tebe chváli! Dej mi síly proti Tvým nepřítelům. Veleben budiž Bůh ve svých Svatých! Amen«, a to za tím úmyslem, aby křivdy, které Matce Páně a Svatým byly učiněny, došly napravení, obdrží odpustky 100 dní jednou za den.)

Odpustková modlitba v pokušeních.

»Moje Velitelko, moje Matko! Tobě se zcela obětuji, abych Ti svoji oddanost dokázal, zasvěcuji Ti dnes své oči, své uši, svoje ústa, svoje srdce, sebe sama. Poněvadž nyní zcela Tobě náležím, dobrá Matko, chraň a opatruj mne jako svoje jmění. Moje Velitelko, moje Matko! Vzpomeň, že Tobě náležím! Chraň a opatruj mne jako svůj statek a své jmění. Zdravas Maria« atd.

(Pokaždé 40 dní odpustků pro kratší vzývání v pokušeních, 100 dní odpustků jednou denně při celé modlitbě, když ráno a večer jest přednášena.)

»Ve svém Početí, Panno Maria, byla jsi neposkvrněna, pros za nás Otce, jehož Syn, Ježíš Kristus, z Ducha svatého se počal a zrodil.«

Nebo: »Pozdraveno buď svaté a neposkvrněné Početí nejbl. Marie Panny!«

(Pokaždé 100 dní odpustků. Pius VI., 21. listopadu 1793.)

»Maria, která jsi bez poskvrny na svět přišla, vypros mně od Boha, abych bez hříchu se světa odejítí mohl.«

(100 dní odpustků jednou denně. Pius IX., 27. března 1863.)

»Maria, bez poskvrny hříchu počatá, pros za nás, kteří své útočiště k Tobě máme.«

(100 dní odp. Pius IX., 9. ledna 1852.)

»Maria, bez hříchu počatá, pros za nás, kteří se k Tobě utíkáme. Ó útočiště hříšníků, neopust' nás v hodině naší

smrti, ale vypros nám dokonalou lítost a opravdovou zkroutěnost, odpuštění hříchů, hodné přijetí svaté svátosti na cestu poslední a posilu ve svátosti posledního pomazání, abychom se bezpečně objeviti mohli před trůnem spravedlivého, ale také milosrdného Soudce, našeho Boha a Vykupitele. Amen.«

(100 dní odpustků jednou denně. Pius IX., 11. března 1856.)

»Sladké Srdce Marie Panny, buď moji ochranou!«

(Pokaždé 300 dní odpustků. Pius IX., 30. září 1852.)

Kdo se tyto krátké odpustkové modlitby denně modlí, obdrží v oblíbeném dnu měsíce po vykonané zpovědi a sv. přijímání s modlitbou na úmysl svatého Otce plnomocné odpustky.

»Neporušené Srdce Marie Panny, pros za nás!«

(100 dní odp. Pius IX., 26. června 1867.)

»Naše milá Paní sv. Srdce, pros za nás!«

(100 dní odpustků pokaždé. Pius IX., 26. června 1867.)

»Tobě, panenská Matko, která jsi nikdy poskvrnou hříchu ani osobního ani dědičného dotknuta nebyla, doporučím a svěřuji čistotu svého srdce.«

(100 dní odpustků. Pius IX., 1854; Lev XIII., reskript sv. kongregace odpustků ze dne 19. června 1879.)

(Ostatek přístě.)

Velepíseň nejsvětějšího Srdce.

Napsal Jarolm Stanislav Pavlík. (Č. d.)

Píseň 19.

Botrus cyprí dilectus meus mihi, in vinici
Engaddi. (Cant. 1, 3.)

Bud' pozdraveno, Srdce Ježíšovo,
mé hvězdo naděje a zřídlo blaha!
Jak mocně lásky plam se v tobě vzmáhá,
mi toho žádné nevypádky slovo.

Tys hrozen cypru vůně opojné,
jak na vinici Engaddské se daří:
Tvé Srdce samo na kříži se maří,
chtíc nápoj dát nám slasti přehojné.

Tím nápojem Jan svatý opojen
tak blahý na Tvém Srdci dřímá sen
a o Tvé lásce dětem kázal jen.

Víc, víc nám otevř, Pane, svoje rány,
my s Petrem v nich si rozbijeme stany,
v nich bývat budem, Jesu milovaný.

Píseň 20.

Eccc tu pulchra es, amica mea, ecce tu pulchra
es, oculi tui columbarum. (Cant. 1, 14.)

Jak celá krásná, moje přítelkyně
jsi u milosti posvěcující,
jak padlý sníh se v slunci třpytící,
jak lilie květ bílý na lučině.

Z tvých očí nevinnost' se na svět dívá
jak z očí holubice — perel dvě:
ta nevinnost' mne k milování zve,
má láska s tvojí v jeden proud se slívá.

Ó jak jsi krásná v milosti mé svatě,
jež, když jsem visel v mukách na kříži,
se z boku mého na svět vylila!

V tvé duši, přítelkyně rozmilá,
když v Srdce mé se ona pohřbí,
všech ctností pučí símé přebohatě.

Na neděli 18. po svatém Duchu.

»Dousej, synu, odpouštěj se tobě
hříchové tvoji.« (Mat. 9, 2.)

Veliké zajisté jest dobrodiní,
podari-li se lékaři člověka
z nebezpečné nemoci vy-
trhnouti, zdraví jemu na-
vrátiti, nebo aspoň bolesti
jeho umírniti. Zachránil-li lékař dětem
starostlivého otce, milovanou matku,
anebo zachránil-li rodičům milované
dítě, syna, dceru, radost a naději
jejich, zajisté že lékaři svému blaho-
řečí, jej za dobrodince Bohem jim po-
slaného považují a všemožně jemu od-
vděčiti se snaží.

Měl-li člověk ten, kterýž mrtvici
raněn byl a kteréhož utrpní lidé na
nosítkách k Pánu Ježíši přinesli tam

v Kafarnaum, ještě rodiče na živě, nebo
byl-li sám již také otcem snad dítek
ještě malých a nedospělých, o tom nám
sv. evangelium nic se nezmiňuje, ale
to nám na rozum dává, že horší jest
nemoc duše nežli nemoc těla, a že proto
také větší jest dobrodiní uzdravit duši
nežli vyléčiti tělo. Příčiny nemoci těla
jsou rozličné a mnohé, příčina nemoci
duše jest však toliko jedna, hřích, kterýž
ji často až na smrt nemocnou činí. Anof
hříchové, dí Písmo svaté, nejen ubíjejí
duši jednotlivcův, ale bidné činí i celé
národy. Proto také čteme v dnešním
sv. evangeliu, že Pán Ježíš, tento ne-
beský lékař, jenž přišel na svět zhojit
neduhů našich, prvé nežli uzdravil tělo
člověka mrtvici raněného, uzdravil jeho

duši odpustiv mu hříchy jeho, řka: „Doufej, synu, odpouštějí se tobě hříchové tvoji.“ Ó jak povděčen musel člověk ten býti Pánu Ježíši, když mu na duši v bolestech nejen ulevil, ale duši jeho i zcela pozdravil! Jak ostré trní, tak bodalo zlé svědomí duši jeho; jak těžký kámen, tak tlačily hříchy na srdci jeho; v této nemoci nikdo mu pomoci nemohl, a hle, tu ten nejlepší a nejlaskavější znatel potřeb lidských nejen hříchy jeho jemu odpouští, ale i synem svým jej nazývá, a nad to jako přídatkem ještě i tělesné zdraví mu navrácuje a praví: „Vstaň, vezmi lože své a jdi do domu svého!“ (Mat. 9, 6.)

A jako člověk ten povděčen musel býti Pánu Ježíši za toliké milosti, zdaž i my nemáme povděční býti Pánu Ježíši za to nesmírné dobrodiní, že tutéž moc, kterouž sám jako Syn člověka na zemi měl, dal lidem, že ustanovil svátost pokání, že dal církvi moc hříchy spáchané odpouštět, aby všichni, kdož by po křtu svatém na duši onemocněli, uzdravení dojiti mohli?

Svaté evangelium praví: „Vidouce to zástupové, báli se, a t. j. žasli a velebili Boha, kterýž dal takovou moc lidem.“ (Mat. 9, 8.) A my, co činíme? Ó mnozí jsou mezi křesťany, kteří na duši těžce,

často až na smrt postonávají, ale lékem, kterým by uzdraviti mohli zraněnou duši svou, zjevně pohrdají, a tím duši svou ještě bidnější činí! Aby lidé zotavili porušené zdraví těla, podstupují, pakli jim to zámožnost jejich dovoluje, daleké cesty do těch oněch lázní, jež jim byly od lékaře doporučeny, ale stůně-li jejich duše, tu váhají k zpovědnici přistoupiti, a šťasten ještě člověk takový, nalezne-li duši útrpných, kteréž ho do svých přimlův jako na nosítka vezmou a ku Pánu Ježíši přinesou.

Aby lidé nabyli ztraceného zdraví těla, zvlášť vidí-li, že nemoc jejich jest velmi povážlivá, tu s ochotou každý odporučený lék přijímají, byť sebe odpornější byl, ale stůně-li jejich duše, tu mnozí léku nad med sladšího, nejlepším lékařem předepsaného, užiti se zráhají, a šťasten ještě člověk takový, naleznou-li se duše útrpné, kteréž ho do svých přimlův jako na nosítka vezmou a k Pánu Ježíši přinesou, jak to na př. učinila sv. Monika. Ta nepřestala plakati a modliti se za prostopásného syna svého, až i jeho tvrdé srdce slzami matčinými se obměkčilo a on k časné i věčné radosti své přistoupil k zpovědnici a uslyšel nevýslovně těšná slova: „Doufej, synu, odpouštějí se tobě hříchové tvoji.“

F. K.

Na slavnost posvěcení chrámů křesťanských.

„Dnes stalo se spasení domu tomuto.“

(Luk. 19, 9.)

Konajíc památku posvěcení chrámů křesťanských připomíná nám církev svatá onu velikou převrácenou milost, kteréž se dostalo v Jerichu Zacheovi, když a že Pán Ježíš zavítal do domu jeho.

A dobře tak činí církev svatá. V domě Zacheově potrvál Pán Ježíš toliko na krátko; v chrámech křesťanských přebývá ustavičně, bez přestání. A vážil-li sobě hříšný Zacheus milosti té, že Pán Ježíš zavítal třeba jen na krátko do domu jeho, čím více musí sobě každý věrný křesťan vážit milosti té, že Pán Ježíš v chrámech našich bez přestání přebývá?

Když Samarští poznali v Pánu Ježíši Messiasa od Boha poslaného, tu, jak čteme ve svatých evangeliích, osmělili se prositi o milost, za jakouž Zacheus prositi si netroufal a u vědomí hříšnosti své prositi nikdy nebyl by se odvážil.

Samarští prosili Pána Ježíše, aby u nich aspoň nějaký čas pobýti volil, a Pán Ježíš zůstal u nich dva dni. A přineslo-li krátké pobytí Pána Ježíše v domě Zacheově tomuto radost a požehnání takové, že ihned jal se hříchy nespravedlnosti svých napravovati, takže Pán Ježíš mohl o něm říci: „Dnes se stalo spasení domu tomuto,“ jakou radost a jaké požehnání musela přinést Samarským přítomnost Pána Ježíše, když u nich potrvál celé dva dni?

A co máme říci o tom pobytí Pána Ježíše v chrámech křesťanských po celém světě katolickém? Od té chvíle, kdy byly službám Božím zasvěceny, přebývá v nich Pán Ježíš netoliko dva dni, ale ustavičně dnem a nocí a žádná řeka nevalí tolik a tak hojných toků, jak mnohé a hojně

jest to požehnání, jež se z chrámů křesťanských vylévá na příslušníky jejich. na duše věřících.

O Náměnu Syrským čteme v Písmě svatém Starého Zákona, že uzdravení došel od malomocenství svého ve vlnách posvátné řeky Jordánu, a v chrámech křesťanských kdo seče to nesčíslné množství dítek i dospělých, kteří na křtu svaťm a ve svátosti pokání od malomocenství hříchu prvotního, nebo i skutečných, vlastních hříchův očistěni byli?

Zacheus na krátko, Samarští po dva celé dni hostili Pána Ježíše v domech svých, a když vy, kmetové a stařenky, když vy, mužové a ženy, když vy, mládenci a panny, byvše svatému náboženství dostatečně vyučení poprvé přistoupili jste ke stolu Páně, na jak dlouho přijali jste Pána Ježíše pod sřeche srdci svých? Zajisté ne na chvíli krátkou, ne na dva dni, ale na vždycky tak, aby Pán Ježíš byl s vámi a vy s ním.

A nyní rcete sami, může někdo ze zkušenosti říci, že by vzdánilo se od něho požehnání Boží, když Bůh jest s ním? Všechny stesky, všechny nářky a výkřiky nespokojenosti v době naší, věru, mají příčinu svou jediné v tom, že lidé nechtí přebývat s Bohem a jemu buď pro pychu života, nebo rozkoš světa vřhost dávají ze srdci svých.

Než uvažujme dále. V chrámech křesťanských Pán Ježíš netoliko ustavičně přebývá, ale až podnes církví svou mluví a vyučuje a nejen to, ale on tu bez ustání za všechny se obětuje při oběti nekrvavé, a jak dí svatý Pavel: „Očišťuje duše naše od skutků mrtvých k sloužení Bohu živému.“ (K Žid. 9, 14.) A toto-li činí Pán Ježíš ustavičně v chrámech křesťanských, rcete sami, může to zůstat bez požehnání? Proto také zbožní

předkové naši radovali se z posvěcení přibytků Božích radosti duchovní, a koná-li církev svatá památku posvěcení chrámů křesťanských, sama slavnosti tou nás vybízí, abychom i my radostí duchovní se radovali z milosti v chrámu Páně obdržených a za ně Bohu díky vzdali. Ó kéž by proto nikdo nenásledoval těch, kteří místo aby se posvětili, slavnosti dnešní k tomu zneužívají, aby se zne-

světili vypuzující Pána Ježíše ze srdcí svých a dávající v nich přebývatí ďáblu v posvěcených duších svých! A proto, duše křesťanská, neměj nic s lidmi takovými a podobnými, ale následuj raději Zachea, který s radostí přijal Pána Ježíše do přibytku svého, a i o tobě bude platiti slovo Páně: »Dnes stalo se spasení domu tomuto.« F. K.

D n y.

Pny plynou bystrou vodou v potoce,
jak mraky leť, které vítr žene,
jak lidé jdou — ti hlavy kloní hluboce,
ti úsměv mají v tváři rozjasněné.

V jich tváře, rysy, oči požívám ...
Jak před mým okem chvatně spějí,
v své mysli tváře jejich probírám —
jak tváře známých, kteří v hrobě tlejí...

Ti hlavu kloní, oko slzou zalito —
co uplynuli na zahálce marné,
jimž nudy znamená v líc vryto,
neb spali v čas, co jiní robí zdárně.

Ti lomí rukama; hled zoufalý ...
pot studený jich čela hojně skrání.
Ti v cestách, v cílech svých se sklámali,
jim srdce pochybené práce trápí.

Těm z očí zachmuřených šlehá vztek,
jest hříchy nakloněno jejich tělo,
duch zlomen tíhou hnusných vzpomínek
a spálen žárem, kterým nitro vřelo...

Ó dnové smutní, dnové ztracení,
ó dnové utopení v nepravosti,
ó dnové v kalu, jedu zmaření!
Kdo nahradí vás? Oželí kdo dosti?

Jdou dnové jako slavní vítězi ...
V těch ukrotilo srdce samo sebe,
kdy ztrhalo svých vášní řetězy
a zápasem si vydobylo nebe...

Svíť radosti se tváří rozlévá,
jak ranní červánek se nebem stele, —
v nich práce zdatná blaho rozsévá,
stkví perlami se kapky potu vřelé.

A jemným vánkem, žita ševelem
a něžným zpěvem slavikovým sahá
v sluch, v srdce, po dni činné probdělém —
toť chvíle odpočinku, míru, blaha...

A jiní jdou a v zraku plá jim ráj,
a pějí sladkým, konejšivým hlasem —
Z nich září radost šťastná v širý kraj,
že vlnily se dobrodiní klasem...

Ó dnové blaží, buďte žehnání,
již v pravdě jste a v práci uplynuli,
v nichž dobro korunou jest konání,
v nichž duše zbožné k nebes cíli pluly!

Ó dnové, blaží práce, oddechu,
jen vyrůstujte stále v řady nové,
své hlavy zdobte věnci úspěchu,
ať dosáhnete cíle, poutníkůvé!

Jakub Pavelka.

Z „Drobných veršů“.

I.

To není láska největší,
když máti svoje děcko
horkými zhřívá polibky,
v něm zří své blaho všechno...

To není láska největší,
když druh příteli svému
otevře v bídě štědrou dlaň
a štěstí vrátí jemu...

To však je láska největší,
když Pán s pomocí spěchá
a pro blaho svých nepřátel
se na kříž přibít nechá.

II.

Na Golgoty němé skále
kříž, hle, k nebi zírá,
Spasitel tam na něm v bolu
v žalu velkém zmirá.

Na západě nebe v krvi...
všecko pláče kolem,
noc svá křídla rozepnula
nad slzavým dolem.

Kristus, jímžto lidstvo celé
bylo milováno,
ten, hle, za hřích jeho v bolu
volá: „Dokonáno!“

Chví se země, vstávají mrtví,
hromem nebe hluší...
Spasitel v tom okamžení
vypustil svou duši.

Ó lkej každý, za každého
snášel hrozná muka,
za každého zprobována
byla jeho ruka...

Lkej a nehřeš — snášej mužně
žítí toho tíži,
k Pánu hled — a přesvědčíš se,
útěcha že v kříži. —

III.

Dnes svět je jako Babylon —
my kujeme v něm plány
a pachtíme se noc i den,
jak maj' být vykonány.

A kujeme a stavíme
jak na Bábelské věži...

— — — — —
však často, co den postaví,
to ráno v rumech leží.

IV.

Vše, co vyjde z Pána ruky,
ať již slast či těžké muky,
vše kéž duše tvoje složí
k větší cti a slávě Boží!

V.

Když neštěstí tě náhle překvapilo
a štěstí tvoje v rumy sbořeno,
když z bohatství ti strádání jen zhl
věz, vůlí Boží tak že souzeno!

Když z přítele se stal ti Brutus zrá
a bolem srdce tvé je souzeno,
když osud svůj zříš v příští neodkla
věz, vůlí Boží tak že souzeno!

Věz, přípravou že v světě naše žití
do jiné vlasti, v slasti věčný luh,
kde v září kříže jednou odměnit
za strast' tě hodlá spravedlivý Bůh.

Fr. J. Kořín

Katolické křesťanství nebo žádné.

1. Kolik jest křesťanství?

1. Křesťanstvím nazývá celý svět ono náboženství, které založil Pán Ježíš. První a hlavní cena tohoto náboženství spočívá v tom, že jest jeho původcem Ježíš Kristus, Syn Boží. Kdyby byl Kristus Pán nebyl pravý Bůh, nýbrž člověk jako každý z nás, pak bychom mohli jeho náboženství porovnat i s kterýmkoliv jiným. Kristus Pán by ani Bohem nebyl, ba on by Bohem být nemohl, naproti těm mnoha svědectvím a důkazům, které jeho božskou přirozenost potvrzují, kdyby byl založil více náboženství než jedno, kdyby všechny různé společnosti náboženské ve světě, které křesťanskými slovy, skutečně od Krista Pána původ svůj měly. — Jedním slovem řečeno: Kdyby bylo více křesťanství, pak by nebylo vůbec, t. j. nebylo zcela žádného náboženství božského, které se křesťanským jmenuje, ježto by Pán Ježíš Bohem nebyl, kdyby byl zvěstoval více nauk, které si odporují, kdyby byl založil náboženství sobě odporující, kdyby se byl stal zakladatelem vícera náboženství, kteréž sobě navzájem nepřátelskými jsou a sobě odporují. — A tu musíme říci, že by tím jednáním nebyl zasluhoval ctěn a vážen být, kdyby skutečně více druhů náboženství byl ustanovil. Vždyť by to bylo jen sprostou lží a podvodem, který by jej byl opanoval, ježto by byl učil dnes něco jiného než zítra, a co dnes za pravdu Boží vyhlášoval, zítra by byl popíral. — Avšak nikdy tomu tak není. Jest jen jeden Vykupitel celého člověčenstva a to jest Kristus Pán, jenž jest věčná pravda, a jak nám pravi vyznání víry církevního Nicejského sněmu, Bůh z Boha, světlo ze světla, pravý Bůh z pravého Boha, poněvadž jest jeden jediný Kristus Pán, tehdy může a musí

být jen jedno křesťanství, čili náboženství křesťanské. Tak jako jest jen jedna pravda a všechno, co ji odporuje, bludem a lží jest a tak i zváno být musí, tak i opravdově a jistě může být jen jedno náboženství křesťanské, které má původ svůj od Syna Božího, jenž jest nejvyšší pravdomluvný; a že od Boha samého poslo, musí být též nezměnitelné. Tento výrok musí podepsati každý člověk, kdož má jen poněkud zdravý rozum. Jestliže však toho nechce učiniti, tehdy neuznává Krista Pána za Syna Božího a náboženství jeho za náboženství Boží.

2. Kristus Pán zavazuje všechny lidi ve svědomí, aby věřili v jeho božskou přirozenost a následovně též věřili učení jeho, kteréž v sobě chová neklamnou, čistou a jistou pravdu, aby přijímali a užívali všechny prostředky, jimiž mohou spasení dojeti a duši svou mnohými milostmi okrášliti, a konečně i to jim na srdce klade, ba řeknu, rozhodně prikazuje, aby poslouchali viditelných jeho nástupců, které ustanovil. — Vždyť praví výslovně, že, kdo uvěří a pokřtěn bude, bude spasen, ale kdo neuvěří, bude zatracen — a že, kdo neslyší církve, že má být považován za pohana a veřejného hříšníka. — Tato slova božská předpokládají, že se Kristus Pán dostatečně o to postaral, aby jeho víra, jeho náboženství pevný a jistý základ měla na celém okresku zemském, aby každý člověk mohl poznati jeho pravé evangelium, by v něj mohl věřiti a dle něho život svůj říditi. — A skutečně pečoval o to Pán Ježíš; vždyť založil viditelnou církev, již obdaroval darem neomylnosti, již slibil, že ji nikdo nezničí a již odevzdal troji úřad učitelský, kněžský a královský. A tato církev byla k tomu povolána, aby v jeho započatém díle pokračovala a je též prováděla na všech místech a pro všechny časy. Dal ji

též pevný základ, proti němuž každý nepřítel slabým se jeví, a ten základ jest sv. Petr a všichni jeho nástupcové. Mocné a bezpečné sloupy postavil své církvi i v ostatních sv. apoštolech a jejich nástupcích. Propůjčil též Syn Boží své církvi s veskerou tou duchovní mocí a těmi úřady výše jmenovanými i Duchu svatého, aby při ní stále zůstal až na konec světa, aby jí stále ony pravdy připomínal a ji v ně uváděl, kterýmž sám učil. Duch svatý měl dle vůle Pána Ježíše církvi jeho své milosti neustále udělovati, a zároveň měl i svátosti účinnými zachovati. Duch sv. měl církvi sv. řídit i spravovati, měl ji chrániti s jedné strany před úpadkem s druhé strany neměl toho dopustiti, aby byla rozličnými bludy a převráceným míněním naplněna. A tak jako jest jeden Kristus Pán, tak také jest jeden Duch sv., který jednou, totiž o letnicích, na církvi sv. sestoupil, kteráž měla jen jednu viditelnou hlavu neboli jeden pevný základ. — O dvou nebo docela o třech církvích nemluví Kristus Pán na žádném místě; on rozmlouvá vždy jen o své, totiž jediné církvi, kterou chce vzdělati na svatém Petrovi, jak vidno ze slov sv. evangelia u sv. Mat. 16, 16. — Poroučí dále Syn Boží, aby byli výslovně udáni takoví, kteří se církvi jeho, totiž jedné, protíví. (Mat. 18, 17.) — Prosi též ve své velekněžské modlitbě takto: „Otče, dej, aby všichni jedno byli, jako Ty a Já jedno jsme.“ Odevzdávám též beránky a ovečky jednomu pastýři by je pásł. (Jan. 21.) A dále praví na jiném místě: „Bude jeden pastýř a jeden ovčinec.“ (Jan 10.) Rovněž mluví i sv. Pavel jen o jedné církvi, kterou nazývá sloupem a utvrzením pravdy. (1. Tim. 3.) Duch svatý však nebyl od prvního svátku letnic čili seslání Ducha sv. na žádnou jinou společnost vylit, aby s ní mohl utvořiti novou církev.

Tof jsou krátké doklady, které nikdy

neupustí ani nějakého pomyslení na dvě nebo dokonce tři církve. Tím též jest rozhodně zamítnuta námitka, jakoby mohlo snad vedle a mimo jednu církev Kristovu býti a obstáti nějaké náboženství, nemajíc žádného určitého církevního nařízení a útvaru. Vždyť Kristus Pán vyhláší všechny, kdož se nechťejí jeho jedné církvi podrobiti, za pohany a veřejné hříšníky. Pán Ježíš nezná tudíž žádného náboženství křesťanského, které by bylo mimo jeho církve, a to církve jeho jedinou. Ba praví, že, kdo pohrdá jeho církvi, pohrdá jím samým a Otcem, který jej poslal. — Je to tudíž velký nerozum, s kterým se tak mnozí za našich časů objevují, jakoby bylo snad dvoji náboženství křesťanské, jedno v naší církvi a druhé mimo a vedle ní. — Trosky lodní, které po ztroskotání lodě sem tam na moři jsou, představují nám zbytky, trámy, stěžíž a vesla zničené lodě, ale nikdy netvoří hotovou loď. Zbytky křesťanství čili náboženství křesťanského mohou býti mimo církve Kristovu a mohou se více nebo méně dále zachovati; nač však tyto zbytky a trosky nároků míti nemohou jest to, že tvoří samy o sobě křesťanství. Jsouť ony a zůstanou vždy jen bezcenné a bezúčelné zříceniny a trosky. Kdo však chce najíti a dosíci křesťanství čili náboženství křesťanského, musí vstoupiti do lodě, musí přináležeti církvi jedné, církvi Kristově. Křesťanství a církev Kristova jest jedno a totéž.

II. Která jest to ta církev Kristova?

Dogmaticky, po zákonu církevním a filosoficky nemůže býti ovšem žádné řeči o církvích. Církve zná jen státní právo, politika, ježto se státem uznané, křesťanské náboženské společnosti označují v kancelářské mluvě jako křesťanské církve. — Pozorujeme-li celou věc z politického stanoviska, může mluviti

jak střed tak i ministerstvo, jak konservativci tak i liberáli o katolické, evangelické atd. církvi a může hájiti její politická práva. Avšak pro správné (logické) myšlení, pro církevní právo, pro dogmatiku (věrouku) nemůže býti za žádnou podmínku více než jedna církev Kristova. Zde může býti vždy řeč o církvi, kdežto všechny náboženské společnosti, které se během času od církve odtrhly, nemohou za nic jiného pokládány býti, jako za sekty, t. j. za bludné nauky, které lidé vynalezli. Známý ostrovitipný myslitel v Děvině, praesident z Gerlachu, ač byl protestant, tážal se, když ještě žil, vždy svým jasným a pronikavým rozumem: »Evangelická církev, pravíte, ale kde pak jest? Církev znám jen jednu.« Která pak jest to tedy ta církev, kterou založil Pán Ježíš? Snadno na tu otázku odpovíme.

1. Předně zkoumejme původ a stáří těch různých náboženských společností a ihned poznáme zcela určitě, která jest z nich pravou církvi. Za dávných časů bylo mnoho, ano velice mnoho rozličných sekt, o kterých však již není ani zmínky, ztratily se úplně; jsou to Novatianisté, Ariani, Pelagiani a mnozí jiní; které však ještě za našich dnů žijí, možno snadno spočítati. Předně jest to tak zv. »řecká církev«, která se od Říma odtrhla a kterou r. 1054. založil Michael Cerularius, pak jsou Lutherani a Calvinisté, kteří čítají sto různých odrud. Obě tyto sekty jsou zahrnuté pod jedním názvem totiž protestanté; jejich zakladatelé jsou Luther a Kalvin, a rok založení jest 1517. Všichni protestanté volali při slavnosti na počest Dra. Martina Luthera a volají až posud jako u vítězoslávě: »Přetrhli spojení Dr. Martin Luther s Římem;« ale vlastně by mělo státi: »Luther a ostatní jeho soudruhové odpadli od římsko-katolické církve.« Více sobě nežadáme. Jak povstala r. 1054.

schismaticko-řecká církev? Východ nám odpovídá: »Michal Cerularius a jeho soudruhové přerušili spojení s Římem;« ale má to vlastně tak zníti: »Tito jmenování odpadli od římsko-katolické církve.« A to pro nás úplně dostačí. Jaký měli Ariani začátek? Odpověď zní: Arius a všichni jeho přívrženci odpadli od církve římsko-katolické, jejímž papežem byl Sylvestr.« — Jak asi povstali v 3. stol. Novatiané? Odpověď tatáž jako u předcházejících: »Obrátil se Novatus se svými společníky na papeže do Říma, aby mu potvrdil jeho učení; a když toho dosáhnouti nemohl, odpadl od římského papeže a od římsko-katolické církve, ježto nemohl provéstí, co se svým bludným učením zamýšlel.« — Timto způsobem povstaly všechny nekatolické společnosti náboženské, že se totiž od stávající římsko-katolické církve zcela jednoduše odtrhly. Kdo jest tedy starší: sekty, které se odtrhly od římsko-katolické církve a tak povstaly, anebo katolická církev? Směšná věru to otázka tak, jako kdyby se někdo chtěl tázati: »Kdo pak byl starší: ztracený syn nebo jeho otec?« Dějiny nás poučují, že již za živobytí sv. apoštolů různé sekty povstaly, že se hlouček pyšných křesťanův odtrhl od »církve«, od katolické nebo všeobecné církve, jak se již staří církevní otcové vyjadřují. Jest to tudíž vždy tentýž způsob povstání: křesťané se odtrhnou od církve a utvoří sektu. Je tudíž církev nebo katolická církev, jak byla již v 1. století nazvána, starší než všechny ostatní sekty. Která společnost může tedy nároky činiti na to, že církvi Kristovou jest nějaká sekta, která od stávající církve odpadla nebo ta církev, která již dříve byla? Jest tudíž třeba, abychom s Adamem Riesem souhlasili.

O této církvi neb o společnosti nazvané »katolickou církvi« nemůže nikdo jiný rok udati, kdy povstala, než rok

umrtí Pána Ježíše a to sice padesátý den po jeho z mrtvých vstání. Toto datum jest však přesně to samo, ve kterém Duch svatý s nebe sestoupil a církev Kristovu k životu povolal. — Dále nemohl žádný člověk na celém světě, i kdyby sobě byl hlavu dosti nalámal a nevím odkud všeho nasbíral, jiného zakladatele římsko-katolické církve najíti než sv. Petra, jenž na svátek seslání Ducha sv. měl první křesťanské kázání, potažmo pak Pána Ježíše samého jenž před tím Ducha sv. na sv. apoštoly seslal a tak založil církev. Učenci protestantští vynasnažovali se naléztí pozdějšího zakladatele a novější rok založení. Ale zdálo-li se některému, že již onen kámen moudrosti, jak se mezi učenci o nějaké věci nesnadné mluví, vynalezl, tu se jemu ostatní vysmáli. — Tak se ta věc má za našich dob a tak potvrzuje až do nejdelších časů. Co nikdy nebylo, toho nemůže též nikdo najíti. Není-li kdo spokojen s tím rokem, ve kterém se udává počátek naší sv. církve, musí se uskrovniti, že žádného počátku nenalezne. A dějiny světa se proto ani dost málo nezmění, i kdyby některá zvláštní pyšná hlava proti tomu brojila. Vždy zůstane to při starém: Katolická církev jest nejstarší a proto též jediné pravá církev Krista Pána.

2. Jiný velmi lehký prostředek, jímž bychom pravou církev poznati mohli je ten, že popatříme, kde se nalézá sv. Petr. Kristus Pán přirovnává jednou svou církev velké budově, kterouž zakládá na základě pevném, totiž na sv. Petrovi: »Ty jsi skála (Petr značí totiž tolik jako skála) a na té skále vzdělám církev svou a brány pekelné ji nepřemohou.« (Mat. 16, 16.) A jako jest budova se svým základem těsně a nerozlučně spojena a jako jest trvání budovy naprosto podmíněno základem: tak též pojí se církev sv. dle slov samého Pána Ježíše nerozlučně a pevně

se sv. Petrem a tak i splývá též naprosto tato sv. církev se sv. Petrem, svým základem. Nižádný puntíčkář ani chytrák nedovede toho popřítí. Sv. Petr musí tedy trvati, má-li i sv. církev potrvati. Se sv. Petrem jakožto základem musela by nutně i sv. církev vzíti za své, kdyby on jakožto pevná hradba, na níž církev svatá vzdělána jest, zničen byl.

Jindy přirovnává opět Kristus Pán svou církev království a sv. Petra správci tohoto království, kterýž má klíče jeho. »Tobě dám klíče království nebeského; všecko, cožkoliv svážeš na zemi, bude svázáno i na nebi, a cožkoliv rozvážeš na zemi, bude rozvázáno i na nebi.« (Mat. 16, 18.) Jako jest v každém království nevyhnutelně potřeba vladaře, vůdce a nejvyššího velitele, tak jest potřebný i v církvi sv. Petr. Království přestane býti královstvím, ono se úplně rozpadne, jakmile zahynula jeho hlava. I proti tomuto se nedá ničeho namítati.

Po třetí konečně ustanovuje Pán Ježíš sv. Petra za vrchního pastýře, jenž by bděl jak nad ovečkami, tak i nad beránky. (Jan 11.) Nuže zdali si můžeme pomyslíti nějaké bytí i sebe menší stádo bez pastýře! To není nikterak možným. A z toho samo sebou plyne pravda, že se ani svatá církev nedá mysliti bez sv. Petra. Každý rozumný člověk, ba celý svět řekne jako jedněmi ústy: »Jakmile padl pastýř, bude i snadno stádo rozprášeno a zničeno.« Tak tedy řekne každý; ale již musí každému člověku, který v Krista Pána jakožto věčnou pravdu věří, napadnouti a jasnější býti pravda, že musí trvati i nyní a stále pastýř od Pána Ježíše ustanovený totiž sv. Petr a že také žiti bude až na konec světa, ježto stádo totiž pravá církev Kristova trvati má dle jeho slov až do skonání světa. Kde jest ten vrchní pastýř, kde jest tudíž sv. Petr? Že se zcela jistě nenalézá v řecké rozkolnické církvi, toho

není třeba dokazovati; vždyť církev řecká není církví sv. Petra, není církví papežskou, nýbrž jest církví státní. Kdyby byl býval sv. Petr římským císařem, tu by se mohla ruská státní církev nazývati církví Kristovou a car by se mohl jmenovati Petrem, jehož Kristus Pán ustanovil. Ať uznávají některé druhy řecké rozkolnické společnosti náboženské za nejvyšší svou vrchnost synodu a ať se tím sprostují námitky, jako by měly světskou nejvyšší hlavu, přece se nemohou vykáhati, že by sv. Petr byl jejich vrchní hlavou; vždyť sv. Petr nebyl přece synodou. Nesou tedy tyto náboženské společnosti řecké nic jiného než státní církve. Ať jest již ruský car aneb turecký sultán nejvyšším jejich církevním knížetem, jest konečně úplně lhostejné. V pravdě východní rozkolníci a rozličné ty sekty nemají pranic co činiti se sv. Petrem, jenž byl od Pána Ježíše za hlavu jeho jediné církve určen.

Tedy se však poněkud poohlédneme na západní sekty protestantské, jak to s nimi asi dopadá, a tu shledáme, že jest u nich tak mocný všeobecný odpor proti sv. Petrovi, že by se nám musel každý do očí rozhodně vymáti a nám nadati, kdybychom snad chtěli o nich, totiž o oněch protestantských sektách tvrditi, že stojí v přímém spojení se sv. Petrem, nejvyšším to pastýřem, jehož sobě sám Syn Boží zvolil. Může se nazývati první biskup Arnošt, Gustav, Karel anebo jakkoliv jinak, avšak nikdy a za žádnou cenu Petr. Neboť kde končí u protestantů hranice jedné země, tam začíná panství nového biskupa v jejich smyslu, kterýmž v pravdě nikdo jiný není nežli hlava státu, totiž král, nebo nějaký jiný světský kníže, tak asi jakoby byl měl druhdy svatý Petr hodnost Herodesovu, Pilátovu, anebo dokonce Augustovu. Avšak výsledek slov tuto pronesených jest asi tento: kde není

pravého pastýře, tam schází i stádo. Kde není Petra, tam nejsou, ano nemohou býti ovečky a beranci, které přináležely Pánu Ježíši. Kde není základu, tam není pravé církve. Kdyby bylo slunce mnohem jasnějším než skutečně jest, nemohla by býti jasnějším než pravda tuto pronesená.

Nuže otažme se tedy, kde se nalézá jeho 257. nástupce. Petr nazývá se za našich dob Lev XIII. tak jako se před osmnácti lety nazýval Pius IX. V římském papeži žije sv. Petr neustále. To dosvědčuje mnohý protestantský kazatel a professor z nepřátelského nám táboru a sice tím, že není mnoho svatému Petrovi nakloněný, poněvadž nenávidí papeže. Tomuto výroku musí se dáti průchod. Musí však stále žiti, poněvadž církev Krista Pána musí trvati, dle slov jeho až do skonání světa. Než nikdy by nemohla býti, kdyby též její základ, totiž sv. Petr stále nebyl živ. Popírá-li tedy někdo existenci sv. Petra, tím samým popírá též existenci církve Kristovy; kdo však to popírá, ten popírá zároveň pravdivost zaslíbení Kristových, t. j. božství samého Syna Božího, Ježíše Krista, ale tím přestává též býti křesťanem.

Co jsme zde pověděli, to potvrzuje slovy zřejmými hned ve 4. století svatý Ambrosius, an takto di: »Kde jest Petr, tam jest i Kristus« (totiž jeho církev). A svatý Cyprián v 3. století táže se na jednom místě v tento asi smysl: »Domníváš se, že jsi v církvi Kristově, neuznáváš-li stolice Petrovy (v Římě)?«

Nic naplat, jest nám celou tuto věc na takové místo postaviti, odkud by byla všem zcela zřejmou, a třeba jest i volati k oněm, kteří poněkud ještě mysliti umějí, úplně otevřeně a volně: »Není-li již základu církve, pak již není ani církve. Ale potom nezbyvá z celého křesťanství zhora nic; vždyť dle toho Spasitel nebyl své slovo dodržel. —

Buď jest tedy církev Kristova v církvi Petrově, či papežské, to jest v římsko-katolické ještě i za našich dob, anebo nemá slovo Spasitelovo žádné ceny, a tím by i božství jeho bylo pouhým bludem. Jinými slovy řečeno: »Katolické křesťanství anebo zcela žádné.«

3. Apoštolské vyznání víry, jak ve své krátké, tak i ve své delší formě, která pochází ze 4. století od všeobecného církevního sněmu v Nicei a Konstantinopoli, zná jen jednu církev a to církev katolickou: »Věřím v svatou církev obecnou,« nebo: »Věřím v svatou církev obecnou« nebo: »Věřím v svatou a katolickou a apoštolskou církev.« Tedy již za časů svatých apoštolů a otců apoštolských stávala již církev apoštolská. A která to může asi jiná církev býti, nežli kterou jak sami katolci, tak i protestanté, židé a pohaní znají pode jménem: »Církev katolická?« Hned od dob apoštolských i za našich časů nalézá se na celém okraji zemském církev katolická. Každý označuje i za dnešních dnů jménem »katolická církev« jistou náboženskou společnost, tak jako před tisíci lety, nebo spíše můžeme již říci před 2 tisíci lety. Nepřetržitě užívá se tohoto názvu v celém církevním dějepisu; a bylo by věru směšným vtípem nyní církev za jinou pokládati než za tu církev, kterou byla před tisíci lety. Katolický značí všeobecný. Katolická církev jest onou církví, která byla pro všechny lidi určena, na všech místech rozšířena, od Spasitele božského založena, ne však takovou církví, kterou různé sekty založily a pak od těch lidí, od kterých původ vzala, pojmenována, a jako oddělená, anebo jednotlivá náboženská společnost živořila. — A proto kdykoliv vysloví protestant slovo »katolická církev«, vždy tím doznává, že ta církev jest jediné pravá církev Kristova; naproti tomu však ona náboženská společnost, v níž onen protestant žije, neoprávněna, sekta, která od pravé

katolické církve odpadla. Jakýsi protestantský vládní rada chtěl se jednoho dne vymknouti z úzkých, do nichž byl uveden, pravil takto: »Ano, já chci věřiti v jednu svatou a katolickou církev, ale té ještě posavad není; toužím vroucně po tom dni, kdy se ta církev z rozličných těch křesťanských vyznání vyvine.« Hle, opravdově chytrý nápad, jen kdyby přec zase na druhé straně tak hloupě nevypadal! Kristus Pán tedy ještě ani vůbec nezaložil své církve? Sv. Apoštolé a svatí Otcové věřili v jednu sv. katolickou církev, která má teprv snad za několik tisíc let povstati? Takový nesmysl jest přece jen až mnoho křiklavý a proto není zapotřebí, aby byl jen jedinkou slabikou vyvrácen. Z toho však vidno, jak mnoho těžkostí dosti velkých a trapných způsobí nekatolíkovi jediné slůvko »katolický.«

4. Na doklad, že církev katolická jest skutečně pravou církví Kristovou, dovoláváme se svědectví samého Dra. Martina Luthera, opomíjejíce všechny ty důkazy jasně plynoucí z nauky, vnitřního sestavení, bohopocty a její působnosti. Na jiných místech bylo o tom dostatečně pojednáno! Obratme se tedy již k Lutherovi! V IV. díle v Jeně r. 1566. vydaném, str. 320., píše Luther takto: »Uznáváme, že jest u papežství mnoho dobra křesťanského, ano všechno dobré křesťanské a že také odtud k nám též přelo; dále uznáváme, že papežství má Písmo svaté, pravý křest, pravou svátost Oltářní, pravé klíče k odpuštění hříchů, pravý úřad kazatelský, pravý katechismus. Ano, pravím, že se pod papežstvím nalézá pravé křesťanství, ano, pravé jádro křesťanství a mnoho zbožných velkých světů.« Je-li tudíž v papežství všecko pravé, pak jest i papežství, jak Martin Luther církev katolickou nazývá, zřejmě všecko pravé. Ano, tvrdí docela, že jest při papeži, totiž při katolické církvi, pravé

křesťanství. Zda-li bychom chtěli něco víc? Jasněji nelze to říci, že církev katolická jest pravou církví Kristovou. Z toho však též následuje, že náboženství Lutherem založené není pravou církví, nýbrž sekta, kterou nutno opustiti.

Luther píše dále (Tom. VII. Jena, str. 169.): »Pravda jest, že se při papežství nalézá pravé slovo Boží, úřad apoštolský, a že my jsme od něho vzali Písmo svaté, křest, svátost a stolici kazatelskou; co bychom byli jinak o tom věděli? A proto musí i víra, křesťanská církev a Duch svatý u nich jen býti!« Dle těchto slov Lutherových jest u katolíků »víra, křesťanská církev a Duch svatý«. Poněvadž však nemohou býti dvě cirkve Kristovy zároveň, proto není i Lutherův vynález křesťanskou církví, nýbrž jen bludem. Tomu nelze odporovati. Zastavme se ještě poněkud u zmíněné věty Lutherovy: »Pravda jest, že při papežství jest pravé slovo Boží a že my jsme od nich přijali Písmo svaté atd.; co bychom byli jinak o tom věděli?« Jak známo, připadá zrovna věřící protestant na bibli. Bibli však vzal Luther a jeho přívrženci od nich,

t. j. od papežství, tedy od katolíků. »Neboť co bychom byli jinak věděli?« Také zde dosvědčuje Luther a s ním všichni přívrženci, že papežství jest pravou církví, kterou oživuje a řídí Duch svatý. Anebo mohou snad pokládati svědectví za jisté a pravé, a mohu snad naň přísahati, pokládáte-li svědka za lháře? Tot zcela nemožné. Jestliže tudíž církev sv. zachovala a dodala na naše časy bibli tak věrně a správně, že na ni, totiž na bibli, tak klidně přísahati mohou, tu vydávají oni svědectví kat. církvi, že není lhádkou, nýbrž že jest, jak Luther praví: »při ní jest Duch sv.«; jinými slovy řečeno, že jest katolická církev, čili papežství pravou církví Kristovou. Proti těmto vývodům nemůže žádný člověk něčeho namítati. Kdyby však nebylo papežství »sloupem a utvrzením pravdy«, kdyby nebylo pravou a neomylnou církví Kristovou, která jest řízena Duchem sv., pak by nebyli mohli vzíti protestanté bibli jakožto pravé slovo Boží, jakožto neklamné evangelium od papežství, a pak by nebyli směli jak tě živ naň přísahati, neboť papežství bylo by mohlo bibli porušíti.

(Ostatek příště.)

Zprávy z misí katolických.

Podává Al. Kotyza.

Palestýna. (Stav věcí ve svaté zemi. Katol. kostely jerusalémské.) Fanatické výbuchy záští proti křesťanům, jež si byly za posledních let tolik obětí v asiatském Turecku vyžádaly, nenašly dosud ve svaté zemi ohlasu. Avšak, píše jeden z bílých otců v Jerusalemě, cítíme všichni, kterak i zde ve svaté zemi žár fanatismu pod popelem doutná, a že jenom jest větru potřeby, jenž by jej v plamen rozmýchal. Na to vypravuje nám několik

příhod, jež nám až směšnou podezřivost tureckou dobře znázorňují. Jednoho dne byl P. superior semináře sv. Anny neočekávaně povolán na francouzský konsulát a tam mu sděluje p. Ledoux bez dalšího úvodu: »Turecké úřady na vás žalují, 1. že máte tři děla; 2. že sem přijíždějí každé noci velbloudi s nákladem střeliva; 3. že zamýšlíte dobytí sv. města.« — »Žertujete, pane konsule?« — »Nikoliv; Rustem paša, zdejší vojenský

velitel, sám tyhle žaloby přednesl. — »Dobře; tedy poslyšte: Za první, co se týče děl, máme jedna železná kamna; když došla, pravilo se, že je to dělo. Na to došly nás dva sloupky, určené pro oltář. To byla zase děla. Dohromady tedy tři děla, Rustem paša se nemýlil. Za druhé: Jelikož je za dne veliké vedro, dovážejí sem velbloudi stavivo v noci; to je tedy to střelivo. Za třetí: Bez odporu zaujímáme strategicky velmi důležité postavení, neboť jsme mezi kasárnou a hlídkou, jež stráž bránu Sitti Mariam. —

Ostatně Rustem paša přednesl podobné obžaloby také proti ostatním náboženským společenstvům. Karmelité betlémské mají 6 děl, Dom Belloni 4 děla, a podobné věci. OO. Dominikáni objednali si pro prázdniny kuželky. Se slídivým zrakem prohlížejí turecké úřady podezřelé kuželky. Nadarmo se vysvětluje, nač jsou. Na to se jeden rozfukuje, není-li v něm něco nebezpečného. Nenalézá se nic. Ale přes to všechno praví inspektor: »Ty věci jsou podezřelé, proto je zabavím!« Tak také se stalo. Kuželky putovaly do Damasku na tamnější konsulát a způsobily tam nemalé zděšení. Kdo ví, nejsou-li to pumy naplněné dynamitem, melanitem, pankratitem nebo Báh ví, čím jiným. Na to hrnou se kuželky s patričním přípisem dolů do Cařihradu a tam se v museu ministra války vystavují jako nové, dosud neprozkoumané vražedné nástroje. Následek jest vážné napomenutí úřadům v Jaffě a veliteli ve

svatém městě k opatrnosti a ostražitosti. — A nyní ku konci ještě podotkneme, kolik kostelův a kaplí za půl století katolíci v Jerusalemě vystavěli. Je zde 12 dílem krásných a prostranných kostelův a 18 kaplí; 15 z těchto staveb jest uvnitř města, ostatní pak za hradbami; 20 jest jich veřejných, 10 soukromých, 14 pak ostatních jsou tak zvané svatyně, t. j. památná místa ze života Krista Pána; 12 z nich má stolice, 4 zvony, ostatní jsou bez nich. — Chrám Božího hrobu, v němž a při něm katolíci šest zvláštních kaplí mají, jest jediný, jenž může veskeré katolické obyvatelstvo páčící se asi na 3000 duší, pojmuti. Jest však bohužel tento největší chrám jerusalemský čím dál tím v horším stavu. Ze jmenovaných 30 kostelův a kaplí pocházejí jen 3, a sice kostel Božího hrobu, svatě Anny a Jeskyně smrtelných úzkostí ze starých dob, všechny ostatní jsou teprve po r. 1840. vystavěny. Pět z uvedených svatyní patří sjednoceným východním ritům, ostatní pak Latinníkům. Rozkolní Řekové mají v Jerusalemě 34 kostelův a kaplí, jež však s katolickými nesnesou žádného přirovnání. Rusové mají 5 velmi krásných budov, protestanté 4 rovněž nové; nejkrásnější jest kostel božského Vykupitele protestantů německých. Ostatní vyznání, jako Kopti, Syrové, Habešané atd. mají po jedné nebo dvou svatyních a celá řada z nich se jich ještě dostavuje.

„Katol. misie.“

Milodary božského Srdce Páně.

Od Staré Boleslavi. Vzdávám tímto díky nejvroucnější božskému Srdci Páně, Rodičce Boží Staro-Boleslavské, sv. Janu Nepom. a sv. Josefu za vyslyšení vroucí prosby v devítidenní pobožnosti, kterou jsem vykonala za odvrácení velké pohromy v naší rodině. *O. K.*

Z farnosti Tvaroženské. Jistá rodina vzdává srdečné díky božskému Srdci Páně a nejčistšímu Srdci Panny Marie, svatému Josefu, svatému Antonínu Pad. za uzdravení na smrt nemocného děvčete. *A. P.*

Z Hradce Králové. Plnic slib svůj, vzdávám nesčíslné díky božskému Srdci Páně, neposkvrněnému Srdci Panny Marie, sv. Josefu, sv. Antonínu Pad., sv. Janu Nepomuckému, sv. Petru z Alkantary za vyslyšení prosby ve velikém mém kříži a úzkosti. Povzbuzuji všechny čtenáře „Školy Božského Srdce Páně“, by ve velikých potřebách duševních i tělesných neopomijeli utíkat se k tomuto zdroji všeho milosrdenství. *M. F.*

Od Hostýna. Vzdávám tisícere díky božskému Srdci Pána Ježíše, Panně Marii, sv. Josefu a sv. Antonínu Pad. za vyslyšení ve třech prosbách: 1. za nalezení ztracených věcí, 2. za odvrácení velikého neštěstí a 3. za odvrácení veliké škody, jakož i za vyslyšení ve mnohých jiných potřebách. *F. K.*

Od Žďanic. Vzdávám díky nejsvětějšímu Srdci Pána Ježíše a Lúrdské Panně Marii, sv. Josefu a sv. Anně, že jsem minulého roku z těžké záležitosti vysvobozena a letos z těžké nemoci uzdravena byla. *F. L.*

Z Příbora. Díky božskému Srdci Pána Ježíše a Panně Marii za vyslyšení a dosažení jisté milosti po vykonané devítidenní pobožnosti. *A. K.*

Z Vel. Pavlovic. V jisté úzkosti obrátil jsem se o pomoc k božskému Srdci Páně, k němuž konal jsem devítidenní pobožnost a zároveň slíbil jsem Pánu Bohu, že uveřejním poděkování ve „S. B. S. P.“, budu-li vyslyšen. Lasky plné Srdce Páně vyslyšelo mne; pročež plním slib svůj a tímto božskému Srdci Páně veřejně díky vzdávám. *F. H.*

Z Bluffu. Plnic učiněný slib svůj, vzdávám nejsrdečnější díky božskému Srdci Pána Ježíše, přesvaté Matce Boží Marii Panně a svatému Josefu za vyslyšení prosb mých po vykonané 9denní pobožnosti. O kéž by se každý s pevnou důvěrou ke sv. Josefu utíkal, jistě by v naději své sklamán nebyl. *F. A. J.*

Z farnosti Štěpánovské. Konajíce milou povinnost vzdáváme dle učiněného slibu tisícere díky nejsv. Srdci Páně, blahoslavené Panně Marii, sv. Josefu a sv. Antonínu Pad. po vícekrát vykonané devítidenní pobožnosti za zachránění matky z dlouhotrvající nemoci a za šťastné složení zkoušky. *A. Č.*

Z Prahy. Jest tomu dva roky, co jsme se nacházeli ve velikých starostech. Tu obrátili jsme se s veškerou důvěrou k nejsv. Srdci Páně a nejblah. Panně Marii, jsouce přesvědčeni, že jedině Pán Bůh pomoci může. Konali jsme 9denní pobožnosti jednu za druhou. Také jsme konali pobožnost k nejsv. Jménu Ježíš u milostného Jezulátka Pražského ve chrámu Páně Panny Marie Vítězné. Prosby naše vyslyšeny, starosti odpuzeny. A proto tisícere díky vzdávám nejsvětějšímu Srdci Páně a blah. Mateři jeho, že tak dobrotivě nás vyslyšely. Srdečné díky vzdávám sv. Josefu, pěstounu Páně, neboť skrze jeho mocnou přímluvu obdržela jsem místo. *A. T.*

Zájmy Krista Pána v různých zemích.

Podává *Placidus Buchta*.

Řím a Itálie. Život málokterého ze Svatých Otců vykazuje se takovou bohatostí vysoce významných činův a veledůležitých snah, jako život Jeho Svatosti papeže Lva XIII. Ovoce požehnané jeho ruky patrně jest na všech stranách, kamkoliv ji přiložil a pod světlem jeho osvíceného ducha vzrostlo na poli osvěty mnoho květů, za které mu bude lidstvo vděčným povždy. Neunavnou horlivostí rozvíjí papež Lev XIII. ve příčině sjednocení církvi. K horlivosti té přísluší také úmysl papežův, aby řecká kolleje sv. Anastasia v té míře byla přeměněna, aby dle prvotného svého určení výhradně sloužila ku vzdělání duchovních dle ritu řeckého, kteří by pak jako misiónáři byli posíláni na Východ. Záměru toho však nelze dotud provésti, dokud také chovanci rusinského ritu do kolleje řecké jsou přijímáni. Aby se tomu zabránilo, pojal sv. Otec myšlenku, zříditi současně s reorganizací řecké kolleje zvláštní kolleje rusinskou, jejíž chovanci by po skončeném vzdělání rozšiřovali učení katolické církve na mnohých místech v Rakousko-Uhersku a v Levantu. Nyní dobročinností J. V. císaře Františka Josefa I. bylo papeži umožněno, aby záměr svůj provedl. Dík daru, který císař pán za tím účelem věnoval, bylo možno zakoupiti velkou budovu pro rusinskou kolleje. Kolleje tato bude otevřena již počátkem příštího školního roku a převzme rusinské chovance z kolleje řecké. Nový tento ústav bude mítí úkol vzdělávati kněze hlavně pro rusinské obce. Správa kolleje řecké byla svěřena francouzským Augustinům, jejichž mateřský dům nachází se v Paříži. Řád tento prokázal papeži ve sjednocování církvi již značné služby v Cařihradě. — Pre-

tektem propagandy stane se prý na místě kardinála Ledóchowského kardinál Satolli. Změna tato zavdala podnět k mnohým dohadům rozhodně nesprávným. Liberálové hned viděli, že jest neshoda mezi Lvem XIII. a Ledóchowským stran prostředků, jakými se má provésti sjednocení církvi východních. Na pověstech těchto není však pravdy ani stébla. Pravá příčina jest jen vysoký kardinálův věk. Jeho útrapy v letech minulých za kulturního boje a četné práce, které s úřadem jsou spojeny, podlomily síly tohoto zasloužilého duchovního hodnostáře, tak že potřebí má ve veliké míře žádoucího odpočinku. — Letos je tomu 300 let, co sv. Josef Kalasanský, šlechtic aragonský v Římě založil řád pobožných škol (Piaristů), jichž účelem bylo vyučování mládeže chudé a opuštěné v nejhlavnějších předmětech. Řád za svého trvání vykonal velice mnoho na poli vyučování a vědy a také vlasti naše byly a jsou i dosud jevištěm jeho působnosti. Na Moravě byli piaristé uvedeni ponejprv do Mikulova, odkudž se rozšířili po četných městech a dobyli si o vychování mládeže zásluh nemalých.

Rakousko. Katolický sjezd, který konán byl v Čechách v Hradci Králové koncem měsíce srpna, vydařil se velikolepě. Proneseno bylo s patrným výsledkem hojně a znamenitých řečí, jichž ovšem na těchto místech dopodrobna uváděti nelze; týkaly se všech důležitých oborů života, ze kterých musí vzejíti obrod společný v pravém duchu náboženství Kristova. Súčastnilo se sjezdu 4500 mužů, okolnost, která sama ze sebe mluví jistě řečí více ještě jak zřetelnou a jasnou. — V Doksanech u Litoměřic býval klášter panen premonstrátek za-

ložený r. 1144., který trval přes 600 let až na konci minulého století r. 1782. byl zrušen. Nyní proslychá se ze společlivého pramene, že se pomýšlí na obnovení tohoto památného kláštera, a mají tam uvedeny býti opět panny premonstrátky, které by se věnovaly službě Boží a vyučování ženské mládeže. Nalezl se totiž dobrodinec, který věnoval na obnovení kláštera značný obnos. Kolik to ještě jiných skvostných památníků bývalé zbožnosti a vroucího katolického ducha zachází zvolna v zříceninách od té doby, kdy klamné osvětářství bezprávě je zrušilo a důchody jejich rozebralo! Není nynější rozervanost společenská spravedlivým trestem za tehdejší řádění živlů církvi nepřátelských? Jisto jest, že ani polovici zloby a chudoby nebylo by ve vlastech našich, kdyby mnohé ze zrušených tehdy klášterů byly bývaly ponechány ve své pozeňané působnosti!

Německo. 44. valný sjezd německých katolíků v Landshutě byl koncem minulého měsíce skvěle obeslán. Mezi jinými schválil sjezd resoluci ve příčině obnovení světského panství papežského, dále přijal návrhy, které se vyslovují proti účastenství v protikatolických učitelských spolcích a doporučují učitelské spolky katolické. Předseda sjezdu mluvil na konec velmi horlivě pro připuštění všech katolických řádů, hlavně jesuitů, do Německa.

Francie. Při své cestě na jih francouzský odevzdal prezident Faure v Grénoблу osobně a přede vším lidem kříž čestné legie Chion-Ducolletovi, starostovi obce La Mure, který jest pověstný jako malicherný pronásledovatel katolického duchovenstva. Faure Ducolleta dokonce objal. Jak daleko tento venkovský paša ve svém záští zabíhá a jak oprávněno je rozhořčení, jež následkem jeho významání zavládlo v kruzích francouz-

ských katolíků, vysvitá z toho, že se nespokojil pokutovati faráře za uspořádání veřejného průvodu, nýbrž rozšířil pokutu i na družičky. President Faure a jeho nynější ministři považováni byli do nedávna za tak zvané umírněné republikány a tajné přátele církve. Avšak toto podezření zdá se je páliť tak, že se pokoušejí odstraniti ji i prostředky křiklavými — ze strachu před výčitkami radikálův. A pak ta důslednost! Velikým vyznamenáním kříže čestné legie bývají ozdobovány za nadšení obecnstva milosrdné sestry za své rekovné služby, k nimž je pobídl duch náboženství Ježíše Krista, a nyní od hlavy státu zavěsí se tentýž kříž na prsa malicherného protivníka téhož náboženství! A sv. Otci rovněž dostává se takto od samého zástupce republiky pěkných diků za jeho blahovůli, kterou republika již dosud projevil!

Anglie. Památka 1300letého příchodu sv. Augustina do Anglie bude oslavována od katolíkův i od protestantů. Protestanté mají ovšem velmi těžké postavení, neboť jejich pletivo jest příliš průzračné. Svatý Augustin poslán jest od svatého a velikého papeže Řehoře do Anglie, slouží mši sv., zpovídá, uznává za nejvyšší hlavu papeže atd., zkrátka jest opakem protestantů. Protestanté mají těžkou práci vyložití, jak po celých 1000 let všichni Angličané viděli v papeži nejvyššího pastýře křesťanského světa. Katolíci používají této příležitosti hojně, aby ukázali novotářství ve věcech víry, jaké se vkramatilo do Anglie před 300 lety, které však po 1000 let tam bylo docela neznámo. — Die rozhodnutí svatého Otce má býti zřízeno druhé arcibiskupství v Anglii se sídlem v Liverpoolu.

Austrálie. V katedrále Nejblahoslavenější Panny Marie v Sydnei konala se letos v letě dojemná slavnost: stříbrná biskupská mše kardinála Morana, jenž

byl v Irsku r. 1872. na biskupa posvěcen. Bylo přítomno 18 arcibiskupův a biskupů, z nichž někteří k této slavnosti zvláště z Evropy zavítali. Církevní kníže děkoval všem za okázalou slavnost a v delší řeči poukázal k obrovským pokrokům katolicismu v Australii, říká: »Když Ježí Veličenstvo před 60 lety nastoupilo vládu, byl v celé Australii pouze jeden biskup, 12 kněží a sotva 20.000 věřících. Biskup měl titul „apoštolský vikář Nového Holandu a Van Diemenovy země.“ Kostely byly chudické, skrovné; školy žádné, dobročinné ústavy žádné. Pohledme na Australii dnes! I s Novým Zelandem je tu 28 arcibiskupův a biskupů, 900 kněží a přes 800.000 katolíků. Před 60 lety nebylo zde jediné sestry: dnes jest jich

tu přes 3000, nepřemožitelných, nedostizitelných v hrdinném zapření sama sebe a ve svědomitěm plnění svého láskyplného počínání: pravím to s chloubou a radostí! Mohu říci, že jsem viděl, jak kněžstvo svlažuje tuto půdu horkým svým potem a jak s pomocí Boží klidi s plesem neobyčejně pozhnanou žehn. Katoličtí kněží našli zde při svém příchodu poušť; horlivá jejich srdce proměnila ji v úrodná střediska blahobytu, zbožnosti a křesťanského života.« Nej důstojnější p. kardinál-jubilant pronesl ovšem o horlivé práci katolického kleru ryzí pravdu; ze skromnosti však zamlčel vlastní hojné zásluhy. Jsou ovšem patrné a hlásají chválu kardinála-apoštola samy!

Náboženské vyučování a vychování ve školách našich.

Ríká se: »Komu patří škola, tomu náleží budoucnost.« Heslo toto přijali liberáli za své; proto zmocnili se školy protináboženskými zákony, odtrhli dceru od matky, školu od církve. Chtěli rozmnožiti šiky své mladým liberálně vychovaným pokolením. Teď sami se hrozí následků liberalních zákonů školských. Či kdo nejvíce tedruje sociální demokracii a jiné takové obludy jako beznáboženské školy naše? Ano, vyrvete člověku náboženství ze srdce a máte z něho nejhoršího dravce. Proto my katolíci žádáme pro dítky školy katolické, náboženské, tak, jak je mají židé, evangelici atd. A nejen školy náboženské žádáme, nýbrž chceme, aby učitel byl horlivým katolíkem, aby knihy učebné a veškeré vyučování mělo základ svůj v náboženství. Jen na základě náboženství lze dosíci mravního výchovu a pravého vzdělání. Ať nikdo neříká, že naše školy jsou náboženské, že se dítky modlí, že se vyučují náboženství, že chodí do kostela, že jsou ve školách kříže, že chodí ke sv. svátostem. To ještě nestačí! My nespokojíme se jen zevním pozlátkem, nýbrž my chceme, aby náboženství veškeré vyučování proniklo jako kvas mouku. Co pomohou všechny ty známky náboženství ve škole, když vyučování a vychování dítek není náboženské? Co pomůže kříž na stěně, když není také v srdci? Co pomůže modlitba ve škole, když se říká proto, že to musí býti, jinak by se na mnohých místech ani nemodlili?! Co pomůže, že chodí dítky do kostela, když je to naporučeno, jinak by podle své vůle nesly, jak se to stává u těch, kdož sobě svěření do kostela voditi mají. Co pomůže

vyučování náboženství v těch málo hodinách, když jiný předmět jest úplně mimo náboženství, anebo když p. učitel, nebo professor nevěrec sbortí, co katecheta pracně vystavěl! Podívejte se na naše studenty ze středních škol a z vysokých škol! Celý jejich život, veškeré jejich jednání svědectví vydává, že náboženství odložili jako staré haraburdi, které se jim nehodí do krámu. Bohužel, srdce krvácí při pohledu na tu **nadějnou** mládež naši malou i dospělou, na venkově, a více ještě ve městech. Nemá víry, nemá mravnosti, nemá žádného vlastenectví. My chceme, aby dítě, ať se stane čímkoli, bylo zdárným synem, zdárnou dcerou církve svatě a zdárným synem a zdárnou dcerou svého národa. Má-li se toho dosíci, musí býti každá škola naše v pravdě křesťanskou. Škola musí vždy zůstatí ve svazku přátelském s církví a sice proto, že církev má na školu právo božské a právo historické a dále, že školy, jmenovitě nižší, nikdy nebudou moci řádně dostáti svému úkolu bez pomoci církve a proto budou na pomoc církve vždy odkázány.

Církev jest od Krista Pána ustanovená učitelka a má poslání ke všem národům. Rozkaz daný od Krista apoštolům dán jest celé církvi: »Jděte do celého světa a uče všechny národy!« »Uče je zachovávatí všecko, cožkoli přikázal jsem vám!« Církev tedy učí a vychovává mocí práva Božího, mocí práva, kteréž ji nikdo vzíti nesmí. Má-li však církev právo učití všechny národy, má rovněž i právo vyučovati ty, jež Kristus Pán zvláště miloval, o nichž pravil: »Nechte malíčkých přijíti ke mně a nebraňte jim!« — Jsou-li tedy ve škole děti katolické, má církev nejen právo, nýbrž i povinnost domáhati se, aby tam vychovány byly po katolicku a má právo přesvědčiti se, zda-li se tak skutečně děje a toto právo její jest božské právo. Vedle tohoto božského práva má církev na školu i právo historické. Po všechna století ujímala se církev skoro jediná vychovávání národů; ona zřizovala a spravovala školy všeho druhu od nejnižších až do nejvyšších škol. A nyní na školách nižších má církev málo vlivu a málo jí popřáno místa a času k vyučování mládeže a na vyšších školách vůbec ani náboženství není a tudíž církev je vystrčena ven jako že tam nemá co činit. Vyjmuty jsou jen ústavy bosohoslovecké a ty školy vysoké, na nichž kněží, nebo muži rozhodně katoličtí vyučují. Proto s radostí vítáme zřízenou kolej Arnošta z Pardubic v Praze a nově posvěcené »Adalbertinum« v Hradci Králové. Dejž Bůh, aby i nám dány byly vysoké školy české, ale také zároveň náboženské tak, jak jsou ve Fryburku. Zároveň s radostí vítáme nový spolek katolických učitelů a učitelek, kteří majíce dobrou vůli seřadili se proto, aby mládež sobě svěřenou nábožensky a mravně vychovávali a vyučovali a to nikoliv dle liberalních zásad, nýbrž dle zásad katolické církve. »Vědění a umění nejsou věci nehlavnější; jsouť důležitý jenom tenkrát, když pobožnost nejen nevyklučují, nýbrž podporují,« tak protestantský pedagog Diesterweg. A Amos Komenský, jehož jména liberalní učitelstvo tak zneužívá, pěkně pravil, že rozumové a nábožensko-mravné vzdělání a výchování »maji a musejí jíti spolu, protože na tom všecka podstata přítomného života, všecka příprava budoucího záleží; co pak k věčnosti patří, nehlouběji a za základ všemu jinému kladeno býti má; proto má všeliké mládeže cvičení od pobožnosti začínati a k ní má po všechen cvičení čas nejvyšší pozornost obrácena býti.« Náboženství musí býti střediskem veškerého školního vyučování a vychovávání, musí duchem svým všechno pronikati, žáky, učitele a učivo. Nuže, jestliže až dosud škola patřila liberálům, hleďme ať zase

patří nám katolíkům! Žádejme školu náboženskou, žádejme spravedlivé školní zákony vždy a všude, kde nám bude příležitost dána, ať již tomu hospodaření liberalnímu jednou jest konec. Poněvadž však bez požehnání, marné by bylo vše naše namáhání, prosíme nejsv. Srdce Páně, které tolik nás a ditky zvláště milovalo a dosud miluje, aby slitovalo se nad námi, vyslyšelo prosby naše a dopomohlo dobré věci ku slavnému vítězství! Heslem naším buď: »Náboženská škola! Nábožensko-mravné vychování naší mládeže!«

Obětování úmyslu denního.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vsi zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě po celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(ie), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Dec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za nábožensko-mravné vyučování a vychování naší mládeže, a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš českoslovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učin, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. 1891.)

Svatý Michaeli archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Úmysl v listopadu: Umírající.

Není kratší cesty k dokonalosti a osvědčenějšího prostředku k dosažení spasení věčného, jako zasvětit se božskému Srdci Ježíšovu a jemu se můžeme všecku lásku a chválu věnovati. Blah. Markéta.

Dies irae.

něvu den kdys ohně silou
upálí zem rozmarilou:
Svědkem David se Sibyllou.

Jak se budem' hrůzou třásti,
až nám účty bude klásti
Sudímu, jenž bude vlásti.

Trouba zduní divozvuká —
vůkol hrobů lůno puká,
lidstvo u trůnu se shluká.

Smrt' i život vstanou v žase,
až se mrtví vzbudí zase
a svou hanbu vezmou na se.

Rozloží se psaná kniha,
v níž je všechna hříchů tíha,
pro které se lidstvo stíhá.

Potom počet bude kladen:
Vše, co v temnu, vyjde na den,
neunikne pomstě žáden.

Co mám říci, čím se hájit!
V kom, já bídný, chránce najít!
Čistým dech se bude tajit.

Králi slávy plné třasu,
jenžto zdarma skýtáš spásu:
Spas mě, zdroji věčných jasů!

Rozpomeň se, Jezu milý,
že Tě na kříž pro mne vbili,
nezatrať mne v onu chvíli!

Šel jsi za mnou do umléní,
umřel's pro mé vykoupení —
taký bol kéž na zmar není!

Spravedlivé pomsty Pane,
vymaž hříchy oplakané,
dřív než soudný den ten vstane.

Obžalován úpím z dáli,
viny stud mou líci pálí:
Promiň, odpust', Bože Králi!

K Marii byl's milostivým,
soudit měl jsi s lotrem divým:
tím i já svou naděj' živím!

Nehoden jsem k Tobě lkáti,
leč Ty, dobrý, rač mi dáti,
ať mne oheň neuchvátí!

Mezi beránky mě postav,
od kozeleců zlých mě rozstav,
po pravici své mě ostav!

Až odsoudíš zatracené
v palné muky do plamene,
vem mě mezi vyvolené...

Skloň se v prosbě přidušené,
srdce, na prach rozkrušené,
boj se hrůzy netušené!

Pomni na den slzných proudů,
kdy, opustě prach a hroudu,
člověk hříšník vstane k soudu!

Poshov, Pane, svému údu!
Kriste, blaho jedině,
Kéž ho mír Tvůj nemine!

Přeložil D. Lutinor.

Svěcení hřbitova.

Napsal J. St. Pavlík.

Měsíc listopad je věnován památce všech věrných zemřelých. Úctu zemřelých nacházíme u všech národů; u křesťanských národů má tím větší význam, ježto pevně věříme, že těla zemřelých v poslední den vzkříšena budou. Jako semeno do země vložené napřed shnije a potom vypučí a v klas bohatý vzroste, tak i těla naše zetlí v hrobě, aby jen takřka v zemi přezimovala, a když nastane věčné jaro, vstanou ze země a »kvéstí budou jako lilie v městě Božím.«

V prvých časech byli křesťané pohřbíváni v katakombách. Když církví »svoboda zasvítla a nádherné chrámy vystavěny byly, chtěli křesťané i po smrti býtina blízku stánku Božího, i bývali pohřbíváni buď v kryptách pod kostelem, nebo na »hřbitově« okolo kostela. Nyní se zakládají hřbitovy mimo osadu, někde v poli a sice ze zdravotních ohledů. Nicméně i tam zůstane hřbitov místem posvátným.

Slovo »Krchov« je z německého »Kirchhof«, totiž jako dvůr okolo kostela.

Které hřbitovy mohou býti svěceny? Jen katolické neb konfessionelní, totiž takové, na nichž se žádný protestant neb jinověrec, žádné nekrtěné dítko a žádný samovrah nepochová. Avšak kam ti se pochovávají? Není-li pro ně zvláštního ohraženého místa neboli druhého hřbitova,

nechá se na katolickém hřbitově zvláštní místo pro ně a oddělí se cestou nebo chodníkem. Na tomto odděleném místě pochovávají se nekatolíci, nekrtěné dítky a samovrazi. Ovšem musí to býti místo slušné. V takovém případě může se hřbitov světit. Bývají-li však poslední jmenovani v řadě mezi druhými, pak je hřbitov znesvěcený a každý hrob musí se světit zvlášť, ovšem zkrátka. Formule pro takové posvěcení hrobu zní následovně: »Modleme se! Bože, jehožto smilováním duše věřících odpočívají, rač tento hrob posvětit a urči mu za strážce anděla svého svatého; a kterých těla zde se pochovávají duše jejich sprost všech okovů hříchů, aby se vždy v tobě se svatými tvými bez konce radovali. Skrze Krista Pána našeho. Amen.« Nyní se pokropí hrob svěcenou vodou, anebo i okouří kadidlem (třikrát se slovy: »Budiž posvěcený hrob ten ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého. Amen.« Krátké sice posvěcení, ale významné. Anděl strážný má hrob opatrovati až do vzkříšení Jeho ochrana zasahuje až za hrob. Dokud žijeme, opatruje nás, při smrti stojí u našeho lůžka a doprovází naši duši před tvář Boží a potom do očiště a odtud do nebe, a též tělo naše střeží až do soudného dne, aby je potom vzbudil ze sna a doprovodil před soudnou stolicí Boží. Modli-li se církev za zemřelé, aby byli sprostěni okovů

hříchů, tak se tím vyznávají tresty očistcové, jež jsme za své hříchy zasloužili. Hříchy samy o sobě na věčnosti odpuštěny býti nemohou.

Již v nejstarších dobách bývaly hřbitovy svěceny. Král Donald ve Skotsku zemřel roku 216. V jedné zprávě lze o něm čísti: „Konečně umírá král, když byl 21 let vládl a zbožnými a světskými činy se vyznamenal a je pochován podle křesťanského zvyku na poli, jež podle obyčeje za mnohých a nábožných modliteb jako pohřebiště křesťanů posvěceno bylo.“ Dle toho svědectví bylo již v druhém a třetím století zvykem, pohřební místa pro křesťany světit.

Hřbitov může světit biskup, a v tomto případě jsou ceremonie slavnější, aneb i obyčejný kněz s přivolením biskupovým. Vysvětlím v tomto článku, za jakých obřadů bývá hřbitov posvěcen od kněze. Mnohý čtenář snad byl toho svědkem.

Uprostřed hřbitova zasadí se do země jednoduchý dřevěný kříž, tak vysoký jako člověk a před ním trojzubý kál, na němž se mají tři svíce rozžáti. Proč stavi se kříž uprostřed hřbitova? Kříž je znamením křesťanské viry. On hlásá, že ti, kteří na tom posvátném místě budou pochováni, katolíci křesťané jsou. Ve stínu svatého kříže mají těla zemřelých zde odpočívati až do dne, kdy se na nebi zastkví znamení Syna člověka, znamení svatého kříže. Nejen v životě, ale i po smrti chtějí býti ovečky Kristovy na blízku svého pastýře.

Nejpeknější a nejpatříčnější ozdobou každého náhrobku je kříž. Nelze nikterak schvalovati novou pohanskou modu, stavěti na hroby pomníky, jež všechno jiné představují, jen ne kříž nebo jiné znamení křesťanské. Tak vidati na př. na hrobech přelomený sloup, zhaslou svíci, genia, an sklání k zemi shaslou pochodň, pyramidy, genia s věncem atd. Takové náhrobky, jež Řekové a Římané stavěli,

hlásají sice poutníku, že pod nimi leží člověk, ale nehlásají, že by to byl katolický křesťan. Jednoduchý dřevěný kříž má větší cenu než skvostný pohanský náhrobek.

Svíce, jež před křížem hoří, poukazují na Onoho, jenž je „světlem světa osvěcujícím každého člověka, jenž přichází na tento svět,“ jemuž světlo svatého evangelia máme k poděkování i naše budoucí vzkříšení. Svíce ony připomínají nám též ono „věčné světlo,“ jež zemřelým přejeme. „Odpočinuti věčné dej jim, ó Pane, a světlo věčné ať jim svítí.“ Co je to za věčné světlo? Nebe. Jako je peklo místem temnosti, tak je nebe místem světla.

Kněz mající hřbitov světit obleče se do alby, jako ke mši sv., vezme stolu a pluvial bílé barvy (znamení radostného budoucího vzkříšení) a jde s knězi asistujícími, s ministranty atd. na hřbitov. Ministranti mají s sebou svěcenou vodu a kaditelnici. Všichni se postaví před křížem a rozžehnou.

Kněz se nyní modlí: „Modleme se! Všemohoucí Bože, jenž si strážcem duší a ochranou spásy a virou věticích: vzhledni milostivě na výkon naší služby, a nech ať po příchodu našem je očistěn, požehnán a posvěcen tento hřbitov; aby lidská těla, jež zde po skončení běhu života odpočívají, o velikém soudném dni zároveň se šťastnými dušemi radosti neskončeného života dosáhnouti zasloužily. Skrze Krista Pána našeho. Amen.“ Jenom ty duše, které před vzkříšením budou šťastné, které totiž buď již v nebi dleci anebo pro nebe určeny budou, dosáhnou spojení s tělem radosti věčného života. Proč však vstanou i naše těla a budou v nebi? Nebylo by dosti, kdyby jen naše duše požívaly radosti nebeských, jakž se to děje, dokud viditelný svět stojí? Člověk pozůstává z těla a duše. Chybí-li jedno nebo druhé, není člověk člověkem celým. Bez nesmrtelné duše byl by duchovou, andělskou,

ale ne lidskou bytostí. Duše s tělem tak jsou úzce v člověku spojeny, že po svém odloučení při smrti jedno po druhém touží. Touha ta vyplní se v soudný den. Těla naše vstanou i proto z mrtvých, a budou v nebi, aby byla odměněna za služby, jež duši prokazovala. Ke všem skutkům dobrým, k modlitbě, postu, almužně, skutkům milosrdenství, atd. musí tělo pomáhati; ono bere účast na těch skutcích, proto má býti i odměněno a má mít účast na rozkoši, již bude duše požívat. Nyní pokleknou všichni a říkají litanii ke všem svatým a když se přijde k místu: »Abyš všem věrným zemělým odpočinutí věčné dáti ráčil, tě prosíme uslyš nás,« kněz povstane a hlasitě se modlí, děláje rukou kříž: »Abyš tento hřbitov očistiti a požehnatí ráčil. Tě prosíme uslyš nás!« Pak se v litanii pokračuje. Ovšem jsou všechny obřadní modlitby latinské.

Po skončené litanii vstane kněz a kropí kříž svěcenou vodou, říká: »Asperges me, Domine, hyssopo... Pokrop mne, Pane, yzopem a očistěn budu; obmyj mne, a nad snih budu bělejší.« Nyní následuje žalm »Miserere«. Mezi tím co se tento žalm říká, obchází kněz po celém hřbitově a kropí všude svěcenou vodou, vyjma ono místo, jež je určeno pro jinověrce. Nyní je hřbitov očistěn ode všeho světského a posvěcen; nyní je místem posvátným. Proč se však mrtví kropí svěcenou vodou, na příklad při pohřbě, a proč jejich hroby se kropí? Jako voda očistuje tělo ode skvrn nečistoty, tak naše modlitba má sloužiti k očistění duší ode skvrn hříchův, od

trestů. Naše těla jsou i chrámy Ducha svatého a vzkříšena budou jedenkrát ku slávě věčné; jako taková jsou tedy něčím posvátným. Voda žiznivého člověka občerstvuje; modlitba, již svěcená voda znázorňuje, občerstvuje duše v očistci a v bolu jim ulevuje. Než nejenom modlitba, nýbrž i jiné dobré skutky, zvláště však oběť mše svaté.

Na konci »Miserere« neříká se »Odpočinutí věčné«, nýbrž »Sláva Otci atd.« Pak se antifona »Asperges« opakuje.

Když se kněz byl vrátil ke kříži, modli se takto: »Bože, jenž jsi celého okrsku Stvořitelem a lidského pokolení Vykupitelem a všech tvorů viditelných i neviditelných dokonalým Řiditelem, tebe prosebným hlasem a čistým srdcem žádáme, abys tento hřbitov, na němž těla služebníkův a služebnic tvých odpočívají mají po skončeném běhu tohoto života, očistiti, požehnatí a posvětití ráčil; a jenž jsi odpuštění všech hříchů skrze své veliké milosrdenství v tebe doufajícím udělil, i jejich tělům na tomto hřbitově odpočívajícím a očekávajícím hlas trouby prvního archanděla, uděl štědré potěchu věčnou. Skrze Krista Pána našeho. Amen.«

Nyní upevní kněz jednu svíci na samém vrchu a druhé dvě na obou ramenách kříže na znamení, že světlo věčné království nebeského jenom smrti Krista Pána na dřevě svatého kříže děkujeme. Všecka štáva milosti a dobrodiní Božích, i sladkost radosti nebeské. Prýští se jen ze stromu svatého kříže.

Posléze okuňuje kněz kříž a pokropí svěcenou vodou, kterýmžto obřadem svěcení hřbitova je skončeno.

O hřbitovech křesťanských.

Jelikož v měsíci listopadu připadá slavnost dušiček, která nesčíslné davy lidu na hřbitovy volá, všimněme si poněkud podrobněji hřbitovů našich, jejich polohy a okrasy; a tu na mnoha a mnoha místech musíme s bolestí zvolati: už nejsou hřbitovy čím bývaly a čím by podle významu svého býti měly, už z tak mnohých setřen jest ten jemný pel křesťanský; lidé v nerozumění svém, ba někdy v marné pýše převracují hřbitovy, dávajíce jim ráz, který jim nepatří, ba který je vlastně hyzdí, nesrovnáváje se s účelem jejich, ráz modní, ráz světský.

Ó jak krásný to býval obyčej v církvi, pochovávatí nebožtíky v posvátnou zemi vedle stánku Božího. Vzpomínka na stěhování se z obce živých do obce mrtvých, z příhytků každodenních starostí a útrap do sídla odpočinku ode vši pozemské práce, tam na blízku posvátného domu, všem společného, tato vzpomínka měla do sebe mnoho utěšeného. Cesta, vedoucí živé křesťany přes rovy a hroby zemřelých do chrámu Páně, připomínala mnohou sv. pravdu, na niž často se ve světě zapomínává; budila tak mnohou spasitelnou myšlenku, byť by i ne právě milou a příjemnou, ale za to tím více potřebnou; uváděla na mysl tak mnohé slovo napomenutí vyslé z úst umírajícího, mnohý slib zemřelým v poslední jejich hodině učiněný. Tak mnohému dědici napadla při chůzi do chrámu přes rov nebožtíka otce poslední jeho vůle; mnohé srdce hnulo se, že vykonalo, co nebožtík vykonati již nemohl, že zdržovalo se hříchu, který tak mnohého zemřelého do hrobu přivedl. Častější a vydatnější bývalo tehdy vzpomínání na poslední věci člověka, na ten život jiný, život po smrti, do něhož vcházíme branou smrti. Ony

postavy, na hrobech klečící a se modlící, kázaly výmluvněji nežli ústa kazatelova o článku víry: věřím v obcování svatých, a vypravovaly o lásce, která se nekončí smrtí ani se nezastavuje u hrobu, nýbrž trvá i za hrob, o lásce, která neumírá. Tato oživená láska k zemřelým bývala pak pramenem vřelejší lásky k živoucím a k budoucím pokolení. I na hřbitovech nalézával křesťanský život potravu a posily.

Jak je tomu ale nyní jinak! Vypověděli jsme své vlastní nebožtíky z blízkosti naší, z bližšího s námi styku a obcování, vykázanše jim vzdálenější od nás obydlí. Hřbitovy u chrámů Páně řidnou víc a více, zrušují se každým rokem, a i ty, které posud trvají, budou musiti za krátký čas ustoupiti vzrůstu obce anebo i nedůvodnému strachu před nákazou. Věc tato se již změnití nedá, hřbitovů kolem farních našich chrámů již míti nebudeme, proto uvažujme, jak by naše svatá pole zařizena býti měla, aby nepřestávala mluvit k našim srdcím jako mluvívala, jsouce u chrámů našich; uvažujme, jaké by měly býti hřbitovy křesťanské, aby nebyly na ujmu náboženského citu, nýbrž oživovaly neustále jej v duchu církve Páně.

Křesťanství pojal o službu svou veškerá ušlechtilá umění lidská, ba i samu přírodu. Chrámy stavily se na místech v obcích nejvýznačnějších, krásných a kolem nich také hřbitovy. Proč pak na to nevzpomínáme při zakládání nových hřbitovů? Podívejme se jen na ten nevkusný čtverhran opelichaných zdí s chabými, při sebe menším větrem vrzajícími vratky, který před městy a vesnicemi jest vystavěn a hřbitovem se nazývá. Jest to obyčejné místo nepěstější, místo již k ničemu se nehodící, z něhož v nejnevládnějším způsobu smř na nás po-

hlíží, jako by mrazivým dechem svým všecken život kolkolem kaziti chtěla. Jak málo tam, co by kolemjdoucího zajímalo, co by jej tam lákati mohlo! Není tu ladu a skladu na tom sv. poli, není, co by svědčelo o útlé, něžné lásce živoucích k zemřelým. Po urovnaných a pečlivě čistěných cestách ani památky, cestu si musí každý teprve raziti. Několik křížů všelijak srubených, mnohdy již valně sešlých, okrašluje pusté místo. A místo lidí se zde modlicích, co spatřujeme na mnohých hřbitovech? Slepice, husy, ba i prasata jsme viděli na tom místě posvátném vesele se proháněti a tu poslední travičku z roví trhati. Není proto se čemu diviti, když při svěcení nového hřbitova jistý farář osadníkům vře na srdce kladl, aby aspoň prasata na nový hřbitov nepouštěli; osadníci se sice na svého duchovního správce tehdy hořšili, ale pastýř onen dobře asi věděl, proč to právě ovečkám svým připomínal.

Jak krásné dojmá nás pole oseté bujným osením; pole, na němž chléb náš vezdejší roste, baví oko naše krásou své zelenosti a rozmanitostí pestrých kvítků; má-li tak mnohé svaté pole, do něhož položeno jest símě smrtelných pozůstatků našich miláčků k budoucímu z mrtvých vstání něco podobné půvabného pro nás? Ovšem musí se s pochvalou uznati, že již mnohé hřbitovy jako krásná zahrada se jeví zrakům našim, ale zase na druhé straně říci se musí, že obzvláště na venkově tak mnohý hřbitov všemu jinému se podobá, jen ne zahradě. Najdeš tam mnohé bejli a bodláčí — po stromech a kvítkách — zvěstujících nám z mrtvých vstání, není potuchy, za to sem tam pohozené kosti nebožtíkův až tuze nápadně nám na oči staví obraz pomíjivosti, který nedojímá, nýbrž odpuzuje. Na obrazu tomto, který ruka hrobníkova nedbalostí svou vykouzila, je sice psáno ono smutné slovo

apoštolo: «rozsvítá se porušitelné», ale další dodatek, plný útěchy a naděje, schází, totiž slovo téhož apoštola Pavla: «vstane neporušitelné». Všecko tam zdá se býti v takovém stavu, jenž nemilým činí delší pobyt mezi milými nebožtíky, delší těšení se s drahými dušemi. Žádný stinný strom nevěsti tobě, že stojíš na místě vitaného odpočinku po těžké práci života; žádný úkryt nezve tě v čas nehody k pozdržení se a vážnému rozjímání a pobožnému modlení; vše tě pudí k rychlému odbytí návštěvy, již ti uložilo za povinnost srdce, uložila víra, láska a naděje. Nuže, co dělat, aby tomu jinak bylo?

Učiňme sv. pole naše posvátnými háji, z jejichžto středu vzhůru se vznášejí vítězné znamení našeho spasení, svatý kříž; obsázíme je kolem stromovím a křovím, kryjícím jejich zdi, vábícím k sobě plectvo zpěvné, krásícím krajinu a popřávajícím chodci utěšeného pohledu. Živá tato ohrada uspoří i tak mnohý náklad na zvenčí omítku zdi, a první zásvit jara odmění nás zelením, již z místa, odkud jindy jen dech smrti nás ovíval, procitnuvší příroda zvěstovati nám bude i vzkříšení drahých našich zemřelých. Aby pak sazenice i kvítky vydržely a chráněny byly, učiňme dítky školní strážci jejich, každému odevzdejme nějaký ten strom či keř či kvítko k opatrování; dítky to potěší, vzbudí v nich lásku ke sv. poli a ochrání ozdobu hřbitova před svěvolností.

Hleďme, aby i pomníky, kříže atd. i nápisy srovnávaly se s duchem křesťanským a nepřipusťme, co by neúhledností svou svaté místo hyzdilo. V tom ohledu se však nyní zejména v městech mnoho chybí. I zde zavládl luxus, jeden chce pomníkem předčítí druhého, za drahé peníze, staví se pomníky, které mnohdy by zrovna tak na hrobě pohana a žida stáli mohly jako

se stavi na hrob křesťana, pomníky bez křesťanského významu. Jdeme jen na městské hřbitovy, tu najdeme jehlance

s fotografiemi nebožtíka anebo jeho poprsím, ale čeho postrádáme, jest kříž! Jaký význam mají všechny ony pomníky

z mramoru, popelnice z kamene, pouhé jen kostky, anebo mané nakupené žulové kusy, najdeme desky, najdeme pomníky

na hrobech křesťanů bez kříže? Prá-
žádný, dokazují jen buď slabou víru ze-
snulého anebo žádnou pozůstalých, kteří

pomník postavili. Ošem, kdo za živa nežil rád ve stínu sv. kříže Spasitelova, ten ani po smrti ve stínu jeho nespočine. Ale pomníky takové, byť by se zlatem a mramorem skvěly, hyzdí hřbitov křesťanský, nepatří tam, proto pryč s nimi! Jednoduchý slušný kříž měž přednost před pohanskou parádou. Bylo by zajisté záhodno, aby křesťanské správy hřbitovů, pokud na nich jest, takové pomníky nepřipouštěly.

I na nápisy dávejme pozor. Jak často čelli jsme již nápisy buď úplně nevhodné, anebo tuze neumělé, anebo zase úplně lživé. Mnohdy velebi se na nápise nebožtík, jenž za živa pohoršení dával, anebo se čte chloubá dědice, jenž pomník postavil atd. Nápisy mají býti provanuty duchem křesťanským, duchem pokory a ne pýchy, duchem naděje v milost Boží, jemuz jedinému přináleží soud nad nebožtíkem, nápisy mají prositi živé o zbožnou modlitbu atd.

Hřbitovy mají nám kázati rovnost lidí před Bohem; tak jako smrt nečiní rozdíl mezi bohatcem a chudásem, tak leží i na hřbitově v téže zemi boháč i chudý. Proto nelze schvalovati, jestliže boháči si staví nádherné hrobky, jestliže plýtvají zlatem a mramorem; co pak má taková nádhera na místě smrti znamenati? Či snad se tomu nebožtíku jinak odpočívá pod kamenem a hrobkou nežli pod jednoduchým rovem? Možná dost, že jej tato těžká nádhera ještě více tlačí. Tím se i na místo svaté zanáší rozdíl mezi lidmi, ukazuje ta hluboká propast mezi bohatou a chudou třídou lidstva, což zajisté v našich dobách nepomáhá k obapolné lásce. Proto by měli boháči, pamětlivi jsouce bohatce ze sv. evangelia, se uskrovniti, alespoň na hřbitově trochu pokory a zdrženlivosti na jevo dávatí. Svata pole křesťanská at jsou vždy a všudy církevně posvěcena! Tak to velí zákon církve, tak tomu bývalo od dob

prvotných. Až teprve ve věku našem naskytuje se, bohužel, mnohdy, a to právě ve městech ten smutný obraz, že hřbitovy posvěceny nejsou. Jelikož obce městské obyčejně hřbitovy pro své příslušníky zřizují bez rozdílu vyznání, tak že katolík, protestant, ba i žid a mohamedán na témž hřbitově se pohřbívají, proto také hřbitovy církev světití nemůže.

Je to smutný doklad nynější náboženské lhostejnosti a malého sebevědomí katolického. To by si však katolíci občané neměli nechati líbiti, hřbitov má býti jen pro katolíky a má býti svěcený, tím se jinověrcům neubližuje, ať se pro ně zřídí hřbitov jiný. Kdo za živa s námi nedržel k Bohu, ten nemá práva po smrti s námi odpočívati. Musí-li se již hřbitov mimo farní chrám zříditi, tu hleďme, at se na něm alespoň kaple vystaví, kde by se mohly modlitby za zemřelé konati aneb mše sv. zádušní sloužiti. Taková kaple alespoň ponekud zase navrátí hřbitovu od chrámu Páně oddělenému jeho ráz, a volati bude živoucí k oběti a modlitbě za zemřelé osadníky. Jsou města i obce, které mají na hřbitově krásné kaple, ano kostely, kam lid rád putuje a které přesličnou jsou a k tomu v pravdě křesťanskou ozdobou města mrtvých. Nelitujeme nákladu na v pravdě křesťanské hřbitovy a kaple v nich, vždyť jsme učenici Mistra, jenž nepohrdl nákladem učiněným na zakoupení drahé masti k jeho pohřbení; nelitujeme nákladu na místa, která jsou takofka prahem věčnosti, jaksi posledním naším zastavením na zemi. Chtějíc, aby tam jednou poslední služba a úcta našemu tělu byla prokázána, prokažme ji dříve sami těm, kdo nás předešli, protož připravme jim netoliko v pravdě křesťanský odpočinek, nýbrž buďme si jeho vážnosti a významu vědomi, kdykoli na hřbitov vstupujeme. Ó jak se bolem srdce člověku svírá, když vidí v městech

kerak o všech svatých a dušičkách tisícové sice na hřbitov vcházejí, ale skrovná část jen s pravým úmyslem a zbožným srdcem přichází. Zdá se již, jakoby o těch dvou dnech hřbitovy byly modním místem výletním, zastaveníčkem i těch, kdož na smrt a zemřelé ani nevzpomínají, hejskův obojího pohlaví, kteří přicházejí si jen prohlédnouti úpravu hrobů. nádhernu hrodek, pokochati se pohledem na shromážděné truchlící pozůstalé, pobaviti se, trochu pomluviti, a se smíchem na rtech zase obec mrtvých opustiti. Co hledají tací lidé na hřbitově? Nechtějí-li s lepším úmyslem přicházeti, tož nechť zůstanou si při svých

hostincích, hernách, divadlech. tak svaté však a vážné místo, jako je hřbitov náš, ať pominou. Věru, neškodilo by, aby se takovým neslušným návštěvníkům hřbitovů hned na místě nějaké lekce dostalo, aby jim podruhé přešla chuť místo věřicím svatě hyzditi.

Nuže zařídme si svatá naše pole tak, aby byla důkazem každému, kdož je vidí anebo navštíví, že věříme:

Z země vzal jest svoji schránku
s nebe příšlý lidský duch,
v zemi ukládá ji ku spánku,
když ho nazpět volá Bůh.
Splácí dluh
vděčný duch.

Doh. Hendl.

Katolické křesťanství nebo žádné.

(Ostattek.)

III. Bez katolické církve žádné křesťanství.

1. Katolická církev chová ve svém neomylném a neklanném úřadě učitelském, jenž se těší pomoci Ducha sv. a jenž sestává z papeže a z biskupů, všecko bez porušení, co byl Bůh zjevil. Nemůže pak ani do objemu svých nauk žádný blud přibrati, jsouc „sloupem a utvrzením pravdy.“ „Duch pravdy uvádí ji vždy do veškeré pravdy a připomíná ji všecko, co byl Pán Ježíš učil.“ Dle neomylných zaslíbení Páně nemůže „býti nikdy přemožena branami pekelnými.“ Poněvadž pak Kristus Pán „zůstane při ní po všechny dny až do skonání světa.“ a „Duch sv., Duch pravdy, který jí byl poslán, ji nikdy neopustí až do skonání světa,“ proto jest to naprosto nemožným, aby byla Církev Páně nějakému bludu účila snad hned od apoštolských dob neb za časů našich, aby byla kázala nějaký blud, aneb aby mohla jak za našich

dob tak i vůbec někdy lháti a chybiti. To jest ta mocná obrana a ochrana naší sv. víry. Na tom spočívá jistota naší víry, pokoj a blaženost katolíků. Toť jest také vůbec kořenem jejich neohrožené mysli, jejich síly u víře a mučeníctví pro víru. Ať přijde leť nevěry sebe zapletenější otázky, sebe více zamotané věci, vždy katolický úřad učitelský vítězně a jistotně dá odpověď a výklad. A kdyby násili nevěry a bludařství sebe jemnější sítě uplétalo, aby rozdvojilo lid s kněžstvem, kněžstvo s biskupy, a biskupy s Římem, anebo kdyby hrozná bouře veřejného pronásledování sebe pustěji a divoceji se rozněžala; šípy nevěrců namířené na církev padnou na nevěrce a pronásledovatele zpět, katolíci mohou pak jen trpěti, nikdy však jen podlehnouti; mohou krváceti, nikdy úplně vyhlazeni, mohou pro víru býti ukřižováni, ale nikdy o víru připraveni. Vzhůru vysoce vznášej se jako obraz ženicha tak i postava jeho nevěsty. Ať jest ničena,

ale nikdy nebude porušena; ať jest do tuhého žaláře uvržena a opovržena, ale nikdy se nestane bludarkou; ať jest všelijak trápěna a v posměch uvedena, ale nikdo ji nevynutí zradu na svatém dědictví, které od Krista Pána přijala. A jakým to zjevením jest ta vznešená nevěsta Kristova, ta svatá katolická církev, za dnů císaře Nerona a Dókletiana! Jaký to zjev za císaře Juliána, odpadlíka, za Konstantia, Jindřicha IV., Barbarosy, Bonaparta. A jak dojemný zjev, ano jak vznešené divadlo andělům a lidem za našich časův. Ukázalo-li pak se v těchto letech, zda-li jest na světě ještě nějaké křesťanství? Židé i pohané se to dozvěděli a divili se. Do nejzazších končin prodrala se o tom správa, a vzbudila ospalé duše. V železné žalární okovy jest vytisknuta a jako nějakým železným přem na pohnicích dějin světových napsána jsou slova: »Jest ještě křesťanství plné svěžesí a síly, tak jako za časů sv. Petra a Pavla!« Člověčenstvo pohříženo jsouc na mnoze do snů své prázdné moderní učenosti, usnáno jsouc žádostí po smyslném požitku a hmotném zisku, usnulo a podivilo se veice, vidouc před sebou moc, o které se domnívalo, že jest již dávno pochována; zatím však spatřilo, že se nalézá tatáž nenáviděná moc totiž církev katolická v neslýchané svěžesti a síle. — Shromazďuje se všeobecný sněm církevní; na stolici svatého Petra střídají se slavní a neohrožení papežové, jako železné sloupky řadí se biskupové a kněží celého okrsku zemského kolem papeže, jenž jest zbaven svého světského panství, jenž jest věznem ve Vatikáně. A kolem každého kněze druží se čestný zástup věrných katolíků mužů i žen, starců i dítek. Nejslavnější časy, můžeme říci, církvi sv. se vrátily. Ano zednáři a svobodomyslní jsou celi zsinali ve svých skryších a našeptávají si do uší: »Církev, ta naše nepřítelka,

ona ještě žije. máme pernou práci.« Ano, ona ještě žije, přežije vás všechny vy černí pomocníci temné noci! Křesťanství žije a vás všechny rozdrtí, jakmile vaše uderí hodina.

2. Připomeňme sobě alespoň na okamžik ty dny, kdy mnich vittenberský, totiž Luther, prohlásil zásadu »svobodného bádání« a kdy ji učinil všeobecným majetkem své strany za tou příčinou, aby mohl sám autoritu či vážnost církve zničit a své revolucionářské či pobuřující jednání na církevním poli ospravedlniti. Vratme se poněkud v myšlenkách k Luthrovým, jak ústním tak i písemným bojům a potyčkám s těmi soudruhy, kteří se jemu nechtěli ve všem podrobiti, nýbrž kteří chtěli bibli jinak rozuměti a vykládati, než jak si přál Luther. Všichni přijali od Luthera poskytnutý předpis či recept nejvolnějšího a bezuzdného výkladu Pisma sv., ale každý z těch moudrých vykladačů žádal, aby všichni přijali výklad jeho. Tak se stalo, že tehdejší věk měl před sebou zmatek babylonský, kterýmž lidstvo »Reformace« oblažovala! A hle! co tenkrát počalo, to slaví za naší doby poslední triumfy čili vítězoslavu. Povstala sekta na sektu a v těch sektách bouří a zuří hádání stále a stále, čímž se rodí opět nové sekty. Neboť kde jsou kolikrát jen tři u sebe, tu má každý svou dogmatiku čili věrouku. To se rozvinuje dále, až konečně není ani jediná nauka křesťanská obecným majetkem těch, kteří slouží chťejí křesťany. Anebo které pak by bylo asi to učení, tak se každý udiveně táže? Kde jest to křesťanství, když ani jeden jeho článek není ponechán na pokoji nýbrž ze všech možných stran hrubě napaden a překroucen? Kde pak máme to křesťanství, když velká část »tak zvaných křesťanů«, Krista Pána za Syna Božího neuznává, nýbrž jeho Božství zapírá, kteráž zavrhuje apoštolské vyznání víry.

kteřáž tajemství v nejsvětější Trojici zlehčuje, kteřáž dnes v pochybnost uvádí jsoucnost Boží, totiž že vůbec Bůh jest, ba tak daleko se odvažuje, že Boha vůbec neuznává a popírá? K tomu mu selo ostatně, jak zdravý rozum uzná, dojiti, poněvadž sobě mohl každý dle návodu Lutherova viru po své libovůli sestaviti ba řekněme všelijak sehnati. Z takového počínání nemohlo se přirozeně nic jiného očekávati. A konec konců bude, že kolik lidí bude, každý bude mítí »to pravé křesťanství« při sobě; vždyť mu říká bible. Avšak takovým jednáním jest vlastně křesťanství pohřbeno, jak může každý nahlédnouti. Kdyby byla katolická církev skutečně zanikla tenkrát, kdy si toho Luther velice přál, pak by byla již za našich časů možnou o křesťanství jen nepatrná vzpomínka. byla by po něm pranepatrná stopa v jednotlivých lidových hlavách.

Na křesťanství jakožto na souhrn všeho učení Pána Ježíše nebylo lze ani pomysli. Nuže, jestliže se antikristové tak, jako za časů Voltaireových, obracejí se svými zbraněmi proti církvi katolické, jest to přirozené a dobře od nich vyčítané; neboť kdyby církev katolická byla přemožena, pak by zároveň i křesťanství zaniklo. Jednotlivé pak zbytky a trosky křesťanství u nekatolíků nečinily by žádných velkých obětí antikristům, byly by úplně neškodné a též v krátkosti přemožitelné. Než toho se peklo nikdy nadočká, aby církev katolická byla vyhubena. Ty různé sekty, které jsou mezi sebou rozervány, ty ovšem zaniknou bez hluku a křiku. Vždyť jejich bytí a nebytí závisí jen na zevnějších politických poměrech a jest jen otázkou časovou, kdy za své vezmou. — Ale křesťanství, jehožto ochrankou jest římsko-katolická církev, to nikdy nezahyne; jestli církev katolická chráněna před útoky všech nepřítelů svým zakladatelem, Synem Božím,

jenž řekl: »A brány pekelné ji nepřemohou.«

IV. Jen katolické křesťanství může každému prospěti. Kristus Pán předložil nám své učení v určitých článcích. Zjevení Boží jest tudíž ukončeno. Lidstvo může a má též do jednotlivých zjevených pravd svými duševními silami vniknouti, což se diti může za řízení a ochrany církve katolické. Může sobě pravdy zjevené čím dál tím více přivlastňovati a může o to se přičiniti, aby jimi bylo úplně duchovně a mravně proniknuto a docela zdokonaleno. Avšak nikdo se nesmí domnívati, že by poklad zjevení Božího mohl býti nějakým způsobem buď rozmnožen anebo zase s druhé strany, že mohl býti o to nejmenší zkrácen.

Abý pak každý mohl jednotlivým pravdám sv. náboženství dobře a jasně pochopiti a jim rozuměti, o to se postaral Pán Ježíš tím způsobem, že ustanovil neomylný úřad učitelský, jenž by za přispění Ducha svatého všem zjeveným pravdám učil a je vykládal. Záleželoť božskému Spasiteli mnoho na tom, aby základ jeho sv. víry zůstal po všechny časy až do skonání světa čistý, neporušený, nedotknutelný a nikterak nezkomolený a jako takový, aby byl dodán veškerému budoucímu pokolení. Jest tudíž křesťanství tak, jež nám byla uchovala a dodala církev katolická, mistrovským dílem božské Moudrosti; neboť obsahuje v sobě pravdu ve svém úplném a dokončeném pořádku, souladu a shodě co se týče její nauky, zařízení a všech povinností. Pravdy katolického náboženství přesahují jakožto božské zjevení slabý rozum lidský tak, jak to vůbec očekávati musíme u božských pravd a věcí. Neboť kdyby mohl člověk svým rozumem všechno pojmuti, chápati a vystihnouti, pak by byl člověk buď Bohem a nebo to, co svým rozumem postihnul, nebylo by

božským. Nesmí však nikdo říci, že některá zjevená pravda odporovala rozumu lidskému anebo že by duchu lidskému jevila se nerozumnou. Ba právě jest tomu naopak; duch lidský nalezl v křesťanství pravdy, které dříve ti nejmodřejší a nejslechetnější mužové jen maličko tušili a které očekávali a po kterých toužili jakožto zjeveních s nebes. Po takovém nebeském zjevení pídí se již v starém věku Plato; domníval se, že od toho zjevení nabude jistoty o mnohých věcích, které sice poněkud tušil, ale kterých nemohl určitě poznati.

Jednotlivé pravdy náboženství křesťanského nebo křesťanství tvoří v katolické církvi dále zcela ukončenou a pevnou soustavu a celek. — Všechny se k sobě hodi, všechny na vzájem doplňují; ano můžeme říci, že všechny ty pravdy činí umělecký a ladný celek, v němž nesmí ani jeden článek scházeti. A že tomu vskutku tak jest, toho se nejlépe dověděti můžeme na sektách samých, které z tohoto celku pravd brzy ten, brzy onen článek odstranily. Tím však povstává mezera, kterou oko lidské jen poněkud ostražitěji ihned poznává a nahlédá zároveň, jak jest tím celek pokazen a znetvořen. A jako při budově spočívá kámen na kameni a jako jest každý kámen nevyhnutelně potřebným, aby se celé stavení zachovalo od jistého pádu a neztratilo souladu ani krásy, tak též spočívá v katolické dogmatice čili věrouce pravda na pravdě a ani jedinka není zbytečnou, ani jedinka není bez důležitosti v celém stavení. — Odstranil-li by kdo jen jedinkou z celého složení, nastal by ihned nepořádek a nelad. Katolické náboženství čili křesťanství nezamlouvá se pouze lidskému rozumu, nýbrž jeho srdci, citu i vůli, a tím se objevuje v největším stupni jakožto dílo věčného Boha, jenž všechno uspořádal ve své nevystihlé moudrosti dle jistého počtu váhy a míry.

— A proto takové náboženství, které by se jen o rozum staralo, ale při tom srdce chladným a opuštěným zanechávalo, takové náboženství nemohlo by žádným způsobem pocházeti od Boha, kterýž dal člověku i srdce a jenž v prsou člověku uložil i cit. V katolickém náboženství nerozšiřuje pouze slunce své světlo vůkol sebe, nýbrž ono vydává též i milé a plodné teplo. — Odkud to pochází, že se tak mnozí nekatolíci cítí volnými a povznesenými dle vlastních jejich ústních i skutečných svědectví v katolickém chrámě a při katolických bohoslužbách, jak sami skutečně ústně dosvědčují? Proto, že zde se k jejich srdci tak blahodárně mluví. V katolickém chrámu použilo náboženství veškerého kouzla a nadšením naplnilo oko, ucho i srdce a tak je k nebesům pozvedlo. Všecka umění, jako stavitelské, sochařské, malířské, hudební, básnické, dramatické a mnohonásobné řemeslo se tu sloučilo a dostoupilo svého nejvyššího rozkvětu, dosáhlo podivuhodného sculadu či harmonie a to za tím účelem, aby mdlé srdce lidské porozuměti mohlo bohoslužbě katolické, kteráž jest zahalená pravdami nadpřirozenými, kteráž se má státi takovým způsobem slavnou, podivuhodně krásnou a zároveň spásonosnou. Co jest proti oné vznesenosti, síle a příjemnosti katolické bohoslužby ono marné, ničemnė, chladné a odměřené odbývání v modlitebnách tak mnohých sekt? V těchto modlitebnách musí srdce zakrněti, kdežto se ve vznesených chrámech katolických tak rozehrívá a nadšením plní, když se ozývá chrámem velebné »Gloria« anebo vznesené »Sursum Corda« »vzhůru srdce k nebesům.« Snad často se přihodí, že sem tam slyšeti jest slova některého »z odpadlých proroků« o »omamujícím kadidlu« v katolických kostelích. Než tu jest odpověděti, že nepůsobí kadidlo na modlici se způsobem omamujícím, nýbrž občerstvu-

jjím, povznášejícím a nadšeným pro věci nebeské. A o čem tak mnozí nerozumně tlachají, to neprozrazuje nic jiného než závisť, pocit chudoby a nedostatku. Jejich modlitebny bývají prázdné, ačkoliv tak umělecky kážou a ačkoliv sobě tak často hrubým a neurvalým způsobem na Řím a na papeže vyjiždějí, kdežto se však všechno hrne do katolických chrámů, jakmile se ozvou zvony. Katolické náboženství rozehřívá všechna srdce.

Konečně však unáší náboženství křesťanské v církvi katolické cit i vůli, což jest hlavní věci. Kristus Pán nechtěl totiž dosíci svým náboženstvím pouze víru duše a rozechvění citu; předně snažil se získati vůli. Vůle člověka, jeho smýšlení, toť jest pravý člověk. Pán Ježíš uspořádal své náboženství tak, aby působiti mohlo na vůli lidskou jak učením a příkladem, tak i hrozbami a sliby, jak vírou a nadšením, tak bohoslužbou a zbožností. Mimo to pak ještě měl na mysli Spasitel světa, aby vůli lidskou svým náboženstvím získal pro věčné a nepomíjející věci, aby ji vytrhl z hříchu a v ctnosti upevnil a aby ji konečně povzbudil k neunavné práci, touze a zápasu za věčné dědictví nebeské. V tom ohledu jeví se nám katolické náboženství jakožto nadplněk síly, činu a života. Tu se nasazuje sekera ke kořenu a z hloubí základu jest vůle dítěte od nejtělejšího mládí k dobrému vedena vychováním církve a působením milosti Boží. Katolické náboženství jest nepřitelem veškerého farisejského svatouškování, veškerých slz krokodylských, jež mají za následek okamžité osobní hnutí citu nebo pobožňstkářství. Tomu všemu se protivi náboženství katolické, rozhodně žádaje vážnost, upřímnost v smýšlení, účinné jednání a obětavost. Vůle se má a musí k Bohu přivínouti; proto má též vždy ochotně jednati. Proto má též každý pravidelně jíti v neděli a ve svátek do

kostela a pobožně se tam modliti. Dále jest povinen zachovati posty, a sice ty, ve kterých se požívání masa úplně zapovídá jakož i ty, v nichž se dovoluje jednodenní nasycení. Jest též každý povinen se zpovídati a za hříchy své zadost činili. Proto se má též kněz zřici ženy a rodiny. Dale mají ti, kteří jsou povoláni k dokonalosti, hlasu tohoto následovati a své učiněné též zachovávat; a konečně má se i manželství svaté zachovávat, a proto se nemá nikdo o rozvod pokoušeti. Náboženství katolické jest toho, jenž se za nás na kříži v potupě a bolesti obětoval; a proto žádá též od svých vyznavačů zase obět sebezapření, přemáhání sebe a trpělivé snášení kříže. Neboť neřekl snad Kristus Pán: »Kdo mne chce následovati, zapři sebe sama, vezmi kříž svůj na sebe a následuj mne!« Živ. t řízený duchem a vkusem světa totiž žádosti očí, těla a pýchou života, není povoláním ani povinností křesťanů; ani lenivé skládání rukou za zbožných vzdachův a farisejských pohledů není duchem křesťanského náboženství, nýbrž jest to jediné jednání obětavosti a odevzdání se do vůle Boží. K tomu však jest třeba nabýti milosti, a to častým přijímáním prostředků, totiž sv. svátostí. Právě Pán Ježíš: »Beze mne nemůžete ničeho.«

Mimo svátost křtu a manželství nemůže žádná svátost mimo katolickou církvi udělena a též přijata býti, poněvadž jest k udílení ostatních svátostí totiž biřmování, nejsvětější Svátosti oltární, pokání, posledního pomazání a svěcení kněžstva k tomu nevyhnutelně potřebný charakter kněžský, kterého nikdo nemůže jinak dosíci, leč apoštolským posláním vykonaným svěcením od biskupa, jenž jest platně posvěcen.

A proto kde není kněz platně posvěcených — těch ovšem není u žádné sekty — tam není platně odpustění hříchů

ani pravá večere Páně nebo nejsvětější Tělo Páně. U sekt není slavnost ničím jiným než pouhou upomínkou na večeri, kterou Kristus Pán slavil před svým utrpením, kdežto však katolický kněz obnovuje na místě Kristově a jeho moci večeri Páně živě, podstatně, jistě a pravdivě. U různých sekt není rozhršení a nic jiného než přání a modlitba, aby Bůh odpustiti ráčil hříšníkovi jeho hříchy, kdežto však katolický kněz a zpovědník vyhláší na místě Božím nejen že jsou odpuštěny, ale on je i pravdivě a skutečně odpouští, tak že jsou i v nebi u Boha a od Boha odpuštěny dle slov Krista Pána: »Kterým hříchy odpustíte, těm jsou odpuštěny a kterým hříchy zadržíte, těm jsou zadržány.« Toť jest ten nesmírný rozdíl mezi naší sv. církví a sektami. Toť jest ten velký rozdíl, který již obrátil tisíce a tisíce bloudících ke katolické církvi, poněvadž chtěli býti účastnými milosti Kristových a poněvadž chtěli nabýti jistoty, že jsou jim hříchy odpuštěny. A jest skutečně v této věci hledati hlavní těžiště významu katolické církve pro ubohé hříšné člověčenstvo. Odpuštění, milost, spása duší — to jsou ta hrozná slova pro bludaře, kteráž jim zbraňují zpáteční cestu do Říma. — Až do časů Lutherových bylo neslýchanou věcí, aby ten, jenž vůbec nebyl na kněze vysvěcen, tedy obyčejný člověk, mohl přisluhovati někomu nejsvětější Svátosti oltářní, aneb aby byl mohl odpustiti hříchy ve svátosti pokání; dále rovněž tak neslýchanou událostí bylo i to, aby obce aneb světská moc vůbec udělovati mohly duchovní svěcení, důstojnosti a úřady duchovní. — Až do časů Lutherových pamatovalo se dobře celé křesťanstvo jak západní tak i východní, že sv. apoštolé byli zvoleni a ustanoveni za kněze od samého Pána Ježíše a že byli Duchem sv. posvěceni; mimo to dobře vědělo křesťanstvo, že byli pomocníci a nástupcové (totiž biskupové

a knězi) jen od svých apoštolů vzkládaním rukou velekněžskému a kněžskému úřadu zvoleni a posvěceni. Mimo to dokazuje i celý církevní dějepis, že byli biskupové a knězi od biskupů posvěceni a apoštolským posláním opatřeni. Proto neslýchaným bylo počínání si novotářů 16. století, že se odvažovali přistupovati k oltáři, nemajíce ani posvěcení ani apoštolského poslání, že se odvažovali chápati se kalicha, rozhršení udělovati a vůbec považovati se za služebníky Krista Pána a za kněze. A tudíž kdo zna knihy Nového Zákona, kdo studuje dějiny Otců církevních, kdo se vyzná ale-poň poněkud v dějepisú církevním, tomu musí býti úzko a smutno, má-li na paměti svou věčnou spásu a nepatří-li k biskupům a kněžím, kteří jsou zřejmé a zcela známé opatření apoštolským posláním, nepřijímá-li dále od nich oněch prostředků, jimiž sobě může zjednati potřebných milostí pro svou nesmrtelnou duši a nežije-li a neumírá-li konečně s nimi jsa spojen.

Právě tyto věci to byly, které mnohého bloudícího přiměly, že se neštil ani námahy, ani obětí, ani nadávek, ani pronásledování a že se vrátil k pravým nástupcům sv. Apoštolů. Na důkaz toho jsou slova Fil. Melanctona, která pronesl ke své matce: »Jest dobře po katolicku umřítí; proto zůstaň tím, čím jsi.« Křesťanství bez pravého kněžství nedovede nás upokojiti. Vždyť potřebujeme každé chvíle odpuštění hříchů, jest nám zapotřebí i milosti. A hle! udělení toho všeho spojil Pán Ježíš s úřadem kněžským. A proto ještě jednou voláme: »Buďť jest katolické křesťanství anebo vůbec není žádného křesťanství!« A když byly katolické obce v Německu po celou dobu velkého boje, jaký se vedl proti katolické církvi, zbaveny svých pravých pastýřů a když jim byli násilně vládou vnucováni tak zvaní »státní faráři,« tenkrátě puto-

vali raději věrní katolíci několik hodin daleko přes hory a dolů v sněhu a pustými kraji ledovými, aby jen mohli přijati sv. svátosti od pravého poslance Krista Pána. od kněze, aby mohli dáti pokřtiti své dítky a mrtvolý pochovati. A právě z této katolické udatné myslí a horlivosti, z jejich srdnatých srdcí a vírou věnčených tváří, z těch katolických hlasů a radostných písní vyznívalo utiskovatelům, jedno a totéž nezměněné svědectví: »Buď jest jen katolické křesťanství anebo vůbec žádné!« Kéž zehná Bůh těm slatným bojovníkům a též posilní jejich mysl, aby své dítky a vnuky vychovávali

v tom slavném duchu katolickém a aby sobě do svých srdcí ohnivými literami zapali následující slova: »Katolické křesťanství aneb vůbec žádné.« Nezapomenutelný biskup a vyznavač Konrad vyhlášoval to zřetelně a svobodně před celým světem: »Raději žádné křesťanství, než nějak porušené a překroucené!« Ó kéž nesejdou z myslí tato slova věřícím, jejichž byl horlivým a neohroženým pastýřem, rádcem, biskupem. Přijdou snad ještě horší časy! Avšak neklesati na mysl, nýbrž vzhůru držeti prapor, na němž jsou napsána pamětná slova: »Katolické křesťanství nebo vůbec žádné!«

Maria, Matka dušiček.

(K památce všech věrných dušiček.)

Nedá se ani vyspati, jakou tesklivostí, jakým smutkem naplňuje srdce každého věřícího křesťana den »dušiček.« Tu pomáhá vše, aby smutek dle toho zvýšen byl.

Cela příroda hájí se v háv smutku, neboť odumírá, hroby otvírají se před duševním zrakem našim a bolné vzdechy, prosby o smilování a pomoc dorážejí k sluchu duše naší. A my známe hlasy tyto, my víme, kdo to jest, jenž nyní tak úpěnlivě z hrobu k nám volá. Vždyť jsme je tak často za živobytí jejich slyšeli, s radostí na každé jejich slovo pozor dávali; často nás řeč nadchla, poučila, napomínala, varovala, často nám slova jejich lásku na jevo dávala. Ano, jsou to hlasy našich milých rodičů, po Bohu našich největších dobrodinců, jsou to hlasy našich obětavých přátel, kteří nás již předesli na věčnost, jejichž památka nás dnes tak smutně dojmá. »Ó smilujte

se nade mnou, alespoň vy, moje děti, alespoň vy, moji přátelé,« tak volají k nám ony nám dříve tak drahé duše dnešního dne, neboť jsou opuštěny, vězí v hlubokém žaláři, úpějí pode jhem bolesti a muk hrozných; jsou to věrné duše trpící v očistci.

»Smilujte se nade mnou, alespoň vy, rodičové moji,« tak volají zase duše jiné v úzkosti své, a to jsou duše dítek, které jste tak milovali za živa, o nichž jste říkali, že jsou světlem očí vašich, radostí života vašeho, pokladem a nadějí vaší největší. Ejhle, předesly vás, Pán povolal je dříve nežli vás, rodiče jejich, a že nebyly dosti čisty, musí odpykati až do posledního vzdechu v očistci. Ó s jakou toužebností čekají věrné duše v očistci na tento den! Jaká naděje posiluje a naplňuje je, naděje, že prosbami a obětmi a dobrými skutky životních rodičů, přátel dítek, celé církve svaté pomozeno jim bude a ukrácena budou muka očistcová.

A tu by mohl někdo z nás tak tvrdým a krutým býti a naději dušiček zklamati? Ó nikoli! Dnes, o slavnosti dušiček, napomíná nás všechno k lásce, milosrdenství k trpícím duším v očistci. I pohled na nás samé nabádá nás k tomu. Neboť čím pak jsme? Jsme oběti smrti, a zajisté můžeme při své veliké křehkosti a hříšnosti za šťastné se pokládati, pakli nás Bůh na soudě svém na věky neztratí, nýbrž jen na dočas do očistce odsoudí.

Nuže, jestliže my nyní za živa na trpící duše zapomínáme, jakou to můžeme mít naději, že někdo jednou na nás vzpomene? Kdo však nyní milosrdným jest k trpícím bratřím a sestrám, o tom platí slovo Spasitelovo: „Blahoslavení milosrdní, neboť oni milosrdenství dojdou.“ Bůh nedopustí, aby tací po smrti v zapomenutí upadli.

Avšak i Bůh sám tomu chce, abychom tu, kde spravedlnost Boží nedopouští jen tak zhola duše vysvoboditi, abychom seč jsme pomáhali a tak spravedlnosti Boží za dušičky dosti činili. A pozvedneme-li oči své k Matičce naší na nebi, Marii Panně, zdá i ta nevolá k nám: „Ano, dítky, pomáhejte trpícím duším v očistci.“ Maria, Matka naše, miluje duše v očistci, miluje je láskou silnou, jako matka vždy více lne k dítku tomu, které nešťastno jest a trpěti musí. Proto uvažme poněkud tuto lásku Mariinu k dušičkám, abychom od ní učili se zemřelé naše v pravdě milovati, s horlivostí jim pomáhati a tak si přátele získati pro vlastní budoucnost. Maria, Matka naše, miluje dušičky,

1. poněvadž jsou miláčkové Boží. Bůh je nezavrhł od tváře své na věky, neodhál jim posvěcující milost svou, ony jsou vskutku dítkami Božími, jež Bůh zvláštní láskou miluje. Ježíš Kristus, Syn Boží, sám vykoupil je svou předrahou krví, proto patří dušičky jemu, a s touhou čeká Spasitel na okamžik,

kdy je bude moci uvítati u sebe a připojiti k zástupu vyvolených. Koho však Bůh miluje, toho miluje i Matka Boží Maria. Ačkoliv srdce Marie Panny jenom srdce lidské jest, v lásce však stojí nejbližší srdci Božímu, neboť jest v lásce s Bohem co nejúžeji spojeno. A nemá Matka Kristova dušiček milovati, vidouc, že na nich se stkví jako perly krůpěje krve Syna Jejiho? Syn Její, předrahy Syn Její, Ježíš Kristus, daroval jim tuto přesvatou krev, ó s jakou něžností miluje Maria proto duše trpící, miluje je pro Syna svého. Proto také si ničeho tak úsilné nepřejí, nežli abychom těmto miláčkům Božím pomáhali.

Maria, Matka miluje dušičky,

2. poněvadž ony samy s největší láskou a důvěrou k ní vzhlížejí. Láska však vyžaduje zase lásku, láska lásku budí; a zajisté můžeme býti jisti, že Maria Panna, o níž Písmo dí, že jest „Matka krásného milování,“ že Maria Matka nedá se v lásce také nikým předstihnouti. A chceme-li si poněkud představit, s jakou láskou dušičky k Matce Panně vzhlížejí, tu musíme uvážiti, že dušičky lásku, moc, dobrotu a krásu Srdce Marie Panny, o níž my posud jen slabého pojmu máme, zřejmě a jasně poznávají. Ovšem schází jim posud úplné a jasné nazírání, které jest jen v nebi možné, ale jsouce zbaveny těla a jsouce v milosti Boží postaveny, poznávají vše daleko lépe nežli my a poznání toto přibližuje se velice vlastnímu nazírání. Ó jak plane srdce jejich láskou k té nejkrásnější, nejmilejší, nejdobrotivější a také nejmočnější Matce Marii! Ó s jakou důvěrou obrací se srdce jejich k srdci Matky jejich? Již zde na zemi, kde přece vše jakoby v stínu vězí, jsou již duše, které by si z lásky k Marii Panně umřiti přály. jaká asi musí býti teprve láska duší lépe poznávajících a vidoucích k Marii Panně? A Matka Panně odpálci lásku tuto

láskou svou a to v přehojné míře, proto jest jejím horoucným přáním, aby duším v očištění co nejdříve pomoheno bylo.

Maria, Matka miluje dušičky,

3. poněvadž jsou to její opustěné děti. Maria jest naší Matkou. Ó jaká slast vězi v slově tomto. Maria, královna nebes a země, Matka Boží. Matkou mou! Kolikrát osladila nám již myšlenka tato tento trudný život zde, kolikrát pomohla z trápení a povzbudila k trpělivosti a posílila k naději? A Maria Matka zůstává nám matkou vždy, i tehdy, když jsme překročili prah do věčnosti, i po smrti. Ano, tu teprve ukazuje se v celém jasném světle její mateřská láska, její mateřské právo. Proto jsou i duše v očištění jejími dítkami a to nejbídnějšími a nejopustěnějšími. Neboť jsou chudé, bídné, v trápení postavené a samy sebou tak slabé, že si ani v tom nejmenším pomoci nemohou. Ujímala-li se však Maria Matka za živa chudých, bídných, slabých, jak to vždy pravá matka činí. zdaž nemůžeme právem říci, že Maria Panna se nejvíce ujímá dušiček a že k nim lne mateřskou láskou tou největší? Těmto jejím opustěným dětem, které naplňují ohnivé vězení očištěvce a nařikají a prosí, těmto patří v řadě první její srdce. Chceš-li proto, dítko Mariánské, Matce tvoji nebeské radost připravit, ó tu nezapomínej na trpící duše v očištění. A co máš dělati? To, co v moci tvé jest. z pokladů tvých rozdávej plným rukama dušičkám. Ale řekneš mi: »Můj Bože, vždyť jsem sám chudák a nemám mnoho!« Nemluv tak, žádný křesťan katolík není chudým, každý jest bohatcem a z přebytku svého může hojně udělovati trpícím duším. Ovšem nemluvím zde o pokladech světa,

o penězích a statcích vezdejších, nýbrž o pokladech duchovních, a ty má každý katolík. Slyš pobožně a často mši svatou a obětuj ovoce její duším trpícím; přijímej v nejsv. Svátosti oltární hodně a zbožně Spasitele svého a pros jej, aby ovoce tohoto svatého přijímání jim udělití ráčil; modli se často sv. růženec za dušičky, denně před spaním odporuč je milosti Boží; získej odpustků a daruj jim je; každého rána vzbud' dobrý úmysl. všecko dle vůle Boží činiti a díl zásluh svých trpícím duším obětovati; v nemoci obětuj bolesti své trpícím duším, které ještě více trpěti musejí, v trápení buď trpělivým a zásluhu odporuč dušičkám a máš-li jmění, dávej chudým almužnu, podporuj dobré účely, rozšiřuj slávu Boží a to vše na úmysl trpících duší. Nuže nejsi-li bohat? ba nevýslovně bohat? A bys ještě jistěji jednal, obětuj toto vše Marii, Matce dušiček, ona rozdá dle nejlepšího svého soudu, dá těm, kdož nejvíce toho potřebni jsou. Tím způsobíš Matce své nebeské nesmírnou radost, duším trpícím ulevíš a mateřské požeňnání Mariino a milosrdenství Boží bude tobě odměnou. Duše pak, které takto vysvobodíš z očištění a do nebe uvedeš, budou tvými orodovnicí až jednou sám strádati budeš v očištěvčích mukách. Kdo lásku seje, lásku klidí, kdo s Matkou Boží se spojuje, aby miláčkům Božím pomáhal, toho Bůh neopustí; almužna trpícím duším darovaná přináší tisícířé úroky pro život tento, ještě více pro budoucí. Proto nezapomínejme nikdy na ubohé dušičky v očištění, od Matky Marie učme se lásce k nim, lásce účinné a lásky stálé! K tomu dej nám Bůh své svaté požeňnání!

B. H.

Na den všech věrných dušiček.

»Podávejte to, čímž vládnete.«
(Luk. 12, 33.)

Včera, slavnosti Všech svatých, vedla nás církev svatá do oněch krásných blažených příbytků, kde Bůh vyvořeným svým tvářím v tvář se zjevuje a požívati dává; včera ukazovala nám zástupy nespočetné všech národů, věkův a stavů, kteří po stupních osmera blahoslavenství do nebe vešli a tam ve veliké odplatě své, v Bohu samém, nevýslovně a věčně se radují, a dnes, dnes vede nás na hroby miláčků našich, dnes vede nás k příbytkům smrti a tam na věčnosti ukazuje nám místo, kde duše věrných zemřelých kají se a očisťují z hříchů, za kteréž na světě spravedlnosti božské zadosť neučinily.

Ó jest to smutná, bolná slavnost, ta slavnost dušičková, a museli bychom nemít srdce, kdyby nás bolně nedojimala. Či nebývá srdce naše bolem dojata, vidíme-li na př. dítko ztracené? A ty dušičky věrných zemřelých tam v očistci všechny jsou dítky Božími, ale ony jsou v žaláři temném a nevidí tváře Otce nebeského. Či nebývá srdce naše, ne-li bolem, zajisté útrpností dojata, vidíme-li na př. dítko řeči zbavené? A ty dušičky věrných zemřelých v očistci všechny jsou dítky Božími, ale ony nemohou jako my zde na zemi mluvit k Bohu a se modlit: Otče náš, jenž jsi na nebesích, posvěť se jméno tvé... ony tam mohou jen vzdychati a trpět.

Ó kdyby ten očistec měl takovou bránu, kterouž by se mohly na svět vrátiti k nám, ó jak by spěchaly chudinky branou tou, jedny, aby odprosily těch, kterýchž z pobytí svého na světě ne jednou, ale snad bezpočtukrát těžce zarmoutily, jimž ne jednou, ale snad mnohokrát těžce na jmění, na zdraví, na dobré pověsti, na cti ublížily, a odcházejíce ani jich odprosit nemohly, ač provinění svých litovaly a odpustění jich ve svátosti pokání nebo ve svátosti posledního pomazání dosáhly. Ó jak by branou tou zas chvátaly jiné, aby aspoň

jen jedenkrát nekrvavě smírné oběti mše svaté s celou pokorou a vroucností obcovaly a ovoce smrti Kristovy si přivlastnily, ale nemohou, neboť z očistce jest jen jedna brána, a ta vede do nebe, a neotevře se dříve, dokud duše věrných zemřelých tam uvězněné nevytrpí časných trestů, jakéž jim spravedlnost božská usoudila. A dále, nebývá srdce naše ne-li bolem, zajisté útrpností dojata, vidíme-li na př. dítko holestí tělesnou skličené? A ty dušičky věrných zemřelých v očistci všechny jsou dítky Božími, ale stav jejich jest velmi žalostný, neboť musí trpět bolesti v očistcovém ohni, a žádný lékař tam nepřichází, aby je zbavil bolesti jejich nebo aspoň bolestem jejich zmírnění poskytl. Než co pravím? Jest lékař jeden mocný a dobrotivý, a ten do rukou našich dal léky neúčinnější, abychom trpícím duším věrných zemřelých ku pomoci přispěti mohli. Jest to sám Ježíš Kristus, kterýž založil na zemi církev svou a dal jí klíče nejen ku branám nebeským, ale i ku braně z očistce do nebe vedoucí.

A církev svatá a neomylná, poněvadž Duchem svatým řízená, učí, že všichni údové její mají mezi sebou společnost jako údové jednoho těla, a že každým dobrým skutkem, kterýž v milosti Boží vykonají věřící na zemi, nejen sobě zásluhy pro život věčný získají, ale že dobrými skutky svými také duším v očistci ku pomoci přispěti mohou.

A tato potěšná pravda odnímává slavnosti dnešní všechen zármutek a v svatou radost jej proměňuje. Či nemusí se srdce tvoje, křesťane věřící, mile potěšiti, když a že můžeš dobrými skutky svými ve spojení s nesmírnými zásluhami Ježíše Krista duším v očistci otevřít bránu, aby očistěné do nebe vejti mohly, anebo aspoň uleviti v mukách jejich jim zjednat? Protož ráž »podávej, čím vládneš«, duším věrných zemřelých, aby dostalo se jim brzkého uskutečnění horoucí touhy jejich, aby i ony k oněm vyvoleným Božím připočteny byly, kteří tváří v tvář na Boha patří a z patení toho se věčně radují. Amen. F. K.

Velepíseň nejsvětějšího Srdce.

Napsal Jarolím Stanislav Pavlík. (Č. d.)

Píseň 21.

Ecce, tu pulcher es, dilecte mi, et decorus.
(Cant. 1, 15)

Vy, dcery Sionské, mi pravdu rečte,
zdaž vidíte jste krásnějšího muže?
Jen vizte, jak mu v ranách kvetou růže,
jak Srdce jeho paprsků zář mete!

To Srdce zářivé mé oko slní,
že sotva může dívat se na ně...
Jak vzácnou koruna, jež zdobí skráň,
jak vzácný věnec, třeba byl i z trní.

Ó milujte ho, Israelské dcery —
on vinný kmen a vy jste jeho révy,
on napájí vás vlahou milosti.

Tou vlahou, která z jeho rány kane,
to z boku jeho rány požehnané,
on napájí vás vínem radosti.

Píseň 22.

Lectulus noster floridus.
(Cant. 1, 15.)

Buď, Jesu milý, buď mi pozdraven,
i Srdce tvé, to slasti velké moře,
když v rozjímání jich se celý noře,
se na lože své kladu unaven.

Je tichá noc, a luna jasně svítí —
ó božské Srdce, buďž tu noc se mnou...
Já jak bych slyšel ještě hudbu jemnou
a kolem lůžka viděl samo kvítí.

Sen dřímám sladký o nebeské kráse,
med blaha piji z tvého kalichu
jak včelka, kdy se na květině pase.

Jak sladký, Jesu, na tvém Srdci sen...
Zas probudím se — v jizbě potichu,
však venku skřivan vítá nový den.

Navedení nemocných k získání odpustků

a k hodnému přijetí všeobecného rozhřešení.

(Ostatek.)

**Odpustková modlitba ku prospěchu duší
v očistci.**

Kdo u večer, když se po klekání
druhým zvonom zvoní (za dušičky) kleče
za zemřelý žalm 129. »Z hlubokosti«
nebo »Otče náš« a »Zdravas Maria« a
k tomu »Pane, dej jim věčné odpočinutí«
atd. se modlí, může se stát účastným
100 dní odpustků a jednou v roce plno-
mocných a to na oblíbený den, když se
vzpovídá, přijímá a na úmysl cirkve
sv. se pomodlí. Klement XII., 11. srpna
1736. Papež Pius IV. dovolil reskriptem
kongregace 18. března 1871, že na
místech, kde se klekání nezvoní, věřící
všech jmenovaných odpustků účastníti
se mohou, když u večer žalm »Z hlubokosti«

nebo »Otče náš« a »Zdravas Maria« se
pomodlí.

Za duše v očistci zjednatí lze od-
pustky, když se modlíme pětkrát »Otče
naš«, »Zdravas Maria« a versikl:

»Prosíme Tě, Pane, přijď k pomoci
svým služebníkům, které jsi krví svou
vykoupil.

Odpočinutí věčné dej jim, ó Pane!

A světlo věčné ať jim svítí.

Ať odpočívají v svatém pokoji. Amen.

Nebo: »Otče věčný, prosíme Tě za
duše tvých služebníků, které jsi krví
Ježíše Krista vykoupil.

Odpočinutí věčné atd.

(Odpustky 300 dnů jednou za den.
Pius VII., 6. února 1817.)

Požadavky k získání odpustků.

Požadavky ty jsou tři:

1. Úmysl. Kdo chce získati odpustky, musí míti k doplnění předepsaných podmínek úmysl, že jich skutečně dosíci chce. Není však třeba vzbuzovati tyto úmysly v tom okamžiku, kdy konáme skutky k dosažení jejich; stačí, že aspoň v celku úmysl máme odpustky si zjednat.

Sv. Leonard dává věřícím tu radu, by každého dne při ranní modlitbě vzbudili úmysl, že chtějí dosíci odpustků, které jsou spojeny s modlitbami a skutky, jež během dne vykonají. Nebyl-li tento úmysl odvolán a tak se v působnosti celý den pokračuje, stačí, abychom se odpustků účastni stali, vykonávati modlitby a skutky, aniž bychom právě věděli, že s nimi ten neb onen odpustek spojen jest.

2. Stav v milosti Boží. Sv. Tomáš Aquinský dí, že mrtvý úd se nemůže státi účastným působení ostatních živých údů. Kdo pak jest ve smrtelném hříchu, jest mrtvým údem a nemůže se účastniti odpustků svých živých spoluúdvů. Odpustky se prokazuje milost přátelům a ne nepřátelům. Jak by se mohly těm časné tresty odpouštěti, kteří dosud, věčně zasluhují? Obtěžuje-li koho svědomí jediný jenom smrtelný hřích, ten nemůže ani jediného odpustku se účastniti. Ano, i všední hřích, ku kterému kdo velikou náklonnost má, činí člověka nezpůsobilým dosíci plnomocných odpustků v celém dosahu; neboť jak dlouho poskvrna, nebo vina tohoto hříchu není smazána, nemůže také trest za ni odpuštěn býti.

Nutno ještě toto podotknouti: Když v roce jubilejním při plnomocných odpustcích několik zbožných skutků jest předepsáno, jest užitečno, všechny tyto ve stavu milosti Boží vykonati; však není k tomu povinován pod trestem, že by odpustky ztratil.

Poněvadž nic zvláštního není pře-

psáno, dostačuje, když v okamžiku, kdy poslední předepsaný skutek ukončen jest, svědomí každého hříchu prosto jest; neboť v tom okamžiku také odpustky se uděluji. Kdyby však někdo po vykonané svaře zpovědi a některých předepsaných skutků do těžkého hříchu upadl, musí se podobné zpovídati; neboť odpustků pouze ve stavu milosti Boží dosíci může. Vykonané dobré skutky nemusí však opakovati, jenom k nim ostatní ještě připojí.

Při dosažení neplnomocných odpustků není třeba svátostní zpovědi. Vyžaduje se však při nich skroušené srdce čili dokonalá lítost. Svata kongregace odpustků ze dne 17 prosince 1870 vysvětluje, že se těmi slovy nic jiného nevyrozumívá, než stav milosti duše, v němž musí býti ten, kdo odpustků dojíti chce. Kdo jest ve stavu milosti Boží, nepotřebuje lítost vzbuzovati.

3. Věrné vykonání v odpustkových bulách předepsaných skutků. Křesťan musí skutky ty skutečně sám (vyjma udělení almužny v roce jubilejním: tu může i prostřednictvím jiného udělit) úplně (menší opomenutí, na př. když při modlitbě růžence jednou nebo dvakrát v roztržitosti „Zdrávas“ vynechá, nepadá na váhu) v udaný čas a jistě i v duchu pobožnosti a kajivosti vykonati, když by je konal beze vší pobožnosti, ano snad i z marnivosti, to by neodpovídalo úmyslům, které svatý Otec při povolování odpustků měl na mysli.

Důležitá ustanovení ohledně získání odpustků.

Sv. zpověď a sv. přijímání. Je-li k získání plnomocných odpustků předepsána svatá zpověď (což jest téměř vždycky podstatnou podmínkou), tedy ji musí ten vykonati, který od své poslední zpovědi žádného těžkého hříchu

si vědom není, jestliže se všech šest dní v týdnu nezpovídá; za předmět lítosti a zpovědi učiní si hřích, kterého se dříve dopustil a z něhož se už zpovídal.

Když plnomocné odpustky jsou s některým kostelem spojeny, není třeba zde se zpovídati, leč by bylo jinak ustanoveno.

Když v tomto kostele někdo zpověď vykonal, aby odpustky přijal a modli se tam na jmenovaný úmysl, nepotřebuje znova návštěvu zde konati, poněvadž předepsaná návštěva jest vyplněna.

Ti, kteří mají ve zvyku nejméně jednou v týdnu, nestojí-li jim v tom překážka, se zpovídají, mohou, když se od poslední zpovědi žádného těžkého hříchu nedopustili, bez skutečné zpovědi, která za tou příčinou jest předepsána, všech odpustků dosíci, které jsou v tom týdnu dosažitelný. Výjimka jest v roce jubilejním, nebo které ve »formě jubilea« povoleny jsou.

Nejednou je toto povolení týdenních zpovědí na dožádání biskupů na zpověď dvou týdnů prodlouženo.

Návštěva kostela. Tato jest k dosažení odpustků nutná, když se výslovně vyžaduje. Když jest předepsána, ale kostel není určité ustanoven, tu stačí navštívit také veřejnou kapli.

Kaple v klášteřích, konservatořích, nemocnicích, věznicích, ústavech vychovávacích atd. platí pro ty, kteří v takových ústavech bydlí a dle libovůle vycházejí nemohou, za kaple veřejné, když jest o tom zvláštní povolení. Návštěvu kostela a modlitbu na úmysl sv. Otce lze před nebo po vykonání jiných předepsaných dobrých skutků uskutečniti.

Jestliže téhož dne rozličných odpustků dosíci lze, při nichž návštěva kostela nebo veřejné kaple jest předepsána, nestačí, jenom jednou kostel navštívit a déle v něm prodlet; musí se naopak tolikráte návštěva opakovati, kolikráte chceme odpustky získati, při nichž návštěva kostela jest předepsána.

Návštěvu kostela jakož i přijímání sv. svátostí může pro nemocné zpovědník v jiný dobrý skutek změnití, vyjma ty, kteří v klášterní společnosti žijí.

Předepsané modlitby a dobré skutky.

Předepsané modlitby na úmysl svatého Otce nebo na obyčejný účel nejsou bližze určeny. Každý může tedy voliti libovolně, leda že by něco určitého bylo ustanoveno. Sv. Liguori žádá o modlitbu ústy.

Úmysly, které papežové při modlitbách na mysly mají a které předpisují, jsou obyčejné: vyvýšení katolické církve, rozšíření víry, vyplnění bludů a rozkolův, obrácení hříšníků, pokoj a jednota křesť. kníží a jiné potřeby křesťanstva.

K získání odpustků není třeba na všechny tyto úmysly vzpomínati; stačí modliti se na úmysl nejvyšší viditelné hlavy.

Lze modlitby odpustkové o sobě neb i střídavě s jinými vykonávati.

Spolumodlitci nabývají tenkrát odpustků, mají-li úmysl jich dosíci. Tyto modlitby k získání odpustků mohou se stoje, v chůzi nebo kleče vykonati, není-li jinak předepsáno.

O všeobecném rozhřešení.

(Generální absoluce.)

Písmo svaté vypravuje, že ku Spasiteli přinášely matky své malé děti, by na ně ruce kladl a nad nimi se modlil. (Mat. 19, 13.) Požehnání, které Spasitel dětem uděloval, mělo dle mínění proslitelů k tomu sloužiti, by dětem dráhu života šťastnou učinilo. Oč by bylo požehnání, od Krista dětem udělené, cennější, kdyby jim byl milost království nebeského nejenom na krátkou cestu života, ale i na důležitý odchod ze světa udělil! Takové veliké dobrodiní prokazuje matka církve svatá svým věřícím, svým dětem, neboť k nim přichází v poslední

hodině se žehnajícím zástupcem Kristovým a spolu jim uděluje plnomocné odpustky, to jest odpustění časných trestů.

Toto od papeže utělené a s plnomocnými odpustky spojené pozhnání se jmenuje generalní absoluce — všeobecné rozhřešení. Není to, jak se někteří domnívají, odpustění nějakých hříchův, ale prominutí časných trestů, které po sv. zpovědi zůstaly. Odpustky nenadcházejí při udělování všeobecného rozhřešení, ale teprve v okamžiku smrti. Neúčinkují tedy, když se nemocný uzdravil.

Požadavky k hodnému přijetí všeobecného rozhřešení.

K hodnému přijetí všeobecného rozhřešení jest třeba:

1. Stav milosti umírajícího jako při získávání odpustků a je-li možno přijetí svátosti umírajících. Aby nutně předcházela zpověď a sv. přijímání, není nařízeno. Aby byl nemocný ve stavu milosti Boží, jest zřejmo, neboť časný trest nemůže býti dříve odpustěn než hřích, který jej přivodil, jest prominut a nemá takových účastenství na pokladech církevních, který jest těžkým hříchem obtížen. Odůvodněno jest mínění, že všeobecné rozhřešení s účinkem se nemine, jenom když smrt v stavu milosti nemocného následuje.

2. Litost a láska. Kněží mají dle ustanovení Benedikta XIV. umírající větici povzbuzovati k litosti a nabádati k lásce k Bohu.

3. Oddané přijetí smrti z ruky Boží. To jest mezi všemi podmínkami k dosažení odpustků nejobtížnější; neboť

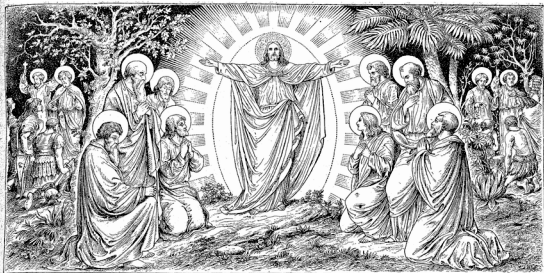
smrt jest pro všechny lidi čímsi hrozným a strašným. Toto dobrovolné přijetí smrti má se státi k usmíření za hříchy, které nemocný v životě konal a k vůli nimž mu smrt musí přicházeti trpěti. než skutečně jest. Zcela také vhodné jest vykonati k získání odpustků na smrtelném loži skutek, který se smrtí spojen jest.

4. Pokorné vzývání jména Ježíš ústy nebo, když to není nemožno, v srdci. Tato podmínka, obvyčejně uvedena v papežském výnosu, jimž se biskupům plná moc k udělení všeobecného rozhřešení propůjčuje a jest to dle sv. kongregace (20. září 1775) podmínka neprominutelná (sine qua non).

Jest také slušno nemocné k tomu poukázati, aby v poslední hodině k Pánu Ježíši útočiště brali, k Ježíši, který jest vítězem nad smrtí a pomocníkem v hodině smrti. K tomu velice vhodná modlitba jest vzývání nejsvětějšího jména Ježíš, který se ukazuje i oddaností umřítí. »Ježíši, Tobě žiji! Ježíši, Tobě umírám! Ježíši, Tvůj chci býti v životě i smrti!«

5. Úmysl a touha odpustků dosíci. Církev svatá dobrodiní svých nikomu nevnučuje. Kdo však pokladu odpustkův účasten býti chce, musí míti úmysl, že chce přijímati to, co se při odpustcích uděluje za předepsaných podmínek. Není však třeba, by v okamžiku posvátného výkonu měl úmysl, ale stačí, když měl úmysl odpustky získati, ten pak žádnou vůli protivnou neodvolal a tak úmysl nadále trvá. I předpokládá se, že by si nemocný všeobecné rozhřešení vyžádal, kdyby byl při zdravém rozumu a jeho vůle nebyla nemocí a jinými těžkostmi zeslabena.

Rozvoj církve katolické v Jerusalémě a ve svaté zemi

v posledních 30 letech.

Podobna jest církev Kristova zrnku hořčičnému, jež z nepatrných začátků stromem celý svět zastiňujícím státi se mělo. Každé nově za-

ložené církvi aneb misii bylo, jak nás dějiny církevní poučují, bojovati s různými obtížemi a často se musela z nejskvěnějších začátků jen namáhavě propracovávat. Jakého rozvoje církev katolická v nějaké zemi dosáhla, může nejlépe ten posouditi, jenž některý čas v zemi žil a zemi tu po delší době zase uvidí. Roku 1866. jako rektor rakouského domu poutnického v Jerusalémě po více než dvouletém pobytě svatou zemi opustiv, navrátil jsem se r. 1897. do Jerusaléma, bych co kurátor uvedenou útulnu prohlédl. Jaké změny se byly za čas ten ve svatém městě staly! R. 1866. bylo za městem jen několik letohrádků před branou Jafskou: dnes vyrostlo na straně severní i západní docela nové město s příbytky, letohrádky, nemocnicemi, kostely a kláštery, tak že od té doby počet obyvatelů se zdvojnásobil. Jerusalém prý čítá dle sčítání lidu, které na východě nikdy zevrubně se neprovádí, 60.000 duší. V posvátném tomto městě, kolébce křesťanství, skoro všechna ná-

boženství světa jsou zastoupena, kromě pohanství. Židovství, islám, církev katolická, schisma a bludařství proti sobě o přednost tu navzájem bojují. Naším úmyslem jest, jen rozvoj církve katolické v Jerusalémě a ve svaté zemi ličiti, a aby se to hodně názorně stalo, chceme napřed stav církve katolické v r. 1866. uvést i a pak naproti němu stav letošní postaviti.

1. Stav církve katolické ve svaté zemi r. 1866.

Jerusalém, věčně památné dějiště nejvznešenějších tajemství našeho svatého náboženství, umučení a slávy vtěleného Syna Božího, měl první katolický chrám, který se stal mateřským chrámem celého křesťanského světa. Brzy po nanebevstoupení Páně proměněna ve chrám síň na Sionu, kde Kristus Pán večer před svým umučením poslední večeři slavil a ustanovil. Prvním jeho biskupem byl sv. Jakub mladší, příbuzný Páně. Po jeho smrti mučnické sledovalo nepřetržitou řadou až na Makaria za panování Konstantina Velikého 38 biskupů. Na sněmu chalcedonském (451) povýšena stolice biskupská v Jerusalémě na patriarchální, jejimuž právomocnému obvodu všechny tři části Palestiny a Hauran se 103

biskupy podrobeny byly. Velký tento počet biskupů na poměrně malém území vysvětluje se tím, že tenkrát každé větší město svého biskupa mělo. Po zrušení latinského císařství v Palestině osířela stolice patriarchální Jerusalemská a svatou Stolicí odtud jen titulární patriarchové byli jmenováni. Péče o katolíky na východě roztroušené připadla učeníkům svatého Františka Assiského, kteří po 500 let s pravou apoštolskou hrdinností svatá místa udrželi se snažili. Střežili a duchovní správu vedli. Aby vliv schismatiků vždy více ro-toucí obmezil a církvi katolické pevnějšího základu a větší vážnosti poskytnul, povýšil papež Pius IX. roku 1847. Patriarchální stolicí Jerusalemskou znova a jmenoval apoštolského delegata Josefa Valergu tamnějším patriarchou. Patriarchát obsahoval Palestinu a Cypr, z nichž první tenkrát 6241 a Cypr 536 katolíků čítaly. První péči patriarchovou bylo vhodnou residenci na severozápadním konci města vystavěti a základ ke kathedrále s ní spojené položit, seminář k výchování duchovenstva zařídit a kapitolu založit. R. 1866. byla skrovná residence, ve které patriarcha se svými duchovními společně žil, zbudována, stoliční chrám se blížil dohotovení. Kapitolu sestávala ze 4 kanovníků, kteří v okolí jako misijní kněží půs-bili, ze 3 čestných kanovníků a 1 generálního vikáře. Patriarchu Valergu sledovali na stolic: patriarchální Vincenc Bracco (1873). dříve rektor semináře a pak světící biskup, a roku 1889. nynější patriarcha Ludvík Giavi. Valerga postavil patriarchální seminář v Beitdzáli. osadě 20 minut od Betléma vzdálené, s krásným kostelem. Seminář čítal r. 1866. 28 chovanců, sami to arabští jinoši, kteří šestí učitelé na budoucí stav svůj připravovali byli. Od založení patriarchátu až do roku 1866. bylo patriarchou osm nových misijních stanic zařízeno, a sice: 1. Beitdzála, kde je seminář s 355 katolíky; 2. Ramalah. 3 hodiny k severu od Jerusalema se 160 věřícími; 3. Dzifnah s 96 dušemi a 4. Birdzeith s 78 obrácenými; 5. Taibeh se 155 katolíky; 6. Naplus se 7 kat. rodinami; 7. Beitsachur (vesnice pastýřská) s 75 dušemi a 8. Lydda s 35 věřícími. Kromě Beitdzály a Birdzeitu, kde se stavěly kostely, měly tyto misijní stanice jen prozatímní kapličky.

•Kustodia• (lat. = stráž) svatě země, to jest řeholní provincie Františkánů, měla tenkrát v kraji sobě přikázaném (Palestyna, dolní Egypt a Cypr) 27 klášterů a útulků; chrámy jejich byly zároveň farními kostely pro obce latinské, v nichž vedli duchovní správu. Kostel bož-kého Vykupitele v Jerusalemě byl pro obec katolickou latinského obřadu, tehdy 1335 duší čítající, jediným farním chrámem: farní škola s ním spojená navštěvována byla 85 chlapci, kterým Františkáni nejen vyučování poskytovali, nýbrž stravu a obleky udělovali. Šest kněží Františkánů a tolikéž bratrů, kteří v klášteře v chrámě Božího hrobu uzavřeném bydlí, jsou strážci Božího hrobu a obstarávají boho-lužbu. Poněvadž v oné době v Jerusalemě hotelů ještě nebylo, založili Františkáni dvě útulny, ve kterých 100 postelí pro poutníky přichystáno bylo.

Byli tedy Františkáni a latinský patriarchát nově zřízený na začátku let padesátých tohoto století jedini nositelé a sprostředkovatelé života katolického ve svaté zemi, k nimž ještě přichází řád Karmelitánů na hoře Karmelské. Když po válce Krim-ké turecká vláda křesťanům úplnou udělila svobodu, bylo usazování se Evropanů a zakládání nových ústavů možno a odtud počíná v dějinách církevních svatě země nová, početnější doba. S vyučováním a výchováním pohlaví ženského bylo dosavad nepřízní okolností hůře; v ohledu tom mohly jen kongregace ženské patřičně vypomoci. První kongregace ženská v Jerusalemě zavedená byla kongregace sester zjevení sv. Josefa. Účelem této kongregace, roku 1833. ve Francii baronkou Viillardovou založené, jejíž dům mateřský jest v Marseilli, je vyučování a výchování mládeže ženské a opatrování nemocných. Nemocnice sv. Ludvíka r. 1856. patriarchou zařízená vedena byla tenkrát 5 sestrami, které nemocným pomoc a léky udělovaly. Nemocnice tato měla 12 postelí pro mužské, 8 pro ženské a 4 pro osoby lepších stavů. Dívčí škola trojtřídní s ní spojená pod řízením 7 sester. byla od 120 děvčat bez rozdílu vyznání navštěvována, k nimž připočítí dlužno ještě 12 sirotků, jimž se v klášteře úplného zaopatření dostalo. Kromě toho měla kongregace v r. 1866. v Bellémě

dvoutřídní školu s 200 dětmi a 4 sestrami, v Jaffě divčí školu trojtrídní s 80 dítkami a 5 sestrami, v Saidu trojtrídní školu a sirotčinec s 60 dítkami a 9 sestrami a v Alepu jednu školu.

Druhá kongregace r. 1856. Alfonsem Marii Ratisbonnem v Jerusalemě zavedena. Účelem této kongregace od obráceného Theodora Ratisbonna r. 1842. v Paříži založené, totiž kongregace Panny Marie Sionské, jest: vyučování a vychovávání mládeže ženské a práce při obrácení dětí Israelských. Napřed zařídil v najatém domě sirotčinec v Jerusalemě a druhý ve sv. Janu „na pohoří.“ Břzy se mu podařilo místo náměstí „Ecce homo“ (lat.: Ejhle člověk) koupit získati a ihned přikročil ku stavbě kláštera a překrásného kostela, jež oba r. 1866 ještě nebyly dokončeny; 9 klášterních panen řídilo tehdy ústav ten. R. 1895. byl sirotčinec ve sv. Janu s kapličkou hotov, kde 8 sester 50 dítek osiřelých vyučovalo.

Roku 1855. byla kongregace „pani Nazaretských.“ roku 1822. ve Francii založená, v Nazaretě samém zavedena. Účelem její jest, v tichém ústraní dle příkladu svaté rodiny zbožnému a prostému vychování mladých dívek a vyučování chudých dítek v hospodářství a ženských pracích se věnovati a kr. mě toho také nemocné opatrovati. Vedle Nazaretu má tato kongregace také v Kaifé a v Akfé po jednom domě se školou a v Chef-Amaru školu filiální.

Abý sirotci v Palestýně křesťanského vychování a vyučování řemeslnického nepostrádali, založil kanovník B-l'oni roku 1863. v Betlémě a Beitdžale dva sirotčince, z kterých každý 12 až 14 osiřelých hochů přijal.

Všech prostředků zbaven, spoléhaje jen na Prozřetelnost Boží. shromazďoval děti sobě svěřené kolem sebe, najal dům a vyučoval je, děti však různými malými pracemi snažily se něco vydělati. Když následkem cholery roku 1865. nouze ještě větší nastala, chopil se zhouze tento kněz. poněvadž již dům svůj udržeti nemohl, hole poutnické, aby milosrdenství katolíků v Itálii, Francii a Belgii pro své sirotky získal. Navrátil se, koupil dům dosud najatý, zvětšil jej, zřídil dílnu a kapličku a povolal k obstarávání domu sestry sv. Josefa, které již v Betlémě

dům měly. Tím byl základ k sirotčinci položen.

K podporování chudých založen roku 1852. v Jerusalemě spolek sv. Vincence, jenž tenkrát 20 členů měl; k tomu byl tu ještě spolek mládenčů a panen se 40 členy. K zaopatření poutníků a poskytnutí jim přístřeší po-taven vedle dvou útulků františkánských rakouský dům poutnický na cestě křížové a roku 1863. účel svému odevzdán. Roku 1856. odstoupeny od vysoké porty Francii zbořeniny opatství sv. Anny z doby křížácké, která ihned se stavbou nádherného toho chrámu začala.

Řekové katolíci postavili od roku 1836. až do r. 1847. blízce brány Jaffské útulek s kostelem, který jest zároveň farním chrámem pro 70 katolických Řeků; škola s ním spojená čítala 12 až 16 dětí. V útulně mohlo na 200 poutníků přijato býti. Katolíci Arménové, sestávající tehdy z 5 rodin, koupili r. 1860. pozemek na cestě umučení, který třetí a čtvrté zastavení v sobě uzavírá, a postavili prozatím kapli s útulnou pro poutníky.

2. Stav církve katolické r. 1897.

Latinský patriarchát dosáhl v této době pevnějšího základu a přirůstku misii i věřících. Nový chrám patriarchální dokončen; nádherný nový hlavní oltář darován císařem Františkem Josefem I., též budova patriarchální vystavěna, tak že r. 1892. patriarchální seminář z Beitdžaly do Jerusalema přenesen býti mohl. Počet katolíků patriarchátu latinskému podřízených obnášel r. 1866. na 6000, nyní obnáší na 13.000 duší. Patriarchální seminář, jenž duchovenstvo pro misie potřebné vyučuje a vzdělává, nalezá se v zimě v Jerusalemě, letního času v Beitdžale a čítá nyní 26 chovanců, z rodu vláského, 2 nizozemského, 1 arménského, druzí jsou domorodí Arabové. Misijní stanicelatinským patriarchou v Jerusalemě založené (8) nezvětšily se jenom, nýbrž vzrostly také počtem na 26. Tyto stanice misijní po svaté zemi s té i oné strany Jordanu roztroušené mají účel, nejen katolíků v osadách roztroušeným duchovní správu sprostředkovati, nýbrž i obrácení četných Řeků schismatických, mezi Turky žijících, připravovati a ulehčovati. Nejvíce stanic misijních má jediný

byť i často skrovný kostel a školu s ním spojenou; ze škol mnohé sestrami svatého růžence jsou řízeny.

Patriarchální duchovenstvo čítá nyní 45 kněží a sice 25 domorodých a 20 cizích, 9 totiž Vlachů, 6 Francouzů, 1 Hollandana, 1 Poláka, 1 Maltezaka, 1 Georgiana a 1 Cařihradana.

Misijní stanice patriarchátem zarízené ve svaté zemi. jsou dle udání patriarchálního tajemníka tyto: A) Judea: 1. Beitdzala s 402, 2. Beitsachur s 137, 3. Džifneh s 170, 4. Ramalah s 300, 5. Ain-Arik se 46, 6. Birzeith se 178, 7. Taibeh se 256, 8. Keft-Malek s 18 a 9. Gaza se 70 katolíky. B) Samaria: 1. Naplus se 135, 2. Kafidia se 105, 3. Nusgebil se 94, 4. Zababde s 275 a 5. Om-el-Fahem s 98 dušemi. C) Galilea: 1. Jaffa u Nazaretu se 174, 2. Kéne

s 303, 3. Chef-Amar se 126, 4. Giungiar s 38 dušemi. D) Za Jordanem: Salt se 640, 2. Fehes s 217, 3. Madaba s 258, 4. Karak se 417, 5. Hosson s 220, 6. Angelun se 110, 7. Angiara s 8 a 8. Kmemin s 98 katolíky.

•Kustodia• (stráž) františkanská sv. země vykazuje v době této veliký pokrok. Za podpory sbírek jenerálními komisariáty v různých zemích podniknutých bylo možno, nové stanice misijní zříditi, kostely a kláštery postaviti, rozšířiti aneb opravit, mnohé svatyně získati a důležitá místa koupiti, než by to všechno do rukou schismatiků přišlo. •Kustodia• svaté země obsahuje 49 klášterů s asi 420 členy řeholními, již duchovní správu vedou mezi 74.000 katolíky a 32 s ol chlapeckých s 3260 chlapci, a 12 škol dívčích s 1260 dívkami vydržují.

(Přístě dále.)

Zprávy z misii katolických.

Podává *Al. Kotyza*.

Přední Indie. (Zemětřesení v severovýchodní Indii.) K hladu, moru a choleře přidružuje se čtvrté zlo: zemětřesení. Zemětřesení navštívuje Indii jenom pořádku, ale tentokrát severovýchodní území Indie nemálo postrašilo. Před námi leží list z Kalkuty ze dne 14. června, den po zemětřesení vydaný. Poněvadž zemětřesení i tiskárnu, kde list ten se tiskl, ohrožovalo, musely stroje býti vyneseny, a list pod širým nebem dokončen. Řádky jsou zpřevraceny a zpřehybány, jakoby i ony se byly tráslý. Tento přírodní zjev nastal večer 13. června o 5 hodinách, 4 minutách a 24 sekundách tak náhle, že jej nikdo ani nepředvídal. Bez předchozího hukotu podzemního počala se země chvěti, tak že i nejsilnější stavení v základech byly otřeseny. Vše k smrti ulekáno títilo se na ulici a patřilo s nevýslovnou úzkostí na své příbytky, jež sebou zmiřaly jako domky z karet. Škoda, kterou způsobilo zemětřesení v samé Kalkutě, jest ohromná.

Devět desetin domů jest buďto docela zničeno, neb povážlivě poškozeno. Také kat. misie belgických Jesuitů jest velmi porouchána; mezi jiným zřítíla se věž katedrály a kostel Božského Srdce Páně jest zříceninou. Lidských životů poměrně zahynulo málo. Smutné zprávy přicházejí také z Bonares, Dardšeling, Dakka, As-sam a z jiných měst a území. Železniční spojení jest dílem přerušeno, krásná a nákladná pohorská dráha Assamská i s průkopy velmi poškozena. Assam, kde má družstvo Božského Vykupitele svou misijní stanici, jest nejvíce navštíven a tamní kvetoucí čajový průmysl na dlouhá leta zničen. Ještě nám scházejí bližší zprávy od misionářů. Pouze biskup z Dakky, msgr. J. Hurth dopsal nám hned po pohromě:

•Dakka, 13. června 1897. Čtená redakce! Hrozné zemětřesení zničilo zde včera večer kolem 5. hodiny mnoho domů, mezi nimi i náš dům sester s útulnou pro dívky a katedrálu. Všechny budovy

města jsou více méně poškozeny. Velmi nesnadno jest všechny lidi bez přístřeší někam ubytovati a čas dešťů se právě dostavil. Mnoho lidských životů zahynulo a mnoho neštěstí se přihodilo. Naši lidé vyvázli alespoň chvála Bohu se zdravou kůží. — Zprávy z misíí scházejí. Doprava zastavena. Časté otrěsy země děsí lid. Tak hrozné zemětřesení jistě veliký kus země zachlíválo a proto jsem připraven na špatné noviny. Můj boj a nynější stav snadno pochopíte a proto doufám, že mi svou blahovůli v tomto navštívení zachováte † P. J. Hurth.

Syrie. Ze zpráv o působení francouzských Jesuitů v syrské misii vyjímáme toto:

V ohledu náboženském připravuje se zde převrat, jenž nám nepůsobí radosti. Smutné národohospodářské poměry přinucují katol. Syry a Maronity stěhovati se do Ameriky. Kromě toho jest pilná propaganda protestantských sekt, a poslední dobou také ruská velice nebezpečná. Ruská vláda chce očividně z politických ohledů čím dál tím více půdy nabytí, a dovede k tomu náboženskou příbuznost s východními rozkolníky velmi chytře využítkovati. Katolické misii daří se zde v ohledu školském dosti špatně, poněvadž Rusové a protestanté vládnou hojnějšími peněžními prostředky. Přes to všechno však zde katolických škol dosti přibývá. Další potěšnou okolností jest stále rostoucí vzdělanost domácího duchovenstva, neboť vzdělané a řádné duchovenstvo jest nejmocnější baštou proti bludům a rozkolům. Dorost zdejšího duchovenstva nabytí dilem v Římě, dilem v Paříži a dilem také v různých národních ústavech dobrého

vzdělání. Avšak dosud neprospívají tyto dobré síly duchovní správě, jsouce v různých vzdělávacích ústavech ponějvíce zaměstnány. Venkovské duchovenstvo jest ještě ze staré školy, to jest velmi chatrně vzděláno. Aby se tomuto nedostatku odpomohlo, zavedli zde Jesuité tak zvané farní konference. V sedmi střediskách schází se veškeré duchovenstvo, světské i farní, řeckého i maronitského ritu, týdně neb za čtrnáct dní. Duchovním čtením o povinnostech a ctnostech kněze a duchovního správce se schůze zahajuje. Na to probírají se otázky z věrouky, mravouky a konečně také některé případy z pastorační působnosti kněžské, jež byly dle národu OO. Jesuitů někým vypracovány. Užitek těchto konferencí jest velmi veliký.

Z university Beirutské se sděluje, že některá díla, mezi jiným Menaisu (martyrologium) řecko-melchitského ritu a syrsko-arabská mluvnice právě vyšly tiskem. — K pohodlí studujících lékařství, již v Beirutu samém nabývají, byl zřízen hned u fakulty konvikt (stravovací ústav) pod vedením bratří Maristův. Každý student má zde svou pěkně zařízenou světnici. Mladí páni jsou zde vázání pevným, dobře zřízeným domácím řádem, což jest pro jejich studium jakož i mravné chování nemálo prospěšno. Za předsednictví universitních profesorů bývají zde dvakrát týdně věde. ké rozpravy a pokusy. Lékařské oddělení university bylo novým operačním sálem a laboratoriem rozšířeno. Mariánské sdružení bylo výhradně pro mladé kandidáty lékařství zavedeno, aby také náboženský duch mezi nimi byl pěstován.

„Katol. misie.“

Večerní nálada.

Jen tichý vánek vzduchem táhne
a chladí zem, jež vedrem práhne.
Kol mýr a ticho sladké dýchá.
Buď, duše moje, ó buď ticha!

Noc sklání se a zemi chladí...
Cos' duši v tesknou notu ladí...
Tak teskno mi a přec tak milo,
jak jaro by se v nádra lilo.

Jakub Pavelka.

Milodary božského Srdce Páně.

Z Oslavan. Plním slib svůj a vzdávám díky nejvroucnější! Budiž ctěno a veleno nejsv. Srdce Pána Ježíše, přecistě Srdce Panny Marie jakož i chválen a ctěn buď sv. Josef, svatý Antonín Pad. divotvorce této doby a svatá Anna. Modlitba má byla vyslyšena. A. V.

Z Bránkovic. Vzdávám srdečné díky neposkvrněné Panně Marii sv. Hostýnské a sv. Josefu, že jsem z nemilé záležitosti vyprostěna byla, což veřejně oznamuji. Máti Boží divy tvoří. Než jsem vykonala svou, ačkoliv nedokonalou pobožnost, již jsem milostí a vyslyšení došla. S.

Z Bechyně. N. N. vzdává božskému Srdci Páně a neposkvrněnému Srdci Panny Marie vroucné díky za uzdravení nemocné sestry, též budtěž vroucné díky vzdány sv. Josefu a sv. Antonínu Paduanskému!

Od Neveklova. Již mnohokrát ve svých potřebách a nesnázích utekl jsem se pod ochranu nejsv. Panny Marie usta-

vičné pomoci a slibil jsem, že budu-li vyslyšen, uveřejním to ve „Šk. B. S. P.“. Konaje vždy 9denní pobožnost, byl jsem vyslyšen a vše obrátilo se k dobru mému. Začez nyní díky vzdávám blah. Panně Marii ustavičné pomoci. a každému odporučuji, aby se ve svých potřebách utíkal k této přemocné Orodovnici.

J. D., studující.

Od Král. Městce. Vzdávám nejsrdečnější díky božskému Srdci Pána Ježíše a bl. Panně Marii, sv. Josefu a svatému Antonínu Pad. za prokázaná dobrodini, jichž vícekrát jsem obdržela na přimluvu jejich. Osvědčila se na mne slova Spasitelova: „Tlucte a bude vám otevřeno!“ Protož volám k vám, čtenářové a čtenářky: Jděte všichni jak mladí tak staří, panny i mládencové, manželé i manželky k nejsv. Srdci Páně! Nikde nenajdete tolik útěchy a občerstvení duši, jako u Pána Ježíše. Jen to zkuste! R. P.

Zájmy Krista Pána v různých zemích.

Podává Placidus Buchta.

Řím a Itálie. Okružní list sv. Otce Lva XIII. k nejd. episkopátu o Mariánském růženci nedávno vydaný poukazuje k tomu, jak veledůležitá jest, veřejně i soukromě nejbl. Marii uctívati zvláště modlitbou sv. růžence. V měsíci květnu zasvětili jsme božské Matce naši květy, nuže zasvěťme ji též s myslí zbožnou na plody bohatý říjen. Dále doporučuje sv. Otec bratrstva růžencová a poukazuje ke slovům svatého Augustina, jenž dí: Kdo dobře umí se modlit, ten dobře umí žiti. Chvály pak a modlitby velice účinné jsou, když od značného množství úst i srdcem se pronášejí. Tu věřící stávají se jinými lidmi, tmy ubývá a světla viry katolické přibývá. — „Pol. Corr.“ oznamuje z Říma, že zpráva, jakoby papež pracoval na encyklice ve prospěch křesťanských demokratů, není správná. Jest prý sice možno, že sv. Otec uveřejní list o hnutí křesťansko-socialním, ale

nikoli, aby ho podněcoval, poněvadž prý je revoluční povahou, kterou přibralo na sebe v některých zemích, znepokojen. Jest prý sice pravda, že křesťanství sociálové bývají nabádáni od několika římských kardinálů, ano i prelátů Vatikánských, ale sv. Otec zachovává vůči této straně vždy velkou rezervu. Tvrzení, jakoby ji podporoval a podněcoval, jest překrucováním pravdy. K tomu sluší dodat, že křesťanský socialismus Lva XIII. jest ovšem něco naprosto rozdílného od křesťanského socialismu, po případě demokratismu, jak mu tu a tam rozumí některý soukromý politik, který chce býti reformátorem. Ten, kdo se obmezí na program sv. Otce, zajisté nalezne příležitost vykonati kus velmi záslužné práce. Kdo půjde dále, a to snad jen z toho důvodu, aby mohl konkurovati s agitátory sociálně-demokratickými, přesvědčí se záhy, že se dostal na cesty neschůdné,

a že zejména konkurence se sociálními demokraty napodobením jich taktiky, jest nemožna. — Patnáctý katolický sjezd Itálii byl obdáván ve dnech 30. a 31. srpna a 1., 2. a 3. září v Miláně. Město sv. Ambrože hostilo v tu dobu katoliky všech vrstev, kteří se sešli v metropoli Lombardie, aby na jevo dali své přesvědčení katolické a v něm navzájem se povzbudili. Čestným presidentem sjezdu byl J. Em. kardinál Ferrari. Episkopát byl zastoupen velmi četně. Práce sjezdu byla rozdělena na pět sekcí: všeobecná organisace a akce katolíků křesťansko-sociální, výchov a vyučování, tisk, umění křesťanské. — Katolický život probouzí se ponejvíce v Itálii severní, kde se také dosud katolici skutečně dodělali úpěchů největších. Co jest příčinou toho? Dopisovatel „Köln. Volkszeitungu“ píše o statistice spolkové v severní Itálii. V Piemontsku jest farních jednot 578, jinoušských 113, záložen 88, dělnických spolků 133 a jiných spolků katolických 435. Zde vychází jeden katolický denník. V Lombardsku jest: 639 farních jednot, 96 jinoušských, 108 záložen, 350 dělnických spolků, 3 denníky katolické. V Benátsku: 826 farních jednot, 336 jinoušských, 400 záložen, 236 dělnických spolků, 4 studentské spolky, 17 časopisů. V Ligurii: 91 farních jednot, 47 jinoušských, 10 záložen, 105 dělnických spolků, 65 různých katolických spolků. Pozoruhodno, že není statistického výkazu o spolcích v Itálii střední a jižní. Tam jest spolků daleko méně. V Toskáne propadl lid lhostejnosti, v jižní Itálii oblibuje si okázalé slavnosti, na nichž přestává a myslí, že vykonal dosti. Tak jest tomu i v Římě, ač jsou zde lépe organisované spolky. Jest povšechná známka křehkosti lidské, že se lehce poddáváme slavnostem zevnějším a zapomínáme na činnost nutnou a hlavní. — Dle sdělení „Italie“ vydal Rudini okružník ke všem prefektům, ve kterém jim nařizuje, aby proti všem „klerikálním“ spolkům, jež sledují snahy státu nepřátelské, vystupovali s toutéž přisností, jako proti socialistům a anarchistům. V jiném cirkuláři vyzývá, aby proti pořádným politickým schůzím „klerikálů“ v kostelích zakročovali dle ustanovení zákona disciplinárně. Okružník

tento zajisté nejlépe dokazuje, že hnutí katolické počíná býti vládě nebezpečno. K vydání jeho přispěl nepochybně nejvíce skvělý průběh katolického sjezdu v Miláně. Celkově vypadá toto opatření jako malý boj kulturní. Lze však doufat, že pronásledování dodá hnutí katolickému ještě větší moci, nežli samo sebou již má.

Rakousko. Ve Vídni udál se rázný případ, že starosta Dr. Lueger propustil pět mladších učitelů pro jejich nezřízené rejdy sociálně-demokratické. Dá se mysliti, že příslušné listy spustily ihned bezúzdnou vřavu a řádění proti tomuto kroku vídeňského starosty. První, kdo proti tomuto štvání se rázně ozval, bylo shromáždění křesťanských žen, které vyslovily pevně přesvědčení, že všechny křesťanské matky jsou s nimi za jedno, když se slavnostně ohrazují proti tomu, aby výchov svých dětí musily přenechávat mužům, kteří za nic nepovažují základní zásady všeliké vychovatelské práce: „Náboženství, národnost a lásku k vlasti“ a holdují snahám sociálně-demokratickým. Na konec shromáždění ujal se slova přítomný Dr. Lueger a ujišťoval, že bude vždycky hájiti zásady křesťanského občanstva, byť zuřil proti němu sociálně-demokratický a židovsko-liberální tisk sebe více. — Ve vlastech našich česko-moravských jsou prý občanské snahy a pohrby celkem velikou vzácností. Tak stěžuje si „Ruch“. Tímto naši pokrokáři přiznávají, že všechna jejich dlouholetá činnost na český národ nepůsobí. Je to rozhodné svědectví, jak těžko umírá se člověku bez kněze a bez Boha. Marné jsou proto snahy pokrokářů, národ v nevěru neuvrhnou! Na základy křesťanství všechny jejich prostředky a práce nedosáhnou!

Německo. Malý kulturní boj začal v Badensku o arcibiskupství Freiburgské. Zesnulý arcibiskup Roos vyvolil si za světitelého biskupa Dra. Knechta, známého spisovatele a pedagoga. Nyní se jedná o nástupce, kterým by dle přání kapitoly měl býti Dr. Knecht, osoba výtečná, ale v Karlsruhe neoblíbená jednak proto, že byl za světitelého biskupa zvolen bez svolení vlády (která k tomu však nemá práva), jednak že je konvertitou (rodina jeho vrátila se v dobách dětství Knechtova do církve), ale hlavní příčina jest, že jest

oddán Římu. Vláda v Karlsruhe vymlouvá se na formální chyby při podání návrhu, aby zakryla skutečnou svou nenávisť. Kvete totiž dosud v Karlsruhe zásada, že vládě nejmilejším jest biskup, který je samostatný proti Římu a ostrý proti demagogickému kněžstvu „nižšímu“.

Anglie. V Londýně, ba po celé Anglii vzbudila následující událost milé vzrušení mezi katolíky. Jistý hodnostář anglikánský, zapřísahlý nepřítel katolicismu, psal knihu: „Jakub I. v Římě“, v níž docela popustil uzdu své nenávisti naproti katolické církvi a papežství. Spisovatel chtěl zaslati své dílo v drahocenné vazbě královny Viktorii, ale k velikému překvapení obdržel list od sekretáře Jeho Veličenstva tohoto obsahu: „Jest mi líto, že není mi možno předložiti vaše dílo Jeho Veličenstvu, následkem čehož si dovoluji vám oznámiti, že dotčený spis vám zasílám zpět.“ „Osservatore Romano“ připojuje: „Jak mění se časy, vlastně jak mění se věci; jedině církev Ježíše Krista a Jeho Náměstek nemění se nikdy! Proto mění své smýšlení jejich nepřátelé, pozorující nezměnitelnost jejich učení a jejich autority.“

Dánsko. Katolíci danští, ač jsou v menšině, činí proto přece utěšené pokroky. Každý rok zaznamenává se na 200 návratů do církve katolické, a to hlavně v kruzích vzdělanců a tak zvaných vyšších. I rolnictvo dánské dává zřejmě na jevo účtu k misionářům katolickým. Největší naklonenost k církvi katolické jest pozorovati na ostrově Seelandě. Ve-

likou překážkou při obrácení je vzdálenost od kostelův a kapli katolických. Na svátky svatodušní udílel na tomto ostrově svátost birmování nejdp. biskup Kodaňský. Mezi birmovanci bylo 100 konvertitů, mezi nimiž nejpozoruhodnějším byl básník a spisovatel Jörgensen, který těší se výtěčnému jménu.

Norsko. Sv. Olaf uvedl křesťanství na poloostrov Skandinávský. Uctíván byl lidem jako apoštol ovšem až do 16. století, do tak zvané reformace. Letos při oslavě výroční jeho památky litoval básník Björnson nejvíce toho, že „reformace“ vymýtila účtu Panny Marie a uctívání sv. Olafa. Universitní professor Sars pak řekl ve slavnostní své promluvě: „Skutečně jsme více spřízněni s těmi, kdož vystavěli katedrálu ve Trondhjem, než s těmi, kdož ji vyloupili a používali za chlév koňský.“ Slavnost sv. Olafa konala se pod širým nebem jako slavnost národní, za kterouž příčinou napsal protestantský list „Nordland“: „V den národní oslavy chceme katolickému světu ukázati, že Norsko ve snaženlivosti náboženské daleko pokročilo, aby mohlo znova přijati staré tradice a oslavovati hrdinu, kteréhož protestantismus oloupil o jeho slávu jen proto, že byl katolikiem.“ Tak se znenáhla děje na straně protestantů změna smýšlení ve prospěch pravé církve Kristovy.

Radost.

Jmět zpívat jako skřivan —
oj, vy černé lesy, háje,
dnes byste se zpěvem třásly,
jak to ve mně zvučí, hraje!

Nic tak srdce nepotěší,
jako dílo, když se zdaří!
Jak mi líto ubožáků,
v zahálce jež dny své maří!

Jaká radost: sepat ruce,
vroucné řici: „V tomto díle
dávám Ti své srdce, Bože!
a co chybí — odpust' mile!“

Jak bych zpíval, jak bych výskal!
Že však mi to není dáno,
šťěstí moje jen v mých nádrech
zůstane mi uschováno.

Jakub Pavelka.

Umírající.

Co jest život člověka? Krátké pobyty na této zemi, krátká pouť přes tento život do věčnosti. Dobře di svatý apoštol Pavel, že nemáme zde místa zůstávajícího, ale budoucího hledáme. Jeden zde pobude déle, jiný kratěji, jak každému Pán života byl ustanovil. Jedni dokončí pouť vezdejší šťastně, šťastně také překročí prah věčnosti, jiní opět skončí život nešťastně a bědují po celou věčnost. Velmi mnoho záleží na tom, jak jest člověk živ na světě, ještě více však záleží na tom, jak skončí tento život svůj, neboť od posledního okamžiku závisí celá věčnost.

Proto zaslouží jistě vzpomínky naši všichni ti, kteří každodenně s tímto světem rozloučiti se musí. Ano, umírající potřebují nejvíce naší pomoci, naší modlitby, a zvláště tento měsíc máme těmto ubohým svou lásku a přimluvu věnovati. I počet umírajících zasluhuje, abychom tím vroucněji za spásu svých spolubližních denně se modlili. Ze 14—15 set milionů lidí, kteří na této zemi žijí, umírá denně asi 100.000. Mezi těmito umírajícími jsou ovšem rozliční, od nemluvněte sotva narozeného až do starce stříbrovlasého. Za veliký počet nemluvnat a malých dítek máme se modliti, aby je smrt neuchvátila, než dosáhnou milosti křtu svatého. Mnoho, velmi mnoho z těch 100.000 lidí, kteří denně se smrti zápasí, nachází se ve stínu nevěry, bludařství. Po celý život postrádali útěchy svaté viry a i nyní v posledním boji není kněze u smrtelného lože jejich, nemají svátosti, kterými by posílnění býti mohli. Prosme tedy nejdobrotivějšího Boha za jeho mocnou milost, aby aspoň v poslední chvíli tyto nešťastníky osvitil, aby aspoň v poslední chvíli dobrý pastýř své ztracené ovečky před záhubou zachránil a z jenu pekelného vysvobodil.

Mnoho z 100.000 umírajících je hříšníků. Hříšník jinak žije než spravedlivý. On si říká: »Zhrěšil jsem, a co se mi stalo zlého?« Než Boží mlýny melou pomalu, ale jistě. Pjijde i hříšník jednou ku konci života. Nyní ovšem jinak myslí než dříve, jinak soudí o životě minulém v poslední hodině své než dříve v lehkomyšlnosti, kdy jen pro svět a jeho radosti smysl měli a domnívali se, že tu věčně budou žiti. O věčnost se starati ani jim nenapadlo, na konec nikdy nevzpomněli. Mysleli, že času dosti. až konec nadejde. Nyní na smrtelné posteli vidí za sebou život nekajicný, plný hříchů, před sebou věčnost, nad sebou Soudce spravedlivého a pod sebou propašť pekelnou. Necht se i nad těmito Pán smiluje, aby ještě aspoň v této nejvážnější chvíli se obrátili, pokání činili a zachránění byli pro šťastnou věčnost.

I spravedliví boji se smrti jak pro nastávající soud, tak i pro veliká pokušení od zlého ducha, který právě v této chvíli co nejvíce usiluje, aby duši spravedlivého dostal do své moci, a někdy bývá takové pokušení od Boha na spravedlivého dopuštěno, aby osvědčil ctnost svou, překonal tento boj a tím větší měl zásluhu. Prosme tedy i za spravedlivé umírající nejlaskavější Srdce Pána Ježíše, aby ve spravedlnosti setrvali až do konce, aby spravedlivé jsouce živi, též v milosti Boží zemřeli.

Ano, za všechny umírající se modleme, aby všem dobrotivý Báh v této poslední chvíli milosti svou přispěl k pomoci, zvláště aby mohli v čas zaopatření býti svatými svátostmi. Jako sestoupil Pán Ježíš s nebe na zemi, aby trpěl a umřel na kříži za všechny, tak at opět nade všemi se smiluje, nad hříšníky, aby život měli, nad spravedlivými, aby život měli ještě hojněji.

Modlice se za jiné, nezapomínejme na sebe. Vzpomínka na umírající naše spolubližní pamatuje také nás, abychom byli připraveni; neboť nevíme ani dne ani hodiny, kdy přijde Syn Boží. Nikdo neví, zdali nebude také náležeti k těm umírajícím, za které se právě modlí. Připravujeme se na smrt skrze život. Jak člověk žije, tak umírá, či jak vůbec se říká, jaký život, taková smrt. Uměti dobře umřiti jest umět dobře živu býti. Jdeme k Srdci Ježíšovu; na tomto Srdci Páně

dobře jest umřítí. Následujeme Pána v živobytí, nesme za ním kříž. pak dosáhneme též milosti, abychom s ním na kříži umřeli, umřeli smrtí blaženou.

Budeme-li tak činiti, působíme ještě jiné dobro, totiž staráme se o dobrou smrt jiných. Více než slova poučení a napomenutí, více ještě než slova modlitby, působí skutek dobrého příkladu právě křesťanského a nábožného života.

Můžeme ještě jiný dobrý skutek vykonati, abychom spolublížním k dobré smrti nápomocni byli: starejme se, aby nemocní v pravý čas zaopatření byli svatými svátostmi. V čas totiž, dokud nemocný jest při zdravém rozumu a dobré paměti. Je to úplně mylná domněnka, že by zaopatření svatými svátostmi urychlilo člověku smrt; naopak poslední pomazání ulehčuje nemocnému, a ulehčit jemu Pán, a je-li ve hříších, budou mu odpuštěny. A jestliže poslední pomazání nevrátí vždy zdraví nemocnému, protože tak lépe jest někdy pro spásu duše, dodá mu síly k poslednímu boji. Rozhodně musíme se opřít proti těm lidem, kteří úmyslně zabraňují knězi cestu k nemocnému, kteří nepřejí nemocnému poslední útěchy a nechají v zoufalství umírat.

Na Srdci Pána Ježíše dobře jest umřítí. Kdo umírajícího přivede skrze přijetí svatých svátostí Srdci Ježíšovu blíže, vykonal skutek apoštolský. Modleme se vroucně za umírající.

Obětování úmyslu denního.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě po celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za umírající, aby v čas zaopatření byli, a na všechny úmysly, jež doporučený jsou na tento měsíc a na tento den členům apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš českoslovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. 1891.)

Svatý Michaeli archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Úmysl v prosinci: Mísie ve farnostech.

Božské Srdce Pána Ježíše udělí těm, kdož po devět měsíců vždy na první pátek ke stolu Páně přistoupí, milost lítosti před smrtí a bude jim v poslední hodině útočištěm. Bl. Markéta.

Kristova koruna.

en věnec z trnů spletený
zřím ještě na Tvé skrání;
Tvé čelo krví zbarvené
se dosud v muce sklání.

Vždyť zloba světa celý čas
spleť ostnů dále vrází,
a hlava Tvoje přesvatá —
ta trpí — neprekáží.

Jen někdy ruka útrpná
Ti sejme ostré hloží
a na svou hlavu za Tebe
ji na čas krátký vloží.

Tu úsměv svatý zalétne
v ráz na Tvou zmdlelou tváři,
a oko aspoň krátký mžik
přec leskem slasti září.

Však nově kvačí zlobný dav,
v Tvůj vlas zas ostny vtiskne;
a když se zchmuří Tvoje tvář,
jen nad svým dílem výskne.

Kdy přec tu palnou korunu
lid Tvůj Ti sejme s hlavy
a věnce z květů vděčnosti
v Tvé čelo svaté vstaví?

Tajemství neposkvrněného Početí Panny Marie.

do pochopil význam slova: »Dědičný hřích« a slova: »Milost Boží«, ten rozumí zajisté také dobře, co dnešní slavnost neposkvrněného Početí blahoslavené Rodičky Boží znamenati má, a není mu hádankou, proč církev katolická svátek tento tak slavně světí a proč slavný papež Pius IX. blahé paměti víru v neposkvrněné Početí Marie Panny za článek víry katolické slavně prohlásil (r. 1854.). Prohlášením tímto se nám ovšem nic nového k věření nepřekládá, nýbrž toliko víra v neposkvrněné Početí od věků v církvi chovaná se ústy nejvyššího učitele církevního za článek víry Bohem zjevený a tedy víry naší hodný prohlašuje.

Početi Marie Panny jest prvopočátkem jejího bytí, jejího života, a sice počátkem, jenž důstojný byl jejího napotomního neposkvrněného a přesvatého života. Kdežto prvopočátek každého člověka poskvrněn a zohyzděn jest hříchem dědičným, nenalézáme u Marie Panny skvrny této ani v míře nejmenší, ba prvopočátek její byl plný milosti a lásky Boží, tak že již tehdy pravdou bylo, co později anděl z rozkazu Božího k ní pravil: »Milosti plná«.

Svátek neposkvrněného Početi blahoslavené Panny Marie zaujímá mezi svátky Marianskými místo první, neboť význam jeho jest základem a příčinou vši její vznešené důstojnosti a nevýrovnané svatosti. Proto zastavme se poněkud dnes u tohoto tajemství vznešeného a rozjímajme něco málo o něm ku cti neposkvrněné Panny a k užítku našemu duchovnímu. Naučíme se znova velikost Mariinu znáti a také onoho pokladu, jenž vlastně Marii tak bohatou ctnostmi učinil, milosti Boží, více si vážiti a po ní bažiti. Neboť jenom milost Boží zušlechťuje nás, potěšuje srdce naše, vsévá v duši semeno života věčného; bez milosti Boží nejsme ničím a nemůžeme také pro pravou velikost naši na zemi a věčné blaho nic činiti.

My všichni bez rozdílu zhřešili jsme v Adamovi, tak učí nás svatý Pavel (k Řím. 5, 12), proto také uvalil na nás tento hřích záhubné následky. Kletba Boží, která stihla hřích Adama a Evy v ráji, kletba tato tíží každého člověka přicházejícího na tento svět. Jako otrokům vpáleno bývalo znamení páново žhavým železem na čelo, tak vpáleno je znamení nemilosti a hněvu Božího v duši každého tvora rozumného, ba i tvory nerozumné stihla kletba Boží; to vše následkem a za trest onoho hříchu prvopočátečního. Proto vzdychá celé stvoření, trpí a umírá pod tíží kletby této, jenom jediná duše ne, ona od Boha vyvolená a od skvrny hříchu ochráněná duše Marie Panny. Svatá víra naše praví nám: »Maria jest vzhledem k zásluhám Ježíše Krista, Spasitele světa, Syna jejího, prosta vši skvrny hříchu prvotného.« Nikdy, ani na okamžik nepropadla duše její moci ďáblově, jediná mezi všemi vešla v život tak čistá, Bohu milá, jako byla duše prvních lidí po stvoření, nežli se hříchu dopustili. Maria jest »vyvolená jako slunce«, vyvolená ze všech tvorů jediná, je zázrakem Božího milosrdenství a lásky již v početi svém. Jaká to útěcha pro veškeré pokolení lidské, jaká to blahá naděje! Konečně jednou zasvitla hvězda, která leskem svým protrhla tmou, konečně jednou vešel v život lidský tvor, jenž nebyl poddán všeobecné zkáze a nevzdychal ve tmě smrti hříchu! Ó jak svaté to tajemství, jak převedbný to okamžik! Neposkvrněným Početím Marie Panny zazářila krásná dennice, zvětující příchod slunce, Syna Božího, jenž světlo milosti své rozliti má po veškerém světě. Maria Panna jako krásná dennice zvěstovala lidstvu, že nadešel okamžik, kdy Bůh odejme od něho tmou hněvu svého a obrátí zase jasnou tvář svou světu; proto i celé nebe ptá se s úžasem: »Kdo je tato, která vystupuje jako vycházející dennice, vyvolená jako slunce a hrozná jako šik spořádaný?«

Jaký to div! Vidím v duchu před sebou celý veliký okrslek zemský; země poji se k zemi, moře k moři, říše k říši, avšak všecko úpí pod trestem nemilosti Boží; hrozná slova Boží: »A země budiž prokletá v díle tvém« (1. Mojž. 3, 7) tíží tvorstvo veškeré. Tu pak v odlehleém koutku země započíná se život lidský bez této kletby, život ozářený leskem milosti a lásky Boží. Samo oko Boží, které posud jen hněvivě na zemi zíralo, s potěšením spočívá na krásném tvorů, a nebeští duchové, ač jsou zvykli divům Božím, táží se udiveně: »Kdo je tento

omilostněný tvor? Je to Maria Panna ve svém neposkvrněném Početí. V tomto také již jeví se celý tak krásný a milostuplný život Mariin. Neboť jako nám hřích dědičný se všemi zlými následky již do kolebky naší vkládá základ ke všemu potomnímu pohlouzení, ke všem nedostatkům, ke hříšnosti a slabosti, tak bylo pro Marii Pannu neposkvrněné její Početí základem pozdějších jejích ctností, pramenem vši milosti, již ji nejsv. Trojice Boží zahrnovala. Před Bohem platí jen jediná velikost, to jest velikost milosti. Všecka sláva a vznešenost pozemská není u Boha ničím. Celý svět jest před Bohem jen jako zrunko písku, a všichni národové země jsou před ním jen jako krůpěj rosy, která se leskne na listech. Jediná jen milost obveseluje Srdce Boží, bez milosti té jest člověk i celý svět u Boha pravou nicotou.

Ó jak velikou, jak vznešenou tedy byla Maria Panna v Početí svém před Bohem! Již tehdy požívala milosti v míře nejhojnější. Celá Trojice Boží vylila na ni náplň lásky své. Bůh Otec vidí v ní nejkrásnější dceru svou, již byl vyvolil za Matku Syna svého. Nekonečná velebnost Boží vyzadovala, aby Matka také hodnou byla takového Syna. Jestliže Bůh za hodné uznal pro první lidi, milácky své, krásný ráj stvořiti za obydlí, jak krásnou, jak vznešenou, jak v očích Božích důstojnou byla Maria Panna, již určil Bůh za příbytek Syna svého!

Syn Boží vyvolil si Marii Pannu za Matku svou. Zdaž může býti okrasy, zdaž může býti milosti a lásky, kterou by Syn takový odřekl Matce své nejmilejší? Již tím, že se z ní naroditi ráčil, povýšil ji nade všechny jiné tvory, nade všechny anděle a duchy nebeské a povzněl ji na stupeň hodnosti, již jen velebnost Boží převyšuje.

Duch svatý zvolil si Marii Pannu za nevěstu svou a svatý svůj chrám. Proto vylil na ni Duch svatý. Duch lásky a milosti celou náplň bohatství svého. Z toho můžeme poznávati, jak bohatou statky duchovními byla Maria Panna již v prvním okamžiku živobytí svého v neposkvrněném Početí svém; byla vskutku dílem mistrovským, zárukou všemohoucnosti a lásky Boží.

Radujme se tedy dnes s Matkou naší z významení jejího, jehož se nikomu jinému nedostalo; ale tažme se také: »Čím by byla Maria bez milosti Boží?« I kdyby byla na zemi vše měla, co srdce ráčí, všechno bohatství, moc a slávu světa, bez milosti Boží by nebyla ničím. Jméno její by bylo již dávno upadlo v zapomnutí, sláva její by pobledla a vznešenost její poupadla.

Skrze milost Boží stala se Maria, ač od světa nepoznaná, ač ve světě malá a chudíčka, přece největším a nejslavnějším tvorem Božím na zemi, stala se Královnou nebes a země. Tak mocná jest milost Boží!

Nuže, tažme se, čím jsme my bez milosti Boží? Ničím, pranicím. Celá naše hodnota, celé naše štěstí, celá naše zásluha, zkrátka všechno, co před Bohem ceny má, závisí na tom, zdali máme milost Boží čili nic. Vše ostatní jest vedlejší. Ať jsi milionářem anebo žebrákem, ať učeným či prostým, vznešeným či nízkým, to je všechno jedno, na tom záleží vše, jak umíráš, zdali v milosti Boží čili v nemilosti. Milost tě uvádí do nebe, připojuje tě k zástupu svatých, jejichž Královnou jest Maria Panna; nemilost zavrhuje tě do pekla a připojuje k nepřítelům Božím, jejichž údělem jest kletba a trest. Milost pozlacuje každý tvůj dobrý skutek, byť sebe nepatrnější byl, a Bůh zapisuje jej v knihu života, aby ti odměnil; nemilost okrádá tě o všechno zásluhu skutků tvých, i kdyby byly

sebe lepší. S milostí žiješ pro Boha a spásu duše, v nemilosti pro ďábla a zkažení duše. Ejhle, jak důležitá, jak velenutná je pro nás milost Boží! Ó važme si ji nade všechny poklady světa! Jsme-li ve stavu milosti Boží, hleďme ji rozmnožovati a udržovati, a to modlitbou zbožnou, hodným přijímáním sv. svátostí, dobrými skutky, obcováním mši svaté atd. Ztratili-li jsme ji hříchem těžkým, ó nemaťme času ani na okamžik a jděme k studnici, z níž čerpati můžeme hojnost milosti Boží, jděme ke sv. zpovědi a vyznejme se skroušeně a upřímně ze hříchů svých, a Bůh shledne milosrdně na ubohé hříšníky a pro smrt Syna svého odpustí a na milost přijme. Ó jak užitečná jest proto svatá zpověď! Jakým pak nepřitelem sama sebe je ten, kdo se svatě zpovědi vyhýbá! Odpuzuje od sebe dar, jež mu štědrá ruka Páně podává, dar, jenž jej bohatším činí nad vše bohatství pozemské, milost a lásku Boží!

Ó kéž by neposkvrněná Panna a Matka naše Maria, z jejíhož vysokého vyznamenání se dnes radujeme, nám všem přispěti ráčila mocnou svou přímluvou, abychom v milosti Boží šťastně žili a obzvláště v milosti Boží zemřeli a ji jednou tvář v tvář v nebi spatřili!

Boh. Hendl.

Mše svatá zdroj všeho dobra.

Ačkoli vše, co ve svaté církvi nalézáme a na ni poznáváme, svaté a neposkvrněné jest, přece středisko všeho svatého jest obět mše sv., jenž důstojností a svatostí svou soustřeďuje vše. Proto církev sv. od počátku svého vždy největší váhu na to kladla, aby se mše sv. co nejvíce sloužily a věřící jim obcovali; často poukazovala na hojný zdroj milosti, z něhož čerpali každý by měl, ano i příkázáním ustanovila, aby každý křesťan alespoň v neděli a ve svátek mši svatě obcoval.

Dřevní křesťané arcíř tomu rozuměli, pokladnici tuto využítkovat a milostí čerpat přehojných z pokladnice této; tudíž i nikdy neopomenuli žádné příležitosti. A co naši předkové činívali ve zbožnosti své, známo všem: venkov s městem závodil, lid přesporní časné z rána spěchal do chrámu, aby tam mohl vyliť své srdce a účasten se státi

nejsvětější oběti. A co činili předkové naši, činí namnoze i potomkové jejich. U mnohých ovšem odporuje přítomná zbožnost zbožnosti a horlivosti předků svých! Těmto bylo obcování mši svatou lahodou, vždy radostí, z oněch pa mnohým přichází tak obtížné, že tě spíše ledajaké břemeno na svá bedra vzali, jen kdyby se nemuselo do chrám pro ně přý se stalo jeho Kristovo těžké at Jaké to smýšlení?! A co toho přičinou? Nepomysl, co mše sv. jest, čím pro ni jest, kdo obětuje a co se obětuje, koho se obět vykonává, a z jakého důvodu se toto děje?

Tuto hodlám kratičkou jen poskytnout odpověď na otázku: Co mše svatá je?

Mše svatá jest obět Nového Zákona, již Kristus Pán ustanovil za tím účelem, aby on sám se stal naším nejvyšším knězem a spolu nejsv. obětí. Na nás ziskal k naší spáse Spasitel nevýslovné zásluhy — a ve mši svatě

jich účastnými stáváme, a to, jak nás církev sv. sama učí, v míře svrchované. Mše sv. obsahuje v sobě veškeré oběti, jež oběti znamenaly ve Starém Zákoně; neboť mše svatá jest: 1. obět zápalná a obět chvály, 2. obět na poděkování, 3. obět smíření a zadostučinění, 4. obět prosebná.

I. Co zápalná obět znamená, patrně; jestli prostředkem, jímž Boha jako Pána života a smrti, jako nejvyššího Pána a Stvořitele nebe i země uznáváme a jemu účtu prokazujeme. Takovým úmyslem se kaly oběti již ve Starém Zákoně. Avšak čím jsou veškeré oběti Starého Zákona proti nejsvětější oběti? Právě oběti i ony byly, nicméně jediná mše sv. prokazuje větší účtu, větší chválu, větší zvelebení Velebnosti Boží, nežli se kdy od počátku světa až podnes stávalo, a to od všech bohumilých osob, všech svatých andělů, kterých nesčíslné množství co den Pána Boha chválí, všech svatých a světic Božích, ano i nejbláh. Bohorodičky samé. A

proč to? Poněvadž jest vše jen tvorstvo, které Boha chválí, kdežto Kristus, Syn Boží, jest pravý Bůh, nekonečná obět. Tu se obětuje jednorozený Syn Boží sama Otci všemohoucimu, a tak cť jej jediný způsobem, jenž se Velebnosti Boží sluší a jí patří. Oslava, již se tímto účasten stává, převyšuje neskončeně slávu tvorů všech, slávu sv. mučovníků, již se pouze na oslavu Hospodina nejkrutějším bolestem a trýzním vydali. — O. Senéri (Segneri), jeden z největších misionářů věku 17., upravuje tuto událost:

„Znal jsem jistou pannu, která vroucí touhou plála, která by jen Boha co nejdůstojněji chváliti a velebiti mohla. Dlouho a dlouho dlela na modlitbách vzdechy vysílajíc ke Tvůrci svému, jež v útrobě takto oslovila: „Ó kéž bych na tisíc jazyků měla, jimiž bych mohla důstojně Hospodina chváliti! Kéž bych mohla ovládati člověčenstvo, aby jen Tebe chválilo a velebiti! Bych mohla všem nerozumným tvorům rozumu a mysli dát, aby na věky slávu Bohu vzdávali — s jakou radostí

bych toho učinila! Bych mohla nově nebe způsobiliti, ohydlené serafy ohnivými, žádná obtíž, žádná obět nebyla by s to, aby odvrátila mysl mou! Kéž bych sama více Tobě se klaněti, Tebe chváliti a velebiti mohla, nežli všickni sborové andělů, svatých a světic toho činí, jak blaženou bych se zvala!“ Takovými žádostmi se zanášela zbožná a vroucí mysl již po delší čas. Když se takto jednoho dne k Bohu modlí a srdce je nepoměrně více láskou Páně rozehráno, tu slyší hlas s hůry jako

nebeský. jenž k ní takto praví: „Viz, dítě mé, že jediná mše svatá prinášá mi chválu, nejen jakou mi ty sama způsobiliti toužíš, nýbrž nevýslovně větší, nežli v žádosti jen si pomyslíti můžeš. Obsuj proto pilně mši svatou, obětuj chválu a čest, jež se mi mši svatou vzdává, a pak upokoj své žádosti; neboť jistě vzdala jsi mně chválu co největší a tak i sobě zádošť učinila.“

Milý křesťane, chceš-li tedy Bohu nahraditi čest a slávu, o niž snad jsi leckdy Hospodina připravil neb alespoň

od tak mnohých bezbožníkův oloupen bývá, tuť prostředek, jenž vždy tobě vhod; užijve ho pilně!

II. Mše svatá jest oběť na poděkování. Cokoliv máš na těle i na duši, vše máš od Boha. On tě stvořil podle obrazu svého, on tebe vykoupil a posvětil, za svého syna tě sobě přisvojil, kniže nebeské ti za ochránce ustanovil, on tebe snad již častěji ve svátosti sv. pokání osvobodil z ďábelského otroctví a krmiti tě vlastním tělem posvátným a krví svou nejdražší, a mši sv. ustanovil jakožto zdroj nesčíslných milostí, po tomto pak putování připraví ti nevýslovných radostí v nebi atd. Jak se Hospodinu svému za vše toto zavděčíš? Kdybys i po celý život svůj na kolenou u vroucim dikůvzdání za tak četné milosti setrval, kdybys pozval všechny bohumilé osoby na nebi i na zemi za tím účelem, nemůžeš své povinnosti tolik zadostučiniti, jako když jsi jediné mši svaté na ten účel zbožně obcoval. A jak to? Kristus Pán se za nás obětuje Otci svému v ceně nekonečné, nekonečné dikůvzdání činí za nás Dobrodinci našemu. Jestliže zhrdáš slovy těmito, pomni, že nevděčnost vysychává zdroje milosti, vřelý dik pak bývá prosbou.

III. Mše svatá jest oběť smíření a zadostučinění. Krvavá oběť na kříži stala se nám zdrojem nekonečným veskerého smíření, který při mši svaté smíření nám přivodí; Bůh jest totiž na hříšníka po právu a pravdě rozhněván, a byť mu v dobrotivosti své potřebných milostí neujmul a sobě nezadržel, přece hojných, jichž potřebuje k snadnému pokání a přemožení své zlo vůle, by on nedostal. A hle, mše svatá jakožto bohumilá oběť smíření umírňuje Boží hněv, a to tím dříve a tím jistěji, čím více a čím častěji se hříšník účastňuje ve mši sv., tak že vždy více milostí nabývá, odpor vůle víc a více přestává a k pokání a obratu

hříšník přichází. „Bůh udíl,“ učí církev svatá, „smíření nejsv. obětí, milost pokání a odpouští tak i největší zločiny i největší hříchy.“ Svatý Josef Kupert. osvědčil, že mu Bůh sám vydal svědectví, jak nížadný hříšník snadněji odpustění nedosahuje, jako právě nábožným obětováním mše svaté. Ku sv. Mechtildě pak jednou pravil Pán: „Ke mši svaté přicházím v tichosti takové, že není hříšníka, a byť i sebe větší byl, jenž by ode mne trpělivě slyšen a vyslyšen nebyl; jestliže jen si žádá, s radostí mu všechny hříchy odpustím.“

A svaté Gertrudě Kristus pravil: „Věř mi, že až posud v rovné míře lásky jak na kříži žádám za každého hříšníka Otci nebeskému býti obětovánu; proto může každý směle, jakoukoliv tíži hříchův obtížen jsa, nadíti se odpustění, zdali mému Otci nevinné mé utrpení a úmrtí představi, a věř najisto, že odpustění hříchů takto dosáhne.“

Plát-li to již o rozjímání utrpení Páně vůbec, mnohem více lze to říci o mši sv., kdy se Kristus Pán sám zvláště za přítomné obětuje.

Moji mili! Neměli bychom více využítkovati tohoto tak vydatného prostředku na obrácení své a svých pokrevných a bližních? Neměla by mše sv. státi se střediskem touhy a radosti naší? Na hříchy všední pak, jimiž též nemálo Boha hněváme, učí církev svatá, že viditelnou obětí mše svaté vychází spasná moc a odpustění jejich.

Jako každý hřích přivodí v zápětí časný trest buď pro vezdejší život nebo pro očistec, tak lze při mši sv. dle učení bohosloveckého bezprostředně zadost učiniti za tresty tyto. Nuže, láží se, co snadnější: nábožné mši svaté obcovali nebo na lůžku nemocen se trmáceli nebo jinou pohromou navštívenu býti, aneb což ještě traplivější, po mnoho let v očistci se trápit? — Zadost učiniti musíš buď

pokáním samovolným, buď trestem od Boha uloženým, jako jsou nehody tohoto světa, buď očišťovacím ohněm. Ale jeho oheň, dí sv. Augustin, jest mnohem nenesitelnější nad všelikou strach a všeliké muky, jimž zde na tomto světě podrobeni býváme; trest, jenž záleží u vyloučení od blaženosti věčné a patření Božího tváří v tvář, převyšuje podle sv. Jana Zlatoústého na tisíckrát i pekelný oheň. Použij tedy tak výborného prostředku co nejčastěji, a stojí-li tě někdy návštěva chrámu na mši sv. přemáhání, pomni, co di sv. Anselm: »Jediná mše svatá, již jsi sám v životě obcoval, poslouží ti více, nežli když po smrti tvé více bude za tebe obětováno.«

Obětuj též, kdy jen můžeš, za zemřelé mši sv., jmenovitě za příbuzné a své dobrodince, čehož jistě neopomeneš, když povážíš, že si sami pomoci nemohou a že snad i tobě jednou tutéž bidu snášeti bude. Pomni, že si zjednáš tolik orodovníků v nebi, kolik duší za života jsi vykoupil.

IV. Mše svatá jest oběť prosební. Nelze lepšího prostředku nalézt, abychom hojných milostí pro duši i tělo nabyli, jako právě mše svaté. Kdybys věděl, že tě Bohorodička doprovází v prosbě tvé, zajisté bys v největší důvěře vyslyšení očekával od svého Hospodina; nuže pomysli, Kristus Pán sám ve mši svaté za přítomné sebe obětuje v oběť prosebnou, která i co do oběti i co do obětujícího rovněž nekonečna jest. Proto Otec všemohoucí nekonečně více dostává, nežli nám jen darů poskytnouti může. Přivykní si počínání sv. Filipa Neriho, jenž u každé žádosti a v každém nedostatku vždy bral útočiště ke mši svaté. Za tím úmyslem modlí se denně při mši svaté; pros Jej za sebe i za jiné, hlavně však za vysvobození neb ochranu od všelikého hříchu, za výhodné povolání nebo ve stavu vyvoleném vyplnění povinnosti jeho,

za lásku k Bohu, za šťastnou hodinku smrti, zvláště pak za ty, kteří dnes se smrti zápasí.

Modli se, ale modli se pokorně, důvěrně a vytrvale, zcela oddán i poddán vůli Boží, Jemu se úplně svěřuj spokojen jsa, kdy a jakým způsobem tě vyslyseti voli. Cesty milosti a božské prozřetelnosti teprve na onom světě dokonale poznáme. Nežrídka se stává, že lepší se nám dostává, nežli oč jsme žádali; někdy nepozorujeme vyslyšení modlitby, častěji asi nepůsobiváme s obdrženou milostí, tak že se zase ztrácí, což se stává hlavně tehdy, když za obrácení bližního modlitby své konáme neb oběť mše svaté snad obětujeme; že by neobdržel milostí, toho zhola říci nelze, že však nepůsobí hříšník s nimi, závisí od vůle jeho samého; avšak neopomeň, neustaň, mnoho příběhů ti ručí za tvé vyslyšení, jako na př. vyslyšení sv. Moniky. Obrátilis vskutku hříšníka, pak se raduj, neboť se ti podařilo zachovati duši, za niž Kristus Pán svou krev a život obětoval. A třebas i dlouholetým úpěním cíle svého jsi nedosáhl a Bůh milostí svou neobměkčil srdce hříšníka — neboť někdy srdce tvrdší kamene, — pak buď jist, že jsi nic neztratil, že ti za to připravena v nebi věčná odměna.

Rozjíměj též, co Kristus Pán svatému Alanovi pravil: »Mše svatá jest radost Bohorodičky, rozkoš blažených v nebi, jisté útočiště živých na zemi, jakož i jediná potěcha duší trápících se v očistci.« A sv. Vavřinec Justinianský dí: »Nelze vyjádřiti, jakých milostí vyplývá nám z oběti mše svaté: hříšník se tu s Bohem smíří, zbožný zbožnějším se stává, zásluhy se nevýslovně množí, nejtěžší hříchy se odpouštějí a ctnosti se přijímají, mizí neslechetnost, mizí pokušení nebo se přemáhá, nemocným se zdraví vrací, kdo padl, tomu vstání se ulehčí, kdo slab, tu podpory najde.«

Církev svatá sama učí, že lepšího, pro-
spěšnějšího, světějšího i více božského
skutku pro nás věřící naléztí nelze, jako
právě největší žertvy mše svaté. Dobře
dí svatý učitel církevní, Alfons Liguori:
»Bůh nemůže způsobiti, aby světější dilo
na zemi se dělo, nežli slavnost mše svaté.«
Svatý Jarolím praví: »Ona tolik může,
jako úmrtí Páně na kříži.«

Jak můžeme ještě otálet, vidouce
obětovat se na kříži Spasitele svého, a
oddati se spaní a pohodlí, při tom se
oloupit o tolik milosti? Což myslíš, že
snadnost dosažení milosti nepadá též na
váhu? že jest to stejné, jsi-li přítomen
duchem nebo jen tělem, kdežto duch tvůj
těká neví kde? Pomni, že i ve světském
počinání našem vše na Božím požehnání
závisí? -

V. Jakési podmínky. Abychom se
stali účastní výhod výtknutých, potřebí
především mši sv. obcovati po úmyslu
Kristově, který také každý má, kdo
v úmyslu dobrém přítomen jest. Ovšem
není potřebí, abys na kněze právě pozor
dával; třeba bys i nejhlavnější díl mše
svaté, jako pozdvihování či vlastně pře-
podstatnění, které předchází bezpro-
středně pozdvihování, buď přehledl, buď
nespozoroval, přece můžeš platně obco-
vati mši sv. a jejího užítu se účastnit.
Jako při sv. svátostech vůbec, tak i při
mši svaté jest užitek čili plodnost její
závislým od nás, tak že čím větší jest
příprava naše, tím větší i pro nás užitek.
Neboť jak z té samé studně voda rovněž

se váží, přece nabírání vody od nádoby
závisí, tak i srdce tvé se rovná nádobě,
jak milost vodě občerstvující, t. j. čím
pokornější a skroušenější srdce tvé, tím
vroucenější a žádostivější prosba tvá, po
jejímž vyslyšení toužíš. Abys pak větší
nábožnosti měl, představ sobě, jako bys
viděl Krista Pána krvácející na hoře
Kalvarii. Jestliže se více mši sv. v téže
době čte, lze se ti všech účastniti,
jako bys jedině obcova, jenom toho ti
potřebí, abys z počátku ke všem přidal
zvláštní úmysl, aniž ti třeba pozor dávat
na jednotlivé. Nad to jest velmi užitečno,
abychom pamětlivi byli všech mši sv.
(jichž se denně na 300.000 čítá) úmyslem
se jich účastniti, abychom je Bohu obě-
tovali jako oběť zápalnou a oběť na po-
děkování, oběť smíření a zadostučinění,
jako oběť prosebnou. Ježto pak, když u
nás odpoledne a noc se rozprostírá,
jinde ráno s dopolednem se nachází,
proto po celý čas bez ustání mše svatá
se sloužívá. Vzbud' tedy každého dne
ráno upřímnou žádost obcovati mším
svatým, obětuj jich dle úmyslu shora
podaného, abys tím čtvernásobné po-
vinnosti k Bohu zadosť učinil. — Pros
sv. Bohorodičku nebo sv. andělův, aby
za tebe toho v zapomenutí tvém činili.

Komu opravdu jde o spásu své duše
a svých bližních, použij především hodně
často a horlivě milosti nám Bohem
uštědřených ve mši sv., a pak buď jist
že se ani tobě ani bližnímu bude ne-
dostávat hojnost milosti a smilování Páně

Tajemství lásky.

Ex ore infantium et lactentium
perfecti laudem tuam propter ini-
micos tuos.

Nejzřejměji jistě jeví se právě božská nevystihlá láska Srdce Kristova k duším zbožným zde na zemi v ustanovení nejsv. Svátosti oltářní. Nedostačovalť milému Spasiteli, že v Betlémě v chlévě se narodil.

Nebylo dosti Pánu milému, že 33 let zde na zemi obcoval; neměl Pán ani na tom dosti, že ruce a nohy přesvaté dal z lásky k nám hřeby na kříž připevnili. Kristus Ježíš, miláček duší zbožných a svatých i po nanebevstoupení svém nemůže od nás se odloučiti. Vždyť pravi: Rozkoš má jest, býti se syny lidskými. A protož ustanovuje Svátost oltářní, ve kteréžto pod způsoby chleba a vína nejenom snad památku nebo upomínku na sebe nám dává, ne, Pán podává v nejsvětější Svátosti této sebe samého s tělem a krví svou; neboť jiného něco dáti nepostačovalo lásce Pána Ježíše. Touto svátostí jistě Pán naplnil slib svůj: Ať já s vámi jsem až do skonání světa ve Svátosti oltářní.

Tak jistě jakož jsem byl před 1897 lety pod způsobou člověka služebníka, se svými apoštoly, s milenou Matkou svou, tak jako jsem tehda obcoval mezi lidem svým, tak právě i nyní po 1897 už let jsem a budu s vámi až do skonání světa pod způsobou chleba a vína. Jakož tehda světlo života mého osvěcovalo národy, tak i nyní světlo lampy věčné dnem i nocí před svato- stánkem ve chrámu Páně osvěcuje rozum váš, abyste pevnou vírou ve skutečnou a opravdovou přítomnost mou ve Svátosti oltářní věřili a ohnivým srdcem a plamennou láskou lásku mou právě božskou spláceli, abyste tolikéž světlem lampy věčné byli připomínáni na ono světlo, světlo nepřístupné, v němžto svalí a vyvolení Boží plesají; abyste po tomto světle blaženčův mojih toužili a zároveň také nezapomínali na onen plamen věčný, ježž spravedlnost má nepostihlá rozntila těm, kteří ve přítomnost mou opravdovou a skutečnou nevěří a lásku

láskou nesplácejí. Dle toho tedy jak palác Ježíše Krista svato stánek bývá ozdoben. dle toho, hoří-li dnem i nocí světlo věčné před svato stánkem a dle toho zároveň zdaž věřící, zvláště pak zbožné pohlaví ženské rádo něčím přispívá, by i v chudickém chrámu Páně světlo věčné dnem i nocí hořelo, lze poznati, jakou láskou duchovní a farnici jeho zároveň ku Kristu Ježíši ve Svátosti oltářní inou.

Býváť jistě u mnohých zbožných hospodyn ten velechvalný obyčej, že každoročně máslo z prvního ztlučení bývá věnováno chrámu Páně na věčné světlo. A nad to zbožné hospodyně častěji ještě máslo chrámu Páně obětují k tomutěž výše označenému účelu. Jestliť to zbytek onoho nařízení starozákonního, že prvotiny mají býti dány v oběť Hospodinu. Ó kéž by takých zbožných hospodyn bylo hojně v každé farnosti, pak by jistě i pokleslému stavu rolnického Bůh žehnal, aby nově vzkvétal.

Leč jedna ještě známka jest, dle které lze s určitostí seznati, jaká víra a láska ke Kristu Ježíši v té neb oné farnosti panuje. Byl jsem svědkem události, nad nížto srdce mé zaplesalo a kde velebilo zároveň duchovního správce ač neznámého a nezanámého. že už do útlého srdečka dětského pevnou viru a horoucnou lásku ku Kristu Ježíši, ukrytému v nejsvětější Svátosti oltářní snaží se všípiti.

Na cestách svých, jež jsem ku zotavení duševnímu konal, došel jsem vlnitého návrší. na němžto nad přivětivou viskou prostý, ale milý kostelíček vesnický se vypínal, ukazuje štihlou věží jako mocným prstem ku blankytu modrému, ku vlasti naší právě, k otčině nebeské. Už se smrákalo, když jsem na návrší vstoupil. I umínil jsem si, nežli sejdu do visky, že v milovabném chladu rozkvetlých lip, kolem chrámu Páně vysázených, po vedru denním poněkud se zotavím. I usedl jsem pod lipu košatou a sejmuv klobouk sepal jsem ruce a zbožné jsem se modlil tuto modlitbu: „Duše Kristova, posvět mne! Tělo Kristovo, spasiž mne! Krví Kristova, opoj mne! Vodo boku Kristova, obmej mne! Utrpení

Kristovo, silíš mne! Ó dobrý Ježíši, vyslyš mne! Do svých svatých ran ukryj mne! Nedej mně odloučení se od Tebe! Před zlým nepřítelem obhaj mne! Dej mně přijíti k Tobě! Abych se svatými chválil Tě věčně. K modlitbě pohnul mne záblesk světla věčného, kterézokny chrámu Páně prosvítalo a tím o přítomnosti Ježíše Krista ve Svátosti nejsvětější neklamně dávalo svědectví.

Sotva že jsem modlitbu svou skončil, tu zaslechl jsem blekotání bravu vesele s pastvy se vracejícího, zaslechl tolikéž i cinkot zvonkův přechýlných, jež v hornatých krajinách brav mívá na krku, aby při pastvách horských od stáda nezabloudil anebo zabloudil-li, dle cinkotu snáze zase mohl býti nalezen. Za stádem kráčelo děvčátko asi devíti nebo desítileté, pravý to rusovlasý andílek, držící v rukou malého bělouneho beránka, který snad, ještě chůzi nezvyklý, zůstával pozadu. Po straně pasačky mladistvé hopkoval vesele pejsek strakáček, kterýž občasné štěkáním hleděl stádo udržeti v pořádku. Ukryt mohutným pnem lipovým mohl jsem nepozorován pozíratí na malou pasačku.

Jakmile se stádem blízko ke kostelu se přiblížila, tu pravila: Oříšku, dej pozor! A oříšek jakoby rozumně pokývnul hlavou a zaštěkl a oběhl jednou kolem celého stáda, čímž je přinutil, že zůstalo na chvíli pokojně státi. Dychtivě pozíral jsem, co asi nyní pasačka počne. I viděl jsem, kterák kvapným krokem blížila se ku dveřím chrámovým a položivši beránka na prah, poklekla, sepjala ruce a drahnou dobu zůstala u dveří klečeti. Pak těsně přiloživši hlavinku ku dveřím chrámovým chvíli drahnou tak setrvala a zvednuvši se opět, po třikráte při odcházení proti dveřím chrámovým poposedši vždy o několik kroků, poklekla.

Radoval jsem se nad zbožností útlého dítky, velebil v duchu domácí, velebil duchovního, velebil i učitele, kteřížto zajiště vesměs blahodárně a svorně o vypeřstování dítěte tak zbožného pracovali.

Devčátko hnalo pak stádečko své kolem oné lipy, kdež já z úkrytu počínání její jsem pozoroval. Z toho pak, že brav pokojně stál a velitelku svou trpělivě čekal, seznal jsem, že pasačka asi nečiní toho dnes poprvé, nýbrž, že

jest to u ní obyčejem. Obdivoval jsem se tolikéž i té němé tváři, jakoby cítila takorka blízkou přítomnost Stvořitele svého.

Hned, jak pasačka mne zmerčila, pravila jasnolibým hláskem: »Pochválen buď Ježíš Kristus!«

»Na věky buď pochválen, dítě drahé. Musíš zajisté mítí toho Pána Ježíše ráda, že mne jménem jeho pozdravuješ.«

»Ó já pozdravuji,« odvětilo děvče, »tak u nás každého, i evangelika, byt bych i věděla, že mně neodpoví. Vždyť mně už doma tatíček a maminka tomu učili. A hned, když jsem začala chodit do školy, tak zase pan učitel a velebný pán nám pravili, abychme každého tak pozdravovali. Tehda prostofeký Jeník Zvanilův pravil: »A když já dám evangelikům takové pozdravení, tak oni neodpoví.« I pravil nám velebný pán: »Z toho si, milé dítky, nic nedělejte, když vám někdo neodpoví, neboť za takového odpovídá anděl váš strážný, který vás všude provází a od zlého chrání!«

»Zdali pak i ty,« tázal jsem se dále, »dáváš také evangelikům takové pozdravení, anebo snad se před nimi za to pozdravení stydíš?«

»Ó nestydím,« odvece děvče »a nesmím se stydět, musím Pána Ježíše před každým veřejně vyznávatí, protože jenom toho, kdo jej vyzná před lidmi, toho i Pán Ježíš vyzná před Otcem nebeským.«

»Ale,« pravil jsem dále, »proč pak jsi, děvčečko milá, tam u těch dveří kostelních klečela?«

»Ráda bych se i já,« pravilo děvče, »vás, pane, na něco optala.«

V tom však zavzněl zvonek na klekání.

Ihned požehnalo se ditko svatým křížem a sepnuvši zbožné ruce tiše za stádem kráčelo, modlíce se pozdravení andělské. Já tolikéž smeknův klobouk, poznamenanav se svatým křížem, kráčel jsem se sepjatýma rukama vedle dítky zbožného. Po modlitbě opět ditko pravilo: »Pochválen buď Ježíš Kristus,« nacež já jsem doložil: »Na věky. Amen.«

»No, co pak's divenko,« pravím, »chtěla se mne tázati?«

»Už nyní nebudu se vás, pane, tázati, neboť viděla jsem, že děláte kříž, že smekáte, když se zvoni na klekání, že

máte sepnaté ruce a že se modlíte, a z toho jsem poznala, že jste katolik. Já jsem se domnívala z počátku, že jste snad evangelik. Ale u nás jenom evangelici nedělají kříž, nesmekají při zvonení a nemají ruce sepnaté. A dle toho také je možno nejlépe poznati.*

»A co pak tě, dceruško, přivedlo na tu myšlenku, že bych mohl být evangelik?«

»Bylať jsem,« vece dítě, »na myšlenku tuto upozorněna vaší otázkou: proč že u prahu chrámu Páně klekám? Vždyť snad, pane milý, vite, že v chrámu Páně katolickém, kde ve dne i v noci hoří světlo, jest Ježíš Kristus v nejsvětější Svátosti oltární skutečně a opravdově, jakožto Bůh a spolu člověk, s tělem i krví svou pod způsoby svaté hostie přítomen.«

»Vím to, milé dítě, vím a věřím pevně, a kdykoli do chrámu Páně vejdu, vždy také hluboce se pokloním a pokleknu na kolena, abych se Pánu Ježíši klaněl. A ty také klekáš i venku na prah kostelní, to bych rád věděl, proč tak činíš?«

»Já bych ráda,« odvece divenka, »ve dne v noci byla u Pána Ježíše v chrámu Páně a vždycky jest mně před spaním do pláce, když si vzpomenu, že u Pána Ježíše nikdo v chrámu Páně není, že je tam ten milý Spasitel v noci sám.«

»I není,« vpádl jsem děvčeti do řeči, »není tam ani v noci sám, vždyť jsou tam svatí andělé s nim.«

»A vidíte,« pravilo dítě radostně, »i Matka Boží, Maria Panna, i sv. Josef i svatý Jan Křtitel. Jakž by tam mohli nechati toho Ježíška samého.«

Já bych tam také pořád ráda byla, ale nemohu pro práci, a proto kdykoliv honívám na pastvu a s pastvy, vždy se u Pána Ježíše zastavuji a říkám mu: »Já bych, Pane Ježíši, ráda vždy jenom byla u Tebe. Vždyť u Tebe jest mně tak dobře, jako bylo svatému Petrovi na hoře Tábor.« Ale zdá se mi pokaždé, jako bych slyšela Pána Ježíše: »Ditko mé milé, nyní ještě nemůžeš u mne být. Musíš papřed po celý život svůj tak ctít otce a matku, jako jsem já ctil sv. Josefa a Pannu Marii. Musíš tak prospívat vždy věkem, moudrostí a milostí u Boha i u lidí, jak to o mně vypravuje svaté

evangelium. A pak po smrti zanesou duši tvou svatí andělé právě tak ke mně do nebe, jako zanesli duši Lazarovu.«

Podivil jsem se věru zbožné a vroucné lásce tohoto vtěleného anděla ku Kristu Ježíši, ukrytému ve Svátosti oltární.

»Ráno, když vstanu,« pokračovalo ditko, »hned říkám: „Pochválena buď bez přestání, ó nejsvětější Svátost oltární.“ Při ranní modlitbě vždycky klečívám obrácena v onu stranu, kde Ježíš Kristus ve Svátosti oltární v našem chrámu Páně přebývá. Jakmile ráno zazvoní na mši sv., zdá se mně, jakoby Pán Ježíš s nebe na mne volal: „Pojď, dítě mé, k té oběti novozákonní a nezapomínej při každé mši svaté, že stojíš na Kalvarii pod křížem s Pannou Marií a sv. Janem a vidíš mne na kříži rozpjatého.“

»Viš-li pak také,« tázal jsem se, »co mše svatá jest, a které jsou hlavní díly mše svaté a co máme při nich činiti?«

»Ó vím,« odvětilo radostně ditko: »Mše svatá jest nekrvavá oběť Nového Zákona, vždy trvající památka oné krvavé oběti, kterou Ježíš Kristus na kříži dokončil. Já také vím, že Pán Ježíš oběť mše svaté ustanovil při poslední večeři, když se svými učeníky Beránka velikonočního jedl. Tehdy Pán dělal vše právě tak, jako to činí kněz při mši svaté. A ty nejhlavnější díly mše sv. jsou: evangelium, obětování, pozdvihování a přijímání. Při evangelium děkuji Pánu Ježíši za jeho svaté učení a slibuji zároveň, že před každým budu vyznávati, že se nikdy za ně nebudu stydět a že se chci také vždy dle něho řídit. Při obětování říkám: „Pane Ježíši Kriste, já se Tobě celá obětuji. Duši, srdce, mysl, vůli, a všecko, co mám. Vezmi to, Pane, a dej mně za to tu milost, abych jenom Tobě sloužila.“ Při pozdvihování klekám na kolena, biju se v prsa, připomínám si Pána Ježíše na kříži a říkám: „Pane Ježíši, nevinný Beránku, jenž snímáš hříchy světa, smiluj se nad mou ubohou duší! Umej duši mou v krvi své ode všech hříchů!“ Při přijímání přijímám Pána Ježíše každodenně.«

»Ale což pak ti,« vpádl do řeči, »dovolí duchovní, abys každý den chodila k svatému přijímání?«

»Já přijímám Pána Ježíše,« vece ditko, »způsobem neviditelným, způsobem

duchovním. Já si při každém přijímání myslívám: Kež bych, Pane Ježíši, neměla na duši ni jednoho těžkého hříchu, ale mohla Tebe nyní přijmouti do srdce. A případně-li mně na mysl ihned nějaký hřích, tu před duchovním sv. přijmáním ho upřímně a srdečně lituji, abych neutrátila Pána Ježíše duchovně vejít do duše hříchem znečištěné.

Ó jak zahanbuje, tak přemítal jsem sám u sebe, toto dítě tebe láskou ku Kristu Ježíši a touhou po pokrmu andělském, po svatém přijímání

•A co pak činíš po mši svaté, tážal jsem se, •když už z chrámu Páně vycházíš?

•Tu pokaždé ještě na celý den dávám duši a srdce Pánu Ježíši a slibuji zároveň, že všecko dnes budu konati a trpěti ke cti a slávě Boží a ku spase duší. Večer pak, než jdu spát, vždy také modlívám se tváří obrácenou ke chrámu Páně, a na loži vždy ležím po celou noc očima obrácena ke chrámu Páně.

Mimoděk připomenul mne výrok dítěte na zbožného jinocha Daniela v zajetí babylonském, kterýžto, vzdálen rodné vlasti a chrámu pravého, proti výslovnému nařízení královu třikrát za den otevíral okna večeřadla svého a klekaje ku straně chrámu Jerusalemského, třikrát k Bohu pravému se modlil. Tolikéž i na světě a patrona našeho velkého svatého Václava jsem byl upamatován, který zvláštní láskou lnul k nejsvětější Svátosti oltářní.

•Kdo pak tě, dceruško, tážal jsem se, •naučil tak horoucně milovati Pána Ježíše v nejsv. Svátosti oltářní?

•Já si vždycky sama,• pravilo dítě, •připomínám, co Pán Ježíš všecko pro nás podstoupil, vzpomínám na lásku jeho a mám za to, že by neslušno bylo nemilovati Pána Ježíše. Ano, já bych ráda všechny lidi, zvláště pak evangelíky, kteří v chrámu Páně před Pánem Ježíšem neklekají, kteří ani tehda neklekají, když kněz k nemocnému nese velebnou Svátost oltářní, ba ani slavnosti Božího Těla nemají, tyto bych zvláště ráda k Pánu Ježíši přivedla a proto každodenně se za ně modlím, aby Pán otevřel duchovní zrak jejich a rozehrál plamenem lásky nebeské ledové jejich srdce.

Velebil jsem při těchto slovech Pána

a obdivoval zároveň žár lásky oné, jakáž v útlém srdcečku dítěte milého plápolala. Zároveň pak ozývalo se mimoděk v nitru mém přání, kež by takovýto dítek bylo hojně v národě našem slovanském, tuť by jistě brzy nastala ona doba blahostná, v nížto by veliký 80milionový národ náš spojen byl páskou viry společné, v nížto by sjednocen byl v ovčinci Kristově a tím připraven byl úkolu, jakýž Prozřetelnosti božské mu vykázan.

•Když jsem se tě tázal,• pokračoval jsem dále, •proč jsi klečela u dveří chrámových, tu jsem měl na mysli, že snad Pán Ježíš tě nevidí a ty, že také milého Spasitele nevidíš.

Dívka pozírala na mne tázavým •kem a pravila: •Ale, prosím vás, milý pane, vždyť snad Pán Ježíš jest vševědoucí a ví jistě o mně, kdykoliv u dveří chrámových klečím, jej pozdravuji a k němu se modlím. A že bych snad neviděla do chrámu Páně, pravíte? Ó vidím jistě i zavřenými dveřmi. Ját pokaždé klíční dírkou nahlédám a pozírám do chrámu Páně a vidím právě ke hlavnímu oltáři.

Nyní teprve jsem chápal, proč dítě tak těsně hlavou ku dveřím chrámovým se tlačilo. Dírkou tedy klíční pozírala duše andělská ku zdroji života a veselila se, že může i zavřenými dveřmi pozírat i na milého Spasitele. Ó jak vynalézavá jest láska pravá!

•A jsi-li o tom,• pravím dále, •dceruško, pevně přesvědčena. Že Pán Ježíš i při zavřených dveřích tebe vidí?

•Jakž bych nebyla,• odpovědělo děvčátko prostosrdčně a upřímně, •vždyť vesvátém evangeliu, kteréž se čte v chrámu Páně na nejednom místě, dostatečně o tom obsaženo svědectví a nevyvratný doklad.

•A mohla bys mně,• pokračoval jsem, •aspoň jeden uvéstí příklad ze svatého evangelia?

•Ó mohu jistě,• vece dítě, •nejeden, ale i více příkladů vám uvéstí. Nejlépe však to vysvitá z toho příkladu. Pán Ježíš přicházející k Jerichu, uzdravil od narození slepého. Tam pak ve městě samém byl jeden bohatý pán, Zacheus, který už mnoho o Pánu Ježíši slyšel, snad také o uzdravení slepce zaslechl. Tento by byl Pána Ježíše také rád poznal, ale že byl malíčký a kolem Spasitele byl veliký zástup lidu, tak ne

mohl Pána užití. I vyptával se, kudy Pán Ježíš chodívá, utíkal před tím zástupem a vylezl na planý fík. Tam seděl tiše tak dlouho, až Pán Ježíš došel. Žádný zástup z těch zástupů mimo Pána Ježíše nevěděl, když už byli po fíku, že někdo tam jest ukryt. Jediný Pán a Spasitel pohledv vzhůru, pravil: Zachee! sestup spěšně dolů, neboť dnes musím v domě tvém zůstat. Vidíte, milý pane, Pán Ježíš ví nejenom to, že někdo jest na stromě, on zná také a jmenuje jej jménem, a protože ví, že nikoliv zvědavost, nýbrž láska k Pánu byla příčinou, pro kterou Zacheus na strom planého fíku vylezl, proto Pán milý tak hojně lásku tuto odměňuje.

A po svém vzkříšení Pán milý zavřenými dveřmi přišel ke sv. apoštolům a pravil: „Pokoj vám!“ Jakž by tedy neviděl Pán zavřenými dveřmi i mne, když zavřenými dveřmi vešel oslavený ke sv. apoštolům?

„Ale pověz mi přece,“ pravím, „dceruško, kde pak jsi se naučila tak správnému výkladu Pisma svatého?“

„My,“ pravilo dítě, „ve škole Pisma svatého každý den máme, kdykoliv nám buďto velebný pán anebo učitel biblickou děpravu vykládají. A mimo to musím buďto tatínkovi anebo mamince každodenně odříkávati, co jsme měli buďto z katechismu anebo z biblické děpravy. Proto dávám vždy ve škole pilný pozor, abych doma mohla rodičům všechno dobře vypravovati.“

„Rád bych tě,“ pravím, „za to odměnil, že tak pilně nasloucháš výkladům Pisma svatého.“ A sáhnuv do vaku cestovního, vytáhl jsem obrázek a podal ho dítěti.

Děвушка chvíli naň pozírajíc, zvolala radostně: „I totot jest zde příběh o Zacheovi krásně vymalovaný. Pán Bůh vám zaplat, zlatý pane, to bude mít maminka a tatínek radost. A já si dám ten obrázek do modlitebních knížek a kdykoliv budu v chrámu Páně, vždy se naň podívám a budu prositi Pána Ježíše, by do srdce mého vlił takovou lásku, jakou ho miloval Zacheus. A po smrti aby i duši mou tam uvedl, kde nyní duše Zacheova věčně se raduje.“

Při takovém hovoru došli jsme na kraj vesnice, kdež rozsáhlý selský dům,

obsázen kolkolem ovocným stromovým a ozdoben před okny zahrádkami květinovými, mile pocestného vítal.

Chťel jsem se s dítětem rozloučiti a pooptati se, zdaž možno přenocovati zde ve vesnici. Ale dítě tušilo asi, co zamýšlím a proto uchopilo mne za ruku a pravilo:

„Snad byste, pane, nechťel teď večer ještě dále jít, jenom pojdte se mnou k nám, vždyť vidíte, to krajní stavení jest naše a tatínek a maminka vás budou rádi vidět a u nás můžete také spát.“

„Ale,“ pravím, „jak můžeš věděti, milá dceruško, že tatínek a maminka mne budou rádi vidět a že mně dají nocleh?“

„Ó to já vím jistě,“ ujišťovala děvška. „Tatínek a maminka mají rádi Pána Ježíše, oni pamatují také na jeho příkaz a slova: že ten, kdo přijímá pocestné do domu, přijímá samého Pána Ježíše, a že v poslední neboli soudný den Pán Ježíš sám hojně skutek tento odplatí. Proto tatínek a maminka ani jednoho pocestného ještě neodkázali. A vás, drahý pane, tím vliďněji ještě přijmou, protože i vy máte rád Pána Ježíše a že jste mně dal tak pěkný obrázek.“

Takovému vliďnému a právě křesťanskému pozvání nemohl jsem nikterak odpirati, a než jsem mohl odpověděti, tu již otvírala se vrata a orfšek jedním skokem předběhnuv stádo, skákal na pána svého a lichotil se k němu přítulně.

„Tatínku,“ volalo dítě, „dnes nám sám Ježíšek přivádí někoho na nocleh!“

„Buďte nám, pane, vítán,“ pozdravil mne prostosrdečně hospodář a poposed několik krokův, upřímně a srdečně tiskl pravici mou, jako bychom od věků bývali věrnými přáteli a soudruhy.

„Bude-li vám vděkem naše prosté pohorské stavení, pak velikou radost připravila nám naše Mařenka, že vás k nám dovedla.“

Po těchto slovech dal hospodář čeládce potřebné rozkazy a uchopiv mne za jednu ruku, Mařenka pak, miláček otcův a miláček tolikéž i můj, za druhou, vedli mne do prostranné světnice, kde už hospodář na prahu volal:

„Blazenko, pojd sem honem, naše Mařenka nám dnes dovedla hosta!“

Při těchto slovech pustila Mařenka mou ruku a hopkovala radostně do kuchyně, odkud rychle maminku za ruku přiváděla.

„Pochválen buď Ježíš Kristus!“ volám poohlédnuv se v soumraku kolem.

„Na věky amen!“ Odpovídali domácí jedněmi ústy. „vítejte nám do prostého příbytku našeho.“ zvolala potěšená hospodyně a srdečně a upřímně podávala mně ruku na přivítanou. Ihned zavedli mne do menší světničky, kdež hospodář v malé chvíli světlo rozžehl a zastřev záclonami jako sníh bílými okna, vlnité mne pozval, abych za stůl usedl a pro první občerstvení chleba už přichystaného na stole pojedl.

Poohlédnuv se zatím poněkud ve světnici pozoroval jsem s radostí diplomy dědictví svatojanského a Cyrillo-Methodějského. Taktéž i dědictví Maličkých a sv. Ludmily. Pozoroval jsem i k nemalé radosti své ve světnici veškery obrazy jako premie k zábavné bibliotéce vydané za zlatými rámei na stěnách souladně vyvěšené. I veškery ročníky zábavné bibliotéky, Školy B. S. P., Blahověsta. Ludmily a Anežky, ano i nejnovější číslo Hlasu a Čecha dostatečným byly svědectvím, že jsem se ocitnul ve příbytku rolníka v duchu právě katolickém pokročilého.

Což tu byl snadný hovor o životě našem církevním a náboženském, a jak potěšil jsem se, seznam v hostiteli svém zběhlého čtenáře a znalce nejenom události politických, nýbrž i církevních.

Po srdečné rozmluvě poodešel hospodář do prostranné čelední jizby, kdež čeládka už kolem stolu shromážděna na hospodáře čekala, by zároveň s ním večeri po práci vykonané se občerstvila.

Při vstoupení hospodáře a objevení se jeho u stolu, zaslechl jsem libozvučný hlas Mařenčin: Ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého. Načež předmodlivala se nahlas Otče náš a Zdravas Maria, kteréžto modlitby čeládkou byly hlasitě dokončeny. Po těchto modlitbách následovala společná modlitba. Oči všech, ó Pane, douhají v Tebe a Ty dáváš jim pokrm v čas příhodný, otevíráš ruku svou a naplňuješ všelikého živočicha požehnaním. Požehnej tedy, ó Pane, také nás i těchto darů, kterých z tvé štedré ruky

přijímati budeme, a dej, abychom chválili Tebe věčně věků v nebesích.

Mimovolně sepal jsem i já ruce a potichu modlil jsem se s domácími, a slzy radosti nad pohledem na hospodáře právě křesťanského a čeládku jeho řinuly se z oka mého.

Po večeri opět následovala modlitba diků, jižto hospodář sám předříkával. Pak poodešla čeládka na zápraží, aby tam poněkud hovorem se mohla po práci celodenní zotaviti.

Hospodyně zatím rozprostřela ubrus přede mne a předložila večeri pro mne přichystanou.

Po večeri pravil hospodář Mařence:

„Marusko, jdi a rekní čeládce, že se budeme modlití růženec. Mi zde,“ pokračoval hospodář „v krajině obývané helvety, máme obyčej, že urážky, jakýmž účta Bohorodičky Panny Marie se strany jejich jest vystavena. alespoň poněkud zhožným a častým modlením svatého růžence snažíme se odčinit.“

„Smím-li pak,“ otázal jsem se, „také já zároveň s vámi růženec se modlití? A povytáhnuv růženec, jež co drahé dědictví po matce vždy u sebe chovám, ubíral jsem se zároveň s hospodářem, hospodyně a Mařenkou do čeledny, kdež čeleď již klečela před obrazem Rodičky Boží, před nimžto hospodyně byla zatím rozžehla lampu.

Podav hospodář Mařence růženec, visící pod obrazem Panny Marie, poklekl a sám zvucným hlasem začal: „Věřím v Boha, Otce všemohoucího, Stvořitele nebe i země,“ načež následoval jeden desátek po druhém se střídavým předmodlíváním. Po růženci vzal hospodář modlitebni knížky a sám předmodlival se večerní modlitby.

Pak zasedl ještě hospodář s čeládkou ke stolu, a když byla hospodyně šuple pootevřela a vyndala jakousi knihu, rozervel ji hospodář a jal se čeládce předčítati život světce, který církev svatá katolická zítřejším dnem slavila. Nemýlím-li se, četl právě životopis svatě Nothburgy, služky, při čemž zvláště čeleď pohlaví ženského pilně naslouchala a velmi z toho se těšila, že i služka prostá stkví se ve sboru svatých a světic Božích. Danať tu zajisté mocná zbraň domácím do rukou proti ustěpačným úsklebkům

jinověrců, jakoby v řadách svatých a světic Božích byli jenom sami vznešení a boháčů, sami biskupi, kněží a poustevníci.

Po přečtení vykázal hospodář každému práci následujícího dne a určil zároveň, kdo z čeládky zítra půjde do chrámu Páně na mši svatou. Muselať totiž, jak jsem později seznal, čeleď střídavě i všedního dne býti mši svaté přítomna.

Pak pokropil se každý svčenu vodou, kteráž v kropence u dveří se nalézala, poznamenal se svatým křížem a ubíral se na místo vykázané, čeleď ženská zvlášť a mužská čeleď také, aby spánkem občerstvujícím nových nabyla sil ku pracím ztřešším.

Já pak ještě nějakou dobu rozmouval jsem s domácími; leč nedlouho, vždyť hospodář i hospodyně pozorovali dobře zemdlenost mou a proto přejíce mně blahého spánku, ubírali se i oni k odpočinku.

Při modlitbě večerní vroucně jsem Bohu děkoval, že do domu tak zbožné rodiny byl jsem uveden. Pomyslíl jsem si však mimovolně: Kéž by na každém statku selkém den tak zbožně se ukončoval, pak by doposud stav náš rolnický oplýval blahobytem, nebylo by nářku na zlé časy, a nevandrovaly by statky po otcích zděděné do rukou židovských a lichvářských. Nevěra zajisté a lhovost ve věcech svatého náboženství, toť ona hlíza morová, kterážto tuk nejlepší z lidu našeho povolna vyssává.

Noc měl jsem pokojnou a zdálo se mi, jako bych s Mařenkou a otcem a matkou její se byl ubíral na návrší do chrámu Páně k nejdražší oběti mše svaté. Sen můj neměl býti pouhým snem, nýbrž měl státi se pravdivou skutečností. Vždyť, sotva že ráno zaslechl jsem první hlasy zvonu na klekání, už také zaznívaly k uchu mému z čeledny hlasy: „Anděl Páně zvěstoval Panně Marii, a ona počala z Ducha svatého.“ Domácí už zároveň s hospodářem a hospodyní klečeli, modlice se pozdravení andělské. Tak modlil se hospodář střídavě s čeledí modlitby ranní.

I já jsem ruče vstal a připraviv se, chystal jsem se k odchodu. Tu však

vešel hospodář s Mařenkou a pravil, že už snídani mám uchystané. Nechtělť prý mne ještě buditi domnivajice se, že unaven cestou, ještě zemdleným údům spánkem hovím. Při snídani, při němž i hospodyně seděla za stolem, zmínil se hospodář, že bych snad mohl s ním a s domácími jíti do chrámu Páně. Což mohlo mně býti vítanějšího nad tento návrh!

I šli jsme tu na znamení zvonu společně s hospodářem a čeledí do stánku Páně, k nejdražší oběti mše sv. Ubírali jsme se do paláce Krále nebes i země, bychom jemu se uklonili a o potřebné milosti poprosili. Před odchodem ještě srdečně jsem poděkoval hospodyně za útlek mně poskytnutý a rozžehnav se po přátelsku z domu hostinného, přál jsem obyvatelům jeho všeho dobrého na Pánu Bohu už zde na zemi a hojnějšího ještě dobra tam na věčnosti.

Ve chrámu Páně usedli jsme do stolic, když jsme byli dříve na kolenou Spasiteli ve Svátosti oltární přítomnému, povinnou vzdali poklonu. Po mši svaté předmodlival se duchovní úmysly z apoštolátu ve „Škole Božského Srdece Páně“ na onen den právě připadající a modlil se pak modlitbu tam obsaženou, jižto skončil prosbou vroucí: Svatý Michale, archanděli, svatý Josefe, svatí Cyrille a Methoději a svatý Václave, orodujte za nás!

Po mši svaté viděl jsem, že osadníci ne hned utkají z chrámu Páně, nýbrž každý chvíli ještě kleče vysílal prosby své k nebesům.

Konečně ubíral jsem se i já s hospodářem a s Mařenkou z chrámu Páně; že pak hospodář měl právě dnes jakési řízení na faře, pobízel i mne, abych s ním na velebného pána u kostela posečkal a pak do fary jej doprovodil. Což bylo mně milejšího nad to, že seznám i duchovního správce, o němž mnoho chvalného hospodář cestou do chrámu Páně mně vypravoval, podotknuv zároveň, kterak dobou ještě nedávnou morem kořalečným vesnice byla zubožena, ale nyní požehnaným působením duchovního správce poněmhu požehnaní Boží a starý blahobyť opět do obce se vrací.

Mařenka byla první, která při spatření duchovního jako srnka rychlo-nohá přihopkovala a libáje ruku, pozdravovala: »Pochválen buď Ježíš Kristus!«

»Na věky amen!« odpovídal vřidně a přívětivě ctihodný stařeček a pohladiv dítko po tváři, pravil: »Tak už ty, ovečko má, jsi se také vyspala, a bylas v chrámu Páně. Ó vím to vím, že ani jednou nepomeněš přijíti i všedního dne do chrámu Páně!«

Zpozorovav otce a mne blížil se duchovní k nám. Hospodář ihned představil mne jakožto hosta svého, načež duchovní zval mne i do příbytku svého. Rád použil jsem pozvání tak čestného, a když byl hospodář cestou záležitost svou ukončil, já pak veden Mařenkou na to a ono se ji vypytaval, rozloučili jsme se před farou.

Vkročiv do fary, byl jsem i tu vřidně uvítán a dostalo se mi té cti, že jsem s duchovním na snídani jeho mohl bráti podíl. Při snídani ptal se mne duchovní, kterak s rodinou rychtářovou jsem se seznámil?

I vykládal jsem, že vlastně Maruška byla oním andělem, který mne do vřidného a hostinného příbytku toho uvedl a připojil jsem zároveň i onu pohnutlivou událost, jakéž jsem byl včera v soumraku u dveří chrámových očitým svědkem.

»Ano, pravým andělem«, vece duchovní, »jest dítko ono, andělem zvláště v tom ohledu, že horoucnou láskou miluje Spasitele svého tajemným způsobem ukrytého v nejsvětější Svátosti oltářní. A důkazy lásky této podalo dítko ono už přemnohé. Z četných chci některý jenom uvéstí:

Bylo to asi před rokem touto dobou, kdy opravy nějaké uvnitř v chrámu Páně se děly. Dítky jakož mají zvyk přicházely k otevřeným dveřím chrámovým a nahlížely dovnitř. Největší však radost jevila nad otevřeným chrámem Maruška rychtářovic. Onať nemohla radostí se ani nasytiti, a sotva že lžici položila, tu již spěchala do chrámu Páně, tam poklekla do stolice, kdež sotva ji bylo viděti a sepjávši ruce zbožně k Bohu se modlila. Sám byl jsem nejednou svědkem výjevu nad míru pohnutlivého.

Tu jednou pozdní dobou večerní

strhne se po návsi shánka po Mařence rychtářovic. Rodiče bědovali, že dítko milé se jim ztratilo, a ačkoliv čeládka na vše strany byla vyslána a všude ji hledala, přece veškeré hledání bylo marné. Ráno opět rozesláni poslové na vše strany, ale jak se podivil otec, jak jsem se podivil i já, když přišedše ráno do kostela, nalezli jsme dítko klečící na stupních oltáře, hlavinku opřenou do dlani a tiše ještě spící.

S radostí a svatou bázní blížil se otec ke stupňům oltáře a probudil dítko milené, kteréžto ještě v polosnění o Ježíškovi, o radosti nebeské a zpěvu andělském vypravovalo.»

Než jak přišlo dítko přes noc do chrámu Páně? Kostelník, ač na večer po odzvonění klekání prohlížel chrám Páně, přece nepovšimnul si, že ve stolici nejzazší pod chorem někdo klečí, a dítko, ač slyšelo rachot dveří a kličů, v modlitbu vroucnou pohříženo na nic nedbalo, radujíc se, že může býti aspoň jednou přes noc s milým Ježíšem samo. Aby prý, tak později pravilo, přes noc bylo ještě blíže u Ježíška, vylezlo ze stolice a přikleklo k oltáři, kdež prý dlouho do noci se modlilo, až pak unavením a dlouhým bděním usnulo.

Kdykoliv velebnou Svátost oltářní k nemocným nosívám, tu pokaždé rychtářovic Mařenka bývá mezi prvními, kteří Spasitele k nemocnému doprovázejí a tam za uzdravení anebo za šťastnou hodinku smrti se modlivají. Tolikéž v neděli a ve svátek dítko toto s mnohými ještě vrstevnicemi chodívá na návrš ke chrámu Páně, kdež společně se modlivají a písně o nejsvětější Svátosti propěvují.

O slavnosti Božího Těla a po celotaktávu, kdy bývá požehnání, snad ni žádná z dívek našich nemá také radosti, že může býti družičkou, jako rychtářovic Mařenka. Jednou i na ten den velmi zastala se tohoto tajemství přesvatého

Helvetské totiž dívky ustěpačně mluvily před Mařenkou o nejsvětější Svátosti oltářní. I obrátila se na ni přísnou tváří a pravila: »Rekněte mně co jest nejsvětější Svátost oltářní, o koho a proč jest ustanovena?« Dívky takovou otázku neočekávající, se začaly, a žádná nepromluvila ani slova

Tu jim Mařenka učení o nejsvětější Svátosti, jak tomu učí církev svatá, vložila a zároveň je vyplnila, že se směl něčemu, čeho neznají a čemu nerozumějí, a doložila zároveň, že takový smích jest smích rouhavý a bláznovský.

Mám za to, že sám milý Spasitel dítěti tomuto takovou lásku horoucnou vlil do srdčka útlého, aby zahanbil nevinným dítkem a prostým učené a moudré tohoto světa. Že tolikéž objevil maličkým to, což ukryl před velkými a vznešenými tohoto světa, a že z úst dítěte tohoto připravil sobě chválu, aby zahanbil nepřátele a odpůrce své.

Rozloučiv se s duchovním, v němžto seznal jsem věrného sluhu Páně, který nejenom o věčný, nýbrž i o časný blahobyt svých svěřenců bedlivě pečuje, ubíral jsem se dále k vytknutému cíli, cestou o událostech včerejšího večera a dnešního jitra přemítaje. V myšlenkách těchto vždy opanoval vrch obraz Mařenky rychtářovic, při nížto obdivoval jsem se lásce, jakouž srdce její útlé chovalo

ke Kristu Ježíši, ukrytému ve Svátosti nejsvětější.

Přál jsem si v duchu, aby hojně měl takových Mařenek národ náš československý, pak by z nich byly zbožné panny po příkladu a vzoru blahoslavené naší Anežky, a z panen zbožných aby vypsely zbožné matky, za vzorem svaté Ludmily. By pak dívky své od útlého mládí vodily do stánku Páně, vštěpovaly jim do útlého srdčka tajemství lásky, jež Pán nám odkázal ve Svátosti oltářní. Tim by pak vychovávaly i nyní matky naše dostatečný počet panen, podobných blahoslavené Anežce, dostatečný také počet mladíků, řídících se příkladem sv. Václava a národ náš, ač na zemi nepočetný, hojný byl by počtem ve vlasti naší pravé, ve vlasti nebeské, kamž sv. Václav s blahoslavenou Anežkou nás předešli, kdež u trůnu Božího za nás, lid svůj, zároveň se svatým Cyrilem a Metodějem s ostatními patrony našimi orodují, by nedal Pán zahynouti nám, ni budoucím.

F. K.

Před oltářem.

Ty's darem nebes, slávo chrámu stkvoucí,
dech z tebe vane lásky Boží vroucí.
Jak vlídně kyneš mojí bludné duši,
ať v blahu jásá, ať ji boly kruší,
oltáři Kristův!

Tvůj stánek skrovný, sídlo velebnosti,
v svém skrytu tichém Tělo Boží hostí.
Já v pokoře se k tobě blížím živě,
vždyť Svatosť neseš, vznešenosti dive.

Ty spasným chlebem zbožná sytíš ústa;
však s hrozbou dálš srdce hříšná, pustá,
jež k stupňům tvým se berou s černou vinou.
Ta v hodu smělém novým hříchem hynou.

Kéž taje tvé mne stále přímí, hojí;
kéž viny tíž mne s tebou nerozdvojí,
ó trůne Boží, pýcho duší svatých,
ty stole žití, hrozbo hříchů. klatých,
oltáři Kristův!

Na slavnost' Narození Páně.

»A Slovo tělem učiněno jest,
a přebývalo mezi námi.«

(Jan 1, 14.)

Slovo tělem učiněno jest, a přebývalo mezi námi,« tak pravi svatý Jan na počátku evangelia svého, a sv. Augustin opět o slovech těch pravi, že zasluhuji. aby zlatými písmeny zaznamenána byla v srdcích lidských. A proč mají slova ta zaznamenána býti zlatými písmeny v srdcích lidských? Zlato jest kov nejvzácnější, avšak daleko nad zlato a nade všechny poklady tohoto světa vzácnější pro bohatce i chudého jest vtělení Syna Božího, jest pro nás jeho narození. Či jakýž by byl život náš, jakáže by byla naděje naše, kdyby se nám nebyla ukázala milost, dobrota a vldnost Boha, Spasitele našeho, kdyby Syn Boží, jenž jest od věčnosti od Otce nebeského zplozen, a jenž jest, jak dí sv. Pavel, oblesk slávy a obraz podstaty jeho, tuto věčnou slávu svou za slabost a mdlobu chudičkého nemluvněte nebyl vyměnil v oně přestátné noci, když tam v Betlémě z chudičké matky a panny se narodil?

Život náš na tomto světě musel by nám jen bremenem býti, a ještě smutnějším bylo by naše odcházení z tohoto světa.

Tu a tam v palácích narodil by se bohatým tohoto světa dědic bohatství jejich, avšak rodiče jeho jen marně by se z narození jeho radovali, neboť kromě bohatství svého nemohli by nic lepšího dítěti svému do vinku dáti.

Tu a tam v chýších podobných onomu v Nazaretě, kde bydlela Maria Panna, nebo docela ve stáji, v jakéž naroditi se volil Syn Boží, narodilo by se chudým rodičům dítě, avšak i jeho rodiče marně by se z narození jeho radovali, neboť kromě chudoby své nemohli by mu nic do vinku dáti.

A jako přicházejí všichni lidé na tento svět chudi a nuzní a s plácem:

takovým, ano mnohem smutnějším musel by býti i odchod jejich z tohoto světa, kdyby nám nebyla se ukázala milost, dobrota a vldnost Boha. Spasitele našeho, v oně přestátné noci, když tam v Betlémě z chudičké matky a panny se narodil. A proto také při jeho narození velebili duchové nebeští Boha, prozpěvující: »Sláva na výsostech Bohu, a na zemi pokoj lidem dobré vůle« (Luk. 2, 14); proto také chvátili radující se pastýři do Betléma, aby spatřili milost, dobrotu a vldnost Boha, Spasitele našeho; proto také i my velebíme Boha a radujeme se z toho, že »Slovo tělem učiněno jest, a přebývalo mezi námi.«

Ó od té doby může každý otec, může každá matka z narození dítěte svého se radovati. I ta nejchudší matka může dítěti svému nad zlato vzácnější dar do vinku dáti, a dar ten nám všem sám Syn Boží s nebe přinesl. A jaký to dar? Dar synovství Božího, neboť tak nás ujišťuje sv. Jan, když o narození Syna Božího rozjímá: a napsal: »Kolikž pak koli přijali jej, dal jim moc syny Božími býti, těm, kteří věří ve jménu jeho.« (Jan 1, 12.) Ó jak potěšná to slova pro nás všechny! My byli chudi a nuzní, ale Syn Boží již se narodil tam v Betlémě, již sestoupil s nebe na zem, aby nás obohatil nebeskými dary svými, aby narozením svým i posvětil chudobu i nuzno-ť naši!

My byli jako ve tmách bloudící, ale již sestoupil Syn Boží s nebe na zem a přinesl sebou svělo nebeské, kteréž, jak dí sv. Jan, »osvěcuje každého člověka přicházejícího na tento svět.«

My byli bez útěchy a naděje, ale Syn Boží přišel s nebe na zem a potěšil nás nadějí neklamnou, že i my kdys spolu s ním kralovati budeme v království Otce jeho nebeského, kterémužto království není konce. Ó kterak že nemáme i my s anděly nebeskými a pastýři betlémskými, se sv. Josefem

a Marii Pannou z narození Páně se radovati a zlatými písmeny vepsati do srdcí svých: »A Slovo tělem učiněno jest a přebývalo mezi námi!« Než při této radosti nechat nikdo nezapomíná

kojem a milosti svou. Netrpě v ní žádných hříchů, neboť hřích to jest, kterýž vypuzuje Pána Ježíše z příbytků lidských. Proto i vy, synové a dcery rodičů křesťanských, tak upraveno mějte

na žalostná slova miláčka Páně, jež třesoucí rukou napsati musel: »Do vlastního přišel a svoji ho nepřijali!« A proto, vy otcové a matky křesťanské, zařídte domácnost svou tak, aby v příbytku vašem mohl Kristus Pán přebývati po-

srdce své, aby neplatilo o vás: »Do vlastního přišel, a svoji ho nepřijali.« A jen tak se stane, že i při odchodu našem z tohoto světa budou prozpěvovati andělé: »Sláva na výsostech Bohu«, a věčný pokoj duším dobrým. F. K.

Na růži.

Jest růže dech jak modlitba,
jež v prahy nebes letí;
jak obět svatá vznáší se,
již rosa s oblak světí.

Jest hymnus vroucí, velebný
ta růže vůně stkvělá;
díků Tvůrci za jas sluneční,
i prosba tklivá, věrlá.

Kéž, Pane, srdce mého vzdech,
jenž k trůnu Tvému pílí,
jak růže dechy líbezná
jest drahý Ti a milý.

Poslední večer v roce.

Dva večery jsou to v roce, kdy obzvláštními city srdce naše naplněno bývá, jest to štědrý den a poslední den v roce. Jakou radostí oplývá křesťan o štědrém večeru! Tu raduje se dítě z krásného Betléma a ozářeného stromku vánočního a něžné nevinné srdéčko jeho po způsobu svém slaví narození Spasitelovo; tu raduje se dospělý a komu jen poněkud popráno, spěchá do kruhu svých milých, do domu otcovského, aby s rodiči a sourozenci slavil nejkrásnější večer v roce, anebo shromažďuje sám v rodině své všechny, kteří blízcí jsou srdci jeho, aby sobě navzájem ukázali lásku, která je vespolek pojí a jejímž pramenem jest láska ona, která z jesliček září. I stařec a stařena radují se toho večera, vždyť jakoby omládlí, jakoby celý život jejich mladosti se všemi radostmi a tužbami stál před duševním zrakem jejich, i oni vzpomínají na doby dávno zaslé, kdy štědrý večer trávili v kruhu svých milých a drahých, z nichž tak mnohý již je předešel na onen svět. Ano, štědrý večer, kdy křesťané slaví památku narození Syna Božího, kouzlem svým uchvacuje všechna srdce, která ještě čistých a vznešených pocitů schopna jsou a přináší pokoj a svatou radost těm, kdož jsou »dobré vůle.«

Druhý důležitý večer jest večer dnešní, poslední v tomto roce. Jestliže štědrý večer více k radosti nás vybízí nad láskou a milosrdenstvím Božím, jevícím se v narození Syna Božího z chudické Matky v chudickém chlévě, tu poslední večer v roce vyzývá nás k rozjímání, jak jsme v roce minulém a v celém životě svém této lásky hodnými byli, jak jsme lásku Boží láskou svou spláceli, jak poslušnými jsme byli dětmi Otce nebeského, jak pečlivými pracovníky o blaho své, zkrátka jak jsme žili, myslili, mluvili, jednali;

poslední večer v roce vybízí nás jaksi k jenerálnímu zpytování svědomí našeho. A proč právě večer dnešní? Každého večera skládá pravý křesťan úcty Bohu ze všeho jednání po celý den. Toto večerní zpytování svědomí jest věcí nad jiné důležitou a kdo si na ně zvykne, pozná, že jest to věc velmi užitečná. Den jest velkým darem Božím, neboť jest to doba dosti dlouhá, v níž člověk mnoho zásluh si získá, ale také mnoho hříchů spáchat může. Den jest doba dosti dlouhá, kdy každé vteriny od Boha množství darů dostáváme, celý den je pak nepřetržitou řadou Božích darů, ustavičným důkazem jeho lásky a milosrdenství. A po dni nastává noc, a noc dle přísloví není přítelkyní člověka. V noci více než jindy vydán jest člověk nebezpečí jak pro tělo tak pro duši, a klade-li se večer ke spánku, jest to proň důkladné napomenutí, že neví, zdali ráno zdrav také vstane; mnoho, přemnoho lidí umírá v noci a spánek sám jest nám obrazem smrti. Nuže, není zpytování svědomí na večer důležité? Tim vcházíme sami sebou v soud Boží, tím vzbuzujeme lítost nad spáchanými hříchy a lítost tato jest veleužitečná, neboť zdržuje trestající ruku Páně, tu vzbuzujeme dobrý úmysl, že druhého dne svědomitěji, bohabojněji žiti budeme a co jsme zameškali, zase dohnáme. Kdo denně zpytuje svědomí své, ulehčuje si tím práci, před svatou zpovědí, a svatá zpověď jeho bývá důkladná, dokonalá a takovou zajisté býti má. Není tedy zvyk denního zpytování veleužitečný a velepotřebný? Jestliže však již každého dne úcty klásti máme ze života svého, čím více na konci celého roku povinni jsme tak činiti?

Rok! jaká to dlouhá doba! Co všechno se za rok nepřihází! Čeho všeho se člověk za rok nedožije. Co tu radost může užít, co však bolesti a žalu a trápení snášeti! Jak nesčíslných darů

z ruky Boží přijali jsme za rok, již to, že jsme jej přežili a dnešního večera se dočkali, jest neznámý dar lásky a shovívavosti Boží! Poslední den v roce jest jaksi článkem v řetěze dnův a roků života našeho, čas neuprosně žene se v před, a s ním ubíhá i život náš, a nežli se nadějeme, přijde také poslední večer života našeho. Není tedy příčin dosti, abychom dnes trochu se pozastavili a zpět pohlédli na život svůj v roce uplynulém, abychom počet vydali z vladářství svého a tak sami poznali, jak vlastně si stojíme před Bohem? Protož rozevřeme knihu života našeho a čteme v ní; kniha ta má 365 listův a na každém napsáno jest toho mnoho.

Radostí poskočí srdce naše, čteme-li o štěstí, jež nás potkalo, můžeme-li říci: byl jsem úplně zdrav, dobře se mně vedlo, Bůh práci mé žehnal i všichni moji milí a drazí byli šťastni tohoto roku. Takých však, kdož by bez výminky jen samé radostné události četli na listech života bude asi velmi po skrovnu, snad žádný. Za to však u každého bude zajisté listů několik, u jednoho více, u druhého méně, které znova rozbolestí srdce a otevrou tak mnohou ránu sotva zacelenou. Komu roku minulého zemřela ta či ona milá osoba, kdo těžkou vystál nemoc, kdo ztrátu utrpěl na majetku, obchodu atd., kdo nevinně trpěl musil utržky, pohany, pronásledování zlých nepřátel, ten zajisté povzdechne si a zvolá v duchu: »Smutný to byl rok pro mne!« Ještě více však bolem naplní nás vědomí, že jsme nežili tak, jak jsme měli, že jsme toho drahého času neužili k blahu duše své, že jsme tak mnohou hodinu, tak mnohý den ztratili, činíce zlé před Hospodinem, že jsme mnohými hříchy Boha uráželi, duši svou zohydili a nevděčníky velikými byli k Bohu, Pánu a dobrodinci svému. A vědomí toto zajisté tížeji spojí na duši naši a větší bolest nám způsobí, než všechno neštěstí a všechny jiné nehody, které nás stihly. A k čemu vésti ná rozjímání toto, k čemu dobrou bude šetba v knize života za uplynulý rok?

První zajisté výsledek bude, že na kolenou a u vědomí nehodnosti své děkovati budeme dnes Bohu za vše, jakoli na nás seslal; za to dobré i za to zlé a odporné, neboť ve všem jevila

se láska Otce nebeského, již nepochopujeme, která však nás jako nezvedené a neposlušné děti vedla moudrostí a milosrdenstvím a nedala nám dokonce zahynouti poplávajíc času k obrácení a pokání. Proto díky, díky nejsrdečnější a nejvřelejší necht řinou se dnes z duše naší, díky Bohu a Pánu našemu a necht nejen ústy, nýbrž i celým srdcem zapějeme náš krásný chvalozpěv: »Tebe Boha chválíme.« Druhý výsledek bude lítost nad nevědkem našim, nad hříchy našimi, a tedy nad naší nehodností. Bůh pečoval o nás, o tělo i duši, zahrnoval nás dobrodiním všemožným a my jsme jej za to uráželi, nedbajíce vůle jeho a nešetříce příkázání jeho. Pánem jsme povrhli a sluhů jsme se přidrželi, tvůrce jsme nemilovali a tvory milovali, zlé jsme činili před obličejem Hospodinovým a hříchy jako vodu pili. Zdaž se nemusíme dnes hanbiti před nebeským dvorem, před vlastním svědomím za takový nevděk? Kde hledati pomoci? Jedině v pokání a lítosti upřímné jest pomoc, protože zajisté nejlepším zakončením roku starého jest svatá zповěď, v níž složime bříme hříchů svých k nohám Spasitelovým a s lehkým srdcem vejde se v nový rok.

Litost však musí býti spojena s dobrým úmyslem a to jest třetí výsledek našeho rozjímání. Jak mnoho jsme zanechali roku minulého, to dlužno dohnati; jak mnoho jsme pochybili, to dlužno napravit; jak línými jsme byli v péči a práci o duši svou, to dlužno všechny síly napjati. Neboť kdo ví, kolik ještě let popřeje nám Pán? Snad tak mnohý z nás za rok již zde nebude, ba snad ve dnech nejbližších odvolá jej Pán. Nevíme dne ani hodiny! Čas života ubíhá rychle, až bítí bude hodina poslední, tu přestane pro nás čas a nastane věčnost. Věčnost! Už jsi jednou o tom přemýšlel, milý čtenáři, co je to věčnost? Krátké slovo, dlouhý význam. Věčnost, trvání bez konce, bez konce! Představ si ohromnou horu, nejvyšší, která sestává ze samých malinkých pískových zrnek. Kolik asi takových zrnek v té hoře bude? Nesčíslné miliony! A nyní si představ, že za deset let jednou přiletí pták, chytl do zobáku jediné zrno pískové a odlétne. Jak dlouho to potrvá, než pták celou horu odnese?

A hle, to není ještě ani malinká část věčnosti, věčnost trvá déle! A nyní uvaž, po celou tu neskonalou věčnost být buď šťastným buď nešťastným, jaká to myšlenka, jaká to ohromná důležitost pro nás. A to štěstí anebo neštěstí věčné pro nás začíná naší smrtí! Pochopuješ, proč potřebí jest dobře se na smrt připravit? Nejlepší příprava na smrt však jest častá na ni myšlenka, myšlenka upřímná, která nás zlého varuje a k dobrému navádí, dle výroku Pisma svatého »ve všech věcech pomni čtvero posledních věcí člověka, a nezhřešiš na věky.« A první z těchto věcí posledních jest smrt, pak soud a pak výsledek života tvého, buď nebe či peklo, a to na věky.

Uplynul rok, tak uplyne i život náš; chceme-li na konci života klidně a s nadějí na život věčný čísti v knize života svého, berme ji každého dne do ruky, vezměme ji i dnes, na poslední večer v roce, ona poučí nás, že vše pozemské,

marné jest a pomíjející. jen co božské jest, že trvá, a proto že jednoho jest potřebí, totiž »Boha vždy více a více poznávati, z poznání toho jej milovati, z lásky k němu dobré činiti a zlého se varovati a takovým životem si nebe zasloužiti.« Uzavíraje rozjímání svá na konec roku, voláme: »Díky Tobě, všemohoucí Bože, za všechna nám prokázaná dobrodiní, za všechny milosti přirozené a nadpřirozené. Nebyli jsme lásky Tvé hodni, uznáváme hříšnost svou a v prachu nicoty své před Tebou sklonění jsouce prosíme Tebe: Skrze Syna svého buď milostiv nám hříšníkům a neodplácj nám dle zásluh viny hříchů našich. Dejž nám milost odpuštění, neboť zkroušené jest srdce naše. Slibujeme Tobě, Otče na nebi, celý budoucí čas života, jehož nám dopřeješ, Tobě sloužiti, Tebe více a více milovati; přispějnám božskou pomocí svou, abychom v lásce Tvé šťastně dokonali a s láskou od Tebe přijati byli na věčnosti...«

Boh. Hendl.

Rozvoj církve katolické v Jerusalemě a ve svaté zemi v posledních 30 letech.

II.

Začneme s pokrokem františkánů v Jerusalemě samém. Poněvadž chrám božského Vykupitele, jež už od roku 1559. mají, pro katolické obyvatelstvo nyní 2350 duší čítající, co farní chrám příliš malý byl, rozšířen chrám ten v letech 1882 až 1885, zvláště císařským darem císaře Františka Josefa I. a s věží nově vystavěn a čítá se nyní k největším a nejkrásnějším posvátného města. I klášter sousedící nově jest vystavěn, tak že nyní 50 až 60 mnichům útulku poskytnouti může. V konventě tom, jenž jest sídlem otce kustoda, je bohoslovecký ústav františkánů, knihtiskárna všemi novými stroji bohatě opatřená, krásná knihovna, ústav pro mladé řemeslníky a sirotčinec se 60 dětmi.

Malý, chrámem Božího hrobu uza-
vřený konvent františkánů, jenž chov-
strážce svatého hrobu, prostřednictvím
J. V. císaře Františka Josefa I. na jeho
pouti r. 1869. rozšířen a zveličen jest
a zbořením stájlí nad ním se nalézajících
získáno světla a vzduchu. Držba kato-
líků v kostele Božího hrobu se o
této doby nezměnila; nově však získán
několik svatých aneb svatyně kapliček
nově ozdobeny; tak kostel bičování ok-
noven, 5 oltářů zaopatřen a s ním mal-
útulek pro tři františkány spojen. Rok
1880. koupila »kustodie« sloup, na něm
prý rozsudek o smrti Kristově přib-
hl, i se sousední půdou a vystavěla
místě tom kapli se školou pracovní-
strami sv. Josefa vedenou. Též koupil
františkáni r. 1879. za velký peníz pa-
zastavení, kde Šimon Cyrenský Vykupite-
lí kříž pomohl nésti, a vystavěli tam m-

dlitebnu. Roku 1883. dostalo se také místo, kde dům sv. Veroniky stál a šesté zastavení se uctívá, do držení katolických řeků, kteří kostel, jenž druhdy tam byl, opravili a oltáři a krásnou skupinou: Veronika podává Spasiteli kříž nesoucimu roušku potní, ozdobili.

Na třetím zastavení: »mdloba Panny Marie« nazvaném, stavi katoličtí Armenové statečný kostel s klásterem. Katolická církev má tedy na křížové cestě tyto chrámy a kaple: kapli bičování, kapli »u mdloby Panny Marie«, chrám u »Ecce homo«, kapli rakouského domu poutnického, páté a sedmé zastavení, kapli »přibití na kříž« a »bolestné Matky Boží«, kámen pomazání a Boží hrob. R. 1894. vystavěli Maronité u brány Jaffské kapli s útulkem. Útulek pro přijetí poutníků všech národností určený, tak zvaná »Casa nuova« zvětšen a pohodlně zařízen, tak že františkáni v něm 200 poutníkům ve 100 pokojích přístřeší poskytnouti mohou.

Před městem získala »kustodie« s velkými obětní veliký pozemek v údolí Josafat mezi zahradou Olivetskou a hradbami města na obojím břehu potoka Cedronu a ovroubila ho vysokou kamennou zdí. Na onom místě hory Olivetské, kde Ježíš nad Jerusálemem plakal, a druhdy kostel s názvem: »Jesus flevit« (= Ježíš plakal) stál, vystavěli františkáni v nejnovější době krásný chrám s útulkem a zahradou. V Betfagé, odkud Spasitel dva z apoštolů vyslal, aby dovedli oslící, koupili františkáni r. 1880. od Turků pozemek se zříceninami starého kostela, ve kterém se freskový obraz (= obraz na čerstvé maltě malovaný) události té od Evangelisty Matouše (21, 1 . . .) popsané našel, a vystavěli tam malou modlitebnu. V Betanii byla již roku 1862. zbožná markýzka Nikolayová svatyni, dům to Lazarův koupila a kustodii darovala; tato zakoupila později i místo, kde stál dům Šimona malomocného, a na východě od hrobu pozemek se zbořeninami kostela. Během tohoto roku vystavěna v Jerichu malá modlitebna, v níž mše svatá sloužiti se může, s útulkem.

Nemenší péči věnovali synové svatého Františka druhým svatyním svatě země. Poněvadž dosavadní farní chrám sv. Kateriny v Betlémě pro farnost nyní 4230 katolíků čítající nestačil, roku

1882., díky velkomyslnému daru císaře rakouského, nový, prostorný kostel na jeho místě vystavěn. V konventě dostává se klerikům filosofického vzdělání. K svatyním, jež v Betlémě již v rukou »kustodie« byly, a sice: jesle Páně, místo, kde svatí tři králové se klaněli, staré jeskyně s oltářem svatého Josefa, hrobem nevinátek, sv. opata Eusebia, sv. Pavly a její dcery, sv. Eustochie, sv. Jeronyma a jeho modlitebnou nově opravenou, jeskyně mléčná a studnice Davidova koupili františkáni r. 1873. zbořeniny kostela na místě domu sv. Josefa vystavěného, jenž zase v téže velikosti vystavěn byl.

Ve svatém Janu »na pohoří« (Ain-Karem), rodišti sv. Jana Křtitele, má »kustodie« kromě farního chrámu na tomto místě také svatyni Navštívení Panny Marie. Roku 1679. koupili totiž františkáni na tomto místě zbořeniny velkého kostela o dvou poschodích. Dolní poschodí uzavíralo místo, kde Boží Rodička se svatou Alžbětou se potkala a chvalozpěv svůj »Magnificat« zapěla; kostel horní byl původně letní byt sv. Zachariáše a sv. Alžběty. Oba tyto kostely vystavěny jsou a dle původního nákresu opatřeny statečnou věží a vedle vystavěn útulek. Malá obec katolická, která zde uprostřed Turků žije, vzrostla již na 208 duší. Kromě školy chlapecké jest zde také ústav, kde klerikové v řečnictví se vzdělávají.

Poněvadž farní chrám v Jaffě roku 1836. vystavěný a sv. Petrovi zasvěcený pro katolickou obec již 730 duší čítající nedostačoval, vystavěn v posledních letech velký krásný kostel, stihlou svou věží daleko viditelný, a útulek pro poutníky a konvent rozšířen.

R. 1861. koupila markýzka Nikolayová zbořeniny starého kostela z doby křížácké v Emausu (Kubeibe), kde Kristus Pán po svém vzkříšení dvěma učeníkům při lámání chleba se poznati dal. Zbožná tato paní dala tam vystavěti kapli svatému Kleofášovi zasvěcenou s malým konventem a útulkem pro poutníky. »Kustodie« přeložila tam roku 1887. ústav žádajících vstoupiti do řádu (postulantů). Velké sumy věnovala »kustodie« svatyním v Galilei. V Nazaretě usadili se františkáni již r. 1300. a vystavěli nad zříceninami velkého kostela kapli s klásterem, který

už r. 1363. zase opustili museli. Roku 1468. se navrátili, byli po 74 letech znova od Turků zahnáni, až konečně r. 1620. kostel a klášter zase vystavěli.

Nynější chrám, dům svatě Rodiny uzavírající, pochází z let 1730, byl však roku 1877. stědlostí Benátčanů a císaře Františka Josefa I. novými oltáři a dlažbou mramorovou okrášlen; obec katolická čítá nyní 1156 duší. Poněvadž sousedící útulna poutnická byla příliš malá, vystavěna právě rozsáhlá útulna zvlášť příspěvky Američanů, v níž na 240 poutníků umístěno býti může. R. 1867. přenešen noviciát »kustodie« do konventu zdejšího. R. 1754. koupili františkáni místo, kde stála dílna sv. Josefa a vystavěli kapli (1858), jež v nejnovější době rozšířena a okrášlena byla. Za té příležitosti objeveny jsou zboženiny velikého chrámu o třech lodích, který dle původního nákresu zase se má vystavěti; k tomu účelu pozemek okolní za velikých obětí získán. V Nazaretě nalézá se velký, podlouhlý kámen, na němž dle podání Kristus Pán se svými apoštoly častěji prý večeril, pročez také »mensa Christi,« stál Kristův, se nazývá. Kostel druhdy tu stávající, avšak potom rozbouraný, koupili františkáni od Turků (1860) a vystavěli pomocí spolku Kolinského (n. R.) kapli s krásným oltářem. Nedaleko města Nazaretu nachází se hora, na kterou dle podání Maria Panna spěchala slyšíc, že obyvatelé Ježíše polapili, by ho svrhli se skály. Na této hoře »strachu« stál kostel s klásterem, který »kustodie« roku 1876. nově vystavěti dala.

Ve vesnici Naim, kde Kristus Pán syna vdovy k životu znova vzbudil, koupili františkáni již roku 1678. místo to a vystavěli roku 1881. kostel s malým útulkem, kde několikrát v roku mše svatá se slouží. Místo »proměnění Páně« na hoře Tábor získala »kustodie« roku 1631. a vystavěla r. 1763. kapli, jež r. 1858. obnovena a s útulnou pro poutníky spojena byla. Letos objevil superior kláštera zboženiny basiliky o třech lodích od svatě Heleny vystavěné, s kterou později benediktini klášter byli spojili. Jaká čest a sláva by to byla pro svět katolický, kdyby chrám ten v původní podobě ze zboženin povstal. Zanaší se sice »kustodie« tou myšlenkou, jest však

k tomu třeba ohromných peněz, které by katolíci celého světa sebrati museli. Jak ubohá jest naše doba. jež nedovede ani opraviti, co svatá císařovna za krátký čas vystavěla.

V Káně Galilejské, kde Kristus Pán první svůj zázrak učinil, koupili františkáni r. 1641. místo to, kde od prastarých časů kostel stál, nesměli však kapli vystavěti. Teprve roku 1881. podařilo se »kustodii«, farní chrám s klásterem založiti, poněvadž se tu mnoho obrácení stalo. Mezi 600 obyvateli této osady je nyní 110 katolíků. Zázrak proměnění vody ve vino stal se v domě apoštola Bartoloměje. Teprve r. 1884. odkoupili františkáni svatyni tu Turkům s pomocí spolku Kolinského a vystavěli tam kostel, v němž mše svatá se slouží. V městě Seforis získala »kustodie« zboženiny chrámu trojlodního sv. Jáchyma a svatě Anně zasvěceného. Pokus, zde l. 1841. kapli vystavěti, rozbil se o odpor Moslemů. Teprve r. 1878. bylo františkánům možno kapli tam vystavěti.

V Tiberiádě, kde v době křižácké chrám sv. Petra stál, získali synové sv. Františka toto místo teprve r. 1847. a vystavěli tam malou kapli. Stědlost Pia IX. bylo umožněno kostel o jedné lodi obnoviti, mramorovými oltáři opatřiti a klášter rozšířiti.

Konvent vydržuje tu dvě obecné školy. Tiberias má pouze 25 katolíků Kafarnaum, v jehožto sbornici Spasitel tak často učival, zmizelo s povrchu zemského. Nad mohutnými zříceninami sbornice bujelo bodláčí a trní. Za velké peníze koupila »kustodie« tyto zboženiny v Tell-Humu i s okolními pozemky a vykopala je, musela je však zase na rozkaz vysoké porty rumem zasypati a čeká na lepší časy, by jednou nad touto svatyní kostel vystavěti směla.

Uvážíme-li veškerou působnost otce františkánů ve svaté zemi, vysvítá z toho že své povolání, svatá místa v Palestyni střežiti, chrániti, zachovávat a získavati jakož i církev katolickou v misijních obvodu udržovati a rozšiřovati, více než 500 let svědomitě a často s největšími oběťmi konali. Ještě před 20 lety byli oni vedle karmelitánů na Karmelu jedni z řádů mužských, již ve svaté zemi blahodárnou působnost rozvíjeli. Tentýž

důvod, který svatou Stolicí k znovuzaložení latinského patriarchátu v Jerusalemě pohnul, byl též příčinou, že i druhým duchovním řádům a společnostem se otevřelo v Palestyně širé pole působnosti. Jak to již za trvání latinského království v Palestyně bylo. V nejněvší době jest mnohým duchovním řádům a kongregacím obojího pohlaví usazení se ve svaté zemi a zvláště v Jerusalemě dovoleno; však většina z nich největší váhu kladla na to, aby nabyla na nejsvětějším místě světa, kde vyplnila se největší tajemství našeho svatého náboženství, domova a působistě svého. Může se sice státi, že během časů, zvláště na úzkém tomto území nastane jakési závodění těchto řádů duchovních, avšak přes to byla a jest všestranná podpora se strany církve katolické právě v naší době nejenom žádoucí, nýbrž i nutná, aby se stále vzrůstající propagandě schismatiků a bludářů hráz postavila. Jerusalemb, jehož si po mnoho století nekatolíci nevěřili, stal se nyní rejištěm různých náboženství a vyznání. Nejméně asi má se obávati této novoty »kustodie« svaté země, poněvadž v úplném užívání starých svých práv a výsad zůstává. Všecky (s malými výjimkami) v Jerusalemě v nejněvší době usazené řády jsou národnosti francouzské, tak že vliv francouzský neustále ve vzrůstu se nachází, kdežto vliv německý jest úžasně malý. Vládě francouzské, která protektorát nad katolickou církví na východě vykonává aneb spíše si ho osobuje, jest to jenom titulem. Zdá se ovšem býti divné, že republika francouzská, jež ve vlastní zemi církví hůře než macešsky zachází. řády kongregace katolické doma utiskuje ohromnými daněmi v jejich působení ochromuje, školy a ústavy katolické pokazuje, najednou na východě tytéž ve svou mateřskou a ochrannou náruč přijímá. Jak opravdu tato ochrana vypadá, o tom mohou dějiny svaté země vykládati. A jak pak by to bylo jinak možno? Schisma na východě cítí se pod všemožnými perutemi Ruska, které místa významy důležitá v Jerusalemě osadilo. Hradu podobný klášter a útolek Rusův před branou Jaffskou a velký, získaný pozemek s kostely a kláštery na hoře Olivetské jakož i násilím a lstí křesťanům

latinským od Řeků odňaté svatyně v Jerusalemě a Betlémě dávají k tomu potřebné ilustrace. Rusko, ocelová hradba orthodoxy, a Francouzsko, ochránce církve katolické na východě, měly by v Palestyně tvořiti pravé protivy, leží si však v Evropě v přátelské náruči, žádný tedy div. že ochrana francouzská z důvodů politických velmi neduživě se vyjímá. Nadáli bychom se, že konsulové všech katolických států povolání jsou. společně práva církve katolické a jejich ústavů ve svaté zemi zachovávat i střežiti, jak to bylo v době křížácké; ale každý, kdož poměry na východě zná, ví, že by žádnému konsulovi některé katolické moci napadnouti nesmělo. nějaké slavnosti církve katolické vedle konsula francouzského v uniformě se účastniti; bylo by to zasažení do domnělých práv protektorátu. Příslušné kruhy Jerusalemské stojí pod tlakem těchto poměrů, odpomoci však tomu nemůže nikdo. Státy katolické mají dost práce a obíže ve vlastní domácnosti a tedy málo času a zájmu, ve prospěch církve katolické na východě něco důležitého učiniti a tak zůstává Jerusalemb jak dříve městem umučení Krista Pána.

Jestli jednu politování hodnou věc sluší zde zaznamenati. Dalo by se mysliti, že slavných obřadů v hlavních svátcích, zvláště o velikonoce v chrámě Božího hrobu od patriarchy aneb františkánů konaných celé katolické duchovenstvo Jerusalemské se účastní, byla by to velebná podívaná, která by i na bludáře a nevěřící mocně a vzdělatelně působila. Avšak tomu tak není. Ani na květnou neděli, ani ve svátem týdni, ani na velikonoce jsem žádného z četných řádů mužských neviděl, který by se byl slavnosti účastnil. Katolické řády a kongregace nejsou přece jen k prospěchu a oslavě svého vlastního řádu založeny, nýbrž k službě a slávě celé církve. Nemohu prozatím žádnou jinou příčinu udati, než že francouzští řeholníci si myslí, že by se to z jejich národní pychou nesrovnávalo, chudým bratřím svatého Františka se přidružiti aneb poddati. Možná, že se klamu a že jiné dostatečné, mi neznámé příčiny tu jsou. Sněm Tridentský předpisuje, že všichni řádové, kteří přísné klausury nemají, na rozkaz biskupa diecése slavných přívodův se účastniti mají.

Zprávy z misí katolických.

Podává *Al. Kotyza.*

Ekuador. (Děsné výjevy v Rio-bambě.) O zavraždění španělského Jesuity P. Moscosa a o smutných událostech s tím spojených dovidáme se ze zpráv z Ameriky nám poslané tyto podrobnosti.

Rio-bamba, 6 května 1897. Zažili jsme zde hrozné věci. Jsem rád, že jsi těch děsných výjevů neviděl, jež i to nejtvrdé srdce k pláči pohnuly! V neděli 2. května zatkli vojáci všechny Jesuity kromě P. Guzmána. Když v pondělí lid povstal a za ně orodoval, byli kromě čtyř propuštěni. Dne 4. května obsadili »revolucionáři« (t. j. konservativci, kteří rádním vojska Alfarošova podráždění jsouce, povstali) o 5. hodině ranní kolleji Jesuitskou a začali boj s plukem Pichinchovým, jenž se byl naproti kolleji postavil. Avšak za hodinu došlo konservativcům střelivo, načež byli obklíčeni. Vládní pluky dobyly kolleje a povraždily všechny jeho obhájce až na dva. Ani poraněných neuseřeteno. OO. Jesuité utekli se do kaple a rektor P. Moscoso modlil se ve svém pokoji. Zde byl od dvou důstojníků zavražděn. Avšak namluvili lidu, že P. rektor padl v boji, položili vrahové pušku a schránku se střelivem vedle mrtvol. Ostatním Jesuitům bylo by se stalo podobně, kdyby nebyli našli přímluvce. Ti byli všichni za krk k sobě přivázáni a za surových nadávek ulicemi města vláčeni. To však nebylo nicím u přirovnání k tomu, co se v kostele dalo. Zde bylo více osob, jenž se sem

uteklo za oltářem a sochou Bohorodičky zavražděno. Na to vylomen svatoštěnek, schránka se svatými hostiemi vyrvána, otevřena, svaté hostie rozházeny a surovci po hrstech polykány. To činili důstojníci; vojáci se toho vzdor rozkazu nesúčastnili, báli se dopustiti se takových neřestí. — Jiné psaní zvěstuje nám další události. Nejdůstojnější pan biskup Andrade byl rovněž zatčen a do vězení uvržen a na to s ostatními vězni do Guayaquilu zavlečen. Zde byl opět uvězněn ačkoliv byl nemocen a zakázán mu veškeren styk s jeho duchovenstvem. Některé radikální listy guayaquilské štvály luzu proti zajatci tak, že se ocíl v nebezpečí života. Guvernér dal jej proto dopravit na palubu malíčkého válečného parníku. Odtud uveřejnil biskup slavný protest proti hrubému jednání vlády a odmítl energicky všechny pomluvy a lži, jež byly radikální listy o něm napsaly. A co bylo příčinou těchto surovostí vůči biskupovi? Subskripční arch, v jehož čele bylo jméno biskupovo s 200 dollarů. Toho použila vláda, aby našla biskupa že osnuje proti vládě povstání. A ve skutečnosti to byla sbírka dam Rio-bambských na poškozené v Guayaquilu. A ačkoliv byla nevina biskupova dokázána přece stál Alfaro na tom, aby byl biskup poslán do vyhnanství do Liny. Ubíraje si do vyhnanství, napsal svému duchovenstvu a věticím překrásný pastýřský list v němž je napomíná, aby doufali v do brotu a pomoc Boží. „*Katol. misie.*“

Různé zprávy a drobnosti.

Křesťané v Persii. Proti Armenům vyznání nestoriánského vypuklo nové kruté pronásledování, a sice jsou to divoci Kurdové, kteří s povolením vlády ubohý národ sužují. Až do nedávna vedlo se perským Armenům dosti snesitelně. Vláda s nimi zacházela mírně a Armenci stali se v Persii živlem podporujícím evropskou

vzdělanost. Než počátkem tohoto rok změnily se poměry a sice vinou Anglii. Přijel totiž anglický konsul z Vidné d Tabrisu a varoval vládu, aby žádný uprchlíků přes hranice do země ne pouštěla. Dřívejší místodržitel solmotsk Mirza Husein chán, jenž se k Armencům choval přátelsky, nahrazen byl jiným

krutým. Nestoriáni poslali na to delegáta k sv. Synodu do Petrohradu, aby tam prosil o pomoc. Muž tento, jenž po léta působil mezi nimi ve prospěch připojení k církvi ruské, dokázal, že 13. května 1896 přestoupilo 20.000 nestoriánských Arménů k pravoslavné církvi, aby si zabezpečili ochranu ruského cara, krátce na to následovalo jejich příkladu 50.000 jiných a čeká se, že v nejbližším čase přestoupí ještě 250.000 osob. Redaktor „Peterb. Vědomosti“ a důvěrník carův horlivě naléhá na vládu, aby vystoupila ve prospěch pronásledovaných a zamezila opakování krvavých pronásledování z roku minulých. Dosud prý mnoho křesťanů bylo pobyto a 7 vesnic vypáleno, vedle toho také zničeno obili na polích.

Král Oskar o víře a vědě. Velice nčený vladař král Oskar, jak známo, jmenován od 6 universit čestným doktorem. Když mu přinesli zástupcové universit: oxfordské, boloňské, vídeňské, mnichovské, strassburské a leydenské diplom čestný, děkoval král za počtu mu prokazanou a pravil tato krásná slova: „Račte vyříditi svým kolegům mé ujištění, že uznávám a vždy uznávati budu vznešenou velebnost vědy. Tak dalece, jak spočívá na Bohn — což jest moje pevné přesvědčení — učiní člověka vždy více a více hodného vysokého jeho určení. A nyní, pánové, prosím Všemohoucího, aby vás zachoval ve své ochraně.“ Zajisté krásná to a památná slova tak učeného a zbožného panovníka! „K. L.“

Zástupce sv. Stolic ve Švédsku při slavnostech jubilejních byl jmenován apoštolský vikář, švédský biskup Albert Bitter. Pocty, kterých se mu dostalo, svědčí o zmizení předsudků proti katolické církvi. Král vyznamenával zástupce apoštolské Stolic při každé příležitosti. Vyznamenán byl komandérským švédským řádem hvězdovým a zároveň obdržel pruský řád červeného orla a komandérský španělský řád Isabelin. Katolici švédští, kteří dosud byli popelkou ve království, těší se z vyznamenání, kterých se jim též dostalo v osobě zástupce sv. Otce. „K. L.“

Protestanti v Německu jsou opět mocnějšími proti katolické církvi. Soudíme-li dle cifér, sledujeme, že katolíci počtem se sice ztrácejí, avšak neztrácejí se

významem, který spíše roste. Od roku 1867. do r. 1890. změnil se poměr obyvatelstva v neprospěch katolíků, kterých bylo mezi 1000 obyvateli 362, kdežto v roce 1890 jen 357, naproti tomu stoupl zase poměr protestantů ze 621 na 627. Smlíšená manželstva jsou hlavní příčinou četných odpadnutí od víry. Mnoho působí protestantská vnitřní misie, při kteréž císařský dům německý jest čile účastněn. Nicméně přece velmi žalostné zjevy ukazují protestantismus v Německu; více méně procent dítek beze křtu a snoubence bez církevního požehnání. Nekřtěnátka v různých provinciích německých dosáhla dosti povážlivé výše (až 27 proc. v Hamburku). Kde liberalní proud protestantský nabývá převahy, tam se také opakují zjevy no-opohansví. „K. L.“

Jubileum 1300leté příchodu svatého Augustina, z řádu sv. Benedikta, apoštola Anglie, na půdu ostrva, (14. září) slavily obě církve, katolická i anglikánská, s velikou okázalostí. Jen že mnozí protestanté i protestantské noviny se tomu smály, že nemají protestanté příčiny k takové oslavě, protože „svatý Augustin přinesl do Anglie náboženství křesťanskokatolické a nikoli anglikánské. V městěčko přístavním Ramsgate, kdež asi sv. Augustin na pevninu vystoupil, uspořádána od katolíků velika pouť. Městěčko jest sice protestantské, ale vystrojilo se ku katolické slavnosti co nejokázaleji. Obecní rada uvítala hosty, ovšem byli mezi nimi biskupové i kardináli katoličtí a doprovodila poutní průvod až do benediktinského kostela s opatstvím na pobřeží. Okolní obyvatelstvo protestantské konalo tuto slavnost zároveň s katolíky. Krásné to znamení! „Hlas.“

Snášlivost blah. Petra Kanisia. V době, kdy pastori němečtí zahájili boj proti okružnímu listu papežskému o blaho-slaveném Petru Kanisiovi, jest na čase ukázati, jak snášlivý byl tento obránce katolické církve. Neznal sice ohledu na blud, ale byl pln lásky k bloudícím. Tomu se přiučil ve škole duchovního otce P. Fabera tov. Ježíšova, jehož hlavní zásadou v boji proti bloudícím bylo: „Chceme-li prospěch od církve odloučeným, jest nevyhnutelná láska k nim. Musíme je přijímati s pitulností a zaplašiti všechny myšlenky, které by nějak zmenšovaly

úctu k nim. «Této zásadě zůstal blahoslavený Kanisius věren vždy, čímž se lišil podstatně ode všech »reformátorů.« Roku 1557. při rozmluvě náboženské, při níž stárnoucí Melanchton užil nadávek proti katolickým kněžím, odvětil mu blahoslavenec mírně, že by byl více sebevlády ukázal, kdyby těch slov nebyl užil. Ve svých spisech vždy varoval se jmenovati bludaře a vždy jen dokazoval pravdu, aniž by útočil na jméno bludaře, kterého vyvracel. Tak poučoval i ostatní obránce pravdy. Jméno »protestant« ani v jeho spisech ani v jeho proslaveném katechismu nepřichází, kdežto protestanté ve svých katechismech stále jen katolíky se obírají a s nimi se hádají. Tento vznešený způsob obrany Kanisiovy přešel do všech katechismů katolických, kdež se ani slovem nedotýká osoby Luthera, Kalvína atd. Roku 1552. psal blah. Petr Kanisius: »V Německu jest velmi mnoho bloudících, ale bloudí bez svévole, bez zatvrzelosti.« Od doby oslavení Luthera počaly útoky na církev katolickou, necht od doby oslavení Petra Kanisia počne i trpělivost v odmítání stálých lží a pomluv se strany nepřátel.

Katolici v Číně. O Číně dává zprávu čínský misionář Mac Veigh, rodem Irčan, na schůzi v Liverpoolu. V roku 1870. utrpěly katolické misie ztráty veliké, ale znova se vzmahají. Čína má na 2,000 000 katolíků, mezi nimiž jest hojně mučovníků. Nejvzácnějšími mezi nimi jsou potomci královského prince, jenž pro víru zřekl se všech výhod a bohatství svého rodu, aby v ústraní žil Bohu a své rodině. Ve vyhnanství zemřel, aby pohnul přátelstvo své ku snášlivosti.

Dábel podvodník. Jeden z nejproslulejších maliřských mistrů, jménem Zeuxis, namaloval jednou čerstvé hrozny, a sice tak nápadně věrně, že ptáci je oblétovali a je zobati chtěli. Kdokoliv tento obraz viděl, každý byl plný podivu. Jen umělec nebyl spokojen se svou prací. A proč? Protože se mu nepodařilo hocha, který ty hrozny držel, tak živě vymalovati, aby jím ptáci byli zaplášeni. Co

Zeuxis učinil s nepozorností, to činí dábel úmyslně. Radosti a rozkoše světa představuje lidem jako nejkrásnější a nejsladší hrozny, kdežto výčitky svědomí, sklamaní a hořkosti v nebezpečí věčného zahynutí úmyslně skrývá, aby hříšník od zlého odstrašen nebyl.

Labuť Cambraiská. P. Lacordaire setkal se v jednom hostinci u stolu s nevěrcem. Tento počal hned svou nevěru na odívavěti. P. Lacordaire potrestal nevěreckého mluvku mlčením, až konečně nemoha to déle vydržet, osopil se nevěrec přímo na kněze P. Lacordaire, řka: »Rekněte mi přece, zdali to není velikou hloupostí, něco věřit, čeho pochopiti nelze?« — »Ó nikoliv!« pravil na to P. Lacordaire, a by pyšného nevěre a posměvače svaté víry pokoril, otázal se ho: »Pochopujete, že teplem rozpouští se máslo a vejce naopak tvrdnou? Dvoje protivné působení, pocházející z téže příčiny?« — »Ne,« odvětil nevěrec; »ale co chcete tím vyjádřiti?« — »Nic více,« na to opět P. Lacordaire, »nežli že přece ve vaječnick věříte.« Posměvač umlkl a u stolu rozlehl se homerický smích. U mnohých snad byla tato příhoda předmětem vážného přemýšlení.

Všudypřítomnost Boží. Filip II. král španělský, pravil jednou jistému řeholníkovi: »Slyšel jsem, že prý máte u sebe vždy jakousi bylinku, která vás chrání před každým hříchem; byl bych vám vděčen, kdybyste se dověděl od vás, co na tom pravdy, protože král jest každou chvíli v nebezpečí prohrěšiti se.« — »Ano, Vaše Veličenstvo,« pravil řeholník, »mohu Vám posloužit.« — »Tedy co jest to?« — »Jest to jednoduchá, všude se nacházející bylinka, všude ji lze míti, nikdy se nepotřebuje, ano čím častěji se ji užívá, tím mocnější a působivější se stává; jest to — víra ve všudypřítomnost Boží. Tato víra zachránila Josefa egyptského v domě Putifarově. Pravil Josef: »Kterak mohu před očima Hospodina něco tak zlého učinit? Tato víra zachránila cudnou Susanu z rukou zlotřilých starců. Tato víra pomohla i mně vždycky!«

Milodary božského Srdce Páně.

Z Novější Chorvatské. Čest, chvála a dikčičinění buďtež vzdány Pomocníci křesťanů, Panně Marii, za obdržení zdraví, které jsem já nehodná obdržela na prosbu mou a přimluvu Matičky Boží. Za podporu v žiti běhu, Mati dobrá, buď Ti dik!

M. N.

Z Vidně. Božskému Srdci Páně, neposkvrněnému Srdci Panny Marie, svatému Janu Nep. a sv. Vavřinci za udělenou milost vzdávám srdečné díky kněz z Vidně.

Z Kroměříže. Na poděkování nejvyššímu Srdci Pána Ježíše, neposkvrněnému Srdci Panny Marie, sv. Josefu a sv. Antonínu Paduanskému za vyslyšení prosby a za vysvobození z velkého nebezpečení.

K. S.

Z Přerova. Vzdávám tisícere díky božskému Srdci Páně, Panně Marii svatohostýnské, sv. Josefu a sv. Antonínu Paduanskému za uzdravení mé matky, která šťastně operaci očí přestála.

Čtenářka „Školy.“

Z Vidně. Vzdávám vroucí díky božskému Srdci Páně a Matičce Boží, ustavičné pomoci a sv. Václavu za vyslyšení ve velikých starostech mých. Zároveň volám: Zaplať Bůh! českým velebným pánům Redemptoristům za jejich starosti a krásné pobožnosti, které nám Čechům dělají.

W. P.

Z Adamova. Před 2 roky byla jsem těžce nemocná a slíbila jsem, jestli se uzdravím, že to uveřejním ve „Škole B. S. P.“ Pak jsem opomenula tak učiniti. Letos nemoc zase začíná. Pročež to uveřejňuji nyní a doufám, že prosba má u božského Srdce Páně vyslyšena bude.

Čtenářka „Školy.“

Z Břestu. Před krátkým časem byla jsem v nebezpečí života. Ve své úzkosti modlila jsem se k sv. Josefu a slíbila jsem, bude-li mně spomoženo, že to ke cti a chvále sv. Josefa ve „Škole B. S. P.“ uveřejním. A buďž Pán Bůh pochválen ve sv. Josefu bylo mi spomoženo.

M. P.

Zájmy Krista Pána v různých zemích.

Podává Placidus Buchta.

Řím a Itálie. Dne 1. ledna 1898 bude tomu 60 let, co Jeho Svatost papež Lev XIII. sloužil první mši svatou. Za tou příčinou budou ve všech křesťanských kostelích po celém světě slouženy slavné služby Boží. — Nedávno podána byla na těchto místech zpráva o sjednocení řádu sv. Františka, a nyní přikročil svatý Otec ku sjednocení řádu karmelitského. Úloha tato byla svěřena kardinálu Gottimu, poněvadž jest hodnostář tento také členem Karmelitů. Ve sjednocení různých odvětví vidí svatý Otec sílu pro těžké práce v církvi. — Svatému Otci byla poslední dobou zasažena bolestná rána zármutkem, který se spoluúčastnictvím italského soudnictví způsobil mu kněz Brugidon, rektor kostela sv. Joachima v Římě. Chrám tento, zbudovaný z příspěvků a darů katolíků celého světa, dal si posledního času soudně

přiknouti kněz právě zmíněný, ač byla svatyně ta určena za dar svatému Otci k biskupskému jeho jubileu. Důvody, které před soudem italským nabyly platnosti, nelze tuto uváděti do podrobnosti, byly však povahy malicherné, ano až ničemné, jak zřetelně jest poznati z posudků, jimiž různé časopisy výsledek tohoto sporu provázejí. Všechny hlasy jednomyslně se vyslovují proti oloupení svatého Otce, mezi nimi i pověstná vídeňská „Neue freie Presse“ — stačí proto i zevnější tyto projevy k utvoření správného úsudku o celém stavu choulostivé věci. Smutné jsou to zajisté poměry, větší bol však než čin zaslepeného kněze způsobila svatému Otci odvaha italské vlády pronésti ústy svého úředníka rozsudek nad panovníkem nejvyšším, o němž tak ráda rozlašuje do světa, jak veliké (!) se těší v Itálii svo-

bodě. Skutek ten však otevře bohdá mnohým oči a svatého Otce měly by se zastati všechny vlády, poněvadž se tu jedná o dary celého světa. — Posledně oznámené vyvolání kulturního boje ministrem Rudinim nazýváno jest již nyní tak od liberálních listů cizokrajných zbytečným a beznadějným. A co nejzajímavějšího jest při těch posudcích, všeobecně počíná se i v táboře církvi nepřátelském viděti a poznávati, že budoucnost Itálie náleží církvi, že zvolna, ale jistě — čím rychleji zbudovanost a bezmyšlenkovitost italských „liberálů“ zem přivede na mizinu — množství poběhne opět k papeži, jak tomu dnešního dne skutečně jest v Itálii severní. Obrat na poloostrůvce apeninském dle všeho se tedy již jistým a rozhodným krokem blíží.

Rakousko. Oslava blah. Kanisia ve Vídni určena z rozkazu J. Em. kardinála Gruschy na dny 19. — 21. listopadu a to na ohor celé arcidiecése vídeňské, o níž blahoslavený Kanisius má zásluhy veliké. Na přání císaře Ferdinanda byl Kanisius poslán do hlavního města říše, kdež za velikých obtíží r. 1555. — 1556. obživil doutnající katolické přesvědčení, založil kolleje ve Vídni a v Praze, přispěl také ku povznesení university měrou velmi značnou. Ač mu byl nabízen stolec biskupský, nepřijal ho, aby ve své činnosti apoštolské nebyl vázán na obvod jediné diecése. Svým katechismem stal se učitelem lidu velezáslužným a hoden jest pocty všeobecné.

Francie. Papež Lev XIII. vyslal před nedávnem do Francie dva mnichy, jichž úkolem jest převésti tamější biskupy a jiné rozhodující osoby katolické a tím i celé ostatní katolické voličstvo do tábora „railovaných“, t. j. katolických přívrženců republiky. Jest známo, že svou smřlivostí umožnil Lev XIII. nynější vládě definitivně se odříci spolku s radikály a oprávněnou jest naděje, že, až se katolíci stanou čásť vládní strany a hnutí proticírkevní, které již značně ochablo, ještě více se utíší, mnohé zařízení protikatolické opět bude odstraněno. Katolíci francouzští prý doufají,

že se časem stanou jazyčkem na váz a že jim pak bude možno diktovati či oně straně podmínky svého spojení.

Rusko. Alespoň o krok blíže ku sni selivosti zdá se pokročiti Rusko. Povolení totiž od gubernie vilenské postaviti nov katolický kostel v obci Svierany; do voleno opraviti kostel ve Brimsvizk (gubernie Kovno). Katolické ditky polské ve Varsavě, které byly vyhnány z pravoslavných škol, protože nechťely býti přtomny pravoslavné bohoslužbě, byly přpuštěny opět do školy. Jsou to pro ná dilem takorba jen směšné maličkosti, a pod úřadnictvem ruským jsou i tyto vě značnými vymoženostmi, které nasvědčují že z kruhů carských přece padá víc přízně na katolíky ruské.

Německo. Vyslanectví pruskému Vatikánského dvora pobroziło nebezpe — zrušení. Domáhá se ho hlavní frakce národně-liberální, která již z Bismarka, i když bezcitný tento kancler musel přijíti k rozumu a ustati v bo proticírkevním, vzpírala se jeho zavedení a udržení. Střízlivé hlasy z Německ však nedoufají v provedení takového zrušení, poukazující na poměry francouzské kde radikálové každoročně s návrhy podobným vystupují, díky rozumným některým hlávám. však dosud s výsledkem se nepotkali. — Vyhnaní jesuitů z Německa trvá nyní již 25 roků a dosud slabá naděje jen zkvítá, že k mu byl učiněn konec, ač již dávno návrhy tohoto smyslu na říšském sněmu by podány. Nejnověji opírají se nepřátelé tohoto zaslužilého řádu o encykliku sv. Otce, vydanou k oslavě Kanisiovi, že prý směřuje proti smíru s evangelik. Zámlinky podobné ovšem vždycky bývaly vůli zarputilé na snadě!

Švédsko. Zástupcem sv. Stolice v Švédsku byl při slavnostech jubilejních jmenován apošt. vikář, švédský biskup Albert Bitter. Pocty, jakých se mu dostalo, svědčí rozhodně o mizení přesudků proti katolicismu. Sám král v znamenával ho při každé příležitosti. Katolíci švédští, kteří byli dosud v krlovství ubohou popelkou, nabývají z okónosti této radostné naděje a předtuch časů volnějších a lepších.

Farní misie.

Při slově »misie« myslíváme obyčejně na misie v zemích pohanských, kam totiž horliví a obětaví sluhové Boží docházejí s křížem a Písmem svatým v rukou, aby za příkladem svatých apoštolů hlásali evangelium národům pohanským, kteří sedí dosud ve tmách nevěry. Jsou to velké oběti, jaké přinášejí Tito misionáři pro spásu duší a o nichž my ani pojem učiniti si nemůžeme, žijíce v zemi věřících. Jíz to, že musí misionáři opustit domov svůj, vlast svou, přátele své a odejít buďto po moři nebo po pevnině do neznámých, cizích krajín, často do pralesův a pouští, do nebezpečných krajín, kde číhá buďto divá zvěř nebo divoký lid, nebo neuprosná nemoc na nového příchozího. Jen vroucí láska k Bohu může přemoci tyto nesnáze a vydati v šanc život pozemský, aby zaměněn byl v život lepší na věčnosti. Jsouť takové misie ve všech dílech světa, všude kde ještě pohané jsou, a těch jest ještě mnoho, velmi mnoho a dělníků na této těžké vinici Páně málo. Jsouť misie v Asii, v Africe, v Austrálii, v Americe a u nás v Evropě by jich též bylo potřeba, třebaš jest lidmi věřícími obydlena.

A o těchto misích mezi věřícími má tuto řeč býti. Po revoluci francouzské rozesli se horliví kněží, Duchem Božím nadšeni, po celé Francii, aby v jednotlivých farnostech hlásali opět slovo Boží, připomínali pravdy věčné, na něž lidé zapomněli, aby napomínali k pokání a rozdávali svatá tajemství. Práce jejich byla obyčejně pozhánána. Tito kněží, domácí misionáři, následovali svatých prorokův Eliáše, Jeremiáše, Jonáše, kteréž poslal Hospodin k lidu svému, aby jej kárali, napomínali k pokání a polepsení života. Veliký počet svatých byli právě misionáři mezi věřícími, dobré věduce, že i tu jest potřeba viru upevňovat, před hříchem a bludem varovat. Tak ve středověku byli takovými domácími misionáři sv. Dominik, sv. František, kteří založili řády jen pro kázání a misie. Sv. Vincenc Fererský, sv. Antonín Pad., sv. Bernardin Sen. byli misionáři, kázali a slova svá svatým životem a mnohými divy potvrzovali. Ve století 16. vzbudil Bůh zase sv. Ignáce z Loyoly a jeho soudruhy k misiím, jak víme o sv. Františku Xav. A blah. Petr Canisius, jakým ten byl misionářem mezi věřícími, aby je chránil od náказы bludného protestantismu. Později sv. Jan František Regis, blah. Antonín Baldinucci v Italii, ctihodný Maunoir v Britsku s nesmírným zdarem konali misie. Svatý Vincenc Paulanský založil kongregaci, jejíž jméno jest: »Společnost kněží misijních«. Svatý Alfons z Liguori též založil řád kazatelský pro konání misií mezi věřícími. A tak až dosud řády tyto kázáními svými působí k probuzení a osvěžení ducha katolického v zemích našich. Jsou to hlavně misionáři z Tovaryšstva Ježíšova, kněží z kongregace nejsv. Vykupitele, kněží Lazaristé, ale i jiní církevní kněží spojili se ku konání farních misií.

Jak mnohá farnost nabyla po konaných misiích docela jiné tvárnosti! Trebas domácí kněz káže každou neděli a každý svátek, přece tak nepůsobí slovo jeho jako misionář. Domácí kněz, sebe horlivější, sevšední lidem, ale když přijdou cizí, neznámí kněží a horlivě kážou, tu slova jejich pronikají srdce lidí jak ostrý meč. Na kázání jejich lid spěchá, pozorně poslouchá, hříchů vyznává, polepsení slibuje. Ó kolik velikých hříšníků bylo misiemi obráceno! Kolik nepřátel smřeno! Kolik škod a krádeží nahrazeno! Kolik pohoršení odstraněno! Kdož to všechno sečítá? To jediné ví nejlépe Bůh sám! Šťastná farnost, kterou duchovní připraví na misií a které se této milosti dostane! Jak potom děkuji všichni neunavným kazatelům a zpovědníkům za všecku jejich námahu! Kolik to bývá slz vděčnosti za odcházejícími misionáři posláno! A jak dlouho vzpomínají lidé na tyto apostolské kněze, kteří se svatým zápalem pracovali na obrácení duší jejich!

Díky Bohu, že nyní se tolik misií koná po drahé vlasti naší! Tyto misie jsou pevnou baštou proti vzmahajícímu se duchu nevěry a bohaprázdnosti. Misiemi bývá vždy duch křesťanský osvěžen a k nové horlivosti probuzen. Zasluhu o domácí

misie má mimo kněze misionáře a mimo místní duchovní nyní také Apoštolát sv. Cyrilla a Methoda pod ochranou blah. Panny Marie. Kolik to již duchovních hodů připravil za krátkého trvání svého! Kolik to farností osvětleno ve víře, kteronám sv. Cyrill a Methoda zvěstovali! Abych mnohě zvědavé upokojil, povím tuto, kde byly již misie za trvání Apoštolátu konány; ovšem jen, co vim. týká se to diecése brněnské. Misie byly nejprve v Brně, české i německé, později byly konferenční řeči; misie byly v Řeznovicích, v Noslavi, v Mysliborčicích, v Černé Hoře, ve Vladislavi, druhé misie v Brně, v Praci, v Krásonicích, v Horních Dunajovicích, v Královém Poli, v Bystřici n. P.; též byla duchovní cvičení v Brně, obnova misii v Krásonicích, v Praci, ve Vladislavi a v Černé Hoře jakož i v Mysliborčicích, misie v Budkově, v Nykolčicích, v Nemotčicích; na to přispěl Apoštolát dle potřeby a možnosti a ostatní bylo věnováno do zemí jihoslovanských na kostely a školy, pak na duchovní cvičení na Velehradě a jiné života katolického se týkající záležitosti. Proto zasluhuje Apoštolát sv. Cyrilla a Methoděje, jakožto čistě nábožensko-národní spolek, všestranné podpory. — Prosme Pána, aby žehnal farním misiím!

Obětování úmyslu denního.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltární po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě po celý dnešní den, ani sebe menší č. stky jeho nevyjímaje(ie), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za zdar farních misii, a na všechny úmysly, jež odporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, řiší rakouskou, vlast' naši a národ náš českoslovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomoceň. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, buď mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrono ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. 1891.)

Svatý Michaeli archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Úmysl v lednu 1898: Povolání kněžské.

